BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
21 F
32

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

27
B
5
13-24, 9, 18
27.3.

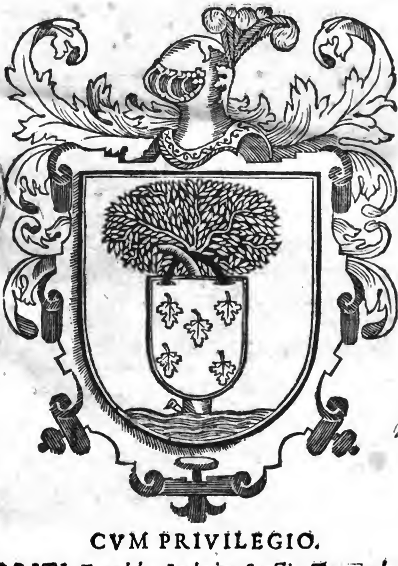
Digitized by Google

NICOLAI GARCIAE I. V. PROFESSORIS, ET ALMAE ECCLEſiæ Abulenſis Canonici Additiones,

AD PRIMVM ET SECVNDVM TOMVM de Beneficijs, nunquam anteà edita, ab ipſo Authore adhuc viuo relicta.

AD DOMINVM LVDOVICVM DE SALCEDO, Sacræ Catholicæ Maieſtati Philippi Tertij á Conſilijs.

BIBL·SEC·COLL·ROM·SOC·IESV
IHS

Anno 1615.

Ex legato Ill.mi Coccini

CVM PRIVILEGIO.

MADRITI, *Excudebat Ludouicus Sanctius Typographus Regius*

Sumptibus Ioannis Haſrey.

TASSA.

YO Iuan de Xerez Eſcriuano de Camara de ſu Mageſtad, de los que reſiden en ſu Conſejo, doy fee, que auiendoſe viſto por los ſeñores del vn libro intitulado, las Adiciones, fechas por el Licenciado Nicolas Garcia a la primera y ſegũda parte de ſu libro, *De Beneficijs Eccleſiaſticis*, por el cõpueſto, que por mandado de los dichos ſeñores del Conſejo fue impreſſo, taſſaron a quatro marauedis cada pliego de los q̃ el dicho libro tuuieſſe eſcritos en papel, y a eſte precio y no mas mandaron ſe venda, y que eſta fe de taſſa ſe ponga al principio de cada vno de los dichos libros. Y para que dello conſte di eſta fee, en la villa de Madrid a veinte dias del mes de Mayo de mil y ſeiſcientos y quinze años.

Iuan de Xerez.

LIbrum hunc vidi, nomine dictum Additiones in primam & ſecundam partem tractatus de Beneficijs, Licentiato Nicolao Garcia authore, & cum ſuo archetypo contuli, quod Sacra Cæſarea Maieſtatis Senatus idemque grauiſsimus approbauit, & eorum qui typis excuſi ſunt exemplar eſſe voluit; omniaque in eo ſunt adeò verè & fideliter impreſſa, vt nihil notatu dignum in eo inuenerim, quod non correſpondeat ſuo exemplari. Datum Matriti die decima octaua menſis Maij anni M. DC. XV.

Licentiatus Franciſcus Murcia de la Llana.

Aproua-

APROVACION del Ordinario.

POR Comiſsion y mandado de los ſeñores del Conſejo, he hecho ver vn libro de las Adiciones a los libros de beneficijs que compuſo el Licenciado Nicolas Garcia Canonigo de Auila, no contienen coſa contra la Fe ni buenas coſtumbres, antes ſon muy vtiles y neceſſarias para la inteligencia de los dichos libros, y ſe le puede dar licencia para imprimir las. Fecho en Madrid a 26. de Febrero de 1615.

El Doctor Cetina.

Aprouacion.

HE Viſto por comiſsion de los ſeñores del Conſejo el libro de las Adiciones a la primera y ſegunda parte del tratado de Beneficijs, del Licenciado Nicolas Garcia, y no hallo en el coſa que impida el darſe licencia para que ſe imprima. En Madrid a 11. de Março de 1615.

El Licenciado don Diego Gonçalez de Contreras.

E L

EL REY.

POR Quanto por parte de vos Iuan Hafrey mercader de libros, ceſsionario de Nicolaſa de Cuellar, madre y heredera del Licenciado Nicolas Garcia, Canonigo de la ſanta Ygleſia de Auila, nos ha ſido fecha relacion, que vos auiades comprado las Adiciones que el dicho Licenciado Nicolas Garcia auia dexado, compueſtas a la primera y ſegunda parte de ſu libro *De Beneficijs Eccleſiaſticis*, que auia impreſſo en ſu vida, las quales Adiciones os auian coſtado mucha ſuma de marauedis, aſsi por lo que teniades pagado a la dicha heredera por el original, como para diſponer las dichas Adicionos, y eſcriuirlas en limpio, por auerlas dexado el dicho licenciado muy confuſas, borradas, y ſin orden; atento lo qual nos ſuplicaſtes os mandaſſemos dar licencia y facultad para poder imprimir las dichas Adiciones, y priuilegio por veinte años, o como la nueſtra merced fueſſe. Lo qual viſto por los del nueſtro Conſejo, por quãto en el dicho libro ſe hizieron las diligẽcias que la prematica por nos vltimamente fecha ſobre la impreſsion de los libros diſpone, fue acordado, que deuiamos mandar dar eſta nueſtra cedula para vos en la dicha razon, y nos tuuimoslo por bien; por la qual por os hazer bien y merced, os damos licencia y facultad para que por tiempo de diez años primeros ſiguiẽtes, que corran y ſe cuenten deſde el dia de la fecha deſta nueſtra cedula en adelante, vos, o la perſona que vueſtro poder ouiere, y no otra alguna, podais imprimir y vender el dicho libro que de ſuſo ſe haze mencion, que va rubricado, y firmado al fin del de Geronimo Nuñez de Leon nueſtro Eſcriuano de Camara, de los que en el nueſtro Conſejo reſiden, en todos eſtos nueſtros Reynos de Caſtilla, con que antes que ſe venda lo traygais ante ellos juntamẽte con el original, para que ſe vea ſi la dicha impreſsion eſta cõforme a el, o traygais fee en publica forma, en como por corretor por nos nombrado ſe vio y corrigio la dicha impreſsiõ por el original. Y mandamos al impreſſor que aſsi imprimiere el dicho

cho libro, no imprima el principio y primer pliego, ni entregue mas de vn ſolo libro con el origal al Autor, o perſona a cuya coſta lo imprimiere, y no otro alguno, para efeto de la dicha correcion y taſſa, haſta que primero el dicho libro eſte corregido, y taſſado por los del nueſtro Conſejo: y eſtando aſsi, y no de otra manera, pueda imprimir el dicho principio y primer pliego, y en el ſeguidamente ſe ponga eſta nueſtra licencia, y la aprouacion, taſſa, y erratas, ſo pena de caer, e incurrir en las penas contenidas en la pregmatica, y leyes de nueſtros Reynos que cerca dello diſponen. Y mandamos, que durante el dicho tiempo perſona alguna ſin vueſtra licencia no pueda imprimir, ni vender el dicho libro, ſo pena que el que lo imprimiere o vendiere, aya perdido, y pierda todos los libros, moldes, y aparejos, que del dicho libro tuuiere, y mas incurra en pena de cincuenta mil marauedis por cada vez que lo contrario hiziere: la qual dicha pena, ſea la tercia parte para la nueſtra Camara: y otra tercia parte para el juez que lo ſentenciare: y la otra tercia parte para la perſona que lo denunciare. Y mandamos a los del nueſtro Conſejo, Preſidentes, y Oydores de las nueſtras Audiencias, Alcaldes, alguaziles de la nueſtra Caſa y Corte, y Chancillerias, y a todos los Corregidores, Aſsiſtente, Gouernadores, Alcaldes mayores y ordinarios, y otros juezes y juſticias qualeſquier de todas las ciudades, villas, y lugares de los nueſtros Reynos y ſeñorios, aſsi a los que aora ſon, como a los que ſeran de aqui adelante, que os guarden y cumplan eſta nueſtra cedula y merced que aſsi os hazemos, y contra ella no vayan, ni paſſen en manera alguna, ſo pena de la nueſtra merced, y de diez mil marauedis para la nueſtra Camara. Fecha en Madrid a treinta de Março de mil y ſeiſcientos y quinze años.

YO EL REY.

Por mandado del Rey nueſtro ſeñor
Pedro de Contreras.

D. LV.

D. LVDOVICO DE SALCEDO IN SVPREMO Caſtellæ Regiæ Maieſtati à Conſilijs meritiſsimo.

IVRE Optimo paterno orbatis auxilio, in eorum vtilitatem tutelares patrones, ne omninò deſtituti remanerent, aſsignari debere, ſacris fuit legibus ſancitum; illis quippè minorum educationi & facultatibus, ad prouectã vſque ætatem commodè prouidetur. Hoc ego (vir integerrime) cum expenderem, additioneſque ad libros de Beneficijs à Licẽtiato Nicolao Garcia Canonico Abulenſi cõpoſitos, ab eodẽ Authore, dũ viueret, confuſè deſcriptas, quas morte præuentus recto ordine diſponere non valuit, ad manus meas perueniſsent, dignas iudicaui, in quibus numerali methodo proprijs concinè reſpondenti labor inſudaret meus. Perfectas iam, ſumptibus meis prælo mandandas, dum oculos circunferens virum aliquem nobilem, non modò dignitate, ſed eruditione, iudicioq; præcellentem, cui poſſem addicere, perquirerem, vnus inter cæteros occurriſti, qui præſentem laborem, expoſitum ſtudioſi parentis filium, ſaltim miſerendo, tua benignitate excipias, magna protegas authoritate, ab obtrectantiumque vecordia expectatiſsimis literis defendas. Teſtatur florens illa Salmanticenſis Academia, in qua primæuum congreſſum iniens literarium ad Collegij Maioris D. Bartholomæi præbendam primam inter reliquos peritiſsimos, notæque inſignis oppoſitores fuiſti honorificè ſelectus: vnde tuis aſsiduis lucubrationibus, doctiſsimis lecturis, ſecundiſque vitæ & moribus ſucceſsibus reſpondentibus indies auctis, venerandæ memoriæ Philippus Secundus te in Regni Calleciæ Auditorem præmouit, indeque vnius anni decurſu ad idem munus in Enumeratione maiori obeundum fuiſti ab eodem Monarcha euectus: ex quo, meritis exigentibus proprijs, ad Indiarum Regium Conſilium promotus, quamuis in erectione recentior, antiquioribus tamen,

nec

nec paucis Conſiliarijs in Camerali præpoſitus apice, in diſtributione officiorum & beneficiorum noui Orbis illius, omnibus, etiam exteris, gratus extitiſti. Noſtrum Philippum Tertium inuictiſsimum hæc minimè latuerunt, cùm te annno M. DC. IX. in Regali Caſtellæ iuſtiſsimè omnium applaudente conſenſu, quibuſcunque dignum conſtituit officijs, vbi in rebus æquè, prudenter, dexterêque gerendis, eâ es felicitate omnibus (vt vbique) notus, vt cùm humana conſilia fortunæ telis obnoxia intelligantur, hæc tibi ceſsiſſe haud dubiè percipi queat. Sed quid nobiliſsimi, & antiquiſſimi de Salcedo ſtipitis ramum fructus mirabiles ferre miror, cum non minùs quàm D. Petro, & Sanctio Garcia de Salcedo, aliſq; viris in bello & pace inclytis, quos vel inimici ſummis laudibus extollere ſunt coacti, poſsis, ſi non excellens, literis, virtutibus, animi dotibus, & regimine ſaltim æquans, condecorari? Ne tamen tibi præ tua ſingulari modeſtia ſim infeſtus, ſecurus verò nullam mihi adulationis notam inurendam, non magis. Huic ergò operi faueas, meque tuorum adſcribas numero, enixè deprecor, gratitudinis nãque tuæ ſi poſſe, eſt quidem egregiæ indolis velle: ex quo præmortui Authoris nomini gloriam, honorem mihi, exitumque fortunatiſsimum, vt maiora tibi tanquam literarum dedicem Coryphæo, poſtero ſecurè polliceri: tantique beneficij, quamuis viuam & moriar ingratus, nunquam immemor. Vale.

Ioannes Haſrey.

IN PRIMAM ET ſecundam partem tractatus de beneficijs à Licentiato Nicolao Garcia Abulenſi, Iuris vtriuſque profeſſore, & almæ illius ciuitatis Eccleſiæ Canonico, compoſiti, additiones ab eodem Authore nouiter adiectæ.

AD PRÆFATIONEM.

PAGINA Prima lin. 40. ibi, *Oſtendit*, Et poſthæc me citato tradit Salas de legibus diſp. 21. ſect. 12. & quòd Cardinales in eo quod determinant iure conſanguinitatis, habent eandem authoritatem ac ſummus Pontifex, dicit Salaçar de Mendoça §. 2.

Lin. 42. ibi, *19 diſt* cum alijs adductis, 1. p. cap. 5. nu. 218.

Lin. vlt. ibi, *Obligant*, quamuis eum impugnet Salas de legib. diſp. 2. ſect. 9. & diſp. 10. ſect. 9. nu. 68. & diſp. 12. ſect. 1. n. 8. & dubitet dict. diſp. 21. ſect. 12. §. corol. & quicquid velit Lorca 1. 2. diſp. 18. de legib. in dubio appendice ad finem.

Pag. 2 lin. 9. in fin. & Ceuallos in communib. contra comm. in præf. num. 5. & 26. qui etiam ait cum additione Decij in l. iura ſanguinis, ff. de reg. iur. quòd deciſio Rotæ eſt maioris authoritatis quàm communis opinio Doctorum: & ſequitur Gratian. diſcep foreuſ. cap. 104. nu. 56.

Ad cap. 1. 1. partis.

NVm. 1. in fine, & D. Card. Tuſch. concluſ. 53. lit. B.

Num. 3. Conſonant Michael Martinez del Villar in tract. del Patronado de Calatayud. 4 part § 1. num 8. Azor inſtit mor. 2. p. lib. 3. cap 1. quæſt. 1. & Ioan. Quintin Heduus in repet. c. de mulcta de præb. à nu. 3. qui ait, quòd beneficium eſt id, quod per actionem quandã beneuolam & ſpontaneam datur alteri, & præſtatur vtiliter.

Num. 5. ibi, *Quæſt 34. art. 1.* & Azor ſupra dict. quæſt. 1.

Num. 6. in fin. idem Ioan. Quintin. ſupra num 4.

Num 7. in fin. & Antonij & Açor d. q. 1.

Num. 8. in fine § 2. Alexander Moneta de optione, cap 2. à nu. 13.

Num. 9. ibi, *Et ſpirituale*, & in Rubr. de cõceſ. præb. ibi, *Et tradit* Hojeda de incompat. benef. c. 12. num. 1. & 3.

Num 10. in fine, Açor d. 2. par. lib. 6. c. 1. q. 2 Iſidor. Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. par. 3. cap. 1. & D. Card. Tuſch. d. concluſ. 53. lit. B à nu. 3.

Dicto num 9. in fin ſumitur etiam præbenda pro beneficio canonicali, ſeu pro canonicatu & præbenda ſimul, ſicut etiam canonicatus pars pro toto, vt in cap. tua 32. de verb. ſig. & in cap. 1. & c. fin § in præbendis, vbi id notant Dom & Franc. nu. 1 de conſ. in 6. & in. c. 1. ne ſede vacante in 6. vbi etiam id notant Domin. & Franc. n. 1 & in multis alijs iuribus, præcipue Rubr. & de conceſ præb. & in Cõcil. Trid. ſeſ 5 cap. 1. & ſeſ. 14. c. 8. de refor. & communi modoloquendi Rot. deciſ. 639. nou. Farin.

Cap. 2. primæ partis.

NVm. 1. in fin. & Açor inſtit. moral. 2. part.lib.3. cap.1. quæſt.2.

Nu. 3. & Açor,& Leonard. Leſsius de iuſt. & iur. lib.2.cap. 34 dubit.1.num.1.

Num. 7.& ita erit accipiendum quod tradit Leſsius ſupra numer. 2. tria poſſe diſtingui in beneficio. Primum eſt ipſum officium, ſeu obligatio ad illud:& hoc eſt omnino ſpirituale, non tamen eſt beneficium, ſed fundamentum; & cauſa beneficij. Secundum eſt ius percipiendi certos reditus ex bonis Eccleſiaſticis; & hoc ius eſt propriè beneficium, naſciturque ex officio tanquam ex ſuà cauſa, & eſt quid ſpiritule: quia oritur ex re ſpirituali, nempe officio, in quo fundatur, & cui inſeparabiliter eſt annexum. Tertium ſunt ipſi fructus, qui ſunt quid ſpirituale.

Num.9.poſt Carb.D.Card. Tuſch. concl. 250.& 552.num.8.lit.S.

Num.10. poſt Led.Açor,2.part. lib.12.cap. 11. quæſt.3.& nouiſsimè fr.Raph. de la Torre de relig.2.tom. quæſt.110.art.4.diſp. 2. Cantarel. in dict. explic, præcep.Decalogi,lib.2. cap.52. num.227.in fin. per totum, & D. Sahagun in dict.cap ex parte 1.de offic. delegat. num.5 dicens communiorem ſententiam eſſe non ſolùm in ordinibus,ſed etiam in beneficijs, ſimoniam lege diuina damnari,obtinere tamen in ſimonia propria, quando datur temporale ad conſequendos ordines, vel beneficia, non tamen in ſimonia impropria; impropriam enim à lege ſolùm poſitiua damnari certum eſt,&c.

Numer. 17. in fin.Alph.à Caſtro aduerſus hæreſes lib. 1.c.3.Alph.de Mendoça in quodlib.quæſt.2. expoſitiua,§.1. And. de Acitores de Theologia ſymbolica proleg. 7.à numer. 76. Açor 1. part. lib.8. cap. 2. quæſt.10.& in propoſito Suar. de relig.1 tom.tract.3 libr. 4. cap.2.num.12.

Nu.19.in fi.& Franc.Vargas de Epiſcopor. iure axiom.8.& 9.

Num.23.in fin.ibi,d.verb.ſimonia,&Tolet. in ſum.lib.5.c.87.4. reg.

Poſt num. 25. Aliter concordat dictas opiniones Leſsius de iuſt. & iur. lib.2. cap. 35. à numer. 17. quòd ſi beneficium conſideretur formaliter, quatenus eſt ius fructuum obtingens per officium ſacrum, ſeu mediante officio ſacro,ſic iure diuino eſt inuendibile;quia non poteſt vendi officium ſacrum, per quod hoc ius habetur: vendere enim hoc modo ius fructuum eſt vendere officium, in quo illud ius conſiſtit. Si verò beneficium conſideretur materialiter, nempe prò iure ad illos fructus, qui officio ſunt annexi, ſic beneficium poteſt vendi abſque ſimonia iuris diuini: quia ius illud poteſt ſeparari ſaltim facto, vel tentari ſeparari ab officio; & hic non eſſe verè ſimoniam iuris diuini, niſi quis intendat ius fructuum vendere mediante officio, vt dixit Adrian. quodl.b.9. ad quintum principale. Sed iſta concordia & diſtinctio eſt multum metaphyſica, & mihi non placet; nec verum eſt, ſecluſo iure poſitiuo, ſeu Eccleſiaſtico, quòd vendere beneficium formaliter, ſeu ius fructuum obtingens per officium, ſeu mediante officio, eſt vendere officium, vt patet ex dictis.

Similiter etiam non placet alia conciliatio dictarum opinionum cum prædicta Leſsij in parte conueniens, quàm nouiſsimè adducit Suarze de religion. tract. 3. libr. 4. cap. 24. ex numer. 23. nempè, media formali, vel virtuali ſeparatione præbendæ, ſeu fructuum, quoad aliquam ſaltim eorum partem, poſſe Pontificem cum exactione alicuius pecuniæ dare beneficium; nulla verò facta ſeparatione non poſſe: & ita abſolutè loquendo non poſſe vendere beneficium, quia ſi beneficium non ſeparatur ab officio ſpirituali, quando venditur beneficium; pretio emitur facultas obtinendi illos reditus, & ius ad illos; mediante ſpirituali miniſterio: ergo emitur & venditur ipſum ſpirituale miniſterium, ſaltim vt medium neceſſariũ ad temporalia acquirenda. Et confirmat cap. ſi quis obiecerit 1. quæſt. 3. & ſic inferiores prælatos, qui non poſſunt diſiungere fructus beneficij à beneficio ex prohibitione iuris poſitiui; & priuatas perſonas poſſidentes beneficia, in quibus nulla eſt poteſtas faciendi vllo modo ſeparationem vnius ab alio, non poſſe vendere beneficia ſine ſimonia contra ius diuinum, &c. vt latiùs per Suarez ibi.

Numer. 26.in fin. Ioan. Gutier. can.quæſt. lib 2. cap.23. num 11.Leſsius dict. lib. 2.c.35. dubit.4. Suar.d.tract. 3.de relig. lib.4.cap. 7. & cap.29. num 5 & cap.31. Açor 3. tom. libr. 12. cap. 1. quæſt. 2.& fr. Raph de la Tore de relig. 2.tom quæſt.100.art.1.diſp.3.

Num 27. ibi, *à gulia gratia*,& in permutatione beneficiorum ſine authoritate ſuperioris Leſsius ibi num. 30.

Numer.28. circa fin. ibi, *Et alij*, Alexand. Monet. de diſtribut. 2.part. quæſt. 19. numer. 33. Leo in Theſ.for.Eccleſ. cap. 22. à numer. 19. & 24.Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. part.

part.3.cap.2.pagin. 450. D. Cardinal. Tuſch. concluſ 56.litera B.Vgolin.de offic. Epiſcop. cap.50.§.6.num.2. & Michael Martinez del Villar del patronado de Calatayud.9. part. §.2.num.4.ad fin. qui tamen male ait, etiam ex conſuetudine immemoriali poſſe Reges habere canonicatus, non obſtante quòd ſint laici, citans Abbatem in cap. extirpendæ. §. qui verò num.27.& 28.de præbend. Montaluum verb.Rex,verſicul.Rex Franciæ, & gloſ. pagmat. ſanct. tit. de annatis, §. item quod dict.verb.regaliæ,qui id non dicunt, & conuincitur ex dictis infrà à num.35.

Numer 32.& Açor.2.part. libro 6. cap. 25. quæſt. 19.

Num.33.& Açor dict.quæſt. 19. quicquid dicat Villar del patronado de Calatayud 4. part.in princ.num.1.

Num.34. & quicquid nouiſsimè dicat Ceuallos quæſt.897.à num.1001.cum Marta de iuram.2.p.c.40.

Num.35.ibi,& 105. & Coſm. in pragmat. ſanct.dict.titul.de annatis §. item quòd dicta verb.regaliæ.

Num 36.ibi,& 28.& Açor ibi,*ſanctione*, vbi proximè,&c.

Num.37 idem Peregr.de priuil. fiſc.lib. 6. tit.8.à numer.18.Alexand. Moneta de decim. cap.5.à num.114.& nouiſsime D.Ioann.Beltran de Gueuara canonicus Doctoralis huius Eccleſiæ Abul.& poſthęc Archiepiſcopus Salernitanus,& nunc Epiſcopus Pacenſis,in pro pugn. Eccleſ. libert. & Pontificiæ poteſtatis aduerſus leges Venetijs latas §. 7. primæ aſſertionis num.37 vbi ait, quòd cùm laici ſint incapaces iuriſdictionis Eccleſiaſticæ, illis nô proficit pręſcriptio immemorialis,quę nô æquiualet priuilegio,vbi adeſt incapacitas pręſcribentis, & allegat Cardin.Tuſch. concluſ. 331.num.117.litera L. verb. libertas Eccleſiaſtica,& verb.iudex ſecularis,concluſ. 453. numer.46.& nouiſsime Ceuallos quæſt.897.numer.473.& 1002. licèt ſuperiùs à num. 223. & 332.videatur contradicere.

Num. 38. Poſthæc Açor & Alexand. Monet.dict.cap.5.de decim.à num.116. Ceuallos d.q.897.à num. 431.

Num.40.ibi,*ſolut.matrim.* & in Placentina decimarum 31. Ianuar. 1586. coram D. Bubalo.

Numer.43.& fuit dictum in cauſa Burgen. emolumentorum ſigilli 28. Ian. 1591. coram D. Peña.

Num.47.& in Ceruien.decimarũ 22.April. 1602.coram D. Peña.

Num.48.& nouiſsime Suar. de relig. 1. tomo tractat.1.lib.2.cap.27. qui requirit famam priuilegij coniunctam & currentem, ac æquè antiquam cum vſu & poſſeſsione:& ſequitur fr.Raph.de la Torre quæſt.87 artic.3.diſp. 11. num. 5. contra Rotam in illa Toletana ſuprâ relata, num.41.

Num.50.poſt tit.6.Farin.in prax.crim.1.p. q.8.n.33.Carroc.dec.fin.num.3. add. Theſ. d. dec.82.Seſe de inhib.iuſtit.Arag.c.8.§.3.Fontanel.de pact.nup.gloſ.3 p.2.c 1.n.4. Ceuallos q.504.& 822.à n.108. (malè allegans Mandoſ. in reg.16.de concurrentib.quæſt.21.n. 2. cùm potiùs ad finem teneat contrarium) & latiùs idem Ceuallos lib.4.q.1.ſeu 897. à num. 147. & 997.

In fin & ſequitur Caued. de patronat. Regiæ coronæ Luſitan.cap.49.num.10.

Num 51.poſt Cer.Parlad.differ.9.§.1.n.34. latè Alexand.Monet.de decim c.8.q.1.3. concluſ.à num.8.

In fine,& Pontanus de ſpolio lib. 2. cap. 1. num 5.

Num.53.ibi,c.302. Vgol.de cenſur.tab. 1. c. 9.§. 8.n. 5. additio ſummæ Bullarij Quarantæ verb.beneficiorum poſſeſsio lit.B. Açor 3. p. lib.12.c.11.q.4.& c.3.q. 3.

In fin.Rebuf.in praxi tit.de ſentent.in reſignat.à num.18.& 24.Farin.conſ.75.à num.20. Leſſ.d.lib.2.c.35.n.110.Suar.de relig.tract.3.& lib.4.cap.50.à num.30.ad 34.& fr.Raph. de la Torre eodem tract.q.100.art.4. diſp. 9. verſ. quartum.

Num.55.poſt Gabr.& Pontan. d. n. 5. Maſ. Galleſius de obligat.in forma cameræ 2.part. ad 2 particulam q.2.num.2.&Farin.conſil.68. num.3.8.11.16.& 26.vbi deciſiones Rotæ ponuntur ibi,& à *num*.349.& Farin.dict.q. 8. 1. p.n.27.verſ.ſublimita ſecundò, poſt Roland. dict.conſil.23.volum.2.& Vrſill.ad Afflict. deciſione 2. & nouiſsimè Alexander Moneta dict. cap. 8. de decim. 6. concluſione à numero 18.

Num.56.& quòd iudex laicus nullam prorſus iuriſdictionem habeat in rebus Eccleſiaſticis,etiam reſpectu poſſeſsionis, fuit reſolutum in cauſa Mediolanen.Alemanciæ 15. Martij 1602. coram D. Lita, & in Calagurr.beneſic.ſanctorum Iacobi & Andreæ 17.Maij eiuſdem anni coram eodem.

Numero 59.ibi, à numer.324. Ioann. Gutierr.ſuprà numer.42. & Farin. dict. quæſt.8. numer.23.ibid.in fin.ibi,& Menoc.Ioan.Gut. & Farin.

Num.61.poſt Menoc.Lamber.de iur.patr. lib.1 quæſt.9.artic.3.num.10 Reung.de Gouna de immunit.Eccleſ.ampliat.2.n.3. Tuſch. concluſ.54.num.5.lit.B.Açor 2.part.lib. 3.cap. 1.quæſt.3.

Numero 63. in fin. ibi, *eſſe invalidam*, quæ
deciſio fuit confirmata in eadem Volater-
rana præcenſi beneficij 28. Febr. 1597. coram
D. Orano, dicendo non conſtare de exiſtentia
beneficij, quia deficiunt requiſita per Car-
din. & Felin. in dict. cap. in noſtra, Anchar-
ran. Ægid. Abb. Rebuf. Lambert. & Remig.
ſupracitatos num. 61. cum alijs allegatis in
dec. Hiſpalenſ. iuris patron. coram Oriolen.
& alia Hiſpalenſ. prætenſi beneficij coram D.
Pamphilio, &c.

Numer. 64. ibi, *perſonæ habili*, conſonat Vi-
llar del patronado de Calatayud 4. part. §. 1.
num. 9. & 10. dicens, eſſe beneficia Ecclesia-
ſtica conſiſtere in hoc, quòd ſint fundata
& inſtituta authoritate iudicis Eccleſiaſti-
ci, & conferantur cum illa; non autem
in hoc quòd ſint perpetua, & dentur ad
vitam.

In fine, Et poſthæc etiam viſus Villar di-
cto 4. part. in princip. num. 4. ponit prædicta
quatuor requiſita, quæ vt ſint beneficia Ec-
cleſiaſtica, ait debere concurrere copulati-
uè, in quibus conſiſtit eſſe beneficia Eccle-
ſiaſtica: & ideò portiones Eccleſiarum dicti
patronatus & Archidiaconatus de Calata-
yud, quæ communiter vocantur beneficia,
non eſſe verè beneficia Eccleſiaſtica, ſed
ſeruitia, quia in illis deficiunt illa quatuor.
Eſt etiam deciſio Rotæ in cauſa Maioricen.
eremitorij 22. April. 1602. coram domino
Sacrato, in qua fuit reſolutum, eremito-
rium, de quo ibi, cuius penſiones erant in
regimen, & temporales, & à perſonis lai-
cis, & non habebat aliquod onus ſpirituale
annexum, vel cui annectatur, nec vllos redi-
tus, aut certas reſponſiones, licèt prouiſio-
nes fuerint factæ perſonis Eccleſiaſticis, non
eſſe beneficium Eccleſiaſticum ceſſante titu-
lo, perpetuitate, Eccleſiaſticitate conferentis,
onere ſpirituali, & dote, ex doctrina Ægid.
in dicto cap. in noſtra, & in dict. cap. ſuper
hoc, Abbas dicto conſilio 47. Gig. dict. quæ-
ſtione 86.

Et alia nouiſſima exiomata reſidentiæ 23.
Martij 1609. coram domino Mançanedo,
vbi fuit reſolutum, quòd capellania data à
confratribus laicis, &c. Rubric. beneficij
fructus.

§. 1. num. 65. ibi, cap. 4. & nouiſſimè Açor
2. p. lib. 3. c. 1. q. 2.

In fine, ibi, *eſſe perpetuum*, Villar del patro
nado de Calatayud 4. p. §. 1. num. 9. & 10. ſu-
prà relatus num. 64.

Numero 66. in fine ibi, *&c.* 58. Perez de
Lara de anniuerſar. & capell. libro 2. cap. 6.
n. 9. & Açor 2. p. lib. 3. c. 26. q. 15.

Numero 68. ibi, *num.* 181. & in Fauentina
iuris 28. Nouembr. 1605. coram domino
Lita.

Num. 69. & Ioan. Quintin. in cap. de multa
de præbend. n. 47.

Numer. 70. poſt gloſſ. Perez de Lara dict.
lib. 2. cap. 6. num. 9. D. Cardin. Tuſch. concluſ.
55. litera B. & 42. litera C. dicens, quòd be-
neficia Eccleſiaſtica de ſui natura omnia ſunt
perpetua de iure communi, & Rota in Bur-
genſ. dimidiæ portionis de Caſtillo 21. Maij
1607. coram D. Lancelloto.

Num. 71. poſt Flamin. Açor 2. p. lib. 6. cap.
26. q. 1. & 7.

Numer. 72. Perez de Lara dict. cap. 6. num.
1. & Açor dict. lib. 6. cap. 24. quæſt. 5. & fuit no-
uiſſimè reſolutum in Geinen. capell. 20. Iun.
1608. coram D. Lancelloto, nempè, quòd vo-
luit fundator ordinare capellanos, ſiue Recto
res non perpetuos, ſed ad tempus, prout iſi
liberet, vt latè deducit Lambert. de iure pa-
tron. lib. 1. q. 9. ar. 2. &c.

Numero 77. & Açor 2. part. lib. 3. cap. 26.
quæſt. 12. vbi ait negari non poſſe, manuale
beneficium eſſe propriè & ſimpliciter bene-
ficium: nam abſolutè beneficium vocatur, &
cætera habet, quæ beneficio conueniunt. Et
quæſt. ſequent. ait, in omnibus idem iuris
eſſe de manualibus beneficijs quòd de cæte-
ris, hoc ſolo dempto, quòd beneficia ma-
nualia poſſunt ad nutum ſuperioris reuoca-
ri: & lib. 5. cap. 28. quæſtione 7. & lib. 6. cap.
26. quæſt. 7.

Numero 78. Et quamuis Leſsius lib. 2. cap.
34. dubit. 1. numer. 3. dicat, beneficium de-
bere eſſe perpetuum, quia temporale non
eſt beneficium, vt vicaria temporalis; bene-
ficia verò regularia eſſe beneficia, quia etſi
tolli poſsint, id non habent ex ſua inſtitutio-
ne, ſed ex eo, quòd is qui ea obtinet, ſubie-
ctus ſit ſuperiori quoad officia, habitationem,
totamque vitæ directionem. Et quamuis etiã
in dicta Fauentina iuris patron. 28. Nouemb.
1605 coram D. Lita dicatur, quòd beneficia
manualia, vel de menſa, non vacent, nec con-
ferantur vti vacantia, ex latè deductis in cau-
ſa Taruiſina parochialis 16. Decembr. 1603.
coram D. Ludouiſio. Et idem in Elnen. præ-
ceptoriæ 14. Maij 1610. coram D. Peña relatã
5 p. c. 1 n. 511.

Numer. 79. Et ita poſthæc viſus tenet Açor
locis ſupra citatis numer. 77. maximè dict. lib.
3. cap. 26. quæſt. 12. vbi ait, manuale benefi-
cium eſſe verè & ſimpliciter beneficium: nam
non confertur ad tempus certum ac defini-
tum; hoc enim cum beneficij natura & ra-
tione pugnat; ſed ad tempus incertum & in-
finitum,

finitum, ſcilicet quoad illud reuocarit ſuperior: quod quidem beneficij rationem non tollit aut minuit; cuius ratio non poſtulat niſi vt ad certum & finitum tempus non conferatur: perpetuum enim in iure dicitur, quod poteſt eſſe perpetuum; & quod certo tempore non terminatur, cap. clericos de cohab. cleric. ibi, perpetuam, & ibidem gloſſ. & Doctores, l. iuris peritos, de excuſat. tutor. & l. ſufficit, de condict. indeb. &c. Et ita etiam poſthæc tenet Perez de Lara d. lib. 2. cap. 1. à numero 7. dicens, beneficia amobilia, tam ſecularia, quàm regularia, eſſe propriè beneficia, ex quo conferuntur, & ſufficit quòd ſint perpetua aptitudine; & ſic dicuntur perpetua, & quia certo tempore non limitantur: neque ex eo quòd ſint amobilia, deſinere poſſe conferri in titulum, quia benè poſſunt dari in titulum amobilem, &c. Authoritate tamen Papæ benè poterit eſſe, & dari beneficium ad certum tempus, cùm eſſe perpetuum ſolùm ſit de iure poſitiuo, & ex inſtitutione ipſius Papæ.

Numero 82. Et Perez de Lara dict. libro 2. cap. 6. numero 15. qui numero ſequent. ait ſic, & ſubſidium ſolui ex his capellanijs amobilibus, vt diſponit conſtitutio Clementis Octaui 24. Febr. 1604. cuius verba ponit, quam ait verè eſſe extenſiuam & ampliatiuam primæ conceſsionis ſubſidij, quæ loquebatur de capellanijs perpetuis. Ego verò exiſtimo eſſe declaratoriam, vt magis indicant ipſius verba: nam & iuxta primam conceſsionem debebant contribuere habentes huiuſmodi capellanias amobiles in titulum, quæ ſunt verè beneficia; & etiam dicuntur capellaniæ perpetuæ iuxta prædicta: & de iſtis capellanijs titularibus ad nutum amobilibus loquitur dictum Breue Clementis Octaui, vt colligitur ex verbis ipſius ibi: *Equè ac alij titulares ſupra dicti*: hoc namque implicat dictio; *alij*, ex gloſſ. fin. communiter recepta in l. ſi fugitiui, C. de ſeruis fugitiu. & colligitur etiam ex illis verbis, *ipſis ad nutum concedi ſolitas*: nam verbum, *concedi*, titulum & collationem demonſtrat, vt in titulo de conceſsione præbend. & ita docet Perez de Lara ibi. Et de huiuſmodi capellanijs amobilibus titularibus videtur loqui Breue Pauli Quinti 12. Nouemb. 1609. ſuper confirmatione concordiæ ſtatus Eccleſiaſtici, relatum per eundem Perez de Lara in compendio de las tres gracias lib. 2. del ſubſidio paginâ 4. vbi diſponitur, debere contribuere in ſubſidio capellanias amobiles habentes bona, & reditus determinatos ad ſuam ſtabilitatem & perpetuitatem, licèt fundatores diſpoſuerint, quòd ex eis non ſoluatur ſubſidium.

Numero 83. in fine, ibi, *numero* 20. Et Vgolin. de officio & poteſtat. Pap. cap. 26. §. 8. numero 3.

Numero 85. ibi, *& alia dictionaria*, & Nicol. Perot. in cornucop. epigram. 12. circa fin: col. 699.

Numero 87. in fin. Et facit etiam quod tradit Tiraquel. in l. ſi vnquam, verbo reuertatur, aliàs 278. & hoc eſt quod ait Perez de Lara dict. lib. 2. de anniuerſ. & capell. cap. 6. num. 20. & 21. quòd is capellanus amobilis non poſsidet contra patronum, & ſic non competunt ei remedia poſſeſſoria, &c.

Numero 88. in fine, Perez de Lara dict. cap. 6. à num. 22. Gratian. diſcep. forenſ. cap. 167. numero 22. & 27. & nouiſsimè in cauſa Pacen. capellaniarum 22. Iun. 1609. coram domino Cauallerio fuit reſolutum, Rubr. bon. memor.

Numero 89 ibi, *numero* 16. & Perez de Lara d. c. 6. num. 21.

Numer. 90. Et quamuis D. Cardin. Tuſch. concluſione 55. numero 8. litera B. dicat, quòd etiamſi ex fundatione poſsit beneficiatus ad libitum amoueri, adhuc ſunt perpetua beneficia, quia intelligitur cum cauſæ cognitione, ex Bologn. in apoſtilla ad conſ. Ioan. Anan. 14. in fin. verb. prætereà.

Numero 91. Et conducit quod ait Gonçalus Mendez Vaſconcellos diuerſ. iur. argument. lib. 4. cap. 8. numero 8 & 9. quòd quando Epiſcopus ordinauit aliquem ad titulum officij cantoris, quod non erat perpetuum, ſed temporale & amobibile, poterit nihilominus auferri, quia non poteſt prædeceſſor Epiſcopus aſsignare officium, quod aliàs eſt temporale, & remobibile, in perpetuum presbytero ordinato, & eo modo prædictum officium facere perpetuum, Molin. de primogen lib 1. cap. 25 à num. 17 nec obſtare Concilium ſeſſ. 21. cap. 2. quia non procedit in his, quæ Epiſcopus non poteſt facere perpetua: ſic Epiſcopus, qui ad ſacrum ordinem promoueret illum presbyterum, qui ſtipendium temporale, & non perpetuum habebat, vel patrimonium aſsignaret, qui non potuit aſsignare, malè faceret; nec id, quod aliàs erat alienum, vel temporale, potuit facere proprium ordinati, vel perpetuum, ita vt ſemper ipſius presbyteri remaneat. Vnde non eſt verum quod ait Piaſecius in praxi Epiſcop. p. 2 cap. 1. num. 45. quòd deputati ad capellanias, hoſpitalia, commendas, ſeu quæuis

beneficia manualia ad nutum amobibilia, poteſt promoueri ad eorum titulum; ſed ab eiſdem ſeruitijs amoueri non poterunt niſi habita alia prouiſione ſufficienti, etiam in præiudicium patronorum: qui ſibi ipſis imputare debent, quòd talem permiſerunt promoueri ad huiuſmodi ſeruitium: nec poſſunt ipſum amouere pro ea vice; & allegat Pariſ lib. 2. de reſig. q. 6 n 84. Gonçalez gloſ. 5. §. 6. qui id nó dicunt; & in argum. quoddam reſcriptum, & Breue datum Patriarchæ Venetiarum ibi allatum, de quo infra 2. p. c. 5. n. 98.

Num. 93. Et Açor 2. p. lib. 3. c. 6. q. 5. & 6.

Num 94. Et eſt declaratio S. Congregationis Concilij in vna Ciuitaten. quæ ſic ait, *Capitulū Eccleſiæ Ciuitaten. habet vnitas menſæ nonnullas parochiales, quibus ab immemoriali tempore deſeruiri faciunt per vicarios ad eorum nutum amobibiles, iuxta facultatem ſibi expreſſè à Sede Apoſtolica conceſſam. Hi nunc ex declaratione S. Congreg. non poſſunt deputari niſi prævio examine, & approbatione Epiſcopi: & ſic deputati poſſunt ad nutum Capituli, & ab ipſo quoque Ordinario amoueri. Quæritur, an amotio ab Epiſcopo fieri poſſit ſine cauſa? Congregatio cenſuit, vicarios ipſos poſſe à Capitulo amoueri ad nutum Capituli; ab ordinario verò non niſi ex cauſa legitima, atque probata, propter quam, etiamſi perpetui eſſent, amoueri poſſent.*

Nec prædictis obſtat deciſ. Rot. in cauſa Salamant. ſtipendiorum 6. Iun. 1603. & 16. Ian. 1606. coram D. Lancelloto, vbi fuit reſponſum, quòd capellani ad nutum amobibiles cùm non habeant titulum, nō poſſunt iuuari quaſi poſſeſsione prædeceſſorum, neque ex ea pretendere manutentionē in poſſeſsione ſtipendij, prout neque poteſt conſiderari aliqua poſſeſsio reſpectu ipſarū capellaniarū, quia cùm ſint manuales, & ad nutum amobibiles, non ſunt tituli beneficiales, Cald. conſ. 26. de præb. & fuit dictum in d. Salam. vicariç, quamuis reſpectu Eccleſiæ vel altaris, vbi ſunt dictæ capellaniæ, poſsit conſiderari dicta quaſi poſſeſsio, Caputaquen. deciſ. 170. par. 3. Couar. lib. 3. var. c. 16. n. 13. & ſic ei dari manutentio ad petitionem rectoris ſeu patroni, qui pro ea agere poteſt, &c. Nam iſta reſolutio procedit & loquitur in capellanijs ad nutum amobibilibus, quæ non ſunt collatiuç, ſed ſtipendia, ſeu ſalaria, nempe quæ ſunt in Eccleſia Sanctç Vrſolç ciuitatis Salamantinæ, & cóſtat ex allegatione dictæ Salmantinæ vicariæ, &c.

Num. 95. Açor, & 2. p. lib. 3. c. 8. q. 3 Leſsius d lib. 2. c. 34. n. 3. & 4. Suar. de relig. 2. tom. tractat. 4. lib. 4. cap. 22. n. 11. & ſeq. fr. Raph. de la Torre de relig. 1. tom. tractat. de horis canon. controuerſ. 6. diſp. 6. num. 7.

In fin. Alexand. Moneta de decim. cap. 9 n. 21. Perez de Lara d. lib. 2. cap. 1. num. 16. & D. Frechilla in lectura impreſſa cap. admonet, de renunt. num. 5. & Ioan. Gut. de gabel. q. 91. n. 13. & 14.

Num. 97. ibi, *& quamuis ſupra num.* 42. Perez de Lara d. c. 1. n. 16. cum ſeq. & n. 47. Frechilla d. n. 5. & Villar del patronado de Calatayud 4. p. in princ. n. 3.

Ibi *circa fin. Et alia opera pia*, Perez de Lara d. c. 1. n. 13.

Numero 98. in fine, ibi, *piſcatoris*, quicquid velit Perez de Lara dicto cap. 1. numero 19. & 20.

Num. 100. Et ita contra dictum priorem ſolùm informantem tenuit Rota in iſta cauſa Abulenſ. iuris viſitandi 10. Nou. 1600. coram D. Ludouiſio.

Num. 102 ad finem, ibi, *vbi proximè*, & Alex. Monet. d. c. 9. de decimis n. 21.

Num. 104. incipienti, Et Eſpino ſupr. n. 41. ibi, & Açor, Suar. Torre, & Frechilla n. 5. & 7.

Ibid. ibi, *& prædicta ſequitur*, Villar d. 4. p. §. 1. ex n. 2. & n. 9. &c.

Num. 105. ibi, *poſt dec.* 310. *n.* 3. Frechilla d. c. admonet. n. 6. & Villar d. 4. p. in princ. n 3. vbi ait, quòd quando non fundatur beneficium Eccleſiaſticum, ſed ſeruitium, poteſt fundator mandare, quòd Epiſcopus non inſtituat ſeruitorem, ſeu capellanum, & aliam quā voluerit adhibere conditionem, arg. l. in re mandata, C. mandati, & in expreſſo Menchaca de ſucceſ. creat. lib. 1. n. 15. Couar. in 4. 2. p. c. 3. § 1. n. 20. apparet etiam.

Num 107. poſt eum, Et nouiſsimè poſt hçc prædictam doctrinam ſequitur Perez de Lara d. lib. 2. c. 1. à n. 10. & 22. qui ait, quòd cùm iubet teſtator, quòd ex fructibus bonorum relictorum celebrentur annuatim miſſæ pro eius anima per clericum nominandum à certo patrono à ſe relicto, tunc benè poteſt addere conditionem, quòd Epiſcopus non ſe intromittat ad conferēdum clerico nominato per patronum, & quòd hoc ſeruitium non ſit capellania collatiua, ſed memoria & anniuerſarium miſſarū, ita quòd nō ſoluatur ſubſidiū, vt non ſoluitur ex his memorijs, quorū bona non ſunt ſpiritualizata, & à n. 22. inquit, quòd ſæpiſsimè contingit fieri ab imperitis literarum, maximè fœminis, anniuerſarium miſſarum, & vocant illud capellaniam, diſponendo quòd patronus faciat miſſas dicere per clericum ſeu clericos, adijciendoque alia verba, ex quibus clarè colligitur, quòd mens relinquentis

non

non fuit inſtituere capellaniam, ſed anniuerſarium miſſarum: nam eo caſu licèt teſtator, ſeu relinquens vtatur verbo capellaniæ, non debet capellania iudicari, nec bona erigi in ſpiritualibus, ſed relinqui in ſua temporalitate pro anniuerſario miſſarum: & perperam faciunt ordinarij, ſi eam vt capellaniam conferant contra eius voluntatem, argum. l. non aliter, ff. de legat. 3. l. cùm delamonis, §. aſinam de fund. inſtructo. l. 3. §. conditio, de adim. leg. l. non omnis, ff. ſi cert. pet. cum alijs. Quamuis Perez de Lara ibi confundens doctrinam Doctorum videtur loqui de bonis relictis laicis, vt ab eis poſsideantur cum onere miſſarum, quæ dicuntur anniuerſaria laicorum, vt conſtat ex n. 12. vbi ait, quòd iudices ſeculares de his cognoſcunt, non Eccleſiaſtici; & num. 34. vbi ait, quòd dicitur iſta capellania ſecularis & prophana; & n. 41. vbi ait cũ Auend. poſſe talia bona collectari & onerari, ſicut bona temporalia aliorũ ciuium, deducto onere pio; & ex c. 6. ſub n. 16. vbi ita ipſe declarat, & ait, quòd quamuis bona relicta laicis cum onere miſſarũ, ſeu anniuerſariorum, non contribuant in ſubſidio, quia non ſunt Eccleſiaſtica, ſed temporalia & prophana, & in regimine laici, & iudicis ſecularis, & contributio ſubſidij ſolùm fit de reditibus Eccleſiaſticis, vt in bullis conceſsionis; tamen capellaniæ non collatiuæ, quorum bona ſtabilia, certa, & determinata poſsidentur à clericis, quibus ſunt relicta, debent contribuere, & comprehenduntur etiam in conſtitutione Clementis Octaui, de qua ſuprà numer. 82. quia ea bona, quæ ab eiſdem clericis poſſidentur, verè ſunt tranſlata in patrimonium Eccleſiæ, & ſic Eccleſiaſtica; quod enim relinquitur clericis, Eccleſijs cenſetur relictum, l. annua, §. Attia, §. de annal. leg. & ſunt in Eccleſiæ regimine, cap. nouerint. 10. quæſtione 1. & ſic eorum reditus Eccleſiaſtici ſunt, ſuper quibus huiuſmodi ſubſidium imponitur, vt patet ex Bulla conceſsionis. Ita Perez de Lara. Quod mihi non placet, quatenus ait, quòd dictæ capellaniæ non collatiuæ debeant contribuere in ſubſidio; quamuis etiam ita intellexerit Congregat. ſtatus Eccleſiaſtici anni 1608. & ordinauerit eis fieri repartitionem dicti ſubſidij, prout de facto aliquibus facta eſt: nam reuera huiuſmodi capellaniarum bona & reditus non ſunt Eccleſiaſtica, cùm non ſint beneficia, nec bona alicuius Eccleſiæ, ſed ſolùm habent relicta pia, ſeu opus pium; & ideò gaudent priuilegijs Eccleſiæ, & ſunt ſub regimine & iure Eccleſiæ, iuxtà aliàs dicta infrà 5. part. cap. 1. numero 602. 603. 607. & 611. & facit quod ibi dicimus num. 613. de ſubſidio collegiorum, & operum piorum: & ita in ſimili decima Papali impoſita ſuper omnibus beneficijs, Eccleſiaſticiſque reditibus, tenet Alexand. Moneta dict. cap. 9. de decim. num. 21. ſcilicet, non eſſe ſoluendam de capellis mercenarijs, quæ nunquam ab Epiſcopo erectæ fuerunt in titulum, aut ab vlla Eccleſiaſtica perſona conferuntur, ſed à defuncti hæredibus ad libitum ſuæ voluntatis ex teſtatoris diſpoſitione eliguntur: quia non ſunt beneficia Eccleſiaſtica, quales, inquit, quam plurimas capellanias quotidie videmus, &c. Nec dicta conſtitutio Clementis Octaui loquitur de huiuſmodi capellanijs non collatiuis, ſed de capellanijs titularibus & collatiuis, licèt amobilibus, vt docet ibi ipſe Lara, & dixi ſupra d. n. 82. vbi idem dico de Breui Pauli V.

Nec obſtat d. lex annua §. Attia, quia loquitur in relicto ſacerdoti, vel miniſtris Eccleſię particularis, quòd ipſi Eccleſiæ videtur eſſe relictum: vnde ex reditibus relictis clericis, ſeu miniſtris alicuius Eccleſiæ pro anniuerſarijs; ſeu dotationibus miſſarum, debetur ſubſidium tanquàm ex relictis Eccleſiæ, vti practicatur; ſecùs in relictis alicui clerico de per ſe eligendo & nominando per patronum, ſeu hæredem relinquentis pro capellania nõ collatiua, ſeu memoria miſſarum in aliqua Eccleſia per illum celebrandarum: facit quod docet Bart. in l. 2. ff. de reb. dub. Et ſi illa ratio Laræ eſſet bona, etiam de bonis vincularis, ſeu maioratus pro conſanguineis clericis, cũ onere miſſarum, aut ſine eo, ſoluendum eſſet dictum ſubſidium: quod tamen non videtur poſſe dici, nec practicatur.

Num. 109. Et Perez de Lara d. lib. 2. c. 1. n. 46. & 47.

Num. 111. Quia verbum, ponere, non conuenit præſentationi, quamuis ſecùs ſit, quãdo dicitur, quòd patronus det, ſiue prouideat capellaniam: nam id poteſt conuenire præſentationi, maximè quando ita fuit obſeruatum, vt fuit reſolutum in Salamant. capellaniæ del voto 21. Octob. 1585. coram D. Orano, vt in ſeq. dec. 105.

Nec obſtat alia deciſio Salamantina capellaniæ ſuprà adducta n. 107. nam ibi ex eo præcipuè Domini inclinarunt, noluiſſe teſtatorẽ erigere beneficium Eccleſiaſticum, quòd voluit, quòd nec Papa, nec alius ſe intromitteret in prouiſione.

Num. 112. Frechilla in d. c. admonet. n. 8.

Num. 113. ibi, *num. 349.* & Perez de Lara d. cap. 1. n. 54. & 58.

Num. 114. & Perez de Lara dict. cap. 1. n. 53.

qui ait, quòd quando conſtat de proprietate, vltimus beneficij ſtatus non attenditur, ſi non ſit præſcriptus, Gabr.conſil.185.vol.2.n. fin. & conducunt deciſiones Rotæ relatæ 7.p.c. 10. n.37.& dec.Elnen.præceptoriæ 14.Maij 1610. coram D.Peña relata 5.p.c.1.n.511.

Num.115.ibi, *Açor ſuprà*, d.lib.10.c.3.q.5.

Num.116. Et eſt ad hoc conſilium Nauar. 1.de præſcr.ſed & Perez de Lara d.lib.2.c.1. à n.50. tenet contra Açorem non requiri tempus quadraginta annorũ, ſed ſufficere in propoſito tempus ordinarium ad præſcriptionem rei prophanæ, ex Meneſ.in c. ſi aquam n. 46.C.de ſeruit.& aqua Valaſc.conſult.105. n. 42.Sed cùm ſit pia cauſa, ſeu opus pium, verius eſt requiri tempus quadraginta annorũ, authent. de Eccleſ. titulis, §. pro temporalibus, Abb.in cap.de quarta de præſcr. n 7. & ibi Felin.n. 10. Fulgoſ. in l.omnes n.23 C. de ſacroſ.Eccleſ. Tiraq. de priuil. piæ cauſæ priuil.139.& 140.& Sforcia de in integ. reſt. 1.p. q.3. art.5.à n.31. & faciunt dicta 5.p.c.1.n.602. Vnde etiam conuincitur quod ait Ceuallos q.767.à n.6.quòd licèt capellania nõ ſit collatiua ex ſua fundatione, tamen ſi ex conſenſu patronorum expreſſo, ſeu tacito, vel ex negligentia efficiatur collatiua, & poſteà iterum vacare contigerit, licèt opponatur quòd non ſit collatiua, vltimus ſtatus eſt conſiderandus in prouiſione illius: & ita fuiſſe iudicatum Toleti in quadam capellania oppidi de la Puebla de Montaluan, & in alia oppidi de Tordelaguna.

Num.117.*Açor*, & 2.p.lib.3.c.7.q. 1. & lib. 7.c.3.q.2.*Suarez*, & de relig.1.tom.tract.3.lib. 4.c.25.& 2.tom.tract.4.lib.4.c.22.à n. 7. & fr. Raph.de la Torre de relig. 1.tom.tract. de horis canon.controuerſ.6.diſp.6.n.6. & 2. tom. q.100.ar.4.diſp.4.

Num.118.poſt Gamba.Mandoſ.reg.16.cãcell.q.38.n.7.poſt Flam.Frechilla in c. admonet, de renuntiat.n.9. in fin. & Perez de Lara lib.2.c.8.à n.53. ad 57.

Num.119.Suarez & Torre.

Num.121.ibi, *de conceſ.præb.* Tuſch.concluſ. 59.n.6.lit.B.

Numer.vltim. Et ita fuit reſolutum in vna Calagurrit.canonicatus & præbẽdæ 23. Mart. 1579.coram domino Blancheto, gratiam ad canonicatum, & etiam ad cantoriam fuiſſe ſurreptitiam, & nullam, ob non factam mentionem parochialis obtentæ, licèt incompatibilis, & vacaturæ per illorum aſſecutionem, etiamſi ius parochialis eſſet cõtrouerſum propter intruſum: de quolibet enim beneficio, ſeu de iure ad illud competenti eſt facienda mentio in gratia, d.cap.ſi motu proprio, &c. non poteſt.Abb.c.cùm teneamur n.3.& Dec. n.17.de appell.

Cap.3. Primæ partis.

NVm.13.poſt fin. Sed re meliùs conſiderata dico, quòd Concilium ibi non tollit, quin is, cuius Eccleſiæ, vel beneficio hoſpitale eſt vnitum, poſsit in perpetuum, etiam vltra triennium per ſe illud adminiſtrare, & gubernare; ſed quòd non poſsit illius adminiſtrationem & gubernationem vni & eidem perſonæ vltra triennium committere, non obſtante vnione, etiamſi in ea contrarium dicatur. Itaque vult Concilium, quòd ſi adminiſtratio & gubernatio hoſpitalis ab eo, cuius Eccleſiæ, ſeu beneficio vnitum eſt, alteri committatur, nõ poſsit vni vltra triennium committi.

Num.vlt.Et Suar.de relig. 1 tom. tract.3. lib.4.cap.27.à num.11.

Cap.4. Primæ partis.

NVm.1.in fin.ibi, *committi ſimoniam*, quãuis Mich.Martinez del Villar del patronado de Calatayud 4.p.§.1.n.10.dicat eas nõ eſſe beneficia Eccleſiaſtica, allegans Bardax. for.39.numer.4. de apprehenſione, & Pariſ.in reg.de infir.reſig.n.123.Corn.conſ.66.lib.3.n. 4.& nouiſsimè fr.Baſil.Legion.de imp.matr. c.19.§.4.

Num 5.Quibus conſonat Alcocer de Lud. c.39.Cerdan de Tallada de viſita de la carcel c.11.§.4.n.13.& Cabedo de patron.Regiæ coronæ Luſitaniæ c.15.n.16.& 18.

Num.7.Aragon in 22.q.100.ar.4.& nouiſſimè Suar.de relig.1.tom.tract.3.lib.4.c. 27. à n.16.dicentem ita communiter ſentire viros doctos tam Regni Caſtellæ, quàm Luſitaniæ, in quibus Regnis hæ commendæ frequentiores ſunt; & fr.Raphaelem de la Torre de relig. etiam 2.tom.q.100.ar.4.diſp.3.

Num.8.& Cauedo d.c.15.à n.15. quòd cõmendæ & præceptoriæ ordinum militarium non ſunt beneficia Eccleſiaſtica, ſed res prophanæ, & Ioann.Quintin.in repet.c. de multa de præbend.n.8.& à n.163 ad 165. quòd præceptores, aut commendatarij S. Ioannis non ſunt beneficiarij, nec beneficium habent, ſed adminiſtrationem & officium.

Num.15.Poſt Vegam D.Ioan. Ramirez de confirm.ordinis D.Iacobi cap.5. & 12.

In fin.Et nouiſsimè ſequitur Thom.Sanch. in præcep.Decal.lib.4.cap.16. num. 11. & fr. Baſil.

Baſil.Legion.de imped.matr.c.19.§. 4. & c.8. vbi me citat.

Num.16.Molin.& tractat.3.diſput.50.num. 5.Leſſ.de iuſt.& iure lib.2.c.41.num. 7. Poſt, & de gabell.q.95.n.12. Ioan. Parlad. differ.9. §.1 num.10.

Poſt num. vltim. 23. Vnde infertur etiam, quòd canonici regulares Eccleſiæ Beatæ Mariæ loci del Burgohondo, Abulenſ. diœceſ. ordinis S.Auguſtini non poſſunt habere beneficia ſecularia, non obſtante ſtatuto 5 quod habetur inter eorum ſtatuta confirmata per Leonem X anno ab Incarnatione 1514.4.Kalend. Martij ſui Pontificatus anno 2. in quo ſtatuitur & ordinatur, quod prior & canonici poſſint poſſidere, & teſtari, ac habere bona propria, tam illa iure hæreditario, quàm alio quocunque modo acquirenda, & eis prouenіant, & ex illis tam in vita, quàm in morte diſponere, ita tamen quòd quinta pars bonorum poſt eorum obitum remaneat, & ſit pro fabrica Eccleſiæ del Burgo. Quæ ſunt verba formalia illius ſtatuti. Nam quamuis ex eo illis permittatur habere bona propria quocunque modo acquirenda, non ideo permittitur habere beneficia ſecularia, quæ ſint diuerſa ab aris proprijs, & ex diuerſis nō fit illatio, l. Papinianus exuli, ff. de minor. Nec ratio, quare regulares non poſſint obtinere beneficia ſecularia eſt, quia non poſſunt habere proprium, & ſunt incapaces acquiſitionis bonorum, ſed diſparitas profeſsionis & habitus, vt dicetur infrà 7.part. cap 10.in princip.num.2. Et ita quoddam beneficium ſimplex oppidi de Oliuedo huius diœceſ. Abulenſ. quod antea obtinebat quidā canonicus d. Eccleſiæ del Burgo, fuit à Sede Apoſtolica impetratum tanquam vacans per profeſsionem ſubſequutam ab illo factam in dicta Eccleſia, & fuit illi cum effectu ablatum; quamuis viderim in contrarium conſilium ſubſcriptum à multis Iuriſperitis Hiſpaniæ, nempe D. Lopez de Contreras, D. Aguiar, D.Gabr.Henriquez, D.Carauajal, D. Obregon, D.Matute, D.Gabr. Ang Licent. Montoya, Licent.don Franciſco dela Cueua, Licent.don Hieronymo de Reinoſo, Licent. Valentia de Oliuera, & Licent.Roderico Yañez de Oualle, qui conſulerunt, dictos canonicos del Burgo poſſe habere beneficia ſecularia ſine diſpenſatione Papæ, præcipuè attenta conceſsione dicti ſtatuti, & argumento à contrario ſenſu dicti Concilij Tridentini ſeſſ.14.de reform.cap.11.quod ſolum probat, canonicos regulares poſſe obtinere beneficia ſecularia curata, niſi ſint tranſlati, vt dicitur dict.cap.10.7.part.num.25.

24.Poſthæc tamen vidi quandam declarationem S.Congreg.10.Nouemb.160. quæ ſic ait. *Congregatio Concilij cenſuit, milites regulares militiæ S.Iacobi de Spatha, alioſque huiuſmodi non emittentes omnia tria vota ſubſtantialia, videlicet paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ, non eſſe incapaces beneficiorum ſecularium, ſeu ſimplicium, ſiue curatorum, neque etiam penſionum.* Quę declaratio videtur eſſe iuxta votum illuſtriſsimi Cardinalis Pamphilij, & ex ea ceſſat quod dixerā præcedenti n.22.& 23. & confirmatur conſiliū Iuriſperitorum, de quo num. præcedenti circa canonicos Eccleſiæ del Burgo.

Cap.5. Primæ partis.

NVm.3.Poſt Duar.Ioan.Quintin. in Repet.c.de multa de præbend.n.5.

Ibid.*Mand*.reg.16.q.38 à n.5.& reg.

Vbi alleg. *Suarez* de relig. 1.tom. tractat 3. lib.4.cap.26.& cap.33.à num.1.& 2 tom tract. 4 lib.4.c.22.n.5. Salon de iuſt.& iure q.63. ar. 2.6.controu. Açor inſtit moral.2. p.lib.3.c.5. q.2.& lib.8.c.5.q.4.& 5.Toletus in ſumma lib. 5.c.82.n.2.

In fin. Vgol.de offic. Epiſc.c.26.§.14.n.1.& Gratian.in addit.dec.158.n.3.

Num.7 ibi, q.20.d.q 10.ſeu opuſculorum 1.to. tract.vlt reſp 10.Leo in Theſ.for.Eccleſ. c.22.à n.17.& 80.Iſidor.Moſconius de maieſtat.milit.Eccleſ.lib.1.p.3.cap.3.pag.501. Gratian.d.deciſ.158.à n.6.

Num.10.Poſt Cuchum Leſsius de iuſtit. & iur.lib.2.c.34 n.203.Açor d lib.8.2.p.c.7.q. 3.

In fin. Et nouiſsimè fuit reſolutū in cauſa Abul.penſionis 11 Maij 1607 corā D.Sacrato, vt in dec.ſeq.128. idē in Papien. prioratus S. Michaelis de Calotio 6.Iun.eiuſdē anni 1607. coram D. Lancelloto infra relata n.14.

Num.14.ibi, & 18. Et licèt ante dictā conſtitutionem penſionarius non viuens clericaliter poſſet penſiones exigere, nec eas teneretur reſtituere, nec penſionem perderet ipſo iure, quamuis peccaret mortaliter non viuēdo clericaliter, vt per Nauar.conſ.3 de vit. & honeſt.cler.vbi Additio ait aduertendū, &c. Et dicta doctrina confirmatur ex deciſ. Rot. in d. Papien.prioratus S.Michaelis de Calotio 6.Iun.1607. coram D.Lancelloto, vbi fuit reſolutum, quòd reſeruatio fructuū non ſuffragatur, &c. Rubr.penſ.12.

Num.15.in fin.ibi, *caſu* 1. Et quòd pēſio nō poteſt reſeruari laico, docet Cardin. Tuſch. concl.56.lit.B n.5.& 6.& nouiſsimè Vgol. de offic.Epiſc.c.50.§.6.n.2.quòd nō valet penſio laico reſeruata, nec clerico coniugato.

Numero 16. Id autem quod dictum eſt de clericatu ad penſionem requiſito tempore reſeruationis ipſius, intellixit Rota in dict. Abulenſ. penſionis coram domino Lancelloto procedere in penſionibus ordinarijs, quæ reſeruantur à principio, ſeu in concreto ad fauorem certæ perſonæ; ſecùs in penſionibus reſeruatis in abſtracto pro perſonis nominandis, vt in penſionibus Epiſcopatuũ Hiſpaniæ de iure patronatus Regis, in quibus tenuit non eſſe neceſſarium, quòd perſona nominata haberet clericatum de tempore reſeruationis, ſed ſat eſſe, quòd ſit clericus, & habilis tempore nominationis, quo gratia effectuatur, & perficitur, non obſtante quòd literæ expendantur ſub data reſeruationis, & in eis appelletur clericus iuxta ſtylum: quamuis penſiones decurſæ ante clericatum ei non debeantur, &c. vt in deciſionibus ſequẽtibus, quæ ſunt notandæ 129.130.131.

Sed ſalua pace tanti tribunalis, deciſiones iſtas nunquam potui ſequi: nam cùm literæ reſeruationis penſionis ſint ad fauorem talis vti clerici, & cũ data cedulæ conſiſtorialis, in qua reſeruatur, vtique de eo tempore oportet adeſſe clericatum; etenim iuxta formam & tenorem literarum eſt iudicandum, & earum data attendendà, cap. eam te de reſeruat. & cap. ſi eo tempore, eodem tit. in 6. & ibi Doctores cum alijs. Nec refert, quòd nominatio ſit facta pro perſonis incertis & nominandis: nam facta in ſupplicatione nominatione, & cum clauſula, quòd literæ expediantur ſub data reſeruationis, & cedulæ conſiſtorialis, vt in ea dicitur, perinde eſt, ac ſi à principio in fauorem eius eſſet reſeruata; & nominatio retrotrahitur ad tempus reſeruationis, & cedulæ conſiſtorialis: & ita in nominatione, & ſupplicatione, quæ per Papam ſignatur, non ponitur data; quia tempus illius non eſt attendendum: & aliàs non poſſent ſpectare ad nominatum penſiones à die datæ literarum, etiamſi ex tunc eſſet habilis. Et eſt optimum ſimile in reſignatione, quæ non perficitur niſi propoſito conſenſu; & tamen vt dicitur infrà 2. part. cap. 1. num. 128. ad tempus datæ retrotrahitur: & ſic de illo tempore requiritur habilitas reſignatarij, vt eſt indubitatum. Nec valet ſimile de præſentatione, in qua non eſt neceſſarius clericatus de tempore quo quis à patrono nominatur, ſed ſatis eſt, quòd adſit, quando cum effectu coram ordinario præſentatur: quia id ex eo eſt, quòd non eſt verè præſentatio, niſi quando coram ordinario præſentatur; nec antea poteſt dici præſentatus: nominatio enim nullo modo eſt præſentatio; & ſic ex ea nullum ius acquiritur, ſed eſt præparatio ad præſentationem, vt dicitur 7. part. cap. 1. à num. 33. In propoſito autem eſt longè diuerſum: nam reſeruatio penſionum fit in cedula cõſiſtoriali ſimul cum prouiſione Eccleſiæ, & poſteà ſolùm fit nominatio & declaratio perſonarũ, pro quibus dictæ penſiones à principio reſeruatæ intelligantur.

Videtur tamen, quòd cùm nominatio penſionarij non valet ex defectu clericatus, poterit à Papa nominari alius à Rege propoſitus in vim dictæ reſeruationis pro perſonis nominandis, quæ per nominationem nullam & inualidam non conſumitur, ex Felin. in cap. 2. de tregua & pace num 5. fall. 1. Iaſ. in l. ſerui electione, ff. de leg. 1. numer. 3. & latè Tiraquellus in l. boues, §. hoc ſermone, l. vnde cum alijs.

Fauet Cantarel. in præcepta Decalog. lib. 2. c. 52 n. 234. & 235.

Numero 17. Et vbi iſta Bulla Pij V. eſt recepta, ibi penſionem eſſe rem ſpiritualem tanquam quoddam beneficium, ait Leſſius dict. lib. 2. cap. 35. numero 129. ſed pleriſque locis hanc Bullam non videri receptam, quia à plurimis ignoratur; vel etiamſi ſciatur, non eſſe in praxim vnquam deductam. Et Suarez dict. tractat. 3. de relig. lib. 4. cap. 26. numero 8. & vltim. ait, ſecundum iſtud ius nouum Pij Quinti has penſiones eſſe ſpirituales, & ſpiritualibus annexas, ſupponereque, vt alibi dicit, nempe dict. tractatu 4. lib. 4. cap. 22. numero 5. illam legem obligare, & non eſſe per contrariam conſuetudinem abrogatam, ſaltim in Hiſpania, quia nec de tali conſuetudine conſtat, nec de tacito conſenſu Pôtificis in ea toleranda; & penſionem clericalem eſſe nunc ſpiritualem, repetit idem Suarez dict. tractat. 3. lib. 4. cap. 33. num. 1. & accedit Gratian. dec. 158. à num. 5. & in addit. eius numero 9.

Num. 18. vbi alleg. Viual. & in nouis editionibus in ſupplem. c. 1. n. 68.

In fin. cap. 9. dict. cap. 82. & 92. tenent etiam Leſſius lib. 2. c. 34. n. 202. & Suar. d. tract. 3. lib. 4 c. 26. n. 3. 5. & 16.

Num. 19. *Britorien.* commendæ.

In fin. Et illa dec. Britorienſ. 12. Decembris ponitur à Farin. dec. 63. & eſt bona dict. deciſio Gratiani 158. dicens, quòd penſio eſt connexa ſpirituali, cùm adeſt onus recitandi offitium Beatæ Mariæ, & videatur requiri ordo clericalis. Et Açor dict. 2. part. lib. 8. cap. 5. quæſt. 6. ait, quòd nunc hæc ſententia videtur communi conſenſu recepta, & ſuo iudicio eſt vera: & 3 part. lib. 12. cap. 13. q. 2.

13. quæſt. 2. quòd eſt quid ſpirituali rei annexum, ſiquidem datur clerico tanquam clerico, &c. & Magiſter ſacri Palatij in indice librorum expurgandorum in Eman. Sa pag. 387. verb. penſio num. 2. ibi; *poteſt ab hoc*, corrigit, *non poteſt ab hoc*, & addit in fine: *Eſt enim penſio ius quoddam exigendi certam partem fructuum beneficij, & eſt res annexa ſpirituali, ſicut beneficium, &c.*

Numero 20. Nauarr. & conſil. 2. num. 2. de pact. Vgolin. & Tab. 4. cap. 5. num. 3. Aleſand. Monet. de diſtribut. part. 2. quæſt. 18. n. 52. & 53.

In fin. Açor d. 2 part. lib 8. cap. 10. quæſt. 9. 10. & 11. & 3. part. lib. 12. cap. 13. quæſt. 2. 3. & 4. & nouiſsimè Piaſec. in praxi Epiſcopi part. 2. cap. 4. num. 47. & Cantarel. ſupra.

Numero 22. & eſt dict. deciſio Gratiani 158.

Num. 23. poſt Gratian. Açor d. cap. 10. q. 10. & d. dec. Gratiani.

Num. 24. ibi, *temporale*, & Leo ſibi non conſtans in Theſ. for. Eccleſ. dicto cap. 22. à num. 74.

Numero 25. Toletus dict. libro 5. cap. 92. Leſsius lib. 2. cap. 35. num. 123. Suar. dict. tract. 3. de relig. lib 4. cap. 26. num. 4. 5. & 16. Licèt nouiſsimè fr. Raphael de la Torre de relig. 2. tom. quæſt. 100. art. 4. diſp. 5. ſequutus Caietanum dicat, conſiderato iure antiquo omnes penſiones, etiam clericales, eſſe vendibiles & redimibiles, præter eas quæ dantur titulo ſpirituali, ratione miniſterij ſpiritualis præſtandi, ſeu præſtiti; ſtante verò d. conſtit. Pij Quinti (quæ ſaltim in Hiſpania viget) obligante penſionarios ad recitandum officium paruum Beatæ Mariæ; omnes penſiones clericales; quacunque de cauſa dentur, licèt beneficia non ſint, eſſe tamen annexas ſpirituali muneri, ac proinde eſſe inuendibiles, & irredimibiles ſuâ naturâ, & ex iure diuino, ſicut beneficia. Sed verum eſt, iſtam ſimoniam, etiam in beneficijs, non eſſe de iure diuino, vt dixi ſuprà cap. 2. à num. 8. & aliàs non poſſent redimi penſiones, etiam authoritate Papæ, vt Tolet. ſed & Torre ibi in 6. & circa eam videtur hallucinari; & repugnantia dicere.

Numer. 26. Licèt eos ſequatur Leſsius d. cap. 35. num. 124. & 129. dicens, redimere talem penſionem non eſſe emere aliquod ius ſpirituale, ſed extinguere onus temporale, ſcilicet debitum ſoluendi quotannis certam ſummam; tamen huiuſmodi penſiones vendi non poſſe abſque Pontificis facultate, etſi d. Bulla Pij Quinti recepta non ſit, quia ſtylo curiæ eſt prohibitum, & vendens punitur vt ſimoniacus; permitti tamen redimi, teſte Toleto ſuprà. Sed illa ratio non ſatiſfacit; nam licèt quando redimitur penſio, non ematur, ſeu acquiratur ius ſpirituale, extinguitur tamen pretio ius ſpirituale, quale eſt ipſa penſio, vt ſupponitur: quod ſufficit ad ſimoniam; ſicut ſi Epiſcopus extingueret, vniret, ſeu ſupprimeret pretio beneficium, eſſet planè ſimonia; ſic enim venditur res & titulus ſpiritualis, etiamſi in alium non transferat illum, vt in propoſito ait Suarez dict. cap. 26. numer. 14. qui tandem in eo cap. reſoluit; ſuppoſita dict. conſtitutione Pij Quinti non ſolùm venditionem, ſeu trãſlationem pretio factam, ſed etiam redemptionem harum penſionum ſine authoritate Papæ eſſe prohibitam & ſimoniacam, & tolli omne dubium ex ſtylo curiæ habente, vt hæc habeantur & puniantur vt ſimoniaca: & ſi hic ſtylus curiæ eſt antiquior quàm cõſtitutio Pij Quinti, etiam antea id non licuiſſe, & fuiſſe ſimoniam. Et dict. tractat. 3. libro 4. cap. 55. num. 22. ait, pœnam contra ſimoniam in beneficijs non extendi ad venditionem penſionis, quia non eſt propriè beneficium. Sed & c. 57. numer. 13. ait, penſionem quamuis clericalem acquiſitam ſimoniacè interuentu pecuniæ, ſiue detur pecunia prælato imponenti penſionem, ſiue beneficiato, vt in illam conſentiat, ſiue tertiæ perſonæ, vt pro illa imponenda intercedat, eſſe validam, nec teneri penſionarium in conſcientia ad dimittendam illam, quia in rigore non eſt beneficium Eccleſiaſticum; & ita non comprehenditur ſub lege Eccleſiaſtica irritante prouiſionem beneficij ſimoniaci, nec eſt aliàs irritata in iure, & ex natura rei non datur talis irritatio. Sed illa ſententia eſt falſa, & contra Nauarr. & alios ſuprà citatos num. 20. taliſque irritatio colligitur ex cap. ea quæ 1. quæſt. 3. & cap. fin. de pactis, & cap. fin. de rerum perm. cum alijs, & facit quod de iure patronatus dicimus infrà 5. part. cap. vltimo numer. 9. contra eundem Suarez & de vicaria temporali eadem 5. part. cap. 7. num. 16.

Num. 27. Et D. Frechilla in cap. admonet de renun. num. 19.

Num. 28. Et ita videtur intelligere Açor d. 2 p. lib. 8. c. 10. q 9.

Numero 34. Poſt Surdum numero 42. Parlador. rerum quotidianarum lib. 2. cap. 4. numero 25. ad fin. Gratian. in addit. dec. 158. num. 2.

Numero 37. ibi, *de qua infrà numero 353.* Et deciſ.

deciſ. Farinacij 41. poſt Nauarrum in Manuali, & conſilio primo de tranſactionib.

In fine, Quaranta in ſumma Bullarij verbo alienatio num. 9. & Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 14. §. 7. num. 1.

Numero 39. Poſt Roderic. Açor ſecunda parte libro 8. cap. 10. quæſtione ſexta in fine, & ad idem eſt dec. Gratiani 158. numero 11. & 12.

Num. 40. ibi, *num.* 9. & Gratian. in addit. d. dec. 158. num. 1.

Numero 51. Poſt Gonçalez, Gratian. in addit. dec. 158. numero 4. & 5. Suarez dicto tractat. 3. de religione lib. 4 cap. 43. numero 4. & fr. Raph. de la Torre eodem tractat. 2. tom. quæſtione 100. artic. 6. diſput. 4. verſ. ex quo ſequitur.

Numero 53. in fin. Et Açor d. 2. p. lib. 8. cap. 11. quæſt. 14.

Numero 54. ibi, *quoad vixerit*, ſine reſeruatis fructibus, ſeu reditibus, vel aliqua parte eorum ipſi transferenti.

In fine, Et Suarez d. tractat. 3. lib. 4. cap. 26. numero 9. qui tamen rectè ait, quòd poſſet is transferre partem penſionis, & aliam ſibi retinere cum titulo ſpirituali, quia poteſt vti facultate in parte, & non in totum; & quia tunc gratis dat id quod dat; & quia penſio non eſt indiuiſibilis ſicut beneficium, ſed diuidi poteſt: & tunc teneretur etiam alter, in quem translata fuit pars penſionis, ad explendam obligationem à Pio V. impoſitam; quia eſſet verè penſionarius vt clericus: de ſtylo tamen ſemper in facultate transferendi id expreſsè dicitur, quòd poſſit transferre in totum, vel in partem, in vnam, vel plures perſonas, vt per Gig. quæſtione 86. ante numerũ primũ, Flam. Pariſ. de reſignat. lib. 6. quæſtione 4. numero 16. & Açor 2. part. lib. 8. cap. 11. quæſtione 5.

Numero 65. in fine, ibi, *numero* 12. Suar. de religione tractat. 4. lib. 4. cap. 22. numero 3. & 4. & frater Raphael de la Torre eodem tractatu 1. tomo tractatu de hor. canon. controuerſia ſexta diſputatione 6. numero 2.

Numero 67. poſt quem Leo in Theſ. form. Eccleſ. cap. 39. numero 9. Moſconius de maieſtat. milit. Eccleſiæ libro 1. parte 3. cap. 3. pagina 501. Leſſius de iuſtitia & iure lib. 2. cap. 34. num. 208.

Ibidem, Açor, & 2. part. lib. 8. cap. 12. quæſtione 2. Suar. dicto cap. 22. num. 5. & 6. fr. Raphael de la Torre ſuprà num. 3. & 2. tomo quæſt. 100. art. 4. diſput. 5. circa fin. Ibi, *qui ſex*, dic, qui octo.

Numero 69. poſt eum, Sed Suar. d. tractatu 4. lib. 4. cap. 22. numero 6. ait, quòd ſi penſio detur ſine conditione, ſeu requiſito clericatus, non inducit obligationem recitandi officium Virginis, etiamſi detur perſonæ regulari laici, vt militi S. Ioannis, etiamſi aliquo modo ratione penſionis Eccleſiaſtica perſona ſit, & licèt illi vt regulari detur, quia nihilominus non datur vt clerico: hoc enim propriè & rigoroſè accipiendum eſt; Quod etiam tenet Açor, 1. part. libro 10. cap. 4. quæſtione 3. & nouiſſimè ſequitur fr. Raphael de la Torre d. 1. tomo tractatu de hor. canon. controuerſ. 6. diſputatione 6. numero 3. & confirmatur: nam etiam iſti milites S. Ioannis, aut aliorum ordinum militarium habentes præceptorias, ſeu commendas ſui ordinis, quæ ſunt verè beneficia Eccleſiaſtica, vt ſuprà dictum eſt cap. præced. non tenentur ad officium diuinum; ergò nec habentes penſionem vt tales tenentur ad officium Beatæ Mariæ. Sed id ex eo præcipuè verum eſt, quòd intentio Pij V. in dicta conſtitutione videtur eſſe, quòd penſionarij alioqui non aſtricti ad aliquod recitandum teneantur recitare officium Beatæ Mariæ, & milites ordinum militarium tenentur aliàs recitare aliquas preces à religione præſcriptas, vt rectè dicunt Nauarr. Manuel Rodrig. Vega, & Petr. de Ledeſm. infrà relati 3. part. cap. 1. numero 117. Vnde videtur, quòd ſi iſti milites habentes penſiones non recitarent preces à ſua religione præſcriptas, tenerentur ad reſtitutionem, iuxta dictam conſtitutionem Pij Quinti, ſicut etiam habentes præceptorias, ſeu commendas ſui ordinis, &c.

Numero 70. ibi, *Cardin. Alciat.* Aliàs autem iſta declaratio habetur ſic, an clericus in minoribus conſtitutus, cui vti clerico reſeruata eſt annua penſio ſuper fructibus beneficij Eccleſiaſtici, vt commodiùs ſe ſuſtentare valeat, gaudere poſſit priuilegio fori, licèt habitum clericalem, & tonſuram non deferat, nec Eccleſiæ inſeruiat. Congregatio cenſuit, non poſſe gaudere, etiamſi deferat habitum clericalem & tonſuram.

In fin. Et Gratian. in addit. ad deciſionẽ 158. numero 6. dicentes, habentem penſionem non gaudere priuilegio fori, ſicut qui habet beneficium Eccleſiaſticum, in terminis Concil. Tridentin. ſeſſ. 23. cap. 6. prout decla-

declarauit Congregatio eiuſdem Concilij. Vnde Germ. in praxi cap. 7. num. 71 malè ait Pariſium referre, S. Congreg. cenſuiſſe, quòd clericus habens penſionem ſolutam concedi clerico gaudeat priuilegio fori, ſi in habitu & tonſura inceda:; cùm id non referat, ſed quod dictum eſt in locis citatis.

Num. 72. in fine, ibi, num. 42. Et quòd habẽtes penſionem ſuper beneficijs Eccleſiaſticis gaudeât dicta immunitate fori, licèt propriè non habeant beneficium, tenet etiam Villar del patronado de Calatayud. 4. par. §. 3. n. 12. cum Gig. ſuprà, & Portoles in tractat. de las competencias de juriſdiciones q. 3. num. 29. & ſequitur Salcedum Man. Rodrig. 1. tom. c. 135. num. 11.

Num. 73. Iam verò ipſa S. Congreg. videtur approbare ſententiam Salcedi & Gig. quæ certè eſt iuri conformior ex dictis, vt in ſequenti decl. 18. Dec. 1595. Congregatio Concilij cenſuit, obtinentem penſionem haberi pro clerico beneficiato ad effectum priuilegij fori.

Num. 74. ibi, *tributa*, contra Gut. de gabell. q. 9. à n. 10.

Num. 75. & Açor 2. part. lib. 3. cap. 5. quæſt. 6. & clarius lib. 6. cap. 33. quæſt. 8. & lib. 8. cap. 12. quæſt. 14.

Numero 78. ibi, *de penſione*, ſeu patrimonio.

In fine, & Francum in cap ſi pauper de præbend. in 6. num. 3. tenentes etiam, in impetratione beneficij in forma pauperum non eſſe opus facere mentionem de tali penſione; quorum ſententia procedet, & eſt vera, quando ex ea, vtpotè modica, non ceſſat paupertas.

Num. 80. & ita poſthæc viſus tenet Açor dict. 2. part. lib. 3. cap. 4. quęſt. 4. & cap. 5. quæſt. 2. & 6. & lib. 6. cap. 33. quęſt. 8. & lib. 8. cap. 12. quæſt. 14. dicens, in literis iuſtitiæ cauſa paupertatis, quę dicuntur in forma pauperum, debere fieri mentionem patrimonij ad vitæ ſuſtentationem idonei, ſeu penſionis; ſecus verò in literis gratiæ: & ſequitur Vgolin. de officio Epiſcopi cap. 26. § 13. n. 3.

Num. 81. circa finem ibi, & verſic. *& non ſolum*, Et D. Sahagum in cap. cùm adeò de reſcript. num. 1.

Num. 87. Et Euerard. in loco à ſtylo.

Num. 88. Et Boer. in tract. de author. magni conſilij num. 170.

Num. 96. ibi, *num*. 8. & q. 28. à n. 11. ad 17.

Numero 97. qui 1. 2. ar. 1. *n*. 28. à n. 33. *dec*. 268. 368. & nouiſsimè Grat. diſc. for. cap. 82. num. 32.

Numero 98. & poſthæc Thomas Sanchez in in præcep. Decal. libro 2. cap. 28. numero 36.

Numero 107. & Sanchez dict. lib. 2. cap. 28. num. 36.

Num. 108. Leo in Theſ. for. Eccleſ. cap. 22. numer. 73. Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. part. 3. cap. 3. pag. 50. & Farin. 4. part. q. 138. num. 103. & Rota in Hiſpalen. penſionis de anno 1582 coram D. Blancheto, vt in deciſionibus de quibus infrà num. 199.

Numer. 109. Açor, & 2. part. lib. 8. cap. 10. quæſt. 1.

In fine. Vnde in vna Romana penſionis 13. Martij 1609 coram D. Peña, cùm Dux Camillus de Comitibus penſionarius obtinuiſſet Breue à Clemente VIII. vt ſi contraheret matrimonium, poſſet penſiones retinere, & exigere ad nouem menſis poſt contractum matrimonium, illoque conſtante, &c. Et contracto matrimonio, ante lapſos nouem menſes emiſſet officia militum Lauretanorum, vt illam retinere poſſet; fuit nihilominus reſolutum penſionem non deberi, ſed per contractum matrimonium extinctam eſſe; quia exploratum eſt, penſionem Eccleſiaſticam per contractum matrimonij extingui. Nec indultum Clementis ſuffragari poterat, quia non fuit perpetuum, ſed temporale ad nouem menſes reſtrictum; nec priuilegia militum Lauretanorum proſunt Camillo, licèt durante tempore nouem menſium miles Lauretanus fuit effectus: quia facultas retinendi penſiones intelligitur eo modo, quo erant priùs; vt ſi eſſent perpetuæ, poſſent perpetuò retineri; ſi verò temporales, ſolùm temporaliter, cùm natura retentionis ſit nihil addere, ſed conſeruare in eodem ſtatu, in quo erat, Aretin. conſil. 7 Secundò, quia hic caſus non comprehenditur in priuilegijs militum Lauretanorum, &c. Sed mihi non placet iſta reſolutio; nam cùm ante lapſum nouem menſium indulti Clementis, & ſic ante extinctionem penſionis Camillus effectus eſſet miles Lauretanus, rectè potuit illam retinere virtute priuilegiorum dictorum militum; nec dicta penſio erat temporalis, ſed ſolùm extinguibilis per lapſum dictorum nouem menſium conſtante matrimonio: Si enim ante lapſum eorum fuiſſet matrimonium ſolutum per mortem vxoris, vel aliàs, non extingueretur penſio. Vnde, cùm ante lapſum dictorum nouem menſium ſuperueniſſet priuilegium retinendi penſionem cum matrimonio, illa non fuit extincta, &c.

Circa

Circa quod priuilegium aliàs Rota in vna Elſina penſionis 13.Febr.1601.coram D. Ludouiſio reſoluit, quòd penſio translata per militem Lauretanũ ex priuilegijs Sixti Quinti poteſt retineri à translatario, etiam poſt contractum matrimonium, ſi tunc erat miles Lauretanus, ex dictis priuilegijs, quæ procedunt etiam in penſione translata. Nec refert, quòd ſit data facultas transferendi in clericos non coniugatos tantùm, quia ſufficit, quòd translatarius tempore translationis eſſet talis, licèt poſteà talis eſſe deſierit, l. quæcunque §. fin. de public.

Numero 111. in fine, ibi *num.* 121. Moſconius dict.lib.1.part.3.cap.3.pagina 501. Vgolin.de officio Epiſcop. cap. 1.§. 2. numero 3.circa finem, Açor dict.lib.8.2.part. cap. 10. quæſtione 2.& Rota in Carthagin. translationis penſionis 19.Iun. 1606. coram D. Mançanedo infrà relata numero 241. quæ eſt videnda.

Numero 112. Poſt Gig. & Açor dict. quæſtione 2.

Numero 114. Poſt Gig. Leo dict. cap. 22. numer.73.Moſconius ſuprà,&Açor dict.cap. 10.quæſt.3.

Num.115.Poſt Palc.Maiol.de irregul.lib. 1. cap.10.num.3.

Numero 117.& in eadem 16 dec.1596.coram D. Peña fuit dictum, ad effectum penſionis probandam non fuiſſe qualitatem illegitimitatis Laurentij, quòd eſſet ex ſoluto & ſoluta procreatus, quia cùm illegitimus non ſit incapax penſionis niſi ob defectum clericatus, eo ipſo quòd illegitimus ſit clericus, & multò magis ſi fiat ſacerdos, efficitur capax penſionis, vt ſæpe Rota cenſuit, &c. Et idem fuit tentum in cauſa Conimbricen. penſionum 11. Febr.1598. coram D. Seraphino, & in Aquilegien.Caſtri S. Viti.14. Iun.1599. coram D. Lita, in qua fuit dictum, quòd de iure communi ad hoc vt baſtardus, vel alius illegitimus ſit capax penſionis, ſufficit ſecundum opinionem, quam ſeruat Rota, quòd ſit clericus, Sarn.de annal.quæſt.21.Gig. de penſion.quæſt.16. in fin. & conſil. 4. de penſ. aliàs 113.Rota diuerſ. 425.part. 1. etiamſi ſit ſuper beneficio paterno (ante Concil. Trident.ſeſsione 25. cap. 15. quod annullat penſiones de eo tempore reſeruatas) non obſtante conſtitutione Clementis Septimi, quia penſio eſt quid mere temporale nil ſpiritualitatis habens cum ipſo beneficio, Gig. dicto conſil. Et cùm baſtardi effecti clerici ſint eo ipſo capaces penſionis, meritò eos comprehendit facultas transferendi, & præſentatio literarum coram executore probatur ex ipſarum inſertione in inſtrumento tranſlationis, vt aliàs fuit tentum in Segouienſ. penſionis 11. Decemb. 1587. coram D. Pamphilio, & fuit confirmatum in eadem 6. Martij 1600. coram D.Iuſto, idem in Zamoren.penſionis 12.Maij 1613. coram domino Ortembergo.

Num.119.Moſconius dict.lib.1.part.3.cap. 3.pag.501. Leſsius lib.2. cap. 34.num 203.& Açor dict.lib.8.2.part.cap.7.quæſt.6. qui tamen non loquitur ſatis conſequenter, aut ſibi contradicit ibi, verſic. ſi iterum roges, & verſic.aliud verò, & videtur tenere Mandoſ. de ætate minori q.23 n.2.

Num.121.& in princ.dict.lib. 2. cap. 28. n. 36.& quòd qui beneficij non eſt capax, non eſt capax penſionis, dicit Ioann. Quintinus in cap.de multa de præbend.num.3.dicens, quod mente repone.

Numero 124. Facit deciſ. Farinac. 51. numer.2.

Num.127.poſt Flamin.Leſsius dict. lib. 2. c.34.n. 203.

Num 129.ibi num.30.Et Leſsius dict.num. 203. ait ſe credere magis ſecundùm mentem Concilij eſſe, vt adſit ætas neceſſaria beneficijs.In fin.& Moſcon. d. pag. 501. & videtur ſentire Rot. Burgen. penſionis 16. Decemb. 1596.coram D.Peña.

Numero 130. Moſcon. dict. pagina 501. Leſsius dict. numero 203. & Açor dict.lib. 8. cap.7.quæſtione 2.

Num.132.& nouiſsimè in vna Pacen. penſionis 20. Nou. 1609.coram D.Marco Montio fuit reſolutum R. penſio. 15.

Num.133.Suar.de relig.2.tom.tract. 4. lib. 4.cap.30. num.22.

Num.135. Leſsius dict.lib.2.cap. 34. num. 203.Molin.de iuſtit.tractat.3.diſput.78. num. 2. & ſentit Rota in Romana penſionis 17. Iun. 1603.coram D. Millino infrà relata numer.548.

Num.140.ibi, *de ſimil.clericis*, dic, de perſonis ſimilibus, nempe clericis, cap. ſedes, vbi Felinus numero 6. de reſcript. & quòd fuit ſtylus curiæ, iuxta quem penſiones non ſolent reſeruari niſi pro clericis, &c. Ait tamen D.Peña in fine deciſione 13. Nouem. *An autem D. Martino ſuffragaretur diſpenſatio, vel aliàs eſſet talis perſona Eccleſiaſtica, quæ penſionem ſine clericatu capere poſſet, particulariter vellem videre*. Et quidem mihi videtur, quòd ſi iſte miles haberet diſpenſationem ad obtinendum penſiones, poſſet in eum etiam ſine clericatu

transferri

tranſferri penſio ex facultate transferendi in perſonam Eccleſiaſticam, ſeu in alias perſonas Eccleſiaſticas: nam vt dixi cap. præceden. à numer. 10. huiuſmodi milites nedum largè, ſed etiam verè & propriè ſunt perſonæ Eccleſiaſticę, & ex alia parte ſtante diſpenſatione, etiam ſine clericatu ſunt capaces penſionis. Ex quo poteſt ſuſtineri deciſio Rotæ in cauſa Veronen. penſionis 23. Febr. 1600. coram domino Lancelloto, vbi fuit reſolutum, quòd ex facultate, &c. R. penſio 5. Si enim iſti milites non eſſent verè & propriè perſonæ Eccleſiaſticæ, ſed tantùm largo modo, & impropriè, vt inquit iſta deciſio, non poſſet in illum transferri penſio ex facultate transferendi perſonis Eccleſiaſticis etiam incapacibus: nam verba debent intelligi propriè, & non aliter. ff. de legat. 3. l. fin. C. de ijs qui veniam ætatis cum alijs, Rota deciſ. 223. part. 2. diuerſor. & 73. nouiſ. Farinac. numer. 1. vbi quòd in reſcriptis verba propriè, non impropriè ſunt interpretanda; maximè in materia translationis, quæ eſt odioſa, & ſtricta, vt dicitur in deciſione Carthaginenſi translationis penſionis 19. Iun. 1606. coram domino Mançanedo infra relata numero 241. Nec ex eo quòd facultas loqueretur etiam de incapacibus, poſſet transferri in eum, qui non eſſet verè & propriè perſona Eccleſiaſtica, cùm facultas ipſa ſit reſtricta ad perſonas Eccleſiaſticas. Nec etiam placet primum fundamentum illius deciſionis: nam cùm clericus coniugatus, in quo non concurrunt requiſita cap. vnici de cleric. coniug. in 6. & Concil. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 6. in nullo gaudeant priuilegio clericali; vt ibi, reputatur laicus, & non perſona Eccleſiaſtica; vt ibidem dicit gloſſ. & Doctores, & de eo infra 2. part. cap. 18. immo etſi deferret habitum & tonſuram clericalem, non poſſet in eum transferri dicta penſio: nam excepto priuilegio canonis & fori, in omnibus alijs reputatur laicus, vt ibi etiam dicitur: & ſic in alijs non venit appellatione clerici, ſeu perſonæ Eccleſiaſticæ. Nec obſtat doctrina Abbat. in dict. cap. de cohab. cleric. numero 6. nam vt ipſe ait, communiter Doctores dicunt, quòd clerici coniugati non includuntur appellatione clericorum, niſi in caſibus, in quibus gaudent priuilegio clericorum. Et ipſe Abbas ſolùm dicit, quòd in ſpecie illius textus, vbi tantùm excluduntur laici, non veniunt appellatione laicorum, cùm non ſint purè laici, ſed appellentur clerici, vt in Rubr. de cleric. coniug. & ſunt quoddam genus, ſeu quædam ſpecies mixta. Vnde non dicit Abbas, illos abſolutè & ſimpliciter appellari clericos, ſed cum addito, clericos coniugatos, vt in dict. Rubr. quam allegat.

Numer. 141. poſt Flam. & Leſsius, lib. 2. cap. 34. num. 29. & ſeq.

Num. 142. poſt Flam. & Leſſ. vbi proxime, Mart. de iur. 4. part. cen. 2. conſil. 149. & Ceuall. quæſt. 897. numer. 1034. Gabr. Vazquez 3. part. 3. tom. diſp. 243. à numer. 46. Poſt deciſ. & quòd ſic ordinatus non habet vſum & executionem ordinum, nec eſt capax beneficij, docet Açor 2. part. lib. 3. cap. 48. quęſt. 4. & cap. 49. quęſt. 4. & libr. 6. cap. 2. quæſt. 6. poſt. Man. & Sa verb. ſuſpenſio ipſo iure numer. 11. Poſt Suar. Steph. de Auila de cenſur. 3. part. diſp. 5. dub. 7. Dele à verſ. quòd non credo, vſque ad verb. de qua, & dic, de quo infra 7. part. cap. 1. numer. 8.

Num. 143. in fine, ibi, *Affirmat*, & Açor, 2. part. lib. 8. cap. 7. quæſt. 9.

Num. 144. Refert & ſequitur Gratian. diſc. for. cap. 181. num. 11.

Num. 146. *ibi num.* 65. & Mandoſ. de ętate minori quæſt. 23. nu. 2.

Num. 149. *in fine num.* 82. & Açor dict. 2. part. lib 8. cap 7. quæſt. 6. & 8.

Num. 155. Açor 2. part. lib. 6. cap. 3. quęſt. 16. & ſequuntur Couar. in 4. 2. part cap. 8. §. 8. numer. 5. verſ. 6 & Molin. de iuſt. 1 tom. tract. 2. diſp. 173. circa fin. faciendo diſcrimē inter diſpenſatum & legitimatum à Papa.

Num. 154. & ſequitur Auila de cenſur. 7. part. diſp 3 dub. 6 ſub 4. not.

Num. 156. ibi num. 65. & Açor d. lib. 8. 2. par. cap. 7. quæſt. 6. & 8.

Num. 158. ibi, *de preb.* Rota in Bononien. canonicatus 21. Iun. 1610. coram domino Peña, vbi, quòd defectus illigitimitatis Granutio obiectus ceſſabat ex ſufficienti diſpenſatione Clementis Octaui ad omnia beneficia, dummodò plura ſimul non eſſent, quæ non eſt conſumpta ex eo, quòd obtinuiſſet canonicatum in Eccleſia ſanctæ Mariæ Maioris: nam cùm eius vigore potuiſſet plura beneficia vnum poſt aliud obtinere, dimittendo primum potuit obtinere ſecundum, præſertim cùm verba diſpenſationis eſſent directa ad perſonæ habilitatem, Ancharran. conſil. 402. numer. 5. quem ſequitur Tiraquel. §. hoc ſermone in princip. numer. 31.

Numer. 159. Et Açor d. lib. 8. 2 par. cap. 7. quæſt. 6. & 8.

Num.

Num. 161. Sarmient. de redit.part. 2 cap. 5. num.7.& Açor 2.par.lib.8.c.3.quæſt.8.& 56. qui variat.c. 12.q.4.& 5. quamuis in vna Turritana penſionis 31. Ian. 1567. coram D.Graſſis, ſeu Grato ſtrictè ad dubium, ſecluſis cõſtitutionibus & bullis Pauli III. ac etiam vſu Cameræ fuit concluſum, quòd penſiones decurſæ, & non ſolutæ, non computentur inter ſpolia, ſed magis tranſeant ad hæredes, quia penſio non eſt beneficium Eccleſiaſticũ, ſed conſiſtit in mera temporalitate, cap. quãuis, vbi Doctores de præbend. in 6. Felin in cap. ad audientiam 2. 1. col. de reſcrip. Quam deciſionem ita ad literã refert Redoa. de ſp. ol. q.3. § & in hac materia num.12. vbi ſecus dicit attentis bullis, &c.

Ad effectum tamen ornamentorum, & rerum ad vſum & cultum diuinum deſtinatarum, de quibus in conſtit. Pij V. 44. penſio non æquabitur beneficio: nam ea relicta per penſionarium non ſpectabunt ad beneficium, ſuper quo penſio erat impoſita, nec ad Eccleſiam talis beneficij: nam quantum ad hoc eſt longè diuerſa ratio in penſione ac beneficio, cùm penſionarius non ſit intitulatus in beneficio, ſuper quo penſio erat impoſita, nec in eius Eccleſia, ſed habeat ius quoddam temporale, ſeparatum, & formale de per ſe diſtinctum ab ipſo beneficio, quod expirat morte ipſius penſionarij, vt dicitur in hoc cap. num.49.& 239.

Num. 162. in fin. ibi, *Additis*, & eam defendit, & interpretatur Açor 2.p. lib. 8. cap. 5. quæſt.1. & eam etiam ex Gig. ponit Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. p. 3. c. 3. pag. 499. dicens tamen, ad tempus, vel in perpetuum ſeparata.

Num. 167. ibi, *Beneficij*, & ſequitur Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 22. nu. 1.

Num. 169. eandem ponit Leſſius de iuſt. iur. lib. 2. cap 34. nu. 201.

Num. 171. Gratian. deciſ. 20. à nu. 10. Alexand. Moneta de decim. cap. 9 à num. 87. & Açor 2. part. lib. 8. cap. 9. quæſt. 2. & ita in cõtributione pro ſeminario ſtatuit S. Concil. Trid. ſeſ. 23. de reform. cap. 18. verſ. Ad hanc autem portionem, & S. Congreg. declarauit & cenſuit habere locum etiam in penſionibus reſeruatis ante erectionem ſeminarij, vt in d. declarat. ſeq. *An decretum Concilij, cap. 18. ſeſ. 23. verſ. Ad hanc autem portionem*, habeat locum, ſiue ſeminaria erecta ſint ante reſeruationem penſionum, ſiue poſt, Congregatio cenſuit habere locum, ideo beneficiatum compellendum eſſe pro penſione quam ſoluit, quamuis ſeminarium erectum fuerit poſt penſionis reſeruationem, ſed beneficiatum poſſe retinere pro rata quicquid occaſione penſionis ſoluerit ſeminario. Et 30. Martij 1594. Congregatio Concilij cenſuit, titularẽ occaſione contributionis per eum factæ ſeminario non poſſe detrahere ex penſione quã ſoluit, niſi pro rata penſionis, & ad eam rationem, ad quam ipſe titularis contribuit.

Num. 172. ibi Marcheſ. & Alexa. Moneta, & Açor.

Num. 173. Et eam refert & ſequitur Alex. Monet. ſupra num. 91. & Açor d. quæſt. 2. ait, quòd priuilegium poſterius ſubſidij ita conceſſum, vt contribuere debeant penſionarij etiam habentes penſionem liberam & exemptam, derogat exemptioni penſionis anteriori.

Num. 174. Aduertendum eſt autem, id procedere, cùm in ſequenti concordia confirmata, ſeu indulto, derogat exemptioni, & clauſulis penſionis, vt penſionarius ipſe debeat contribuere illis non obſtantibus, vt in terminis dictæ deciſionis Toletanæ & Aſculanæ; ſecùs vbi clauſulæ indulti, ſeu concordię, ſolum reſpiciunt validitatem indulti ad fauorem regis, ſeu principis, cui conceditur ſubſidium, vt ei integrè, & ſine diminutione ſoluatur; & tollit tantùm eas clauſulas, quæ ipſi indulto præiudicare poſſunt; nam tunc ſiue præcedat, ſiue ſequatur indultum, penſionarius non tenetur contribuere, ſed titularis debet etiam pro eo ſoluere, iuxta reſeruationem ipſius penſionis liberæ & exemptæ, vt aliàs reſoluit Rota in vna Vercellen. ſubſidij 20. Martij 1600. coram illuſtriſsimo Cardinali Seraphino, quæ deciſio ſic ſe habet. *Fuit reſolutum quantum ad primum dubium, an gratia reſeruationis Reuerendiſsimi domini Epiſcopi Aſtenſis ſuper fructibus Archidiaconatus, faciat illum eſſe immunem & exemptum à ſolutione ſubſidij Apoſtolici conceſsi ſereniſsimo Duci Sabaudiæ, &c. dec. 146.*

Num. 175. in fine, ibi, *Seraphino*, quæ deciſio ſic ſe habet, *Domini dixerunt, &c. R. ſub. & excuſ.*

Numer. 176. in fine, ibi, *Tenerentur*, & ita aliàs in portione & contributione ſeminarij videtur S. Congreg. Concilij declaraſſe, vt in declarat. ſequenti, ſuper d. cap. 18. ſeſ. 23. *In taxa ſeminario pro penſionibus ſoluenda ea ineũda eſt ratio, vt primùm inquiratur, quanta ſit taxa antiqua vinus decimæ, cuius taxe partem dimidiã beneficiatus perſoluit; ex penſionibus verò retinebitur proportionabiliter, habito reſpectu ad verũ valorem beneficij, & taxam perſolutam hoc modo; videlicet, ſi beneficium in taxa eſt, pro decima integra, puta ſcutorum ſexaginta, triginta quidem à beneficiato ſeminario perſoluentur, quæ ſunt pars dimi-*

dimidia decimæ. Attendatur poſteà ad valorem beneficij, nempe ſcutorum noningentorum, penſio ſingatur ſcutorum ſexcentorum, atque ita ex triginta ſeminario ſolutis beneficiatus nomine penſionis viginti, reliqua ex portione beneficij præſtabit.

Facit etiam alia declaratio eiuſdem S. Cõgreg. ſuper dict. cap. 18. quæ ſic ait: *An penſiones ſuper curatis, & menſa Epiſcopali, ad rationem ſimplicium, non curatorum taxari debeant. Congreg. cenſuit, & reſcripſit, Epiſcopo Hieraceuſ. non taxandas diſtributiones, & penſiones teneri pro rata illius factæ taxæ, quæ ab Epiſcopo cum conſilio deputatorum ad præſcriptum Concilij hoc cap. fuit impoſita beneficijs ipſis, ex quorum fructibus ſoluuntur penſiones.*

Numero 178. Alexand. Monet. de opt. cap. 7. ad fin. & de diſtrib. part. 3. quæſt. 8. num. 16. Rota in Salamant. penſionis 13. Iun. 1592. corãm D. Orano.

Numero 182. ibi, *Domini*, Pacificus de Salũiano interdict. inſpect. 3. cap. 4. numero 187. & deciſ. 5. numero 4. Vnde etiam in vnã Hiſpalenſ. penſionis 11. Iun. 1609. coram illuſtriſsimo Lancelloto ſimiliter fuit reſolutum, non eſſe dandum mandatum executiuum contra dominum de Acuña, &c. R. penſio. 15.

Numero 183. ibi, *Pamph.* vbi fuit dictum, modernum decanum teneri ad ſolutionem penſionis, &c. R. penſio. 10.

In fine, 469. 459. Vnde in poſita penſione ſuper canonicatu & præbenda alicuius, ſi ille deinde optat aliam præbendam dimiſſa prima, adhuc tenetur ad penſionem, & non ille, qui ſuccedit in præbenda dimiſſa: & ſimiliter decedente illo, qui penſioni conſenſit, non tenetur ad penſionem ille, qui per optionem ſuccedit in illa præbenda; ſed qui ſuccedit in canonicatu & titulo; licèt in alia præbenda; idque non ſolum procedit, quando præbendæ actualiter & realiter diſtinctæ non ſunt (quo caſu id admittunt Gig. dict. numero 3. & 4. & Leo in Theſaur. for. Eccleſ. c. 22. num. 47. & etiam Alex. Moneta de opt. d. c. 7. q. 3. 2. concluſ. num. 32. vbi per capitulum non aſsignantur certæ & determinatæ præbendæ, ſed per procuratorem capituli fit certa diſtributio in bladis, aut pecunia conſiſtens; ſed quando ſunt præbendę actualiter & realiter diſtinctæ: quamuis tunc contrarium teneat Gig. num. 2. & Leo ibi, & Moneta dict. quæſt. 3. 1. concluſ. à num. 28. dicentes, quòd optans aliam præbendam, dimiſſa illa quam poſsidebat, grauata penſione, amplius ad illius ſolutionem non tenetur, ſed ille penſionem ſoluere debebit, qui dimiſſam prębendam fuerit aſſecutus, cùm penſio ſit onus reale illius; & allegat Moneta Nauarr. conſil. 3. de ſolut. & Rotã deciſ. 597. numero 7. 1. part. diuerſ. Sed mihi verius videtur, ſiue prębendæ diſtinctæ, ſiue indiſtinctæ ſint, per optionem alterius præbendæ non dimitti onus penſionis, quia per optionem præbendæ non conſequitur quis nouum beneficium, & nouum canonicatum, vt aliàs dicemus cum communi dict. 5. part. cap. 1. à numero 337. & 449. & 7. part. cap. 13 numero 48. Nec obſtat doctrina Rotæ deciſ. 6. de conſuetud. aliàs 460. in nou. verſic. in aliquibus autem Eccleſijs, in qua fundatur Gig. dict. numero 2. & conſonat AEgid. deciſ. 63. quòd quando præbendæ ſunt actualiter & realiter diſtinctæ, optans aliam dimiſſa prima conſequitur nouum canonicatum, & nouum beneficium; quia primus canonicatus remanet cum præbenda dimiſſa, ex cap. literas, de conceſ. præbend. & Clement. ſi iuxta, de præb. Reſpondetur enim, quòd Rota ibi loquitur de præbendis diſtinctis & inſtitutis ſingulis pro ſingulis canonicatibus, ita quòd ſingulæ præbendæ ſunt annexæ & connexæ ſingulis canonicatibus perpetuò & inſeparabiliter; nec per optionem ſeparantur: quia conſuetudo habet, quòd canonici in hoc ſequantur præbẽdam: & ſic tunc canonicus optans aliam præbendam, per optionem ipſam conſequitur & optat conſequenter canonicatum, pro quo & cum quo præbenda illa optata fuit inſtituta, dimittitque primam prębendam & canonicatum, pro quo ea conſtituta eſt; & per conſequens non tenebitur ampliùs ad ſolutionem penſionis ſuper illis impoſitæ, ſed is qui in illis ſuccedit, iuxta dicta numer. 178. Regulariter autem, & in dubio, vbi eſt optio præbendarum, etiamſi illæ realiter & actualiter diſtinctæ ſint, non ſunt ſingulæ ſingulis canonicatibus perpetuò & inſeperabiliter annexæ, ſed mutantur optione, & modò hæc eſt cũ hoc canonicatu, modò cum illo, prout cadit optio; & ſic tunc per optionẽ non acquiritur nouus canonicatus, & nouum beneficiũ, ſed retento titulo & canonicatu, vnuſquiſq; optat vnum præbendam, vt rectè tenet & explicat deciſio Caſſadori 17 de præbend. dicens, quòd ſi d. deciſ. 6. & AEgid. volunt contrarium, eſt contra communem, à qua nõ eſt recedendũ, Monticel. dec. 1. de conſuet. aliàs 46. Put. deciſ. 201. lib. 2. & Prob. ad Monach. in c. fin. de conſuet. n. 27. ad fin. ac conſequenter per optionem non liberatur quis à penſione ſuper illius canonicatu & præbendã impoſita, cùm præbẽda optata ſuccedãt, & ſubrogetur

loco dimiſſæ, per argument. à ſubrogatis, de quo Euerard. loco 122. à num. 1. verb. ſubrogationis Et conducit quod dicitur de reſeruatione circa præbendas optatas dict. 5. part. c. 1. à n. 337.

Nec obſtat d. cap. literarũ, & Clem. ſi iuxta, vbi non agitur de optione, ſed de aſſecutione, & vacatione præbendæ, id eſt, beneficij canonicalis, ſeu præbendæ cum canonicatu, vt ex ipſis teſtibus apparet, & ſubiecta materia. Et ita accipi præbendam diximus ſuprà c. 1. n. 9. Et Nauar. d. conſ. 3. de ſolut. loquitur expreſſe de optione & dimiſsione canonicatus, & nõ ſolius præbẽdæ; & ſic nõ eſt contra nos, nec benè allegatur à Moneta. Dicta verò deciſ. 597. p. 1. diuer. loquitur in reſeruatione fructuum præbendę, cum titulo, de nominatione, ac adminiſtratione pro reſignante, qui æquiparatur titulari, & in effectu eſt beneficiatus ſicut antea, vt dicitur infra 3. part. cap. 1. à num. 55. & ſic decedente reſignatario, in quem fuit translatus nouus titulus tantùm, quamuis prębenda poſſet per alium optari, debet eſſe cum grauamine reſeruationis, & ſine præiudicio reſignantis, cùm æquiparetur titulari, & in effectu remaneat beneficiatus, vt dixi, maximè cùm ſit etiam ei reſeruata facultas optandi, vt ibi dicitur: vnde contra eum ſeu in eius damnum non debet alius optare illam præbendam.

Num. 185. ibi, & 13. & Rodr. de ann. red. lib. 2 quæſt. 9. à num. 54. & Man. Rodr. de cenſib. duda 5. & Licent. Anton. Gom. etiam de cenſ. c. 3. num. 28.

Numer. 187. Et ita vna Abulenſ. penſionis 28. Ian. 1600. coram domino, ita fuit reſolutum, penſionem deberi per Martinum, &c. R. penſio. 6.

Num. 190. Etenim annuæ penſiones ſemper terminantur ſingulis annis die reſeruationis, à quo incipit annus, licèt gratia commodioris ſolutionis penſio ſit diſtributa in duobus terminis, Put. deciſ. 189. in fin. lib. 2. deciſ. 680. nouiſ. Farinac. Rot. in dict. Rom. in Nerotonen. penſionis 20. Nou. 1606. coram D. Sacrato, & in Nazarena pẽſionis 15. Ian. 1607. coram D. Coccino.

Num. 191. ibi, *Niſi via ordinaria*, vt etiam ait Sal. Tiber. in praxi lib. 3. cap. 3. numer. 24. cum Marcheſano 1. part. cap. 14. de commiſ. app. ſub num. 4.

In fin. Poſt Collantes Vaſconcellos diuerſ. iuris arg. lib. 2. c. 14. à n. 23. Leo in Theſ. for. Eccleſ. c. 22. n. 52. & 53. Grat. diſcep. for. c. 94. à n. 51. Vgol. de offic. Epiſc. c. 50. §. 17. n. 3. Molina de iuſt. 2. tom. diſp. 534. circa fin. & Açor 2. p. lib. 8. c. 8. q. 14. & 15. & c. 13. q. vlt.

Numero 199. in fin. Quam deciſionem adducit Pacificus de Saluiano interd. d. cap. 99. & in alia Hiſpalenſ. penſionis coram eodem D. Blancheto in qua 5. & 23. Martij 1587. fuit difficultatum, quòd licèt ſucceſſor teneatur ad penſiones decurſas tempore prædeceſſorum factis diligentijs, tamen durum videtur extendere ad ſeptimum ſucceſſorem, & ex deciſ. Putei & Mohedan. allegatis, & quòd prædictæ diligentiæ, de quibus ibi, eſſent ſufficientes, & quòd penſio erat iam extincta per contractum matrimonij, vt in deciſ. Pacifici de Saluiano interd. 200. & 98. Et tandem 14. Maij eiuſdem anni *Domini cenſuerunt, dict. Matthæum Vazquez non teneri D. Melchiori del Rio ad ſolutionem penſionis ſibi per prædeceſſorem D. Matthæi debitæ ſuper fructibus canonicatus & præbendæ Eccleſiæ Hiſpalenſis, ex eo, quia tempore adepti canonicatus hypotheca ſuper eius fructibus erat extincta, & fructus liberos D. Matthæus reperijt, vt benè per Gig. conſ. 150. numero 9. 15 & 16. nec obſtare, quòd reſeruata ſit penſio cumulatiuè ſuper omnibus fructibus, non autem diſtributiuè ſuper fructibus cuiuſlibet anni; quia reſeruatio non eſt attendenda poſtquam penſio eſt extincta; & accedere ex abundãti, quòd diligẽtiæ Melchioris viſæ ſunt Dominis admodum turbidæ.*

Numero 200. Quam deciſionem ponit ad literam Pacificus de Saluiano interdict. deciſione 97. & refert Gratianus dicto cap. 94. à numero 59. & ſequitur idem Pacificus dicto tractatu inſpec. 3. cap. 4. ex numero 199.

Num 201. in fin. ibi, 145 & deciſ Hiſpalen. penſionis 11. Iun. 1609. coram D. Lancelloto ſuprà relatam n. 182.

Numero 203. ibi, *&c.* Et per Leonem in Theſaur. fori Eccleſ. cap. 22. num. 53. ſimiliter dicentem in d. Hiſpalen. penſionis de menſe Decemb. 1577. firmatum, ſucceſſorem in beneficio ad penſiones decurſas tempore anteceſſoris non teneri niſi facta cum prædeceſſore, vel eius hæredibus diligentia de illis conſequendis.

In fine, Et in vna Canarienſ. penſionis 15. Ian & 17. Nouemb. 1597. corã domino Gipſio fuit dictum, quòd ſucceſſor tenetur ad ſolutionem penſionis pro terminis decurſis tempore alterius Epiſcopi facta diligentia contrà hæredes prædeceſſoris. Et nouiſsimè in cauſa Toletana penſionis 13. Iun. 1608. coram domino Peña, quòd ſucceſſor in beneficio non tenetur ad terminos decurſos tẽpore prædeceſſorũ, niſi probentur diligentię factæ contrà ipſos Et ſucceſſor fuit condemnatus ad ſolutionem terminorum decurſorũ tempore

tempore prædeceſſoris, factis tamen priùs diligentijs contra eius heredes & bona, ſi extarent. Vnde Rota clarè vult, ſufficere diligentias contra prędeceſſorem, vel eius hæredes & bona.

Iſta tamen æquitas & ſtylus Rotæ, ceſſat poſt factam à ſucceſſore ſolutionem, ſeu oblationem de ſoluendo, non enim poteſt repetere, ſeu recuſare ſolutionem oblatam ex eo, quòd non fuerint factæ diligentiæ contra prædeceſſorem, vt per Rotam in vna Oſcen. & Barbaſtren. penſionis 59. April. 1602. coram domino Lancelloto, in qua fuit dictum, quòd capitulum tenebatur, &c. R. penſio. 11. & in Nazarena penſionis 15. Ian. 1607. coram domino Coccino fuit etiam dictum, quòd licet Rota nunquam voluerit admittere, quòd ſucceſſor qui non habuit fructus, teneatur ad integram penſionem, vt per Caſſador. deciſ. 4. numero 3. de locato, Creſcenſ. 3. de ſolut. Put. 189. numero 2. lib. 2. niſi priùs factis diligentijs contra illum qui fructus percepit, vt in Hiſpalenſ. penſionis 16. Decemb. 1577. & 12. Ian. 1578. coram domino Blancheto, & in dict. Barbaſtrenſ. Tamen ſtylus Rotæ procedit ex quadam æquitate, quæ ceſſat ex quo ſucceſſor iam ſoluit, &c.

Num. 204. in fin. ibi, *conc.* 4. & quæſt. reg. 1. tom. quæſt. 30. artic. 11. additio ſumm. Bullar. Quarantæ verb. ſpolia clericorum, & D. Did. de Couar. in reſp. manuſcripto circa dict. Bullam Pij V.

Num. 205. ibi, 11. *Decemb.* 1596. & 15. Ian. & 17. Nouemb. 1597.

Num. 207. ibi, *n.* 17. & Rot. deciſ. 102. Farin. in Cuſentina cõfidentiæ coram domino Ortano circa fin. D. Card. Tuſch. concl. 263. & 264. lit. P. & Pacificus alios citans de Saluiano interd. inſpect. 3. c. 4. 184. & ſequent.

Num. 211. latè Gonçalus Mendez Vaſcõcellos diuerſ. iur. arg. lib. 2. cap. 14. à num. 34. Alexand. Moneta de diſtrib. quotid. part. 3. quæſt. 8. 3. concl. à num. 17. & de optione c. 7. n. 34. & nouiſsimè Gratian. diſcept. foren. c. 166. num. 27.

Numero 212. Et ſequitur dicens probabile Alexand. Moneta dict. quæſtione 8. numero 27.

Num. 216. cuius votũ vidi, & ſumma Bullarij Quarẽtæ verb. diſtributiones quotidianæ ad finem.

Numero 218. ibi, 19. dict. c. multi 2. quæſt. 1. cap. licet, 16. quæſt. 3. cap. ex multa, de voto, Felin. Rubr. de reſcriptis num. 1. Sarnen. in procem. regul. cancell. quæſt. 2. ad 1. fundam. partis negatiuæ, verſic. quibus addo Nauarr. conſ. 28. de præb. num. 2. & conſ. 48. de ſent. excommun. n. 4. Alexand. Monet. de decim. cap. 9. num. 29. Villad. l. 1. tit. 1. lib. 2. iud. num. 4. & 5.

In fin. Lorca 1. 2. diſputation. 18. de legib. in dub. append. Salas de legib. diſput. 2. ſect. 8. Suar. eod. tract. de legib. lib. 3. cap. 15. à num. 11. pręcipuè num 22. & lib. 4. cap. 14. à num. 3. Marquez del Gouernador Chriſtiano lib. 1. c. 30. pag. 186.

Nec placet ſatisfactio Vaſconcellos dict. cap. 14. numero 48. reſpondentis dicto Breui Eboren. Papam ibi non definijſſe aliquid de iure, nec ſententiam tuliſſe, cùm nulla pars audiretur: nam cùm reſcribat & reſpondeat de iure, ius generale conſiſtit ex allegatis.

Numero 220. Et poſthæc in vna Colimbrienſ. penſionis de ordine eiuſdem Clementis Quinti, propoſita 28. Ian. 1605. coram illuſtriſsimo Cardinali Millino idem Rota reſoluit & confirmauit allegans dictum Breue Clementis, vt in dec. ſeq. 147. Idem etiam fuit dictũ in Com. penſionis de anno 1606. infrà adducta numero 231. & nouiſsimè Ceuallos libro 4. quæſtione 1. ſeu 897. à num. 505. tenet cum Rota in dict. Rom. & Burg. penſionis, & Gonçalez ſuprà, iſtam ſententiam, quòd ſi canonici ſint abſentes à ſuis canonicatibus, ita quòd fructus vel diſtributiones accreſcant capitulo per ius decreſcendi, vel non decreſcendi, adhuc penſio debeatur per capitulum penſionario, & quòd non valet conſuetudo in contrarium, cùm potius ſit quædam vis, vt tradit Creſcent. deciſ. 3. tit. de ſolut. Quam ſententiam dicit veriſsimam, quicquid contrarium videatur ſentire Gutierrez ſuprà; & ego, inquit, qui tanquam canonicus nihil reſoluo, prout fecit Gutierr. eodem morbo laborans, & Nauar. conſ. 1. de ſolut. qui palinodiam recantauit in conſil. 3. eiuſdem tit. propter authoritatem aliorum Doctorum. Et quòd cùm caſus ita de facto cõtigiſſet in canonicatu Licẽt. Valdiuieſsi, cupiens capitulum Eccleſiæ Toletanæ ſine damno partis huius rei veritatẽ inueſtigare, conſuluit ſuos aduocatos, & canonicos Doctorales, qui omnes, inter quos ipſe, vnanimiter reſoluerunt, dictum capitulum teneri ad ſolutionem penſionis impoſitæ ſuper dicto canicatu, cuius fructus ſtabant in menſa capitulari per ius non decreſcendi. Et quod in ea cauſa eſt reſolutum, fuit in alia per eum iudicatum tanquam aſſeſſorem executoris cuiuſdam Bullæ penſionis, & cauſa delata per viam violentiæ ad curiam Valliſoletanam, & propter Senatorum varias ſenten-

tias ad alios Auditores tranſmiſſa, tandem fuit declaratum, dictum executorem vim nõ facere in executione ſuæ ſententiæ, &c. Hæc Ceuallos, contra quem aduertendum eſt, malè allegare Creſc. dict. deciſ. 3. qui non loquitur de huiuſmodi conſuetudine, nec de penſione impoſita ſuper diſtributionibus & fructibus, qui reſidendo lucrifiunt, ſicut etiam malè allegat Rom. d. conſ. 388. dicens conſuluiſſe pro ſua opinione, cũ tamen non loquatur de huiuſmodi penſione. Male etiã ait Nauar. palinodiam recãtaſſe in d. conſ. 3. propter authoritatem aliorum Doctorum, malle hęrere, quàm tumultuatè iudicare. Malè etiã ait me videre ſentire contrarium, & tanquàm canonicum nihil reſoluere, ſatis enim ſentire inſinuaui, quòd debeatur à capitulo dicta penſio, maximè ſtantibus dictis declarationibus & Breuibus Gregorij & Clementis, & propter d. prętenſionem Eccleſiarum Hiſpaniæ dixi cum Gut. me ſubijcere declarationi ſedis Apoſtolicæ, ſacrique Palatij Auditorum.

Num. 222. in fin. ibi, *num.* 26. Rod. Suarez alleg. 26. n. 1. & ibi Valdes in addit. alios allegans Anton. Gabr. concluſ. 1. quod cuiuſque vniuerſ. nom. n. 6. Vgol de cenſur. tab. 4. c. 12. §. 2. & Suar. 5. tom. de cenſur. diſput. 28. ſect. 3. num. 5.

Num. 230. *illatione præcepti*, quod etiam in fortioribus terminis tenet Alexand. Mon. dict. quæſt. 8.

Poſt num. 230. 231. Immò ex eadem ratione videtur cõtra Rotam in dict. Colimbrien. ſupra adducta n. 220. quòd quamuis tunc penſionarius poſsit agere contra capitulum percipiens fructus & diſtributiones, non tamen contra excommunicatum & ſuſpenſum, qui illos non lucratur, procedet illa reſolutio Rotę, quando culpa titularis eſt immediata cauſa non reſidendi & lucrandi, vt quia cum poſſet reſidere & lucrari, non vult; & quando excommunicatus vel ſuſpenſus percepit aliàs fructus, ex quibus poteſt ſoluere penſionem, tunc enim etiam contra illum penſionarius poterit agere iuxta deciſ. Rotæ in cauſ. Comen. penſionis 22. Maij 1606. coram D. Marco Montio, quæ ſic ait 148.

Numero 231. & diſput. 26. ſect. 2. num. 1. & de relig. 2. tom. tractat. 4. lib. 4. cap. 20. numer. 12. & cap. 28. num. 2. & Nauarr. de orat. cap. 7. num. 16.

Num. 233. fin. ibi, 612. Et nouiſsimè Grat. diſcept. forenſ. c. 94. à num. 60. & fuit reſolutum in Aretina penſionis 20. Febr. & 17. April. 1598. coram domino Lita, vt in dec. 678. nouiſ. Farin.

Numero 234. ibi, *deſtinata erat*, & alias tradunt Cam. de cauſ. priuat. emphyt. titulo de cauſa priuat. ob non ſolutum canonem numero 2. & 3. Alexand. conſ. 92. à num. 9. lib. 1. & 172. num. 4. lib. 2. quod etiam eſt 4. lib. 4. & conſil. 33. numero 8. & 210. numer. 2. lib. 2. Dec. conſil. 566. Afflict. deciſ. 316. numer. 2. Tiraquel. de retract. lignag. §. 15. gloſ. 2. num. 10. Parlad. lib. 2. cap. fin. 5. p. §. 1. num. 24. & curia Philipp. 2. p. §. 13. num. 4. & Rota 806. nou. Farin. quicquid cum Bart. in l. ſi reus, ff. de procur. dicat Neguſ. de pign. lib. 2. part. 3. mem. 5. princip. numero 27. & Ioan. Gut. conſil. 33. num 2.

Numero 235. in qua 24. April. dicti anni corãm d. D. Lita fuit reſolutum depoſitum factum per Epiſcopum in manibus Theſaurarij, prouiſore decernente deponi ad effectum ſoluendi illi, qui habere debuerit, & obligante ſe Theſaurario reſpondere de illo, cùm ei mandabitur à dicto prouiſore ſiue alio iudice, ſiue oſtendendo mandatũ D. Frãciſci de Corduba, & conſtando quòd debeat habere, non ſuffragari propter conditiones Rot. diuer. 71. p. 2.

Num. 237 Genuen. in praxi c. 3. n. 10.

Num. 239. Et Leo in Theſ. for. Eccleſ. c. 22. num. 73 dicens, quòd penſio reſeruetur, quoad penſionarius vixerit, & eo mortuo eſt extincta, &c.

Numero 241. Et conducit deciſio Rotæ in cauſa Carthagin. translationis penſionis 19. Iun. 1606. coram domino Mançanedo, in qua fuit reſolutum, quòd translatio penſionis eſt inualida, &c. R. penſionis translatio. Et circa iſtud de oppoſitione in curia, ſeu ſecunda inſtantia contra iura & ſcripturas, quod tradit Grat. in addit. deciſ. 112. num. 4. vide deciſ. Ceſarauguſtanam penſionis 4. Iul. 1608. coram eodem D. Mançanedo infrà relata n. 454. vbi cõtrarium deciditur, & videtur verius, & tenet Sal. Tib. in praxi lib. 2. c. 13. aliàs 10. n. 4. & 5.

Numer. 243. & curia Eccleſiaſtica Ortiz de Salced. à fol. 142.

Numero 244 Genuen. in praxi cap. 85. num. 10.

Numero 245. & antea in eadem Adrien. coram eodem 20. Octob. eiuſdem anni, & poſteà in Bononienſ. tranſlationis penſionis coram domino Millino infrà adducta numero 257. Nec obſtat quòd detur facultas transferendi coram canonicis Metropolitanarum, vel aliarum Eccleſiarum, vt in ſpecie d. dec. Bononienſ. quia illa verba, vel aliarum Eccleſiarum, debent intelligi de alijs cathedralibus, ex d. c. ſtatutum, & alijs allegatis:

nam cùm canonici Eccleſiæ collegiatæ non ſint indignitate Eccleſiaſtica conſtituti, non comprehenduntur in tali facultate, niſi exprimatur, vt vidi expreſſum in quadam facultate transferendi certam penſionē Segobien. diœceſ. dicendo, vt quicunque loci ordinarius, ſeu canonicus cathedralis, vel collegiatæ Eccleſiæ, aut perſona indignitate Eccleſiaſtica conſtituta, &c. Et in iſto caſu poterunt procedere dictæ deciſiones Adrien. & Bononienſ. Obtinens tamē beneficium aut dignitatem in Eccleſia collegiata, benè comprehenderetur in commiſsione facta perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, quia eſt verè dignitas, &c. Et quamuis dict. cap. ſtatutum loquatur de commiſſionibus cauſarum, tamen cùm translatio penſionis, aut quid aliud, committitur canonicis, non dicendo, etiam collegiatæ Eccleſiæ, videtur commiſſum canonicis Eccleſiæ cathedralis, tanquam indignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, & capacibus commiſsionum cauſarum, maximè quando committitur canonicis, aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, vt in propoſito: nam ex iſta adiectione & ampliatione declaratur verbum, canonicus, vt intelligatur de canonico in tali dignitate Eccleſiaſtica conſtituto. Nec etiam poteſt fieri translatio coram alio non contento in facultate & commiſsione, quamuis in loco vbi ſit, non reperiatur, nec reperiri poſsit vllus de contentis, & transferenti inſtet mors, cùm delegatio ſit ſtricti iuris, & non extendatur de perſona ad perſonam; argument. cap. 8. & 9. de officio delegat. maximè in facto transferendæ penſionis, quæ eſt odioſa, vt in illa Carthagin translationis penſionis ſuprà relata numerò 241. & ita conſultus reſpondi circa dict. penſionem Segouienſ. diœceſis.

Num. 248. Facultas tamen transferendi pēſiones nunc & pro tempore reſeruatas, quandocunque non eſt reſtricta ad penſiones tempore indulti reſeruatas, ſed etiam futuras cōprehendit, ex illa dictione, quandocunque, Ruin. conſ. 77. n. 13. lib. 2. & ex illis verbis, pro tempore, denotantibus etiam tempus futurū, Bald. in cap. cùm inter n. 7. de re iud. præſertim cùm in materia etiā odioſa, & alteri præiudiciali, non excludatur in priuilegijs lata interpretatio ex proprietate verborum prouenies, Aretin. in l. cum lege poſt princ. ff. de teſtam. Calderin. conſ. 1. in princ. de cōſanguin. & affin. & fuit deciſum in Carthagin. decimarum 20 Decemb. 1578. coram D. Bubalo; ita in Lauden. penſionis de menſe Ian. 1601. coram D. Peña.

Num. 255. Et nouiſsimè tenet Açor 2. part. lib. 8. c. 10. quæſt. 5. & c. 11. quæſt. 1. & Gratian. diſcept. forenſ. c. 113. n. 77. & ita expreſsè dicitur in ipſis facultatibus transferendi, & translationibus, licèt contrarium teneat Suar. de relig. tract. 3. lib. 4. cap. 33. num. 6. qui ait penſionem non extingui per translationem, & penſionem translatam non eſſe aliam, ſed eādem numero.

Num. 256. de qua etiam infrà n. 463. & tradit Gratian. d. c. 113. n. 77. cum ſeqq. & c. 132. n. 33. & 34.

Numero 257. in fin. ibi, *in dict. Segobienſ.* & quòd obligatio ad fauorem nominati in penſione extenditur ad translatarios, quia tranſlatio penſionis debitæ vni perſonæ, ſi in alium transferatur, non dicitur nouum grauamen quoad debentem ſoluere; ſed eſt quædam delegatio ſolutionis alteri faciendæ, vt in dict. Segobienſ. penſionis tradit Gratian. deciſ. 113. num. 80. prout idem eſſet, inquit numer. 81. quando mutaretur res, ſuper qua fuit cenſus & hypotheca impoſita, non enim dicitur cenſus extinctus, ſi fuerit tranſlatus ad alia bona, quamuis bona priùs cenſuata fuerint liberata; ideò perinde eſt, ac ſi à principio fuiſſet factus cēſus in bonis ſubrogatis, vnde remanet firma prima obligatio, & per conſequens non ſunt liberati fideiuſſores, quia ſolùm fuit facta mutatio rei. Rot. coram R. P. D. Ludouic. Romana cenſus 10. Iun. 1603. Idemque eſſet (inquit idem Gratian. numer. 82.) in translatione penſionis de vno beneficio ad aliud; nam reſpectu penſionarij nihil fuit innouatum, ſed tantùm reſpectu beneficij, ex quo penſio ſoluebatur, ita vt nullum fiat præiudicium penſionario per huiuſmodi translationem; cùm non agatur de noua obligatione inducenda, ſed de veteri conſeruanda; ideò obligatio remanet in eodem ſtatu, Rota in dicta Rom. cenſus, & Auſcul. penſionis 1. Febr. 1593. coram Pamphilio. Hæc Gratian. & inde etiam eſt, quòd in translatione penſionis, ſeu in facultate eam transferendi ſuper Eccleſijs cathedralibus, ſeu Epiſcopalibus, quorum penſiones comprehenduntur in facultate transferendi quaſcunque penſiones ſuper quibuſuis fructibus quorumcunque beneficiorum, non eſt neceſſaria derogatio Concilij Lateranen. vt per Rotam in vna Bononien. translationis penſionis coram illuſtriſsimo Cardinali Millino, quæ ſic ait deciſ. 132.

Numero 271. Quę deciſio poſthęc eſt impreſſa in nouiſſ. Farinac. deciſ. 618. numero 272. quæ deciſio eſt in dictis nouiſsimis Farinac 548.

Numero 275. Poſt Flam. Leo in Theſ. for. Eccleſ.cap.22.num.35. & ſequent. Moſconius de maieſtat. milit. Eccleſiæ lib.1.part.3. cap 3. pag.500.& Piaſec.in praxi Epiſcop.part.2. c. 5.num. 15.

Num 276.ibi,*lib.4.*& in Lucana penſionis 17.Febr.1597.coram D. Orano adducta per Pacificum de Saluiano interd.dec.103.quæ in nou.Farin.eſt 689.vbi dicitur, quòd Papa ex mera ſua liberalitate abſque alicuius cõſenſu poteſt imponere,transferre,& prorogare pẽſiones, &c.

Num.277.poſt vtraque,& Salon ibidem 6. controuer.

In fin.& Card.Tolet.in ſumma lib. 5. c 83. n.1.verſ.ſecunda eſt.Leſsius de iuſt.& iur lib. 2.in fin.cap.34.num.204.& Açor 2. part. lib. 8.c.5.q.8.ait peccare Papam,ſi ſine iuſta cauſa penſionem alicui reſeruet,valere tamẽ ipſam penſionem,quia ſolùm facit contra canones & iura.

Num.280.& Açor 2.part.lib.8.cap.5. q. 8. ad fin.

Num.283.in fin.ibi,*num.* 83. Mandoſ. reg. 34.q.50.n.5.& Melchior Gallego de cognat. ſpirit.c.20. à n.2.

Numer.284.Quamuis Leo in Theſaur for. Eccleſ.cap.22.num.38.dicat, quòd legati etiã de latere facultatem penſiones reſeruandi nõ habent de iure communi, ſed vigore litterarum ſpecialium facultatum, quia de iure cõmuni ſolùm beneficia conferre poſſunt d.c.1. de offic.leg in 6.

Num.291.Accedit Açor d.2.p.lib.8.cap. 6. quæſt.3.

Num.294 ibi, *in 6.*Molin.de iuſtit. tract.5. diſput.9.num.5.

Num.295.Leo d.cap.22.à num.26.Moſconius dicto lib.1.part.3.cap.3.pag. 500. Card. Tuſch.concluſ.269.litera P. & Piaſecius dict. 2.part.cap.5.num.25.& Leſsius dict.lib.2. cap. 34.num. 205.

Num.296.ibi, *Mileu.can.* poſita per Farin. deciſ. 104.

Num.306.ibi,*penſionem ponere poteſt*, & Salon 22.quæſt.93.art.2.controu.6.ait,quòd ex conſuetudine Romanæ curiæ ſolus Papa cõcedit penſiones;nec aliter valent niſi conceſſæ ab ipſo.

Ibi cap.62.in fin.dict.c.83. in princip. ait, quòd diſpenſatio penſionis non pertinet ad vllum prælatum niſi ad ſolũ Papam, quamuis ex iure non conſtet, ſed ex conſuetudine ſola,&c.92.in fin.

Eodem num.306. in fin. & Suar. de relig. tractat.3.lib.4.cap.24.num.37.& cap.34.num. 16.& cap.35.num.21.& cap.51.n. 18. ait iuxta ius commune, & praxim, ac ſtylum curiæ, Epiſcopos ordinariè non poſſe penſionem ſuper beneficijs imponere, quia non poſſunt illa diminuere,ſeu diuidere; ait tamen d.n.3. licere aliquando Epiſcopis imponere penſionem perſonalem in caſibus à iure conceſsis ac declaratis,&c.ſequitur fr.Raph.de la Torre de relig.2.tom.quæſt.100.art.4. diſp. 5. circa princ.& ar.5.diſp.9.2.dicto, & diſput. 11. ſub verſ.ex hac doctrina,& diſput.12.verſ. ſed hæſitabit;ac Leſsius d.c.34.num. 206. ait quoſdam dicere, penſionum conſtitutionem per ſtylum curiæ reſeruari ſummo Pontifici;vnde ordinarij non poterunt, niſi quatenus id eis priuilegio vel conſuetudine eſt conceſſum: nam ſtylus curiæ ius facit; quod maximè in penſionibus verum eſt, quarum ius vniuerſum ferè conſtat ex conſuetudine.

Numero 312. & nouiſsimè ſequitur Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 52. §. 1 numero 7.

Numero 316. Suarez dicto tractatu 3. de religione libro quarto capite 38. numero 10.

Numero 331 Et Açor dict.2.part lib.8.cap. 6.quæſtione 1. ait, Extra omnem controuerſiam eſt, Epiſcopos, & alios locorum ordinarios non poſſe penſiones in beneficijs imponere, quæ tranſeant ad ſucceſſores in beneficio, ſed ſolùm poſſe eas imponere perſonis beneficiariorum, quæ non tranſeunt ad ſucceſſores; & quòd hoc eſt, quod dicere voluerunt Authores dicentes Epiſcopos poſſe penſiones imponere; & idem ait quæſtione 2. in legato de latere; & libro 7. capite 21.quæſtione 7. ait, ordinarium loci non poſſe beneficio penſionem imponere.

Numero 332. Leo in Theſaur. for. Eccleſiaſt. cap. 22. numero 32. & Suarez de relig. tractatu 3.lib. 4. cap. 51. numero 18. tenet, quòd licèt Epiſcopus ordinariè non poſſit penſionem ſuper beneficijs imponere, nihilominus regula illa patitur exceptiones aliquas, quando ex iure, vel conſuetudine ſufficienter colliguntur; & vna illarum eſt cauſa tranſactionis ſeu concordiæ; ſequitur fr. Raphael de la Torre dicto quæſtione 100. articulo 5. diſputatione 12. verſicul. ſed hæſitabit; & cap. 24. numero 37. ait Suarez, quòd interdum fortaſſe poſſunt Epiſcopi reſeruare penſionem ad vitam renunciantis propter ſenium poſt diuturnum Eccleſiæ ſeruitium.

Numero 333. ibi,num.10.Tuſch.dict. concluſ.269. litera P. & videtur tenere Leſsius

dicto

dicto libro ſecundo cap.34.numero 205.

Num.335. Vt etiam ait Suar.dict.lib.4.cap. 31.num.18.& Torre d.diſput.12. verſic.ſed hę ſitabit.

Num.339. Nec c.3.Decolenſ. de reg quod etiam Suar. allegat, & Torre dicens expreſsū dict.diſput.12.verſ.ſed hæſitabit, quicquam probat.

Num.341.poſt Vgol.& cap.3.§.4 n.5.& de offic.Epiſ.c.14.§.3.verſ.2 & c.50.§.18.n.1.5. & 6.Leon d.c.22.n.29. In fin.ibi, d.c.11. num.5. Leſſ.lib.2.c.35.n.91. & Suarez d.lib.4. cap.35. num.21.

Num.342.ibi,*num.12.& 13.* quem ſequitur Leſſ. ibi.

In fin.& ita intelligit Suar.d.c.35. n.21. exiſtimans id quod ait Rebuf. Legatum Papæ poſſe hanc penſionem imponere, pendere ex facto & commiſsione illi facta: nam quod iure ordinario hoc habet, ſibi non conſtat.

Num.344.in fin ibi,priuil.3.& Leſſ. lib. 2. cap.34.num.205.verſic.3.& c.35.n.101. & ſeq. (vbi tamen videtur requirere authoritatem Papæ) & nouiſsimè tenet Leo d.cap.22. num. 27.& Piaſec.in praxi Epiſc.part. 2. cap. 5. numero 25.

Num. 345. & videtur tenere Açor 2. part. lib. 7. cap. 29. quæſt. 15. & nouiſsime tenet Suar.dict.tractatu 3. de relig. lib. 4. cap.34. num.16.

Num.346.& Suar.d.n.16.

Numero 347.ibi, *& Valentia*, & Leſsius, Ibid.in fin.& latè Suarez dicto cap 34.

Numero 348. & quod ait Leo dict.cap.22. numero 28. poſſe Epiſcopum penſionem reſeruare pro bono pacis ad extinguendam litem, &c. & quod ait Suarez dict. libro 4. cap.51.numero 20. poſſe Epiſcopum ad petitionem partium,& earum conuentione præcedente approbare concordiam, ſeu translationem ſuper beneficio litigioſo cum onere penſionis ſpiritualis,ideſt, quæ datur clerico vt clerico,&c.& ſequitur Torre d.q.100.ar.5. diſput. 12.

Numero 349.ibi,*vt in dict.cap.niſi eſſent*,& ita etiam colligitur ex deciſ. in eadem cauſa facta vltim. Febr. 1578. ibi allegata, & poſita per Farin.dec.13.vbi dicitur,quòd concordia fuit tractata per Epiſcopum, coram quo lis agebatur, ad quam acceptandam pars dedit mandatum, &c.

Numero 351. & ſentit Suarez dicto cap. 51.numero 19. & 21. & Torre dict. diſputat.12.

Numero 352.& *Philiarc.* & Suar. & Torre. In fin. & quamuis etiam Torre ibi dicat, quod ſi conuentio inter litigantes antecedit, debet à prælato reprobari, & habet ſpeciem ſimoniæ, & ex dict. cap. cum pridem: at verò ſi ipſe prælatus iudicauerit talem pactionem conuenire, poterit ſuo conſenſu firmare: nam ſi conuentio eſt illicita,& habens ſpeciem ſimonię, non poteſt à prælato firmari,ſeu approbari.

Numero 353 Quamuis Rot. in Lucen. Sarçanen.confidentiæ 9. Iun. 1600. coram illuſtriſsimo Pamphilio apud Farinac. deciſ. 135. numerò 4. & 5. dicat cum Sarnenſ. & Vgolin. ſupra, non induci ſimoniam ex ſolutione pecuniæ pro ceſsione litis, & non iurium ratione expenſarum, & vt ſe à vexatione redimeret,maximè cùm tranſactio fuit facta in præſentia Epiſcopi ſub beneplacito Sedis Apoſtolicæ,quatenus opus ſit.

Tertiò conuincitur quod nouiſsimè ait Açor 3.part.lib. 12. cap. 8. quòd quamuis ſimoniacum ſit, ſi litigantes inter ſe conueniant, vt vnus eorum litiredens dimittat beneficium, aliqua penſione, ſiue pecunia recepta; non tamen eſt ſimonia, quando compoſitio fit aliquo dato & accepto aut horitate ſuperioris vel arbitri, in quem compromiſſum ſit, qui ob bonum pacis litem dirimunt, ita vt vnus alteri aliquid det, ex dict. cap. niſi eſſent; quod etiam tenet Torre dict. quæſtione 100.artic.5.diſputat. 12. nam licèt id poſsit procedere, quando authoritate ſuperioris ea compoſitio fit iuxta dicta; ſecus quando authoritate arbitri, vt in dictis deciſionibus.

Num.355.Et videtur tenere Leſſ.d.lib. 2. c. 34.num. 205.

Num.356. Vide etiam Suar.d.tract.3.de relig.lib.4.c.51.qui latè.

Numero 357.& Leſsius dict. cap. 34. numero 207.

Numero 361.Vaſconcell lib.4. diuerſ. iur. argument.cap.13.quòd Papa non ſolet imponere penſionem ſuper beneficio iuris patronatus laicorum ſine ipſorum conſenſu, & per conſequens, nec dare facultatem transferendi; & ſic data ſine conſenſu non valet,ſed eſt ſurreptitia: & Cabed. de patronat. Regiæ coronæ Luſitaniæ cap.13.num. 5. Leſſ.d.cap.34.num.207.Rot.in Lucan.penſionis apud Pacific.de Saluiano interd dec. 103. numer. 5 & nouiſsimè Farinac.deciſ.689.& fuit reſolutum in Rom penſionis 4 Iul. 1601. coram D.Pamphilio,ſcilicet, in reformatione penſionis non requiri conſenſum patroni laici;& licèt neceſſaria ſit notitia iuris patronatus in Papa, qui difficiliùs ſolet huiuſmodi beneficia grauare, Gig dict.quæſtione 24.

De hac tamen notitia ſufficienter conſtare ex derogatione iuris patronatus, quæ oſtendit enixam intentionem reſeruādi pēſionem, etiam quòd beneficium eſſet iuris patronatus, cùm quatenus adeſſet, ſi laicorum etiam ex fundatione, vel dotatione, pro medietate, aliàs in totum derogauit cum clauſula latiſſimè extendenda, quæ ad huiuſmodi effectū ſufficit, vt fuit reſolutum in alia Lucana penſionis 4. Nouemb. 1579. coram Rubeo, præſertim ſtante alia clauſula, quòd maior & verior ſpecificatio fieri poſſit, quæ multū operatur. Caputaquen. dec. 296. n. 8. p. 2. & quòd ad euitandam ſurreptionem ſufficit, quòd Papa in genere potuerit cogitare beneficium eſſe iuris patronat. laicorum, Caſſad. deciſ. 1. de priuileg. cum vulg vt in deciſ. 902. nouiſ. Farinac.

Num. 370. & Piaſec. in praxi Epiſc. p. 2. cap. 5. num. 25.

Num. 373. Aliàs ſi ſimpliciter & abſolutè diceretur, dummodò remaneant centum ducati pro Rectore, valor eorum intelligeretur iuxta morem cuiuſque regionis, ex d. S. Congreg. declaratione 30. Mart. 1594. his verbis. *Congregatio Concilij cenſuit, valorem centum ducatorum, qui ex decreto cap. 13. ſeſ. 24. de reform. debent remanere Rectori parochialis Eccleſiæ, quæ penſione grauatur, eſſe intelligendum iuxta morem cuiuſque regionis.*

Num. 376. Leo in Theſ. for. Eccleſ. c. 22. n. 13. & c. 31. n. 56.

Num. 379. Alexand. Monet. de diſtrib. part. 3. quæſt. 8. num. 1. 10. & 11. Leon dict. cap. 22. num. 29. & 54.

Numer. 381. & Alexand. Moneta d. part 3. quæſt. 8. num. 13. dicētes, ex dictis verbis penſionem cenſeri impoſitam ſuper maſſa, groſſa, & fructibus, qui diuiduntur inter eos, qui interſunt certis temporibus, ſeu reſidentibus.

Numer. 383. & in Burgen. ſeruitij 15. Dec. 1603. coram D. Coccino.

Num. 384. & ita ex Mandoſ. ait Gratian. diſcept. Forenſ. c. 166. n. 26.

Num. 385. ibi, *quotidianos*, quos ſequitur Molin. de appell. de verb. ſignif. num. 810. & 943. & Alexand. Monet. de diſtrib. part. 1. quæſt. 7. & 3. concluſ. & quæſt. 14. num. 22. & part. 3. q. 9. num. 12. qui tamen d. quæſt. 7. 4. conc. & d. quæſt. 14. num. 22. ait, quòd nomine emolumētorum beneficij, ſeu præbendæ propriè continentur, ſed certè ita generale videtur nomē obuentionum.

In fin, ibi, *eleemoſynarum*, quem ſequitur Alexand. Monet. dicta quæſt. 14. n. 22. & de decim. cap. 9. num. 85.

Num. 386. ibi, *pro labore*, Alexand. Monet. d. p. 3. de diſtrib. q. 8. n. 9.

Num. 387. ibi, *quotidianis*, Alexand. Monet. d. q. 8. n. 11.

Num. 388. fin. ibi, Hiſp. Vaſconcell. diuerſ. iur. argum lib. 2. cap. 14. n. 31. & Gratian. diſcept. for. c. 166. n. 27.

Num. 389. ſequitur Alexand. Monet. d. q. 8. n. 1. & 6.

Num. 390. Prima quàm affert Alexan. Monet. d. n. 11. dicens eſſe factam in vna Mediolanen.

Num. 392. Pro qua reſolutione conducunt tradita per Alexand. Monet. d. c. 9. de decim. à n. 77. & de diſtrib. p. 1. q. 7. n. 10. & p. 3. q. 9. à num. 10. & 15.

Num. 395. ibi, *non excedunt*, iam verò vſque ad 4. per totum.

Numer. 399. Et quamuis in vna Zamorenſ. executionis decimarum 2. Maij 1591. coram D. Seraphino dicatur per viam ſimilis, *Quod clauſula, quòd remaneant centum pro Rectore ſolita apponi in penſionibus, non ſolum eſt verificanda de tempore gratiæ, ſed etiam requiritur, quòd continuò duret, ad hoc vt penſio ſuſtineatur, alioqui ex penſione venit ſupplendum quod Rectori deeſt.*

Num. 403. Et vide dicta infrà num. 520. & peculiariter num. 525. & iuxta prædicta eſt accipiendum quod tradit Ceuall lib. 4. quæſt. 1. ſeu 897. à n. 513. ad 522.

Num. 431. Poſt Suar. Açorem 2. part. lib. 3. cap. vltim. quæſt. 6. & lib. 5. cap. 32. quæſt. 8. Didac. Nunum. 3 p. in addit. q. 26. art. 1. verſ. difficultas tamen eſt, & Vgolin. de offic. Epiſc. c. 41. §. 1. num. 2.

Num. 442. Poſt Sal. Leo in Theſ. for. Eccleſ. c. 22. n 15 & 17.

Num. 447. ibi, *Peña*, 24. April. 1592. in fin. & ita eſt intelligēdum quod tradit Gratian. diſcept. Forenſ. c. 123 n. 73. iuxta iſtam deciſionē, quàm allegat.

Num. 449. & in Abul. penſionis ſuprà relata n. 187.

Numer. 450. ibi, *in add.* & Gratian diſcept. for. c. 113. à n. 20.

Num. 451. ibi, *ſeru.* Et Gratian. dict. c. 113. à num. 10.

Num. 452. poſt Caput. & Gratian. ibi, *Rot.* deciſ. 436. nouiſ. Farin.

Numero 453. Et vide deciſ. 681. nouiſ. Farinac.

Num. 454. Et ita etiam erit accipienda deciſio Rotæ in cauſa Ceſarauguſt. penſionis 4. Iulij 1608. coram D Mançanedo, vbi fuit reſolutum, dandum eſſe mandatū, &c. R. mand. de mand.

Num. 457. Et in Burgen. penſionis 16. Decemb

cemb. 1596. coram D. Peña cenſuit Rota, penſionarium ad iuſtificandam ſuam gratiam obligari: quia cum titularis habeat fundatam intentionem in iure communi, vt Eccleſiaſtica beneficia ſine diminutione conferantur, ſufficit ei in petitorio opponere de nullitate penſionis, niſi pēſionarius eam iuſtificet, præſertim cùm ageretur contra ſucceſſorem in beneficio, qui non conſenſit reſeruationi penſionis, neq; ab hac iuſtificatione excuſari ob curſum temporis, cùm non ſit triginta annorum, qui ad iſtum effectum, vt gratia excurſu temporis cenſeatur iuſtificata, ſunt neceſſarij, &c.

Num. 461. ibi, *Mant.* Placuit illa diſtinctio approbata in d. Paduana de anno 1579. & licèt ſecùs dic, ſecùs ſi Epiſcopus agat petitorio, &c. vt in deciſ. 679. nouiſ. Farin. dele ſequentia.

Num. 463. vt in deciſ. 593. nouiſ. Farin.

Eodē n. 463. At in vna Carpentoraten. penſionis 11. Martij 1602. coram illuſtriſsimo Lācelloto fuit reſolutū, quòd reſeruata penſione ſuper fructibus Epiſcopatus, cū clauſula, etiāſi ſuper illis alię pēſiones annuæ aiijs reſeruatæ exiſtāt, dūmodo omnes penſiones huiuſmodi inſimul illorū medietatem nō excedāt; non tenetur penſionarius iuſtificare, quòd pēſio medietatem fructuum non excederet, niſi in caſu quo oſtenderetur adeſſe alias penſiones, quia penſio fuit reſeruata pura & ſimplex, & nulla fuit impoſita conditio reſeruationi, niſi quādo aliæ adſunt: & diuerſum eſt in cauſa Mi eu. coram D. Lita, in qua aderat clauſula, dummodò iſta, & aliæ forſan ſuper illis aſſignatæ medietatem fructuū nōn excederent. Et in cauſa Salamant. 26. Martij 1593. coram D Gipſio, in qua aderat clauſula, dummodò iſta vnà cum alijs, &c. nam ibi conditio fuit appoſita reſeruationi, non autem in caſu tantùm, in quo aliæ adſint; & ideò meritò iudicatæ ſunt conditionales, &c. & in deciſ. 611. nou. Farin. & 19. Maij eiuſdem anni fuit reſolutum, non eſſe habendam cōſiderationem penſionum impoſitarum poſt primam reſeruationem, & ante tranſlationem: nam ad iſtū effectum penſio tranſlata non poteſt haberi pro noua, &c. vt latiùs ſupra n. 256.

Num. 464. ibi, *num.* 15. Leo in Theſ. for. Eccleſ. cap. 22. à num. 6. & 69. & Gratian. diſc. for. c. 113. n. 74.

Numer. 466. & nouiſsimè in Mediolanenſ. tranſlationis penſionis infra relata n. 472.

Num. 469. ibi, *num.* 2. Gratian. diſc. foren. c. 113. à num. 75.

Num. 470. Et in eadem Brixien. coram eodem 28. Nouemb. 1595. fuit reſolutum, tranſlatarium debere iuſtificare gratiam transferētis, quia agit petitorio contra ſucceſſorem in beneficio, qui non conſenſit reſeruationi pēſionis, nec eam vnquam ſoluit. Nec allegatio Lapi 89. habet locum in penſionario, qui non poſsideret vt titularis, Put. deciſ. 360. lib. 1. Nec quando titularis non deceſsit in poſſeſſione, Caputaq deciſ. 26. par. 1. Nec obſtat deciſ. Rotæ in cauſa Bononien. penſionis coram eo, quia hîc non concurrit longiſsima quaſi poſſeſſio transferentis; ideò non applicatur.

Num. 471. ibi, 29. *Martij* 1599. & 24. Mart. 1600.

Num. 472. Et fuit confirmatum in eadem 24. Maij 1602. coram domino Ludouiſio, & idem in Mediolan. tranſlationis penſionis 16. Ian. 1606. coram domino Lita, vbi fuit reſolutum, quòd tranſlatarij, &c. R. penſio 7.

Iuſtificata tamen reſeruatione penſionis ex poſſeſſione longiſsima transferentis, nempe triginta annorum, vel aliâs, intrat via executiua, & datur & conceditur executio tranſlatario, nec eſt opus iuſtificationem declarari per tres conformes, vt ſentit Rota in d. Brixien. Lauden & Neritonen. ſupra relatis num. 470. 471. & 472. & in Papien. infrà relata num. 480. & nouiſsimè fuit reſolutum in eadem Neritonen. penſionis 26. Nouemb. 1607. coram D. Cauallerio, vt in deciſ. ſeq. 170. Et vide in eadem coram eodem 3. Mart. 1608. eſt enim alia deciſio, quæ ſic ait. 171.

Sed mihi non placet quod in iſta deciſione dicitur, quòd clauſula ſine retardatione operatur, vt iuriſdictio executionis remaneat penes iudicem à quo, & illi reſeruat executionem; ità vt iudex ad quem talem iuriſdictionem nō habeat: nam quamuis ex illa clauſula iudex aquo, qui pronuntiauit pro executione penſionis, poſsit procedere ad executionem, iuxta dicta infrà num. 520. non tamē tollitur talis iuriſdictio & executio iudici ad quem, cui tota cauſa eſt commiſſa. Et illa clauſula ſolū operatur, quòd ſuper negotio principali nullitatis, ſeu reductionis penſionis, iudex non poſsit procedere, niſi priùs ſolutā pēſione. Et hoc eſt quod ait Sarnen. in d. dec. allegatus, & dixit infrà à n. 318. Nec illa clauſula, quę ponitur in fauorem penſionarij, retorquenda eſt contra illum, reg. quod ob gratiam lib. 6. & l. quod fauore, C de legib.

Num. 475. in fin. ibi, *Cord.* & in illa Neritonenſ. penſionis coram D. Ludouiſio 7. April. 3. Iul. & 24. Nouemb. 1606. vbi, quòd licet requiratur plena probatio pro iuſtificatione clauſulæ, dummodo, &c. illa reſultat ex fama, iuncta

iuncta depoſitione vnius teſtis deponentis de ſcientia, &c.

Num.477.*& cap.* Idem fuit deciſum in Segobien. penſionis 15. Martij 1602. coram D. Iuſto, nempe, quòd licèt in probatione valoris expreſsi in gratia negatiuæ per non exceſſum, Rota ſolet eſſe contẽta minùs plena probatione, Bellamer. deciſ. 681. ſecùs eſt, ſi exprimitur affirmatiue per aſcenſum, quia tunc plena requiritur probatio, Mohed. deciſ. 148. aliàs 3. de teſtib. & fuit tentum in pluribus cauſis, &c.

Num.180. ibi 470. & in Burgen. de qua ſupra num.457. & in Mediolanen. translationis pẽſionis, de qua ibidem; & in Biſantina & Baſileen. vnionis 10. Maij 1602. coram illuſtriſsimo Seraphino, in qua fuit reſolutum, ex lapſu quadraginta annorum cum obſeruantia præſumi vera ea, quæ in gratia fuerunt narrata; & quòd controuerſia non deducta in iudicio non interrumpit præſumptionẽ, &c. vt in deciſ.547. Farin. & in Oſcen. & Barbaſtren. pẽſionum 14. Ian. 1602. coram illuſtriſsimo Lãcelloto, in qua dixerunt domini, *Penſiones deberi Dionyſio tanquam authoritate Apoſtolica reſeruatas, de cuius poteſtate non eſt dubitandum; reſeruationem autem non eſſe conditionalem, ſed puram, non obſtante clauſula, poſtquàm clericali charactere fuerit inſignitus, quæ poſita eſt exactioni, nõ reſeruationi, vt fuit dictum in cauſ. Burgen. penſionis 12. Octob. 1580. coram Cantucio, & in Salmãtina penſionis 16. Febr. 1582. coram Bubalo; neque obſtare, quòd literæ reſeruationis non ſint iuſtificatæ, quia iuſtificatio non eſt neceſſaria ſtante lapſu temporis cum obſeruantia ſubſecuta; quæ obſeruantia deducitur ex ſolutionibus factis ſpatio triginta annorum, & vltra, quarum licèt aliquæ fuerint factæ metu cenſurarum, & prauijs proteſtationibus, tamen non interrumpunt obſeruantiam & poſſeſſionem, cùm non eſſet commiſſa cauſa ſuper nullitate penſionum, quæ non controuertebatur, ſed ſolum ſolutio negabatur occaſione retentionis ſubſidij, & aliorum; tantò magis, quia non agebatur de acquirenda poſſeſſione; tum etiam quia ad effectum præſumendi ſolennitatem, ſiue iuſtificationem tituli non eſt deducendum tempus controuerſiæ; & fuit allegata dec. in cauſa Rom. caſalis Longezæ de mẽſe Maij 1593. coram D. Seraphino. Neque etiã obſtare, quòd penſio per contractum matrimonij cum vidua fuerit extincta, ſtantibus ampliſsimis priuilegijs conceſsis militibus Pijs, quæ quamuis fuerint reuocata; tamen Dionyſius habet clauſulam reualidatoriam in omnibus & per omnia, ac ſi ea quoad ipſum reuocata non eſſent, quæ ei conceſſa fuit vti militi Pio, cum clauſula, quorum tenores, dando facultatem contrahendi cum aliqua muliere ſibi benè viſa; quæ verba ſunt apta comprehendere etiam viduam, &c.* Et in Papien. penſionis 1. Decemb. 1606. coram D. Ortembergo fuit reſolutum, quòd ad præſumendam iuſtificationem reſeruationis penſionis, &c. R. part. 3. Idem in Hiſpan. legitim. 11. Maij 1612. coram domino Vvaldo.

Num.491. Et quòd narratiuæ, ſeu aſſertioni Papę, ſeu Principis de facto alieno factæ motu proprio, ſeu in gratia motu proprio abſolutè credatur, eſt communis opinio, vt per Alexand. conſil. 112. lib. 7. Ant. Gabr. concluſ. 2. de probat. n. 60. Mandoſ. ad Lapum alleg. 7. addit. 1. col fin, verſic. limito ſecundò, Maſcard. de probat. concluſ. 622. num. 4. & 1233. aliàs 1127. num. 62. & Farin. de teſtib. q. 63. n. 101 qui alios citant, quicquid iſti duo limitare contendant, & dicitur infrà 9. part. c. 2. num 362. quamuis ſecus ſit, quando Papa in gratia motu proprio fundatur ſuper narratiua partis, dicens ita ſibi fuiſſe à parte narratũ; ſeu vt aſſerit Maſcard. d. concluſ. 1233. num. 66. & Farin. num. 105. & 194. cum Rota deciſ. 175. num. 5. part. 1. diuerſ. & Mandoſ. de ætate minori quæſt. num. 3.

Num.493. & Rot. in Abul. penſionis ſuprà adducta num. 10.

Num.496. Poſt Nauar. Maſcard. de probation. concluſ. 888. num. 40. Tuſch. concluſ. 1. litera N. à num. 28. Thom. Sanch. de matrim. lib. 8. diſput. 35 num. 25.

In fin. Rot. etiam in cauſ. Legion. præſtimonij 14. Iun. 1595. coram D. Pamphilio, & in Agrigentina S. Angeli 11. Decemb. 1602. corã D. Coccino.

Num.502. Et nouiſsimè Alexand. Monet. de decim. c. 4. n. 133.

Num 505. Poſt Anton. Gabr. & concluſ. 2. de probat. num. 61. Pad. in l. fin. C. de diu. reſc. numer. 3. & D. Sahagun in cap. 2. de reſcript. numero 4.

Num.507. Et ita eſt accipiẽda illa dec. Abulen. ſupr. poſita n. 10.

Num.510. Poſt Azeu. Petra de iure quæſito c. 32. dub. 2. & vlt.

Num.513. Sed pro iſta doctrina Gonçalez, quem ſequitur Gratian. diſc. forenſ. cap. 138. num. 50. eſt deciſ. Rotæ in vna Coſentina penſionis 31. Ian. 1596. coram D. Lita; in qua dicitur, quòd ſuſtinetur penſio, &c. R. p. 1.

Et ad dict. deciſ. Achil. & Cæſaris de Graſ. reſpondetur, quòd procedit in penſionibus reſeruatis de conſenſu iam antea obtinentium beneficium, ſeu ex cauſa reſignationis.

Numer.516. D. Card. Tuſch. concluſ. 266. litera P. & Rot. in Neritonenſ. penſionis 26. Nouemb. 1607. ſupra relata n. 472.

Num.

Num.518.ibi.101.*num*.1. quæ etiam eſt 1.p. diuerſ.dec.349.n.1.

Num.519. Vnde d.clauſ. ſine reſeruatione, operatur, etiamſi non ſit oppoſitum de ſolutione per penſionarium, & nullitatis ſententiæ latæ non facta ſolutione, habet locum etiã parte non opponente, vt fuit dictum in Valent.penſ.4.Decemb. 1602. coram D.Ludouiſio, & in Zamoren. penſ. 11. eiuſdem menſis & anni coram D.Ortembergo, & in ſimili dicitur infra 6.p.c.3.n. 138.

Non tamen habet locum, nec procedit d. clauſ.ſine retardatione, cùm ex productione bullę reſeruationis ipſius penſionis reſultaret exceptio, per quam iuſtè denegari poſſet ſolutio: nam etiam ſtante clauſula, ſine retardatione, denegatur executio, quando ex mente bullæ oritur exceptio etiam requirens altiorem indaginem, ſeu cõſtat de vitio in ventre, & ſic de non iure, Gomez in comp. ſignaturæ num 84.verſ.confirmatur iſta opinio, Marcheſ d.num.36 Sall.Tib.in prax.lib.3. cap. 12. aliàs 7.num.7. Rot. deciſ. 310. num.3. part.1. diu.Cæſ.de Graſſ.d.dec.101.num. 13. & dec. 349.num.7.d,1.part.diuerſ. & conducit dec. Caſſad. 10. de reſcript. & quod tradit Maſſã Galleſ.de oblig.in for.cam.1.part.quæſt.3.à n. 3.& 2.par.ad 4 partic.quęſt.1.à num.8.& Rot. in Neapol.nullit.inſtrum.4. Iul. 1574. coram Cota, quæ eſt 122.nouiſ.Farin. & apud Pacif. de Salu.interd.dec.163. & in pertinent.bonorum 9.Nouemb.1579.coram Seraphino apud eundem Pacif.dec.51.numer.8. in Recanaten. tranſactionis 22.Iun.1592.coram domino Gipſio, & aliàs ſępe, Pacif. inſpect.2.cap. 2. num. 62.& 144.& Flor.de Men.q.12.n. 44. & Rod. Suar.in l.poſt rem iud.2. part. §. ſed pro euidentia à num.37.& 50.& 51.vbi addit. Valdes alios citat.

Num.520.& vide dicta ſuprà n.4.

Num.522.ibi, *n*. 1. Vant.de nullit.tit.quot. & quib.mod.null.prop.poſſit num. 30. Grat. c.41.n.22.

Numer.525. Et quia executor eſt iudex ſolius penſionis, ordinarius verò nullitatis, aut reformationis, & ſic vnus non debet impedire alium, Ceuall.quæſt.897. num. 909. & ſeq. cum alijs, qui tamen malè id intelligit, quando penſionarius eſt in poſſeſſione percipiendi; non enim id eſt neceſſarium, vt executor poſſit procedere, &c.

Num.526.ibi, *Conſonum*, Cæſ. de Graſſ. dec. 101.ſeu 8. de ſent.& re iud.num.2.& 4. & deciſ.Neritonen.26.Nouemb.1607.ſupra adducta num.472.

Num.528.n.1.Leo in Theſ.for.Eccleſ.c. 22. num.34. & 39.

Num.529.Et circa eam Rot.in vna Oxom. penſionis 28.Iun.1595.reſoluit, quòd clauſula ſine reſeruatione poſita in cõmiſsione Martij facta cantori, quæ cenſeretur repetita, ſi nũtius commiſiſſet cauſam alteri, non tamen afficit ipſum nuntium, qui eam ad ſe auocauit, &c.

Num.533.in fin.ibi, *dub*.1.& deciſ. Abulen. penſionis ſuprà adducta n.10.

Num.534.ibi, *quæſt*.113 Mand.reg.27.q.6.n. 3.& 24.In fin.ibi,551.550.

Num.543 fin & de citatione ad valuas, ſeu per edictum proteſtata, docet Seuerol. de re. miſ.c.31.n. 7.

Num.544.ibi, *num*.26.Menoch.de arb. caſ. 12.& de recup.rem. 1.à n. 252. Gratian. diſc. for.c.170.n.5.Pacif.de Sal.interd.inſpect. 2. c. 12.à n.103.

Num.545 ibi, *de obligat.cam*.1.part.quæſt.3. & 2.p.ad 4.partic.Leo in Theſ. for. Eccleſ.c. 22.num.68.& 73.Pacif.de Salu.inſpect.1.c. 4. à num.22.& 107.& inſp.2. cap 2.à num.98.& Ceuall.quæſt.897.num 907.

Num.546.Et de exceptionibus, quæ oriũtur ex ipſis literis penſionis, vide ſuprà n.489. & 519.& infrà n. 554.

Num.547.ibi,p.2.& Pacif.d.inſpect. 2. c.2. num.78.

Num.548.Et in vna Romana penſionis 17. Iun.1603.coram illuſtriſsimo Millino fuit reſolutum, *Quòd cùm literæ penſionis ſint iuſtificatæ, illis danda eſt executio, non obſtante exceptione extinctionis propter exactionem ante expeditionem literarum contra formam decreti; quia probatio vtriuſque requiſiti deficit, & quòd pēſio ſit exacta, & quòd ſit exacta ante expeditionem; & cùm iſta exceptio non ſit clara, non potuiſſe impedire executionem literarum Apoſtolicarum. Nec obſtat ſententia declaratoria irregularitatis contra penſionariũ, quia eſt ſine proceſſu, & non percutit tempus reſeruationis penſionis, & dicitur lata in contumaciam, & reſoluta per comparitionem.*

Numero 561.& Açor 2.part.lib. 8. cap. 9. quæſt. 3.

Num.562.ibi,1568.contra collegium Cõchenſe Salmanticæ fundatum à D.Didaco Ramirez de Haro Epiſcopo Conchen. cui per bullam Adriani VI. in eius erectione pro ſua ſuſtentatione fuerat applicata medietas fructuum parochialis Eccleſiæ de Villanueua de la Iara Conchen. diœceſ quæ applicatio fuit nulla iudicata, quia non fuit facta mentio de quadam penſione 200. ducatorum reſeruatã ſuper fructibus dictæ parochialis, licèt conditionaliter, vt latiùs refert in dicto libro ſtatutorum dicti Collegij impreſſo.

Num.564. Et fuit dictum in cauſa Metropolitana

politana penſionis 1598 coram D. Orano, vbi fuit dictum, quòd impoſitiones, & onera religionis, non dicuntur onera perpetua, ita quòd de eis ſit facienda mentio, cùm in omnibus prioratibus, vel commendis inſit ex earum natura impoſitio debita religioni, vltra quod de ea ſatis videtur facta mentio, ex eo, quòd penſio reſeruatur immunis ab omnibus oneribus religionis, & cõmunis ærarij, tam ordinarijs, quàm extraordinarijs, ex quibus Papa potuit in genere cogitaſſe de iſtis oneribus: quod ſufficit ad excludendam ſubreptionem, &c.

Num. 565. ibi Rot. in decis. 733. nouiſ. Farin. Et in fin. quamuis Leo in Theſ. for. Eccleſ. cap. 22. num. 68. contrarium tenere videatur, inquit enim, quòd contra agentem ad ſolutionem pẽſionis opponi poteſt exceptio nullitatis reſeruationis penſionis, quæ in continẽti probari poſsit; penſio enim reſeruata ſuper beneficio alia penſione grauato, nulla facta expreſsione in literis de priori reſeruatione, eſt nulla, vt per Caſſad. dict. deciſ. 3. num. 1. de penſ. ideò ſi reus, contra quem agitur ad penſionis ſolutionem, exhibeat literas, ſiue tranſumptum reſeruationis prioris penſionis, quo concludenter probatur nullitas poſterioris, illa exceptio impedit & retardat ſolutionem, & literæ tribuunt iuriſdictionem tam ſuper principali, quàm ſuper exceptione nullitatis appoſitæ, ſuper qua poteſt iudex ſuã proferre ſententiam, Bellarm. in deciſ. 28. verſ. aut literæ ſunt, & Felin. in cap. ſuper literis num. 30. de reſcript. Hęc Leo: qui planè ſentit, opponentem iſtam exceptionem non teneri ampliùs oſtendere, quàm reſeruationem prioris penſionis, non autem eam eſſe validam; & conſequenter iſtam exceptionem non requirere altiorem indaginem.

Num. 569. Sal. alias cap. 5 Rebuf. ad ll. Gallic. tom. 1. tit. de liter. oblig. ar. 3. gloſ. 2. num. 5. Areu. l. fin. tit. 21. lib. 4. Recop. num. 21. Rodrig. de except. c. 3. num. 16. Dueñas reg. 277. ampl. 5. ad fin. Quamuis contrarium teneat Gratian. deciſ. 138. num. 3. & diſcept. for. c. 150. à n. 18. cum alijs.

Numer. 570. ibi, *procedatur*, niſi executor in exequendo modum excederet, & appellaretur expreſſa iuſta cauſa.

In fin. ibi, *num.* 32. dict. à num. 32. Contard. in l. vnica, C. ſi de moment. poſſeſſ. limit. 19. Lancell. de attent. 2. part. c. 12. limit 53. Nauar. in cap. cum contingat, de reſcr. 6. & 14. cauſ. nullit. & Flor. de Mena quæſt. 12. numer. 43. & 44. Ceuall. quæſt. 897. & 906. & 925.

Num. 573. ibi, *Sal. Tib.* lib. 2. cap. 27. num. 4. & lib. 2. c. 21. aliàs 17. â n. 3. & infr. dele lin. 1. c. 27. n. 4. ibi n. 224. & Grat. diſc. for. c. 41. n. 21.

Num. 580. Videtur etiam, quòd ſi in primo monitorio, ſeu mandato, mãdatur titulari ſub pœna excommunicationis, quòd infrà talem terminum ſoluat penſionem, aliàs declarabitur in illam incidiſſe, &c. poterit abſque alio mandato declarari incidiſſe in excõmunicationem in primo monitorio comminatam, ſaltim in ſubſidium, vbi executio realis vel perſonalis poſsit fieri, cùm non agatur de declaratoria incurſus pœnarum dictarum.

Num. 587. Quamuis in vna Ilerden. penſionis 13. Nouemb. 1593. coram D. Orano Rota cenſuit, *Sententiam Auditoris cameræ latam contra reſignatarium ob non ſolutionem penſionis reſignanti reſeruandæ fuiſſe nullam, ideoque reuocandã, quia non fuit in poteſtate Auditoris cameræ per ſententiam declarare eum incidiſſe in cenſuras comminatas in monitorio ob non paritionem, & non ſolutionem penſionis, niſi præmiſsis diligentijs requiſitis de faciendo executionem realem vel perſonalẽ, iuxta diſpoſitionem Concilij Trid. ſeſſ. 25. de reform. cap. 3. § in cauſis verò iudicialibus, vt fuit reſolutũ in vna Salam. cenſurarum coram Decano 16. Febr. 1596. & tanto magis, quia nedum præcedere debuerat liquidatio terminorum decurſorum, & non ſolutorũ: ex quo ſententia lata pro debito illiquido eſt nulla, Galleſ. de oblig. cam. tit. de liquidat. num. 12. & fuit dictum coram eo in vna Bracaren. pecuniaria; ſed etiam, quia prædictus reſignatarius proteſtatus fuerat, nihil fieri, niſi verificatis verificandis: quo caſu ſiue actum ſit in iudicio poſſeſſorio adipiſcendæ, ſiue executiuo literarum Apoſtolicarum, oportuit per penſionarium iuſtificari omnia narrata in literis: nam ſine iuſtificatione Auditor cameræ non potuit executiuè procedere, cap. ſuper literis cum ibi notat. per Imol. num. 19. de reſcript. & eſt deciſio Rotæ Cæſaris de Graſsis 12. de probat. n. 3.* Quæ reſolutio Rotæ, quatenus vult non potuiſſe dari dictam declaratoriam, niſi in ſubſidium, & factis diligentijs, eſt cõtra dictam declarationem S. Congreg. & contra tenorem ipſarum literarum penſionum. Et quando requirerentur dictæ diligentiæ, eis prætermiſsis declaratoria non eſſet nulla, ſed iniuſta, quia Concilium non annullat excommunicationẽ ſine illis latam, vt etiam declarauit d. S. Congreg. quòd excommunicatio eſt valida, & qui tali excommunicatione ligatus exiſtit, indiget abſolutione, &c.

Numer. 588. Rurſus aduerte, quòd penſio vulnerata per ſententiam latam contra eam non meretur, nec habet paratam executionẽ, ſed ceſſat via executiua, donec pro ea ſint latæ tres ſententiæ conformes, ſicut etiam inſtrumentum camerale, ſeu guarẽtigium: quia cauſa ſemel effecta appellabilis, ſemper remanet

appella-

appellabilis,reg.non licet actori in 6. & reg. non debet. Ita Rot.deciſ.132.in princ. part. 2. diuerſ.& dec.122.nouiſ.Farin.num. 5. quæ eſt etiam apud Pacif. de Salu. interd. dec. 163. n. 4.& in cauſa Firmiana penſionis 14. Decem. 1592.coram D. Millino, & in Rom. fructuum dotis 24.Maij 1599.coram domino Lità,& in alia Romana cenſus coram eodem 28. Iun. 1599.quæ eſt 55.nouiſ.Farin.& fuit confirmatum in eadem coram eodem 5.Iun.1600.quæ eſt 57.Farin.& dictum procedere, etiamſi ſuper validitate plures ſententiæ antea latæ eſſent, Rot.etiam in Beneuent. pecuniaria 25. Iun.1599 coram D.ineo Corduba poſita per Sal.Tiber.in praxi lib. 3.ſub cap. 17. pag. 363. in nouiſsima editione,& in Anconitana aſſecurationis 1.Iul.1602. coram domino Coccino vbi quòd pronuntiatio ſuper inualiditate decreti non vulnerat obligationem,ſed ſolum ipſum decretum,ſeu mandatum executiuum,vt in d.dec.132.& 110. & 111. nouiſ. Far. Rot.etiam in Conchen. Archipresb.de Buẽdia 1.Iul.1605.coram domino Peña,Gratian. in addit.ad deciſ.220.num.4 & diſcep.for.c. 103.à num.2. & 10. Gonçal. in reg. menſium gloſ.6.à num.202.& 235.qui num.211. & 236. dicit id procedere,etiamſi diceretur, ſententiam vulnerantem eſſe nullam, quādo de nullitate res iudicata non adeſt,vt Rota (inquit) ſæpe cenſuit. Et ita d. Anconitana aſſecurationis fuit dictũ per aliquos ex dominis; quia eadem ratio militat; & ſicuti licet actori appellare,ita licet reo à contrariã ſentẽtia.Quãuis contrarium,nempe, quòd ſententia nulla non vulnerat obligationem cameralem ſeu penſionem; fuiſſet dictum in cauſa Eborenſ. penſionis 9.Iun.1595.coram domino Corduba,de quo etiam in dict. Beneuent. pecuniaria,& tradit Gratian.dict.cap. 103. à num. 6. & ità lata aliqua ſententia contra penſionem, ſeu inſtrumentum, ac cauſata vulneratione, commiſsio appliationis ſignatur ſimpliciter abſque clauſula ſine retardatione,ſeu alia; vt teſtatur Marcheſ.de commiſ.2.part.cap. 4.de comm.app.num.59.aliàs 1.part. cap. 14. num. 59.& Gonçal.d.gloſ.6.num. 204. & ſequitur Ceuall.quæſt.897.à num.868. Vnde quando poneretur clauſula, ſine retardatione, cum clauſula arbitrio Rotæ, cũ intelligatur prout de iure, & arbitrium debeat eſſe iuri conſonum,vt dictum eſt num.520.perinde tunc eſt, ac ſi non eſſet appoſita; nec id negat Rot. in illa Nerotonen.penſionis 26.Nouemb. 1607. coram domino Cauallerio ſupra adducta n. 472.ſi in ſententia dictum fuiſſet, penſionem eſſe nullam;quamuis ſecùs eſſe dicat, vbi ſolũ annullatur proceſſus factus ante iuſtificationem literarum,vt ibi,ſeu vbi ſolum fuit pronunciatum per executorem literarum non fuiſſe iuſtificatas, vt in Aſtoricenſ.Archidiaconatus 6. Nouemb. 1602. coram domino Lancelloto.

Aduertendum eſt etiam,quòd petens penſionem nomine penſionarij cum mandato ipſius,non tenetur docere de ſuperviuentia illius,ſeu afferre fidem & teſtimonium vitæ,ſecundum Rot.in vna Toletana pẽſionis 5.Decemb.1613.coram D.Iuſto, vbi fuit tentum, *Quòd procurator oſtendens mandatum penſionarij, ex cuius perſona agit,non tenetur docere de ſuperviuentia,cum non agat nomine proprio fundans intentionem ſuam ſuper vita illius. Vnde qui ait expiraſſe mandatum morte mandantis,& ita vult excludere procuratorem agentem contra ſe nomine domini,tenetur probare mortem; & hoc modo applicatur communis diſtinctio Doctorũ,& dec. Achill. vide probat & Caſa. is de Graſſ. 1. qui filij ſint legitimi,&c.* Cui ſententiæ fauet Leo in Theſau. for. Eccleſ.cap.22.num. 73. dicit enim, quòd contra agentem ad ſolutionem penſionis opponi poteſt exceptio extinctionis penſionis, quæ extinguitur morte penſionarij, ſi procurator agat pro exigenda penſione nomine principalis,qui in longinquis partibus deceſſit,ſi habet in promptu probationem mortis, &c. Sed id ego exiſtimo procedere, & eſſe intelligendum in penſionibus decurſis ante mandatum,in quibus militat illa ratio, quòd procurator non ſe fundat in ſuperviuentia penſionarij,& quòd dicens expiraſſe mandatum morte mandantis, id tenetur probare. At in penſionibus decurſis poſt mandatum neceſſaria eſt probatio ſuperviuentiæ penſionarij,cùm in ea neceſſario ſe fundet procurator eas petens tanquam debitas ſuo principali,cui non deberentur,niſi ſupervixiſſet, cum penſio expiret morte penſionarij: & ſic intrat illa communior concluſio Doctorum, quod fundans ſe in vita alicuius, tenetur eam probare,neque præſumitur viuere vſque ad centum annos,de qua poſt alios Mandoſ.reg. 19. de infirm.q.6.num. 8. Anton. Gabr.concluſ. 16.de præſumpt.num. 6. Paz in prax. 3. part. 1.tom.num.10.Pacian.de probat.lib 2 cap. 7. & 8.Rot.deciſ.102.num.6.& 7.part.1.diuerſ. Gratian.diſcep for.cap.78. à num.3. Et ita in propoſito tenet Gregor.Lop.in l. 14. tit. 14. part.3.verb.*abonda que pruene*, & cum eo Ioan. Gut pract.lib.2.quæſt.7.num. 7. & curia Philipp.1.part.§.17.num.22.dicentes,quod petẽtes annuos reditus per viam petitionis ſalarij,vel aliàs ad vitam, tenentur oſtendere ſe vixiſſe toto illo tempore,de quo ſalarium vel penſio petitur:ſicque videmus (inquit Gut.) obſer-

obſeruari quotidie in habentibus annuos reditus ad vitam ſuper regalibus, vel annuas pẽſiones ſuper reditibus beneficiorum Eccleſiaſticorum; nam cum ad exigendum mittant nuntios & procuratores cum mandato ſpeciali, niſi etiam illi procuratores oſtendant & tradant teſtimonium vitę ſuorum principalium, minimè fit ſolutio eiſdem de prædictis reditibus, atque pẽſionibus decurſis. Cui quidem communi praxi, & ſtylo non repugnat Rot. in d. Toletana, quæ planè loquitur in primo caſu, quamuis Leo ſupra contrarius eſſe videatur.

Cap. vltimum.

NVm. 1. ibi, c. 76. Leſſ. de inſtit. & iur. lib. 2. cap. 34. dubio 2. à numero 5. Açor 2. p. lib. 3. cap. 1. q. 4. & Vgolin. de officio Epiſc. cap. 50.

In fin. & Açor d. c. 1. q. 5.

Numero 4. Açor dict. lib. 3. 2. part. cap. 11. & Vgolin. dict. cap. 50. de officio Epiſcop. num. 1.

Num 8. in fin. ibi, *Coram D. Pamphilio,* & nouiſsimè fuit reſolutum in Narnien. beneficiorum 30. Oct. 1602. in nou. Farin. dec. 173. & in cauſa Aquinaten. beneficij 2. Mai. 1603. & in Narnienſ. canonicatus & beneficiorum 30. April. 1604. coram D. Lità in dict. nou. Farin. in deciſ. 610. & nullius beneficij 28. Maij 1604. coram D. Ludouiſio, apud Farin. in dec. 12. nouiſ. & in cauſa Placentina beneficiorum 23. Mart. 1609 coram D. Pamphilo iuniore, & tradit etiam D. Cardin. Tuſch. concluſ. 60. litera B. quod ſimplex beneficium dicitur, quod non habet curam, neq; populum, etiãſi ſit ſacerdotale, & reſidentiam continuam requirat; & concluſ. 63. numero 4. quòd omnia beneficia præſumuntur ſimplicia.

Numero 9. in fin. Ioan. Quintin. in cap. de multa de præb. numer. 30. & Leſsius ſupra num. 9.

Numero 10. & Leſsium dict. num. 9. vide etiam Quintinum in d. cap. de multa à num. 32. & 104. Moſconium de maieſt. milit. Eccleſ. libro 1. part. 1. cap. 12. & Tuſch. concluſ. 419. litera D.

Num. 12. poſt Leſsium Tuſch. concluſ. 54. lit. B num. 4.

Num. 31. ibi, *commendam,* & in Salaman. del voto 12. Octob. 1585. coram D. Orano ſupra adducta cap. 2. num. 111. & in Fauentina iuris inſtituendi & conferendi 4. Febr. 1585. coram domino Vicecomite, in nouiſ. Farinac. 638. num. 4.

Num. 32. ibi, *num.* 70. Sarnen. in reg. de infirm. quæſt. 17.

Numer. 37. & in cap. ad aures de reſcript. numero 3. & in cap. 1. de offic. delegat. numero 23. & nouiſsimè Tuſch. concluſ. 59. litera B.

Num. 38. & D. Frechilla in cap. admonet. de renunc. num. 3. dicens, ſub verbo, beneficium, ex proprietate ſermonis, omnia beneficia cõprehendi, niſi ex intentione diſponentis, & ex ſubiecta materia aliud colligatur: & ſic procedere textus in cap. cum in illis de præbend. in 6.

Numero 40. Açor 2. part. libro 3. cap. 44. quæſt. 7. & 8. & Tuſch. dicta concluſ. 59. litera B. num. 2.

Num. 41. ibi, *num.* 3. Gonçalez ſupra n. 24. & Tuſch. dict. n. 2.

Num. 49. & D. Sahagun in cap. ad aures de reſcrip. num 3.

Numer. 50 & Ioan. Quintinus in dict. cap. de multa numero 31. & D. Frechilla in dict. cap. admonet. numero 3. relatus ſupra numero 38.

Num. 54. ibi, *Cald. ibi,* quem ſequitur Tuſch. d. concl. 59. lit. B. n. 3.

Num. 56. De qua Valençuela Velazquez in defenſione monitorij Pauli V. contra Venetos, part. 4. num. 50. Aſtor. de ſynod. 3. dub. à num. 13. & Archiepiſcopale Bononienſ. p. 7. ſerm. 1.

Num. 58. poſt Sarm. Açor 2. part. lib. 7. c. 33. q. 6. Suar. de legib. lib. 2. cap. 11. num. 10. & cap. 17. à num. 2.

Num. 59. poſt Sanc. late Car. Tap. ad Rubr. ff. de conſt. princ. cap. 5. à num. 1. Alexan. Mon. de diſtrib. quotid. part. 2. q. 14. à num. 5. Salas de legib. diſput. 10. ſect. 10.

Num. 61. Et quamuis Ioan. And. ad Spec. tit. de fil. presbyt. & Oldr. conſ. 215. num. 6. dicat, quod diſpenſatus vt poſsit beneficia obtinere, etiamſi curam habeant animarum, poteſt habere canonicatum & præbendam Eccleſiæ cathedralis vel Metropolitanæ, cùm poſsit habere curatum, quod eſt maius, & ſequitur Ceuall. q. 829. à n. 8.

Num. 65. ibi, & 12. & nouiſsimè Ceuallos q. 829. allegans etiam Iaſ. conſil. 104. numer. 4. volum. 1.

Numer. 66. & l. 4. tit. 15. p. 4. & ibi Gregor. verb. *Obiſpados.*

Num. 70. ibi, *qui id non dicunt.* Id tamen tenet Michael Martinez del Villar del patronado de Calatayud 9. part. coſtumbre 5. num. 4. nempe, quòd diſpenſatus ad ordines intelligitur conſequenter diſpenſatus ad beneficia ſimplicia, ſunt enim conſecutiua vnum ad aliud,

aliud,citans Calderin.conſil.1.de fil.presbyt. & poterat etiam citare Oldrad. conſil. 215. numero 6.

Numer. 72.ibi,num.3.ad fin.Gregor. dict. l.4.tit.15.part.4.verb.*que ayan dignidades*, Mãdoſ.de ętate minori quæſt.23.numero 2.& 3. Açor 2.part.lib.6.cap.3.quęſt.4.& 5.Stephan. de Auila de cenſur.7.part.diſput.3. dubio 6. 4.not.

Numero 73.Açor dict lib.7.cap. 33. quæſt. 6.Salas de legib.diſput.20 ſect.3. num. 18. & ſect.11.& Suar.eodem tractat.dict.lib. 6. cap. 17.num. 11.

Poſt numer.vlt. Vnde etiam non placet intellectus D. Sahagun in cap. ſuper literis de reſcript.numer.29. dicentis, ex illo indiuidui Epiſcop.Sagien.in reſcripto expreſsi non poſſe conueniri alium Sagien. præter Epiſcopũ, iuxta l.hæres 98.§.1.ff.delegat.3.& l. 1. verſic. item fiduæ,ff.de auro & argen. leg. vbi probatur, quòd ſi nominentur aliqua indiuidua ſpeciei contentæ ſub genere,ad alia in eadem ſpecie contenta non porrigitur illud genus: & idem probatur in l.cum delanionis, §. cui fundum,ff.de fund.inſtit. Quem etiam intellectum videtur idem tradere in cap. 1. de officie.deleg.num.24.vbi tamen ſatis confuſè procedit.Conuincitur enim iſte intellectus,quoniam in d.l.hęres,§.1.& in dict.l.1.verſic.item ſi duę ideò in legato facto alicui de duabus ſtatuis marmoreis,& de omni marmore, non comprehendũtur aliæ ſtatuæ marmoreæ præter duas;quia vt inquit I.C.in dict.§. 1. duas ſtatuas legando poteſt videri non putaſſe in marmore ſe ſtatuas legaſſe.Et ſimilis ratio traditur in §.cui fundum:aliàs enim ſuperfluum eſſet legatum duarum ſtatuarum, fruſtraque illæ eſſent nominatæ & expreſſæ, Abbas in cap.ſedes de reſcript.num.11. Quæ ratio ceſſat in caſu dict.cap.Rodulphus,vbi fuit nominatus Epiſcopus Sagien.in literis & commiſſione,quia contra eum in particulari fuerunt impetratæ;& ideò dicta nominatio & expreſſio non erat ſuperflua, ſicut non eſſet ſuperflua, ſi reſcriptum fuiſſet impetratum contra eum,& quoſdam alios Sagien.ciuitatis, maximè quod Epiſcopus propter ſuam dignitatẽ & præeminentiam non videretur venire in clauſula generali; argument. dict.c.ſedes de reſcript.& ibi Doctores, & D. Paz in praxi 1. tomo 4. annotat. de procuratore numero 22.

SECVNDAE PARTIS caput primum.

NVm.4. Poſt Gregor. Menchaca de ſucceſ.creat.§.22.Iul.Clar. §. teſtamen.quæſt.27.Craſ.de ſucceſ.§.teſtam.quęſt.34.Eſpino de teſtament.gloſ.Rubr. 14. Alex. Moneta de diſtrib.quotid. part.3. quęſt.1. 2.3. & 4.Leo in Theſ.for.Eccleſ.cap.34. D. Card. Tuſch.concluſ.97.litera B.& concluſ. 396. & ſequent.litera C.Vgolin.de offic. Epiſcop. c. 14.ex §.8.Piaſec.in praxi Epiſcop.part.2.c.5. à num.37.

In fin.Leſſ.de iuſtit.& iur.lib.2.cap.4. dub. 6.& cap.19.dubit.4. Açor inſtit.mor. 2. part. lib.7.cap.8.& ſequentib.& fr. Anton. Molina Carthuſ.in inſtruct.ſacerdot.tractat.2.c.15. & ſeq.& Petr.Ledeſm.in ſum.2 part.tract.4.c.3. à concluſ.17.ad 28.

Num.6.ad fin.ibi,*Ludou.Lop.*Leſsius,Açor, Molin. Carthuſ.

Num.9.in fin.ibi, *Bonaque*, & videntur tenere Auend.reſponſ.19.num.6.Molin.de primog.dict.lib.2.cap.10.num.50 & Barboſa in dict.l.diuortio 2.part.num.68. & ſequuntur Leo dict.cap.34 num.16.Piaſec.d.2. part.cap. 5.num.39. Leſſius dict.lib.2.cap.4.num.39. & ſequent.& cap.19.numer.41.& Açor 2. part. lib.8 cap.5.quæſt.2.qui tamen noſtram ſententiam tenuit d lib.7.c 9.q 5.

Num.10.ibi,*patrimonialibus*,Açor d. quæſt. 5. & 2.

Ibi,*cap.*5.& 4.part.cap.5. num. 1. quem ſequitur Molina Carthuſ.d.c. 15. §.2.& cap.16. §.2. Fine, id etiam intelligitur procedere in diſtributionibus quotidianis; de quibus etiã non poteſt clericus teſtari attento iure communi,vt ſentit Abb in repet.cap.cùm eſſes de teſtament.num.23. & Barbatia in tractat. de præſtantia Cardin.quæſt.3.num.46.& expreſſè tenent Nicol.de Val.de ſucceſſ. cleric. vlt. par.num.19. Nauar.de redit.quæſt.1.num.74. aliàs mon.30.Sarm.3.part.cap.5.n.6.D. Ioan. Ocon in cap.1.de cleric.non reſid.in 6. num. 63.& ſequent.Et probatur ex dict.cap.cùm in offic.cap. adhæc, & cap. quia nos de teſtam. cùm alijs, vbi prohibentur clerici teſtari de bonis acquiſitis per Eccleſiam,& eius intuitu.

Et

Et negari non poteſt, diſtributiones quotidianas acquiri per Eccleſiam, & eius intuitu, rationeque canonicatus, ſeu beneficij, licèt dentur ratione aſsiſtentię, ſeu laboris; adhuc enim dantur vt canonico ſeu beneficiato, nec refert, quòd ſit dominus earum, dict. cap. vnico: nam non eſt dominus abſolutus, ſed cum prohibitione teſtandi; ſicut etiam eſt dominus beneficiatus aliorum redituum, & maximè acquiſitorum ex eis, vt ſuprà dictum eſt; & tamen non poteſt de illis teſtari de iure cõmuni. Et ita de iure tenendum eſt, quamuis in contrarium ſit communis ſententia, quam tenent Domin. num. 3. & Franc. num 4. in dict. cap. vnico, §. qui verò, & in cap. præſenti de offic. ordin. in 6. Pariſ. qui teſtatur de communi conſil. 31. volum. 4. Gig conſ. 144. num. 5. Burſat. 226. num. 49, volum. 3. Couar. in dict. cap. cum in officijs num. 4. Auend. reſp. 19. n. 6. Redoan. de ſpolijs quęſt. 1. n. 27. Iul. Clar. d. §. teſtamentum quæſt. 27. num. 10. Craſſ. eodem §. q. 34 num. 8. & nouiſsimè Alexand. Moneta dict. part. 3. de diſtrib. quęſt. 2. 3. & 4. 2. concluſ. Leo dict. cap. 34. num. 27. Tuſch. concluſ. 512. litera D. Vgolin. de offic. Epiſcop. c. 19. §. 2. ſub num. 6. verſic. verũ, & alij per eos relati. Quæ ſententia ſolùm de iure poſſet admitti in diſtributionibus extraordinarijs funeralium, & anniuerſariorum, aut aliàs pro tempore obuenientibus, & non perpetuò relictis beneficiatis, ex Nicolao de Vvald ſuprà, Barboſa ſuprà num 66. ad fin. Nauarr. d. q. 1. mon. 19. num. 2. & 39. huin. 5. D. Ioan. Ocon ſuprà num. 64. & Mol. diſp. 142. & 147. in principio.

Numero 12. Et nouiſsimè in vna Barchinonenſ. fructuum 4. Iul. 1607. coram D. Iuſto fuit reſolutum, quòd licèt Rota, &c. Rubr. fructus 2.

Numero 14. Et Leſsius dict. lib. 2. cap. 19. à numero 44.

Num. 18. Azeued. in l. 1. tit. 8. lib. 5. Rec. n. 54. & Parl. q. 16.

Num. 19. Poſt Ceuallos & Açor dict. 2. p. lib. 7. cap. 9. quæſtione 1. & lib. 8. cap. 4. quęſtione 4. Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. num. 40.

Num. 20. Eandem opinionem tenet Alexand. Monet. dict part. 3. de diſtrib. quæſt. 2. n. 5. & quæſt. 4. num. 11. vbi ampliùs ait admittẽdam eſſe conſuetudinem ſaltim memorialem diſponendi de huiuſmodi reditibus, etiam in profanos vſus, non ſolùm per vltimam voluntatem, ſed etiam inter viuos: quia non eſt (inquit) contra ius diuinum ac naturale, ſed humanum. Quod tamen mihi non placet quoad diſpoſitionem inter viuos: nam ſi in profanos vſus expenderentur in notabili quantitate, & cum magno exceſſu, eſſet re vera contra charitatem, ſeu miſericordiam, quę perſonas Eccleſiaſticas arctiùs obligat ratione ſtatus earũ, & qualitatis ipſorum redituum, iuxta doctrinam communiter receptam, & dicta ſuprà num. 5.

Num 27. ibi, *cap. 14. à num.* 1. Pinel. in l. 1. C. de bon. matern. 3. part. num. 64. Barboſa in l. filio familias 26. § fin. num. 26. ff. ſolu. matrim. D. Card. Mantica de tacit. & ambig. conuent. lib. 5. tit. 7. à num. 1. & Rebell. de obligat. iuſt. 2. part. lib. 14. quæſt. 5. numero 1. Gutierrez de gabell. quęſtione 40. numero 1. & 7. cum communi.

Num. 29. Açor 2. part. lib. 7. cap. 10, quæſt. 3. & lib. 9. cap. 2. quęſt. 7. & nouiſsimè Mantica de tacit. & ambiguis conuent. lib. 5. tit. 3. num. 21. & tit. 13. num. 33. ſequitur Barboſa in dict. l. filio familias, §. fin. num. 21. dicens, quòd per dictam extrauagantem prohibentur beneficiarij locare res Eccleſiæ vltra triennium; & tamen non obſtante ea prohibitione poſſunt locare fructus beneficiorum ad ſe pertinentes vſque ad ſeptennium, dict. cap. fin. ne pręlati vices ſuas; immò & ad plures annos, dũmodò non excedatur decennium, d. Clem. 1. de reb. Eccleſ.

Num. 33. Cerdan de Tallada in veriloquio de eſtado cap. 12. §. 2. pag. 153. Rebell. d. 2. p. lib. 14. c. 5. n. 10. & 11. & fr. Raph. de la Torre de relig. q. 87. ar. 3. diſput. 8. num. 9. Azeued. in l. 35. tit. 3. lib. 1. Recop.

Num. 35. Et Açor dict. lib. 9. cap. 2. q. 7. ait, putare conſuetudine eſſe receptum, ne beneficiarius clericus locet ſui beneficij fructus vltra triennium, quę ſeruanda eſt vbi fuerit recepta.

Numero 36. Refert & ſequitur Marc. Anton. Genuen. in praxi cap. 75. num. 16. in annotatione.

Num. 37. Et ita planè ſentit Leſsius d. lib. 2. cap. 35. num. 122 ad fin. ibi, *Poſſent redimi fructus triennij ſicut & locari;* quamuis contra teneant Açor 2. p. lib. 8. c. 10. q. 11. & c. 11. q. 2. & 14. & Suarez de relig. 1. tom. tract. 3. lib. 4. c. 16. num. 9. & 17.

Num. 40. Et nouiſsimè Mantica d. lib. 5. tit. 13. n. 41 & 42.

Num. 41. ibi, *art.* 11. & Salas de legib. diſp. 13. ſect. 5.

Num. 46. Quarant. in ſumm. Bullar. verb. alienatio num. 48. Mantic. ſuprà à n. 34. Açor 2. p. lib. 9. c. 2. q. 1. & Rebell. 2. part. lib. 14. q. 5. num. 9.

Numer. 49. ibi, c. 73. dic d. cap. 75. aliàs 73. Fine, Sarm. ſelect. lib. 6. cap. 5. & nouiſsimè

ſumm.

ſumm.Bullar.Quarant.d.verb.alienatio num. 18.Paz in l.200.ſtyli num.129. dicens veriorem & communiorem Vgolin.de offic.Epiſc. c.14.§.7.num.5.& l.4.& Rebell.dict.lib.14. 2. part.q.6.

Num.50.Et magis communiter receptam, & maiorem habere æquitatem, Mantica, qui eam videtur ſequi dict.lib.5.tit.5. numero 19. & 32.

Num.51.ibi, *prohibitio*, de qua reg.vtile, & vltra Doctores ibi latè Vaſconcel.diuerſ. iur. arg.lib.2.c.16.& lib.4.c.17.

Numero 52.& Mantica dict. tit.5. numero 40.& 41.

Num 53.ibi, *Gut.*Gen.Sarm. ſumm. Bullar. Mantic.n.32.

Ibi, *& alij ſupra*, & Rot.deciſ. 709. p.1.diuerſ.& in Rom. Caſal. coram D. Blanchetto 21.Maij 1593.ibi, *Quòd contractus eſt indiuiduus ex veriſimili mente contrahentium, licèt natura eius ſit diuiſibilis. Quæ mens colligitur ex reſeruatione beneplaciti Apoſtolici cum clauſula, nec aliàs aliter, nec alio modo: quod cùm non interuenerit, nec etiam ſuſtinetur locatio propter additionem dictæ clauſulæ, etiam pro tempore licito; cùm remoueat conſenſum partiũ non ſecuta conditione, Grat. conſ. 258.n.13.lib.2.& fuit reſolutum in his terminis in Romana palatij 10.Ian.coram Mediolanenſ. Grat. in addit.deciſ.* 150.

Num.54.in princip.aut vbi, ibi, *num.* Mant. num.3 .& 39 & Rot.d.deciſ.70.num, 6.ſum. Bullar.d.num.18.

Num.55.Açor d.lib.7.c.10.q.4.& lib. 9.c. 2.q.4.Genuen.deciſ. 5.n.15.in annot.& Grat. diſcept.forenſ.c.162.n.22.

Num.58.ibi,p.1.d.n.1.& Paz in d.l.200.ſtyli ex n.67.& 73.

Num.62.ibi, *circa fin.* Genuen.d.n.10. ſum. Bullar.d.n.18.Açor d.lib.7.c.10.q.5.& 6. & d.lib.9.c.2.q.3.& Rebel d.lib.14.q.6.n.3.

Num.63.*& Molina*, ſumm.Bull.& Açor.

In fin.Et ita accipiẽdũ eſt, quod tradit Barboſ.in d.l.filio fam.§.1.n.26.cũ Alex.cõnſ.165. lib.2.& Iaſ.conſ.94.à n.2.lib.1.& in l. manumiſsiones à n.7.ff.de iuſt.& iur.quòd ſi locatio fiat in nouennium cũ pacto de renouãdo in aliud nouennium, non valet, quia magis cẽſetur locatio ad longum tempus; & ſic alienatio; intelligendum enim eſt, non valere pactũ iſtud de renouando, valere tamen locationem in primum nouenniũ, ſuppoſito quòd ad nouennium fieri poſſet, vt ipſi ſupponunt.

Num.71.Et Açor d.lib.7.cap.10.q.7.& lib. 9.c.2.q.5.

Num.74.ibi, *part.2.diuerſ.*& deciſ.225. n. 4. lib.2.p.3 Genuen.in praxi c.106.n.2. Gratian. diſcep.forenſ.c.122.n. 15.

Num.75.ibi, *maternis*, 3.p.in fin.& Rotam in Vliſbonen.nullitatis loc. infrà relatam num. 86.& ſequuntur Simoncel. de decretis lib. 3. tit.8.num.45.& à num. 130. Matienço in l. 2. tit.3.lib.5.Recop.gloſ.1.n.19.& ſumm. Bullar. Quarant.verb.alienatio n.34.& Grat. diſcep. forenſ.c.27.à n.39.

Num.76.in fin.ibi, *d.Extrauagantis*, & nouiſsimè ſum.Bull.Quar.d.verb. alienatio n. 5. & ibi additio lit.A. dicentes iſtam intelligentiam eſſe de obſeruantia, ſtylo, & praxi Romanæ Curiæ congruere literæ & ſenſui, & Rubricæ, quæ eſt ſub verbis negatiuis, & tutiorem Vgol.de offic.Epiſc.c.14.§.7.n.1. & Piaſec.in praxi Epiſc.p.2.c.5.n.31.

Num.77. Poſt Nauarr. & in comment. de alien rer.Eccleſ.ſub n. 2.

Num.79.Poſt.Nauarr. ſumm. Bullar. dict. verb.alienatio n.6.ponens formam iuramenti, quæ habetur in Pontificali fol.81.& 120. & 134.quam ponunt etiam Leo in Theſ.for.Eccleſ.c.23 à num.15.Vgol.d.c.14.§. 7. num. 2. & Piaſec.d.p.2.c.5.num. 29. & continetur in bulla & forma iuramenti fidelitatis Epiſcopo rum, vbi ſolum dicitur de poſſeſsionibus mẽſæ Epiſcopalis, &c. Seruatur etiam iſte ſtylus in rebus magni valoris & momenti, licèt nõ ſint menſæ Epiſcopalis, pro notiori cautela & ſecuritate.

Num.82.Quamuis Azeued.in l.33.tit.3.lib. 1.Recop.dicat, quòd tam locatori, quàm cõductori licet reſilire à locatione vltra triennium facta, allegando Molin.d.lib.1.c.21. qui id non dicit, ſed loquitur de locatione facta à poſſeſſore maioratus, ſeu beneficiato defuncto, dicens quòd ſucceſſor non tenetur ei ſtare, nec conductor, vt ibi n. 4.

Num.84.in fin.Et facit dec. Rotæ in cauſa Cluſina penſionis 18.Iun.1590.poſita per Farin.deciſ.78.quòd iurans ſoluere penſionem, debet quoad vixerit, iuramentum inuiolabiliter obſeruare; nec poteſt contra illud venire, nec agere de nullitate penſionis, cùm iuramentum illud poſsit ſeruari ſine diſpendio ſalutis æternæ, maximè cùm in hoc vita iurantis durante verſetur intereſſe ipſius, non Eccleſiæ.

Num.86.fin.ibi, *quæſt.* 163. Et tenet Rot. in cauſa Vliſbonenſ. nullitatis locationis 1. Iul.1596.vbi fuit reſolutum, quòd cùm conſtet, &c.R.loc rer.Eccleſ.

Num.86.fin.ibi, *& alios vbi ſuprà*, & ſumm. Bullar d.verb.alienatio n.48.

Num. 89. Poſt collationem autem beneficij factam, ex quo prouiſus habet ius ad dictos fructus, qui obuenerunt tempore vacationis, non poterant iam expendi per ordinarium

narium in vtilitatem Eccleſiæ, ſeu beneficij, ſed neceſſariò erunt dandi ipſi prouiſo; pro quo eſt animaduerſio ad conſ. Nauarr. 12. de reer.n.3.ſeu additio.

Numero 90. Et Leo in Theſaur.for.Eccleſ. cap.20.num 47 & 34.num.41.& quod dicunt additio ſumm.Bullar.Quaran.verb.beneficiorum poſſeſsio, litera C. & Vgolin. de officio Epiſc.cap.50.§.17.num.1.quòd hodie fructus tempore vacationis obuenientes applicantur Cameræ Apoſtolicæ, iuxta Extrauag. cùm nonnullæ de præb inter communes, non eſt rectè dictum: nam illa Extrauagans loquitur de reſeruatione principali fructuum beneficiorum vacantiũ facta per literas Ioan.XXII. quæ iam expirarunt.

Numer.93.& Genuen. in man.paſtor. cap. 36.num.7.

Num.95.Et cum hac communi opinione tranſit Alex.Monet.de diſtrib.p.3.q.4. 3. concluſ. licèt diſtributiones quotidianas deberi dicat cedenti, vel decedenti, ſeu eius hęredibus ad ratam temporis, quo diuinis interfuit. Et quando fructus dicantur percepti, vide Barboſam in d.l.diuortio 2.p.n.27.& Caſtillo de vſufructu c.77.à n.10.

Num.97.& Parlad.differ.120.§.1. Genuen. in praxi c. 65.n. 20. in ann. & videtur tenere Ceuall.q 1.n.21.allegando Auend. reſp. 5. qui tamen n.23.& 5.conc.non rectè loquitur, nec conſequenter.

Numer.98. Et moribus magis increbuiſſe inquit Parlad. ſuprà, & nouiſsimè Perez de Lara de anniu.& cap.lib.2.c.11.ex n.21.ait in beneficijs & capellanijs de cõſuetudine ſeruari in noſtra Hiſpania, quòd fructus diuidãtur pro rata anni, ſtandumque eſſe conſuetudini; quamuis in puncto iuris primam ſentẽtiam veram eſſe dicat; in memorijs autẽ miſſarum,& capellanijs non collatiuis, ſine dubio procedere hanc poſteriorem opinionem: ex quo cùm clerici eo caſu ſint veluti ſtipendiarij,& fructus eorum oneri applicentur, debent eis pro rata diſtribui, iuxta id quod dicit Barboſa ſupra n.13.ad finem.

Num.103.ibi, *vſu receptum*, Nauar. conſ.4. de ſucceſſ.ab inteſtato relatus in deciſ.Gerũdenſ.fructuum 24.Maij 1599.coram Iuſto poſita per Pacific.de Saluiano interd.deciſ. 102. numero 4.

Num.108. ibi, q 53. & ſequitur D. Cardin. Tuſch.concluſ.267.lit.P.

Num. 109. Quæ deciſio eſt in nouiſsimis Farin. 678. & in cauſa Salernitana penſionis 9.April. 1601. coram D. Peña fuit dictum, quòd communior & receptior opinio eſt, penſionem, ſiue debeatur in fructibus, ſiue in pecunia hæredibus penſionarij, non debetur pro rata temporis; ſed pro rata fructuum; vt in cauſa Faren.coram Seraphino, & Burgenſ.fructuum 12.Decemb.1579.coram Robuſterio,& Ceſarauguſtana penſionis 13. April. 1592. coram Pamphilio, de qua ſuprà numero 20. & in cauſa Naçarena penſionis 15. Ian.1607.coram D. Coccino fuit dictum, quòd penſio debet ſolui pro rata fructuum, & non pro rata temporis, ſecundum opinionem, quam Rota ſeruat, Gabr.conſ.191.num. 13.& ſeq.vol.2. vt fuit dictum in d. Faren. & Ceſarauguſtana.

Num.114.ibi, *num.* 25.& de ſeruanda conſuetudine ſoluendi dimidiam penſionem in feſto S. Ioannis Baptiſtæ, & alteram dimidiam in Natali Domini noſtri, & transferendi ad hęredes, ſi penſionarius deceſſerit poſt dictos dies,& non transferendi, ſi antea moriatur, tradit Petr. Cauall. conſil. 160. num. 17.& 19. & 30. relatus per Perez de Lara d. lib.2.c.11.n.27.

Num.124. Nec dictus ſtylus eſto eſſet verus,& certus, procederet in penſione reſeruata in fructibus, ſeu quota parte fructuum propria authoritate percipienda, cùm in tali penſione non ſint termini ſolutionis aſsignati, ſed de ea idem eſſet dicẽdum, quod de fructibus beneficij inter beneficiatum cedentẽ, vel decedentem,& ſucceſſorem, de quo ſuprà à n. 94. nam eadem videtur ratio, cùm etiam penſio detur iam propter officium, ſicut beneficium, vt dixi n.120.

Num.125.Poſt Ceu. Gonçalus Mẽdez Vaſconcel.diuerſ.iur.arg.lib.1.c. 3.

Num.130.Et tradit Gonçalez d. gloſ. 15. §. 2.num. 56.

Num. 132. Quamuis Vaſconcel.d.c.3.diſtinguat inter reſeruationem ſimplicem, ſeu in fauorem ſimpliciter factam ſine clauſula, non aliter, nec alio modo, in qua ait, renuntiantem non lucrari fructus à die admiſſæ renuntiationis Romæ etiam conſumptos; quia renũtians poſt renuntiationem admiſſam non eſt poſſeſſor beneficij,&c.& inter renuntiantem in fauorem certæ perſonę cum clauſula & conditione, non aliter, nec alio modo, in qua ait, quod reſignans non perdit titulum nec poſſeſsionem, quouſque reſignatarius poſſeſsionẽ beneficij reſignati ingrediatur; quia eſt cõditio ſuſpenſiua,& ita ſit interim quaſi dominus beneficij, & poſſeſſor, faciatque fructus ſuos,& eos non teneatur reſtituere. Quæ diſtinctio conuincitur ex dictis, nec loquitur cõſequenter: nam etiam reſignatio in fauorẽ eſt conditionalis, licèt non apponatur expreſſa clauſula, non aliter, nec alio modo.

Num.

Num. 136. Nec renuntians poſt renuntiationem admiſſam eſt poſſeſſor beneficij, ſaltim abſolutè, cùm per eam omne ius amittatur, vt diximus.

Num. 141. Et nouiſsimè Gratian. diſcept. forenſ. cap. 127. à numero 34. cum Rota in d. Segntina, & Ceuall. ſuprà diſtinguit etiam inter reſignationem conditionalem ad fauorem alicuius, & reſignationem ſimplicem; & in conditionali ait non abdicari ius à reſignante poſt admiſsionem reſignationis, donec ſit acquiſitum ius reſignatario, & ſic reſignantem remanere titularem, quouſque ſibi cõſtet de purificata cõditione; & ſecus eſſe in reſignatione ſimplici, per quam amittitur ſtatim poſſeſsio & titulus, & reſignans dicitur mortuus ciuiliter; & ſic poſt eam incumbentem detentationem non facere fructus ſuos, ſed teneri ad eorum reſtitutionem, quamuis non habeat notitiam admiſsionis, & ſimiliter diſtinguit idem Gratian. c. 159. à n. 24 licèt ibi in reſignatione conditionali ad fauorem alicuius, ſeu in forma dignum, ait, quòd donec fuerint literæ intimatæ, & reſignatarius iudicetur idoneus, reſignans non perdit titulum, nec poſſeſsionem beneficij, & vſque ad illud tempus dicitur proprius parochus, &c.

Numer. 142. ſequitur Leſsius lib. 2. cap. 34. num. 192.

Num. 146. Circa quod vide dictum infra 4. p. c. 3. n. 18. Ex quo non videtur verum quod ait Zechus, literis non expeditis.

Numero 147. & 148. dele, & dic, ſed quòd ius non ſit abdicatum à reſignante in fauorem, nec beneficium vacet per obitum reſignatarij ante factam ei collationem; rectiùs tenet Rota in illa Burgenſ. canonicatus relata ſupra num. 130. & in Bracharenſ. cantoriæ 26. Martij 1601. coram D. Iuſto, vbi, *Quòd beneficium non vacat per obitum reſignatarij decedentis ante verificationem literarum in forma dignum, & antequàm ſit ei plenè ius quæſitum in beneficio; cùm à reſignante in fauorem alterius non ſit abdicatum ius, antequàm ſit perfectè acquiſitum reſignatario, vt in d. Burgen. & quòd ſic non erat locus immiſsioni in poſſeſsionem dicti beneficij impetrati per obitum dicti reſignatarij vigore Breuis cũ beneficium eſſet plenum. Secundò, quia licèt in diſpoſitiua Breuis ſolum adſit clauſula, poſtquam ſummariè conſtiterit, quòd dicta cantoria ſit dignitas principalis in Eccleſia; cùm tamen Papa fundet ſe in vacatione, dicendo, dict. cantoria, intelligit de cãtoria vacante per obitum Gaſparis, quia non vult Papa præiudicare viuenti, l. 2. §. merito, ff. ne quid in flu. publico, & fuit latè dictum coram domino Corduba in Oritana parochialis 18. Iun. 1599. & ſic ſententia A. C. eſt deſtituta commum fundamento, & infirmanda.* Et in Pampilonenſ. de Ianzi 28. Iun. 1602. coram domino Seraphino fuit dictum, quòd per obitum habentis gratiam in forma dignum, ea non verificata & executa non inducitur vacatio.

Si verò quis reſignaſſet beneficium in forma dignum in fauorem alicuius, quẽ ſciebat, aut ſcire debebat, quia tenebatur ſe informare, non eſſe idoneum, & ideò fuit reprobatus, & reiectus, erit ius abdicatum à reſignante, & beneficium vacat ex illa reſignatione, quæ tenet in præiudicium reſignãtis, iuxta dicta infra 11. p. c. 3. n. 38.

Num 154. Quamuis Vgolin. de offic. Epiſcop. c. 50. §. 18. num. 1. dicat, quòd admiſſa reſignatione ſimplici ab Epiſcopo, quamuis renuntians amittat omne ius, & ideò nihil poſſit in ea Eccleſia adminiſtrare, nec quicquam aliud facere; & perinde ſit ac ſi eſſet mortuus; & ſic Epiſcopus interim prouidebit de vicario; interim tamen antequàm per ſe vicario prouideatur, ratione poſſeſsionis reſignans licitè adminiſtrabit ſpiritualia, vt alibi dixit de permutantibus, nempe, §. 20. numero 4. vbi ait, quòd dum expeditur permutatio ab ordinario, adminiſtrare poſſunt in ſuis Eccleſijs, quas renuntiarunt, & hoc ratione poſſeſsionis naturalis, quam retinent, ex Ioan. Andr. in cap. quod ob gratiam in mercurialib de reg. iur. lib. 6. & Pariſio lib. 1. q. 7. num. 9. vbi ait, qui renuntiauit in fauorem, poſſe omnia facere, donec reſignatarius poſſeſsionem ceperit, &c. In quo certè malè loquitur Vgolin. nam admiſſa reſignatione ab Epiſcopo ſimplici, vel ex cauſa permutationis, omne ius & poſſeſsionem amittunt reſignantes, & nihil poſſunt facere in beneficijs reſignatis: & Pariſius loquitur de reſignatione in fauorem, vel permutatione facta coram Papa, in qua eſt diuerſa ratio, vt apparet ex dictis 11. p. c. 3.

Num. 155. ibi, *reſignatarij*, immò etiam donec ſit ei facta collatio.

Num. 159. ibi, & à n. 154. & Açor 2. p. lib. 8. cap. 7 q 9.

Numero 162. ibi, *Non retrotrahitur*, Quamuis contrarium videatur velle Rota in Oſcenſ. & Barbaſtrenſ. penſionum 14. Ianuar. 1602. coram Lancelloto ſuprà relata 1. part. cap. 5. numero 480. vbi dixerunt Domini, reſeruationem non eſſe conditionalem, ſed puram, non obſtante clauſula, poſtquam clericali charactere fuerit inſignitus, quę appoſita eſt exactioni, non reſeruationi, &c. Sed id erit perpendendum ex tenore verborum, conſiderando vbi apponatur dicta conditio.

Numero 166.ibi,*num.1.circa fin.*& Matienço in l.7.tit 10.lib 5. Recop. gloſ. 3. numero 12.& 13.

Num.169.in fin.Quamuis Vaſconcel. ſuprà d.c.3 idem dicat in canonicatibus, ac in alijs beneficijs.

Caput ſecundum.

NVm.1.ibi,n.11.ſequitur Farin. in praxi crim.1.p.q.8.n.1. & 5.

Num.2.& Farin.d.n.5. & à n. 60. Menoch. conſ.912.lib.10 Genuen.in praxi cap. 7. Leo in Theſ.for.Eccleſ.c.11.n.2.& 3.addit. ſumm. Bullar.Quaran.verb.habitus clericalis, Vgol. de offic.Epiſc.cap.12.n.3.Man.Rodr. in ſum. 1.tom.c.155.à n.1.Curia Philip.3.p.§.1. à n. 2. & Gratian.diſcep.for.c.190.à n. 9. qui multa tangunt in propoſito.

Num.4.ibi,*editione*, Farin.d.q.8.num. 70. Man.Rodrig.ſupra numer. 2. Curia Philipp. num. 3.

Num.6.fin.ex traditis per Mandoſ. in reg. 16.cancel.q.39.n.3.quicquid contra videatur ſentire Gut.d q.7.n.16.can.& Man.Rodr.n. 2.ibi, canonica monit.

Num.9.ibi, *ergo*, Et hanc ſententiam tenet Villar del patronado de Calatayud 4. p. in princ.n.10.dicens eſſe ſine dubio, quòd habentes beneficia Eccleſiaſtica gaudent immunitate Eccleſiaſtica,licèt non ſint adepti, nec ſint poſiti in poſſeſsione,ex ſententia communi omnium.

Num.11.in fin ibi,n.14. & nouiſsimè docet D.Cardin.Tuſch.concl.78 litera B.n.8.ex Iul.Clar.d.q.36.n.21.

Num.14.Pro concordia dicendũ eſt,quòd Iul.Clar.Farin.Baiard.& Tuſch.loquuntur in non incedente in habitu clericali, & eorum ſententia hodie maximè procedit ſtante cõſtitutione 30. Sixti V. de habitu & tonſura, &c.de qua infra 7.p.c.1.à n.15.

Sententia verò Gigantis,Flam.Genuen. & declaratio S.Congregationis procedit in incedente in habitu,in quo ſufficit collatio beneficij,vt gaudeat priuilegio fori, nec opus erit conſtare de validitate illius, ſed ſatis erit eſſe coloratam,& apparenter validam,cũ non agatur de ea principaliter.

Num.18 Et Molinam de iuſt.tract. 3. diſp. 54.n.8 & 9.

Num.19 Gratian.in addit.deciſ.158.num. 7 Auila de cenſur.2.p.c.5. diſput.3. dub. 11. Molin.d. num. 9.

Numer.20. Quia requiſita Concilij ſolùm deſiderat in clericis coniugatis, & eſt conſiliũ Nauar.24.de priuil. Vnde etiam conuincitur ſententia Franc. Suar.5. tom. de cenſur. diſp. 22.ſect.1.n.11.dicentis, quòd clerici in minoribus ſi omnino deſerant habitum,vel tonſuram clericalem, ita vt non ſemel aut iterum, ſed continuata conſuetudine illis non vtantur, ſtatim committunt hoc priuilegium, quandiu in illo habitu perſeuerant, niſi beneficium Eccleſiaſticum habeant, & alicui Eccleſiæ inſeruiant, aut ex licentia Epiſcopi ad id ſeparentur, iuxta nouum ius Concilij dict. cap. 6. Quæ doctrina malè procedit,etiamſi Concilium loqueretur de priuilegio canonis;de quo tamen non loquitur, Molin. dict num.9.ſi enim de eo loqueretur, clerici in minoribus clericalem habitum & tonſurã non deferentes,eo non gauderent,etiamſi alicui Eccleſiæ inſeruirent, aut ex licentia Epiſcopi ſe prępararẽt, verſando in aliqua ſchola, &c.vt ex ipſo Concilio conſtat.

Caput tertium.

NVm.1.ibi,*cum alijs*,& Leſsius de iuſt. & iur.lib.2.c.33.dubit.5.n.38.

Num.3.Gut.& de gabell q.91.

Num.4.& Gut.d.q.91 de gabell.n.19.

Num Leſsius d.num.38.quicquid in propoſito contra dicat Açor 3.part lib.5. cap. 19. quæſt.6.

Num.13.Gutierr.& de gabell.q.92. à num, 41.Açor 1.part.lib.5.cap.13.q.8.& 3 p.lib. 5. c.19.q.10.& 11. vbi tamen id multum reſtringit,non benè intelligens diſtinctionem & ſententiam Abbatis in dict.cap.non minus communiter receptam,Candelabr.aur.2.p.in bulla Cœnæ Domini caſu 18. in nouis editionibus expunctis,& Leſsius d.lib. 2. c. 33. dubit. 3.num.25.& ſeq.Salas de leg. 16. diſputatione 14.ſectione 11.num.115. Leo in Theſaur. for. Eccleſ.cap.38.num.123.& Piaſec.in praxi Epiſcop.p.2.c.4.n.58.

Num.15.Idem fuit reſolutũ in eadem Valentina gabellæ 10.Oct.1598.corã D. Orano; nec ſufficere immemorialem conſuetudinem imponendi huiuſmodi gabellas perſonis Eccleſiaſticis:nam illa cõſuetudo eſt expreſſe reprobata,vt tradunt Doctores, & per bullã in Cœna Domini tolluntur, quæcunque conſuetudines etiam immemoriales, & indulta Apoſtolica,cum decreto irritante,&c.Et in Brunduſina gabellę 3.Febr. 1604. coram D. Peña fuit reſolutum,Eccleſiaſticas perſonas non teneri,&c.R.gabellę. Iuxta quam reſolutionem eſt accipiendum, quod nouiſsimè tradit Ceuall.quæſt. 899.

Num.

Num. vlt. Nec rurſus placet quod ait Saló de iuſt. & iur. 2. tom. 3 n. 6. de vectig. controu. 2. nempe, quòd quamuis excommunicatio poſita in d. c. clericis contra ſoluentes gabellas exactas, modò iam non eſt in vſu, immò reuocata in d. Clem. 1. manet tamen ſemper præceptum naturale clericis non perſoluendi illas, peccaretque qui vltrò, & non coactus aliqua vi, cui non valeret reſiſtere, perſolueret iuxta quantitatem materiæ. Non inquam placet, quia non eſt tale præceptum naturale; qui enim ſoluunt, non agunt, ſed patiuntur iniuriam, quod non eſt peccatum iuxta doctrinam Philoſophi 5. Ethicor. vbi docet, iniuriā pati non eſſe delictum, ſed facere; & id impedire incumbit ſuperioribus. Et ſi id eſſet peccatum, in qualibet quantitate eſſet mortale, tum propter violationem immunitatis Eccleſiaſticæ, quæ eſt res grauis, vt aliàs circa ſimoniam ait Suar. de relig. tract 3 lib. 4. cap. 3. num. 5. & 6. & c. 38. num. 2. Tum, quia licèt reſpectu vnius, aut alterius, eſſet parua quantitas aut materia, tamen in communi eſſet magna. Nec etiam placet quod ait Nauar. conſ. 5. de immunit. Eccleſ. ad fin. quòd probabiliter dici poteſt, clericum peccaturū grauiter, ſi ſciens & credens non teneri ad ſoluendam collectam, illam ſolueret ſponte ſine timore iuſto incurrendi aliquod maius malum; quia videtur tranſgredi præfatū cap. aduerſus de immunit. Eccleſ. iſtud enim cap. non prohibet ſolutionem, &c.

Caput quartum.

NVm. 1. Et eſt declaratio S. Congregationis Concilij, quæ ſic ait, *Matthæus Mediolanen. cui ab Epiſcopo Regien. collatum fuit beneficium, per literas dimiſſorias eiuſdem Epiſcopi ordinatus fuit; Dubitauit, an cùm permanſiſſet in diœceſi Epiſcopi vltra annum, ei obſtaret cap. 9. ſeſſ. 23. Tridentini Concilij, quo cauetur, Epiſcopum non aliter poſſe ordinare non ſubditum, quàm ſi per triennium ſecum fuerit commoratus. Congregatio Concilij cēſuit, dimiſſorias ritè & rectè poſſe concedi ab ordinario beneficij, cap. fin. de temporib. ordin. in 6. Nec obſtat d. cap. 9. quia loquitur de non ſubditis; & orator ratione beneficij ſibi collati effectus fuerat ſubditus Epiſcopi Regien. d. c. fin. quod non eſt credendum eſſe correctū per dict. 9. & ſic aliàs etiā cenſuit Congregatio, quòd ſi ante tempus ordinationis Epiſcopus prouiderit familiari de beneficio, non tenetur aliud illi conferre.* De quo cap. ſeq. à num. 84.

Numero 8. in fin. ibi, ab Epiſcopo beneficij, Enriquez in ſumma lib. 10. cap. 21. §. 1. & etiam ſumma Bullar. Quarant. verbo, ordo, verſic. circa ſecundum, & poſt ſecundam conſtitutionem, verſic. ſecundò extende, quam ſequitur Piaſec. in praxi Epiſc. p. 1. c. 1. num. 10. verſ. ratione beneficij, & Vgol. de offic. Epiſc. c. 26. §. 3. ad fin. dicentes, Epiſcopū beneficij tenuis poſſe ordines conferre adiūcto patrimonio ſufficienti cum beneficio ſecluſa fraude, &c.

Num. 9. Et ſumm. Bullar. ſupra d. verſic. circa ſecundum, & Piaſec. ſupra, Vgolin. d. c. 26. §. 3. verſ ſecundò, & verſic. poſtremò, & dicit probabile Enriquez d. §. 1. in gloſ. lit. H. licèt in text. tenet contrarium ſine fundamento, ſicut & Leſſ. de iuſt. & iur. lib. 2. c. 34. ſub n. 92. & Genuen. in praxi c. 48. n. 3. teſtatur, quòd Neapoli non ordinantur ſine dimiſſorijs exteri ratione beneficij ſimplicis non requirentis reſidentiam in eo obtenti.

Num. 11. Et Vgolin. ſuprà, verſic. ſecundò excipitur.

Num. 13 Et Vgolin. ſuprà verſ. tertiò.

Numero 15. Et ſumma Bullar. ſuprà.

Caput quintum.

NVm. 1. Et de officio Epiſcop. c. 26. §. 8. num. 1. & 9. Vazquez 3. part. 3. tom. diſp. 246. à num. 58.

Num. 3. Et Stephan. de Auila de cenſur. 3. p. diſp. 13. ante dub. 4.

Num 4. & ſeq. ſumma Bullar. Quar. verb. ordo, poſt ſecundam conſtitutionem, verſic. prædicta intellige.

Num. 5 ibi, *& Vgol. ibi*, & de offic. Epiſc. d. c. 26. §. 8. n. 1. & Auila ſupra.

Num. 8. *Vgolin ſuprà v 3.* dic. d. cap. 61. num. 3. & dict. §. 8. num. 1. Gabr. Vazquez d. diſput. 246. num. 61.

Num. 10. *n. 3. vbi ſuprà*, dic. d. c. 61. n. 3. & d. §. 8. n. 1. fin. Ioan. Bapt. Conter. in ſumm. mat. priuil. tit. 15. c. 4 verſ. 5. Moſcon. de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. p. 2. c. 1. n. 380. & Piaſec. in praxi Epiſc. p. 1. c 1. n. 43.

Num. 13. Confer. & Piaſec. ſupr. & Matt. Fornar. tract. de ordin. add. ad ſum. Tolet. c. 8. n. 9. & Gabr. Vazq. n. 61. & Moſcon. ſuprà, qui malè ait, quòd iſti Ieſuitæ poſt ſacerdotiū eiecti ali deberent à religione, & quòd ante ſacerdotiū poſſent exire de Congregatione; & nouiſſimè Vgol. de offic. Epiſc. c. 26, §. 8. n. 1. qui etiā malè ait, quòd poſt ſacerdotiū prouideri eis debet de reditu ſaltim quadraginta ſcutorum aureorum ex bonis religionis.

Num. 21. Et Fornar. de ord. c. 8. num. 9. & in effectu ſumma Bullarij Quarant. verb.

ordo, poſt ſecundam conſtitutionem, & Leo in Theſaur.for. Eccleſ.cap. 39. num. 21. & 33.

Num.21. Auil.decenſ.3.part.diſp.5.dub. 4. 2.concluſ.& Piaſec.in praxi Epiſcop. part.1. c.1.num 42.

Numero 24. Et nouiſsimè Gabr. Vazquez 3.p 3. tom.diſp.246.nu.61.dicens, quòd antiqui canones, quorum pœnæ in Concilio innouantur, non ſunt iura, Alexand. III. in cap.Epiſc.de præbend.& Bonif.VIII. in c. ſi Epiſcopus, eod.in 6. illa enim non dicuntur antiqui canones, ſicut neque reliquæ epiſtolæ Pontificum, quæ in Decretalibus compilatæ ſunt; ſed ſunt hi antiqui canones d.cap. neminem, & cap ſanctorum.

Num.25.*dict.num.*7.dic dict c.61. de irreg num.7.& de offic.Epiſc.cap.26.§.8.num. 5. & §.15. & 17.

Fin.Fornar.& in effectu ſum.Bull.ſuprà.

Num.27.*eandem num.*28.Et in nou.n.35. Sa verb.ſuſpenſio ipſo iure ſine, Auila dict. 3.p. diſputatione 5. dub.4.& 5. & Piaſec.dict.numero 42.

Num.28.Accedit, quòd innouatio ius nouum non inducit, ſed antiquum conſeruat, c. ex parte 1. in fin. & cap. quia intentionis, de priuil.

Num.29.ibi,1583.Et eam adducit in nouis editionibus n 35.& Piaſec.ſup.poſt Tol.& Sa.

Num.31.vbi,*vbi ſuprà*,& Auila d.dub. 4. & 5.& Piaſec.

Num.33.ibi,*num.*32.ſumm.Bullar. Quaran. verb.ordo, poſt ſecundam concluſionē, verſ. tertius caſus, Vgolin. de offic.Epiſc.c.26. §. 8. n.5.& §.15.verſ.tertiò non tenetur, Piaſec. ſic intelligens d.n.42.

Num.34. Quicquid ſine fundamento dicat Auila d.dub.4.ad fin.

Num. 51. Et ita etiam tenet Auila de cenſur.3.p.diſp.5.dub.7.not.10.

Num 53 ibi,*de excommunic.cap.*8.& Auilam de cenſur.2 part.cap.7.diſputat.3.dub.13.

In fin.ibi,reſpon 3.& Parlad.differ. 109. §. 1.num. 7.

Numero 54. In Bulla tamen cruciatæ pro Regno Luſitaniæ adeſt clauſula, *Eorum confeſſione audita*; & ſic virtute illius non poſſe quem extra confeſsionem abſolui à cenſuris, rectè tenet Acoſta de Andrada ad Bullam Cruciatæ q.50.ad fin.

Num 55.Et placuit Acoſtæ d.q. 50. Quāuis abſolutionem virtute Cruciatæ Regni Portugalliæ factam ab excommunicatione & cenſuris ab homine latis non valere in foro exteriori dicat, quia ita Papa explicat in illa bulla. Sorbo pag. 57.dic 56.ſeu 57.

Num.57.poſt Nauar.& conſil.4.num. 2. de ſepult. Poſt Sairum Graff. in deciſ. aureis lib. 4.cap.15. num.18. Auila dict 2.part. cap. 7.diſputat.3.dub. 10. & 12. Parlad. differ. 12. §.2.numer.23. & Lacar. de monitor.ſect. 4.q. 15 à num. 1.

Num.58.Et eadem declaratio Greg. XIII. habetur in compendio Medicantium, ad fin. verb. notanda tempore Iubilei pag. 542. vbi Sorbo verb.notāda ſuper hac Apoſtolica declaratione, verſ.ſextò aduerte, cōtrarium etiā tenet ſibi contrarius.

Ibi,*explic.bullæ,ad fin.* & per Sorbum poſt d.Comp Mendic.pag. 544.

Num.61.Item eſto illa Breuia eſſent limitatoria Bullæ, adhuc nō derogarētur per bullas ſequentes, quia generi per ſpeciem derogatur, etiamſi ſpecies ipſa præceſſerit, reg. generi lib.6.& c.1.de reſcr.cum alijs, & ibi Doct. & Suar.de legib.lib.8.c.39.à n.6.& in ſimili docet idem Suar.d.lib.8.c.17.n. 8.

Num.63.& Candel.aur.1.p. de abſolut. n. 25.& in nouis editionibus 35.dicens ita Salmāticæ conſultos magiſtros ex præcipuis religionibus, & Doctorem Moya iuris Pontificij primarium, & alios communiter tenuiſſe, &c.

Num.64.Et nouiſsimè poſthæc viſus eam affert Acoſta de Andrada ad Bullam Cruciatæ quæſt.107.& Vgolin. de offic. Epiſcop.c. 7.§.2.num.8.qui etiam ponunt ad literam dictum Breue Clementis VIII. & tenent dictā ſententiam: ponit etiam dictum Breue ſumm. Bullar.Quar.verb.confeſſor,& Man. Rodrig. in collat.priuileg. regul. bulla 9. Clem. VIII. pag 1217. & ſimile Breue dedit S.D.N. Paulus V. ad inſtantiam domini Epiſcopi Salmantini.

Numero 70. poſt Thom. Sanch. Ioann. Baptiſt. Confettius in collect. liter. & priuil. regular. bulla 2.Clement. VIII. & in ſumm. mater. priuileg. tit. 15. cap. 4. ſumma Bullar. Quaran.verb. ordo 3.& 4. conſtit. Man. Rodrig.in collect.priuileg. regul. bull. 21. Clementis VIII. pag. 1237. & nouiſsimè Piaſec. in praxi Epiſcop.part.1.cap.1.num.59.

Ibid.Suar.diſp.vlt.ſect.3.dic, diſp. 31. ſect. 1.&c.Candel.aur.in noui. poſt explanationem d.bullæ contra malè promotos, Leo in Theſ. for.Eccleſ.c.39.n.19.

Num.71.ibi,*anno* 11.poſitum per Man. Rodrig. in d.collect. priuileg. bull. 9. Clement. VIII.pag.1214.

Num.79.ibi,*verſ.*84.Açor 2.p.lib.3.c.4. q. 1.Moſcon.de maieſt.milit.Eccleſ.lib.1.p.2.c.1. pag.380.& Vgol.de offi.Epiſ.c.26.§.13.ad fin.

Numer. 82. Vnde apparet falſum quod ait Gabr.Vazquez 3.p.tom.diſput. 243. num. 49. quòd

quòd familiaris ab Epiſcopo ordinari poteſt, etiamſi patrimonium non habeat, nec vllius Eccleſiæ neceſsitas vrgeat; ſolũ enim conceditur licentia Epiſcopo eum ordinandi, quatenus meliùs ſeruitio eius vti poſsit.

Num.84.ibi,5.concl. ſumm. Bullar. Quar. verb.ordo,verſ.limita in eo,qui per trienniũ, & Vgol.de offic.Epiſc c.26.§.4.

Numer.85 in fin. & ſequitur ſumm Bullar. ſuprà.& Vgol.d.§.4.dicens,ſtatim, ſeu paulò poſt debere beneficium conferre;ſi enim ante conferret,ratione beneficij conferendi poteſtatem haberet,& nõ ratione triennij:quãuis Gabr. Vaz.q. ſuprà intelligat ſtatim beneficium aliquod ſine fraude ei prouidere, nimirum quam primum vacauerit, ne poſteà mẽdicare cogatur.

Num.86.ibi,*& Petr.Led.ſuprà*,ſumm.Bullar.& Vgolin.& Piaſec.in praxi Epiſcop. p.1. c.1.num.15.

Numero 87.ibi,*Man.& Led.* ſumm.Bullar. Vgolin.& Piaſec.

Fine,Quòd ad id habitatio maioris partis anni ſufficiat,vt latè,inquit,probauit lib.3.tota diſput.23.& tenet Eman. Sa verb. Epiſcopus numer.36. Quæ ratio non eſt vera, non enim ad diſpenſationem ſufficit habitatio etiam multi temporis,ſi ibi non conſtituit domicilium,vt tenẽt plures per eũ relati d. diſput.23.n.11. & S.Congreg.Concilij cenſuit circa c.6.ſeſſ.24.de refor. quicquid ſit ad ſacramentum pœnitentiæ & matrimonij; cum familiari tamen iam ordinato,collato ei ſtatim beneficio, poterit poſteà Epiſcopus quoad interſtitia abſolutè diſpenſare in caſibus cõprehenſis c.11.& 13. d.ſect. 23. vt S Congreg. Cõcilij cenſuit 26.Maij 1594.quia iam ratione beneficij collati eſt ei ſubditus.

Numero 88.ibi,à num.93. & tenet Vgol. ſuprà relatus num. 85. Gabr. Vazquez ſuprà d.n.49.& 55.

Num.91.ibi,*num*.28. Et nouiſsimè Vgolin. de offic.Epiſc.c.26.§.9.n.3.

Num.92.Et tradit Vgol.ſuprà d.§.9.num. 2. & 3.

Num.93.ibi,*ordinari*,tradit Vgolin. d.c.26. §.10.num.2.

Numero 95. Poſt Solis Gaſp.Rodr.de ann. redit.lib.1.quæſt.3.à n.8. & Caſtillo de vſufructu cap.41.Rot.deciſ.294. & 328. num. 9. nouiſ. Farin.

Ibi,vt aliàs, *circa maioratus tradit Molin. ſuprà*,& cum eo Gaſp.Rodrig.lib.2.quæſt. 15. n. 89.dicentes,quòd cauti maioratuum inſtitutores ſolent præcipere,vt pecunia ex redemptione reditus perueniens apud idoneas perſonas ex iudicis decreto deponatur, & eiuſdẽ authoritate in emptionem prædiorum, vel aliorum immobilium conuertatur; & quòd aliter facta redemptio nullà ſit, idque debitoribus redituum nuntiatur,iuxta l.nomen, C. quę res pignori oblig.poſſ.l.3.C.de nouat. ne aliter redemptionem facere valeant.

Nec eſt neceſſarium, quòd cenſus cum ea clauſula inſtituerentur & emerentur, vt redemptio non aliter fieri poſſet,vt requirit Molina de iuſtit.tractatu 2. diſput. 606. allegans Molinam dict.n.6.qui id non dicit, ſed quod dictũ eſt:& ita ceſſat ratio Vgolini contrariũ tenentis de offic Epiſc.c.26.§.10 n. 2. vbi ait non poſſe quem ordinari ad titulũ cenſus nõ perpetui,ſed redimibilis:nam ad libitum vendentis redimi,atque extingui poteſt;& idcircò res mobilis redditur: cũ illa enim cautione ceſſat iſtud incõueniens;& ipſe Vgol fatetur vidiſſe in quibuſdã admitti tale patrimonium,& titulum cenſus redimibilis.

Num.96.princ ibi, *aliàs enim illud non procedet*, Açor 2.p.lib.3.c.4 q.6.Vgol.d c.16. §. 10. n.1 & §.12.n 3.

In fine, Vnde non videtur verum quòd docet Vgol.d.c.26 §.14.n 2.nempe, poſſe conſtitui patrimonium ſuper fructibus rerum alicuius,non præſcripto fundo,vel prædio; exẽpli gratia, ego dono quinquaginta nummos aureos de fructibus bonorum meorum ſingulis annis Titio,quò initiari ordine ſacro poſſit:nam donatio,inquit,hæc ſe habet ſicut pẽſio cõſtituta de fructibus beneficij, licèt ſuper obligatione perſonali cenſeat conſtitui non poſſe patrimonium, &c.

Numero 98.ibi,*ſub num*.2. ſumm. Bullar. Quaran. verb.ordo, poſt ſecundam conſtitutionem,circa fin.& Piaſec.in praxi Epiſc. p.1. c.1.num. 45.

In fin.ibi,*qui tamen id clarè non dicit*,& Breue Sixti V.Patriarchæ Venetiarũ conceſſum, quòd id adducunt ſum.Bullar.& Piaſec.id nõ cõprobat,quia eſt gratia ſpecialis.Et ita poſthæc hanc ſententiam noſtram tenet Vgol. de offic.Epiſc.c.26.§ 8.n.6.

Numero 103.poſt fin. Et illorum ſententia poſſet procedere in ſeruitijs perpetuis ; ad quorum titulum poſſet quis ordinari ; ſicut ad titulum patrimonij & penſionis : quod tamen pendet à voluntate Epiſcoporum, Villar del patronado de Calatayud 4 part.§. 3. numero 21. loquens de ſeruitijs Eccleſiarum dicti patronatus, & Archidiaconatus de Calatayud, quod comprobatur ex dictis ſuprà 1 part cap.

Num.104.poſt decl alia declarauit S.D.N. Gregor. XIII. clericos ſeminarij non poſſe promoueri ad aliquem ordinem ſacrum ad

titulum ipſius ſeminarij, niſi pro ſeruitio beneficij ſeminario vniti : & tunc cum aſsignatione certi annui reditus, vnde ſic promotus viuere poſsit;quæ tamen aſsignatio ceſſet, poſtquam illi aliunde ſe æquè ſuſtentare poterunt.

Num.105.ibi,*& fructifera*, & certa, & tradit Moſconius de maieſt. milit Eccleſ. lib. 2. part.2.cap.1.pag.380.& Vgolin.dict.cap.26.§. 10.& 11.

Num.106.ibi,*num*.15.& Açor 2.part. lib.3. c.24.q.7.contra quos nouiſsimè tenet Vgol. d.c.26.§. 10.n.1. dicens hunc non admittendum ad ordinem ſacrum,niſi priùs ſtabile ſibi paraſſet.

Num.107.& Açor d c.4.q.8.

Num.110.tradit Leo in Theſaur. for. Eccleſ.cap.39.num.22.& ita tenet Villar del patronado de Calatayud 4.p.§.3.n.21.& allegat Salicet.l.cũ in te in fin.C.de donat. ante nuptias,& tradita per Decium cõſil.210. & quòd non dubitatur habentes talia beneficia, ſeu cappellanias,ordinare ad iſtum titulum.

Num.112. Poſt Vgolin. & officio Epiſcop. c.26.§.8.n.2.& §.12.n.1.

Fin. Açor dict.lib.3.cap.4. quæſt.8. Moſcon.ſupra,& Fornar.de ordin.cap.8. num. 9. verſic. 6.

Num.115.Et Vgol.d.c.26.de offic.Epiſc. §. 8.n.2.& §.12. n.1.

Num.124.Sequitur ſumm.Bullar.Quaran. verb.ordo, poſt ſecundam conſtitutionem, verſic.an verò,Vgolin.d.c.26.§.15. verſ. 3. locum habet,& Fornar.de ordin. cap. 8. num. 9.verſic.5.& idem tenent Henriq lib. 13. cap. 37.§.2.& Auila de cenſur.3.p.diſp.5.dub 6.qui tamen malè aiunt, poſſe in hoc Epiſcopum diſpenſare.

Numero 125.Moſcon.ſupra, Vgolin.d.c. 26.§.8.num.2.& §.12.num.2.& 3. Piaſec. p. 1. cap.1.num.44.& Fornar.de ordin. c.8. num. 9.verſic 6.

Num.127.Poſt Med.Piaſec.p.1.c. 1. num. 45.ad fin.

Num.129.Poſt quem Villar dict.4. part. §. 3.n.22.ad fin.Auila d.3.p.diſp.5. dub.6. ad fin. & nouiſsimè Gratian. diſcep. forenſ. cap.57. numero 30.

Num.130.ibi,*num*.10.Vgolin.d.c.26.de offic.Epiſc.§.8.n. 3.

Numero 132. Quamuis Acoſta de Andrada ad Bullam Cruciatæ quæſt.75.dicat,quòd paſsim coadiutores ad titulum coadiutoriarum ſacris ordinantur,quia ſunt verè & propriè beneficia,& aliàs non poſſent ad titulum illarum ordinari.

Num.133.ibi,*Non erat neceſſaria*, (licèt cõtrà tenuerit Ioan.Quintin.in dict.c. de multa de præbend,num.146.)

Num.134.ibi, *vbi proximè*, licèt non videri carere maxima difficultate dictum reſpõſum Nauarri,dicat eius additio ibi.

Num.138.Et nouiſsimè Vgolin. de officio Epiſc.cap. 26.§.11.num.3.ait, quòd patrimonium alteri obligatum eſſe non debet, vt pro dote,pro cenſu,vel pro alio ære alieno; non enim Tridentinæ ſynodo ſatisfactum eſt, cũ fieri poſsit,vt à creditoribus ei adimatur, vel fructus non habeat ordinatus ad ſe ſuſtentandum, &c.

Numero 141.ibi,*num*. 8. & nouiſsimè Gut. de gabell.q.22.num. 7. & in propoſito Vgol. d c.26.§.13.n.3.

Num.145.ibi,*moratorijs*,& Vgol. d.c. 26. §. 13.num.3.

Num.151.Et Carrillo in itinerario ordinãdorum ſect.2.cap.2.num.17 & nouiſsimè Gabriel Vazquez 3.p.3.tom.diſput.246.in fin.ait graue peccatum eſſe, ſi ficto patrimonio, vel beneficio quis ordinetur.

Num.152.Et Auila de cenſur.3.p. diſput. 5. dub.5.3.concluſ.

Numero 153.fin. ibi,*num*. 69. Auila dict. dub.5.

Ante num.154.Quamuis ſumm. Bul.Quaran.verb.ordo,poſt ſecundam conſtitutionẽ, verſic.quod intellige, cum Patre Marco Andria, & Ioanne Hieronymo Campanillis in ſuo diuerſorio iuris canonici, Rubr. de non ordinand.abſque titulo cap.penult.teneat,dictum pactum,& conuentionem,ſeu remiſsionem etiam iuratam ante ordinationem factã non valere,nec firmitatem habere, quãdo donatio facta eſt ad dictum effectum ſuſcipiendi ordines fictè; tum per Concilij Tridentini decretum;tum quia repugnat bono publico, & decori Eccleſiæ,quicquid verſatur in hoc ordinandorum titulo;& ſic non videri ordinatum ſine titulo,&c.

Numer. 159.Poſt Gut.Ioſeph.Gonçal. var. cap.12.num.25.Vgolin. de officio Epiſcop. c. 26.§.9.num.4.

Num.160.Gratian.diſcept.forenſ.c.159. à n. 31. quod probabilius ait Ceuallos q.682, ſtante Concil.Trident.ſeſſ.21.c.2.vbi bona donata à patre filio,vt ordines ſuſcipiat, nõ poſſunt vendi,ſeu alienari abſque licentia Epiſcopi,&c.Sed id nihil refert ad propoſitum;& ſat eſt,quòd de ſe ſint alienabilia & tranſmiſſibilia ad hæredes; nec prohibitio Cõcilij eſt perpetua,vt ait Gutier.

Num 164.ibi,q.1.& l.nemo poteſt, ff. de legat.1.& docet in terminis Vgolin. de offic. Epiſc.c.26.§.13.n.6.

Num.

Num.166.poſt Ceuall.& nouiſsimè Grat. d.c.159.n.19.& 20.

Poſt Sanchez & Carrillo in itiner. ordin. ſect.2.c.2 n. 17.

Fin ibi,*num*.35. dic d.5.tom.diſp. 31. ſect.1. numero 35.

Num.167.fin.ibi,qui idem docet de relig. tract 3.lib.4.cap.38.num.4.& 5.vbi ait dictum cap.pen. & cap. per tuas, procedere etiam, quoties aliquis ex ſuis bonis alteri conſtituit titulum,ad quem ordinatur,ab illo recipiens promiſsionē,quòd nihil poſtulabit;non enim tunc ſolùm committitur peccatum indebitæ ordinationis per falſum titulum,ſed etiam ſimonia,quia illa eſt præſentatio ad ordinem, & conſequenter ſpirituali annexa,&c. Et nouiſsimè Açor 3 part.lib.12.cap.15.quæſt. 1.dicit, Titium qui ordinatur ad titulum patrimonij,vel penſionis, quam ſibi laicus donauit,ſed ea lege & conditione; vt poſteà ipſi Caio reſtituat,vel ne aliquid à Caio petat, ſimoniacum eſſe,& in iuris pœnas contra ſimoniacos conſtitutas incurrere, quia ficto titulo patrimonij vel penſionis ordinatur, & ex pacto vt rem ſibi donatam reſtituat, vel ne eam exigat;ſed malè.

Num.168.verſic.4.numer.6 ibi, *ſeruatur*,id eſt,non induci ſuſpenſionem paciſcente cum alijs,& ſequitur ſum. Bullar. Quar.dict. verb. ordo,poſt ſecundam conſtitutionem, verſic. quod intellige.

In fin. Vt in dict.cap.per tuas, licèt ſumma Bullar.ſuprà,verſic.ſubſequenter aliter intelligat preſentatorem,in princ.

Num.169. Et facit declaratio S. Congreg. ſuprà adducta n.93 ad fin.

Num.170.ibi,*ad iſtum effectum*, contra ſum. Bullar.Quar.ſupra dict.verſic.quod intellige, & Vgolin.dict.c.26.§.13.n. 6.verſic. excipitur tamen.

Num.171.ibi,*notantur*,Auila d.3.p.diſput.5. dub.5.3.concluſ.

Num.175.ibi,*ſuprà num*.38. Enriquez libro 13.cap.37.§.2.in fin.Auil.d.dub.5. 2. concluſ. Fornar.de ordin.cap.8.num.9 verſic.4. Grat. diſcept.forenſ.cap.159. à num.16. & Vgolin. dict.cap.26.de officio Epiſcop.§.3.numero 3. 5. & 6.

Numero 177.ibi,*& poſtb*.Iaſ.etiam in l.fin. ff.de fer.numero 24. ibi num.20. & Cenedo plures referens collat. 18.ad 6.n.4.

Num.178 fin.ibi,n.95.Iaſ.in d.l.fin.de fer. n.25.& 26 & in l penult.C.de teſtam.milit. n. 9.vbi addit.Mainer.vtrobique, Gig. de penſ. q.10 n.10.& 11.& q.vlt.n.10.Cacher.dec. Pedem.165.n. 14.

Num.179. Auila dict.2. concluſ. Gratian. deciſ.159.à num.1.& 16.& Vgol. d. c.26.§.3. numero 3.

Num.180.Ceuall.quæſt.900,num.5. quem ſequitur Fornar.dict.cap.8.de ordin. num. 9. verſic. 4. dicens cum eo, ex verbis Concilij colligi renunciationem beneficij eſſe nullā, patrimonij verò ſolùm prohiberi.

Num.181.ibi,*num*.11.*&* 12. Enriquez dicto lib.13.cap.37.§.2.in gloſ.h.& Auila dict.2. concluſione.

Num.182.ſumm.Bullar.Quaran.dict.verb. ordo,poſt ſecundam conſtitutionem, verſic. quotidianus caſus eſt,& Auila dicta 3.p. diſp. 5.dub.5.poſt 3.concluſ.

Num.185.& nouiſsimè tenet Vgolin. dict. cap.26.de offic.Epiſcop.§.13. num. 4. dicens patrimonium alienari non poſſe, nec valere alienationem ſine Epiſcopi licentia, etiamſi tunc haberet vnde ſe ſuſtentare poſſet,niſi vbi notorium eſſet ſufficiens eſſe; tunc enim ſine Epiſcopi licentia alienationem fieri poſſe cēſeret;licèt tutius erit, vt is, in quem alienatio facta eſt,cum licentia Epiſcopi id habeat: ſi enim contingeret profundere, quod deinceps acquiſiuit, clericus admitteretur ad patrimonium prius habitum.

Num.186.Açor 2 p.lib.3 c.4.q. 3. & Grat. deciſ.159.n. 14.

Num.190.ibi,à n.69. Et Molinam de iuſt. tract.2.diſp.224.verſ.dubium eſt.

Num.193.ibi, 175. Et Vgol.de offic. Epiſc. c.26.§.8.n. 4.

Num.194. Et ſequitur Piaſec.in praxi Epiſc. p.1.c.1.num. 44.

Num.198.Açor 2.part.lib.7.c.20.q. 7.

Num 203.ibi,*num*.26. Et nouiſsimè ſequitur Gratian.deciſ.159.à numer. 9. & Vgolin. ſuprà.

Num.204.ibi,*iudicabit*,Menoch. de arbitr. caſu 216 numero 12. & 13. & Gratianus ſuprà numero 15.

Numero 213 Et Açor 2.part.lib.7.cap. 25. quæſt.6.

Num.215.Et refert additio Nauar.d. conſ. 4.dicens aduertendum referri, S. Congregationem cenſuiſſe, eiuſmodi renuntiationem eſſe nullam;ex quo non fuit expreſſum, reſignantem,vel ad illius titulum promotum; quæ expreſsio pro forma requiritur: ſequitur Vgolin.de officio Epiſcop.cap.14.§.3. & cap. 26.§ 8.num.4.

Num.218. poſt declar. Quam declarationem refert & ſequitur Vgolin. dict. cap. 26. §.8.n 4 verſ ſecundò excipitur;qui tamē ſeq. verſ.tertiò excipitur,velle videtur etiā in permutatione æquiualenti faciendam eſſe mentionē de ordinū ſuſceptione ad eius titulum.

Num.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Num 218 ibi, 16. *Nou.* 15. Nou. Ibi, *vbi fuit ſupra dictum, &c.* dele iſta verba, & dic, vt in ſeq. deciſ. 167. 614. Farin. Et nouiſsimè in cauſa Conchen. archipresbyteratus 27. Nouem. 1606. coram domino Coccino fuit dictum, *Dictum decretum Concilij licèt loquatur de reſignatione; tamen S. Congreg. cenſuiſſe habere locum etiam in permutatione, vt in dict. Metinen. tamen, vt declarauit S. Congregatio in hac cauſa, prædictũ decretum non habere locum, quando permutans aſſecutus eſt vigore permutationis pacificam poſſeſſionem alterius beneficij ad ſui congruam ſuſtentationem ſufficientis, &c.* Quod quidem erit intelligendum de beneficio æquiualenti, vt in dict. declaratione, &c. Et quòd diſpoſitio Concilij habet locum, etiam in permutatione, prout S. Congreg. declarauit 18. Iul. 1602. ait Gratian. deciſ. 159. num. 3. & in addit. deciſ. 189. per quam etiam dictum fuiſſe ait dict. num. 3. quòd permutans tacendo ordinationem ad titulum eſt tutus in foro conſcientiæ, ſi illud quod habuit ex cauſa permutationis, erat æquiualens; ſecùs autem in foro fori. Sed id de foro fori non credo verum; nec S. Congreg. dixiſſe: nam hîc non videtur eſſe ratio differentiæ inter iſtud & forum conſcientiæ.

Num. 221. Procederet tamen dictum decretum in priuatione ob non reſidentiam, quando ipſe beneficiatus videtur id velle ſeu affectare: nam tunc non eſſet priuandus, ſed potiùs cogendus ad reſidendum, & promouendus; quia quod prohibetur directè, videtur etiam prohibitum indirectè, reg. cum quid lib. 6. Abb. in cap. ex tuæ, de cleric. non reſid. n. 6.

Num. 226. & ſequitur Gratian. deciſ. 159. num. 20.

Nu. 227. ibi, *ſuſtentari*, ſicut & in reſignatione beneficij facta per mancipatum ſacro ordini etiam ad illius titulum non promotum.

Fine, ibi, *num.* 41. *&* 42. Gratian. dec. 189. n. 6. & 7. Vgol. d. c. 26. §. 8. num. 5. & Açor d. 2. p. lib. 7. c. 25. q. 6.

Num. 228. Et in vna Mediolanen. parochialis 14. Iun. 1599. coram domino Seraphino fuit dictum per Rotam, dictam conſtitutionẽ Pij V. non annullare reſignationes, ſed prohibere collationes, & interim mandare beneficiatum ali per ordinarium, ſi non habeat vnde valeat ſuſtentari, vt in deciſ. S. Congreg. ſed cùm fuerit per ordinarium admiſſa, præſumi ex cauſa rationabili, c. in præſentia, de renunt. quia in diſcuſsione cauſæ procedit extraiudicialiter, Put. deciſ. 144. lib. 2.

Num. 232. Vgolin. dict. cap. 26. §. 8. ſub n. 4. & Açor dict. lib. 7. cap. 25. quæſt. 6. affert aliam declarationem, quæ ſic ait: *Si aliquis habens beneficium, cuius titulo fuit ordinatus, iurauerit ſe illud reſignaturum, vel conſtituerit procuratorem ad reſignandum, inter poſito iuramento de eo procuratore non reuocando, reſignare non cogitur, & procuratorem reuocare poteſt, ſed facultate petita, qua à iureiurando ſoluatur.*

Num. 233 fin. ibi, 261. ſeu 260. Anton. Gabr. alios referens concluſ. de iureiurand. numero 12. Ioann. Gutierrez de iurament. confirmatorio. 1. part. cap. 1. numer. 84. Ceuallos quæſt. 168. à num. 9.

Numero 235. ibi, *quæſt.* 31. Boer. deciſ. 207. Grauat ad Veſtrium in praxi lib 5. cap. 13. numero 15. & Sbroc. de vicar. Epiſcop. lib. 3. q. 32. num. 6.

Numero 236. ibi, *transferri*, & ſequitur Suarez de religione tractatu 3. libro 4. cap. 32. num. 8.

Num 237. ibi, 2. *part. num.* 15. Anton. Gabr. dicta concluſ. 1 de iureiurand. num. 8. Ioann. Gutierr. de iurament confirm. 2. part. cap 1. n. 5. Ceuallos dict. quæſt. 168 num. 16. Molin. de iuſtit. tractat. 2. diſp. 151. Suar. de relig. 2. tom. tract. 5 lib. 2. cap. 23. numero 2. & in propoſito Flam.

Num. 238. ibi, *diuerſorum*, Quicquid aliàs dicat Genuen. in praxi cap. 106. num. 4. & nouiſsimè in cauſa Araniens. Archipresbyteratus 17. April. 1606. coram domino Peña fuit reſolutum, quòd facta cõcordia, &c. R. Concl. & fuit confirmatum in Miranden. parochialis 23. Octob. 1606. coram domino Lancelloto.

Num. 239. in fin. Et ita aliàs contra Ioann. Gutierr. cum Soro in 4. dict. 29. quæſt. 2. artic. 1. tenet Petr. Ledeſm. de matrim. q. 47. artic. 5. pag 256. & Thomas Sanchez dicens probabilius de matrim lib 5. diſput 5. quæſt. 5. & lib. 8. diſput. 36. num. 4. qui aliter reſpondet dict. l. ſi pecuniam Et ego in facti contingentia conſultus reſpondi, quòd ille qui reuocauit mandatum ad reſignandum in fauorem alicuius, cui fuit intimata reuocatio, antequàm Romæ fieret reſignatio, ſeu conſenſus extenderetur, (quod ſufficit ad validitatem reuocationis, Flam. Pariſ. de reſign lib. 1. quęſt. 12. à num. 16. & lib. 8. quæſt. 7 num. 89. & quæſt 27.) non tenetur reficere ille expenſas pro ſua parte factas in expeditione reſignationis; factas tamẽ pro parte reſignantis ipſe reſignans qui reuocauit, debet ſoluere, licèt in mãdato & reſignatione eſſet clauſula, quòd deberent ſolui per reſignatarium; id enim intelligitur reſignatione ſecuta & perfecta, non aliàs. Sed oſtẽſa reuocatione, Cancellaria reddet quòd fuit

ſolutum

ſolutum pro media annata, vt Romæ intellexi ex officialibus ipſius Cancellariæ; & ſimiliter etiam dataria reddet compoſitionem ſolutam, ſi fortè erat materia compoſitionis, vt coadiutoria, &c. nam cũ reſignatio, ſeu coadiutoria re vera non habuerit effectum propter reuocationem in tempore factam, ratio poſtulat reddi id, quod eius cauſa ſolutum eſt, quaſi cauſa non ſecuta, ad tit. de condictio. cauſa data, ſeu de condict. ob cauſam.

TERTIAE PARTIS caput primum.

NVm. 1. Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 35 à num. 82. & 88. Vgolin. de offic. Epiſcop cap. 13. §. 1. num. 1. Leonard. Leſsius de iuſtit. & iur. lib. 2. cap. 34. numero 166. & cap. 37. num. 48. Suar. de relig. 2. tom. tract. 4. lib. 4 c. 18. & fr. Raph. de la Torre eod. tract. 1. tom. tract. de hor. canon. controuer. 6. diſput. 3.

Num. 3. Alexand. Moneta de diſtrib. quot. part. 2. quæſt. 2. num. 2. Quarant. in ſum. Bull. verb. horæ canonicæ, Acoſta de Andrada ad Bullam Cruciatæ q. 74 & Torre d. diſp. 3. n. 1. & controu. 9. n. 22.

Num. 6. Quaranta ſuprà, Suar. d. lib. 4. c. 29. Torre controu. n. 39.

Num. 7. ibi, *dict. conſt.* cui aliquantulum fauet Lorca 1. 2. diſp. 24. de legib. memb. 1. verſ. in iure autem canonico.

Num. 8. Et receptiſsimam de iure communi dicit Ceuallos quæſt. 643. num. 7. citans pro ea Menchac. de ſucceſſ. creat. lib. 3. §. 22. num. 56. Et eam tenet, & latè probat Leſſ. dict. lib. 2. cap. 34. ex num. 178. & Lorca d. 1. 2. diſp. 16. de legib. memb. 2. ad 5. dicens falſum eſſe, de iure diuino teneri ad reſtitutionem fructuum beneficij eum, qui horas canonicas, aut omnino omittit, aut ſine attentione recitat: quia ante decretum Concilij Lateranenſis nullus hanc obligationem agnouit, nec docuit; nec aliquo iure conſtat, recitationem diuini officij eſſe titulum neceſſarium, vt poſsit acquiri dominium fructuum, quo deficiente inualida ſit fructuum in totum aut ex parte perceptio: ſecluſa ergo Eccleſiæ ordinatione licèt peccaret qui horas canonicas nõ diceret, ad nullam reſtitutionem teneretur; ſicut nec modò tenetur parochus, qui aliquando omittit ſacramenta miniſtrare, &c. Hęc Lorca. Et nouiſsimè Salas de legib. diſputat. 9. ſect. 1. numero 21. & 24. & diſp. 15. ſect. 2. num. 27.

Num. 9. Et in propoſito d. c. 21. num. 58. & Ioan. Quint. in repet. cap. de multa de præb. ſub n. 69.

Num. 10. Poſt Vazquez & Suar. dict. lib. 4. cap. 29. à num. 7. ſubdens hanc reſtitutionem ex natura rei poſſe fieri non ſolum in bonis, ſeu fructibus temporalibus beneficij, ſed etiã in bonis ſpiritualibus, quæ fuerunt omiſſa, vel æquiualentibus, &c. & Torre dict. cõtrou. 9. à num. 19.

Num. 13. ibi, *vt in propoſito*, & Leſsius dict. cap. 34. num. 180. ait fructus beneficiorum nõ dari immediatè pro officio quotidiano ſicut mercenarijs & famulis, quia officium diuinũ non eſt pretio ęſtimabile, nec temporalem vtilitatem habens, ſicut obſequium mercenarij & famuli, ſed dari immediatè & abſolutè in ſuſtentationem miniſtri Eccleſię cũ onere & obligatione recitandi; & ſic ſi omiſerit, non teneri iure naturæ fructus reſtituere, & eo modo compenſare, &c.

Num. 15. Et Leſsius d. n. 180. Suarez de relig. tract. 3. lib. 4. c. 26. n. 17. in fine, & tractat. 4. lib. 4. c. 10. n. 17. & c. 18. n. 5. & c. 27. n. 7. & 10. & Torre d. controu. 6. diſp. 6. in fin. & controu. 9. à n. 19. cum alijs.

Num. 16. ibi, *& officij*, Leſsius d. num. 180. & ſequent. & accedit Lorca ſuprà relatus num. 8. in fine.

In fine, & Açor 2. part. lib. 7. cap. 6. quæſtione 6.

Num. 17. poſt Graff. & de caſib. reſeru. lib. 2. c. 28. n. 38.

Fine, Leſsius d. c. 34. n. 176. & 180. Carrillo in itinerario ordinandorum ſectione 6. num. 34. & Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 13. §. 1. num. 3. & 4.

Num. 18. fin. ibi, *num.* 3. Quem videtur ſequi additio ſum. Bull. d. verb. horæ canonicę, diſſentit etiam Suar. d. cap. 29. à num. 5. dicens, legem illam non obligare ad reſtitutionem pro illis ſex menſibus, poſt autem non excuſare, ſed relinquere illud tẽpus in eo ſtatu, in quo antea erat.

Num. 19. ibi, *& Menoch* & Suarez.

Num. 23. Et ſic etiam conuincitur ſententia fr. Raph. de la Torre dicta controu. 9. de hor. canon.

canon.à num 31. tenentis, ex remiſsione & cōdonatione d.Concilij nō teneri ad reſtitutionem fructuum omittentes officium intra primos ſex menſes,licèt cōtrarium dicat pro babile. Et cùm dicti ſex menſes computentur ab obtento beneficio in d conſt.Conc. Later. & Pij V. currunt à die habitæ poſſeſsionis, vel collationis acceptatæ,& non à die habitæ poſſeſsionis pacificæ, vt malè inquit Sandoual de offic.Eccleſ.6 part.c. 14. non enim id eſt neceſſarium,ſed ſufficit poſſeſsio, aut ius in re, vt quis dicatur obtinere, & habere beneficium,vt infrà à n.85.& 92.& 11. part. c. 3.à num.53.

Num 25. Illudque ſemeſtre intelligitur de primis ſex menſibus ab obtento beneficio,nō habita ratione ad initium tranſgreſsionis, in quibus non recitans non tenetur reſtituere, etiamſi peccatum vltra differatur; vt ex dict. conſtitutione conſtat,Suar.dict.cap.29. num. 13.& 14 & in omnibus & ſingulis beneficijs, quæ quis habuerit,excipiuntur illi ſex primi menſes reſpectiuè,Suarez dict.lib. 4. cap. 30. num. 8.

Num.26. Leſsium d.cap.34.num. 181. verſ. 5.& num.183.verſic.2.& Suar.dict.lib.4. c. 30. num.17.

Num.27.Leſsius dict.cap.34. num. 176. & Suar.dicto lib.4.cap 30.à num.9.addens,pro minore amiſsione, quàm ſit vnius horæ integræ oriri obligationem reſtituendi partem fructuum illi amiſsioni correſpondentē, quādo omiſsio eſt mortaliter peccaminoſa, niſi illa pars tam parua ſit, vt reſpectu furti verbi gratia non ſufficiat ad peccatū mortale; nam tunc excuſaretur à reſtitutione ex leuitate materię,&c. Ego verò cenſeo, pro tali omiſſione debere fieri reſtitutionem; perinde ac pro omiſsione horæ integræ, quia non cenſetur dicere horam, qui eam non dicit integram,ſed omittit partem notabilem ſufficiētem ad peccatum mortale; ſicut non dicitur audire miſſam, qui eam non audit integram; quamuis in omittente ſolas laudes verum videatur quod dicit Suar.ibi, vt non teneatur magis quàm pro Prima, vel Veſperis, ſunt enim quaſi hora diſtincta, eſtò fuit pars Matutini,vt infrà n. 224.

Num.29.ibi,*& ſeq.* Leſsius ſuprà n.177. & Torre controu.9.n.40.

Num.32.ibi, *Quamuis ſit pœnalis*,cōtra Leſſium ſuprà n.192.

Ibi,*not*.7.& tenet Suar.dict.lib.4. cap. 30. numero 2.3.6.7.8.& 10.& de legib.lib.5.cap. 7.à numero 9.& Vgolin.dict.cap.13.§. 1. ſub num. 4.

Num.34. Tenet etiam Suarez dict. cap.30. à num.4. Lorca 1.2.diſput.24.de leg.memb.2. verſic.in iure autem canonico,& Salas de legib.diſput.15.ſect.2.num. 27. qui tamen malè ait contra Vazquez ſe credere,ſi contingat canonicatus groſſam priùs verè & abſolutè lucrari,quàm officium omittat,nihil eius debere reſtituere,quia pœna nō eſt,vt fructus iam ſuos reſtituat, ſed vt non faciat fructus ſuos. Idem conuincitur ex dicta conſtitutione Pij V.vbi ſtatuitur, vt qui horas omnes vno vel pluribus diebus intermiſerit, amittat omnes beneficij fructus,qui illi vel illis diebus reſpōderent,ſi quotidie diuidirētur; quamuis præſentia chori iuxta Eccleſiæ ſtatuta, conſuetudinem,fundationem,vel aliàs, eos lucrifeciſſe prætendat: vnde non potuit eos abſolutè & irreuocabiliter lucrari, ſed reuocabiliter, & cum dependentia,modo, ſeu conditione officij recitandi,vt nouiſsimè rectè docet Suarez de legib.lib.5.c.7 n.10.

Numer.35 ibi,dict.cap.14.quæſt.11. Villar del patronado de Calatayud 4.part.§.3. n.24. Leſsium dict.cap.34.num.177.Carrillo in itinerario ordinandorum ſect.6.num. 36. Acoſtam de Andrada ad Bull.Cruc.quæſt.76. Suarez dict.c.30.n.18.& Vgolin.d. c. 13. de offic. Epiſc.§.1.n.4.circa fin.

Num.36.ibi,*reſtituenda*,& ita videtur tenere Torre de relig.d.tractat.de hor.can. contr. 10.diſp.6.circa finem.

Ibi,*Bulla compoſitionis*,contra Acoſtam, & alios ſuprà.

Fine,ibi, *dict. cap.36.§. 3.* & Acoſta quæſtione 98.

Num.37.ibi,*compoſitio*,Suar.dict.cap.30.n. 22.qui non loquitur conſequēter ad id quod dicit d.n.18.

Poſt finem,& de explicatione illorum verborum,*in fabricas ipſorum beneficiorum, vel pauperum eleemoſynas*, videndus eſt Suarez dict. c. 30.ex numero 18.ad 21. qui rectè eam interpretatur.

Num.38.ibi,dub.31.adde n. 169. & Torre controuerſ.6. diſputat.5 à num.5.& contr. 7. num. 16.

Num.39.Graff.& de caſib. reſeruat. lib. 2. num.34.

Fine,Ceuallos quæſt.643.num.1.&.2. Villar dict.4.par.§.3.num.24.Vgolin.dict.cap.13. §. 1.num.2 & Suar.de relig.2.tom.tract.4 lib.4. cap.21.dicentem communem, & in praxi regulariter ſeruandam, indubitatumque eſſe in omni ſententia,quòd habens plura beneficia tenuia,quæ ſimul reddunt competentes fructus,obligatur ad recitandum.

Num.40.Et latè fundatur per Suarez dict. cap.21.numer.4.5. & 6. & conducunt tradita

per

per Perez de Lara de anniuerſ. & cappell. lib. 2.cap.8.ex num.2.

Num.41. Et nouiſſimè Torre d.controu. 6.diſp.5.num. 1.

Num.45. Graſ.& de cenſib.reſeru.lib. 2. c. 28.num. 32.

Fine, Villar ſuprà d.4.p.§.3. num. 24. & 8. p.coſtumbre 9.n.5 Leſsius dict. cap.34. num. 168. Torre dict.controuerſ. 6. diſput. 5. num. 2 & 4. & controuer.7.num. 16. & fatetur eſſe communem ſententiam Suar.de relig.tract.4. lib.4.cap.20.à num. 14. quamuis ei videtur probabile, quòd ſi ablatio fructuum non eſt perpetua, ſed pro aliquo tempore, etiamſi ſit violenta, & iniuſta, & ſine ſpe recuperationis, non ſufficiet ad excuſationem recitandi, &c.

Num 47. & nouiſſimè ſequitur Torre d. controuerſ 6.diſp.5 n.4. dicens, quòd qui voluntariè acceptat beneficium, & adminiſtrationem eius, cum onere ſoluendi alteri omnes fructus, tenetur recitare officium, ex dicta ratione Medinæ, licèt eum non citet.

Num 50. Et iſtam ſententiam nouiſſimè ſequitur Suar.dicto tract.4.de relig.lib.4.c.20. à num.2.ad 5.

Num.61. Leſsius lib.2.cap.34. num. 173. & Suarez tractat.4.de relig.lib.4.cap. 20. num. 7.9.& 11.

Num.62. Et tenet Leſsius d.c.34.n. 170. & Suar.d.c.20.n. 9.

Num.93.ibi, *diuiditur*, vel menſæ Epiſcopali.

Num.64.& Suarez num.6.

Numer.66. Et quòd illa non ſeruatur, ſed per contrariam conſuetudinem abrogata eſt, ait Suar.d.n.6.

Num.69. Et idem in effectu vult Leſsius d. c.34.n.470.& 171.

Num.76. Sed re meliùs conſiderata verius mihi videtur, quòd in omnibus iſtis caſibus canonici, ſeu præbendati, qui primis annis nihil penitus percipiunt, ſeu lucrantur, neque diſtributiones, ſiue iure, ſiue iniuria, tenentur nihilominus recitare, ea ratione, quòd iſti nihilominus tenentur illo tempore ad aſsiſtendum, vel canendum in choro, & ad ſatisfaciẽdum alijs functionibus ſuę præbendę: ergo etiam ad recitãdum; tum quia hoc officium, quod eſt præcipuum, non debet eſſe peioris conditionis; tum etiam, quia qui ratione beneficij, & ex vi ſui muneris tenetur adeſſe, ſeu canerę in choro, tenetur à fortiori priuatim recitare horas, ſi eas in choro nõ dixit. Et ita poſthæc tandem tenet Suar.d.c 20.ex num.6. & 14.quamuis ibi pro illo tempore priuarẽtur etiam diſtributionibus. Quo caſu, inquit, videtur cõſuetudo iniuſta, dubitari poſſe ait, an tunc admitti poſsit excuſatio recitandi. Et nouiſsimè Torre controuerſ.6.de hor.canon. diſput.5.num.3.dicens, quòd habens beneficium, cuius fructus non percipit primo, vel ſecundo anno, tenetur illo tempore officium diuinum recitare; quia defectus fructuum in illis primis annis per perceptionem in alijs annis ſufficienter reficitur: ergo ſicut alia munia beneficialia in eis annis tenetur exercere, ita & penſum horarum ſoluere; ad quòd tamen malè allegat Nauar.dict.cap.7. num.30. qui potiùs dicit contrarium, vt ſuprà.

Num 82. Et ſequitur idem Açor 2.p.lib. 7. c.23.ad fin.& nouiſsimè Suar.d.tract.4.de relig.lib.4 c.19.à n.7.

Numero 84. Et Leſsius d.lib.2. cap. 34. n. 167. Vgol de offic.Epiſcop.cap. 13.§. 1. num. 4.verſic. addi.

Num.85 Leſsius d.n.167.ad fin, Suar. d. c. 19 num.7.& 8.& cap.ſeq.num 1.& Vgol.d. c. 13.§.1. num. 2.

Num.86.ibi, *iſt.cap.4.quæſt.9.* Et Suar.d.c. 19.n.10. Quamuis Man. Rodr. & Vega ſuprà relati num.81.ſequuntur pacificam poſſeſsionem, & Ceuallos quæſt.643 num. vltim. cum Man.ibi dicat beneficiatum, quando beneficium eſt litigioſum, non teneri recitare.

Num.87.ibi, *an illos recipiet*, cui videtur conſonare Leſsius dict.cap.34 numer.173. vbi ait eos, qui ſunt in poſſeſsione, non excuſari ex eo, quòd beneficiũ ſit litigioſum, aut quod fructus ſint ſequeſtrati, vel ab alio percipiantur; ſi tamen probabile ſit, ipſos in lite fore ſuperiores, & fructus illos obtenturos; quòd ſi non ſperant ſe pro illo tempore quicquam habituros, non teneri.

Numero 90.ibi, *Açor d.q.9.* facit quod ait Mand.reg.16.cancell.q.39.n.4.

Ibi num 120. Et Suar.d.tract.4.lib.4. c. 19. n.10.id tenet in habente titulum coloratum, ſeu ſpeciem veri tituli.

Numero 92.ibi, *num.*5.& d. quæſt. 39. reg. 16.num. 2.

Ibi, verb. *obtinet*. Tuſch. concluſ. 78. litera B.& dicitur ſuprà n.23.

Ibi, *Cechus ſupra*, & Vgol. dict.cap.13.de offic.Epiſc.§ 1.n.2.

Num.93 fine, ibi, dub.30 dic dict. cap. 34. num. 167 qui ait, ſententiam Nauarri eſſe rationi & iuri valde conſonam; alteram tamen, quòd non teneantur ante captam poſſeſsionem, eſſe probabilem.

Num.94.ibi, *vere*, habere, & ibi, *etiam dictum eſt*.& conſt.Concil.Later & Pij V. habẽtem, ſeu obtinentem beneficium, obligant ad recitandum.

Num.

Num.97.Et Suarez d.lib.4.cap.18.numer. 5.& 6.dicens id eſſe verum regulariter, vt dixit Nauar.dict.num. 20. quia ſi quis propter neceſsitatem aliquam,aut occaſionem vrgentem id faceret bona fide, ſperans ab aliquo fore iuuandum, poſſet interdum excuſari à culpa in receptione beneficij,aut ordinis, maximè quando interueniret periculum vel carendi beneficio,vel non recipiendi ordinem per multum tempus,ſi illam occaſionem differret.

Num 101 Et nouiſsimè Suarez d. lib.4.c. 19.n.9.& 10.

Num.102.Et nouiſsimè ſequitur Torre d. controuerſ.6.diſputatione 5.num.2.dicens litigantem etiam contra poſſeſſorem de proprietate, teneri recitare, non ſolum ſi certò ſcit fructus percepturum, ſed etiamſi dubitet probabiliter de obtinenda lite, ſi æqualis probabilitas eſt.

Num.104.Fauet Vgolin.d.c.13. de officio Epiſcop.§.1.num.2.verſic. poſtremò, vbi ait quòd tenentur,vel litigent de beneficio, vbi pro ſe ſententia lata eſt, & recipere, vel habent fructus ſequeſtratos, per aliosve receptos,&c.

Num.105.& Suar.d.tract.4.de relig.lib.4. c.22.à num.13.

Num. 106. Nec verum eſt,quod ait Suar. dict.cap.22.num.15.quòd vicarius temporalis beneficij vniti alicui religioni, aut Eccleſię parochialis vacantis, recitare tenetur ratione talis vicariæ;quem ſequitur, licèt non citatũ, Torre d.controuerſ.6.de hor.canon. diſp. 6. num.8.& 9.qui malè in hoc procedit.

Num.108.Et Acoſta de Andrada ad Bullã Cruciatæ quæſt.75.exiſtimat coadiutores teneri ſub mortali officium recitare; quia huiuſmodi adiutoriæ ex forma & tenore bullarum, & ex intentione Pontificis concedentis habent rationem beneficij,& ſunt verè & propriè beneficia:nam Romanus Pontifex quãdo creat coadiutoriam, creat nouum beneficium,cui certam penſionem cõgruam ad ſuſtentationem coadiutoris ſtatim aſsignat. Et quæſt.76.in fine ait, huiuſmodi adiutores nõ recitantes teneri ad reſtitutionem dictæ portionis fabricæ Eccleſiæ,vel pauperibus faciendam,&c.Et Suar.tract.3.de relig.lib. 4. c.27. numer.5. ait in materia de orat. oſtenſurum huiuſmodi coadiutorem teneri ad officium perſoluendum.

Num. 109.ibi,*beneficium*, Nauar. ibi,& dicitur infrà 4.p.cap.2.num.98.

Fine,Et ſequitur Suarez, qui mutauit ſententiam in dicta materia de oratione, nempe 2.tom.de relig.tract.4.lib.4 cap. 22. ex num. 18.dicens ita declaratum eſſe à S.D.N. Paulo V. adeptionem Eccleſiæ cathedralis Conimbricenſ.in quodam Breui anno 1606. in quo inter alia declarat,coadiutores canonicorum non eſſe verè canonicos, nec pro talibus habendos viuentibus coadiutis. Quæ declaratio ponitur dict.4.part.cap. 5. Et nouiſsimè ſequitur Torre d.controuerſ.6.diſput.6. à n. 10.Additque rectè Suarez ibi num.22. quod ſi coadiutor habeat propriam penſionem ſuper beneficium,ſine dubio tenetur ad officiũ Virginis,niſi aliàs canonicum recitet.Si verò ſolum recipiat ex fructibus beneficij aliquam ſuſtentationem per modum ſtipendij,ſeu cõgruæ,non tenebitur,quia non comprehenditur ſub conſtitutione Pij V. & aliàs ſatisfacit ſuæ obligationi ſuum miniſterium implendo.

Num 110.ibi,*dict.cap* 4.10.*q*. Et nouiſsimè Suar.tract.4.lib.4.cap.18.à n 7 &Torre controuerſ.6.diſp. 4.

Num.111.ibi, *horas*,Et eadem in effectu eſt ratio Torre ibi num.3.

Num.113. ibi, *recitare*, Vgolin. dict. cap. 13. de officio Epiſcop. §. 1. numero 4. ad finem.

Num.116.ibi ,*ad fin*. Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap.35.numero 91. Vgolin. dict. cap. 13.§.1.num.4.ad fin.& Torre d.controuer. 6. diſp.6.n. 4.

Num.118.in fin.Suarez dict.tractatu 4.lib. 4. cap. 22.numero 6.Graff.de caſib.reſeruat. lib.2.cap.28.num 43 & vide ſupra 1. p. cap. 5. num. 69.

Num.119.Suarez d.num. 6. & Torre dict. diſp 6.n. 4.

Num.120.ibi, 2.*concluſ*.& Torre d.controuerſ.6.num.4.

In fin.Et ita tenet Suar. d. tractat.4. lib. 4. c.18 num. 10.

Num.125.& Salas 1.2.tom.2. tract. 13. diſp. 3.ſect.2.num.17.

Numer.128. poſt Sanchez, & in præcepta Decalogi lib.1.cap.14.numer.9.Zumel 1. 2. q. 72.art.6 dub.3.Sairus in claui regia lib.2. cap. 5.num.14.& 15.Lorca 1.2.diſput.14.de peccat. Salas ſuprà dict. numero 17. & ſequentibus, citans Sãchez, Herreram,Zumelem,& Sairũ.

Num.129.ſeu 128.ibi,*Thom.Sanch.ibi*, Açor 3.part.lib.3.cap.7.quæſt.1. & 2. & Salas ſuprà num.29.cum alijs,qui num.19.ſequenti idem cum Viguerio,Alcocere,Peña,& alijs ait, in copula religioſi cum moniali peccatum eſſe duplex, quia Deo fit duplex iniuria violando duplicem perſonam ex duplici eius voto ſibi ſacram, etiamſi vna perſona ex eis ignoraret ſuam conditionem.

Num.

Num. 130 ibi, *Sanchez*, & Salas.

Num. 131. in fine, ibi, quæſt. 240. & Suarez dicens communem dict. tract. 4. lib. 4. cap. 25. à num. 17. & cap. 11. ſub num. 7. & lib. 3. cap. 9. ſub num. 15.

Num. 132. in princip. ibi, *Tab. verb. hora q.* 18. Fuſcus de viſit. lib. 1. cap. 20. num. 19. & Leſſius d. lib. 2. c. 37. n. 53.

Numero 134. in princip. ibi, *non loquitur conſequenter*, & contra tenet Suarez dict. lib. 4. c. 25. num. 20.

Numero 137. ibi, *de numero*, Mart. del Rio de magia lib. 6. cap. 1. ſect. 3. poſt princip. verſic. item quandiu, & Salas 1. 2. tractatu 7. diſputatione 6. ſectione 13. diſputatione. 5. ſectione 8.

Numero 138. *in fine*. & de religione dict. tractatu 4. lib. 4. cap. 25. num. 17. & tractat. 6. lib. 5. cap. 6. num 11. & Molin. de iuſtit. tract. 2. diſput. 753 num 3. & Sandou. de offic. Eccleſ. 6. p. c. 14. 3. concluſ.

Num. 140. Et quod omittere officia duorum, ſeu plurium dierum, vel partes eorum, ſint peccata diſtincta, docet Suar. d. c. 25. num. 17. & 18.

Numero 143. fin. ibi, *num.* 178. Carrillo in repet. cap. fin. 14. quæſtione 6. de furto notab. dub. 7. Nuño 3. part. & nouiſsimè Salas plures referens 1. 2. 2. tom. tractatu 3. diſputatione 3. ſect. 2. num. 11.

Numero 154. in princip. & Sandou. de offic Eccleſ. 6. part. cap. 18. dicens communiter receptum.

Numero 155. ibi, *contrarium videtur tenere*, quod dicit probabile Leſsius dict. lib. 2. cap. 37. num. 74.

Num. 156. poſt Bellar. & Genuen. in praxi cap. 80. in ann.

Num. 164. Quam ſententiam Açoris tenet Leſsius dict. lib. 2 cap. 37 num. 73. 74. 75. & 77. vbi ait, omnes debere ſequi Breuiarium Romanum, vel ſuę Eccleſiæ, ſeu religionis approbatum; mutationem tamen officij etiam dedita opera non eſſe peccatum mortiferum, vt ſi loco officij de feria dicatur de ſumma Trinitate, vel de Venerabili Sacramento, vel de B. Virgine; aut cõtrà, loco officij de feſto dicatur de feria: quia id quod Eccleſia primariò pręcipit, eſt, vt ſeptē horæ canonicæ quotidie recitētur: vt autem dicatur de hoc vel illo feſto, hac vel illa forma, ſolùm pertinet admodum & circunſtantiam ſecundariam officij, quæ non eſt tanti momenti: itaque ſubſtantiam præcepti ſeruari, quodcunque officium Breuiarij conceſsi dicatur, &c. Et idem videtur tenere Fuſcus de viſitatione lib. 1. cap. 20. num. 15. & 19. Poſtremò Suarez dict. tractat. 4. de religione lib. 4. cap. 11. à num. 3. & præcipuè cap. 23 à num. 1. tenet omnes maximè in choro debere recitare ſtando in iure communi iuxta Breuiarium ſuæ metropolis, diœceſis, vel ordinis, & alioquin non ſufficere, dict. cap. de his, &c. placuit diſt. 12. & dict. clauſ. 2. de celebrat. miſſarum; at iuxta nouum ius Pij V. debere recitari iuxta formam ab ipſo Pio V. ſeu Clemente VIII reformatam, & approbatam præter in eo exceptos, ſcilicet habentes Breuiarium antiquius ducentis annis, qui debent recitare etiam priuatim iuxta ſuum Breuiarium legitimè retentum, & non iuxta Breuiarium Pij V. peccatumque eſſe de ſe cõtra præceptum Eccleſiaſticum mutare officiũ diei in recitandis horis mortale ex ſuo genere; poſſe autem eſſe veniale ex paruitate, ſeu leuitate materiæ; vt ſi officium ſit æquiualens in quantitate, vel ferè, & mutatio non fiat ex contemptu, neque animo eam ſæpe faciendi pro libito, ſed ex aliqua occaſione leui, minuſque rationabili; & quoties hæc mutatio fit ex inaduertentia, quamuis non ſit inuincibilis, ſed culpabilis, non videri culpam grauem, nec teneri quē iterum repetere; quamuis ſi officiũ omiſſum eſſet notabiliter maius, neceſſarium videatur aliquam compenſationem facere, ſi poteſt intra eundem diem, & iuxta eam poſſe interdum hanc mutationem fieri ſine vlla culpa, & ex diſpenſatione non ſolùm Papæ, ſed etiam ordinarij in vno vel alio occurrente caſu, &c. Ita Suarez, qui in principali reſolutione nobiſcum concordat; illud autem quod ſubdit de leuitate materiæ, non benè cadit in propoſito: nàm licèt mutans officium recitet æquiualens in quantitate, non recitat id quod debet, ſed aliud diuerſum officium, & ſic non ſatisfacit, perinde ac ſi non recitaret, quemadmodum qui ex præcepto tenetur ieiunare, aut audire miſſam, vel quid aliud facere, non ſatisfacit, ſi id commutet in aliud æquale, aut etiam maius euidenter, quia non facit rem præceptam. Nec etiam videtur poſſe dari iuſta cauſa ad ſatisfaciendum pręcepto mutando officium; nec ordinarium poſſe aliquã do in hoc diſpenſare, nec moraliter dari caſus, in quo præceptum recitandi obliget, ſeu currat ex iuſta cauſa, ſeu diſpenſatione ordinarij poſsit officium mutari: quamuis non potens recitare officium diei excuſetur à recitando.

Vnde etiam conuincitur ſententia fr. Raphaelis de la Torre de relig controu. 8. princ. de hor. canon. nouiſsimè dicentis, quòd quãuis de iure communi vnuſquiſque in officio recitando teneretur ſequi ritum ſuæ metropolis, vt habetur in cap. de his, & cap. placuit

12. diſt.

52.diſt. tamen communis ſententia erat non peccare mortaliter,qui ſecus facerent,niſi fortaſsè quilibet in ſua Eccleſia prçcepto rigoroſo ad id aſtringeretur ; modò verò verba præcepti bullæ Pij V. adeò rigoroſa eſſe, vt ſi obligatus ad recitandum iuxta normam Breuiarij Romani,alio vteretur crebriùs, & ſine cauſa,peccet mortaliter; ſecùs qui ſemel aut iterum id faceret,peccatumque eſſe non ſeruare modum recitandi, & formam in Breuiario præſcriptam;veniale tamen, quia materia leuis eſt ; niſi tranſgreſsio modi & formæ redundet in tranſgreſsionem præcepti quoad ſubſtantiam illius,ob defraudationem officij in notabili quantitate; vt ſi quis in Dominica recitaret officium feriæ tertiæ, quod eſt notabiliter minus : vel ob grauem defraudationem finis cultus diuini in celebritatibus colendis,ſeu euerſionem cultus; vt ſi in die Natalis Domini recitaret de S. Ioanne Baptiſta;aut propter vtramque cauſam, vt ſi in quadrageſima recitaret de tempore paſchali, &c. conuincitur inquam iſta ſententia ex dictis.

Numero 165.ibi, *recitandi diſtinctum*, Suarez dicto cap.23.numer.13.& cap.25. num.13. 17. & 18.

Num.166.ibi,*non tranſit in alium*, Suar. d. lib.4.c.27.n.4. & 5.

Numero 167.ibi,diſ.146.& Thom.Sanch. in præc.Decal.lib.1.c.4.à n.9.

In fine,Thom.Sanch.ibi,n.11.12. 14. & 15. Et accedit quod ait Alexand. Monet. de diſtrib.p.2.q.3.num.22.quòd quod in vna hora omittitur,non eſt cum eo, quod in altera omittitur, computandum, ad conſtituendam notabilem partem;cùm qualibet hora vnum totum integrum & perfectum per ſe conſtituat.

Num.168.D.Carrillo alios referens in repet.cap.fin.24.quæſt.6.def.not.num. 28. Lorca 1.2.diſp.60.de peccatis,Salas ead. 1.2.tract. 13.diſput.16.ſect.25. Thom. Sanch. dict. lib. 4.cap.5.

Numero 169.ibi, *in materia de voto*, Suarez de relig.tractat.6.lib.5.cap.5. Torre eod. tractat.1.tom.quæſt.88.art.3.diſp.9. & artic.5. diſput.7.Thom.Sanch.d.lib.1.c.4.num.14. & 15.vbi id etiam conſequenter ait de propoſito omittendi.

Num.170.Suar.dict.cap.5.Torre dicta diſput.9.numero 6.& dicta diſp.7.num.8.& 9.& Thom.Sanch.d.n.14. & 15.

Num.171.ibi,*dub.6.*Sair. in claui regia lib. 6.cap.6.num. 6. & cum eo Thom. Sanch. d. numero 14.

In fine,Et quòd regulariter ſit iſta differentia inter vota perſonalia & realia, admittit Suar.dict.cap.5.nu.6.11.& 13.& lib. 4.tract.6. cap.13.num.9.& rectè tradit Torre dict. diſput.9.num.5.6.& 7.& dict.diſput. 7. num. 8. Et ratio eſt,quòd in iſtis votis realibus agitur de emolumento alterius;nam ſemper fuit in vtilitatem proximi, ſeu ornatum templi, vel quid ſimile;& ſic hoc eſt principaliter intentum, & circunſtantia temporis eſt ſecundaria,vt rectè ait Torre d.diſp.9.num.5. & d. diſput.7.num. 8. & conducit decif. Rotæ in cauſ.Pampilonen.celebrationis miſſç 7.Febr. 1594.coram illuſtriſsimo Mantica,vbi fuit reſolutum,quòd beneficiati tenentur celebrare miſſas, quas omiſerunt celebrare lite pendente,quia propter commodum liberationis eis relictum pro ſuffragio animæ teſtatoris, tenentur in qualibet feria 5.cantare miſſam in honorem ſanctiſsimi Sacramenti; & ideò ſi in lite ſuccubuerint, pro diebus præteritis à celebratione miſſarum non ſunt liberati, l. Celſus,§.1.de arbitris,cap.cùm dilecti de dolo & contum.Nec obſtat, quòd non recitans horas vnius diei non tenetur eas alio die recitare;quia miſſæ,quæ ſunt dicendç in 5.feria pro ſuffragio animæ teſtatoris, non ſunt ita propriæ illius feriæ,vt in alijs non poſsint celebrari.Præterea illud locum habet, quando ex omiſsione ſolus Deus offenditur ; ſecus quando offenditur etiam aliquis homo viuens,vel defunctus,vt hîc,Naua.de orat.c.10. num.54.&c.

Num.174.ibi,*Azor ſuprà*,&Suarez,qui rectè procedit in hoc,& eſt videndus,& Thom. Sanchez.

In fine,Quamuis nouiſsimè Salas 1.2.tract. 13.diſput.16.ſect.17.num.94. eam diſtinctionem reijciat abſolutè tenens,quòd qui vouit ſingulis diebus dare paruam aliquam eleemoſynam, vel recitare orationem Dominicam, ſæpius id omittens peccat mortaliter;& citat etiam Sairum lib.2.c.13 n.21.

Nec etiam eſt admittenda ſententia Lorcæ d.diſput.60.de peccatis, qui è conuerſo tenet contrarium,ſolùm circa vouentem ſingulis diebus aliquam paruam eleemoſynam dare,docens,ſi intentio vouentis fertur in aliquam magnam quantitatem, quam in dies paulatim ſoluat, abſque dubio peccare mortaliter,quando ad totius quantitatis omiſsionem peruenerit;ſi autē directè fertur in paruam quantitatem,ſiue eleemoſynæ, ſiue orationis breuis ſingulis diebus ſoluendæ, æquiualere votum pluribus votis leuis materiæ,ex quorum tranſgreſsionibus nunquam coaleſcit mortale,ſicut nec ex pluribus venialibus. Quæ ſententia conuincitur;nam votū paruæ quanti-

quantitatis eleemoſynæ ſingulis diebus ſoluendæ, non æquiualet pluribus votis leuis materiæ, niſi quando fit vt vnus ſingulorum dierum, iuxta dicta Ex iſta autem ratione de pluribus votis leuis materiæ conuincitur doctrina Thomæ Sanchez d.c.4.num. 16. quæ mihi non placet.

Num.182. Leſſius d.lib.2.c.37. à num. 64. Suar.d.tract.4.de relig.lib.4.c.14 & c. 26. à n.3.& 13 & 25 & de legib.lib.4 c.13.n.12. Lorca 1.2.diſp.16.de legib memb. 2. ad 5. Torre controu.8.de hor.can.diſp.3 & controu.9. n. 5.& 6.& Salas de legib.diſp.9 ſect.1.à num.16. præcipuè n. 24.

Num.183. & reputat probabile Leſſius d. c.37.n.68.non teneri petere, quia ſubſtãtiam operis pręcepti pręſtitit, deuotionẽ enim ſolũ præcipi vt circunſtantiam, vt opus conuenienti modo fiat.

Numer. 185.ibi, ſect.2.num.26. & de relig. dict.tractat.4.in proœmio, & lib.3 cap.4. à n. 3.& cap.26.à num.13.& 25.poſt Led.& Lorca, & fr. Ant. de Aluarado Benedictinus in arte de bien viuir lib.1.cap.11.num.8.& c.14.circa princip.

Ibi, *Caiet.* quem ſequitur d. Aluarad. lib. 4. c.9.n.4.& Ant. Molina Carthuſ.in inſtruct. ſacerd.tract.3 in addit.c.1.

Num.186.ibi, 8. *quæſt.* Leſſio ſupra num. 67.& Alexand.Monetę de diſtrib.part. 2.q.2. num. 20.

In fine, ibi, *vbi proximè*, num.27 dic d. diſp. 4.ſect.2.num.27.& expreſſe tenet d.lib.4.cap. 26.num.25.& 28.& c.30.n.15. & Lorca ſupra, Torre controu 9.n.42.dicens communem, & Salas ſuprà.

Num.187.ibi, *qui diuinum officium omittunt*, dicit etiam probabilem Leſſius d.n.68. eadẽ ratione, quia illi ſoli iubentur reſtituere, qui officium omiſerunt, non qui negligenter, vel diſtractè dixerunt.

Num.195.ibi, *hæc Suarez*, quem nouiſsimè ſequitur Torre controu.9.à n.7.

Num.197. Et nouiſsimè id tenet Lorca 1. 2.diſp.15.de peccatis, dicens ſufficere intentionem virtualem, quam habet quiſquis peragit quod lege præceptum eſt abſque contrario actu, & explicita volitione non implendi; at eum, qui efficit actum legis, expreſſe excludẽs intentionem implendi, & reſeruans in alium actum, nulla ratione ſatisfeciſſe.

Num.198.ibi, *P. Gabr. Vazq.* d.quæſt. 100. at.9.dub. 1.

In fine, Et nouiſsimè Leſſius dict. lib. 2. c. 37.num.59.& cap.46.n. 42. dicens rationem eſſe, quia opus præceptum non eſt, verbi gratia audire ſacrum animo implendi, ſed ſimpliciter audire ſacrum attentè, & deuotè; hoc autem fit, etiamſi fiat animo non implendi præcepti: itaque ſatisfactũ eſſe intentioni Eccleſiæ quoad rem præceptã; vnde nec incurreret cẽſurã non audienti poſitã. Subdit tamen, quòd ne cenſeatur præceptum ipſum in animo cõtemnere, debet explicitè, vel implicitè intẽdere, ei obedire, & ſatisfacere per hoc opus, vel per aliud. Vnde ſi expreſſe intendat non ſatisfacere per hoc opus, debet habere animũ ſatisfaciendi per aliud, alioquin peccat contra præceptũ, non quidẽ omiſsione operis externi, ſed interno contemptu & affectu, quia nõ vult obedire præcepto, quãuis re ipſa ei obediat facienda opus: illum autem animũ debet habere, quandiu manet in priori propoſito, quo vult non eſſe ſatisfactum præcepto opere præcedenti. Itaque ſi mutet hoc propoſitum, non eſſe neceſſarium, vt permaneat in voluntate operis iterandi, nec tenetur iterare, quia non ampliùs cenſebitur præceptum contemnere. Ita Leſſius: & idem iam docet Suar. dict. tract.4.de relig lib.4.c.26.à n.8.ad 12. cũ Leſſio, licèt ipſum non citet.

Sed ego aduerto, illud peccatũ interni cõtemptus & affectus peruenire ex conſcientia erronea, qua putet, ſeu iudicet non ſatisfacere, ſeu nõ ſatisfeciſſe præcepto per illud opus, & nihilominus non habeat animũ ſatisfaciendi per aliud: vnde ſatis eſt, conſcientiam iſtam erroneã deponere, & intelligere ſatisfieri, ſeu ſatisfactum eſſe præcepto per illud opus, nec opus eſſe mutare propoſitum, & velle ſatisfactũ eſſe pręcepto opere præcedenti, ſed quòd non habeat affectũ contrarium præcepto, ſeu conſcientiam erroneam, &c. Et ita poſt hæc videtur tenere Salas de legib.diſput.9.ſect. 2. tenet etiam Thom.Sanch.in præc. Decal. lib. 1.c.13.à n.9.dicens, ad impletionem pręcepti non exigi intentionem ſatisfaciẽdi præcepto, nec mutationem volitionis in eo, qui habuit intentum non ſatisfaciendi pręcepto per illud opus, & ſatis eſſe, ſi ille credat ſe non ſatisfeciſſe vt eam conſcientiam erroneam deponat, ſciens ſe ſatisfeciſſe, etſi nullam intentionem ſatisfaciendi per opus præteritum habeat; implentem autem præceptum cum intẽtione non ſatisfaciendi illi, nec iterũ implendi, peccare mortaliter, non contra illud præceptum ſpeciale, ſed contra præceptũ generale naturale diuinum, quo tenetur quiſquis fidus eſſe legi & legiſlatori; & virtute huius generalis pręcepti teneri non perſiſtere in ea praua volitione, ſeu affectu, &c.

Num.199. Et ſic nõ ſatisfaceret præcepto, Molina de iuſt. tract.5.diſp 58. num. 2. Suarez & Lorca ſupra, & Salas d.ſect.2 n. 33. dicens

D ſecus

ſecus eſſe in eo,qui non vi præciſa, ſed metu aſsiſtit,de quo Sot.de iuſt.&. iur.lib.2.q.3. ar. 9.& omnes dicunt ſatisfacere præcepto,quia liberè & voluntariè aſsiſtit: nam quæ metu fiunt,ſunt verè & ſimpliciter voluntaria; ſequitur Thom.Sanchez ſuprà n.5.& 7. qui tamen in recitante ait, nulla humana vi poſſe omnino compelli linguam ad recitãdum, ſed ſolo metu, &c.

Num.201.ibi, *Ioan.Medinæ*,omiſſa reſponſione Leſsij ſuprà num.60. & Suarez dict.c. 26.num.8.

Ibi, *ex libertate*, Thom. Sanchez numero 11.& 13.

Num.204.ibi,10. *concluſ*.cui non benè reſpondet Suar.d.c.26.n. 8.

Num.205.Quamuis Thom.Sanch.ſuprà n. 10.17.& 18.idem dicat in voto,iuramento, & pœnitentia,quod in alijs præceptis.

Num.206.Lorca dict.diſp.15. de peccatis, qui ait,quòd cùm præcepta negatiua implcãtur ſola ceſſatione ab actu, quacunque ratione homo ceſſet,liber eſt à trãſgreſsione,quãuis ſi non ſit ſciens & eligens, nullum meritũ acquirat.Et nouiſsimè Salas de legib.diſp. 9.ſect.1.ſub num.12.vbi ait,præceptum ieiunandi quamuis ſonet affirmationem, eſſe negatiuum, ac proinde pura omiſsione impleri,impletiones autem, & ipſa omiſsio, vt ſit aliquo modo moralis, dicere voluntarias, & liberam;tamen licèt eſſet merè naturalis, ſatis eſſe, vt homo diceretur non violaſſe præceptum, licèt ſi eſſet contra voluntatem, peccaret, volens violare præceptum illud negatiuum. Quamuis Thom. Sanchez ſuprà numero 2. & 5. dicat veram opinionem, non impleri niſi per actum humanum, quo velit ieiunare, & quòd non impleret ieiunium violenter ieiunans,ſeu qui omninò inuitus diſtracto ſibi cibo ieiunaret,cum Açor d.lib.10. c.12.q.9.

Numero 208.Leſsius dict.cap.37.numero 67. & nouiſsimè Suarez dict. tractatu 4. de relig.lib.3 cap.3.& lib.4.cap.26.num. 5. & 11. & Torre dict.controuer.9.n.12.Thom.Sanch. num. 3.

Num.209.& Suar.d.c.3.num.16.& d. cap. 26.num.6.

Num.210.ibi, *Suar.ſuprà*,d.ſect.3.& d. c.26. n.6.& Lorca ſuprà.

Num.213.Et nouiſsimè Suar.de relig. tract.4.lib.4.cap.28.n.13.14.& 15.docet,quòd qui non poteſt recitare ſolus, ſi poteſt recitare cum ſocio,& ſine magno onere & difficultate,vel magno ſumptu,iuxta perſonę qualitatẽ poſsit illũ habere, non excuſatur à recitãdo,quamuis in ſimplici clerico, vel religioſo dicat nõ videri proprijs expenſis obligari ad alendum ſocium,cũ quo poſsint diuinum officium dicere;ſi tamẽ ſine ſumptibus poſsint illum habere per modum amicabilis ſocietatis,non videri excuſari, &c. Et poſt eũ Torre controu.7.n.4.docet,quòd ſi ſe offerret facilis commoditas ſocij,non excuſaret non recitantem,ſeu qui tam prẽſto habet ſociũ, quàm Breuiarium,vnde propriè non quęrit ſocium; cæterum non obligaret ad inquiſitionem diligentem ſocij,ſeu ad eum quærendum,nam quærere ſocium non eſt medium ſuapte natura neceſſarium ad recitandum,& ſic non cadit ſub obligatione,ſed ſub conſilio.

Numero 215.Et huic cõcordiæ fauet Leſſius dict. lib. 2. cap. 37. numero 54. dicens, quòd ſi ob infirmitatem non potes niſi ope ſocij,nec conſueueris eo vti,nõ teneris, ſecus ſi conſueueris.

Num.216.Leſsius d. c.37.n.54. & nouiſsimè Torre controu.7.à n.6. dicens, quòd qui poteſt recitare maiorem partem officij,ſeu horarum,non excuſatur ab ea recitanda, ſi tamẽ in ea parte conſeruatur forma officij Eccleſiaſtici;& ſic qui propter impotentiam excuſatur à matutinis dicendis, non ſubinde excuſatur à reliquo diei officio; ſecus qui excuſaretur à matutinis & horis antemeridianis: nã licèt poſſet recitarę veſperas & complectoriũ, non teneretur,& ſic de alijs iudicandum eſſe ex conſilio viri prudentis & probi decernentis,quæ dicitur maior pars,& quæ dicatur habere formam officij Eccleſiaſtici.

Num.221.Et hoc eſt,quod docet Torre ſuprà,& benè, quod non tenetur quis recitare partem etiam maiorem, in qua non ſeruatur forma officij Eccleſiaſtici.

Num 224.in fine,ibi, *vſum practicorum*, & Suarez dict. tractatu 4.de religione lib.4.cap. 6 à numero 9.qui ait,nullam eſſe cauſam neceſſariam, ſed per ſe id licere, ſine culpa etiã veniali,quia eſt conformę primæ inſtitutioni, & communi conſuetudini.

Numero 225. ibi, *& regul.breu.* Suarez ibi num. 12.

Num.226.Vt poſt hæc docet Suar.d. tract. 4.lib.4.c.28.à n.22.maximè n. 27. qui in prædicto dubio diſtinguit, aliud eſſe comparare ſingulas horas canonicas ad partes ex quibus conſtant; aliud verò comparare omnes ſeptem horas ad totum officiũ vnius diei,quod eſt veluti adæquata materia, vel actus huius præcepti. Et iuxta primam comparationem ait,neminem obligari ad dicendam aliquam horam, qui non poſsit ſaltim maiorem eius partem dicere: quia vnaquæque hora præcipitur vt quædam oratio perfecta; & ideò ſi non

ſi non poſsit ita fieri, vt nomẽ illud mereatur, non naſcitur obligatio dicendi illam: minor autem pars, primæ verbi gratia, & ſic de alijs, non poteſt dici prima, imò neque dimidia pars, ſed oportet vt ſaltim præcipuæ, & quaſi ſubſtãtiales eius partes dicãtur. Quocirca, etiamſi in ſingulis horis poſſet quis dicere aliquas partes minimas, ſi nullam earum poteſt maiori ex parte dicere, nihil profectò dicere tenetur, etiamſi omnes illæ particulæ ſimul ſumptæ bonam aliquam partem totius diuini officij conficere videantur; quia non poſſunt per modum vnius horæ, nec per modum canonici officij recitari. Et num. 10. ait, non obligari aliquem ad dicendos pſalmos, aut orationes, aut partes horarum, quia illæ vt ſic, non ſunt horæ canonicæ, neque officium diuinum, ad quod tantùm recitandum clericus obligatur; & quòd ſi in hoc ſenſu loquutus eſt Nauarrus, verum eſt eius arbitrium, &c. At iuxta aliam comparationem non cenſet eſſe veram generalem regulam negatiuam pro omnibus caſibus & impedimentis, vt qui non poteſt dicere tot horas, vt contineant ſaltem maiorem partem totius officij, nullam dicere teneatur; non eſt enim ſimilis ratio, quia vnaquæque hora eſt per ſe quoddam totum, quod per modum canonici officij conuenienter dicitur: & licèt totum officium vnius diei ſit integra materia huius, nihilominus conſtat ex horis diſtinctis, quarum ſingulæ per ſe continent integram quandam orationem, & poſſunt ſeparatim ab alijs dici; in quo eſt magna differentia inter hoc præceptum, & præceptum ieiunij, vel miſſæ; &c. In caſu autem infirmitatis non cenſet eſſe hanc excuſationem vel licentiam tam ſcrupuloſè reſtringendam, vt quicumque in infirmitate dicere poſsit vnam vel alteram horam ſine graui incommodo, ad illam dicendam obligetur: nam hoc eſſet nimis oneroſum, & præter ſuauitatem legis humanæ, & præter conſuetudinem, quæ eſt optima legum interpres: & ideò reſpiciendum cenſet ad modum infirmitatis impedientis recitationem: nam ſi peculiariter impedit aliquam horam propter difficultatem in ea dicenda, vt verbi gratia in matutino propter debilitatem viſus & capitis, & illa difficultas in alijs horis non ſentitur, ſed commodè dici poſſunt, non videt legitimam excuſationem quoad tales horas, ſiue illæ ſint plures, ſiue pauciores. At verò ſi infirmitas impediat indefinite diuinum officium, vt eſt febris grauis, vel aliquid ſimile, tunc non cenſet eſſe ſcrupuloſè inquirendum, an poſsit infirmus vnam vel alteram horam dicere; quia excuſatio illa ex ſe indefinita æquiualet vniuerſali; ita enim, vt dixit, conſuetudo hanc legem interpretatur: & quòd fortaſſe ratio eſt, quia eſt valde difficile in huiuſmodi occaſionibus attingere punctum in iudicando, quod poſſit homo dicere, vel non dicere ſine graui incommodo: & ideò ſatis eſſe creditur, quòd officium ipſum dici non poſsit ſine notabili incommodo. Ita Suarez, cuius ſententia mihi placet. Nec diſcrepat Thom. Sanch. in præc. Decal. lib. 1. c. 19. docens, quòd quando præceptum eſt de re indiuidua, id eſt, quę cõmodè diuidi non poteſt, nec in parte ſaluatur ratio præcepti, ſaltim quoad ſubſtantiam, vt in principio ieiunij vnius diei, vel auditionis ſacri vno die, reſpectu vnius horę canonicæ; vel quando quis vouit ſe ſemel recitare pſalmos pœnitentiales, vel tertiam partem roſarij; vel quando quis promittit certum vnum præceptum ob ſpecialem pietatem, vt quando quis vouit Pater & Aue in memoriam ſanctorum vulnerum Chriſti; tunc qui non tenetur ad totum, quo cenſetur integrè moraliter impleri præceptum ſaltim quoad ſubſtantiam, non teneri ad partem: at quando præceptum eſt de re diuidua, vbi in parte ſeruatur ratio præcepti ſicut in toto, & vna pars ab alia non pendet, vt in pręcepto ſeptem horas canonicas quotidie recitandi, in qualibet enim ſeruatur ratio pręcepti; & in ieiunio quadraginta, ſeu aliorum dierum diuerſorum: & ſi quis promitteret integrum roſarium, tertiam partem æſtimatiuè diuidens ſatisfacere conſtat; & in obligatione abſtinendi à cibis prohibitis, & operibus ſeruilibus, etiam reſpectu vnius & eiuſdem diei, tunc ſi pars reſpectu cuius eſt in potentia, eſt certa, & ſi poteſt integrè officium recitari, quæcumque hora canonica poſsit recitari, tenetur quis ad illam recitandam. Si verò pars illa non poſsit eſſe omnino certa, ſed perplexitatis & ſcrupulorum occaſio eſſe poſsit, in quantitate ad quã eſt potentia dignoſcitur; tunc maior pars trahat ad ſe minorem, ita vt ſi ſit potentia ad maiorem partem, vel ſaltim æqualem, illa eſt perſoluenda, aliàs non; vt contingit in his, qui ratione defectus bonæ valetudinis, vel ob vrgens aliquod negotium excuſatur ab officio recitando, &c.

Num. vlt. Leſsium de iuſt. & iure lib. 2. c. 37. ex n. 41. vſque ad finẽ cap. Suar. de relig. tract. 4 lib. 4. fr. Raph. de la Torre eod. tract. 1. tom. de hor. canon. Alphon. de Torres in inſtit. ſacerd p. 1. c. 6. Carrillo in itinerario ordinand. ſect. 6. & Vgol. de offic. Epiſc c. 3. §. 1. Alex. Monet. de diſtrib. p. 2. q. 3. 7. conc. Cantar. in decẽ præc. Decal. lib. 1. c. 16. & 17.

Caput ſecundum.

NVmero 1.ibi, ex num.10. Ioann. Quintin.in repet.cap. de multa de præbend. à num 83.

In fin.ibi,c 5.n.3.Grat.deciſ. 150. n. 1. Leò in Theſaur.for.Eccleſ.c.33 n. 2. Iſidorus Moſconius de maieſt.milit.Eccleſ. lib. 1.part. 1. c. 21.pag.358.Perez de Lara de anniuerſ. & capell.lib.2 cap.8 ex num.2. & D. Card. Tuſch. concluſ.50.lit. R.

Num.2.& Açor 2.p lib.3.c.7 q.3.& 5.& lib. 7.c.3.ſub q.1.& 2.

Num.3.Gratian.dict.deciſ.150.num.2.& 3. Leo & Moſcon.ſuprà, Perez de Lara dict. c. 8 num.52.Tuſch.concluſ. 62. litera B. & 250. litera R. Vgolin. de offic.Epiſc.c.14.num.5. & Açor d.lib.3.cap.8.q.5.& c.9.q.2. & 5. & lib. 7.cap.3.quæſt.1.

Num.7.in fin.ibi num.47.Et in Placentina canonicatus 31. Maij 1602. coram illuſtriſsimo Pamphilio, & in Aquinaten. beneficij 2. Maij 1603.coram D.Ludouiſio, & in nullius beneficij 28.Maij 1604. coram eodem apud Farin.deciſ 12.nouiſsimarum, & in Placentina beneficiorum 23. Martij 1609. coram D. Pamphilio iuniore.

Num 9.in fine, *Nec ſynodus prouincialis potuit obligare ad reſidentiam, aut immutare ſtatum beneficiorum*;& 1.Iul.1597.Congregatio Concilij cenſuit,non poſſe ab Epiſcopo beneficijs ſimplicibus nouum onus imponi.

Numero 10.ibi, *princip.1.dub.* Et ante eum Ioann.Quintin.in dict.repet.cap.de multa p. 168.Gratian.dicta deciſ.150.num. 22. & diſc. forenſ.c.133.n.13.

Numero 12.Et fuit reſolutum in dict. nullius beneficij 28. Maij 1604. coram domino Ludouiſio.

Num.14.Moſconius dict. c. 21. & præced. Vgol.de offic.Epiſc.c.4.§.13.& c.15.§.5. Açor d.2.p.lib.7.c.4.& ſeq.Leſſ.de iuſt.& iur.lib 2. c.34.dub.29.

Num.16.Poſt Vegam,Leo in Theſ.for.Eccleſ.c.33.n.5 Moſcon.d.c.21.pag. 354. Vgol. d. c.4.§.13.Leſsius d.c.34.n.153.& ſeq.& Açor d. lib.7 cap.4.

Num.19 in fin.ibi,num.7.Villar del patronado de Calatayud 8. p. coſtumbre 9. n. 16. Açor d.lib.7 c.4.q. 10.

Numero 22.Et ita poſt hæc tenet Leo dict. cap.33.num.9 Vgol.d.c.15.§.5.num. 2. Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.cap.3.num.26. in fin. & Leſsius dict.lib.2.c.34.num.159. dicens verius putare mentem Concilij eſſe, vt non abſit primo bimeſtri abſque facultate Epiſcopi, quia dicit, quandocunque eos abeſſe contigerit, debere cauſam eſſe prius cognitam & probatam per Epiſcopum; quod facilè fieri poteſt, cùm Epiſcopus non procul abſit; credit tamen non eſſe receptum, quod non eſt certum: nam ſæpe Epiſcopi puniunt huiuſmodi abſentias, & eas per ſua edicta prohibent: & ita cauetur in ſynodo Salamantina lib. 3. tit. 3.de cleric.non reſid.conſtit.2.vbi dicit, quòd ad abſentiam parochorũ, etiam minus duorum menſium, eſt neceſſaria licentia in ſcriptis, ſecundum Concil. Trident. Nec videtur verum quod ait Nauarr. quòd ante Concilium licebat parocho abeſſe duos mẽſes abſque licentia ordinarij, cum cauſa quæ videatur ei iuſta; imò contrarium videtur verius ex c.relatum de cleric. non reſid. & ibi gloſ. verb prælatorum, & Doct.& dictis infra num. 90.& 97.& facit cap præſentiam 7.q. 1. allegatum per d.gloſ.

Num.31.refert Leo d.c.33.n.16.

Num.34.ibi,§.3 & Açor 1.p.lib.7.cap.4. q. 10. ad fin.

Num.40.ibi,num.255.Vgol.d.cap.5. de offic.Epiſcop.§.3.num.3.& Piaſec.dict.part.2 c. 3.num. 27.

Numero 42. 1.declar.dic ſic, *Epiſcopus non poteſt vti opera parochi in viſitatione, vel alio ſeruitio ſuæ diœceſis, niſi pro tempore duorum menſium à Concilio permiſſo, & idoneus vicarius reputetur.*

Fine, ſumm.Bullar. Quar. verb. reſidentia, & Piaſec.ſuprà.

Num.43.Et Moſcon.d.lib.1.part.1.cap. 21. pag. 360.

Num.45.Et ſumm. Bullar. Quarant. verb. cap.ſede vacante circa finem ait, quòd parochus non poteſt eſſe vicarius, vt S.Congreg. ſuper cauſis Epiſcoporum reſcripſit Archiepiſcopo Surientino.

Num.47.ibi,num.121. Et tradit Gonçalez gloſ.6.num.267.vbi eam declarationẽ ponit, & Moſconius d.c.21.pag.360.& Vgol. d.c. 15. §.3.num. 3.

In fin. Ad bimeſtre tamen eſt ſatis iuſta cauſa, & ſæpe etiam vltra bimeſtre, vt quod ex graui cauſa poteſt parocho ab ordinario dari licentia abſentiæ, ex Concilio ſuprà, & facit cap.præſentium 7.q.1. vbi probatur, quòd pro ſuis negotijs poteſt rectori dari licentia abſentiæ ad aliquod tempus.

Num.49.ibi, *cap.12. de reform.* Et in Carthag.fructuum 29.Maij 1595. coram D. Seraphino fuit reſolutum, negotium proprium, & litem etiam criminalem, non excuſare à reſidentia, cùm poſsit tractari per aliàs perſonas, puta, procuratores; nec criminalitas ſit

talis,

talis, propter quam prohibeatur reſidere, &c. Et eſt deciſio Rot. in cauſa Lerienſ. fructuum 21. April. 1603. coram domino Decano Peña, quæ ſic ait: *In cauſa Lerienſ. fructuum propoſui dubium transmiſſum à S. Congregatione Concilij, an canonico abſenti à ſua Eccleſia pro defenſione iurium alterius Eccleſiæ, in qua eſt beneficiatus, & electionis factæ de eius perſona ad rectoriam dictæ parochialis, debeantur fructuus præbendæ ſui canonicatus. Et cauſa diligenter diſcuſſa fuit per omnes dominos reſolutum non deberi, cùm in ſua Eccleſia non reſederit, cap. nonnulli, cap. relatum, & cap. conquerente, de cleric. non reſiden. obſtat enim ei ad fructus agendo legitima exceptio non reſidentiæ, vt per Abbatē in dict. c. cap. conquærente num. 4. & ibi Ioann. Anan. in fin. & tenuit Rot. in vna Caurienſ. fructuum 9. Nouembris 1592. coram bonæ memoriæ Orano.* Vnde negotia propria non ſunt iuſta cauſa abſentiæ vltra dictum tempus à Concilio permiſſum dict. cap. 12. etiam cum licentia prælati: & ita eſt limitanda gloſ. in cap. relatum, verb. prælatorum, & in cap. ex parte 2. verb. periurium, de cleric. non reſiden. quam ſequitur P. Gregor. in inſtit. benefic. cap. 7. num. 16. Vnde etiam à fortiori nunquam poterit canonicus in abſentia ex cauſa litium ſuarum lucrari diſtributiones, quicquid dicat Genuenſ. in praxi paſtorum cap. 88. numer. 6. id male reducens ad corporalem neceſsitatem.

Dicto n. 49. ibi, *conſil. 14.* Et eſt declaratio S. Congregat. Concilij, quæ ſic ait: *Archipresbyter Durazani coram ſuo metropolitano, & Auditore cameræ ſuper quarta, & alijs iuribus Eccleſiæ ſuæ litigans, Congregationi ſupplicat, abſentiam ſuam ſibi dicta de cauſa in aliquo non officere, Congregat. cenſuit, ſi ſuper iuribus Eccleſiæ litigat, iuſtam abſentiæ cauſam cenſeri.*

Numero 50. ibi, *cauſam canonicatus*, & facit deciſ. Lerienſ. ſupra adducta n. 49.

Numero 53. ibi, *cap. 5. num. 1.* candel. aur. in append. cap. 9. numero 10. & in nouis in ſupplem. cap. 8. num. 12. & 13. & Octauianus Frangipanus Mirthus Epiſcopus Tricarienſ. Nuncius Apoſtolicus Belgiæ in directorio Eccleſiaſticæ diſciplinæ tit. de reſidentia numero 1. qui ſic ait: *Vt omnes canonici, vicarij, alijque officiantes reſideant, & perſonale debitæ ſeruitutis miniſterium, quod propriè reſidere eſt, Deo & Eccleſiæ ſuæ præſtent.* Et Quintin. in rept. cap. de multa numero 83. quòd non reſidet is, ex legis mente, qui Eccleſiæ non deſeruit. Et Moſconius de maieſtat. milit. Eccleſiæ lib. 1. part. 1. cap. 8. pag. 211. & cap. 20. pag. 346. & cap. 21. pag. 355. & ad fin. pag. 364. qui ait, quòd reſidere eſt Eccleſiæ deſeruire per ſe ipſum, curam exercere, & oneri iniuncto ſatisfacere. Et nouiſsimè Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 4. §. 13. num. 1. & cap. 15 §. 3. num. 2. & 3. Et in vna nullius 3. Iul. 1591. cenſuit Congregat. Concilij cogendos eſſe curatos ad ſubeunda per ſe ipſos, & non per ſubditos ea munia, ad quæ tenentur, tolerandos autem, vt per ſubſtitutos ſuppleant in illis tantùm caſibus expreſsis verbis canonum & decretorū Concilij, quibus permiſſum eſt eis, vt per vicarios, coadiutores, vel ſubſtitutos poſsint officio ſuo fungi.

In fin. Et ita in princip. tenet Vgolin. dict. cap. 15. §. 3. numero 3. dicens eum non incidere in pœnas non reſidentium, quando quidem finis præcepti non eſt in præcepto, vt Doctores communiter concludunt, peccare tamen grauiter niſi iuſto impedimento detineatur.

Numero 54. ibi, *& lin. quinta*, dic, & Eman. Sa, &c. poſt eum Petr. Gregor. de benefic. c. 7. numero 10. Vaſconcel. diuerſ. iur. arg. lib. 1. cap. 9. num. 19. Cardin. Tuſchus concluſ. 61. num. 10. litera B. Vgolin. de offic. Epiſc. c. 19. in princ. num. 6. & Açor 2. part. lib. 7. cap. 4. q. 3. & c. 5. q. 1. & 8.

Numero 55. poſt Zech. Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 43. §. 2. Vnde non ſufficit ſtudiū, quod non eſt vniuerſitas, quamuis in eo optimè legatur, & publicè cuicumque audire volenti, quicquid dicat Alexan. Monet. de diſtrib. p. 2. q. 10. n. 17.

Num. 56. Poſt Pacian. Caſſan. in catal. glor. mundi 10. part. 32. conſid. Hortig. in patrocinio pro Ceſaraug. gymnaſio 1. part. à numero 13. & 3. part. numero 2. l. 1. tit. 31. part. 2. & ibi gloſ.

Numero 58. in fin. Quæ bullæ habentur in libro ſtatutorum & priuilegiorum dictæ vniuerſitatis Salamantinæ impreſſo Salmanticę anno 1584. ex pag. 195.

Num. 64. & Alex. Mon. de diſtrib. d. p. 2. q. 10. à num. 7.

Num. 67. Alex Mon. d. q 10. n. 10. & Vgol. d. c. 19. de offic. Epiſc. n. 6.

Numero 72. ibi, *art. 3.* Candel. aur. 4. part. 2. part. cap. 1. n. 10. & Soſa in declarat. conſtit. Clem. VIII. de larg. mun. n. 104.

In fin. Tuſch. concluſ. 216. num. 44. litera D. Suarez de legib. lib. 8 cap. 3. numero 1. & Cenedo alios citans collect. 14. ad Clement. numero 4.

Numero 74. ibi, *ſcripſerunt*, & clarè Açor.

Num. 76. Ex qua nouiſsimè Vgolin. de offic. Epiſc. dict. cap. 43. §. 2. ait, quod etſi per c.

fin.de magiſtr.alia licentia ordinarij non poſtulabitur ad abſentiam ratione ſtudij; hodie tamen ordinariorū licentia ſeu conſenſus accedere debet;& ſic qui beneficia habent, & ſtudia Theologiæ ac iuris Pontificij perficere volunt,de conſenſu huius ordinarij intereſſe publicis gymnaſijs poſſunt.

Numero 81 poſt 4.declar.5. *Hippolytus Piſanus prouiſus de parochiali Eccleſia non poterat conſequi poſſeſſionem impediente ordinario, niſi priùs renunciaret muneri interpretandi ius canonicum, quo in ſtudio Piſano fungebatur; ideò adijt Congregationem pro remedio. Congregat. Concilij cenſuit, non poſſe denegari poſſeſſionem parochialis;& ſi non reſideat, poſſe poſtea puniri. 6.Cùm parochus Valentinus legens in publica vniuerſitate Valentiæ Sacram Scripturam, quæſiuerit, an ſuæ parochialis fructus in abſentia percipere poſſet, Cōgregat.Concilij cenſuit poſſe; ita tamen, vt cura animarum per ſe ipſum exercenda nihil detrimenti patiatur.*8.Iun.1595. *Congregat.Concilij cenſuit, non licere parochis cauſa ſtudiorum à ſuis parochialibus Eccleſijs poſt Concilium abeſſe;nec Epiſcopum licentias ad id concedere poſſe,eaſque, ſi conceſſæ fuerint,non ſuffragari.*

Num.84. Et Leo in Theſaur.for. Eccleſ.c. 33.num. 10. referens 4. declarationem ſuprà adductam, & ſequitur additio ſumm. Bullar. Quarant.verb.reſidentia, verſic. item limita, & Candel. aur. in nouis editionibus in ſupplem.cap.8.aliàs 9.in append. num. 16. aliàs 13.loco verborum, *beneficiatus quicumque*, dicit,*beneficiatus non curatus*;& ſic non mutat ſententiam,& tenet nobiſcum.

Numero 85.Et habet locum, etiamſi præbendæ ſint in Eccleſia eiuſdē ciuitatis, in qua docent,ſeu ſtudent,vt in declarat. S.Congregat. 18. April. 1595. his verbis: *Congregatio Concilij cenſuit, docentes ius canonicum in publica vniuerſitate priuilegijs de percipiendis in abſentia ſuarum præbendarum fructibus gaudere & potiri,quamuis præbendæ, quas obtinent, ſitæ ſint in cathedrali eiuſdem ciuitatis, in qua publici lectoris munere funguntur*. Ex qua declaratione abſolutè & indiſtinctè loquente videtur, iſtos non teneri reſidere, ſeu intereſſe in choro pro lucrandis fructibus ſuarum præbendarum, licèt non legant, ſeu audiant illa horis nec diebus feſtiuis,ſeu vacantiæ, quibus non legitur.

Numero 86.Poſt Cech.& d. addit. ſumm. Bullar.verb.reſidentia verſic. prædictam concluſionem.

Numero 89.Et Alexand.Monet. d. part.2. q.10.num.11.

Num.92.fin.ibi,*vbi ſupra*, & nouiſsimè ita tenet add.ſum.Bull. vbi proximè.

Numero 94. Et ita in ſtudio Theologiæ tenet Alexand.Monet.dict.quæſt. 10. numero 3.7. & 12.

Numero 97.ibi,*& in præiud.Eccleſ.* Verum eſt tamen,quòd ad abſentiam duorum menſium,etiam in parocho, ſufficit cauſa recreationis,vel viſitandi amicos, ſeu propinquos, aut alia quęcumque, vt ſupra dictum eſt numero 22.Et iuxta hoc videtur accipiendum, quod ait Genuenſ. in man. paſtor. cap. 72. numero 9. quòd capellani qui tenentur in Eccleſia reſidere, poſſunt quolibet anno per duos menſes abeſſe, dum tamen per alium miſſarum celebrationi ſatisfiat, vt S. Congregatio reſcripſit circa capellanos Eccleſiæ Annunciatæ Neapolis, in qua fuerat ſpecialiter ſtatutum à Papa, vt capellani tenerentur reſidere,videtur enim intelligendum cum licentia prælati ex cauſa recreationis, ſeu alia quacunque; reſidentia enim non debet ita amarè intelligi,vt vtrumque inde diſcedatur, Abb.ſub n.3.& Doct.in c.ex part.2. de cleric. non reſid.

Numero 103. Nec ad ſtudium iuris ciuilis,ſeu alterius facultatis, quamuis adhuc dari poſſe ab Epiſcopo vltra quinquennium velit Alexand.Mon.d.q.10.

Numero 108. Et ita poſt hæc reperi annotatum in quadam declaratione S.Congregat. ſuper dict.cap.1.ſeſsione 5. vbi ſic habetur: *An ordinarius poſsit concedere licentiam parocho,qui parochialem poſt Concilium obtinuit, vt in publica vniuerſitate ſtudijs S.Theologiæ, vel eis non in vacare poſsit. Partem negatiuam probat textus in cap.1. ſeſsione 23.de reform.in verb. eadem omnino,ibi, vltra bimeſtre tempus, iuncta declaratione Congregat. nam ſi Epiſcopus etiam ex graui cauſa non poteſt parocho concedere licentiam non reſidendi vltra annum, ſequitur, quòd neque ex cauſa ſtudij,quæ non debet grauior videri, quàm cauſæ inimicitiarum,vel infirmitatis, propter quam licentiæ à ſacra Congregatione impetrantur, vel vltra annum extenduntur. Accedit, quòd parochiales poſt Concilium prouidentur per concurſum,non niſi perſonis,quæ idoneæ ſint de præſenti,iuxta cap. 18. ſeſsione 24.quare ceſſat ratio, quæ conſideratur in cap.fin.de maieſt.& cap.cùm ex eo de elect. in 6. Sanctiſsimus reſpondit non poſſe, inſiſtque Epiſcopum ab eiuſmodi licentiæ conceſsione abſtinere.*

Numero 110.ibi, *à num.* 109. Quam gloſſam communiter ſequuntur Doctores & Abbas in cap.fin. vt lite pend. num. 10. & Botteus de ſynodo 3.part. artic.1.numero 103. & ſequuta eſt Rota in cauſa Toletana admiſſionis 17. Iunij 1609. coram domino Pamphilio.

Num.

Num. 112 poſt Gut. Sandou. de officio Eccleſ. 6. p. c. 17. P. Gregor. de benefic. c. 7. num. 12. poſt quos Alexand. Mon. de diſtrib. p. 2. c. 10. n. 23. ſumm. Bullar. Quarant. verb. reſidentia, verſic. quod autem, & addit. ibi, Gratian. diſc. forenſ. c. 166. n. 17. Vgol. de offic. Epiſc. c. 19. §. 12. n. 6.

Num. 115. Et P. Gregor. dict. numero 12. Villar del patronado de Calatayud 4. part. in princ. num. 8. Alex. Mon. d. q. 10. num. 24. Tuſchus concluſ. 514. litera D. Vgolin. d. cap. 19. §. 2. num. 6. & Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. c. 3. num. 10.

Num. 119. ibi, *etiam pro horis quibus legit*, ex gloſ. fin. & Doct. in cap. quia nonnullis de maieſtat. Gambar. de officio leg. lib. 6. num. 22. & fauet Rebuf. in concord. Rubr. de collect. §. 1. verb. habeatur pro præſente, & tenet Alexand. Monet. de diſtrib. part. 2. quæſt. 11. à num. 72. & D. Salaçar de Mendoça in libello de inſtit. canon. cap. pœnit. in Eccleſia Toletana, dicens ex gratia dari lectori horas dum legerit.

Ibi, *legit in ſua Eccleſia*; & exemplo pœnitentiarij, de quo in Concil. Triden. ſeſſ. 24 de reform. c. 8. ad fin.

In fine, Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 23. num. 19. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 166. n. 18. & Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. cap. 3. num. 10. & ſic ſunt accipiendæ declarationes contrariæ, quas adducit Moneta ibi malè eas cõcordans.

Numero 120. ibi, *Matthæi præfecti S. Congregat. Concil.* & ſecretarius eiuſdem S. Congregationis, qui etiam mihi dixit, quòd Congregatio habet facultatem ad concedendam iſtam gratiam, & ſuper ea dat literas.

Numero 126. Et Perez de Lara de anniuerſ. & cappell. lib. 2. cap. 8. à numero 14. & 36.

Numero 130. Poſt Azeued. & D. Ioan. Vela de modo procedendi in cauſ. crimin. cap. 1. num. 16.

Num. 136. ibi, *ad Syllan*, & dicunt communem contra Innocent. Corn. in d. lib. 1. n. 4. & Ceuall. q. 195. dicens veriorem opinionem, & tenendam.

Num. 139. Ex quibus etiam apparet; quòd ad priuationem parochi ob non reſidentiam non eſt neceſſarium, quòd procedat priùs per alias pœnas, nempe per cenſuras Eccleſiaſticas, & ſequeſtrationem, & ſubtractionem fructuum, aliaque iuris remedia, quicquid velit Rota in vna Salamant. del Pedroſo 5. Decemb. 1567. coram Cardinali Seraphino, vbi fuit dictum, ſententiam eſſe nullam, niſi ſeruetur forma Concilij Tridentini dict. cap. 1. ibi, *Per cenſuras Eccleſiaſticas, ſequeſtrationem, aliaque iuris remedia, &c.* vt refert Genuenſ. in praxi cap. 122. circa finem, & quicquid velit Vgolin. de offic. Epiſc. 15. §. 4. num. 4. nam Concilium id relinquit libertati ordinarij, ibi, *liberum eſſe vult, &c.* & patet ex dicta declaratione S. Congreg.

Numero 140. ibi, *num.* 35. & D. Ioann. Vela d. cap. 1. de modo procedendi in cauſis crimin. num. 16.

Num. 145. refert Leo in Theſau. for. Eccleſ. c. 33. num. 33.

Numero 149. Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 19.

Num. 150. ibi, *num.* 16. Et Couar. variar. lib. 2. cap. 9. num. 8. Nauar. in Rubr. de iud. num. 99. D. Sahagun in cap. at ſi clerici, §. de adult. de iudic. à num. 45. Man. Rodr. del orden judicial c. 12. n. 12. & Suar. de legib. lib. 5. c. 11. Salas diſp. 15. ſect. 8.

Num. 151. Vgol. d. c. 19. n. 6.

Num. 154 Leo d. cap. 33. num. 14. Genuenſ. in praxi dict. cap. 112. allegans conſilium Abbatis 67. part. 1. quod ſequitur Felin. in c. conſuluit num. 13. de offic. deleg. & fuit, inquit, in Rota approbatum coram Cardinali Seraphino 5. Decemb. 1567. in dicta Salamant. del Pedroſo, & Vgolin. de officio Epiſcopi cap. 5. §. 4. num. 4. & Piaſecius ſic intelligens in praxi Epiſc. part. 2. c. 3. n. 10.

Numero 155. ibi, *arbitrarium*, (quamuis Ceuallos quæſt. 809. à num. 17. dicat eſſe perſonaliter citandum vbi habetur notitia loci vbi eſt, etiamſi ſit extra Regnum, & in partibus Indiarum: & ita fuiſſe iudicatum in Conſilio Archiepiſcopi in quadam cauſa capellaniæ.)

Num. 167. Quam declarationem quoad primam eius partem affert Gonçalez gloſ. 5. §. 9. num. 17. & ſumm. Bullar. verb. reſidentia, verſic. præter ſummiſtas.

4. *In diœceſi Veronenſ. extant quædam Eccleſiæ plebanales, quæ pro reditibus habent decimas omnium frugum in tota earum parochia. Sed quia forſam ob populi multitudinem ſolus Archipresbyter non ſufficiebat in celebratione diuinorum & ſacramentorum adminiſtratione, ſubtracta quadam portione dictarum decimarum pro victu alterius ſacerdotis, antiquitus creata fuit in earum ſingulis noua capellania, quæ datur in titulum perpetuum, & per ordinarium in caſu vacantiæ confertur ſacerdoti cum onere celebrandi certas miſſas, & coadiuuandi in cura dictæ Eccleſiæ plebanalis. Quæritur, an dicta capellania poſſit appellari beneficium incompatibile cum alio curatu. Secundò, quòd illius rector ſubiaceat diſpoſitioni capituli licèt canon de elect. in 6. Tertiò, an comprehendatur ſub decreto*

Concilij Tridentini loquentis de reſidentia curatorum. Congregatio cenſuit eſſe beneficium incompatibile, ſi obtinens illam capellaniam velit nunc acquirere aliud beneficium, quod vel curatum ſit, vel aliàs perſonalem reſidentiam requirat. Ad ſecundum cenſuit, non ſubiacere d. cap. licet canon. Ad tertium reſpondit, comprehendi ſub decreto Concilij loquentis de reſidentia, non tamen tanquam curatorum.

Num. 168. Et ita planè tenet Leſsius de iuſt. & iur. lib. 2. c. 34. n. 160.

Num. 169. Et etiam ex quarta.

Numero 178. Et alia, quam affert Gonçalez gloſ. 5. §. 9. num. 30. *Propter deputationem coadiutoris, parochus, cui datus eſt coadiutor, non poterit abeſſe à reſidẽtia*, refert & ſequitur ſum. Bullar. verb. reſidẽtia ſub verſic. præter Summiſtas, Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 15. §. 3. ad fin. & c. 54. num. 3. & Piaſec. in praxi Epiſc. p. 2. c. 3. n. 27.

Numero 181. fin. ibi, *ſicut Epiſcopi*, Suarez de relig. 2 tom. tract. 4. lib. 4. cap. 10. num. 13. 14. & 18.

Poſt fin. Quamuis Epiſcopos teneri choro intereſſe, licèt excuſentur fere toto anni tẽpore propter excuſationes regiminis, doceat fr. Raph. de la Torre, de relig. 1. tom. tractat. de hor. canon. controu. 10. diſp. 1. n. 1. cum Sylu. Ang & alijs, & Sandou. de offic. Eccleſ. 5. p. §. 3. & Vgol. de offic. Epiſc. c. 19. §. 2. n. 7. dicant, Epiſcopum diebus feſtis, ſcilicet dominicis, intereſſe debere diuinis officijs cum canonicis, cap. Epiſcopus, iuncta gloſ de conſecr. d. 3. licèt non teneatur canere, vt de conſuetudine non canit, &c. Sed illud cap. Epiſcopus, intelligitur de honeſtate, vt praxis & vſus declarauit.

Num. 182. circa finem ibi, *de ſolut.* Et fuit confirmatum in eadem 8. Nouemb. 1602. coram domino Seraphino, dicendo, *Ex eo conſequens eſſe, vt licet Abbati ſit permiſſum reſidere, & diuinis intereſſe in cathedrali, non tamen ideò excuſetur à reſidentia ſua in collegiata, ad effectum vt non reſidendo lucretur fructus & diſtributiones in abſentia: nam reuera non arctatur ad reſidendum in cathedrali, licèt ibi habeat ſedem honorariam ſine aliqua fructuum participatione: quæ res arguit talem reſidentiam eſſe voluntariam, non autem neceſſariam, prout eſt illa, quæ fieri debet in collegiata, in qua per erectionem Sixti IIII. conſtituitur caput, & aſſignatur ei quota fructuum, quorum ratione tenetur omnino reſidere, Abb. cap. de multa n. 21. de præb. Ferret. conſ. 32. n. 15. lib. 1.* Et ideò in cauſa Burgenſ. reſidentiæ 3. Decemb. 1593. coram D. Peña Rota voluit, *Vt videretur an dignitates Burgenſ. eſſent intitulatæ in Eccleſia Burgen. vel alibi, cùm ex hac inſpectione determinetur neceſſitas reſidendi. Nec obſtat, quòd ſedis aſsignatio in cathedrali in conſequentiam tribuat facultatem ibi reſidendi; quia hæc eſt merè facultatiua & voluntaria, non autem neceſſaria reſidentia. Nec obſtat, quòd qui duo beneficia reſidentiam requirentia ex diſpenſatione obtinuit, poſſit eligere in quo malit reſidere, gloſſ. in cap. non poteſt, §. illud in verb. retinere, & ibi Franc. num. 5. & Gemin. num. 11. de præbend. in 6. quia id procedit, vbi reſidentia in vtroque beneficio eſt neceſſaria, Abb. in cap. extirpandæ, §. qui verò num. 5. de præbend.*

Num. 183. Imò abſolutè videtur dicẽdum, & conformius prædictæ declarationi, quòd obtinens canonicatum & monaſterium in commendam, debet in canonicatu reſidere, niſi monaſterium habeat aliàs curam animarum: nam ſecularis habens in commendam monaſterium, non habet curam conuentus nec monachorum, quæ non reſidet penes commendatarium clericum ſecularem non habitantem intra clauſtra conuentus, ſed extrà, ſed tota eſt penes priorem conuentualem; qui habet curam conuentus & monachorum, Rot. deciſ. Faren. 112. num. 10. & ſic non tenetur in monaſterio reſidere: atque ita videtur practicari; nam clerici ſeculares habentes monaſteria in commendam, nũquam, vt exiſtimo, in eis reſident. Et caret difficultate: nam S. Congregat. Concilij cenſuit, non teneri reſidere, nec promoueri ad ſacros ordines, ſi monaſteria habent tantum iuriſdictionem temporalem Et 19. Decemb. 1596. cenſuit commendatarios abbatiæ curam iuriſdictionalem tantùm, non autem ſacramentalem habentes, nullo Concilij decreto ad reſidendum aſtringi, neque ſi non reſideant, pœnis ab eo in non reſidentes conſtitutis arceri.

Num. 186. Poſt Abb. in cap. extirpandæ, §. qui verò de præbend. num. 5. in lectura & repet. Dam. num. 11. & Franc. num. 5. in cap. nõ poteſt, §. illud, de præbend. in 6. Rebuf. in praxi tit. de diſpenſ. ad plura beneficia num. 72. & Hojedam de incomp. benefic. 1. p. cap. 17. n. 29. qui intelligunt & limitant gloſ. dict. §. 2. illud verb. retinere, quæ dicit, quòd habens ex diſpenſatione duo beneficia reſidentiam requirentia, poteſt reſidere in Eccleſia quam vult, vel nunc in illa; quam ſequitur Ioann. Quintin. in cap. de multa numero 160. vt procedat, quando beneficia ſunt æqualia, aliàs debet reſidere in digniori.

Sed hîc reſtat difficultas, an obtinens duo beneficia reſidentiam perſonalem requirentia, quia ſecundum non eſt pacificum, & ſic

non

non vacat primum, vt dicitur infrà 11. part. cap. 5. à numero 6. debeat reſidere, durante lite & controuerſia in ſecundo, an in primo pacifico, vel poſsit in quo maluerit. Et quidem videtur dicendum, poſſe reſidere in quo maluerit, non attenta maiori ſeu minori dignitate: in ſecundo enim poteſt reſidere, quia illud optat & eligit, & per eius aſſecutionem pacificam eſt vacatum primum. In primo poteſt reſidere, quia illud pacificè obtinet, non ſecundum, & non tenetur primum certum & pacificum deſerere propter ſecundum incertum & controuerſum; & in his terminis poterit procedere d. gloſ. verb. retinere, in cap. non poteſt, §. illud de præb. in 6. nec eſt ius iubens in pacifico neceſſariò reſidere.

Id tamen intelligendum eſt, niſi vnum ex illis ſit curatum, alterum verò non: nam tunc reſidendum erit in curato, ſiue ſit primum, ſiue ſecundum, propter curam animarum, quæ eſt omnino proferenda, cùm prima & præcipua debeat eſſe animarum cura, Gonçalez dict. gloſ. 6. numero 270. aut niſi vnum habeat aliquod particulare onus, & miniſterium, vt ſi ſit præbenda lecturæ, pœnitentiariæ, magiſtralis, aut doctoralis, & alterum non habeat tale onus & miniſterium particulare: nam tunc videtur reſidendum in habente onus & miniſterium particulare, vt ratio dictat: & ſi vtrumque haberet onus & miniſterium particulare, videtur poſſe reſidere in quo maluerit iuxta dicta; in eoque, in quo non reſideret, ponendus eſſet ſubſtitutus, qui exerceret munus illius, vt ſi eſſet præbenda lecturæ ad legendum, &c. Nec ex eo, quòd in illo non reſideat, poteſt eo priuari, ſeu declarari priuatus, licèt adſit ſtatutum, ſeu conſtitutio etiam iurata, quòd non poſsit abeſſe ſine licentia; & quòd abſens per tantum tempus ſit eo priuatus, ſeu priuandus: nam id intelligendum eſt ceſſante iuſta excuſatione; & niſi ex iuſta cauſa abſit, ad cap. 2. de conſtit. & ibi gloſ. verb. culpa caret; & qui reſidet in alio beneficio reſidentiam itidem requirente, eſt iuſtè excuſatus, cùm non poſsit in ambobus reſidere, & ſic abeſt ex iuſta cauſa, & lege permittente, & conſequenter non meretur pœnam, l. Gracchus, C. ad l. Iul. de adulter. & dicitur aliàs infrà 11. part. cap. 9. numero 28. facit etiam textus in cap. ex parte 2. & cap. cum dilectus, & cap. ad audientiam, vbi Abb. & alij, de cleric. non reſident. Subſtitutus autem ad legendum, ſeu alio particulare munus præbendæ, in qua ille non ſeruit, ponendus erit expenſis illius canonici, quando percipit præbendam, quia fortè reſidet diebus, quibus illa lucriſit; aut quia habet dies abſentiæ, ſeu recreationis, in quibus videtur poſſe lucrari, non obſtante, quòd reſideat in alia præbenda, & in ea lucretur, ſicut poteſt quis lucrari in duabus parochialibus, quandiu prima non vacat, & quando canonicatus haberet aliquos fructus, in abſentia ſcilicet alicuius annexi propter præbendam, ex illis eſſent deducendæ expenſæ pro rata: aliàs cùm ob non reſidentiam non lucretur fructus illius, iuxta dicta infrà à numero 340. & 11. part. dict. cap. 9. non erit ponendus ſubſtitutus expenſis canonici, ſeu capituli illos percipientis: nam cùm illud ſit onus præbendæ, fructus eius tranſire debent, ſeu remanere cum tali onere, vt aliàs tradit D. Ioann. Gutierrez canon. quæſt. lib. 1. cap. 1. à numero 126. & conducunt tradita ſuprà 1. part. cap. 5 à numero 207. & 214. & ita cum Doctore Martino de Aguirre canonico lectoriæ Eccleſiæ Segouienſ. collata eſſet præbenda pœnitentiariæ huius Eccleſiæ Abulenſ. quæ fuit Romæ impetrata, & prouiſa, atque adeò non pacifica, reſedit in hac ſecunda litigioſa, vt potuit, iuxta ſupra dicta retinendo interim primam, in qua fuit poſitus ſubſtitutus ad legendum expenſis capituli percipientis fructus ob non reſidentiam illius; quamuis poſteà fuit eius mota lis per dict. cap. Segobienſ. ſuper vacationem dictæ prębendæ ob non reſidentiam coram ordinario, qui tulit ſententiam in fauorem dicti Doctoris, à qua fuit appellatum, & cauſa in Rota commiſſa, vbi nihil actum eſt, & in eius poſſeſſione obijt.

Numero 188. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. numero 14. & Açor 2. part. lib. 6. cap. 19. quęſt. 5.

Num. 190. ibi, *cum alijs*, & Villar del patronado de Calatayud 3. p. §. 2. n. 10. circa finem, dicens, quòd conſuetudo vniuerſalis non intelligitur ſublata per legem ſimpliciter tollentem conſuetudinem, nec demum per S. Concil. Trident. ita in aliquibus ei aduerſantibus tollens conſuetudinem; & D. Sahagun in cap. fin. de conſuet. num. 37. Salas de legib. diſput. 19. ſect. 7. num. 70. & Suar. eod. tractat. lib. 7. c. 20. num. 18.

In fin & Alexand. Moneta de diſtrib. part. 2. quęſtione 12. num. 22. & ſumm. Bullar. Quarât. verb. alienatio ad fin. poſt addit. litera K. quamuis contra communem dictam limitationem, quòd vbi conſuetudo eſt reprobata velut irrationabilis, cenſeatur etiam reprobata immemorialis, teneat Rota in cauſa

Bur-

Burgenſ. emolumentorum ſigilli 28. Ianuar. 1591. coram domino Peña reprobans Ruinum conſilio 156. libro 4. ſi talis irrationabilitas non ſit contraria iuri naturali, vel diuino.

Numero 191. Rota etiam deciſione 644. nouiſsimè Farinac. circa fin. Sed id non videtur verum, quia illa verba, *vel alia quauis firmitate*, videntur intelligenda de alia firmitate extrinſeca, ſicut ſunt firmitates ibi ſpecificatæ, & non de infirmitate intrinſeca temporis immemorialis, de qua ſpecifica mentio eſt neceſſaria iuxta dicta. Pro qua facit declaratio S. Congregat. Rituum, quæ ſic ait, *Pro parte Epiſcopi Salmantinæ Eccleſiæ à ſacra Rituum Congregatione quæſitum fuit, an cæremoniale Epiſcoporum ſuper edictum tollat immemoriales Eccleſiarum conſuetudines. Eadem S. Rituum Congregat. reſpondit, vt aliàs ſæpe, cæremoniale prædictum abuſus tollere, non autem immemoriales Eccleſiarum conſuetudines, maximè ſi conſuetudo immemorialis legitimè præſcripta ſit. Et ita cenſuit & declarauit die 10. Ian.* 1604. Et tamen in Breui Clementis VIII. dicto 14. Iulij 1600. quod eſt in principio dicti cæremonialis Romæ impreſsi dicto anno 1600. in quo præcipitur dictum cæremoniale obſeruari, derogatur, vt mos eſt quarumuis Eccleſiarum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus.

Num. 192. Maſcard. concluſ. 1220. ſeu 1215. num. 55. ſumm. Bullar. Quarant. d. verb. alienatio num. 47. & ibi addit. litera K. Rota in dict. Burgenſ. emolumentorum ſigilli 28. Ian. 1591. coram D. Peña.

Numero 193. ibi, *num.* 27 Gregor. Lop. in l. 7. tit 29. part. 3. gloſ. 1. & Ripa, Balbus, & Gregorius.

Numero 194. Secundæ declarationi adde, ſeu per vnam, quæ tranſijt in rem iudicatam.

Numero 195. Vt latiùs in deciſione poſita per Pacificum de Saluiano interdict. deciſione 34. & in nouiſ. Farinac. 713. & nouiſſimè idem fuit reſolutum in cauſa Marſicana iuris 18. Maij 1607. coram domino Mançanedo, & in Burgenſ. iuris de Birbieſca 21. eiuſdem menſis & anni infra adducta numero 209.

Numero 197. *Quinta*, 17. Iul. 1597. Congregat. Concilij cenſuit, non licere canonicis prætextu immemorialis conſuetudinis vltra tres menſes quotannis ab Eccleſia abeſſe, neque eo trimeſtri tempore poſſe abſentes diſtributiones quotidianas percipere, quippe quòd huiuſmodi immemorialis conſuetudo vtroque caſu ſublata eſt decreto c. 12. ſeſſ. 24.

Num. 198. Et ita Rot. in vna Papien. reſidentiæ 10. Martij 1613. coram D. Ortembergo dixit, conſuetudinem immemorialem nō excuſare à reſidentia in collegiatis inſignibus, vt S. Congreg. declarauit, qualem iudicarunt illam collegiatam, de qua ibi.

Et idem etiam cenſuit S. Congreg. quoad dignitates, ſeu canonicatus non habentes fructus, vt in ſequent. declar. *Theſaurarius Eccleſiæ Coſentinæ, cū dignitas theſaurariatus nec fructus aliquos, nec curam haberet, licèt ſit maior poſt Pontificalem in dicta Eccleſia, dubitauit, an teneretur reſidere ſtante conſuetudine non reſidendi, quæ valet, cùm Eccleſia, vel dignitas nullos reditus habet, Abb. in cap. extirpandæ, §. qui verò de præbend. Congregat. cenſuit, theſaurarium, licèt nullos fructus habentem, teneri ex Concilio ad reſidentiam; quia illa conſuetudo non reſidendi, quæ valet de iure communi, cū nulli ſint fructus, ſublata eſt à Concilio in dignitatibus, canonicatibus, & curatis.*

Num. 199. Quamuis videantur contrà eſſe Leſſ. de iuſt. & iur. lib. 2. cap. 34. n. 162. & 163. verſic. ſexta. Vnde etiam conuincitur quod ait Alexand. Moneta de diſtrib. part. 2. q. 12. n. 32. quod Concilium ibi non improbat, ſeu damnat conſuetudinem contrariam, neque futuram expreſſe tollit, ſiue derogat, & ſic legitimam conſuetudinem, hoc eſt, quadragenariam, poſt idem Concilium admittendam fore, contra Couar. & Hojedam ſuprà.

Numero 209. Eſt etiam alia deciſio in eadem cauſa 21. Maij 1607. coram domino Coccino.

Num. 210. Abb. in cap. fin. vt lite pend. n. 9. ad fin. & 10.

Numero 211. Et eſt alia declaratio, quę ſic ait: *Orta lite inter Epiſcopum & adminiſtratores hoſpitalis Cordubenſ. ſuper redditione rationum hoſpitalis, Epiſcopus pro ſe allegabat decretum Concilij; adminiſtratores verò ſententias, priuilegia, & conſuetudinem immemorialem. Congreg. cenſuit licere Epiſcopo, non obſtante ſententia, conſuetudine immemoriali, & priuilegio, dictum hoſpitale viſitare: nam priuilegium eſt ſublatum per Concilium; ſententia verò eſt declaratoria, quæ nullum ius tribuit; & cum ſimplici conſuetudine quadraginta annorum non poſſint ſe laici adminiſtratores eximere à redditione rationum per Clementinam quia contingit, quæ illas tollit, ſequitur Concilium c. 9. ſeſſ. 22. derogans conſuetudini, vt aliquid operetur, intelligendum eſſe de immemoriali, Tiraq. de retract. conuent. §. 1. gloſ. 2. n. 25.*

Numero 212. Sed huic ſolutioni obſtat, quod ait Prob. ad Monach. in cap. fin. de conſuet.

conſuet. in 6. numero 3. ex gloſ. verb. pacta in Clement. dudum de ſepult. quam ſequuntur Guill. Paul. Ioan. de Ligna. & Ioan. de Imola ibi, quòd derogatio pactorum non includit pacta roborata per ſententiam ſuper pactis ſubſequutam. Reſpondetur id non eſſe verum in derogatione legis, & illa gloſ. loquitur de pacto firmato ſententia & confirmatione Papæ, de quo dub. ſeq.

Numero 214. ibi; *ſequuntur*, Doct. ibi Alexand. conſ. 125. n. 7. & 8. lib. 2.

In fin. Et deciſ. 702. eadem part. ſub num. 5. vbi rectè dicitur, quòd in priuilegijs confirmatis non datur iſtud duplex vinculum; eadem enim eſt authoritas prædeceſſoris & ſucceſſoris, cùm par in parem non habeat imperium; & eadem eſt authoritas ſedis Apoſtolicæ, quæ conceſsit priuilegium, & confirmauit: vnde nullum nouum vinculum poteſt dici adiectum per confirmationem, &c.

Numero 215. Et idem de alijs decretis fuit reſolutum in eadem Salam. iuris coram eodem 9. Maij 1594. vt in deciſ. poſita per Genuen. in praxi c. 83. in annot.

Numero 221. Et D. Cardin. Tuſch. concluſ. 708. lit. C. de quo vide Suar. de legib. lib. 8. c. 18. à num. 8.

Numero 224. vt in deciſ. 715. nouiſsimè Farinac.

Numero 227. Veron. in nouiſ. Farinac. 715. Fine, etiamſi non fiat citata parte: nam in gratia principis extraiudicialiter conceſſa non requiritur aliqua citatio, Rom. conſil. 369. numero 29. & ibi Hor. Mand. Sarmien. lib 1. ſelect. cap. 8. numero 3. vt in vna Toletana admiſsionis 17. Iun. & 14. Decemb. 1609. corã domino Pamphilio, licèt Dueñas reg. 131. numero 1. cauſæ cognitionem, & citationem partis requirat in confirmatione ex certa ſciẽtia facta ſuper re inualida, vt eam confirmet; & ad id citat Innocentium in dict. cap. 1. numero 1. Speculat. in titul. de legato, §. nunc oſtendendum num. 14. Archid. in cap. Cenom. n. 1. 56. diſt. & Roman. ſing. 424. qui id non dicunt.

Numero 229. Et in vna Tullen. eſt quædam declaratio S. Congregat. Concilij, quæ ſic ait: *Præſuppoſita deciſ. Congregat. qua declaratum fuit, concordias à ſede Apoſtolica confirmatas ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione non eſſe ſublatas decreto cap. 20. ſeſſione 24. & concordia inita inter Epiſcopum, & Archidiaconum Tullen. item eius confirmatione, quæ emanauerat ad ſupplicationem ſolius Archidiaconi, cum clauſula, ſupplentes, & quorum tenores, expreſsis in ea priuilegijs & iuribus, ſuper quibus erat inita concordia, ſed tenore ipſius concordiæ non expreſſo. Fuit dubitatum, an huiuſmodi concordiã eſſet confirmata ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione. Die 25. Iun. 1592. Congregat. Concilij vtriuſque partis procuratoribus & aduocatis ſæpe ac ſæpius diligenter auditis, cenſuit huiuſmodi concordiam non eſſe confirmatam ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione, & conſequenter quoad cauſas criminales & matrimoniales eſſe reuocatam decreto dict. cap. 20. §. ad hoc, ac propterea Archidiacono non licere huiuſmodi iuriſdictione de cætero vti, ſed eam totam & integram Epiſcopo Tullen. relinquendam eſſe.* Quæ declaratio poteſt fundari non ſolum in eo, quòd non fuit expreſſus tenor ipſius concordiæ, ſed etiam in eo, quòd fuit confirmata ad ſupplicationem ſolius Archidiaconi, vt in ea dicitur.

Num. 230. ibi diſp 597. Tuſch. concluſ. 710. num. 3. & à num. 28. litera C. & Suarez d. lib. 8. de legib. cap. 18. numer. 6. idem dicens, & eſt conſilium Bartol. 296. num. 3. lib. 1. & Oldral. 257. à num. 12.

Numero 231. Quam declarationem ponit Farinac. deciſ. 84. numero 24. cum alijs eiuſdem cauſæ.

Num. 233. ibi, *num.* 25. Padilla in l. fin. C. de diuerſ. reſcript. n. 3.

Numero 234. Quod autem dictum eſt de ſtatutis, ſeu concordijs confirmatis à ſede Apoſtolica, quòd non ſint ſublata per Concilium, non procedit in confirmatis à Cardinali, ſeu Legato authoritate Apoſtolica, quia eſt confirmatio Papæ, ſeu ſedis Apoſtolicæ, quæ tantum cenſetur reſeruata propter ipſius Papæ authoritatem, vt cenſuit Sancta Congregatio Concilij his verbis. *Stante declaratione Congregat. quòd conſtitutiones Eccleſiarum à ſede Apoſtolica confirmatæ non ſint ſublatæ à Concilio ſeſſ. 24. cap. 12. quod cenſendum eſt de ſtatutis Eccleſiæ ſuper materia d. c. 12. à Cardinali authoritate Apoſtolica cõfirmatis, vel ab eodẽ Cardinali ſimili authoritate editis. Congreg. cenſuit, ipſius Congregationis declarationem nequaquã habere locum in his ſtatutis.*

Num. 238. Et in Romana nullitatis cenſus 5. Maij 1597. coram D. Corduba poſita per Farinac. deciſ. 115. lib. 1. num. 3. & in nouiſsimis eiuſdem 340.

Num. 241. ibi, deciſ. 14. Rot. di u. p. 1. deciſ. 160. & dec. 765. nouiſ. Farin.

Num. 242. D. Ioſeph Aldrete Societatis Ieſu in alleg. impreſſa prò regularuũ exemptione 2. p. c. 3. num. 8. & Salas de legib. diſput. 18. ſect. 5. num. 11.

Num. 243. ibi, *num.* 3. & Couar. in c. quamuis pactum 2. part. §. 2. num. 6. quem ſequitur Sanchez lib. 3. c 15. n. 6.

Poſt

Burgenſ. emolumentorum ſigilli 28. Ianuar. 1591. coram domino Peña reprobans Ruinum conſilio 156. libro 4. ſi talis irrationabilitas non ſit contraria iuri naturali, vel diuino.

Numero 191. Rota etiam deciſione 644. nouiſſimè Farinac. circa fin. Sed id non videtur verum, quia illa verba, *vel alia quauis firmitate*, videntur intelligenda de alia firmitate extrinſeca, ſicut ſunt firmitates ibi ſpecificatæ, & non de infirmitate intrinſeca temporis immemorialis, de qua ſpecifica mentio eſt neceſſaria iuxta dicta. Pro qua facit declaratio S. Congregat. Rituum, quæ ſic ait, *Pro parte Epiſcopi Salmantinæ Eccleſiæ à ſacra Rituum Congregatione quæſitum fuit, an cæremoniale Epiſcoporum ſuper edictum tollat immemoriales Eccleſiarum conſuetudines. Eadem S. Rituum Congregat. reſpondit, vt aliàs ſæpe, cæremoniale prædictum abuſus tollere, non autem immemoriales Eccleſiarum conſuetudines, maximè ſi conſuetudo immemorialis legitimè præſcripta ſit. Et ita cenſuit & declarauit die* 10. *Ian.* 1604. Et tamen in Breui Clementis VIII. dicto 14. Iulij 1600. quod eſt in principio dicti cæremonialis Romæ impreſsi dicto anno 1600. in quo præcipitur dictum cæremoniale obſeruari, derogatur, vt mos eſt quarumuis Eccleſiarum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus.

Num. 192. Maſcard. concluſ. 1220. ſeu 1215. num. 55. ſumm. Bullar. Quarant. d. verb. alienatio num. 47. & ibi addit. litera K. Rota in dict. Burgenſ. emolumentorum ſigilli 28. Ian. 1591. coram D. Peña.

Numero 193. ibi, *num.* 27 Gregor. Lop. in l. 7. tit 29. part. 3. gloſ. 1. & Ripa, Balbus, & Gregorius.

Numero 194. Secundæ declarationi adde, ſeu per vnam, quæ tranſijt in rem iudicatam.

Numero 195. Vt latiùs in deciſione poſita per Pacificum de Saluiano interdict. deciſione 34. & in nouiſ. Farinac. 713. & nouiſſimè idem fuit reſolutum in cauſa Marſicana iuris 18. Maij 1607. coram domino Mançanedo, & in Burgenſ. iuris de Birbieſca 21. eiuſdem menſis & anni infra adducta numero 209.

Numero 197. *Quinta*, 17. Iul. 1597. Congregat. Concilij cenſuit, non licere canonicis prætextu immemorialis conſuetudinis vltra tres menſes quotannis ab Eccleſia abeſſe, neque eo trimeſtri tempore poſſe abſentes diſtributiones quotidianas percipere, quippe quòd huiuſmodi immemorialis cõſuetudo vtroque caſu ſublata eſt decreto c. 12. ſeſſ. 24.

Num. 198. Et ita Rot. in vna Papien. reſidentiæ 10. Martij 1613. coram D. Ortembergo dixit, conſuetudinem immemorialem nõ excuſare à reſidentia in collegiatis inſignibus, vt S. Congreg. declarauit, qualem iudicatur illam collegiatam, de qua ibi.

Et idem etiam cenſuit S. Congreg. quoad dignitates, ſeu canonicatus non habentes fructus, vt in ſequent. declar. *Theſaurarius Eccleſiæ Coſentinæ, cũ dignitas theſaurariatus nec fructus aliquos, nec curam haberet, licèt ſit maior poſt Pontificalem in dicta Eccleſia, dubitauit, an teneretur reſidere ſtante conſuetudine non reſidendi, quæ valet, cùm Eccleſia, vel dignitas nullos reditus habet, Abb. in cap. extirpandæ, §. qui verò de præbend. Congregat. cenſuit, theſaurarium, licèt nullos fructus habentem, teneri ex Concilio ad reſidentiam; quia illa conſuetudo non reſidendi, quæ valet de iure communi, cũ nulli ſint fructus, ſublata eſt à Concilio in dignitatibus, canonicatibus, & curatis.*

Num. 199. Quamuis videantur contrà eſſe Leſſ. de iuſt. & iur. lib. 2. cap. 34. n. 162. & 163. verſic. ſexta. Vnde etiam conuincitur quod ait Alexand. Moneta de diſtrib. part. 2. q. 12. n. 32. quod Concilium ibi non improbat, ſeu damnat conſuetudinem contrariam, neque futuram expreſſe tollit, ſiue derogat, & ſic legitimam conſuetudinem, hoc eſt, quadragenariam, poſt idem Concilium admittendam fore, contra Couar. & Hojedam ſuprà.

Numero 209. Eſt etiam alia deciſio in eadem cauſa 21. Maij 1607. coram domino Coccino.

Num. 210. Abb. in cap. fin. vt lite pend. n. 9. ad fin. & 10.

Numero 211. Et eſt alia declaratio, quę ſic ait: *Orta lite inter Epiſcopum & adminiſtratores hoſpitalis Cordubenſ. ſuper redditione rationum hoſpitalis, Epiſcopus pro ſe allegabat decretum Concilij; adminiſtratores verò ſententias, priuilegia, & conſuetudinem immemorialem. Congreg. cenſuit licere Epiſcopo, non obſtante ſententia, conſuetudine immemoriali, & priuilegio, dictum hoſpitale viſitare: nam priuilegium eſt ſublatum per Concilium; ſententia verò eſt declaratoria; quæ nullum ius tribuit; & cum ſimplici conſuetudine quadraginta annorum non poſſint ſe laici adminiſtratores eximere à redditione rationum per Clementinam quia contingit, quæ illas tollit, ſequitur Concilium c. 9. ſeſſ. 22. derogans conſuetudini, vt aliquid operetur, intelligendum eſſe de immemoriali, Tiraq. de retract. conuent. §. 1. gloſ. 2. n. 25.*

Numero 212. Sed huic ſolutioni obſtat, quod ait Prob. ad Monach. in cap. fin. de conſuet.

conſuet. in 6. numero 3. ex gloſ. verb. pacta in Clement. dudum de ſepult. quam ſequuntur Guill. Paul. Ioan. de Ligna. & Ioan. de Imola ibi; quòd derogatio pactorum non includit pacta roborata per ſententiam ſuper pactis ſubſequutam. Reſpondetur id non eſſe verum in derogatione legis, & illa gloſ. loquitur de pacto firmato ſententia & confirmatione Papæ, de quo diſb. ſeq.

Numero 214. ibi; *ſequuntur*, Doct. ibi Alexand. conſ. 125. n. 7. & 8. lib. 2.

In fin. Et deciſ. 702. eadem part. ſub num. 5. vbi rectè dicitur, quòd in priuilegijs confirmatis non datur iſtud duplex vinculum; eadem enim eſt authoritas prædeceſſoris & ſucceſſoris, cùm par in parem non habeat imperium; & eadem eſt authoritas ſedis Apoſtolicæ, quæ conceſsit priuilegium, & confirmauit: vnde nullum nouum vinculum poteſt dici adiectum per confirmationem, &c.

Numero 215. Et idem de alijs decretis fuit reſolutum in eadem Salam. iuris coram eodem 9. Maij 1594. vt in deciſ. poſita per Genuen. in praxi c. 83. in annot.

Numero 221. Et D. Cardin. Tuſch. concluſ. 708. lit. C. de quo vide Suar. de legib. lib. 8. c. 18. à num. 8.

Numero 224. vt in deciſ. 715. nouiſsimè Farinac.

Numero 227. Veron. in nouiſ. Farinac. 715. Fine, etiamſi non fiat citata parte: nam in gratia principis extraiudicialiter conceſſa non requiritur aliqua citatio, Rom. conſil. 369. numero 29. & ibi Hor. Mand. Sarmien. lib. 1. ſelect. cap. 8. numero 3. vt in vna Toletana admiſsionis 17. Iun. & 14. Decemb. 1609. corã domino Pamphilio, licèt Dueñas reg. 131. numero 1. cauſæ cognitionem, & citationem partis requirat in confirmatione ex certa ſciẽtia facta ſuper re inualida, vt eam confirmet; & ad id citat Innocentium in dict. cap. 1. numero 1. Speculat. in titul. de legato, §. nunc oſtendendum num. 14. Archid. in cap. Cenom. n. 1. 56. diſt. & Roman. ſing. 424. qui id non dicunt.

Numero 229. Et in vna Tullen. eſt quædam declaratio S. Congregat. Concilij, quæ ſic ait: *Præſuppoſita deciſ. Congregat. qua declaratum fuit, concordias à ſede Apoſtolica confirmatas ex certa ſcientia, & cum cauſa cognitione non eſſe ſublatas decreto cap. 20. ſeſsione 24. & concordia inita inter Epiſcopum, & Archidiaconum Tullen. item eius confirmatione, quæ emanauerat ad ſupplicationem ſolius Archidiaconi, cum clauſula, ſupplentes, & quorum tenores, expreſsis in ea priuilegijs & iuribus, ſuper quibus erat inita concordia, ſed tenore ipſius concordiæ non expreſſo. Fuit dubitatum, an huiuſmodi concordiã eſſet confirmata ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione. Die 25. Iun. 1592. Congregat. Concilij vtriuſque partis procuratoribus & aduocatis ſæpe ac ſæpiùs diligenter auditis, cenſuit huiuſmodi concordiam non eſſe confirmatam ex certa ſcientia, & cùm cauſæ cognitione, & conſequenter quoad cauſas criminales & matrimoniales eſſe reuocatam decreto dict. cap. 20. §. ad hoc, ac propterea Archidiacono non licere huiuſmodi iuriſdictione de cætero vti, ſed eam totam & integram Epiſcopo Tullen. relinquendam eſſe.* Quæ declaratio poteſt fundari non ſolum in eo, quòd non fuit expreſſus tenor ipſius concordiæ, ſed etiam in eo, quòd fuit confirmata ad ſupplicationem ſolius Archidiaconi, vt in ea dicitur.

Num. 230. ibi diſp. 577. Tuſch. concluſ. 710. num. 3. & à num. 28. litera C. & Suarez d. lib. 8. de legib. cap. 18. numer. 6. idem dicens, & eſt conſilium Bartol. 296. num. 3. lib. 1. & Oldral. 257. à num. 12.

Numero 231. Quam declarationem ponit Farinac. deciſ. 84. numero 24. cum alijs eiuſdem cauſæ.

Num. 233. ibi, *num.* 25. Padilla in l. fin. C. de diuerſ. reſcript. n. 3.

Numero 234. Quod autem dictum eſt de ſtatutis, ſeu concordijs confirmatis à ſede Apoſtolica, quòd non ſint ſublata per Concilium, non procedit in confirmatis à Cardinali, ſeu Legato authoritate Apoſtolica, quia eſt confirmatio Papæ, ſeu ſedis Apoſtolicæ, quæ tantum cenſetur reſeruata propter ipſius Papæ authoritatem, vt cenſuit Sancta Congregatio Concilij his verbis. *Stante declaratione Congregat. quòd conſtitutiones Eccleſiarum à ſede Apoſtolica confirmatæ non ſint ſublatæ à Concilio ſeſſ. 24. cap. 12. quod cenſendum eſt de ſtatutis Eccleſiæ ſuper materia d. c. 12. à Cardinali authoritate Apoſtolica cõfirmatis, vel ab eodẽ Cardinali ſimili authoritate editis. Congreg. cenſuit, ipſius Congregationis declarationem nequaquã habere locum in his ſtatutis.*

Num. 238. Et in Romana nullitatis cenſus 5. Maij 1597. coram D. Corduba poſita per Farinac. deciſ. 115. lib. 1. num. 3. & in nouiſsimis eiuſdem 340.

Num. 241. ibi; deciſ. 14. Rot. diu. p. 1. deciſ. 160. & dec. 765. nouiſ. Farin.

Num. 242. D. Ioſeph Aldrete Societatis Ieſu in alleg. impreſſa pro regulariũ exemptione 2. p. c. 3. num. 8. & Salas de legib. diſput. 18. ſect. 5. num. 11.

Num. 243. ibi, *num.* 3. & Couar. in c. quamuis pactum 2. part. §. 2. num. 6. quem ſequitur Sanchez lib. 3. c. 15. n. 6.

Poſt

Poſt 244. Nonò dubitatur, an ſit ſublata per Concilium fundatio Eccleſiæ permittens vltra tres menſes abeſſe canonicos, & præbendatos illius; in quo Açor 2.part.lib. 7. cap. 6. ſub 3. quæſt. ait rem eſſe dubiam, quia Concilium ſolum abrogat ſtatuta & conſuetudines, quibus vltra tres menſes poſſunt canonici abeſſe: ergo non tollit facultatem ratione fundationis Eccleſiæ conceſſam, præſertim ſi Eccleſia fuerit à laicis extructa & dotata; alioquin enim laici à fundandis & dotandis Eccleſijs auerterentur; nihilominus tamen inquit probabilius videtur, hanc etiam facultatem eſſe à Concilio ſublatam, maximè ſi Eccleſias clericus fundauerit, vel dotauerit: nam etſi patronus ius nominandi ex fundatione vel dotatione comparauerit, cui iuri Romanus Pontifex derogare non conſueuerit, nihil tamen exigere poteſt, quod damno Eccleſiam afficiat; at abſentia canonicorum, vel aliorum dignitates, vel portiones habentium, ſolet eſſe noxia cathedralibus, vel collegialibus Eccleſijs: nam priuantur Eccleſiæ ſuorum miniſtrorum opera & conſilio. Ità Açor.

Sed verius eſt, & tenendum, fundationem non eſſe ſublatam, vt Sancta Congregatio Concilij cenſuit in declaratione ſuprà adducta numero 216. & circa diſtributiones in ſecunda infrà adducta numero 250. Eſt alia declaratio, quæ ſic ait: *Congregatio cenſuit, conſtitutionem, ſeu priuilegium, in fundatione Eccleſiæ editam, quæ permittit canonicis abeſſe vltra tres menſes, non eſſe ſublatam à Concilio ſeſsione 24. cap. 12. 21. Febr. 1576. in vna Segouienſ.* Et circa diſtributionem & annexionem ſacrorum ordinum eſt alia, quæ ſic ait: ***An decretum cap. 12. ſeſsione 24. de diſtribut. ſacrorum ordinum canonicatibus facienda habeat locum in canonicatibus iuriſpatronatus laicorum ante Concilium reſeruati, in cuius fundationis limine expreſſe cauetur, quòd deſcendentes à fundatore poſſunt dictos canonicatus obtinere, licèt non ſint ſacerdotes, ſed tantùm ſimplices clerici. Congregat. cenſuit non habere locum die 29. Nouembris 1592. in vna Placentina.*** Et dicimus aliàs infra numero 328. & ſeptima parte capite primo à numero 118. & capite 4. numero 9. & 9. part. cap. 2. numero 270. & ſequenti, vbi vide.

Numero 246. Et tenet Alexand. Moneta de diſtribut. part. 2. quæſt. 13. num. 45. contra Nauar. de oratione cap. 5. numero 21. & cap. 21. num. 64.

Numero 248. & cap. 21. num. 63. & ſequitur candel. aur. 4. part. 2. part. cap. 5. numero 48. & fauet Genuenſ. in man. paſtor. cap. 88. numero 7. & valere iſtam conſuetudinem lege præſcriptam, hoc eſt, quadragenariam, ait probabile Alexander Moneta de diſtribut. part. 2. quæſtione 13. à numero 54. pro quo etiam allegat Couarrub. lib. 3. variar. cap. 13. numero 5. verſic. tertiò eadem ratione, dum poſt Decium in cap. cum omnes in 2. lectione numero 2. & ibi Andr. ab Exea numero 50. de conſtitut. docet valere conſuetudinem Eccleſiæ, quòd abſentibus ad breue tempus quotidianæ diſtributiones debeantur, quale eſſe ait Moneta tempus duorum aut trium menſium: quamuis non valere ſtatutum de hoc, vtpotè contrà ius canonicum contra Cenedum teneat ipſe Moneta q. 13. à num. 36.

Numero 249. ibi, & alia, Açor 2. part. lib. 7. cap. 7. quæſt. 6. & nouiſsimè Torre de religione tractat. de hor. canon. controuerſ. 10. diſput. 4. & 5. Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 33. num. 22. ſumm. Bul. Quarant. verb. reſidentia, verſic. & impoſitionem illam, Moſcon. de maieſtat. milit. Eccleſiæ lib. 1. part. 1. cap. 15. pag. 297.

Num. 250. poſt 2. declar. refert Alex. Mon. d. 2. p. q. 13. à n. 33.

4. 1. Iul. 1597. *Congregatio Concilij cenſuit, decreto cap. 12. verſic. diſtributiones ſeſsione 24. ſublatam eſſe conſuetudinem percipiendi diſtributiones in abſentia, etiam immemorialem,* & 5. adducta ſuprà n. 197.

Numero 259. Cened. Collect. 14. ad Clement. num. 5. candel. aur. 4. part. 2. part. cap. 1. num. 11. Suarez de legib. lib. 8. c. 39. num. 2. & Aldrete in dicta allegatione pro regularium exemptione 1. p. c. 8. à n. 4.

Numero 260. 261. Quem ſequitur Aldrete ibi dict. cap. 8. numero 7. & 28. & nouiſſimè docet Suarez dict. lib. 8. de legib. cap. 18. numero 17. & cap. 14. numero 6. & Rota in Leodien. canonic. 11. Martij 1596. coram illuſtriſsimo Blancheto, quam ponit Farin. conſil. 68. numero 20. cenſuit priuilegijs cōceſsis vniuerſitati Canarienſ. non fuiſſe derogatum per Concil. Trident. ſeſſ. 24. cap. 20. & ita Gregor. XIII. atteſtatum fuiſſe in ſua confirmatione.

Num. 261. ibi, Genuen. ait, & cum eo Aldrete d. n. 28.

Num. 262. 264. ibi, *num.* 40 in prioribus editionibus, Aldrete d. num. 27. & Suarez d. cap. 18. num. 17.

Numero 263. 265. Et ità tenet Leſsius de iuſtit. & iur. lib. 2. cap. 34. numero 162. verſic. vbi notandum, & Açor 2. part. lib. 7. cap. 6. quæſtione 3.

Num.

Num. 265. 267. Et conducit quædam declaratio S. Congregat. Concilij, quæ ſic ait: *Dubitauit quidam ſacerdos Regius capellanus vocatus ad iudicium coram ordinario loci, poſtulauit ſe remitti ad capellanum maiorem ſub prætextu exemptionis, de qua habetur in Concil. cap. 11. ſeſsione 24. Congregat. cenſuit, cap. 6. ſeſſ. 25. & cap. 4. ſeſſ. 6. comprehendere etiam capellas Regias, etiam quòd in priuilegijs eſſet dictum, quòd non poſsint viſitari ab ordinarijs: quia cùm dict. cap. 6. deroget fundationi, & immemoriali, cenſetur etiam derogare ipſius priuilegijs, Non obſtat, quòd priuilegia Regia non cenſeantur ſublata, niſi in ſpecie dicatur, quia fallit in lege generali; & quando Concilium voluit exprimere, expreſsit, & d. cap. 11. non procedere in actu viſitationis, & ſic intelligendum, quando extra viſitationem ordinarius vult procedere.*

Num. 269. fin. *ad dict. compend.* ibi, & latius Ioan. Baptiſt. Confettius in ſummario materiarum priuilegiorũ regularium tit. 17. cap. 6. & Piaſec. in praxi Epiſc. p. 2. c. 1. n. 12. ponentes totam epiſtolam miſſam ſancto Borromeo Cardinali Archiepiſcopo Mediolanenſi.

Numero 271. Et idem tenet Felicianus Epiſcopus Scalenſis de cenſur. Candel. aur. dicto titulo de abſolut. numero 51. in 5. editione, & recentior alius ſcriptor, & refert Martinus del Rio de magia libro 6. cap. 1. ſectione 3. quamuis ipſe contra teneat, dicens, reſcripta illa fuiſſe, perſonalia, & in fauorem particularium perſonarum & prælatorum, quòd ſignanter hoc Pontifex voluiſſet, vbique ſeruari nouum iſtud ius aliquo motu proprio, vel bulla declaraſſet; neque declarationes illas Congregationis ligare poſſe, quandiu non publicantur. In quo certè fallitur: nam declarationes ſunt generales, & non priuilegia particularia, vt patet ex ipſis, nec earum publicatio requiritur, vt diximus in procemio. Et Magiſt. ſacri Palatij in indice librorum expurgandorum in Candel. aur. folio 125. vbi incipit, *Quibus ſuppoſitis ad quæſtionem*, corrigit ſic, *Quibus ſuppoſitis, amiſſa diſputatione concludo, regulares virtute Marismagni non poſſe abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis, prout à S. D. Gregor. Pap. XIII. ex ſententia Congregat. Concil. Trident. fuit declaratum, prout in literis Cardin. S. Sixti ad illuſtriſsimum Cardinalem Borromeum in Concilijs Mediolanen. regiſtratis, &c.*

Numero 284. Quamuis in quinta editione, & ſequentibus ſententiam mutauerit, vt ſupra numero 271. iuxta cenſuram Magiſtri ſacri Palatij ibi adductam.

Numero 261. Et Confettius ſuprà in margine.

Numero 295. & 12. Maij 1594. *Congregatio Concilij cenſuit, non poſſe regulares abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis in vim priuilegiorum eis ante Concilium conceſſorum, neque audire confeſsiones perſonarum ſecularium, niſi prius fuerint approbati ab ordinario.*

Numero 296. ibi, Rodrig. & Confettius.

Numero 300. Et ita eſt accipienda declaratio adducta numero 294. iuxta aliam declarationem, vbi ponitur dictio, etiam, quæ ſic ait: *An regulares virtute literarum Iubilei & indulgentiarum, & alij quicunque confeſſarij poſsint abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſcopis, ſi in eiſdem literis tribuitur eis facultas abſoluendi à quibuſuis caſibus, etiam ſedi Apoſtolicæ reſeruatis, Congregatio cenſuit, poſſe.*

Numero 301. Et ita videtur ſentire Confettius ſuprà, & Vgolin. de offic. Epiſc. c. 20. in princip. num. 8.

Numero 302. Summ. Bullar. Quarant. verb. caſus reſeruati numero 13. & 14. vbi etiam adducit aliam declarationem eiuſdem Congregationis ſuper dicto decreto factam 26. Nouembris 1602. & literas eiuſdem Congregationis ad Cardinalem & Archiepiſcopum Neapolitanum ſuper eo. Ponunt etiam dictum decretum cum eius declaratione, Candelabrum aureum in nouis editionibus dict. tit. de abſolut. numero 38. Confettius ſuprà, & Vgolin. dict. tractatu de officio Epiſcop. cap. 36. §. 9. Et nouiſsimè Piaſec. in praxi part. 2. cap. 1. numero 12. & de eo meminit Genuenſ. in praxi cap. 22. num. 12 in annot. & refert Leo in Theſaur. for. Eccleſiaſt. cap. 20. num. 50. & ſeq. & cap. 38. à numero 169.

Num 303. & D. Nuño 3. part. D. Thom. in addit. q. 8. ar. 5. dub. 6.

Num. 305. Poſt Gonçalez & Aldrete in dicta alleg. pro regularium exemptione 1. p. c. 2. numero 3.

In fine. Et Aldrete dict. allegat. 2. part. cap. 8. numero 27. ad iſtam difficultatem reſpondit, literas illas Pij Quarti ſatis plenè ſuum ſortiri effectum, ſi Concilium Tridentinum approbent, & confirment, & illis derogent, quibus Concilium derogatum eſſe voluit, & quòd alias maximum ſequeretur abſurdum, quòd confirmans confirmato aliquid amplius adderet; imò quibus Concilium Tridentinum derogari voluit Pius Quartus derogaret: quod quidem contra Concilij mentem eſſet, & contra Pij Quarti voluntatem, quæ fuit, Concilium

appro-

approbare, & non illius mentem violare.

Numer.306.Poſt Men.Azeued. in l.5.tit.4. lib.1.Recop.n.25.

Num.309.ibi,q.99. Ioan. Gut. de iuram. conſ.1.part.cap.38.n.14.Surd.conſ.58. num. 14. D. Sahagun in cap. de cauſis de offic. de leg.num. 17.

In fin.Gratian.in addit.ad deciſ.186. num. 3.Syluest.verbo iuramentum 4.quæſtione 23. ad fin.Açor 1 part. lib. 11.cap.8. quæſt. 8. & Suar. de relig.2.tom.tractat.5.lib.2. cap. 32.n. 11.Sanch.lib.3.c.14 à num. 8. cum alijs quos allegat.

Num.310.Aduertendum tamen eſt, quòd Concilium relinquens ſaluas Eccleſiarũ conſtitutiones,ſeu conſuetudines longius ſeruitij tempus requirentes, procedit etiam in conſtitutionibus factis, ſeu conſuetudinibus introductis poſt Concilium:quia abſolutè & generaliter loquitur, & quia illud eſt in fauorẽ beneficiatorum, cui poſſunt renunciare per conſtitutionem, ſeu conſuetudinem contrariam,Alexand.Monet.de diſtrib.part.2.q. 13. numero 14.

Eſt tamen differentia, quòd cõſtitutiones, ſeu conſuetudines,quę erant tempore Concilij longius ſeruitij tempus requirentes, nõ potuerunt ab Epiſcopo & capitulo tolli concedendo longius tempus abſentiæ vſque ad trimeſtre,quia reſiſtit Concil conſtitutiones verò,ſeu conſuetudines poſt Concilium factæ, rectè poterunt ab Epiſcopo & capitulo reuocari,& reduci ad terminos & tempus Cõcilij,quia id non repugnat Concilio, nec iuri communi, ſed eſt reductio ad ipſum Concilium.

Num. 322. Et accedit Sandoual de officio Eccleſ.5.p.c.4.

Numero 323.Et tradit Piaſec.in praxi Epiſcop.p.2 cap.3.num.10.facit cap.fin.92.diſt. & quod tradit Nauar.de orat.c.5.n. 18. & ſeq. & Alexand.Moneta de diſtrib part.2. quæſt. 13. numero 45.

Num. 330. Licèt fr. Raph. de la Torre de relig.1.tom.tract.de hor.canon. controu. 10. diſp 6.n.4.dicat, conſuetudinem, vel ſtatutũ de lucrandis fructibus canonicatum, ſola reſidentia paucorum dierum in choro, iniquã eſſe,& non ſeruanda, &c.

Num. 335. Quamuis loquatur de cura animarum imminenti ipſi Eccleſiæ dignitatis,ſeu canonicatus,non extra in diœceſi,vt in d.cap. 3.& ideò dicit declaratio,dum tamen ſunt in actu adminiſtrandi ſacramẽta,&c.Et ſimiliter declaratio, quam affert Alexander Moneta part.2.quæſtione 11.numero 70. in vna Papienſ. & Aſsiſienſ. qui ait, Archipresbyterum habentem curam animarum, dum illi incumbit,haberi debere pro præſenti in choro, loquitur de cura animarum annexa & imminente in ciuitate & Eccleſia propria, vt intelligit Moneta ibi; qui tamen malè ait ibidem,& numero præcedenti, quòd obtinens dignitatem, ſi exercet curam animarum illi imminentem extra ciuitatem in diœceſi, non percipit diſtributiones propriè dictas, ſed ſolum diſtributiones detractas ex tertia parte fructuum dignitatis vigore illius decreti, quas dicit eſſe improprias: verius enim eſt, illum percipere omnes diſtributiones, cùm Concilium abſolutè dicat, illum haberi pro præſenti, & diuinis intereſſenti.

Numero 337. Vnde apparet, dictam Bullam Pij V. 64. in ordine loqui in canonicis, ſeu dignitatibus habentibus parochiales ſeparatas; decretum verò Concilij in obtinente dignitatem, ſeu canonicatum,cui cura animarum imminet extra ciuitatem, ſeu Eccleſia curata eſt annexa æquè principaliter;& ſic non longè diuerſis terminis: quod non rectè animaduertit Alexand. Moneta d. q.11.num.69.

Num 339.Facit quod ait Moneta d. q.11. numero 51.

Num.342.ibi,& ibi Anchar. numero 4. in princip.

In fine. Et Genuenſ. in praxi cap. 116. & quamuis illi Doctores loquantur de diſtributionibus quotidianis; tamen idem eſt in fructibus qui reſidendo lucriſiunt, ſecundùm Rotam & Genuenſ.ibi, vt ad eorum acquiſitionem in abſentia non ſufficiat vtilitas Eccleſię, ſeu Epiſcopatus in genere; ſed requiratur in particulari vtilitas Eccleſiæ, de cuius fructibus agitur, niſi in caſibus à iure expreſsis, vt in cap.de cætero, cap. cùm dilectus, & cap.ad audientiam de cleric.non reſiden. quicquid velit Alexand. Moneta dict. part. 2. de diſtrib. quæſtione 11.à num.25. & quæſt.8.in fin.

Num.344.ad fin. ſequitur Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.cap.3.num. 10.Alexand Moneta de diſtrib.part.2.q.2.num. 20. & quæſt. 12.à n.57.& q.13.à n.41.vbi ponit declarationem S. Congregat. in vna Oſcen. quę ſic ait: *Licèt ſtatuta ſint ſublata, per quæ abſentibus dantur diſtributiones, nihilominus Gregor. XIII. ſenibus & benemeritis miſertus mandauit, ſtatutum Compoſtellanum tolerari, per quod debentur diſtributiones non ſeruientibus, qui per quadraginta annos non ſeruierunt.* Qui tamen dict. quæſtione 12. à numero 57. in conſuetudine malè requirit eſſe legitimè præſcriptam, ſicu

ſeu quadragenariam: nam cùm valeat huiuſmodi ſtatutum, valebit etiam cõſuetudo decennalis,&c.

Num.346.PoſtSanchez ibi n.6.Soſa in declaratione conſtit.Clem. VIII.de largitione munerum num.105.& ſeq.Salas de legib. diſput.18.ſect.6.num.15.& Suar.eod.tract.lib. 6. c.27.n.13.

Poſt quem latè Alexand.Monet.de diſtrib. part.2.quæſt.8.Leo in Theſaur.fori Eccleſiaſt. cap.33 numer.28 & ſeq.Vgolin.de offic.Epiſcop.cap.19.num.6.& Piaſec.in praxi Epiſc.p. 2 c.3.n.10.

Poſt Caued.Vaſconcel.diuerſ.iur. arg. lib. 1.c.9.n.19.& 20.

In fine. Et Sandoual loquens in abſentia cauſa ſtudij de offic.Eccleſ.6.p.c.17.quicquid velit Torre de relig. 1. tom.tract.de hor.can. controuerſ.10.diſp.4.in fine.

Numero 347. Quam adducit Gonçal. §.7. proœm.numero 183. & Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.cap.3. numero 8. Vnde conuincitur,quod nouiſsimè ait Gratian. diſcept. forenſ cap.166. num. 20. quòd quamuis poſsit Epiſcopus duos canonicos eligere, qui pro præſentibus habeantur,dum in eius ſeruitio commorantur dict.cap.ad audientiam, & d. cap. de cætero de cleric.non reſid.Tamen dictis iuribus hodie non erit locus inſpecta vbertate redituum Epiſcopatus, & multitudine peritorum, quibus poſſunt commodè vti Epiſcopi in ſuo ſeruitio, & allegat Rebuf.in praxi de vicar.Epiſcop. num. 5. qui id non dicit, ſed ſolùm quòd conſuetudo multarum Eccleſiarum vicarium abſentem non excuſat.

Num.348.ibi,n.10.Alexand.Monet.d.p. 2. q.12.n.42.& Gratian.diſcept.forenſ.cap.166. num.19.

Ibi,num.3.& Moneta d.n.42.

Sed certè S.Congregat. Concilij tenet cũ Nauarr.vt apparet ex declarationibus ſequẽtibus, *An Canonicus cathedralis Eccleſiæ inſeruiendo ipſi in officio vicarij poſſit cogere alios canonicos ad concedendum ipſi diſtributiones quotidianas, perinde ac ſi Eccleſiæ inſeruiret. Congreg. cenſuit non poſſe.* Alia, *An canonico cathedralis, qui munere vicarij fungitur, diſtributiones quotidianæ debeantur,etſi horis diuinis non interſit,præſertim cùm à tempore immemoriali obſeruatum ſit vt debeantur.Die 20.Iun.1591. Congregatio Concilij cenſuit non deberi.* Et ratio videtur eſſe, quia iſta conſuetudo non eſt ex iuſta cauſa, cùm vicarius deſeruiat ſoli Epiſcopo, & non Eccleſiæ,vt inquit Rota deciſ.222.n.5.p.2.diuerſ.infra relata n. 371.

Num.349.ibi, *ab omnibus Epiſcopis*, & iuramentum ab eis præſtitum,quãdo iurant fidelitatem Papæ,tradit Leo in Theſ.for.Eccleſ.c. 33.n.23.& mihi etiam,qui Romam redij ad viſitanda limina pro D.Epiſcopo Abulenſi, datæ fuerunt literæ ſequentes.

Num.350. Non tamen poterit Epiſcopus occupare parochum in hac viſitatione liminum Apoſtolorum iuxta dicta ſupra 5. dub. à n.40.& declarationes ibi adductas; & ita reſpondi conſultus à quodam Epiſcopo.

Num.353. Sed poſt primã editionem huius operis vidi ſummam Bullar. Quarant. verb. reſidentia,vbi in additione dicitur,quòd fertur Concilij Trident. Congreg. declaraſſe in eum qui ſequitur modum,videlicet, *Congregatio cenſuit, canonicum abſentem ſtudiorum cauſa percipere quidem fructus præbendæ, non autem diſtributiones quotidianas: quod ſi in huiuſmodi diſtributionibus omnes capituli reditus conſiſtant, percipere etiam diſtributiones dempta tertia parte, quæ inſeruientibus accreſcit; nullo autem caſu debere ipſum canonicum percipere diſtributiones miſsis, aut defunctorum anniuerſarijs applicatas.* Quæ declaratio fuit data 13. Septemb. 1595. & adducitur etiam à Piaſecio in praxi Epiſcopali part.2.c 3 n. 10. & idem cenſuit eadem S.Congreg.5.Decemb.1596. in comitantibus Epiſcopum in viſitatione, & in legente Sacram Scripturam in publica vniuerſitate 27.Febr.1597 & inſeruientibus Epiſcopo vltim. Ianuar. 1601. iuxta quas declarationes ſolum in canonicis abſentibus cauſa reſidẽtiæ in parochiali,eſſet ius ſpeciale,quòd omnes tunc diſtributiones lucrarentur, non deducta tertia parte ex decreto Papę, & ſanctæ Congregationis in fauorem curæ animarum, & reſidentiæ parochialis, ſeu propter illius onus & grauamen, Bulla Pij V. iniunctum, & declaratio ſuprà adducta d. numero 113. dum ait, quod abſentes cauſa ſtudij diſtributiones omnes quotidianas percipere debent, intelligenda erit de diſtributionibus improprijs, quæ dicuntur groſſa, & ſunt præbenda, ſeu loco præbendæ,iuxta dicta infrà à numero 440. ſeu ſupplenda & limitanda eſt ex dictis declarationibus poſterioribus.

Numero 355. Et ita quòd examinator, qui cauſa examinis à choro abeſt, non debeat quotidianas diſtributiones percipere, niſi id concedatur priuilegio, vel conſuetudine legitimè præſcripta, aut ſtatuto Eccleſiæ, quale eſt Mediolani, docet Alexand. Moneta p.2.q.11.num.61 & de conſuetudine dicit q.12.num. 42. & de ſtatuto idem videtur velle quæſtione 13.n.49. ſed id de ſtatuto intelligendum eſt de facto,ſeu confirmato autho-

authoritate Apoſtolica, qualia dicit d.q.11. n. 60. eſſe ſtatuta Eccleſię Mediolan. cùm planè ſit contra ius.

Num.356. Et de prędicto priuilegio Apoſtolico Inquiſitoribus conceſſo, vt in omnibus ſuis dignitatibus, præbendis, ac beneficijs habeantur pro prętentibus & reſidentibus, & integros eorum fructus ſimul cum diſtributionibus quotidianis percipiant, tradunt Rojas in ſingular. fauore fidei ſingul. 96. Spino de teſtament. gloſ. 3. n.78. & Villar del patronado de Calatayud 4. part. in princip. num. 8. qui ait illud non procedere in ſeruitijs, quæ non ſunt beneficia Eccleſiaſtica, quales eſſe ait portiones dicti Archidiaconatus de Calatayud; & ideò Inquiſitores non lucrari fructus earum, & duos Inquiſitores illud prætendiſſe per litem, & non potuiſſe obtinere, quia ſunt ſeruitia, & non beneficia Eccleſiaſtica.

Num.357. Et Alexand. Moneta part.2.q.11. à num.78. & ad lucrandas diſtributiones debet ſedere, non in loco vicarij, ſed in loco & ſede ſui canonicatus, & cum habitu canonicali Nauarrus conſilio 1.2. & 3. de maiorítat. & obed. vt per Genuenſ. cap. 86. numero 8. & in annotat. vbi ait, ita ſepe à S. Congregat. rituum fuiſſe declaratum, & adducit declarationes, ſequitur Gratian. diſcept. forenſ. cap. 106. Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 4. §.7. num.3. ſicut etiam debet ſedere vicarius capituli, Genuenſ. dict. cap. 8. & Quarant. ſumm. Bullar. verb. capitulum ſede vacante numero 8.

Num.358. ibi, *diſtributiones*. contra Alexand. Monet. d.q.11. à num. 83. quem refert ſumm. Bullar. ibi.

Num.359. ibi, *2. p. diu.* Alex. Monet. d.q.11. n. 89. & ſumm. Bullar. Quar. verb. capitulum ſede vacante ſub n 8.

Num 360. fin. ibi, *& alij*, & videtur ſequi Dueñas reg. 206. n.6. & 7. Sandoual dę offic. Eccleſ. 6. p. c.17.

Num.361. in fine, poſt Vegam, & Azeued. conſ.21. num 4. & conſ.24. n.31. vbi requiritur conſuetudo quadraginta annorũ ſpatio præſcripta.

Numero 362. ibi, *& Zedi.* & Sandoual.

Numer. 363 ibi, *verſic.1.* Et tradit Alexand. Moneta part.2. quęſtione 6. & 7. & Rota in cauſa Leodien. fructuum 21. Maij 1604. coram D. Lita, vbi fuit reſolutum, quòd *Infirmo, & ſenio confecto debentur diſtributiones, etiamſi non reſideat, & etiamſi aliquando exiret de domo, nec infirmitas eſſet intimata capitulo, quia de iure infirmis non reſidentibus, aliàs tamen ſolitis reſidere, debentur diſtributiones, Couarrub. poſt alios variar. lib.3. cap.13. numero 8. item & ſenio confectis, vt conſtat ex reſolutione Congregationis Concilij, nec iure cautum reperitur, quòd intimatio infirmitatis debeat fieri per infirmos, & ſenio confectos, aliàs ſolitos reſidere, ad effectum conſequendi diſtributiones; & quoad prætenſum ſtatutum fuit dictum, de eo legitimè non conſtare, & illud in omnem caſum eſſe nullum, vti factum per capitulum ſine conſenſu Epiſcopi, ſine quo capitulum ſuper modo lucrandi diſtributiones ſtatuere non poteſt, vt fuit tentũ in Lucana iuris 9. April. 1601. coram Pamphilio. Nec poteſt excuſari capitulum ex conſumptione diſtributionum bona fide facta, cùm minimè probabiliter ignorare potuerit infirmitatem, & maximam ſenectutem, quòd quidem infirmo de iure debeantur diſtributiones: & deciſ. Putei 417. lib. 1. procedit in terminis indulti conceſſi alicui de lucrandis diſtributionibus: cuius indulti conceſſio cùm potuerit probabiliter ignorari à capitulo, non mirum ſi illius intimatio neceſſaria eſt ad conſtituendum capitulum in mala fide.* Et 14. April. 1606. coram eodem fuit ſtatum in deciſis.

In fin. Cui declarationi accedit, quod ait Vaſconcellus diuerſ. iuris argument. lib. 1. cap. 9. numerò 19. & 20. quòd incarceratus ſine culpa diſtributiones lucratur, & quòd lite pendente interim percipit diſtributiones, quia non conſtat adhuc de culpa: ſi tamen poſteà ex ſententia apparet fuiſſe iuſtè incarceratum, repetuntur de iure, licèt non de conſuetudine in Eccleſia Eborenſ.

Numero 364. Similiter etiam ſunt accipienda tradita per ſummam Bullar. verb. diſtributiones quotidianę, cum Nauarro ibi, & alijs, Genuenſ. Man. paſtor. cap.88. numero 6. Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 19. §.2. num. 6 verſic. excipitur ergo, & Piaſec. in praxi Epiſcop. part.2. cap.3. numero 10. in fin. Raph. de la Torre de relig 1. tom. tractat. de hor. canon. controuerſ. 10. diſputatione 3. num.4. & 5.

Quamuis Archidiac. in dicto cap. vnico numero 2. Anchàrranus 4. & Franc. §. qui verò numero 3. & 4. & Hojeda de incompat. cap. 17. numero 19. etiam in præſenti in loco qui abeſt à choro ob vtilitatem Eccleſiæ, vel aliam iuſtam cauſam, requirant conſuetudinem ad lucrandas diſtributiones quotidianas, & ea ſtante procedere dict. cap. vnicum. Et quamuis Coſmas in pragmatic. ſanctio. tit. quo tempore quiſquis debeat eſſe in choro, verſicul. actualiter, teneat etiam abſenti à ciuitate vel diœceſi propter vtilitatem Eccleſiæ deberi de iure diſtributiones,

tiones, niſi detur ei ſalarium, ex quo recompenſentur. Et quamuis Alexand. Moneta part 2. quæſt. 5. 5. concluſ à num. 47. & quæſt. 6. à num. 10. & 19. & quæſt. 11. à num. 2. dicat abſentem ob corporis neceſsitatem, ſeu infirmitatem, vel Eccleſiæ vtilitatem, etiam à loco beneficij, percipere de iure diſtributiones quotidianas, ex dict. cap. vnic. licèt eas non percipiat abſens cauſa peſtis, niſi ſtante conſuetudine, iuxta declarationem S. Congregat. contra Lauretanum in ſpeculo Epiſcop. de fuga lib. 1. diſput. 1. quæſt. 1. concluſ. 3. quia abſentia hæc non eſt omnino neceſſaria; ſequitur Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 23. à numer. 21. Sed certè non eſt in hoc differentia inter abſentem ob corporis neceſsitatem, ſeu aliam iuſtam cauſam, & abſentem cauſa peſtis, quæ verè pertinet ad neceſsitatem corporalem, quæ includit omne iuſtum impedimentum vltra infirmitatem, Doct. in dict. cap. vnico, & Genuenſ. in Man. paſt. cap. 88. numer. 6. Et dictum cap. vnicum intelligitur de præſentibus in loco beneficij, non de abſentibus, iuxta d. cap. non deceat, & cõmunem veriorem intellectum Domin. & aliorum ſupra citatorum numer. 359. & 361.

Nec eſt vera ſolutio noua Monetæ dicta quæſt. 11. à num. 22. quòd dictum cap. non deceat, loquitur in proſequente vtilitatem ſuæ Eccleſiæ in particulari, ſed Eccleſiæ ſuæ ciuitatis, ſeu in communi, quia imò loquitur de proſequentibus vtilitatem ſuarum Eccleſiarum, etiam in particulari, circa negotium electionis prælati, vt dicit text. ibi, cùm tales Eccleſiarum ſuarum proſequentes vtilitatem, &c. Nec etiam quicquam valent aliæ nouæ ſolutiones eiuſdem ibidem à numer. 28. vt ex ipſis patet: quamuis etiam Azeued. dicto conſil. 24. numer. 86. velit incarceratum extra ciuitatem lucrari diſtributiones, ſi impedimentum & carceratio principium habuit in ciuitate, & fuit aliò ductus contra voluntatem ſuam; qui tamen fatetur non potuiſſe obtinere, ſed contrarium fuiſſe ſententiatum quoad diſtributiones: qui etiam dicto conſil. ex numer. 7. nititur defendere etiam iuſtè incarceratum ſua culpa; non tamen ad id ordinata, ſeu ad non reſidendum, haberi pro reſidente, etiam quoad diſtributiones quotidianas: quòd tamen eſt contra communem, & ſanctam Congregationem, & Doctores allegatos, & Alexandrũ Monetam dicta quæſt. 5. numer. 82. & quæſt. 6. numer. 13. & Leonem dict. cap. 13. numer. 26. & cap. 33. numer. 27. & contra id quod ipſe Azeuedo tenet conſil. 21. numer 27. vbi ait, quòd carceratio iuſta priuat à reſidentia, & multò fortiùs à diſtributionibus quotidianis ſecundum dicta per Couar. dict. cap. 13. numer. 8. verſiculo 11.

Numer. 367. & conſtat ex dicta declar. Burgen. infra adducta 5. part. cap. 4. nu. 122. quæ ait, pœnitentiarium non poſſe fungi officio viſitatoris.

Numer. 369. licèt Alexand. Moneta 2. par. quæſt. 8. numer. 8. abſolutè dicat, ſolos canonicos, de quibus loquuntur dicta iura, nõ autem alios clericos, huiuſmodi prærogatiua gaudere poſſe.

Numer. 37. & ſequitur ſumm. Bullar. verb. reſidentia, verſic. in quæſtione illa, & Genuen. in praxi cap. 116.

Numer. 372. Refert & ſequitur Genuen. ibid.

Numer. 374. ibi, quod ſequitur, &c. dele, & dic, de quo ſupra num. 342.

Numer. 381. Ad Alexand. Monet. de diſtrib. part. 2. quæſt. 8. numer. 6. & 7. aliter intelligit text. in dict. cap. de cætero, abſolutè atque indiſtinctè de canonicis loquentem, nempè quòd ex eo poſsit Epiſcopus aſſumere pro ſeruitio ſuo canonicos Eccleſiarum collegiatarum inferiorum, etiam plures duobus; ſed ſine ſufficienti fundamento contra communem, nec placet ex dictis. Et Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 19. numer. 6. ait, quòd prælatus Eccleſiæ collegiatæ, & non cathedralis, vnum habere poteſt in ſuo ſeruitio, citans Abbatem dicto cap. de cætero, qui id non dicit.

Numer. 382. ibi §. 4. Alexand. Moneta dicta quæſt. 8. a num. 9. & quæſt. 9. 1. concluſ. a num. 3.

Numer. 383. Alexand. Moneta dicta quæſt. 9. 2. concluſ.

Numer. 385. & Alexand. Monet. d. quæſt. 9. 2. concluſ.

Numer. 387. & Açor 2. part. lib. 7. cap. 4. quæſt. 3. cap. 6.

Numer. 388. ibi, *Sub num. 5.* & Alexander Moneta d. quæſt. 9. num. 7.

Numer. 394. Et tradit Alexander Moneta part. 2. quæſt. 5. numer. 51. & ſequentibus licèt quæſt. 13. numer. 46. dicat eſſe cauſam iuſtam, ob quam poſsint a ſtatuto dari abſenti diſtributiones, peregrinationem maxime neceſſariam ex voto, iuxta tradita per Doctores. Vnde non videtur verum quod ait Genuenſi in Manual. paſt. cap. 88. ſub numer. 6. quòd tempore anni ſancti per quadraginta vel quinquaginta dies; dum canononicus petit Romam ad

E lucran-

lucrandum indulgentiam, poterit lucrari diſtributiones.

Num. 395. Niſi adſit confirmatio Papæ in ſpecie, ſeu ex certa ſciencia, quæ habet vim priuilegij, vt in ſeq. declarat. S. Cõgreg. *Cum in Eccleſia Eboren. extaret ſtatum ante Concilium a Sede Apoſtolica confirmatũ, vt canonici ſemel in vita annum abeſſe poſsint cauſa Ieruſalem proficiſcẽdi, & ſex menſes, cum Baſilicam S. Petri quolibet quinquennio viſitare vellent, dubitatum eſt, an illud ſublatum eſſet à Concilio cap. 12. ſeſſ. 24. Congreg. cenſuit, ſtatutum huiuſmodi à Sede Apoſtolica confirmatum non eſſe ſublatum per Concilium, & ita etiã ſanctiſsimus probauit.*

Num. 398. & ſumm Bullar. Quaran. verb. diſtributiones quotidianæ. & Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2. c. 3. num 8. & ſeq Genuen. in manuali paſt. c. 88. n. 7. & Vgol. de offic. Epiſc. cap. 19. §. 2. num 6.

Num 399. Quod decretum, & ſecundam declarationem S. Congregat num. præced. adductam affert Alexand. Moneta de diſtribut. part. 2. quæſt. 11. numer. 55. vbi à num. 49. agit de hoc, & aliquantulum laxat; & Leo cap. 33. numer. 26. refert conceſsionem circa hoc factam à Gregor. XIII. Archipiſcopo Mediolanenſi, & Epiſcopis ſuæ prouinciæ.

Numer. 401. ibi, *Et Hojedam,* & Alexan. Moneta ibi, vbi vide. & ita in propoſito videtur tenere Moneta part. 2. quæſt. 11. num. 56.

In fine, & directorio Eccleſiaſticæ diſciplinæ Octauij Frangipani Nuntij Apoſtolici Belgiæ tit. de reſident. numer. 10, vbi ſic ait: *Similiter eos, qui vel ſacrificant, vel audiunt cõfeſsiones ipſa hora qua hæc faciunt, pro præſentibus habendos eſſe decernimus; modo tamen ad principales horas iuxta Eccleſiæ ſuæ conſuetudinem ingreſſum fecerint, & ſacrificio ſuo, aut cõfeſsionibus finitis, ſi nondum ſit perfectum officium chori, in ipſum redeant.*

Num. 405. & Vaſconcell. diuerſ. iur. arg. lib. 1. cap. 9. num. 21.

Num. 414. Bouadilla in Polit. lib. 2. cap. 17. num. 109. & 119. & lib. 3. cap. 8. nu. 195. vbi plures citat. Gratian. diſcept. foren. cap. 184. num. 25.

Num. 416. Accedit declaratio S. Congreg. Concil. quæ ſic ait, *Cùm à tempore immemoriali, &c.*

Num. 419. quem ſequitur Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ lib. 1. par. 1. cap. 15. pag. 294. & nouiſsimè cum Couarr. idem tenet Torre de relig. 1. tom. tract. de hor. canon. controuerſ. 10. diſp. 6 num. 5.

Num. 421. & Alexand. Moneta de diſtrib. part 2. quæſt. 11. num. 32. & ſequent.

Numer. 426. & prædicta confirmatur ex alia nouiori declaratione S. Congreg. Concilij de menſe Nouemb. 1610 in alia Abulen. vbi dicitur, huiuſmodi licentias nequaquam concedi poſſe, & conceſſas in nullo ſuffragari, quæ ſic ſe habet: *Illuſtriſsimus Cardinalis Toletus, &c.* 1137.

Nec obſtat declaratio adducta num. 416. quia loquitur de conſuetudine concedendi licentiam abſentiæ ex legitima cauſa, & ſic ex cauſa in iure contenta. Idem ſignificat verbum, legitima, id eſt, ſecundum leges canonicas, Calep. & alia dictionaria verb. legitimus. Sed dices, ad id non eſſe neceſſariam conſuetudinem, & ſic declarationem neceſſario eſſe intelligendam de licentia ex cauſa iuſta, licèt non in iure contenta. Reſpondetur, conſuetudinem eſſe ad hoc, vt capitulum iuridicè, ſeu authoritatiuè declaret cauſam eſſe legitimam.

Numer. 430. & Alexand. Moneta part. 1. quæſt 11. à num. 37. Torre de relig. 1. tom. tract. de hor. canon. controuerſ. 10. diſput. 4.

Numer. 431. poſt Enric. Alexand. Monet. part. 3. quæſt. 5. 2. concluſ. id maximè & ſine difficultate dicens in remiſsione de futuro ſumm. Bullar. Quar verb. reſidentia, verſic. item propoſitionem illam, Genuen. in Man. paſt. cap. 88. numer. 5 Gratian diſceptat. forenſ. cap. 166. à numer. 31. Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 19. §. 1. numer. 6. verſicul. 3. Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. cap. 3. numer. 8. in fin. Açor 2. part. lib. 7. cap 7. quæſt. 9. Suar. de relig. 2. tom. tract. 4. lib. 4. cap. 10. numer. 20. & Torre dict. controuerſ. 10. diſput. 5. num. 4.

Ibi, *Caſu* 41. Sandoual de offic. Eccleſ. 6. part cap. 17. & Vaſconcell. diuerſ. iuris arg. lib. 1. cap. 9. à num. 12. & 17. quòd per viam eleemoſynæ, & ex iuſta cauſa poteſt dari, quem ſequitur Grat. dict. cap. 166. numer. 36.

Numer. 432. ad fin. ibi: *Facta reuocentur.* quam declarationem refert Suar. dict. num. 20 vbi etiam ponit dictam primam declarationem, & quòd capitulum non poteſt dare licentiam, & concedere abſenti quod lucretur diſtributiones, fuit reſolutum in cauſa Hiſpalenſ. diſtributionum 2. Maij 1603. coram domino Coccino, allegando declarationes Congregationis, & ſic quòd Epiſcopo Squilacen. qui non reſedit in ſuo Archidiaconatu, & Canonicatu, diſtribu-

diſtributiones non erant debitæ, non obſtāte licentia obtenta per Epiſcopum à Capitulo de lucrandis diſtributionibus per triennium, &c. refert & ſequitur Gratian. dicto cap. 166. num. 31.

Numer. 435. Poſt Bott. Vaſconcell. dicto lib. 1. cap. cap. 9. numer. 21. quicquid de ſtatuto, quòd infirmus abſens à ciuitate non percipiat diſtributiones, contradicat Alexander Monet. part. 2. quæſt. 6. numer. 20.

Numer. 442. in fin. & vide Alexan. Monet. de diſtrib. par. 2. quæſt. 3. & ſum. Bullar. Quaran. verb. reſidentia.

Num. 446. Poſt Vgolin. Alexand. Monet. de diſtrib. par. 3. quæſt. 6. numer. 25. & 26. 33. 34. & 41. Perez de Lara de anniuerſ. & capell. lib. 1. cap. 17. à numer. 3. Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. numer. 9. & Torre de relig. tract. de hor. can. controu. 10. diſp. 5. ad fin.

Numer. 447. ibi, *Num. 107.* & Monet dict. num 26. & 34.

Numer. 449 & per Torre d. controu. 10. diſp. 6. ad fin.

Num. 455. ibi, *Ampliat.* 4. & quòd in delictis factum maioris partis non nocet minori, Millis verb. vniuerſitas, verſicul. in his quæ continent delictum, & in vno contradicente innocentia vniuerſitatis præſeruabitur, l. ſicut, §. fin. quod cuiuſque vniuerſ. nomin. tradit Villar del patronado de Calatayud, 7. part. §. 1. num. 35.

Numer. 462. ibi, *Cap.* 14. & Fuſcus de viſit. libr. 1. cap. 15. Alexander Monet. d. 3. part. quæſt. 6. & placet Açori 2. part. lib 7. cap. 7. quæſt. 8.

Numer. 465. Quinta, *Congreg. Concilij cenſuit, ſi præpoſitura cathedralis, à qua poſt Concilium tertia pars fructuum detracta, & in diſtributiones quotidianas conuerſa proponitur, non ſit de corpore capituli, id quod ex dicta tertia parte præpoſitus non inſeruiens amiſerit, fabricæ Eccleſiæ, ſi indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Epiſcopi eſſe applicandum, iuxta decretum, cap. 3. ſeſſ. 22. 10. April.* 1598.

Numer. 486. & ſimile eſt in Eccleſia Eboren. vt per Vaſconcell. libr. 1. diuerſ. iur. argumēt. cap. 18. à numer. 3. id defendentem, contra quem eſt etiam dicta declaratio. Et quòd ex tali groſſa poſſit tunc fieri ſeparatio tertiæ partis pro diſtributionibus quotidianis, ſenſit Rota in Burgen. diſtributionum 13. Febr. 1595. coram D. Peña.

Num 487 & Alexand. Monet. de diſtrib. par. 2. quæſt. 3. 1. concl.

Numer. 489. & tradit apoſtillator Conſil. Nauar. 9. de cleric. non reſidentib. dicens aduertendum, S. Congreg. Vt refertur, cenſuiſſe diſtributiones non poſſe aſsignari aliquibus horis, & aliquibus non, ſed omnibus aliquas omnino eſſe aſsignādas, quem refert Alexand. Monet. d. quæſt. 3. 8 concl. quod tamen dicit ibi, & quæſt. 12. num 42. valere cōſuetudinem contrariam, nec de ea loqui declarationem S. Congreg. quamuis non valere dicat conſuetudinem, vt intereſſendo vni horæ acquirat quis diſtributiones aſsignatas omnibus horis, cum Nauar. dict. conſ. 9. Sed verius videtur, & magis conforme S. Congreg. etiam non valere illam conſuetudinē; conſuetudo tamen, quòd exiſtens matutinis, quæ dicuntur poſt mediam noctem, lucretur primam, & eius diſtributiones, vt ſeruatur in hac Eccleſia Abul. videtur tolerabilis: facit quod tradit Sandoual de offic Eccleſ. 6. par. c. 17. pag. 242.

Numer. 495. ibi, *De reſtit.* Alexan. Monet. de diſtrib. par 2. quæſt 2. concl. 2. & quæſt. 19. numer. 19. Açor 2. part libr. 6. cap. 8. quæſt. vltim.

Numer. 503. & etiam alia declaratio in vna Calagurritan. 29. Iul. 1593. quæ ſic ait: *Congregatio Concilij cenſuit, minimè potuiſſe Epiſcopum ſtatuere, vt decanus primam obtinens dignitatē in Eccleſia Collegiata S. Mariæ teneatur contra conſuetudinem dictæ Eccleſiæ inſeruire in diaconi officio ſacerdoti celebranti, niſi decanus vltra dignitatem decanatus obtineret in eadē Eccleſia etiam præbendam, onus hoc canendi Euāgelium annexum habentem, tunc enim ad onus prædictum etiam ſubeundum cogendum fore.*

Numer. 513. Poſt Açor, Alexand Monet. part. 2. quæſt 2. 3 concluſ. & quæſt. 19. num. 19. Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 15. §. 1. Suar. de relig. tract. 4. lib 4 cap. 12. à num. 8. & Torre etiam de relig. tract de hor. can controu. 10. diſp 6.

In fine Et cæremoniale Epiſcoporū Clemen. 8. lib. 1. cap. 5. de offic. magiſtr. cęremoniarum ſic ait: *Sed nec libros aut ipſum breuiarium, aut diurnum in manibus habeant, vt ex illis priuatim horas aut orationes recitent; ſed illas alta voce vnà cum choro dicant, aut canēt, & ad id librum habere permittantur.*

Num. 514. ibi, *Peccant mortaliter,* Suar. videndus d. lib. 4. c. 14. nu. 12. & 13. & Torre d. controu. 10. diſp. 9. num. 6.

Ibi, *Et Zech. ſuprà,* & Alph de Madrigal in iſtit. ord. ſub titul. de maior. ordin.

Num. 515. poſt Açor Leſſ. de iuſt. & iur. lib. 2. c 34 num. 184 Genuen. in Man. pact. c. 88. num. 8. latè Moneta d. q. 2.

Dicto num 515. in fine, & Suar. dict. cap. 12. numer. 10. & Torre dict controuerſ. 10. diſp 7. & 9. & Octauius Frăgipan. in Direct. Eccleſ. diſcip. tit. de reſid ſic ait: *Imò ſi in ipſa Ecclesia corpore quidem præſentes, ac cum alijs diuina officia non peragentes, ſed dum alij hoc agunt, ipſi aut fabulando, aut ambulando, vel etiam alicuius officij notabili parte obdormiendo, ſeu etiam ſine iuſta cauſa officium quod alij cantant, aut alias preces, vel quod peius eſt, vanas hiſtorias aut fabuloſas legendo, alijs ve modis, cum alijs in officijs non communicant, reſidentiæ ſuæ non ſatisfeciſſe, & fructus ac diſtributiones aſsignatas lucrifeciſſe; ſecundum veriorem & ſecuriorem Doctorum ſententiam dici non poſſunt; beneficium enim non datur niſi propter officium, &c.*

Num. 516. ibi, *Et Arag. ſupra*, & Suar. d. cap. 12. num. 10. & 14.

Num. 517. & facit Leſſ. dict. lib. 2. cap. 34. num. 185. dicens, iſtam conſuetudinem non omnino eſſe contra rationem: nam ſic diuinum officium magnificientius & ſuauiùs canitur, cùm canonici ſæpe voce, ſuauitate, vel peritia canendi careant, vnde per eam potuit iuri antiquo derogari, &c.

Et Suar d. c. 12 n. 11 & 13 cum ſequentib. approbat huiuſmodi conſuetudinem, & etiã Alexand. Monet dict. quæſt. 2. à numer. 43. dicens, quòd vbi adſunt manſionarij, induci poteſt conſuetudo, vt non teneantur canonici pſallere, modo id à primis principijs fiat; atque hæc conſuetudo cùm ſit contra ius, debet cũ aliqua ratione induci ſpatio quadraginta annorum.

Num. 519. poſt Arag. & Leſs ſupra numer. 186.

Num. 520. Torre d. controu. 10. diſp. 7. nu. 3. Et eſt in ſimilibus terminis decreti de obſeruandis & euitandis in celebratione Miſſæ ſeſſ. 22. & declaratio S. Congreg. his verbis; *An mendicantes poſsint vti hodie priuilegijs faciendi ſacrum ante lucem, & poſt meridiem, quibus ante Concilium vtebantur? Ratio dubij videtur, quia ordinarius videtur non prohibuiſſe: tamen quia aliàs Congreg. reſpondit, fratribus S. Hieronymi Hiſpaniæ, non poſſe, & quia eſt mens clara Concilij, quod prohibet hoc, licèt ordinarius negligens ſit in prohibendo: ideò Congreg. cenſuit idem reſpondendum quòd alias deciſum, & quod præcipue conuenit Ieſuitis & Mendicantibus, vt cùm videant hoc improbatum à Cõcilio, abſtineant etiã quòd ordinarius nihil dicat.* Et idem circa priuilegium Prædicatorum & Minorum in quouis loco honeſto celebrandi, quòd ſit ſublatum per decretum Concilij, tradunt Nauar. in Man, cap. 25. nu. 82, & Suar. 3. par. diſp. 81. ſect. 3. verſ. Quarta excommunicatio, licèt Ludouic. Lop. inſtruct. conſc. 2. tom. cap. 79. & Man. Rodrig. quæſt. reg. 1. tom. quæſt. 28. art 3. & quæſt. 43. art. 5. dicit, quòd antequàm Epiſcopus prohibeat, non amititur iſtud priuilegium, nec annullatur per Concilium, &c.

Nec etiam ſatisfacit reſponſio Suarez dicto cap. 12. num. 14. quæ eſt contra verba & intentum Concilij.

Numer. 522. poſtremò Torre dict. diſp. 7. docet, quòd licèt ſibi verius videatur, canonicos debere canere horas in choro, & aliàs teneri ad reſtitutionem diſtributionum & fructuum, & contrariam conſuetudinem potiùs ad abuſum pertinere, cùm euertat naturam & inſtitutionem canonicatuum, & eſſe ſublatam à Trid. Concilio, eò ipſò quòd pręcipit oppoſitum ſeruari tanquam antiquum ius; tamen propter deſidioſos huius ſeculi conſuetudo toleranda videtur, quæ à multò retroactis præſcripta obtinuit oppoſitũ, ſummis Pontificibus, ac cęteris Prælatis videntibus & conſentientibus. Et ſtando in hac ſententia ad Concilium reſpondet, non abrogare in hoc conſuetudinem præſcriptam, nec de ea arroganda verbum feciſſe; quamuis circa multa alia in eodem cap. appoſuit, *Non obſtante quacumque conſuetudine:* & iuxta hanc ſententiam diſp. 8 ſeq. ait, nec etiam teneri recitare horas in choro.

Numer. 528. & quòd poteſt quis ſuæ voci renunciare ex cap. in cauſis de elect. & cap. ad Apoſtolicam de regular. tradit Azeued. in curia Piſana lib. 2 cap. 5. ſub numer. circa finem.

Num. 531. ibi, *Azeuedum*, & cap. 8 & Bouad. in Polit. 2. part. lib 3 cap. 7. numer. 61. & 64.

Ad finem, & ita planè tenet Villar del patronado de Calatayud 7. par. §. 1. num. 28. qui plura adducit.

Num. 538. & facit quod ex Seneca ad Gallionẽ de vita beata tradit Simanc. de republ. lib 2. cap 9. num. 8. & 120. his verbis: *Duæ maximè in hac re diſſident ſectæ, Epicureorũ, & Stoicorum. Epicurus ait: Non accedet ad Rempublicam ſapiens, niſi quid interuenerit. Zenon ait: Accedet ad Rempublicam, niſi quid impedierit. Alter otium ex propoſito petit; alter ex cauſa: cauſa autem latè illa patet, ſi Reſpublica corruptior eſt quàm vt adiuari poſsit. Non nitetur ſapiens in ſuperuacuum, nec ſe nihil profuturis impendet, ſi parum habuerit authoritatis, aut virium, nec illum erit admiſſura Reſpublica, ſi valetudo illum impediet.* Et numer. 9. & 121. ex eodem poſt multa, his verbis: *Negant*

Negant noſtri ſapientem ad quamlibet Rempublicam acceſſurum. Interrogo ergo, ad quam Rempublicam ſapiens acceſſurus ſit? Ad Athenienſium, in qua Socrates damnatur? Ariſtoteles ne damnaretur, fugit, in qua inuidia virtutes opprimit? Negabis mihi acceſſurum in hanc Rempublicam ſapientem. Ad Carthaginenſium ergo Rempublicam ſapiens accedet, in qua aſſidua ſeditio, & optimo cuique infeſta libertas eſt, ſumme æqui ac boni vilitas, aduerſus hoſtes inhumana crudelitas, & aduerſus ſuos hoſtilitas, & hanc fugiet. Si percenſere ſingulas voluero, nullam inuenero, quæ ſapientem, aut quam ſapiens pati poſſit.

Num. 542. Et facit quod tradit Marquez del Gouernador Chriſtiano, libr. 1. cap. 10. pag. 54. & 55.

Numer. 546. fine, ibi, *In multis cauſis*, & Villar del patronado de Calatayud, dict. 7. par. §. 1. num. 36.

Numer. 548. & rectè Sandou. de offic. Eccleſ. 6. par. c. 15. & Villar dicta 7. part. §. 1. num. 1. qui ait; quòd tempore miſſæ maioris, præſertim diebus ſolennibus capitula, ſeu actus capitulares, aut alij tractatus non celebrentur, niſi fortè vrgens & euidens neceſsitas ingrueret, & refert pragmaticam ſanctionem.

Numer. 556. & Octauius Frangipanus in direct. Eccleſ. diſciplinæ tit. de decim colleg. Eccleſ. num. 33. ſic ait: *Cùm verò capitulares conuentus, etiam illi, in quibus de rebus temporalibus agitur, eò ſeruẽt, vt Eccleſiæ cultus, & diuina officia ſine intermiſsione ad honorẽ Dei, & proximi ædificationem obſeruẽtur, nequaquã illi vel Eccleſiæ cultum minuere, vel diuinis officijs aliquid detrahere, vel populũ aliqua ratione offendere debent. Quare in virtute ſanctæ obedientiæ vetamus; vt nec ſummæ miſſæ tempore vllo modò habeantur, niſi aliud cogat neceſsitas, quæ minimam temporis non patiatur dilationẽ, quo caſu vt minimũ tot mittantur canoci in chorum, qui ad diuinum officium cum honore peragendum ſufficiant, nec alibi habeantur, quàm in domo capitulari: alioquin irritum ſit & inane, quod vel in choro, vel ſacrario, ſeu armario, vel quauis alia templi parte, etiam per actu diuino officio, capitulariter concluſum & diffinitum fuerit, &c.*

Num. 568. & ita Congreg. Concil. cenſuit 2. Febr. 1596 his verbis: *Congregatio Concilij cenſuit, neque Epiſcopum, neque capitulũ debere exigere rationum redditionem tempore quo recitantur horæ Canonicæ, & diuina celebrantur.*

Numer. 569. ibi, ad finem, & Sandoual de offi. Eccleſ. par. 6. c. 15.

Numer. 573. Et ſic eſt accipiendum quod nouiſsimè dicunt Bobadilla in Polit. libr. 3. cap. 7. num. 16. & curia Philip. 1. par. §. 1. n. 15. quod ſi maior pars capitularium non fuiſſet citata, ſeu deficit maior pars vocandorum vitiatur, & eſt nullus actus, etiamſi illi id non petant, ſeu reclament.

Caput tertium.

NVmer. 1. Et Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 50. §. 16 Thom. Sanchez in præc. Decalogi lib. 2. cap. 5. De qua etiam fidei profeſsione Octauius Frangipanus Mirthus, Nuncius Apoſtolicus Belgiæ in direct. Eccleſ. diſplin tit. 1. de fid. profeſ. & Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 2. à nu. 20.

Numer. 4. Et nouiſsime Thom. Sanch. in præcepta Decalogi lib 2 cap. 5 numer. 4. ait, quòd hic motus proprius non eſt in omnibus locis receptus, in ijs non obligat.

Numer. 7 & ſentiat Molina de iuſt. tract. 5. diſput. 71 numer. 8. dicens, neſcire an vbique in Hiſpanijs ſit receptum, &c. Et nouiſsimè Vgol. dict. §. 16 numer. 7 & etiã de temporalibus prælatis eam videtur intelligere. Sorbo in compend. mendic. verb. profeſsio fidei; dicens tamen, quòd non eſſe in vſu illuſt. Card. alijque doctiſsimi viri conſuluerunt, & quòd ſic iam obſeruatur; quem ſequitur Thom. Sanchez libr. 2. cap. 5. numer 3. dicens contra Ledeſmam, in religionibus, in quibus ea conſuetudo non eſt, non teneri prædictos prælatos eam fidei profeſsionem emittere; quòd vel id decretum in eis receptum non ſit, vel conſuetudine abolutum, vt Capuccinus, & per eum relati ſentiunt.

Num. 12. ibi *Curatis*, Thom. Sanch. in præcepta Decal. lib. 2. c 5. nu. 1.

Num. in fin. ibi, *Verba facere*, Thom. Sanh. ibid.

Numer. 14. & in eodem errore nouiſsimè eſt Vgol in dict. cap. 50 §. 16. numer. 3 dicens, quòd prouiſi etiam de beneficijs ſimplicibus profeſsionem facere debent, eſtò animarum curam non habeant: nam & qui canonicatum adepti ſunt, eam facere tenentur, qui nec animarum curam gerunt; ergo idem, & hic ob eandem rationem, & ex Concil. ſeſſ. 25. c. 2. verſic cæteri verò, qui generaliter de omnibus beneficijs loquitur. Sed vt dixi, id minimè probat: nam nõ loquitur de huiuſmodi profeſsione, ſed de facienda in prima Synodo, vt ipſe Vgol. ait numer.

6. Nec verum eſt, eſſe eandem rationem in Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, & alijs beneficiatis, imò eſt longè diuerſa ratio propter excellentiam & præeminentiam dictorum canonicorum. Similiter etiam eſt in alio errore Vgol. dict. §. 56. num. 2. dum ait, quòd etſi Canonici Eccleſiæ Collegiatæ, non Cathedralis, non tenentur profeſſiones fidei facere in capitulo, eam tamen facere debent coram Epiſcopo, vel eius officiali: quod re vera eſt ſine fundamento, & contra dictam declarationem S. Congreg. quam etiam ipſe allegat, quæ abſolutè vult, Canonicos in Collegiatis non teneri ad fidei profeſſionem: quia Concilium ſolùm loquitur de Canonicis in Cathedrali.

Poſt 2. dub. num. 15. tertio dubitatur, an habitus in commendam, dignitatem, ſeu Canonicatum Eccleſiæ Cathedralis, qui dicuntur commendatarij, teneantur facere huiuſmodi profeſſionem fidei.

In quo breuiter dicendum eſt, iuxta aliàs dicta de horis ſupra cap. 1. dub. 5. a numer. 105. teneri, ſi commenda eſt ad vtilitatem ipſius commendatarij, quia cenſetur legitimus & canonicus titulus, ſeu habet vim & effectum tituli, vt dicitur infra part. ſequen. cap. 4. ſecus ſi commenda eſt ad vtilitatem Eccleſiæ, quia non cenſetur titulus, nec habet vim & effectum tituli; vt ibidem dicitur, & ita eſt accipiendus Fuſcus de viſit. libr. 2. cap. 9. nu. 14.

Num. 16. Quarto dubitatur, an coadiutores Canonicorum, ſeu dignitatum, teneantur ad prædictam profeſſionē fidei. In quo breuiter dicendum eſt, coadiutores etiam perpetuos, & cum futura ſucceſſione non teneri, niſi cùm factus fuerit ſucceſſionis locus: nam non ſunt verè Canonici, ſeu dignitates, nec pro talibus habendi viuentibus coadiutis, ſed tantùm poſt eorum obitum, vt in declarat. Conimbric. cōfirmata per Breue Pauli V. poſita ſequenti parte cap. 5. de quo alias ſupra cap. 1. num. 109. quamuis Acoſta de Andrada quæſt. 7. in Bullam Cruciatæ dicat, quòd iudex Apoſtolicus conferat prouiſo coadiutoriam tanquam verum beneficium per impoſitionem pilei, facta priùs fidei profeſſione, &c. Sed id eſt ſine fundamento, nec communiter ita fit.

Nume. 17. ibi, *Concilij*, Et faciat ſimile de Epiſcopis, qui in qualibet prouiſione & promotione debent præſtare, & præſtant huiuſmodi iuramentum fidei, & fidelitatis, vt vidimus: & ita planè tenet Nauarr. conſil. 12. de iure iurand & nouiſsimè Vgol dict. cap. 50. §. 16. num. 2. dicens, d. reg. locum habere, vel in alia actione profeſsionem ipſam fecerit: nam S. Synodus ſimpliciter iubet, vt profeſſionem faciat, & non diſtinguit, an antea fecerit, & ſic nec nos diſtinguere debemus, l. de pretio. ff. de publician.

In fine, & quamuis Açor inſt. moral. 2. par. lib. 7. cap. 2. quæſt. 8. nō reſoluens dicat, quoſdam exiſtimare id locum habere in his, qui dimiſſa priori Eccleſia, poſteriorem obtinēt in diuerſis diœceſibus, oppidis, vel locis; non tamen in his, qui ſecundum beneficium in eadem Eccleſia, in qua erat primum, accipiunt: alijs verò videri vniuerſe, quia primum, vel ſecundum Canonicatum, dignitatem, vel parochiam accepit, eum debere ſemel & iterum fidem publicè profiteri, quem tanquam iſtam vltimam ſolutionem ſequentem refert, & videtur ſequi Sanchez, dict. c. 5. num. 6.

Num. 18. Idque etiam procedit in eo, qui denuo adipiſcitur parochialem dignitatem, vel præbendam, quā antea habuerat, & dimiſit: nam in noua adeptione tenetur facere profeſsionem fidei, quamuis eam fecerit in prima adeptione, vt apparet ex Concilio, & Concilium conſiderat prouiſionem & poſſeſſionem, vt in d. verſ. prouiſi, & ſic quandocumque quis fuerit de nouo prouiſus de parochiali, dignitate, vel præbenda, & eius poſſeſſionē acceperit, debet facere profeſsionē fidei; & ita conſultus reſpondi in vna Caurien. quamuis alij contra teneant; & ſicut profeſsio antea facta in alia actione, ſeu prouiſione, non iuuat ad ſequētem, vt dictū eſt; ita etiā profeſsio ſubſequuta in alia actione ſeu prouiſione nō ſupplet defectū profeſsionis aliàs cōmiſſum, quicquid velit Sanc. d. n. 6. dicens, quòd ſi dictam fidei profeſsionem iam emiſerunt alio titulo, vt Doctoratus, quamuis immemores obligationis illius facultatis, ratione beneficij antea adepti, ſatis erit, nec tenebuntur eam iterare, quia menti Tridentini ſatisfactum eſt, quod certè non eſt verum, & conuincitur ex dictis. Nec Nauar. quem allegant in d. conſ. 1. id dicit, ſed potius contrarium.

Num. 21. ibi 9. diff. Et nouiſsimè Vgol. d. §. 6. num. 2.

Num. 30. poſt Flam. ſumm. Bull. Quadran. verſ. beneficiorum poſſeſſio in addit. lit. B. verſ. inter alia requiritur, Sorb. in compend. Mendic. verbo profeſsio fidei 1 not. Açor 2. par. lib. 7 c. 2. quæſt. 4. & 5. & Vgol. d. §. 16. n. 1. 4. & 5. San. num 5.

Numer. 31. & ita contra Ledeſma tenet Sanchez numer. 10. circa fin. & ſentit Açor d. quæſt. 4. & alij, licet contra eum nouiſsimè teneat

tenet Vgol. dicto numer. 4. Idem quod Ledeſma ex Nauar. dict. conſil. 11. vbi quòd amittat fructus præteriti temporis, vbi poſt menſes duos profeſsionem fecit. Sed vt dixi, Nauarr. intelligitur de fructibus præteriti temporis à lapſu duorum menſium; Et quòd intra duos menſes profeſsionem facere omittens, teneatur poſteà eam facere, tradit poſthæc Molina dicto tract. 5 de iuſt. diſp. 71 numer 8. quamuis eum, qui per ignorantiam inuincibilem illam facere omiſit, fortè per epicheiam non teneri dicant cum manifeſto periculo, vt cogatur ſoluere fructus præteriti temporis, quos verè in foro conſcientiæ non debent. Et ita videtur ſentire Nauarr. conſil. 12. de iud. ad fin.

Numer. 34. & Açor dict. lib. 7. cap. 2 quæſt. 3. & ſequitur Sanchez dict. cap. 5. numer 8. & 9. & 11 & ſumm. Bull. vbi ſupra, & verſic. refertur, vbi ait, quòd refertur ſanct. Congregat. cenſuiſſe, ſcribendum eſſe ad Nuntium Hiſpaniarum, ei, qui profeſsionem fidei non emiſit; poſſeſsionem non ſuffragari, quoad faciendum fructus ſuos tantùm; quoad cæteros autem effectus, cōmodo poſſeſsionis, & cæteris iuribus, ſi quæ habet, non priuari; ac aliàs declaraſſe, omiſsionem profeſsionis fidei non priuare canonicum alijs poſſeſsionis effectibus, ſed ipſum & vocem in capitulo, & ius præcedendi habere à die adeptæ poſſeſsionis, niſi aliud obſtet. Et nouiſsimè Vgolin. dicto cap. 50. §. 16. num. 4. & 5. Quamuis Molina ſupra intelligat illa verba, quòd illis poſſeſsio non ſuffragetur, ad beneficium triennali poſſeſsione præſcribendum, comparandumque dominium illius cum titulo colorato. In quo errat etiam malè intelligens regulam de triennali, vt per Couar. in regul. poſſeſſor. 2. part. §. 10. num. 10.

Numer. 35. & ita in propoſito docet Açor dict. cap. 2. quæſt. 1. & 2. ad finem, & Vgol. dicto §. 16. numer. 4. licèt Thom. Sanchez numer. 10. dicat, quòd quamuis hoc ſit ſatis probabile; ſibi tamen probabilius eſt non teneri reſtituere, donec condemnetur, ſeu ſequatur ſententia declaratoria, ex Nauarr. conſil. 11. de iuſt. num. 1. & Man. quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 72. artic. 3. dicentibus, hoc decretum eſſe pœnale; ac proinde etiamſi pœnam ipſo iure irroget, non obligare in foro conſcientiæ.

Numer. 37. & ſequitur Açor dict. cap. 2. quæſt. 3. ad fin. & Vgol. dict. §. 16. numer. 4. ad fin. quæ ratio tollitur ex dictis, & Tho. Sanchez dicto cap. 5. num. 10. in fine.

Numer. 52. & fuit reſolutum in cauſa Oueten. mercedis 12. Decembr. 1603. coram D. Coccino.

Numer. 53. & docet Leo in theſ. for. Eccleſiaſ. cap 25. nume. 27. quòd ſine authoritate Papæ remitti non poſſunt.

Numer. 59. Et Alexand. Moneta de diſtri but. part 1 quæſt. 6. & 7. & part. 3. quæſt 8. num 21. & 27 & de decim. cap. 9. à num. 81. Leo in theſaur. c 22. nume. 30. & 31. & Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 19. §. 2. numer. 6. ad fin.

Num 60. ſumma Bullar. ſupra dicto verſ. inter alia, ad finem, Leo dict. cap. 25. numer. 27. Açor dict. cap 2. quæſt. 7. Gratian. diſcep. forenſ. cap. 166. num. 21. Vgolin dict. c. 50. §. 16. num. 5. verſ. 2. Sanchez d. cap 5. num. 10. ad finem, dicens cum Açor nec etiam intelligi anniuerſaria.

Numer. 61. ibi num. 94. Tiberium Decianum conſ. 43. à num 14 vol. 1. & Alexand. Monetam de diſtributionib. part. 1. quæſt. 6. nu. 14. & quæſt 8. num 9.

In fine. Et ita in propoſito videtur tenere Açor dict quæſt 7. & expreſſe Sanch. d. num. 10 ad fin.

Numer. 63 ibi, *art.* 13. Sairus in claui regia lib. 3. cap. 7. Salas de legib diſp. 10. ſect. 12. num. 49. & 51. & Suar. eodem tract. lib. 3. cap. 26. & lib. 4 cap. 18.

In fine, Et nouiſsiuè Thom. Sanchez dict. lib. 2. cap. 25. à num. 1. ad finem.

Num. 67 ibi nu. 18 & de legib. libr. 5. cap. 12. Salas eodem tractatu diſp. 15. ſect. 9. Tho. Sanchez de matrimon. lib. 9. Villad. in l 3. tit. 1. lib. 2. iud. per l. 6. eius concordantes allegans *N*auar. dict. conſ. 12 & 11. eodem titul. de iure iur in fine.

In fine. ſumma Bull. dicto verbo beneficiorum poſſeſsio in addit. verſic. inter alia, Açor dict. lib. 7. c. 2. quæſt. 2. & Vgol. dict c. 50. §. 16. num. 5. & Thom. Sanchez dict. lib. 2. cap 5. num. 13.

Numer. 68 poſt Vazquez & Lorc. diſp. 33. de peccatis memb. 1. Sair. de cenſur. lib. 2. cap. 9 à nume. 24 Thom. Sanchez de matrimonio dicto lib. 9. diſp. 31. num. 9. & 32. n. 6. & 32. & dict cap. 16. à numer. 9. Salas 2. 2. tract. 9. diſp. 9. ſect. 10. & 11. & de legib diſput. 10. ſect. 10. numer. 74. & diſput. 5 ſect. 9.

In fine, *N*auar. & dict. conſ. 11. & ſumm. Bullar. Açor. & Vgolin. vbi proximè, & Molina dict. tract. 5. de iuſt. diſput. 71. numer. 8. Sorbo in compend. mend. verb. profeſsio fidei 2. notab. Thomas Sanchez dicto numero 13.

Num.70.ibi, *Et titulum*, & dicit Molina, & alij ſupra.

In fine, Et ita cõtra Ledeſm. tenet Thom. Sanchez dicto tom.13. dicens, quòd deberet probare hanc eſſe legem conuentionalem.

Num.74. ibi, *Per procuratorem*, Couar. in cap. quamuis pactum, 1.part. §.5. ſub numero 8.

Ibi, 6.diff. Et Açor d.cap.2.q. 6.

Ibi, fieri perſonaliter, Molin. ſupra, & Gratian. dec.166.nu 22.

In fine, Et nouiſsimè tradit Vgol. d.§.16. num. 1. addens, delegare tamen poſſe epiſcopum alicui exiſtenti in loco, vbi eſt qui beneficium habet, quod apud eum profeſsionem faciat.

Caput quartum.

NVm.4. & Açor 2.par. lib. 6. cap.8. & quæſt.2.& lib.7. cap.16.quæſt.11.

Num. 6. qui loquitur etiam in facto irregulari ſua culpa, qui tamen erit priuãdus beneficio; Açor ſic intelligẽdus dicta quæſt. 11. Vgol. de offic.epiſc.cap.15. §.2.in verſic. non priuatur, poſt gloſ. verb, priuatus, in d.c.licèt canon.

Num. 11. Alexand. Moneta de diſtribut. quotid. part.2.q. 19. à numer.6. Açor dicto lib.6. cap.8. quæſt. 3.& 4.& dicto lib. 7. cap. 17. quæſt.11. Vgol. dicto cap.15.§.2.ad finem, & Rota in Tullen. magiſterij 17. Maij 1597. coram D. Peña, poſita per Farin. deciſ. 1. 2. lib.1.num.5.& 6.

Num.15. Niſi dicas, dictam declarationẽ ſacræ Congregationis loqui de beneficijs in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis, vt Concilium ipſum clarè loquitur, & dicta Clement. Sed ſic intelligendo, declaratio eſſet ſuperflua, & non ſeruiret de dubio, cum nonſolum de dignitatibus & præbendis, ſed etiam de quibuſuis alijs beneficijs in Eccleſijs Cathedralibus, & Collegiatis expreſſe loquatur Concilium. Sed dicendum eſt, Concilium comprehendere omnia beneficia, quæ ordinem requirunt, etiam extra Cathedrales, vel Collegiatas Eccleſias, quoad hoc, vt ea obtinentes teneantur vltra annum ordines ſuſcipere requiſitos, quia quoad hoc eſt eadem ratio in omnibus, non verò quoad pœnas dictæ Clementinæ ibi innouatas, quæ non ſunt extendendæ, iuxta reg.odia, in 6. cum alijs, de quibus 11.par.cap. vltim. & ità apparet ex quadam declaratione ſacræ Congregationis, quæ ſic ait: *Cum dubitaretur, an capellania habens onus duarum miſſarum qualibet hebdomada, non expreſſo quòd capellanus per ſe ipſum celebret, ex eo dicatur ſacerdotalis, & ſi non dicatur ſacerdotalis, non comprehendatur ſub cap. 4. ſeſſ. 22. nec caput illud intelligatur de beneficijs, quæ habent ordinem annexum. Ad primum Congregatio cenſuit non eſſe ſacerdotalem. Ad ſecundum, ſi capellania requirit certum ordinem, comprehendi in dicto cap. 4. vt obtinentes beneficia teneantur intra annum ſuſcipere ordines requiſitos.* Maximè, quia diſtributiones quotidianæ propriè, ſeu ſtrictè ſumptæ, dumtaxat competunt clericis Cathedralium, ſeu Collegiatarum Eccleſiarum, vt per Alexand. Monetam de diſtributionib. part. 1. quæſt. 4. numer. 14. & par.2.quæſt.1.num.1. ex cap.vnico de cleric. non reſidentib in 6. & dicta Clem. vt ij qui, §. illi verò, vbi Doctores.

Illa autem priuatio vocis in capitulo intelligenda videtur de voce actiua, quæ ſimpliciter & abſolutè vox dicitur, non autem de voce paſsiua, quamuis Leſsius de iuſt. & iure libr. 2. cap. 34. numer.105 dicat, quòd qui negligunt ordinem debitum intra annum ſuſcipere, amittunt vocem in capitulo, non ſolùm paſsiuam, ſed etiam actiuam. Et ſimiliter illa priuatio dimidiæ partis diſtributionem videtur intelligenda de his dumtaxat diſtributionibus, quæ propriè & ſtrictè diſtributiones quotidianę dicuntur, nẽpe quæ dantur his, qui horis, ſeu officijs ordinarijs interſunt, de quibus loquitur Clementina, non autem de extraordinarijs diſtributionibus, quæ dantur pro funeribus, ſeu anniuerſarijs defunctorum, & alijs huiuſmodi, quæ largè & generaliter diſtributiones dicuntur, vt in dicto cap. vnico ad finem, vt contra Petr. Gregor. de benefic. cap.15. num.9. rectè docet Alexand. Moneta part.1.quæſt. 3.num. 12. & conducit quod ait Nauar. conſil. 13. de cleric. non reſidentib. num.2. quem ſequitur idem Moneta part. 2. quæſt. 14. num.22. & de decim. cap. 9. num. 85. Quod intellige, niſi diſtributiones funeralium, ſeu anniuerſariorum ſint vnitæ cum horis, vt in hac noſtra Eccleſia Abulenſi aniuerſaria, ſeu dotationes, ſunt vnita cum prima, poſtquam immediatè dicuntur, & nuncupantur miſſæ primæ: nam tunc ſicut ille amitteret dimidiam partem diſtributionum primæ, ita & anniuerſarij, ſeu miſſæ primæ, quæ ſimul cum prima lucriſit. Et de iſta priuatione dimidię partis diſtributionum vide tradita per Alexand. Monetam dict.part.2.quæſt.12.numer.41.& quæſt.19. à num.5.& 21.

Num.

Num.16. ibi. *Beneficio*, Leſsius ſupra numer.106.

Num.20. in fine, 34.& 35. & Farin.3. par. quæſ.99.nu.74.& quæſ.100.à nu.25.& Vgol. de ſimon. tab.1.c.19. & conducunt tradita per Menoch. de arbitr.lib.1. quæſt.82.Ioan. Gutierr. pract.lib.1. quæſt.107. Azeued. in l.7. tit.18.lib.4. Recopilat.numer.9. aliàs in Curia Piſana lib.4. cap.6.num 13. & in l.8. dicto titul.18. a num. 1. & Bobad. in Polit. lib 3. c.8. à numer. 2:2. poſt alios quos allegant.

Num. 22. Quamuis D. Ioan. Vela poſt hæc viſus in tractatu de modo procedendi in cauſis crimin. cap.1. num.15. contrarium dicat fuiſſe declaratum in cauſa Canonicatus Burgen. à Cardinalibus S. Concilij interpretibus, his verbis: *Congregatio Concilij cenſuit, non licere Archiepiſcopo ad priuationẽ procedere, ob non ſuſceptos ordines contra canonicos ſuæ Eccleſiæ, abſque ſolennitate à Concilio requiſita.* Et quòd ita huius declarationis authoritate obſeruandum erit in iudicando & conſulendo. Contra quam tamen declarationem Cardinalium ipſe ſentit, & in pũcto iuris oppoſitam ſententiam veriorem eſſe, aliquando defendiſſe ait num. 17. ex fundamentis poſitis, numer.18.19.& 20. quę ſumuntur ex citatis pro noſtra ſententia num. 20. hodie tamen hanc diſputationem ceſſare propter Cardinalium declarationem ait dicto num.20.ad finem;& num.16.ait idem dicendum eſſe in priuatione canonici ob non reſidentiam.

Num.23. ſed eſt difficultas, an habens dignitatem & canonicatum, ſeu portionem ſimul, quibus eſt annexus ordo diuerſus, verbi gratia, dignitati presbyteratus, canonicatui, ſeu portioni diaconatus, ſi non ſuſcipiat intra annum ordinem vtriuſque tituli, quia non eſt ad ſacerdotium promotus, amittat omnino vocem in capitulo, competentem ratione vtriuſque, tam ratione dignitatis,quàm canonicatus,ſeu portionis, etiãſi habeat ordinem vnius,nempe, diaconatum. Et quidem, quando vox ſolùm competit ratione canonicatus, ſeu portionis, certum videtur illam non amittere, ſi habeat ordinẽ illius, quamuis ordinem dignitatis, quam ſimul obtinet, intra annum non ſuſcipiat: nam cùm vox non competit ratione dignitatis,non debet eam amittere ob non ſuſceptionem ordinis ipſius dignitatis, ſed ſolùm amittet dimidiam partem diſtributionum dignitatis. Difficultas verſatur, quando vox competit etiam ratione dignitatis ex conſuetudine, vel aliàs. Et dicendum videtur, non amittere omnino vocem, ſed ſolum quoad dignitatem, cuius ordinem non ſuſcepit, & eam retinere ratione canonicatus, ſeu portionem, cuius ordinem habet: nam in ſeparabilibus vtile per inutile non vitiatur, reg. vtile in 6.& pœnæ ſunt reſtringendæ, non autem ampliandæ, vt eſt vulgatum, vt dicitur aliàs infra 11. part. cap.vlt. Quod maximè procedit, quando habens dignitatẽ & canonicatum, habet duplicem vocem, & non ſolum vnam, ratione vtriuſque,de quo infra 11. part cap.5.& confirmatur: nam iſte talis ſolùm amittit dimidiam partem diſtributionum dignitatis, cuius ordinem non ſuſcepit, non autem canonicatus,vt videtur certum; ergo ſimiliter ſolùm amittet vocem ratione dignitatis competentem,non autem competentem ratione canonicatus. Nihilominus tamen in prædicta difficultate verius videtur amittere vocem omnino,ex d.Clem. vt ij qui §. illud verò,ibi: *Nullo modo vocem in capitulo habeant earundem*: nam illud vniuerſale negatiuum, *nullo modo*, excludit omnino vocem; diuerſum autem eſt in diſtributionibus, in quibus dicendum eſt. ſolùm amittere dimidiã partem earum, quæ dantur præciſè ratione dignitatis, ſeu præbendæ, cuius ordinem non ſuſcepit: quia reſpectu diſtributionum, & priuationis earum,non ſunt verba ita ampla, & vniuerſalia in dicto §. illi verò, quæ comprehendant diſtributiones præbendæ, cuius ordinem habet.

Num.24. ibi, *Et Doctores*, Villar del patronado de Calatayud, 7.part.§.1. numer. 25. Nauar. conſ. 7. de cleric. non reſid. Alexan. Moneta de diſtribut.part.2.quæſt.20 à num. 2. Vgolin. de offic. Epiſcop.cap.19.§.3. nu. 1. & Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap.3. num.7.

Num.26. Et ita tenet Villar d.7. part.§.1. numer.15.dicens, quòd ſtante Concilio Tridentino videtur dicendum,decanis & prioribus, qui ſacris ordinibus carent, præſidẽtiam in choro & capitulo competere, non autem vocem; & ita cum Remigio Decano Sanctę Mariæ Maioris de Calatayud fuiſſe declaratum & practicatum, quamuis ante Concilium vtrumque decani,& priores pręſati facere poſſent, nempe, habere præſidentiam,& vocem in capitulis ſuarum Eccleſiarum, cùm capitula earum exiſtant, ſecundũ gloſſ. verb. in eiſdem in d. Clem.ij qui,§. illud verò, quam omnes ſequuntur, Abb.Ioã. Vanquel.& Bonif. Vital.num.24 ſuper eam. Sed certè illa gloſſ. & Doctores loquuntur de principalibus prælatis Eccleſiarum Collegiatarum,

legiatarum, in quibus eſt diuerſa ratio ac in alijs dignitatibus, quæ licet habeant præſidẽtiam, non ſunt prælati: & ſic in illis non videtur procedere dict. Clem. in vtroque reſp. Nec concil. Trident. argum. cap. ſtatutum de elect. in 6. & ibi Doctores, vt tenet dicta gloſ. & cum ea Cardinal. ibi num. 12. & Abbas num. 8. cui tamen potius contradicit Bonifac. dict nume. 24. Secus verò in decanis, archidiaconis, ſeu prioribus, qui habent prę ſidentiam in capitulo, non tamen ſunt prælati; nam iſti, ſi non ſint in ſacris conſtituti, licèt præſidentiam exercere poſsint, vt dictũ eſt cum S. Congreg. non tamen dare vocem in capitulo aliàs eis competentem, non ſolũ ſtante Concilio, ſed etiam ante ipſum, ex dicta Clement. quicquid dicat Villar ibi.

Num. 30. & 15. Maij 1594. & 13. Iul. 1595. coram D. Gipſio, vt in dec. 600. & 603. nouiſ. Farin. Num ſequenti, dele, Et in eadem cauſa 13 Maij 1594. coram D Gipſio.

Num. 31. ibi, a num. 128. & Piaſec. in praxi epiſcop. part. 2. cap. 3 num. 7. dicens etiam, quòd vocem paſsiuam habere poſſit, & ſtallum in choro, d. cap Præterea docet Villar dicta 7. part. §. 1. nume. 37. quòd dict. Clem. vt ij qui, & Concilium, agunt de Canonicis habentibus vocem ratione canoniæ, non autem de habentibus alio iure, putà priuilegio, vel conceſsione, vt declarat gloſ. ibi, verb. mancipati, Abb. & omnes.

Num. 35. ibi, *Cum alijs* adductis 11. part. cap. vltim.

In fine, Leſsius de iuſt. & iure lib. 2. cap. 34. numer. 132. Açor 2. part. lib. 6. cap 9. quęſt. 5. & 7. & Salas de legib. diſp. 9. ſect. 1. numer. 15. & videtur tenere Alexander Moneta de diſtrib. part. 2. quæſt. 19. numer. 29. & fauet Suar. de legib. libr. 4. cap. 13. a numer. 24.

*N*um. 36. ibi numer. 14. & Leſsius.

*N*um. 40. Et ita poſſet procedere explicatio de eo; Vazquez 1. 2. diſp. 160. quam impugnat Salas dict. num. 15. & Suarez a num. 25.

*N*um. 45. Vnde cùm habentes talem animum & intentionem: licitè poſsint accipere, ſeu acceptare dicta beneficia ſimplicia, licitè etiam poterunt eis conferri etiam a collatore id ſciente, quamuis prima tonſura nõ poſsit licitè conferri nec ſuſcipi cum animo retrocedendi, & tranſeundi ad ſtatum coniugalem, Concil. Trident. ſeſſ. 23. de reform. cap. 4. Bañez 2. 2. quæſt. 12. art. 1. Man. Rodr. in ſumm. 2. tom cap. 17. 2. concluſ. qui dicunt id eſſe mortale, & fauet Enriq. in ſumm. lib. 10. cap. 17. ſub §. 2. Nec contradicit Nauar. cap. 25. num. 108. dicens, licere inſigniri prima tonſura ſine intentione aſcẽdendi vlterius, quia id nullo iure prohibetur: non enim loquitur de intentione retrocedendi, quæ diuerſa eſt ab illa non aſcendendi vlterius, Man. Rodr. ibi.

Accipientes verò beneficium etiã ſimplex, cum propoſito & intentione non viuẽdi clericaliter, ſeu non præſtandi officium debitum, clarum eſt peccare mortaliter; quamuis non teneantur ex eo ad reſtitutionem fructuum, cùm habeant propoſitum non ſatiſfaciendi præcepto, & ſuę obligationi. Nauar. d. c. 21. de erect. num. 52. & Açor d. lib. 6. c. 9. quæſt. 7.

*N*um. 47. & Açor d. c. 9. quæſt. 3.

*N*um. 48. Et Leſsius dicto cap. 34. numer. 131. & 133. dicens ſufficere intentionem ſynceram, quamuis iuſtam aliquam conditionẽ annexam habeat.

*N*um. 51. Leſsius dict. cap. 34. num 133. Açor dict. quæſt. 1. Lorca 1. 2. diſp. 16. de legibus membr. 2. ad finem, & Salas ſupra nu. 14. & Suar. num. 30. Per ſolam vero mutationem animi intra annum abſque actuali promotione, non lucratur fructus decurſos tẽpore quo habuit animum non ſe promouẽdi; incipit tamen ex tunc fructus lucrari, ſi ſatis temporis ſupereſt ad ſacerdotium ſuſcipiendum intra annum a die beneficij recepti, Açor dict. lib. 6. c. 8. quæſt. 10.

*N*um. 55. & Açor d. c. 9. quæſt. 2.

*N*um. 54. ibi Thom. Sanchez numer. 11. & Leſsius num. 134. & ſeq.

Poſt num. 58. *Sextum* dubium eſt, an deciſio d. §. 1. cæterum procedit in eo, qui parochialem Eccleſiam accepit animo non reſidendi in ea, ſed permutandi, aut renuntiãdi, ſeu dimittendi; quamuis non ſine animo ſe promouendi ad ſacerdotium, vel eſt iam ad illud promotus. Et videtur procedere, eũ que peccare mortaliter, ac debere fructus reſtituere, quia perinde eſt habere voluntatem non reſidendi, ſeu non ſeruiendi in Eccleſia, atque habere animum non ſe promouendi. Ita Açor dict. lib. 6. c. 9. quæſt. 4. Quamuis non peccare mortaliter, ſed venialiter, nec teneri ad fructuum reſtitutionẽ, dicat Leſsius dicto cap. 34. num. 136.

QVAR-

QVARTAE PARTIS
Caput primum.

NVMERO Primo ibi,lib.1.c.7.Parlado.differ.120.& Leſsius de iuſt.& iur. lib. 2.c.34.dub. 3. à num.11.

Num.12. Summ. confeſſ.lib.3.tit.26.Açor inſtit. moral.2.part.lib. 6.cap. 14.15 & 19. Moſconius de maieſt.milit. Eccleſ.lib.5.part.1.c.2.& 8.& D.Cardin. Tuſchus à concluſ.57.cum multis ſequentibus lit. E.

Num 13.& Açor dict.lib.6.cap.17.

Num.16.ibi,conſ.76.2.par. & in Clemẽtin.dudum,de ſepult.num.9.

In fine,& nouiſsime Tuſch. concluſ.591.num.1.lit.P.& Perez de Lara de anniuerſ.& capell.lib.2.cap.9.à num.1.vſque ad 4.

Num. 19.& Açor 2.part.lib.6.cap.21.q.6. ait, patronum poſſe abſentem clericum præſentare,& ſic vſum habere: nam Reges ſolent aliquos nominare, & Romano Pontifici offerre, vt creentur Epiſcopi, qui tamen in Curia Romana, & etiam Regia abſunt, & eos abſentes Põtifex inſtituit Epiſcopos Sed in hoc de Epiſcopis eſt diuerſa ratio: nam præſentati Papæ ex remotis prouincijs non erant arctandi proficiſci Romam. Et circa promouendos ad Epiſcopatus,qui in conſiſtorio proponuntur,eſt particularis ratio,ac forma examinis & inquiſitionis præſcripta, de qua infra 7.par.c.4.num.77.

Numer. 23.4.24.dec.14.in fine, vt in dec. 575.& 576. nouiſs. Farin. refert & ſequitur Genuen.in praxi cap.100.numer.8.& idem, ſcilicet, quòd præſentatio de abſente facta nõ ſuſtineatur,niſi eius qualitas ſit nota ordinario, & eam acceptauerit infra tempus datum ad præſentandum,fuit dictum in Gerũden.beneficij 28.Iunij 1600.coram D.Corduba,& præſentationem de abſente factam eſſe inualidam, fuit reſolutum in vicaria iuriſpa.28.Nouembr.1601.coram D. Ludouiſio.

Caput ſecundum.

NVM.3. & Perez de Lara de anniuerſ. & capell.lib.2.cap.11.num.20.

Numer. 5.poſt Flam.& libr.10.quæſt.6.à num.27.Vgol. de offic.Epiſcop.cap.50.§.51. num.1.& Piaſec.in praxi epiſc.par.2.cap.5. num.28.

Num.6.poſt Mandoſ.& Peregrin.de modis fidis acquirendi poſſeſsionem a numer. 54.

Numer.7.& ſequitur Vgolin.dict.§.15.nu. 3.vnde apparet eſſe falſum quod ait Rota in Salamant.capellaniæ infra adducta 7.part. cap.9.à num.11 & relata 4.part.cap.5.num. 83.quòd prouiſus de beneficio,ratione cuius habet ius patronatus,non poteſt præſentare ante adeptam eius poſſeſsionem, & ab eo meritò receſsit Rota in eadem cauſa in alia deciſ.ſupra adducta 1.part.cap.2.numer. 111.

Numer.11.& in Cuſent.penſionis 13.Ian. 1596.Lita,Pãpil.parochialis 21.April.1610. coram D. Attrebaten. & Conch. beneſ. de Valdejudios 14.Nouemb.1611.Sacrato. Et nouiſsimè Ioan.Gutier.pract.lib.4.quæſt.9. à num.3.cum Molina de Hiſpan.primogen. lib.2.cap.7.a num.15.licet contra teneat Ceuallos quæſt.778.à num.13.pro quo videtur facere dec.Cæſ.de Graſs.47.ſeu 1.de probat.

Numer.14.ibi,*Non ſeruari*, Rota etiam in Coſentina penſionis 31.Ian.1596.coram D. Lita ſupra relata,1.par.cap.5.num.513.

Num.17.dele,niſi ſimus,&c.

Num.18.ibi a num.9.Cæſar de Graſ.dec. 47.ſeu 1.de probat.num.8.& Rota in Conchen.beneficij de Valdejudios 14.Nouembris 1611.Sacrato, ubi,quòd quicquid geſſit Canc.ſeu Cam.videtur geſtum ab ipſomet Papa,cuius ipſa eſt organum,&c.

Num.21.ibi,*Quaſi*,6.& deciſ.Burgen. Abbatiæ infra poſitam,5.part.cap.1.num. 193.

Num.28.poſt Sanchez & Ioan.Gutier.d. lib.4.pract.quæſt.10.num.4.

Numer.30.& Gutierrez dicto quæſt.10. num.9.

Num.31.ibi,*Caſu* 2.& Rebell.de oblig. iuſt.2.part.lib.3.quæſt.5.numer.23.circa finem.

Num.36.Gutier.ſuprà d.quæſt.10.

Num.42.ibi,*De tranſ.* & vide deciſ.34. nouiſ.Farin.

In

In fine, & in Pápien. prioratus S. Michaelis de Calotro 6. Iun. 1607. coram D. Lancellot. de qua ſuprà 1. par. c. 5. num 10.

Num. 50 & in vna Virdunen. parochialis 23. Iun. 586 coram D. Gipſio fuit reſolutũ, quòd accepta poſſeſsione vigore ſupplicationis literis non expeditis, intrat conſtitutio Iulij III. & eſt locus impetrationi ob id. Nec releuat illius ignorantiam allegare, cùm imò ſcientia ex aliquibus arguitur: tum etiam quia ſtante decreto irritante, haud ſuffragari poteſt, cap. ſi eo tẽpore de elect. in 6. Put. deciſ. 281. lib. 1. Nec ſatisfit per obligationem de expediendo literas, quia decretum irritans formam inducit, Gabr. de clauſ. concluſ. 3. num 7. Nec obſtare quæ de non vſu dictæ conſtitutionis afferuntur, quia huiuſmodi negatiua non benè probatur, & dictum decretum omnem vſum, & contrariam conſuetudinẽ tollit, Gabr. ſuprà n. 40. & ſat eſt poſſeſsio de facto capta, & inſtrumentalis, Felin. cap ex tenore de reſcrip n. 9. Aymon conſ. 191. num. 7. & de antiq. par. 4. num. 105.

Et in vna Aquilana capellaniæ 25. Iun. 1610. coram D. Peña fuit reſolutum, dandum eſſe Alphonſo, de cuius anteriori poſſeſsione conſtabat, mandatum de manutenendo, nõ obſtante obiectione de conſtitutione Iulij III. & eius decreto irritando ex defectu expeditionis literarum, quia iſta negatiua expeditionis non probatur per diligentias factas, non citato Alphonſo Veiall. deciſ. 275. part. 2. Secundò, quia non fuit capta poſſeſſio vigore ſupplicationis, quod vetat conſtitutio, ſed vigore breuis nomine Cameræ; & cùm aduerſarius non iuſtificauerit ſuam gratiam, poteſt excludi per non ius, ita vt non ſit audiendus in prędicta obiectione, &c.

Num. 53 Gutier. dicta quæſt. 10. à num. 4. & Acor 2. par. lib. 7 cap. 1. quæſt. 1.

Num. 55. Gutier. dicta quæſt. 10. numer. vltim.

Caput tertium.

NVM. 12. & in deciſ. 647 & 649. nouiſ. Farin.

Numer. 20. ibi, *Caſden.* 5. Nouembr. vt in deciſ. 546. nouiſ. Farin.

In fine, & in vna Veronen. capellæ 28. Ian. 1598. coram D. Seraphino fuit reſolutum, per prouiſionem Apoſtolicam de dicta capella iuriſpatronatus laicorum vacãte in curia, & per obitum familiaris Cardinalis, & cum derogatione iuriſpatron. in totum in telligi, niſi tempore datę fuerit alteri ius quæſitum, per quam præſeruationem non ſolũ præſeruatur ius in re, ſed etiam ad rem ex præſentatione anteriori quæſitum; cùm expeditum ſit, beneficia iuriſpatronatus laicorum non cadere ſub reſeruationibus Apoſtolicis.

Num. 46. & quòd per ſtatutum & conſuetudinem optandi non acquiratur ius ad rẽ, niſi eueniẽti caſu optionis, tradit etiam Alexand. Monet. de optione cap. 1. num. 15. & cap 8. num. 35. per ipſam verò optionem actualiter ſubſequutam cenſet dicto numer. 15. acquirat ius in re, & non ſolum ad rem, cùm tunc aliud non requiratur, niſi apprehenſio poſſeſsionis, quæ iam ſupponit ius in beneficio ſeu præbenda; ſed id ſolùm eſt verum, quando per optionem non mutatur titulus.

Num. 52. Quæ deciſio eſt confirmata 6. Decembr. 1596. coram eodem, vt in deciſ. 804. nouiſ. Farin.

Num. 60. ibi, *num.* 131. & in Pãpilonenſi de Ianzi 18. Iunij 1602. coram D. Seraphino, vbi quòd per obitum habentis gratiam, in forma dignum, ea non verificata & exequuta, non inducitur vocatio.

Num. 62. ibi, cap. 23. Ioan. Gutier. conſ. 1. num. 24.

Numer. 71. ſicut etiam in cauſa Calagurritana de Zurbano 14. Febr. 1605. coram D. Peña fuit reſolutum, quòd quàmuis ex oppoſitione non acquiratur ius in re, vel ad rẽ, id tamen non procedit, quando ſecus cautum eſt in fundatione, vel conſtitutione, vel conſuetudine inductum, ad Caſſad. de c. 28. numer. de præbend. Put. deciſ. 253. libr. 3. Anton. Auguſt. in epit. de oppoſit. numer. 11. Et quãdo ex parte collationis deuentum fuit ad aliquos actus poſitiuos, vt tenuit Rota in illa Placentina cantoriæ 24. Octob. 1594. coram D. Seraphino, & in cauſa Calagurritana benefi. de Maeſt 24. Nouemb. 1604. corã D. Ortembergo; & ſic in illo caſu ex duobus præſentatis ab examinatoribus æquè idoneis denuntiatis vnus fuiſſet electus, & inſtitutus ab ordinario, fuit ei ius quæſitum, ita quòd gratiæ alterius obſtabat clauſula, dummodò tempore datæ præſentium non ſit in eo alicui ius quæſitum. Nec obſtare deciſionem in hac cauſa coram eo factam 24. Maij 1604. quia non loquitur dè prædictis actibus, ſed de poſſeſsione capta pendente termino ad appellandum: iſti verò actus, ex quibus acquiſiuit ius ante tempus ad appellandum geſti, non produxerunt antea, de quibus loquitur deciſio.

Num.

Num. 72. & ita aliàs fuit reſolutum per Rotam in vna Gerunden. benefic. 2. Decembr. 1605. coram D. Sacrato, vt in ſequenti deciſ. fuit reſolutum per oppoſitionem factam per Franc. &c.

Numer. 90. Quæ deciſ. eſt in nouiſ. Farinac. 731.

Caput quartum.

NVm. 7. & Suar. de relig. tract. 3. lib. 4. cap. 27. vbi oſtendit, eas eſſe materiam ſimoniæ; quod etiam tradit nouiſsime fr. Raph. de la Torre eodem tract. quæſt. 100. art. 4. diſp. 3.

Num. 8. fin. ibi, num. 25. & Açor 2. par. lib. 6. cap. 31. quæſt. 11.

Num. 14. ibi, *Cap. 14. num. 3.* Azeued conſ. 9. à num. 15. & Sylueſt. verb. commenda.

Num. 15. Quamuis id non aduertat Azeued. ibi, & quamuis Suarez dicto cap. 27. nu. 2. coufundat dictam commendam cum vicaria, dicens, quòd Concilium ibi commendatarium appellat vicarium, vt etiam Fuſcus de viſitatione lib. 2. cap. 9. numer. 6. ad finem.

Num. 16. ibi, num. 127. Ioan. Quintin. in repet. cap. de multa de præbend. numer. 166. & Piaſecius in praxi Epiſcopali part. 2. cap. 5. num. 24.

Num 21. & Açor dicto lib. 6. c. 1. quæſt. 2. ait, quòd modus, quo alicui in perpetuum commendatur Eccleſia, res noua eſt, & præter canones, vſu & conſuetudine in Eccleſiã inducta.

Numer. 22. & Açor d. 2. par. lib. 5. cap. 29. quæſt. 8. quicquid velit Piaſec. ſuprà.

Num. 23. ibi, *Facientem*, Açor ibi.

Num. 34. & Fuſcus dicto lib. 2. cap. 9. num. 10. & 11.

Tolet. in ſumm. lib. 5. cap. 81. num. 1. verſ. Tertius eſt, Leſsius de iuſt. & iur. lib. 2. cap. 34. num. 148.

Ad finem Açor 2. par. lib. 6. cap. 10. quęſt. 11. & cap. 13. quæſt. 3. & nouiſsimè Piaſec. p. 2. cap. 5. num. 26.

Num. 36. & ſequitur ſumm. Bullar. Quarant. verb. beneficiorum reſignationes in additione ſub 9. cauſ.

Num. 41. & Açor dicto lib. cap. 10. quæſt. 11. & cap. 13. quæſt. 3.

Num. 42. ibi *Adig.* & ſum. Bullar. ſuprà.

Num. 43. poſt Greg. Fuſcus dicto lib. 2. c. 9. num. 4. & 5.

Numer. 48. Hojeda de incomp. benefic. 1. par. cap. vltim. à numer. 99. & Mantica de tacitis & ambigu. conuent. lib. 5. tit. 14. num. 10.

Num. 52. & impetratio beneficij ſic commendati non valet, quia beneficium non vacat ſaltim quoad titulum, & fructus, ſeu vacatio tecta eſt per commendam, vt in vna Barchinonẽ. Camerariæ, & can. 1. Mart. 1610. coram D. Peña.

Numer. 77. poſt Greg. Fuſc. lib. 2. de viſit. cap. 9.

Caput quintum.

NVmer. 2. & eas eſſe materiam ſimoniæ tradit Suarez de relig. tractatu 3. lib. 4. cap. 27. num. 5. & fr. Raphael de la Torre eodem tract. quæſt. 100. art. 4. diſp. 3.

Num. 12. fine, & tradit ſumm. Bull. Quarentæ verb. Archiepiſcopi authoritas in addit. liter. E. & eſt declaratio S. Congreg. Epiſcoporum, quæ ponitur ibi poſt num. 20. & per Genuen. in praxi cap 188. in annot. & Piaſecium in praxi Epiſcopali part. 2. cap. 4. num. 101.

Num. 13. Moſconius de maieſt. militantis Eccleſiæ lib. 1. part. 1. cap. 8. pag. 173. verſic. duplex hodie deſignatur coadiutoria, & Açor inſtit. Moral. 2. part. lib. 3. cap. 2. quæſt. 1. ad finem.

Num. 16. 17. ibi, *Num.* 8. & Açor dicto cap. 2. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 19. numer. 77. & Piaſec. in praxi part. 2. cap. 5 num. 24.

Num 24. & hodie tẽpore Pauli V. paſsim conceduntur, etiam abſque literis commendatitijs, ſeu Epiſtolis capitulorum, ſeu aliquarum perſonarum capituli, aut Epiſcoporum, quæ antea petebantur.

Numer. 25. poſt Bald. Oldr. conſil. 326. num. 1.

Poſt Cerolam Peregr. ad cap. 1 de iud. nu. 6. Tuſch. concluſ. 557. lit. C. & concluſ. 216. nume. 79. & 80. lit. D. & D. Ioſeph. Aldrete Societatis Ieſu in alleg. pro regularium exẽptione 1. par. cap. 8. num. 2. 19. & 23. Ioan. de Arze Solorçano de iurib. ſect 14 numer. 19.

Poſt Caputaquenſ. Cæſar de Graſs. dec. 9. ſeu 3. de reſcript. num. 12.

Numer. 26. idem in Valentina decimarum 28. Nouem. 1603. & 14. Maij 1604. coram D. Lancelloto, & in Granaten. quartæ funeralis 21. Maij 1610. coram D. CaualIerio, & alijs ſæpè.

Numer. 28. & nouiſsimè Suarez de legib. lib. 8. cap. 14. num. 7. & ſequitur D. Sahagun in cap. 1. de reſcript. num. 24. dicens, generalem

talem derogationem ſufficere,& fieri debere,& ita praxi frequentiſsimum eſſe,& Pij V. conſtitutione confirmari, eoque iure hodie nos vti.

Num.29 quicquid dicat Sahagun numer. præcedenti relatus.

Numer.30.ibi,ſupra dict num.74. ſequitur Aldrete dict.1.par.cap.8. nu.20. afferens ad hoc limitationem Iacobatij lib.5.de concilijs art.18. verſ. illud tamen, quòd quando Concilium imperſonaliter loqueretur, permitteretque diſpenſandi facultatem,tunc ad eius derogationem ſufficeret clauſula generalis Pro qua ſententia adducit Aretinum,& Felinum;ſubditque Aldrete id poſſe multis exemplis comprobari: nam in ſecundo gradu nunquam diſpenſari Concilium præcipit cap. 5. ſeſſ.24. de matrim.niſi inter magnos Principes, & ob publicam cauſam; ſed frequenter inter infimæ plebis homines poſtea Romani Pontifices diſpenſarunt, & in diſpēſationibus nulla Concilij derogatio fit: idē in coadiutorijs & alijs, quæ ait omittere, in quibus iuſtiſsimis de cauſis ſummi Pōtifices diſpenſant in his,quę à S. Concilio ſunt prohibita; & tamen illius mentio nec derogatio vlla fit; non certè alia de cauſa, vt teſtatur Anaſt. ſuprà. quàm quòd vt à Concilio derogetur Tridentino, non eſt neceſſe illius fieri expreſſam mentionem. Ita Aldrete.

Num.31.Idem in Ferentina penſionis 23. Ian. 1602.coram D. Ortembergo,vbi quòd ita ſæpè reſpondit Cong Concil. & ſequuta eſt Rota, & ita ſeruat Cancellaria, quòd derogatione ſpeciali non eſt opus, ex d. decreto vlt.ſeſ.25.

Idem fuit dictum in Bonon. prioratus corā D. Mançanedo 9.Iun. 1606.

Num. 34. Accedit alia declaratio, quam adducit ſumm. Bull. Quarant. verb. confeſſor,ad finem, tenoris ſequentis. *Illuſtriſsimi & reuerendiſsimi Domini, Sixtus Papa Quintus felicis recordationis indulſit Patribus Congregationis oratorij,vt qui ex eis prauio examine ad audiendas confeſsiones in ipſa vrbe à vicario approbati fuerint, extra eandem vrbem abſque alio examine,de licentia tamen ordinariorū locorum confeſsiones liberè audire valeant. Sed quia in partibus, præcipuè Neapolis, ipſis indubium reuocatur priuilegium prædictum, ſub prætextu, quòd non contineat præciſam derogationem, neque mentionem aliquam Concilij Tridentini ſeſſ.23.cap.15. quo cauetur, ne quis abſque propriorum diœceſanorum examine audeat confeſsiones audire: ideò prædicti presbyteri Cōgregationis oratorij ſupplices deſiderāt ſuper hoc reſponſum à ſacra Congregatione, an fuerit neceſſaria derogatio ſacri Concilij Tridentini. Congregatio Concilij cenſuit, ſi huiuſmodi priuilegiū fuerit, vt proponitur, à Sede Apoſtolica conceſſum, vtique omnino eſſe obſeruandum, quamuis nullam derogationem, aut mentionem Concilij Tridentini contineat.* Hæc Cardinalis Mattheius.

Numer.36.ibi, *Diff. Concil.* Et Açor 2. p. lib.8. cap.8.quæſt.7.quòd Concilo Tridentino non derogatur, niſi eius ſpeciali facta mentione.

In fine,& iſta eſt praxis, de qua D. Sahagun ſuprà relatus num.28.iuxta dictum motum proprium, & conſtitutionem Pij V.

Numer. 37. Probus ſuprà numer. 23. & 24.

Num. 39.in dec. 17.Maij, die Martij.

In fine, cui accedit deciſio in cauſa Bononienſi tranſlationis penſionis coram D. Millino ſupra adducta 1 part cap 5. num. 57.

Num.41.& Viualdus in nouis editionibus id iam non dicit, vt patet dicto tit.de abſolutione num.18.& in ſupplement.cap. 10.nu. 36.& 37. vbi deletum eſt id quod antea dicebat de Concilij generalis moderni ſeu recentis diſpenſatione, & generaliter & in diſtinctè ponit, & ſequitur dictam doctrinam Couar.

Num.42.fine,& Açorem d. quæſt 7.

Num.45.ibi, verſ. *Quaro Papa*, Iacobatius dicto lib 5.de Concilijs, artic.18. in fin. Flamin. Pariſ. ſic intelligendus dicto libr. 6.de reſignat. quæſt.2.numer.38. & Aldrete dicta alleg. 1.part.cap.8. num.21. & idem erit,vbi eſt clauſula,ex certa ſcientia, ſeu de plenitudine poteſtatis add. Felin.in dicto cap. nonnulli num.8.verſ.reſcripto,Iacob. & Aldrete ibi,eæ enim clauſulæ alias prærogatiuas vincunt, Caſſad.deciſ.14. num. 3. de præbend. & faciunt ſpecialem derogationem, Aymon conſ.126.à num.5.

Num. 46. poſt finem;& ſimiliter in literis datis per ſacras Congregationes Cardinaliū, ſeu viuæ vocis oraculis,circa diſpenſationes, non eſt neceſſaria derogatio Cōcilij, cui diſpenſationes ipſæ refragantur:& ita practicatur.

Numer. 49.& ſentit Aldrete in dicta allegatione pro regularium exemptione 1. part. cap.6.num.17.

Num.52. & Tuſchum concluſ. 556. litera C. Peregrin. ad cap. 1.de iudic. num.3.

Numer.59.& ita ſentit Piaſecius in praxi Epiſcopali in proœm. num.9.

Num.60.& ita tenuit Rota in vna Eboren. diſtributionum 23. Octobr. 1598. coram D. Corduba,coadiutorem non poſſe inſeruire inuito

inuito coadiuto,ſed ipſo petente,cap. vnico de clerico ægrotante in 6. cap. nihil contra §. ecce. 7.quæſt.1. Campegius de coadiutore Epiſcop.num.9.

Num.63.& in ſimili de iubilato reſoluit Rota in Tiraſonen.coadiutoriæ 8.Nouemb. 1599. poſita infrà num. 138.de quo 10.dub.

Num.64. Sed contra prædictam dubij reſolutionem clarè videtur noua declaratio ſacræ congregationis rituum confirmata Breui Pauli Quinti infra poſita, ad octauum & vltimum. Reſpondetur tamen, declarationē illam intelligendam eſſe, & procedere,cùm coadiutus legitimè impeditus ratione infirmitatis.vel aliàs, vult coadiutorem ſuum nihilominus reſidere,& pro eo deſeruire: quo caſu coadiutore nollente reſidere coadiutus punctabitur, id eſt,ſerà deſcontado;ad damnum tamen ipſius coadiutoris,qui eſt in culpa non reſidendo,& ſic de ſuo ſoluere coadiuto quod amiſerit;ſecus cùm coadiutus legitimè impeditus non vul quod reſideat coadiutor, qui ſine eius voluntate & conſenſu reſidere nō poteſt: tunc enim lucrabitur coadiutus,cùm ipſe ſit legitimè impeditus, nec coadiutor ſit in culpa;ex quo non poteſt reſidere niſi de volūtate & conſenſu coadiuti; & ſic procedit prædicta reſolutio.

Numer. 73 in fine,ibi, *A num.63*.Et cum Gonçalez quem refert, tenet Gratian.diſceptat.forenſ. cap.106.numer.39. Idem etiam tenet,& latè probat Leo in theſaur. for. Eccleſiaſt.cap.19.à num 55.& 6:. rectè dicēs, quòd vbi ſunt diuerſi gradus & ordines canonicorum,id procedit,data gradus & ordinis paritate. Et ita poſt hæc declarauit & cēſuit ſacra Congregatio rituum in dicta declaratione Coimbricenſi infrà poſita.

Num.74 Et Leo ſuprà num.64.

Num.76.ibi,*Num.90*.Nauar.de orat.c.20. num.18. Suarez de relig. 1.tom.tract.4. lib. 4.cap.22 num.21.

In fine, & conſtat ex dicta declaratione Coimbric.confirmata Breui Pauli V. & tradit Suar. dict.num.21. dicens haberi in dicto Breui Pauli V. & quòd inde etiam incipit facere propriam reſidentiam nouorum canonicorum, niſi ſpeciali in dulto anteà fuerit illi conceſſa:ſequitur fr.Raph.de la Torre de relig. 1.tom.tract.de hor.canon. controuerſ. 6. diſp.6. num 12.

Num. 79 & Gratian.diſcept.forenſ. cap. 166.num.12.

Num.80.Gratian.dicto num. 12.& Leo in theſaur. cap.19 num.65.

Num.81. & ita ſentit Leo dicto num. 65: qui etiā ait,quòd coadiutore ſolito reſidere abſente ex cauſa quæ non excuſat,coadiutus infirmitate d tentus non lucratur,cùm integra valetudine non reſideret.

Numer. 84. ibi. 1594. Leo ſuprà numer. 66.

In fine. Vnde etiam coadiutor canonici ſacris ordinatus habet vocem in capitulo,licèt coadiutus nō eſſet conſtitutus in ſacris,& ſic eam non haberet, ex Clement. vt ij qui, de ætat. & qualit Et è conuerſo coadiutor qui non eſt in ſacris, non habet vocem in capitulo, quamuis coadiutus eſſet in ſacris,& eā haberet. Et ſimiliter coadiutus habens ordinem præbendę habebit vocem in capitulo, licèt intra annum illum non ſuſcepiſſet; & ſic non haberet ex declar. §. illi verò. Et è cōuerſo coadiutor, qui intra annum illum non ſuſcepit, non habebit vocem, licèt coadiutus haberet illum ordinem,& conſequenter vocem, de quo vide infra dub. 32. & 34.

Num.85.Leo ſupra num.67.

Num.86.& Leo dicto num. 67. & ſeq.

Num.87.& Leo dicto cap.19. numer. 69. & 70.

Num. 88. poſt finem. Non tamen poterit coadiutor exercere officia,ad quæ coadiutus electus eſt: nam in his quæ ſpeciali nominatione competunt coadiuto,non vitiat coadiutor,nec eum reprę ſentat, nec in cōmiſſionibus,vt infrà 27.dub.

Num. 90. Sed cùm poſt obitum coadiuti eſſet in poſſeſsione per tempus dictis regulis requiſitum,illis gauderet, vt in dicta declaratione Coimbricenſ. ad 3.

Num. 96. Sed his non obſtantibus dicēdum eſt, contra coadiutorem non eſſe procedendum, cum adiunctis,niſi in ipſa coadiutoria concedātur coadiutori canonici, ſeu dignitatis, omnia priuilegia,quæ habent canonici, ſeu dignitates, nam coadiutor non eſt verè canonicus,ſeu dignitas, nec capitularis,vt in dicta declaratione Coimbric.ad 2. Et conducit alia declaratio eiuſdem ſacræ Congregationis Rituum 31. Ian. 1591. ſic, *Coadiutores Epiſcoporum*, poſita per ſumm. Bullar.Quarant. verb.Archiepiſcopi authoritas in addit. lit.b.& per Piaſec. in praxi Epiſc in proœmio num.10.vbi dicit,coadiutorem Epiſcopi,etiam cum futura ſucceſsione, ex quo non habet ius in re, ſed ad rem, non eſſe caput, nec debere recognoſci tanquam ſuperiorem & caput, ſed vti coadiutorem, &c. & ita in propoſito cenſuit ſacra Congregatio Concilij,vt in declaratione ſequenti. *An Epiſcopus qui iuxta decretum Concilij cap. 6. ſeßione 25. debet procedere contra capitu-*

capitulares cum adiunctis, teneatur hoc idem ſeruare volens procedere contra coadiutorem canonici cum future ſucceſsione, die 4. Febr. 1593. Congregatio cenſuit non teneri, niſi ex forma coadiutoriæ colligatur, ipſi coadiutori conceſſa fuiſſe omnia priuilegia quæ habent canonici: nam coadiutor cum futura ſuceſsione non dicitur canonicus, nec habet ius in canonicatu, ſed ad canonicatum: vnde cum non canonicus, non eſt capitularis.

Nec ex clauſula ordinaria coadiutoriæ, quòd coadiutor habeat omnes & ſingulas prærogatiuas, præeminentias, & honores coadiuti, colligitur concedi coadiutori huiuſmodi priuilegium de adiunctis: nam iſta clauſula intelligitur de prærogatiuis, præeminentijs, & honoribus circa ſeruitiũ Eccleſiæ, vt ex tenore ipſius coadiutoriæ apparet.

Nec ex eo quòd coadiutor ſit in ſeruitio Eccleſiæ, & actu ſeruiat, ſequitur debere contra eum procedi cum adiunctis, cùm id non pendeat ex ſeruitio Eccleſiæ, ſed ex eo quòd quis ſit canonicus, ſeu capitularis, aut dignitas, vt apparet ex Concilio dicto cap. 6 ſeſſ. 25. qualis non eſt coadiutor etiam actu ſeruiens, vt dictum eſt.

Num. 98. & Açor 2 part. libr. 3. cap. 2. q. 4. quicquid velit à coſtà de Andrada ad bullam Cruciatæ quæſt. 75. & 76. relatus ſuprà 3 part. cap. 1. num. 108.

Num 101. ibi, *Num.* 7 Et de orat. c. 20. num 18. Torre dicta controu 6. de horis canon. diſp 6. num 10. & 12. & dict. declarat. ſacræ Congregat. Rituum circa coadiutores Epiſcoporum ſuprà relatarum 96.

In fine, ex quo deputatus eſt talis coadiutor, nã coadiutoria cõceſſa informa cõmiſſaria ante executioné & deputationẽ à cõmiſſario factã, nõ eſſet ad effectum conſiderabile iſtudius, ſicut nec ius acceſſus & regreſſus, tanquam conditionale in euentum vacationis, vt in dicto cap. 3. num 57.

Num. 102. ibi, *Num.* 107. & an teneatur facere profeſsionem fidei coadiutor canonici, ſeu dignitatis, diximus 3. part. c. 3.

Num. 104. ibi, agatur. Et Octauius Frãgipanus in directorio Eccleſiaſticæ diſciplinæ tit. de decanis collegiatis Eccleſiarum num. 31. Bouadilla in Politica lib. 3. cap. 7. à num. 45. Et Curia Philipp. 1. part § 1. num. 19. vbi aiunt id intelligi, cùm res ſpectat ad capitularem ratione alicuius intereſſe particularis principaliter, & non ratione officij, licèt ſecundariò & acceſſoriè ei reſultet in intereſſe, de quo infra 5. part cap. 4 num. 53

Numer. 109. & facit declaratio Coimbric. infra poſita ad octauum & vltimum, de quo ſuprà num 64. vbi vide. Et ita conſultus reſpõdi, & approbauit D. Vergas, & alij Cathedratici Salmantini.

Num. 114. ibi, *Toletana*, D. Salazar de Mẽdoça in libello de inſtit. can. pœnit. §. 6.

Num. 117. Illud autem certum eſt, de quo ſum conſultus pro parte Eccleſiæ Lucen. canonicum coadiutorem dignitatis in ſede dignitatis lucrari fructus & ſubuentiones ſui canonicatus & dignitatis, ſicut lucraretur obtinens in titulum canonicatum & dignitatem, & etiam coadiutor canonicatus & dignitatis, non ſolùm vnius perſonæ, ſed etiã diuerſarum, in ſede dignitatis lucrabitur fructus & diſtributiones vtrinque ſuis adiutis; & ita practicatur: canonicus tamen, ſiue coadiutor canonice reſidens in ſede canonici, non poſſet lucrari fructus, ſeu diſtributio nes dignitatis, quam habet in titulum aut coadiutoriam: quia in illa ſede canonici, cùm ſit inferior, non poteſt dici ſeruire & intereſſe vt dignitas.

Num. 119. Alexand. Monet. de optione cap. 4. quæſt. 4 & ita videtur accipienda declaratio Coimbric. infra poſita ad 5.

Num. 121. 20. dub. An in Eccleſijs, vbi eſt optio, præbenda vacans per obitum coadiuti, vel alias in menſibus ordinarijs, poſsit optari non obſtante coadiutoria: an verò ius obtandi cenſeatur ſublatum per coadiutoriam. Et dicẽdum eſt nõ poſſe optari, ſed per coadiutoriã ius optandi cenſeri ſublatum, vt in vna Capuana optionis 23. Mart. 1609. coram D. Lancelloto fuit deciſum per Rotam his verbis, 175. &c.

Numer. 123. Quamuis contra teneat D. Gonçalus Mendez Vaſconcellos dicto cap. 1. à num. 1. dicens, coadiutoriam canonicatus non vacare per aſſecutionem ſcholaſtriæ in diuerſa Eccleſia, quia dicta Clem gratiæ non procedit in coadiutorijs & regreſsibus, cùm ſolùm intelligenda ſit in gratijs generalibus, & ſpectatiuis, non in alijs gratijs, quæ ſunt de certo beneficio, addit. gloſ. ver. pauper, in cap. ſi pauper, de præbend. in 6. Put. deciſ. 308. libr. 2. quia pendente conditione non habent ius, ſed ſpem, & quia coadiutoria datur propter ſeruitium, & ita ex cauſa onerosa, & non venit per appellationem gratiæ in dicta Clemen. cùm ſit exorbitans. Sed verius eſt, dictam Clementinam procedere etiam in gratia de certo beneficio, cùm generaliter loquatur, & ſit eadem ratio, & docet Boniſac. ibi à num. 1. Nec contrarium dicunt d. add. & deciſ. Putei, imò nobis fauent. Et quamuis coadiutoria detur propter ſeruitium, non ideò deſinit eſſe gratis,

ria; maximè quoad futuram ſucceſsionem.

Num. 124. & ita etiam ait Gonç. Mendez dicto num. 9.

Num. 130. Quem ſequitur Gratian. diſceptat forenſium cap. 138. num. 49.

26. Dub. An in electionibus, ſeu prouiſionibus, & alijs actibus, coadiutor poſsit alteri committere vices ſuas, ſicut coadiutor poſſet iuxta cap. penult de election. in 6. vbi Doctores, Curia Piſana, & Azeued. ibi lib. 2. cap. 7. & Villar del patronado de Calatayud 7. p. §. 1. num. 13. & ratio dubitandi eſt, nam procurator ad eligendum non poteſt alium ſubſtituere, niſi de eligenda certa perſona mandatum habeat; aut niſi in ſubſtitutione diceretur, quòd eligatur certa & nominata perſona, Lapus, Dominic & Franc. num. 3. in dicto c penul. §. porro, ita intelligentes gloſſam ibi, verb. de certa, & fauet Abb. in cap. fin. §. fin. num. 4. de offic. deleg. ergo coadiutor cùm ſit procurator coadiuti, non poterit alteri committere vices ſuas.

Nihilominus dico rectè id poſſe, tum quia vt ſupra dictum eſt num. 84. 101. & 105. coadiutor nõ agit nomine coadiuti, ſed nomine proprio, aut Eccleſiæ, & ſic non eſt procurator coadiuti, ſed in eius locum ſubrogatũ, & conſequẽter poterit ſicut coadiutus alteri committere vocem ſuam, iuxta aliàs dicta. Tum etiam, quia eſto eſſet procurator coadiuti, non erat procurator ſpecialis ad certũ negotium, ſed generalis ad negotia Eccleſiæ ſeu beneficij; & ſic ſine difficultate poterat ſubſtituere, cap. 1. §. fin. de procurator in 6. & ibi Doctores, Abbas ſuprà, & Iaſ. in l. 1. ff. de offic. procuratoris Cæſaris nu. 24. cum alijs.

27. Dub. An habens dignitatem, ratione cuius habet vocem in capitulo, ſeu eſt de capitulo, ſi fiat coadiutor canonici, vel è contra, debeat habere duplicem vocem, ſuppoſito quòd habens dignitatem & canonicatũ ſimul in titulum, non habet niſi vnam vocẽ, vt in hac Eccleſia Abulenſi, de quo infra 11. part. cap. 5. à numer. 211. & videtur debere habere duplicem vocem, vnam ratione ſuæ dignitatis & perſonæ, alteram ratione canonicatus, & perſonæ coadiuti, quem repræſentat; & pro quo vocem dat; aliàs confunderetur vox canonicatus per deputationem coadiutoris, qui tamen datur vt meliùs ei deſeruiatur, vt ex tenore coadiutoriæ conſtat. Nihilominus tamen verius mihi videtur, quòd ille non habet niſi vnam vocem, ſicut habens dignitatem & canonicatum in titulum: nam non debet eſſe melioris conditionis coadiutor quàm proprietarius; & ſuppoſito quòd in vna perſona concurrit ſeruitium dignitatis & canonicatus, parum refert, quòd in vno ſeruiat vt proprietarius, & in altero vt coadiutor; nec enim coadiutor ſeruit nomine coadiuti, ſed nomine proprio, aut Eccleſiæ, vt præcedenti dubio dictum eſt. Nec dici poteſt, per dationem coadiutoris confundi vocem canonicatus: nam talis coadiutor dat vocem etiam vt canonicus, & non ſolùm vt dignitas, licèt eius vox non computetur niſi pro vna, ſicut per prouiſionem canonicatus factam non habenti dignitatem non cõfunditur vox ipſius.

28. Dub. An habens coadiutorem in dignitate & canonicatu ſimul per eum obtentis, poſsit ipſe reſidere & inſeruire dignitati, & facere quòd coadiutor reſideat in canonicatu, vel è contrà, ita vt vterque habeat vocem in capitulo. Et dicendum eſt poſſe, ſi dignitas & canonicatus fuit ſeparata, & non vnita: nam cùm tituli ſint ſeparati & diſtincti, nihil obſtat, quominus is qui eſt coadiutor vtriuſque, ſeruit in vno, & proprietarius in alio, maximè cùm inde reſultet maius ſeruitium Eccleſiæ, quod per coadiutorias intenditur, & eſt earum finis, vt ex tenore ipſarum apparet. Vnde vterque habebit vocem in capitulo, ſi ratione vtriuſque tituli competit: quamuis in vna perſona non daretur ratione vtriuſque niſi vna vox, vt in dubio præcedenti.

29. Dub. An coadiutor dignitatis, ſeu canonici, poſsit eſſe iudex Apoſtolicus, ſeu delegatus Papæ, iuxta cap. ſtatutum de reſcriptis in 6. & iudex ſynodalis deſignari, iuxta decretum Concilij ſeſſ. 25. de reform. c 12. Et videtur dicendum quòd ſic: nam coadiutor ſubrogatur in locum dignitatis, ſeu canonici, & eius prærogatiuis, præeminentijs, & honoribus gaudet, vt ex forma coadiutoriæ apparet. Et declar. Coimbr. infra poſita ad 2. & 5. & ita docet Acoſta de Andrada ad bullã Cruciatæ quæſt. 75. quòd prędicti coadiutores gaudent omnibus priuilegijs canonicorum: eliguntur enim iam conſeruatores, & à Sede Apoſtolica deputantur iudices Apoſtolici. Quod tamen procedit, quando tempore commiſsionis & deſignationis eſſet in ſeruitio Eccleſiæ: nam quandiu non eſt in ſeruitio eius, non deputatur vti dignitas, ſeu canonicus, ſeu vti clericus primarius, vt aliàs dixi ſuprà num. 93. ſufficietque tempore cõmiſsionis eſſe in ſeruitio Eccleſiæ, vt de cauſa cõmiſſa poſsit cognoſcere, licèt poſteà ſeruire deſinat; argument. eius quod docet

 gloſ.

gloſ. in dicto cap. ſtatutum, verb. canonicus, verſ. Etſi tempore datæ, quam ſequuntur cõmuniter Doctores ibi, & in c. quoniam Abbas de offic. deleg. Tiraq. in tract. ceſſante cauſa limit. 4. num. 4. Flamin. Pariſ. de reſignat. benef. lib. 1. quæſt. 11. Cevallos quæſt. 666. & Gratianus diſcept forenſ. cap. 92 à numer. 1. & eſt declaratio ſacræ Congregationis Concilij adducta per Flamin. ibi numer. 14. & per nos infrà 9. part. cap. 2. numer. 351.

Sed non ſufficit, quòd tempore quo fuit deſignatus in ſynodo in iudicem ſynodalem, eſſet in ſeruitio Eccleſiæ, ſi tempore quo cauſa fuit ei commiſſa vti iudici ſynodali, vel tempore quo reſcriptum directum in cõmuni iudicibus ſynodalibus in tali ſynodo ſeu diœceſi deputatis, & eorum cuilibet, fuit ei præſentatum, non eſſet in dicto ſeruitio: nam in iudicibus ſynodalibus non ſolùm requiritur qualitas neceſſaria, habilitas & aptitudo tempore deſignationis, vt in dicto decreto Concilij, ſed etiam tempore cõmiſsionis, quo tribuitur iuriſdictio, ſaltim habitu, vt infrà 5. part. cap. 1. numer. 349. aut tempore præſentationis reſcriptis, quando dirigitur iudicibus ſynodalibus in communi, & eorum cuilibet, quia tunc videtur habitus reſpectus ad iudices ſynodales, qui ſunt tempore præſentationis.

Commiſsio autem facta dignitati, ſeu canonico, non tranſit in eius coadiutorem, non ſolum quando fuit expreſſum nomen proprium, ſed etiam quando non fuit expreſſum: nam coadiutor quamuis repræſentet dignitatem ſeu canonicum, non tamen eſt verè dignitas ſeu canonicus, antequam ſuccedat, vt in dicta declaratione Coimbricenſ. ad 2. & declaratio circa coadiutores Epiſcoporum ſuprà relata num. 69. Sicut cõmiſsio facta Epiſcopo non tranſit in eius vicarium, vt dicitur infra 6. part. cap. 2. Imò ex iſta ratione, quòd coadiutor non eſt verè dignitas, ſeu canonicus, abſolutè dicendum videtur, coadiutorem dignitatis, ſeu canonici, non poſſe eſſe iudicem Apoſtolicum, nec iudicem ſynodalem deſignari. Quamuis enim coadiutor ſit in ſeruitio Eccleſiæ, adhuc non eſt dignitas, ſeu canonicus, & ſic non habet qualitates dicti cap. ſtatutum: & faciunt tradita ſuprà dict. 69. circa 12. dubium.

Nec obſtat quod ait Acoſta de Andrada ſuprà, quòd coadiutores eliguntur iam in conſeruatores, & à Sede Apoſtolica deputantur iudices Apoſtolici: non enim credo, quòd coadiutores in ſpecie, & ſcienter à Sede Apoſtolica iudices deputentur; ſed quòd aliquando a partibus virtute commiſſionum generalium, ſeu proceſſus fulminati, aſſumpti ſint in iudices per errorem, & ignoranter: & ſi aliquando nominatim coadiutores a Sede Apoſtolica deputati ſunt iudices, deputarentur certè vti canonici ſeu dignitates, & non vti coadiutores: quia pars quæ eos peteret in iudices, eos canonicos ſeu dignitates nominaret, prout vulgariter nominantur.

30 Dub. An coadiutor gaudeat priuilegijs & indultis de percipiendis fructibus in abſentia, quibus coadiutus gaudere poſſet, verbi gratia, priuilegio de percipiendis fructibus ratione ſtudij, aut lecturæ in aliqua vniuerſitate, de quo ſupra 3. part, cap. 2. a numer. 54. & ratione ſeruitij Epiſcopi, de quo dicto cap 2. a numer. 345. & ratione officij ſanctæ Inquiſitionis, de quo dicto cap. 2. numer. 356. ita vt coadiutor exiſtens in ſtudio, aut in ſeruitio Epiſcopi, vel officio ſanctæ Inquiſitionis, debeat haberi pro præſenti & reſidente, & lucretur fructus præbendæ, coadiuto non reſidenti.

Et videtur quòd non; nam iſta priuilegia ſunt, vt percipiat quis in abſentia fructus ſuorum beneficiorum, coadiutus autem nõ percipit, nec lucratur fructus ſui beneficij, ſed alieni, & pro altero, non per ſe.

Sed in contrarium eſt, quòd coadiutor gaudere debeat dictis priuilegijs, ſicut poſſet gaudere coadiutus quem repræſentat, & in cuius locum ſubrogatur, quemadmodum gaudet diebus recreationis, & priuilegio infirmorum, vel aliàs legitimè impeditorum, vt ſupra dictum eſt, 6. & 7. dub. per argum. ſubrogatis & æquiparatis, de quo Euerard. loco a vi ſubrogationis: & conducit dicta declaratio Coimbricenſ. ad 2. & 5. Nec obſtat quòd iſta priuilegia ſint, vt percipiat quis in abſentia fructus huiuſmodi beneficiorum, nam important etiam quòd habeatur pro præſente & reſidente: quòd rectè cadit in coadiutore, qui ita percipiet, & lucrabitur fructus pro coadiuto: coadiutor tamen, qui dictis priuilegijs vellet gaudere, ſi quid ex eis minus perciperet & lucraretur quàm reſidendo & intereſſendo, vt tenetur, coadiuto petente deberet de ſuo id ſatisfacere coadiuto, vt horas & diſtributiones quotidianas; quas exiſtens in ſtudio, aut ſeruitio Epiſcopi, non lucratur; non enim deberet gaudere dictis priuilegijs cum damno tertij & coadiuti, cui ſe obligauit acciplendo coadiutoriam, &c.

Nihilominus prima pars verior eſt, quòd

coadiu-

coadiutor non gaudeat dictis priuilegijs, ex illa ratione, quòd ea ſunt, vt quis percipiat in abſentia fructus ſuorum beneficiorum, non alterius. Nec refert quòd imputentur etiam, quòd habeatur pro præſente & reſidente: nam id etiam eſt quoad ſua beneficia.

Accedit etiam, quòd ſi ex dictis priuilegijs coadiutor haberetur pro præſente, & reſidente, & lucraretur fructus præbendæ coadiuto non reſidente, duo ſpecialia, & duæ fictiones circa idem concurrerent, cōtra reg. legis primæ, vbi gloſ. & Doctores, C. de dotis promiſ. cum alijs de quibus Euerard. loco à vi fictionis numer. 1. & 2. & loco à toleratione inconuenientis, Mandoſ. reg 1. Cancellar. quæſt. 6. num. 8. & 9.

Nec obſtat quòd coadiutor gaudet diebus recreationis, & priuilegio infirmorum, vel aliàs legitimè impeditorum, in iſtis enim eſt diuerſa ratio: nam quantum ad dies recreationis coadiutor non debet arctari ad continuè reſidendum, ſeu ad maiorem reſidentiam quàm coadiutus. Similer quoad impedimentum infirmitatis, & alia huiuſmodi impedimenta, quæ ſunt ordinaria, & ita cadunt in coadiutore ſicut in coadiuto, non erat æquum, coadiutorem ſic impeditum arctari ad reſidendum magis quàm coadiutus. Priuilegia autem, de quibus in præſenti dubio, non rectè conueniunt coadiutoribus, ex rationibus adductis, maximè cùm importent cauſas extraordinarias abſentiæ, quæ non debent prodeſſe coadiutoribus, qui dantur vt ſuppleant pro coadiutis.

Nec obeſt dicta declaratio Coimbricen. nam iſta non ſunt priuilegia expreſſa in coadiutoria, nec ſunt priuilegia conceſſa veris canonicis, quibus coadiutor poſsit vti ad vtilitatem & commodum coadiuti, cùm ea non competerent ex perſona coadiuti, ſed ex perſona ipſius coadiutoris, ad ſuamque vtilitatem, & commodum. De priuilegio autem ſpeciali conceſſo coadiuto certum eſt; quòd non proderit coadiutori, quia priuilegium perſonale perſonam ſequitur, reg. priuilegium in 6. l. in omnibus, & l. priuilegia, ff. eodem cum alijs: ſicut priuilegium iubilationis coadiuto acquiſitum non ſuffragatur coadiutori, vt in Tiraſonen. coadiutoriæ, 8. Nouemb. 1599. & ſupra 10. dubio.

31. Dub. Vbi canonici, ſeu beneficiati Eccleſiæ cathedralis in ea ſeruientes habentur pro præſentibus & ſeruientibus in alijs beneficijs ſeruitorijs, quæ obtinent in eadem ciuitate vel diœceſi, & vt tales fructus ſeu reditus illorum percipiunt, vt in Eccleſia Conchen. an ſeruiens vt coadiutor potiatur iſto priuilegio.

Et videbatur quòd ſic, per dictum argument. à ſubrogatis & æquiparatis; quia coadiutor habet prærogatiuas principali competentes.

Coadiutus tamen quandiu ſeruit per coadiutorem non potietur iſto priuilegio, quòd ſolum competit ratione ſeruitij perſonalis, ſicut dicitur de priuilegio iubilationis in dict. Tiraſon. coadiutoriæ, & dicto 10. dubio, & aliàs potirentur duo dicto priuilegio ratione vnius ſeruitij, nempe coadiutor ſeruiens quoad ſua beneficia, & coadiutus quoad ſua: quod eſſet abſurdum, & in magnum damnum Eccleſiarum.

Sed verius eſt, quòd coadiutor non potiatur iſto priuilegio, quia vt dictum eſt, non eſt verè canonicus, ſeu beneficiatus, & iſtud priuilegium eſt in fauorem canonicorum, ſeu beneficiatorum. Nec obſtat argumentum à ſubrogatis & æquiparatis, quia coadiutor non ſubrogatur in locum coadiuti, nec ei æquiparatur abſolutè, & in omnibus, ſed quantum ad ſeruitium & reſidentiam, & alia in coadiutoria expreſſa, & circa ſeruitium tantùm habet prærogatiuas principali competentes, vt ſupra dictum eſt num. 96.

Vnde etiam non obſtat huic reſolutioni, & alijs ſuprà traditis, dicere, quòd coadiutor eſt ſaltim canonicus fictus, ſeu dignitas ficta, vt dicitur in deciſ. Salmant. coadiutoriæ 27. Iunij 1593. & ſuprà numer. 67. & quòd tantùm operatur fictio in caſu ficto, quantum veritas in caſu vero. l. 1. in fin. princip. C. de rei vxoriæ act. cum alijs, Euerardus loco à vi fictionis numer. 4. Felin. in ſolitæ, de maiorit. & obedient. numer. 3. & Gonçalez in reg. menſium gloſ. 51. num. 28.

Nam reſpondetur, coadiutorem non eſſe canonicum fictum, ſeu dignitatem fictam abſolutè, & quoad omnia, ſed quodammodo quoad ſeruitium, & expreſſa in coadiutoria, imò in rigore nec eſt canonicus fictus, ſeu dignitas ficta, quia nec Ius nec Papa eum talem fingit.

32. Dub. An coadiutor tempore conceſsionis coadiutoriæ debeat habere ordinem, quem requirit dignitas, præbenda, ſeu beneficium; an verò ſufficiat quòd ſit clericus, & legitimæ ætatis ad ordinem requiſitum. Et videtur debere habere illum ordinem, argument. cap. nemo, de electiõn.

in 6. Sed eo non obſtante dico, id non eſſe neceſſarium, ſed ſufficere clericatum, & legitimam ætatem ad ordinem requiſitum, argument. cap. licèt canon, & cap. commiſſa, de elect. in 6. & Clement. vnic. de offic. vicarij, & quę ibi notantur, & per Ioan. And. in cap. fin. de clerico ægrot. vt enim dicitur infra 7. part. cap. 4. numer. vlt. eadem habilitas & idoneitas, quæ requiritur & ſufficit ad titulum beneficij, requiritur & ſufficit ad coadiutoriam: & ita tenuit Rota deciſio. 347. numer. 3. lib. 3. part. 3. diuerſ. & apud Verall. deciſ. 127. part. 2. vbi reſpondetur dicto cap. nemo, ſequitur Flamin. Pariſ. de relig. libr. 4. quæſt. 9. num. 19. & Gonçalez ad reg. menſium gloſ. 5. §. 9. numer. 6. & 90.

Modò ſuccedit difficultas, an coadiutor debeat promoueri infrà annum ad illum ordinem. Et videtur quòd ſic, argument. dictorum iurium, & iuxta dicta præcedenti parte cap. 4. à num. 2. intelligendo infra annum, ex quo reſidet & inſeruit, ſeu cœpit reſidere: ſi enim nunquam reſedit, ſeu inſeruijt, quia coadiutus non vult, non tenebitur promoueri, ex quo non habet exercitium coadiutoriæ, ſicut habens curam habitu & non actu, non tenetur ad ſacerdotium promoueri infra annum, niſi ex quo illam habet actu, vt dicunt gloſ. & Doctores in dicto cap. licèt canon, Rebuf. in praxi titul. de non promotis nume. 34 & ſeq. & alijs, & dicitur infra 5. part. cap. 3. à numer. 103. circa quod vide infrà dub. 34.

33. Dub. An coadiutor canonici teneatur ad onera canonicorum iuniorum, an verò tantùm ad onera ſui coadiuti. Et videtur teneri etiam ad onera canonicorum iuniorum: nam vt ſuprà dictum eſt dub. 4. coadiutor ſedet poſt omnes canonicos, & ſic habetur tanquam canonicus iunior.

Nihilominus dicendum eſt, nõ teneri ad illa, ſed ſolum ad oneroſa ſui coadiuti: nam licèt ſedeat poſt omnes canonicos, id non eſt ex eo quòd ſit canonicus iunior, ſed quia non eſt verè canonicus, & fulget aliena dignitate, non propria, ſicut alij, vt ibi dicitur, & ipſe ſubrogatur loco coadiuti, & pro eo ſeruit, & ſic tenetur ad onera illius, non ad alia, per dict. argument. à ſubrogatis. Et ita cenſuit S. Congreg. Rituum in declarat. Coimbricen. infra adducta ad 7.

34. Dub. An multæ, quæ ſolent imponi canonicis, & præbendatis ob culpas & defectus in ſeruitio commiſſos, poſsint ſimiliter imponi coadiutis ob huiuſmodi culpas & defectus à coadiutoribus commiſſos. Et videtur quòd ſic: nam cùm coadiutor ſubrogetur loco adiuti, & pro eo ſeruiat, culpa & defectus coadiutoris cenſetur culpa & defectus coadiuti, qui habebit recurſum contra coadiutorem, vt de ſuo ei ſatisfaciat illum damnum: aliàs enim non eſſet in quo mulctarentur culpæ & defectus coadiutorum, & eſſet melioris conditionis quàm veri canonici & præbendati, cederetque in detrimentum Eccleſiæ, ac ſeruitij eius. Et confirmatur, nam quamuis ſeruiat coadiutor, non nominatur ipſe, ſed coadiutus in tabulis chori, ac libris ſeu chartis punctatorum: & ita practicatur. Vnde ſi coadiutor intra annum non ſuſceperit ordinem annexum, vt teneri dixi ſupra dub. 32. ex tunc non ſolùm amittit vocem in capitulo, vt dixi ſupra numer. 84. ſed etiam dimidiam partem diſtributionum, iuxta Clement. vt ij qui §. illi verò de ætat. & qualit. & de ſuo debebit ſatisfacere coadiuto illam dimidiam partem diſtributionum ſibi ſubtractam culpa ipſius coadiutoris. Pœnę tamen iudiciales, & quæ non haberent rationem multæ ordinariæ, non poſſent imponi coadiuto, nec eius præbendæ ob culpam coadiutoris, ſed ipſi coadiutori, non obſtante ſtatuto contrario, quia eſſet iniuſtum, & contra ius, niſi fortè eſſet à Papa in ſpecie confirmatum.

35. Dub. An capitula Eccleſiarum poſsint non admittere ad ſeruitium Eccleſiæ coadiutores, aut illis limitare ſuam poteſtatem, authoritatem, & prærogatiuas. Et dicendum eſt non poſſe, ſed teneri illos admittere, & obſeruare illis ſuam poteſtatem, authoritatem, & prærogatiuas in omnibus, ſicut Papa diſponit, contra cuius diſpoſitionem inferiores nihil poſſunt, cap. cùm inferior 21. diſtin. cap. cùm inferior de maioritat. & obedient. & Clement. ne Romano, de elect. cum alijs: quamuis ſecus faciant aliqua capitula, putantia poſſe facere, diſponere, & ordinare, dare leges, & ponere conditiones prout ſibi videbitur expedire.

36. Dub. An coadiutores poſsint petere congruam ſuſtentationem à coadiutis. Et breuiter reſpondetur poſſe, ſi vti coadiutores deſeruiunt, ex cap. cùm ſecundum, Apoſt. in princip. de præbend. & cap. 3. de cleric. ægrot. vbi Abbas numer. 5. & alij cap. 1. eodem in 6. & Concil. Trident. ſeſſ. 21. de reform. cap. 6. Nauar. conſil. 2. de cleric. ægrot. numer. 1. & 7. & de orat. cap.

20.

20. numer. 18. Gançalez in reg. menſium, gloſſ. 5. §. 9. numer. 96. niſi aliud caueatur in coadiutoria, vt ſolet. Hodie enim in huiuſmodi coadiutorijs cum futura ſuceſsione conſuetum eſt poni clauſulam, quia partes ita conueniunt, quòd coadiutor non poſſit petere congruam, nec quicquam exigere quouis titulo, ratione coadiutoriæ, vt ſuprà retuli numer. 54. prout in caſu dicti conſil. Nauar. 2. etiamſi non narretur coadiutorem habere beneficium, ſed vnde ſe valeat ſuſtentare, vt vidimus; quicquid ſentiat Gançalez ſuprà numer. 92. & tunc cùm ipſe coadiutor ſic acceperit coadiutoriam, nihil poteſt petere: facit reg. quod ſemel, & reg. ſciente in 6. & nihilominus non poteſt recuſare ſeruitium principali volente, vt contra Nauarr. dicto conſil. 2. numer. 4. dixi ſupra dub. 1. Quamuis ſi coadiutor ob paupartatem magnam non valeàt decenter ſeruire Eccleſiæ poſſet excuſari à ſeruitio, nec principalis poſſet ad illud aſtare, ſeu compellere, niſi dando ei aliquid, quo decenter & honeſtè valeat deſeruire.

37. Dub. An in gratiam coadiutoriæ ſit facienda mentio de obtentis coadiutorijs, ſcilicèt de beneficijs quæ habet is, qui deputatur coadiutor. Et breuiter dico quòd ſic, ſaltim ratione futuræ ſucceſsionis, quæ ipſi conceditur, quæ eſt gratia beneficialis, ſeu de beneficio; & ſic intrat deciſio text. in cap. ſi motu proprio de præbend. in 6. cum alijs, & quod dixi 1. part. cap. 2. à num. 122. atque ita ſeruatur.

38. Dub. An ſi non fiat mentio de obtentis coadiutoris, tota gratia coadiutoriæ vitietur, & ſit ſurreptia, & nulla; an verò ſolùm quoad futuram ſucceſsionem.

Et videtur ſolum vitiari quoad futuram ſucceſsionem, non verò quoad deputationem coadiutoris: quia deputatio coadiutoris non eſt gratia de beneficio, vt patet ex ſupradictis, nec iure aliquo cauetur, quòd in ea fiat mentio de obtentis, & vtile per inutile non vitiatur in ſeparabilibus & diuiduis, qualis eſt iſta gratia, reg. vtile lib. 6. cum lijs.

Nihilominus tamen verius videtur totam gratiam vitiari, & eſſe nullam, nam licèt de ſe ſit diuidua & ſeparabilis, tamen ex intentione Papæ, & ipſius coadiutoris eſt indiuidua: non enim coadiutor vult coadiutoriam, quæ eſt onus ſine futura ſucceſsione, ratione cuius principaliter accepit ipſam coadiutoriam cum magna impenſa: & huic intentioni conformatur Papa, qui in præmium & remunerationem oneris, & laboris coadiutoriæ, dat futuram ſucceſsionem ipſi coadiutori, & concedit coadiutoriam cum futura ſucceſsione, non aliàs, & per ſe: correſpectiuum enim, & indiuiduum, reſultat ex voluntate partium; Aim. in quæſt. de immunit. mulier. numer. 42. & 43. Caputaquen, deciſ. 206. numer. 5. part. 1. & ex intentione partium totum negotium fit indiuiduum; & ideò vtile per inutile vitiatur. l. Pedius §. 1. ff. de arbitr. Franc. in dict. reg. vtile numer. 2. 8. fallent. Iaſſ. in l. 1. § ſed etſi mihi numer. 5. ff. de verbor. obligat. & ibi Alciat. & alij, Rota deciſ. 318. numer. 3. part. 2. diuerſor. & Gonçalez Mendez Vaſconcell. diuerſorum iur. argument. libr. 2. cap. 16. & lib. 4. cap. 17. vbi latè de dicta reg. vtile, dicitur aliàs ſupà 2. part. cap. 1. numer. 53. & conducit ad propoſitum quod dixi ſupra dubio. 21. ad finem, numer. 123.

QVINTAE PARTIS
Caput primum.

NVMERO Secundo, poſt A. G. Palac. Rub. de benef. in curia vacan. §. 1.

Numer. 3. ibi *Iure poſitiuo*, Selua de benef. 1. part. quæſt. 4. Gigas de penſ. quæſt. 2. Didacus Velazquez ſeu Simancas de defenſione ſtatuit Toletani cap. 10. ad finem, Ceuallos quæſt. 260. numer. 2. Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. libr. 1. part. 3. cap. 1. pagin. 418. Açor inſt. moral. 2. part. libr. 6. cap. 1. quæſtion. 1.

Numer. 7. Poſt Sot. Ceuallos quæſtione 528.

In fine, & Açor dicto lib.6. cap.26.quæſt. 1. ad finem ait, quòd Papa poteſt alicui beneficium adimere, & alteri conferre, & clericum ſuo beneficio priuare; non quòd id ſine cauſa arbitratu ſuo facere queat, ſed quòd ratum, firmumque habeatur, ſi fecerit, quamuis faciendo peccauerit: in his enim (inquit) quæ iuris ſcripti ſunt, poteſt quidē Papa peccare, ſi ea ſine iuſta & debita cauſa, vel ex toto, vel ex parte tollat; at ratum eſt & firmum quod facit.

Num. 8. Poſt Cech Aceued. conſ.7. num. 8. & à num. 14. Perez de Lara de anniuerſ. & capell.lib.2.cap.10.numer. 24. Leo in theſ. for.Eccleſ. cap.10. à num. 1. Leſsius de iuſt. & iur. lib.2.cap. 34. numer. 44. & 45. Açor dict.lib.6. cap. 25.quæſt. 1. & 30. Quintinus in repet. cap. de multa de præbend. numer. 91. & 92. qui tamen liberè & inſolenter loquitur de hac Papæ poteſtate & concurſu.

Ibi, *Seraphino*, 26. Iun. & in Hiſpalenſ. canonic. 27. Iun. 105. coram domino Ludouiſio.

Numer. 11. de qua etiam infrà num. 437. & eſt deciſ. Rotæ in dict. Toletana canonic. 26. Iun. 1595. coram Seraphino, vbi fuit reſolutum, prouiſionem Papæ præualere prouiſioni Cardinalis Archiepiſcopi in vim præuentionis, cap. dudum, de præbend. in 6. Rota 17. de præbend. in nouis; nec poſſedici intentione Papæ non fuiſſe præuenire velle; hoc enim ſatis conuincitur ex expreſsione menſis vacationis, ex qua Papa potuit intelligere non eſſe locum deuolutioni ob negligentiam ordinarij, vt fuit deductum in cauſa Hiſpalenſ portionis coram Blancheto, & eſt deciſ.Rot. in d. Hiſpalē can. 27. Iun. 1607. coram Ludouiſio, vbi fuit dictum, quòd cùm Papa præuenit, non eſt opus exprimere ſimultatem capituli cum prælato in collatione canon. cùm hoc ſit de iure, &c. Et in cauſa Elnen. beneficij S. Salu. 13. Nouembr. 1602. & 21. Iun. 1604 & in Calagurritana de Ollauatijs 15. Decemb. 1604. coram D. Peña fuit reſolutum, quòd voluntas præueniendi colligitur ex clauſula contenta in literis; dummodò tempore datæ non fuerit alicui ius quæſitum; & in dict. Elnen. fuit etiam dictum, quòd voluntas præueniendi demonſtratur, quia non eſt reſtricta gratia ad vocationem in menſe reſeruato, ſed additum, ſeu in alio veriori menſe.

Numer. 14. Aceued. dict. conſ.7. nu. 18.

Numer. 18. & fuit tentum in dict. Elnen. beneficij S. Saluatoris 13. Nouembr. 1602. coram D. Peña.

Numer. 20. Idem etiam fuit reſolutum in cauſa Meten. canon. 8. Nouembr. 1577. corā Rubeis, & nouiſsimè in dict. Elnen. beneſ. 21. Iun. 1604. coram Peña, vbi allegatur d. Cordub. cantoriæ, & dicitur etiam, quòd licèt derogatio ſit neceſſaria, ſufficeret derogare alternatiuæ per clauſulas generales, contrarijs quibuſcumque non obſtantibus, vel prout ibi, regula qualicumque contraria nō obſtante, ex dict. deciſ. Mohed. 1. de conceſ. præbend.

Num. 12. poſt Mohed. D. Sahagun in cap. 1. de offic. deleg. nu. 18.

Numer. 31. facit cap. hi qui de præbend. in 6.

Num. 31. ibi circa fin. & in Toletana Archipresbyteratus 17. Maij 1603. coram Ludouiſio infra adducta num. 650.

Numer. 35. quæ in nouiſsimis Farin. eſt 702.

Numer. 36. idem fuit dictum in Toletana capel. 1. Decembr. 1606. coram Sacrato infrà adducta 6. par. cap. 4. num 20.

Num. 52. poſt gloſ. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. num. 1. Vgolin de offic. Epiſcop. cap. 50. §. 2. numer. 1. Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. numer. 1. & 9. & D. Frechilla in rep. cap. admonet de renunt. num. 12. & Rot. in Toletana Archibresbyteratus 17. Martij 1063. coram Ludouiſio infra adducta num. 650.

Num. 53. & D. Cord. Tuſc. conc. 75. lit B. & lit. R. verb. reſeruatio.

Num. 61. & Açor 2. part. libr. 6. cap. vltim. quæſt. 3. & ſequitur Alexand. Monet. de opt. cap. 2. num. 47.

Num 63. & ſequitur Alexand. Monet. de opt. cap. 3. num. 16.

Num. 73 Alexan. Monet. d. c. 3. de opt. nu. 36. 37. 50. & 51.

Num. 83. ibi, ſeu 653. Simoneta de reſeruat. quæſt. 30. num. 3.

In fine; Et in alia Romana clericatus S. Petri 27. Nouemb. 1602. coram D. Pamphilio, vt in dec. 616. nouiſ. Farin. & in Aſiſien, beneficiorum 18. Iun. 1607. coram domino Sacrato.

Num. 85. Alexan. Moneta d. c. 3. de opt. n. 40. & de decimis cap. 9. num. 27.

Num. 86. Monet ibi.

Num. 88. Alexand. Monet. d. c. 3. de opt. n. 17. 38. & à num. 49.

Numer. 94. & ita in impetratione & gratia beneficij ob non publicationem dici ſolet, beneficium ad huc per reſignationem vacare iuxta dictam conſtitut. Gregor.

Num. 98. quem ſequitur Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. num. 12. & idem tenet

Alexand.

Alexand. Monet. dict. cap. 3. de opt. nu. 70. dicens communem.

Numer. 99. ſumm. Bullar. Quarant. verb. beneficiorum reſeruatio in addit. lit. A. verſ. controuertitur tamen, & Perez de Lara de anniuerſ. & capell. lib. 2. cap. 10. num. 12.

Num. 100. & Monet. d. num. 70.

Num. 101. & Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2. cap. 5. num. 12.

Num. 121. & Rot. in Vlysbonen. prioratus 1. Febr. 1602. coram D. Seraphino infrà relata num. 560.

Num. 129. ibi. num. 5. & Açor 2. part. libr. 6. cap. vltim. quæſt. 4.

Num. 138. poſt Cerol. Card. Tuſch. concl. 77. lit. B. & 66. lit. P.

Num. 157. &c. Idem etiam fuit reſolutum in Romana clericatus S. Petri 27. Nouembr. 1602. coram D. Pamphilio, vt in deciſ. 616. nouiſsim. Farin. num. 3.

Num. 158. ibi, *A num.* 4. & Açor 2. part. lib. 7. cap. 28. quæſt. 9.

Numer. 166. Idem tenet Açor dict. cap. 28. quæſt. 8.

Numer. 172. vt in deciſ. 616. nouiſ. Farin. num. 3. vbi quod eſto opinio illius Doctoris Galli eſſet vera; non poſſet generaliter intelligi, quotieſcũque in reſignatione imponitur penſio, quia omnia beneficia reſignata cum penſione eſſent reſeruata: quod repugnat communi ſtylo & obſeruantiæ, nec appoſitio manus Papę in reſignatione operatur reſpectu futuræ vocationis, &c.

Numer. 174. Coadiutoria tamen valida ſtante in forma dignum, ſeu commiſſaria & ſuccedente vacatione beneficij per obitum coadiuti, ſeu alias, ſi coadiutor non facta ſibi collatione decedat, etſi maneat vacãs vt prius beneficium, & affectum Papæ propter appoſitionem manus ipſius, & ſic ordinarius non poterit pro illa vice de eo prouidere, etiamſi in ſuo menſe vacaſſet, iuxta dicta à numer. 138. & num. 149.

Num. 176. & ita Rota poſteà deceſsit à dicta deciſ. Barchinon. vt apt. paret ex alia Barchinonenſ. præcedentiæ ſuper eodem canonicatu 23. Ian. 1602. coram D. Sacrato, quę ſic ſe habet 165.

Num. 177. & tenuit Rota in Toletana capellaniæ 1. Decemb. 1606. coram Sacrato infrà adducta 6. par. c. 4. nu. 29.

Numer. 183. & dicitur in deciſ. 611. nouiſ. Farin. ſub num. 1.

Numer. 185. Sed contrarium tenet Rota in illa Romana clericatus S. Petri 27. Nouembr. 1602. coram D. Pamphilio, quæ eſt 616. nouiſ. Farin. vbi quòd clauſula reſtrictiua, dummodo collatio ad nos hac vice pertineat, oſtendit Papam noluiſſe de beneficio prouidere, niſi quatenus reſeruatũ exiſtat, ex Paulino & Simoneta ſuprà, noluiſſeque concurrere cum ordinario, ſeu alio collatore; ſed tantùm noluiſſe conferre, quatenus eſſet reſeruatum, & ita fuiſſe reſeruatum in Taurinen. cantoriæ 14. Octob. 1569. coram ordinario, & fuit etiam dictum in Romana capellaniæ S. Petri 9. Decembr. 1602. coram Millino, quæ eſt 617. nouiſ. Farin. & in Eluen. beneficij 21. Iun. 1604. coram Peña, & ſequitur Genuen. in praxi c. 120. verſic. declaratur quintò, dicens, quòd clauſula, ſeu alio quouis modo poſita in prouiſione Papæ de beneficio reſeruato non operatur, quòd non data reſeruatione poſsit ex ea capi beneficium in vim præuentionis, ſed tantùm operatur ex alijs reſeruationibus vltra expreſſam, &c. & Marta de clauſulis clauſ. 36.

Numer. 193 de quibus in vna Vercellen. Archipresbyteratus 6. Iun. 1607. coram D. Coccino fuit nouiſsimè reſolutum, quòd beneficia protonotariorum ſunt reſeruata per d. extrauagantem ad regimen, quæ innouatur per S. P. quæ reſeruatio habet locũ, ſiue ſint de numero participantium, ſiue non, & ſiue ſint creati à Papa, ſiue à legato, Put. deciſ. 313. libr. 1. Verall. 404. part. 2. & 27. part. 3. Peregr. 105. libr. 1. & fuit latè deductum in Carthagin. beneficij 26. Februarij 1603. coram Lancelloto, Mand. reg. 1. quæſt. 7. & quod id procedit etiam ante præſtitum ſolitum iuramentum, cùm creatio eſt perfecta & pura, Put deciſ. 339. lib. 2. Peregrin. 105. lib. 1. & 11. lib. 2. Rot. nu. 35. lib. 3. part. 3. diuerſ. & quòd legatus poteſt creare quemcumque etiam non ſubditum, & exiſtentem extra prouinciam legationis, quia eſt voluntarię iuriſdictionis, Pariſ. conſ. 1. num. 8. lib. 2. Decian. reſp. 3. num. 108. libr. 1. gloſ. cap. ſi abbatem de elect. in 6. verb. in prouincia, vbi Anchar. numer. 2. idem in Burgen. Abbatiæ 14. Maij 1612. Vbald. & in deciſ. ſeq. 188. & de protonotarijs vide Ludou. Gom. in proœm. reg. concluſ. quæſt. 1. 6. de ordin. & offic. protonot. Cec. de rep. Eccleſ. cap. 12. de protonotar. Ap. & Breue Clem. VIII. datum 28. Maij 1604. & ibi ex voto S. Congreg. Rituum declarat, Apoſtolicæ ſedis notarios, protonotarios nuncupatos, titulares, & non de collegio nec numero participantium, tam in ſeſsionibus in Eccleſia, quàm in proceſsibus debere cedere locũ digniorẽ officialibus Epiſcopi, ac dignitates obtinentibus, & canonicis Eccleſiarũ cathedralium, prout in libro cæremoniarum Epiſ

F 4 coporum

coporum declaratur, &c. de quo Breui fit mentio in libro Congregationis ſtatus Eccleſiaſtici horum regnorum Caſtellæ, & Legionis anno 1608.ſeſſ.36.

Num.199. ibi, *Dicti*. §. 1. & nouiſsimè in vna Căpſana iuriſpatr. 26.Iun.1609. coram D.Peña ſtando in deciſ.12. Nouemb. 1607. fuit reſolutum,quod reg.8.mēſium comprehendit beneficia commendata vacantia per ceſſationem commendæ ſaltim de facto, & aliquo modo non obſtante indulto ordinario conceſſo, & priuilegio patroni: nam beneficia de facto vacantia, quando non eſt ius penes aliquem,ſub reſeruationibus comprehenduntur, Rot.part.3. diuerſ. lib.1. deciſ. 102.& lib.2.dec.53.

Num.206. ibi, *Dicendum*,& 717. numer.5. nouiſs.Farin.

Numer.208. Leo in cap.24.de cubicul.& ſcutif.27. de ſolicitat.lit. Apoſt.qui vulgariter dicuntur Geniçari 36.de militib.S.Petri Paul. III.23.de milit.S.Pauli, & Pij IIII. 5. de milit.Pijs,Sixti V.35.de militib. Lauret. & nouiſsime infra 273.

Num.212.& Cabedo de patronat.Regiæ coronæ Luſitaniæ cap. 24.

Num.214.cap.37.Et Ceuall.lib.4.quæſt.1. ſeu 897. num.307.& à num. 379.& 465.

Numer. 215. & de iure patronat.Regum vide Boetiū Epon.de regalibus,vel vniuerſo iure principis in beneficijs Eccleſiaſticis.

Num.217.& tradit Garcia de Loaiſa Archiepiſcopus Toletanus in notis Cōcilij Toletani 12.c.11.& fuit dictum in Oueten. Abbatiæ de Iuñon 3.April.1595.coram D.Peña.

Num.220. ibi, *De reg*.40. Couar. d. cap. 36. num.5.quem ſequitur Leſsius de iuſt.& iur.lib.2.cap.34.num.37.& Açor 2. par.lib. 6. cu't.quæſt.9.

Num.227.ibi 28. ſumma Bullar.Quarant. verb.beneficiorum reſeruatio,& verſ.capitulum ſede vacante 9. quæſt.& Vgol. de offic. Epiſcop.c.50.§.2.num.2.

Num.243.In qua dicitur, quod deciſio Putei,& D. Millini dicentes,quòd vacatio contingens ſede Epiſcopali vacanti non computatur nec Epiſcopo,nec capitulo, ex ijs quæ dicuntur in 7.cap. concordiæ Salamantinæ; ſed capitulum confert iure proprio, cap. ne ſede vacante in 6. procedunt, quando vacatio contingit in turno Epiſcopi ſede vacăte: quia tunc ex 1.part. dict. cap. 7. concordiæ capitulum prouidet iure deuoluto, & ideo non computatur; ſecus ſi contingat in turno capituli ex verbis claris 2.part. eiuſdem cap. cōcordiæ,vbi diſponitur,quòd ſi vacatio eueneiit in turno capituli,collatio computetur, ita ſequens ad prælatum pertineat. Et ratio, inquit Rot.eſt,quia tunc adeſt collator, ideo eſt ei imputăda collatio.&c. Sed ſecluſa particulari concordia ſuper hoc verius exiſtimo non computari, etiamſi contingat in turno capituli,quia ſede vacante capitulum confert iure proprio vigore iuris communis,non vigore concordiæ,d.c.ne ſede vacante in 6.

Num.245. Et ita ceſſat iam dubium agitatum in vna Terulen.an Epiſcopus Terulen. tranſlatus ad Eccleſiă Cæſarauguſtanam die 27.April. 2569.potuiſſet conferre parochialem vacantē in diœceſi Terulen.die 29.eiuſdem menſis: in quo à Congregatione Concilij data fuerunt vota pro Epiſcopo ex doctrina Doctorum, quòd opus ſit pacifica & corporali poſſeſsione; contrarium tamen Papa cenſuit, nempe, quòd Epiſcopus non potuit amplius poſt tranſlationem ſe immiſcere diſpoſitioni beneficiorū Terulen. quia à die translationis debentur fructus Eccleſiæ ſecundæ, ad quam fit tranſlatio; & inter fructus Epiſcopatus eſt etiam collatio beneficiorum.

Num.249.Quæ deciſio fuit confirmata coram eodem 27.Maij 1596.

Num.255.Si tamen iſtæ dignitates vacauerint in menſe Apoſtolico,vel aliàs,ſint reſeruatæ regulariter, & eius reſeruatio habebit locum in beneficijs ad prouiſionem eas obtinentium pertinentibus,quæ poſt earum vacationem vſque ad prouiſionem ſucceſſorum à Papa faciendam, & adeptam de eis poſſeſsionem vacarent,habebit etiam locum in beneficijs ſpectătibus ad præſentationem,ſeu collationem alicuius parochi, ſeu beneficiati ſimplicis ſine dignitate,quădo illa parochialis ſeu beneficium ſimplex vacarent in menſe Apoſtolico,ſeu aliàs eſſent reſeruata. Nec obſtat,quòd regula tantū loquatur de Eccleſijs, ſeu monaſterijs, vel alijs dignitatibus, & ſic nō habet locū in parochialibus & beneficijs ſine dignitate habentibus præſentationē,ſeu prouiſionem beneficiorū. Quia reſpōdetur, Quòd regula generaliter etiam loquitur de quibuſcūq; collatoribus & collatricibus ibi, & aliorum quorſcunque collatorum,& collatricū, &c. Quæ verba cōprehendunt præſentatores,& alios diſpoſitores, vt aliàs dicitur infrà nu.621.& ſeq.& ſi inferiùs tantum fecit mentionē de Eccleſijs,moneſterijs,& dignitatibus,eſt gratia exempli, ſeu quia ad ea præcipuè ſolet ſpectare beneficiorū prouiſio:& exēpla non arctant regulam,l.regula,§. fin.ff.de iur.& fact.ignor. Habebit etiă locū hæc regula in beneficijs ſpectantibus ad prouiſionem Epiſcoporum iure deuoluto; cum loqua-

loquatur de beneficijs ad eorum prouiſionē quomodolibet pertinentibus, nec in eorum prouiſione ſuccedat capitulum ſede vacante, vt infrà cap 7.num.53.

Numer.295.in fin.ibi,*Quæſt*.4.& ſequitur Açor 2.part.lib 6.c.vlt.ſub.quæſt 10.

Num.271.& in cauſa Aſtoricēſi prioratus 18. Decemb.1598.corā D. Seraphino fuit reſolutum,quòd iſta regula reſeruans prioratus conuentuales procedit in prioratibus ſolitis dari in cōmendam,Mand.reg.2.q,3.n.1.& 3. & quòd hoc etiā oſtenditur ex prouiſione, de qua ibi,in qua Papa appoſuit clauſulā,dūmodò per ceſſationem cōmendæ vacet; nec poſſe cōpetere Regi ius patronatus in Eccleſia regulari,& cōuentuali,niſi oſtenſo priuilegio cōceſſo in limine fundationis, vt in pluribus cauſis fuit deciſum in Regien.de Iacobis Albanen. prioratus Vueten.Abbatiæ, &c.

Num.272.ibi 407.deciſ.511.

Nu.273. & vltra alios,de quibus ibi, ſunt verè familiares,& continui cōmenſales Papæ ad effectū reſeruationis huius regulæ,& alios effectus cubicularij & ſcutiferi ex conſtit.14. Leonis X.milites S.Petri ex conſtit,36. Leonis X. & d.conſtit. 78. Pauli III. milites S. Pauli,ex conſtit. 23. Pauli III. milites Pij ex conſtit.5.& 16. Pij IIII.& milites Lauretani ex conſtit.35 Sixti V.quāuis enim iſti reuera nō ſint cōmenſales Papæ nec vllā partem victus ab eo recipiant;tamen ex quo ipſe Papa vult,quòd habeantur pro veris familiaribus, & continuis cōmenſalibus,perinde eſt, ac ſi realiter eſſent tales, & conſequenter eorum beneficia ſunt reſeruata per hanc reg.Mādoſ. hic q.18. Simonet.de reſeruat.quæſt.35.n.25. 26.& 27.Peregr.deciſ.103.& 71.lib.3 par.3. diuerſ Gonçal.d.gloſ.51.à nu.26.& admittit Rot.in Segunt Archidiac & canon.infrà adducta nu.332.in nouiſ.Farin.691.nu 3.& ita practicatur: quorum etiam beneficia, etiam dimiſsis officijs obtenta ſunt reſeruata, quia ex dictis conſtitutionibus ſunt ſedis Apoſtolicæ notarij,ſeu protonotarij, per extrauag. ad regimen,& reg.1.vt ſuprà n.208. & ita in facti contingentia reſpondi circa beneficia D.Hieronymi Gomez Vela cantoris & canonici Abulen.qui fuerat miles S.Pauli,& obijt in menſe ordinarij, qui ideo illa nō prouidit, ſed fuerunt prouiſa à Papa, vti reſeruata ex familiaritate ratione officij.

Num.275 ibi Seraph.& antea corā Orano 29.Ian.eiuſdē anni,itē in Brūduſina archidiaconatus 16. Ian. 1604.coram D.Millino fuit reſolutum, *Quòd dicta reg.31.de impetrand.benefic.vacant. per obitum familiarium Cardin habet locum etiam in maiori dignitate poſt Pontificalem in Eccleſia cathedrali,quæ eſt reſeruata in reg.3.& etiam in ea eſſe neſſarium cōſenſum Cardinalium; quia in regul.2.reſeruantur quæcunque beneficia familiarium.Quæ verba comprehendūt primas dignitates,Rot.2.de offi.presbyt.in nouis 2.quia in d.reg.excipiuntur beneficia officialiū. Vnde videtur,beneficia aliàs reſeruata eſſe comprehenſa ſub regula. Ita Sarm.d.reg.quæſt. 154. & Mandoſ. quæſt.14. & ſentit antiquius gloſ. Achil.dec.34.*

Num.311.ibi,*Verè fam.* & continuos commenſales.

In fine,& Gonçalez gloſ.51.num:25.

Num.315.poſt Par. Auend. in dict. verb. *Vnir*,Matien. in l.2.tit 5.lib.5.Recop.gloſ.7.

Num. 317.& hanc deciſionem ponit Sal. Tiber in praxi lib.3.ſub c.9. idem fuit reſolutum in Hiſpalē,Archid.20 Febr.& 26.Iun. 1606.coram D. Iuſto.

Num.320.Quem ſequitur Sbroc.de Vicario Epiſcopi in addit ad quæſt.147.lib 2. dicens,quòd vicarij Epiſcoporum veniunt appellatione famulorum,ſeu familiarū: & quāuis Sarmient.ſelect. libr. 7.cap vltim. dicat, quòd vicarius Epiſcopi eſt eius familiaris.

Nu.321.& fuit dictum in Parmen. canon. 11.Febr.1585.coram Gipſio.

Num.332. & nouiſsimè Farin. deciſ.691.

Num 341. ibi,nu 6.& ibi Probus ad Monach. 27. circa finem.

Nume. 345.& in Feretran.parochialis 20. Iun. 1558. coram Rubeis fuit dictum, quòd Rota non requirit exercitium quoad reſeruationem beneficiorum.

Numer.346. idem fuit reſolutum in cauſa Aſtoricen.Archidiaconatus 6.Nouēb.1602. coram D. Lancelloto, quòd non requiratur exercitium, ſed ſufficiat ſubcollectorem paratum eſſe ad exercendum, quotieſcumque ſe offerat occaſio. Et in Placentina,ſeu Compoſtellana theſaurariæ 25.Maij,& 16.Nouēb. 1609.coram D. Ortembergo, vt in deciſ ſequent. 183 & 184.

Num.350.ibi,& deciſ.1019.&c.

Num. 351. ibi num 356.Conducunt tradita per Hor.Mand.de priuil. ad inſtar gloſ. 15. numer. 45.47. & 48. & iſta melior ſolutio & interpretatio, quàm illa quæ traditur in 2.deciſ. Placentina ſuprà adducta numer. 349. quod iſta verba reg. qui ſuo tempore exercuerint, intelligenda videntur ad differentiam eorum, qui non verè, ſed fictè eſſent ſubcollectores &c.Et in d.Aſtoricen dicitur, quòd deciſ Putet, & aliæ allegatæ in contrarium, intelligenda ſunt de exercitio largo modo,ſcilicèt, quòd per ipſos nō ſtet, & quòd ſint parati exercere.

In

In fine, Quantum ad hoc, quòd requiratur acceptatio, & quòd vltra deputationem ſubcollector pro tali ſit communiter reputatus; probant tamen, quòd non requiritur exercitium actuale, quod nos defendimus, & ipſe Gonçalez amittit.

Numer. 356. intellige tamen niſi vnicitas ſit expreſſa per impetrantem in ſua gratia, quia tunc erit per eum iuſtificanda, & probanda iſta qualitas & narratiua vnicitatis, vt fuit reſolutum in cauſa Licien. beneficiorum 4. Febr. 1608. coram domino Cauallerio.

Num. 361. ibi, &c. & ſequitur Paramo de orig inquiſ. libr. 3. quæſt. 2. â num. 90.

Num. 366. Alexand. Monet. de decim. cap. 9. num. 216. & Rota in 1. deciſ. Placentina ſuprà adducta numer. 346.

Num. 367. & ita fuit reſolutum in d. Licien. beneficiorum, quòd ſtantibus pluribus ſubcollectoribus non intrat reſeruatio huius regulæ.

Numer. 375. & ſub hoc prætextu in caſu dict. deciſ. Calag. & Burgen. fuit deputatus ſubcollector ciuitatis & diœceſis Calciaten. à domino Orphino collectore generali, nempe cum præſuppoſito quòd haberet fines diſtinctos & ſeparatos à diœceſi & ciuitate Calagurrit. quo præſuppoſito ceſſante, quia eſt vnica diœceſis, ceſſabit quoque d. deputatio ſubcollectoris, & per conſequens illius beneficia non fuerunt reſeruata ratione ſubcollectoriæ, vt fuit ibi reſolutum.

Num. 376. ibi 15. Alexand. Monet. d. c. 9. à num. 218. & 227. ibi, *Canonicatus*, & Placentina ſupra, &c.

Num. 381. Alexand. Monet. de decimis c. 9. num. 235. & ſeq.

Num. 385. Videtur tamen ſufficere, quòd ſit perſona qualificata, nempe canonicus Eccleſię cathedralis, vel aliàs indignitate Eccleſiaſtica conſtitutus tẽpore deputationis, quãuis poſtea deſinat eſſe, ex gloſ in d. c. ſtatutũ, verb canonicus, ad finem, quam communiter ſequuntur Doctores ibi, & in cap. quoniam Abbas de offi. deleg. Flam. Pariſ. de reſignat. benef. lib. 1. quæſt. 11. de qua aliàs ſuprà 4. part. cap. 5.

Num. 401. & Açor 2 part. lib. 6. cap. vltim. quæſt. 10. ad finẽ, & aduerte, quòd iſta regula reſeruatoria beneficiorũ S. Petri, ac S. Ioan. Lateran. & S. Mariæ Maioris reſtricta eſt ad canonicatus, prębẽdas, dignitates perſonat', & officia, & nõ comprehendit clericatus, ſeu beneficiatus in ea non expreſſos, quorũ collatio eſt Archipresbyteri & capituli, ex priuilegijs diuerſorũ Pontificum, & antiquiſsima obſeruantia, vt fuit dictum in Romana clericatus S. Petri 27. Nouemb. 1602. coram D. Pãphilio, quæ eſt in nouiſsimis Fari. dec 616.

Num. 404. ibi, *Sine coma*, & ita ponit Leo in theſaur for. Eccleſiaſt cap. 20. num. 20.

Num. 406. & Leo ſuprà d. c. 20. nu. 21. generaliter ait, quòd regulariter S. Rom. Eccleſiæ Cardinales obtinent à Papa indultum ab ſentiarum, non obſtante omnia beneficia ad eorum collationem ratione Eccleſiarum & beneficiorum ſuorum ſpectantia, quomodolibet, & quandocumque vacantia, etiam deuoluta & reſeruata conferendi.

Num. 407. quamuis in vna Licien. beneficiorum 4. Iul. 1607. coram D. Cauallerio dicatur, quòd reg. 4. non habet decretum irritans.

Num. 416. Quæ deciſ. 27. Febr. eſt in nouiſ. Farin. 177.

Nu. 417. ibi, *Oranus ſuprà, &c.* de qua deciſ. Orani fit mentio in deciſ. 67. Farin. lib. 1. num. 3.

Numer. 427. Mand. ad Lap. allegat. 89. quæſt. 19.

Numer. 437. Nam in d. Hiſpalen. beneficij de Villanueua de menſe Ian. 1604. & antea 2. Maij 1603. coram D. Iuſto id principaliter deciditur; *Quòd cùm prouiſiones papæ & ordinarij currunt in eadem data & die, & prouiſus ab ordinario eſt in poſſeſsione, eius prouiſio eſt præferenda, ex clara diſpoſitione cap. ſi à Sede Apoſtolica de præbend. in 6. nec obſtare decretum irritans poſitum in gratia Apoſtolica, quod inficit poſſeſsionem, & aufert illi omne fomentum iuris, cap. ſi eo tempore, de elect. in 6. cum alijs; & ſic omnino inficitur & euacuatur poſſeſsio prouiſi ab ordinario poſteà capta, vt colligitur ex Puteo deciſ. 4. de præbend. & Mol. 8. de præbend. in fin. Socin. conſ. 67. num. 7. lib. 3. Rebuf. de pacific. numer. 299. quia hæc limitatio non placuit Dominis ex deciſ. Putei 125. lib. 1. Sarnen. 32. Simon. 6. per conſil. Butr. 87. libr. 7. & Cald. 7. de præbend. quia prioritas poſſeſsionis arguit prioritatem tituli, & poſſeſsio ſuperueniens retrotrahitur, & decretum irritãs ſequitur naturam gratiæ, & inficit poſſeſsionem, quatenus gratia Apoſtolicã ſit anterior. Nec obſtaret ſubrogationem gratioſam, quia eã non trãſfert poſſeſsionem realem, & actualem, Mohed. deciſ. 11. de reſt. ſpol. & diſpoſitio d. cap. ſi à Sede Apoſtolica, videtur fundata in vera & reali poſſeſsione, &c.* & tradit Gonçalez d. num. 56.

Num. 450. ibi, *Gloſ. 34. nu. 2.* Aceued. conſ. 7. & latè Alexand. Monet. de opt. c. 3. q. 2. & c. 8. q. 1. à num 6. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 52. n 7. Rota in Lucana oprionis domus 24. Ian. 1607. coram D. Mançanedo.

In

In fine, ibi,& 94. Azeued. ſuprà numer. 5.& 61.

Num. 451. ibi, *Num.6.* Alexand. Monet. d. cap.3.num.43.& d c.8.num.14.

In fine,& quando eſt motu proprio, Alex. Monet.d c.8 num. 16.

Numer. 452.in fin.quæ deciſ. eſt in nouiſ. Farin.642.

Num.454. & nouiſsimè in vna Hipporegien.can.17.Iun.1605.coram D.Mançanedo fuit reſolutum,&c. R. optio.

Num. 454.ibi, *Reſoluerunt*, vt dicitur in deciſ. tamen ibi in fine poſt relationem factam S. Pontifici Gregor. XIII. teſtatur ita fuiſſe per eum additum, vt per Gratian.diſcept.forenſ.dict.cap.52.nu. 8. Et licèt Anaſ. Germ ſuprà dicat, per renouationem regularium non interrumpi conſuetudinem, quia ad eius interruptionem requiritur, quòd interueniat actus illi contrarius, quam rationem fortè procedere vbi in regulis cancellariæ non adeſſet expreſſa derogatio,& ampliſſima earum conſuetudinum optandi, ait Alexand. Monet. dicto cap.3.num.75.

Num.458.ibi, *Quem vide*,& quod vacantibus canonicatibus in menſe reſeruato, non fiunt optiones domorum illis annexarum, fuit dictum in illa Lucana optionis domus 24. Ian. 1607. coram D. Mançanedo, & 13. Mart.1609.vbi dicitur, intelligi, etiam ſi non ſint perpetuò & inſeparabiliter annexæ, ſed malè.

Num 459.ibi, &c.vt in deciſ.Pacifici 178. Sed obiter hic videre oportet, ad conſuetudinem optandi quanti temporis ſpatium requiratur. Et breuiter dicendum eſt, quòd quando mutatur titulus, ſeu beneficium, aut canonicatus, optio eſt contra ius,& ſic requirútur quadraginta anni ad inducendā talem conſuetudinem, Calder. conſ.3. & 7.de conſuetud. Rota deciſ. 6. de conſuet. aliàs 460. in nouis, Bellam. deciſ.1.& 63. Caſſador.deciſ. 7.de præbend. Put. 201.lib.2.Mohed.de cōſuet. Millis in reper.verb conſuetudo optandi, Felin.in c.ſtatuimus de maiorit.& obed. num.2.Prob ad Monac.cap.fin. de conſuet. in 6.nu.28.Gigas de penſion quæſt.63.nu.7. Roch. in cap.fin. de conſuet. ſect.3.num.19. & 36.Franciſ Marc.deciſ.1270. part. 1. Petr. Greg.de benef.c.39. nu.4. Alexand. Monet. de optione cap.2.quæſt.2.à num.15. & Gonçalez regul.34. numer. 13.&14. Secundùm quos optio iſta eſt contra ius, tribus, aut quatuor rationibus. Primò, quia eſt contra ius, quòd quis ſibi ipſi conferat, aut ſe præſentet, vel eligat, cap. cùm in iure, de elect. cap. fin. de inſtit. cap. per veſtras, de iure patronat. & ibi notat. Secundò, quia eſt contra Concilium Turon. prohibens per mutationem præbendarum propria authoritate, vt in cap. maioribus, de præbend.& cap. quæſitum, de rer. permut. Tertiò, quia per optionem datur ius ad beneficia vacantia, contra cap.2.de conceſ.præb.& cap. deteſtāda, eodem in 6. vbi prohibetur ius ad vacātia etiam incerta, & in communi.

Quando verò non mutatur titulus, ſeu canonicatus, ſed ſolùm præbenda, ſeu portio temporalis, vel domus, quia non optatur nouus titulus, ſeu canonicatus, ſed primo retento optatur præbenda, ſeu portio temporalis, vel domus, prout requiritur fieri, vbi eſt optio prębendarū, dictum eſt ſuprà 1.par.c.5.n. 183 optio non eſt contra ius, & ſic iſta conſuetudo optandi inducitur decennio, gloſ in d.c.fin.de conſuet. in 6. verbo conſuetudo, per illum text.qui de hac conſuetudine optādi præbendas loquitur, ſequuntur ibi Archidiac.n.1.Ioan.Andr.num 4.Butr.6. Anchar. verſ.opponitur,& verſic fin. Dominic. num. 7.& 10. Franc.num.5.& 6.& Prob.num. 28. & 34.Oldrald.conſ.285.num 3.Rota, Bellam. Caſſad Put.Mohed. Millis, Felin. Gig. nu 6. Roch. Franc. Marc. Petr Gregor. Monet.& Gonçalez num.12.vbi ſuprà, & Dueñas reg. 139. Viuius in commun.opin.verſ.conſuetudo rationabilis,& alij Similiter etiam ius optandi præbendas poteſt induci ſtatuto, quia vt diximus, non eſt contra ius, gloſ. d. verb. conſuetudo, ad finem, quam ibi ſequuntur Doctores, Domin.nu.7. Franch.nu. 6.in fin. & alij, Millis verb. conſuetudo,& ſtatutum, Gig.d.quæſt.6.num.4.Ioan.Nicol Delphin. de iur. patr. lib.2. 16.q.nu. 57. & Alexand. Monet.d.c. 12. quæſt.3.à nu 49.poteſt enim Epiſcopus facere ſtatutum de optādo in Eccleſia, Butr.in c.fi. de conſuet. Quoad beneficia tamen ſpectātia ad eius collationē, ſecus in alijs, ne facto Epiſcopi aliorū ius lędatur, Millis ibi, Gig.nu.5. & Moneta 50.

Quando verò mutaretur titulus, ſeu canonicatus, aut beneficium, quia optarentur canonicatus, ſeu beneficia, non poſſet induci ſtatuto ius optandi, cùm ſit contra ius, vt diximus; & Epiſcopus, ſeu alius inferior non poſſit facere ſtatutum contra ius canonicū, cap. quod ſuper his de maior. & obed. Clement.ne Romani, de elect cum alijs, & pro regula tradunt Roman. in l. 1. ff. de iuriſd. omnium iudicum, Lapus alleg.20. Pauin. de offic. & poteſt capit. ſede vacante 6 quæſt. 1. part. num.7. Alber.de Roſat de ſtatut. 1. par.q.7.Felin.in d. c. quod ſuper his à nu. 2. Roch. Curt.in dict.cap.fin. ſect.3. à num 7.

Enric.

Enric Bott de ſynod.3 par. articul.1 & 3. & 8. concluſ.à numer. 36. Dueñas reg. 250. Craſſ. conu.lib. 1. cap. 17. quæſt.4.& Moner. ſuprà numer 55.& de diſtrib. part. 2. quæſt. 13. à numer.1. & alijs quamuis ipſe Moneta dict. cap. 2. à numer. 55.in propoſito contra teneat, nempe poſſe fieri ſtatutum per Epiſcopum de optione,etiam quæ ſit contra ius: quia Eſpiſcopus poteſt ſtatutũ cõdere contra canonem , & Eccleſiæ ſuæ præiudicare, quando agitur ſolum de iure quærendo, Felin. dict. cap. quod ſuper his num.5. ex cap. cum dilectus de conſuet.& communi doctrina, quòd prælatus poteſt præiudicare Eccleſiæ in quærendis , & quod hîc agatur de iure quærendo patere,tum exempto dicti cap.cũ dilectus,tum quia quòd Epiſcopus conferat, pendet à futura vacatione : item , quia valet ſtatutum Epiſcopi & clericorum contra canones , quando diſponit in materia, in qua poteſt induci conſuetudo canone ſpecialiter permittente,vt voluit Alex.conſ.106. verſic. ergo probatur lib 2. cum Feder.de Sen.cõſ. 7. numer.10.& cap.ex parte 3.de verb.ſignific.iuncto cap certificari,de ſep. licèt eos, inquit,aliter intellexerint, & malè , Felin. d. cap. quod ſuper his numer.10.& Curt. dict. ſect. 3 numer. 24. & id eſſe in caſu noſtro: nam text. in dicto cap. fin. de conſuetudin. in 6. expreſſè approbat conſuetudinem optandi.

Sed eius ſententia mihi non placet, quære vera eſt contradictam regulam , nec faciunt illæ limitationes:nam quantum ad primam , quòd Epiſcopus poteſt ſtatuere contra canonem , & Eccleſiæ ſuæ præiudicare, quando agitur de iure quærendo,ea non eſt vera inſtatuto generali , per quod præiudicetur iuri quærendo Eccleſiæ , & ſolùm procedit in ſtatuto particulari facto in fundatione Eccleſiæ , vt in dicto cap. cùm dilectus; nec per ſtatutum generale poteſt prælatus præiudicare Eccleſiæ in quærendis, ſed ſolùm in caſibus particularibus , in quibus nulla ſit prohibitio à iure. Ita Roch. ſuprà num.15.& cum eo idem Moneta dict.quæſt. 13. num.10.& 11.& ſentit Bott.ſuprà num.54.

Præterea prohibitio optionis , per quam mutatur titulus,ſeu beneficium, non fundatur in iure quæſito , vel quærendo , nec rationes aſsignatæ , ex quibus diximus eſſe cõtra ius , in eo nituntur , vt patet ; vnde hîc non agitur de iure quærendo,nec poteſt applicari dicta limitatio , eſtò eſſet verà , etiam in ſtatuto generali , quantum ad ſecundam limitationem , quòd valet ſtatutum contra canones , quando diſponit in materia,in qua poteſt induci conſuetudo , canone ſpecialiter permittente , probabiliſsimè eam reprobat Felin.dict.num. 10. & etiam Curtius dict.numer.24.aliter intelligens Alexandrum & Cald.per eum relatum, voluit dicere Federic. nempe , quòd loquatur de ſtatuto facto poſt conſuetudinem cõtra ius,quod iam erat ſublatum per conſuetudinem. Quæ intelligentia non eſt bona , vt patet ex ipſo Alexand. dicto loco ; nec pro dicta limitatione facit dict.cap.ex parte 3.nam ſtatutum, de quo ibi, non eſt contra ius,imò iuri conforme , vt cum Dom. ait Fel. dict. num. 10. & præcedenti ,cùm non ſit in eo ius certum, ſed ſtetur conſuetudini , vt in dict.cap certificari, & in cap. requiſiſti de teſtam. & contra dictam limitationem facit,quòd licèt cõſuetudo contra ius ſit ſpecialiter à iure approbata,debet eſſe præſcripta & quadragenaria , iuxta tradita per Dom.numer 8. & Franc.5.in d.cap.fin.de conſuet.in 6.&in propoſito de optione contra ius docet ipſe Monet.d.c.2. num 18.& 19.ergo non valet ſtatutum contrarium:nam in his quæ non poſſunt induci ſtatuto,non eſt neceſſaria conſuetudo præſcripta,ſed ſufficit decennalis.

Rurſus in in d.c.fin.de cõſuet.in 6.non approbatur cõſuetudo optãdi contra ius,quia ibi ſolũ agitur de conſuetudine optandi prębendas,quę non eſt contra ius,vt diximus; & ſic d.limitatio quando eſſet vera, non poteſt hîc applicari.

Et ita conſultus reſpondi,ſtatutũ Eccleſię Hiſpalen factum à capitulo ſede vacãte anno 158 . de optãdis canonicatibus vacãtibus ſede vacante in mẽſibus ordinarij ipſius cap. per canonicos antiquiores habentes ſuos canonicatus & præbendas penſione grauatos, eſſe contra ius, & ſic non valere,nec potuiſſe fieri à dicto capitulo ſede vacante,quia in eo non agitur de optione præbendarum,ſed canonicatuũ; diſponit enim,quòd canonicatus vacans optetur per canonicum antiquiorem, & ſucceſsiuè per alios canonicatus vacantes per optionem,& ſic de optione,per quã mutatur titulus & canonicatus, maximè cùm dicat per talem optionẽ,canonicus optans non perdat antiquitatẽ ſui canonicatus , ſed maneat in ipſa,mutando ſolũ chorum canonicatus optati. Quæ verba eſſent ſuperflua , ſi non mutaretur canonicatus , ſed præbenda, vt aliàs in vna Salamãtina dixit Rot.dec.411. part. 1.diuerſ.num 2. nec mutaretur chorus. Et quòd in dicta Eccleſia Hiſpal. per optionẽ mutetur titulus,conſtat etiam ex eo,quòd in ea,ſicut cõmuniter in Eccleſijs Hiſpaniæ,eſt certus numerus canonicatuũ, & etiã præbẽ-

datum

darum, correſpondens numero canonicatuum, ita quod tot ſunt præbendę, quot canonicatus; ſed non eſt diſtinctio, nec inęqualitas præbendarum, ſed omnia bona & reditus ſunt capituli & menſæ capitularis, & quotannis diuiduntur inter canonicos ęqualiter, ſecundũ quòd vnuſquiſq; lucratus eſt, reſedit. Et ſic nõ poteſt optari, & mutari præbenda, niſi mutato canonicatu & titulo; & de his præbendis loquitur d. deciſ. 6. de cõluet. in nouis, verſ. aliquæ ſunt præbendæ, in quibus eſt certus numerus canonicatuũ, dicens, quòd in huiuſmodi Eccleſijs non poſſet introduci conſuetudo optandi, cùm non ſit diſtinctio præbendarũ, & inter portiones quæ fiunt de bonis adminiſtratis, non ſit vna melior alia, & ſic non cadat electio, neque optio, vt etiam dicit Moneta dict. cap. 2. num. 16. Sed ratione grauaminis penſionum rectè poſſet cadere, & dari optio in huiuſmodi canonicatibus & præbendis, vt habens canonicatum & præbendam penſione grauatum optaret alium liberum, ſeu minus grauatum, & ſic liberaretur à penſione, quod erat intẽtum dicti ſtatuti Hiſpalen. Quod certè non conſequeretur, ſi ſolum optaretur præbenda non mutato titulo & canonicatu, iuxta ſupra d. cap. 5. 1. par. nu. 183. & conſequenter ſtatutum eſſet etiam nullum, tanquam erroneũ, ad l. ſi per errorem, ff. de iuriſd. omn. iudic. l. nihil conſenſui tam contrarium, §. non videtur. ff. de reg. iur. & deciſ. 14 Cęſaris de Graſſ. & quòd aliàs dicitur ſuprà 3. part. c. 2. num. 241. Mutando autem titulum & canonicatum, vt erat neceſſarium ad effectum, optio eſt contra ius, & conſequenter ſtatutum non valet ex defectu poteſtatis ſtatuentium, vt dictum eſt.

Num. 461. ibi, *Ac ſi perſonaliter reſiderent*, vt cenſuit S. Congreg. Concilij in declaratione ſequenti, *Cum vacaſſet ſimplex beneficium in parochiali Eccleſia B. Mariæ de Caſtillo, & Epiſcopus à ſua Eccleſia abeſſet, Sebaſtianus Gonçalez illud à Sanctiſſimo impetrauit: verùm Epiſcopus habita vacationis notitia idem beneficium alteri contulit. Quærebat prouiſus à Sanctiſſimo, an collatio Epiſcopi abſentis eſſet valida, eo prætextu, quòd ſi illis tribus mẽſibus, quibus per Concilium licet abeſſe, habeatur pro præſente, & gaudeat beneficio alternæ. Congreg. cenſuit, Epiſcopum illis tribus menſibus abſentem haberi pro præſente. Et fuit reſolutum, &c.*

Numer. 463. in fine. Contrarium tamen videtur Papa declaraſſe in iſta cauſa, vt in ſequẽt. declarat. S. Congreg. Concilij Epiſcopus Egitanen. dubitauit, an Epiſcopus abſens ex cauſa à Concilio approbata fruatur alternatiua, quam Sanctiſſimus conceſsit perſonaliter reſidentibus dumtaxat, Cong. Concil. innixa præcipuè reg. cãcellariæ Pij V. 1. Mart. anno 6. cenſuit frui; referendum tamen ad Sanctiſsimum, qui audita relatione Cõgreg. declarauit ſe intelligere, vt non fruatur Epiſcopus alternatiua, quando abeſt etiã ex cauſa à Concilio approbrata, idque ad tollendas lites, quæ oriri poſsent ſuper hoc articulo, quæ cauſa ſit approbata, vel ne.

Num. 469. ibi, *Papa, &c.* Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. à num. 4.

Num 467 ibi, 1573. & ſequitur Moſcon. de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. par. 3. cap 2. pag. 443. Flam. n. 85. & 58. in fin. ſequitur Gratian. diſcept. forenſ. c. 166. nu. 13.

Num. 468. licèt etiam contrarium teneat Leo in theſ. for. Eccleſ cap. 18. num. 9. & in d. deciſ. dicitur, non facere in contrarium verba reg. ibi, quandiu apud Eccleſias, aut diœceſes ſuas, &c. quaſi qui prope diœceſim eſt, apud diœceſim verè eſſe dicatur, l. penes te 63. l. is apud te 143. ff. de verb. ſignif. quia illa dictio, apud, eſt intelligenda id eſt, intra, & exponitur pro in, vt latè per Rebuf & ita ſunt intelligenda hæc verba, per ſubiectã materiã.

Num. 472. vt in deciſ. 897. nouiſ. Farin. in qua etiam cauſa eſt alia deciſ. 898. & in Egitan. ſchol. 14. April. 1603. & in Tiraſonen. can. 12. Nouemb. 1607. coram D. Scoto.

Nu. 478. Quæ deciſio Tarraconen. eſt 359. nouiſsimarum Farinacij, & Maioricen. 613. & fuit confirmatum in d. Maioricen. Sacriſtiæ coram eodẽ D. Pamphilio 16. Decemb. 1601. & dictum in Calagurr. canonicatus 20. Iun. 1605. coram D. Lancelloto, & in Ferrarien. prioratus 17. Mart. 1608. coram D. Peña, & ſimiliter in cauſa Tarraconen. parochialis 4. Febr. 1604. coram D. Lita fuit reſolutum, refertur infra 6 part. cap. num. 33.

Num. 479. In cauſa tamen Nauarren. can. 1. Decemb. 1608. coram Iuſto fuit reſolutum, quòd ex vnica collatione facta ab Epiſcopo de canonicatu vacãte in menſe Februarij alternatiuè non acquirit poſſeſsionẽ, nec eſt ei dandũ mandatũ de manutenendo cõtra capitulum, cum Februarius ſit menſis Papæ, ſi non intrat alternatiua, &c.

Num. 501. ibi *Caurien.* & in Bracaren. beneficij 3. Martij 1603. coram D Ludouiſio.

Numer. 502. ibi, *Id probet*, & ſic fundans ſe in alternatiua, etiam ſi ſit reus & poſſeſſor, debet probare dictam reſidentiam, contra Gonçalez ibi.

Nu. 503. ſi. ibi, *Poſt vacationem*, & ſupradicta confirmatur ex deciſ. Rotę in cauſa Ilerden. portionis 2. Iun. 1596. corã D. Peña, vbi fuit

uit reſolutum, quòd ad excludendam reſeruationem menſis Aprilis non obſtat dicere, quòd Epiſcopus acceptauerit alternatiuam, quia non ſufficit ſola acceptatio, niſi ſimul probetur, quòd Epiſcopus reſidebat, vt fuit reſolutum in Sulmonen. canonic. 3. Maij 1583. coram Cantucio, etiam ſi excipiens de alternatiua ſit reus & poſſeſſor: nã cùm actor probauerit ſuam intentionem, præſtando vacationem in menſe April. qui regulariter eſt reſeruatus, non tenetur probare ea, quæ ſunt de exceptione, vel replicatione rei, Oldrald.conſil. 229.numer. 3. Nec obſtat præſumpta probatio reſidentiæ, quam Epiſcopus de iure facere tenebatur; quoniam cùm actor ſuam intentionem ſufficienter probaſſet, non ſufficit reo illam reddere turbidam per præſumptionem. ſed opus erat, quòd plenè & concludenter illam elideret, & ſuam exceptionem probaret, in qua reus dicitur actor, Bart.in l. admonendi de iur. numer. 10. Ferret.conſil. 106.in fin. Ægid.deciſ.617.incip. *Sic executor.* Et quòd ad alternatiuam debeat probari reſidentia Epiſcopi in diœceſi, fuit etiam dictum in cauſa Ferrarien. prioratus 17. Martij 1607. coram eodem Peña, vbi quòd exprouiſione Epiſcopi apparebat de præſentia.

Num. 510. in fin. & Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.c.5.num.9.

Num.511. ibi, *Num.* 471. dic 472. in fin. & apparet ex deciſ. Rot.in cauſa Elnen.præceptoriæ 14. Maij 1610. coram D. Peña, vbi fuit reſolutum,&c. R. beneficij ſtatus.

Num.524.quem ſequitur Perez de Lara de anniuerſ.& cappel. lib.2.c. 20. num.10.

Num.525.ibi, *De ordin. horologij*, iuxta id quod aliàs ait Ouando in 4.diſt.5.pro parte 21.& Man.Rodr. in addit.Bull.Cruc.5. num. 8. ſtantibus verò pluribus horologijs parochiæ, ſeu viciniæ, aut per quæ communiter ibi reguntur, applicari poteſt doctrina Bobadillæ in Politica lib.5. cap.2.numer.25.de horologijs, vt ei potius ſtandum ſit, quando hora vnius ſonuit, aliorum verò non, dicentis intereſſe, an res, de qua agitur, fauore digna ſit, an odio, nam in his, quæ fauoris ſunt, ſtandum erit, inquit, horologio, quod propitium fuerit cauſæ fauore dignæ: in cauſa verò odioſa cõtrarium ſequemur, quia odia reſtringi, fauores ampliari conuenit, cuius ſententiam refert Parlad.lib.3.quæſt 9.n. 10. & quando duo tantùm extant horologia, veriſsimã putat; at ſi multa extent in oppido horologia, idem quod de teſtibus pronuntiandum eſſe putat, vt ſequamur fidem illorũ, quæ numero vicunt, & certiora eſſe ſolent quàm alijs; Bobadilla loquitur etiam, vbi multa extent horologia, & hora vnius ſonuit, reliquorum verò non.

Numer. 540. ibi, *Cap.2.de præbend.in 6.* Et etiam beneficia vacantia in curia, in quibus non intraret reſeruatio dict.cap.2. vt quia vacarent per obitum non curialium, vt ſupradictum eſt num.83. non includuntur in reſeruatione huius reg Ex quo eius verba ſunt cõcepta de beneficijs vacantibus extra curiam, & reſeruatio non eſt extendenda, iuxta ſupra dicta numer. 67. quamuis Rot. in cauſa Aſiſien.beneficiorum 7. Maij 1607. coram D. Sacrato voluerit reſeruationem huius regulæ capere beneficia vacantia in curia, & in eadem coram eodem 18.Iun.eiuſdem anni fuit dictum, quòd id videtur pati dubietatem ex dictis verbis, licèt aliquibus videretur mentem Papæ, & rationem expreſſam in reg.poſſe deſeruire quandocunque, vt ibi prætendebatur, non intrarent reſeruationes aliàs factæ ſuper beneficijs vacantibus in curia, ne ſcilicèt ſint nimis reſeruata beneficia, in quibus cadit maior ratio reſeruandi, quàm alia.

Num 542.& 543. vbi allegatur Gonçalez gloſ.13. dic 14.

Num 543. ibi, *Ex num.*33. Piaſec. in praxi epiſc.part.2.cap.5. num. 9. & fauet Gratian. diſcept.forenſ. c.159.nume. 4.

Num.550.& Villar del patronado de Calatayud 6.part.dicens, quòd in beneficijs nõ numeratis non cadit deuolutio, nec poſſunt impetrari.

Num.552.& Ceuallos lib. 4.quæſt. 1. ſeu 897 num.555.

Num 553.& Caued.de patronatib. Regiæ coronæ Luſitaniæ cap.1.num.11. Vgolin.de offic.Epiſcop.cap.51.nũ.3. & Leſsius de iuſt. & iur.lib.2.c.34.nu.18.& 20.

Numer. 554. refert & ſequitur Genuenſ. in praxi cap.100.num.6.idem in Vliſbonen. prioratus 1.Febr.1602.corã D.Sacrato infra relata num.560.

Num.555. ibi, *Art.*11.*numer.* 12. ſequitur Açor 2 par.lib.5.cap 28.quæſt.2.

Ibi, num.2. & in vna Abulen. capellaniæ 17.Maij 1600.coram D.Seraphino, vbi Domini cenſuerunt, *Standum eſſe in deciſis aliàs coram eo in deciſ. adducta 7. part. cap.1. numer. 101. quæ eſt videnda. Neque obſtare quod dicitur, monachum tranſlatum de vno monaſterio ad aliud ſecum detuliſſe iura ſua ad ſecundum monaſterium, quia hoc procederet, ſi eſſet tranſlatus ad monaſterium diuerſi ordinis, ſecus ſi ad monaſterium eiuſdem ordinis, vt colligitur ex gloſſ. in verb. canon, in cap. cum ſinzul.*

§.pic-

§. *prohibemus de prabend. in 6. Abbb. in cap. quod à te num.8. de cleric. coniug. & cùm bona & iura monachi ingreſsi monaſterium, ſpectēt ad monaſterium, authent. ingreſsi, C. de ſacroſanct. Eccleſ. etiamſi non ſint duratura poſt obitum monachi, vt per Bart. & Iaſ. ibid. ex perſona ſua non poterat monachus præſentare, ſed facienda erat nomine monaſterij, non autem nomine proprio; nec poſſe ſuſtineri præſentationem ratione bonæ fidei, quia præterquàm quòd bona fides excuſat tantum, vt quis non amittat, non autem vt quis acquirat, ea ſatis excluditur ex denegatione Generalis, cui creditur tanquam viro in dignitate conſtituto, & de re ad ſuam religionē ſpectante, cap. nobiliſsimus 97. diſt. Caputaquēſ. decij. 245. part. 2. Creſcent. 5. de fide inſtrum &c.*

Ibi, *Ergo ipſum eſt Eccleſiæ*, ſequitur Açor, d.q 2. quamuis contra teneat Cabedo. d. cap. 5. num. 4.

Num. 558. ibi, c. 4. num. 197. & conducit deciſ. Caput. 204. part. 3.

In fin. & facit ad prædicta animaduerſio, ſeu additio in adnotationē conſilij. Nauar. 1. de conſtit. quæſt. 9. quæ ait, & certè cùm proceſſus bullæ feratur potiùs in modo præcepti, quàm legis, & ſententia excommunionis pluribus in locis feratur contra illos, de quibus Papa certò ſcit quòd nolunt eius mādata recipere, non poteſt dici illam ferri ſub conditione, ſi acceptetur, & cùm ſingulis annis renouetur & feratur, vix poteſt accomodari id quod dicitur de lege non recepta.

Num. 560. idem etiam tenuit Rota in vna Vlysbonen. prioratus 1. Febr. 1602. coram D. Seraphino, vbi fuit reſolutum, quòd iuſpatr. &c. R. reſeruatio, & nouiſsimè idem tenuit Rot. in vna Mileuitana beneficij S. Marci 14. Nouembr. 1605. coram D. Peña infra relatā nu. 570. & in Eugubina præpoſituræ 3. Mart. 1606. coram D. Ludouiſio ibi adducta.

Num. 561. & ſumm. Bullar. Quarant. verb. beneficiorum reſeruatio in addit. lit. A. & Perez de Lara de anniuerſ. & capell lib. 2. c. 10. nu. 9. & nouiſsimè Ceuallos loquens de beneficijs patrimonialibus, eaque confundens, & inuoluens cum beneficijs iuriſpatron. laicorum lib. 4. quæſt. 1. ſeu 897. ex num. 438. & principaliter num. 479. & à num. 523.

Num. 566. ibi, *Ponit*, & etiam Ceuallos ſuprà num. 523.

Nu. 567. *Sine clauſula, quorum tenores*, quæ tamen iam adeſt in reg. à tempore Pauli V.

Num. 568. ibi, *Conſtat*, & ex Calepino, & alijs dictionarijs verb. collegium.

Num 570. & iſta tertia ratio eſt melior & præcipua ad defendendum dictum indultum à derogat. reg. nam prima & ſecunda deſumpta ex dicta deciſ. Meliten. ſeu Mileuitana beneficij non eſt firma: etenim in eadem Mileuitana beneficij S. Marci 14. Nouembr. 1605. coram eodem D. Peña Domini receſſerunt ab illa deciſione facta coram eo 20. Iun. 1594. & factis corā Groperio 27. Octobr. 1561. & 25 Februarij 1562. & tenuerunt, &c. R. reg. reſ. 8. menſ.

Quæ deciſio fuit confirmata in vna Eugubina præpoſituræ 3. Martij 1606. coram D. Ludouiſio, vt in ſeq. deciſ. 114.

Et certè illa verba, *Quibuſuis perſonis & collegijs*, videntur comprehendere vniuerſitates, ſeu communitates: nam quamuis propriè & ſtrictè non ſint collegia, tamen largè & impropriè collegia dici poſſunt; & dictio, quibuſuis, ſeu quibuſcunque, comprehendit impropria, & quæ aliàs non venirent Tiraq. de retract. lignag. gloſ. 7. §. 1. à num. 20. Hippolyt. de Marſilijs in l. vnius, § cogniturum, ff. de quæſt. à num. 33. Mexia in pragmat. frument. in verb. Qualquier fol. 131. Azeued in l. 4. tit. 17. lib. 4. recop. nu. 5. & 6. cum alijs, vt dixi ſuprà 1. part c. 5. nu. 97. & confirmatur: nā illa verba, quibuſuis perſonis & collegijs, videntur poſita ad comprehendendum perſonas veras & particulares, & perſonas fictas & communitates. Nec refert, quòd indultū ſit fauore eligendorū: nam illa verba, quibuſuis perſonis & collegijs conceſſa, ſunt ita ampla & generalia, vt comprehendant etiam indulta conceſſa eligendis, ſeu eorū fauorem; maximè cùm eorum fauor principaliter cōſiſtat in eo, quòd beneficia ipſis cōferantur: quod non tollitur per reſeruationem, vt dicitur in dictis deciſionibus.

Num. 571. ibi, *Ad 6 num.* 2. Cabedo de patronatibus Regiæ coronæ c. 2. n. 5 & c. 53. à n. 2. & n. 8. Alex. Monet. de opt. c. 3. n. 83. Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. c. 25. nu. 8. Açor 2. par. lib. 6. c. vlt. quæſt. 7. Ceual. lib. 4. q. 1. ſeu 897. à num. 438.

Num. 572. Alexand. Monet. d. c. 3. nu. 84. Açor d lib. 6. cap. 23. q. 2. & Leſsius de iuſt. & iur. lib. 2. c. 34. num. 36.

Numer. 573. poſt Cerolam, & Leſs. dict. c. 34. num. 42.

Num. 574. ibi, *Referunt*, Caued. dict. cap. 2. num. 5. Alexand. Monet. dicto cap. 3. numer. 88. & Açor dicto libr. 6. cap. vltim. quæſtion. 7.

Num. 575. ibi 304. diu. & in d. Compſana, vbi agitur de iur. patron. Comitum Cōpſæ.

In fin. Caued. dec. 35. num. 7. & Açor dict. lib. 6. c. 23. q. 3.

Nu 579. Facit deciſ. Rot in Firmana altaris

de

de Doriſs 15.Febr.1610. coram D. Marcomontio infra relata cap.vlt.num.91.

Num.580. ibi, à num 566. Quamuis cōtrariū tenuerit Rot. in cauſa Compſana iuris patr.3.Decēb.1604. coram D.Lita, nempe, beneficia iuriſpatronatus ex priuilegio cadere ſub regula reſeruatoria 8.mēſium,nō obſtante quòd Papa decreuit huiuſmodi iuſpatron.cēſendum eſſe perinde ac ſi eſſet ex dotatione & fundatione, & cum alijs clauſulis ampliſsimis, quia ex eiſdēmet verbis,inquit, conuincitur illud non eſſe ex dotatione, aut fundatione,ſed ex priuilegio & gratia Papæ, qui ita diſpoſuit, & noluiſſe Congreg.Concilij, & tenuiſſe Rotam in cauſa Plac.de Mirabel coram Orano, vt in deciſ. & declarationibus per nos adductis infra c.9.nu. 117. & ſeq. Sed illæ declarationes & deciſ Plac. loquuntur ad alium effectum, nempe reuocationis iurispatr. per Concil.cap.9. ſeſſ.25. de reform.ſecus eſt in propoſito,in quo ſuppoſito quòd ius patron. licèt ex priuilegio ſit validum, vt quia ſit conceſſum, ſeu reualidatum poſt Concilium,vel aliàs,non debet cadere ſub reſeruatione, ſtante illa clauſula, quòd cenſeatur ex dotatione & fundatione, ex dictis: & ita videmus ſeruari indulto Ducis Albæ, qui Papa ſciente & patiente præſentat ad beneficia vacantia in menſibus reſeruatis,ad quos eſt reſtrictum indultum, vt infrà num.648.

Num 581.ibi, *Num*.578. & in d.Cōpſana iurispatr.23.Ian.& 3.Decēb. 1604.coram D. Lita,vbi dicitur,quòd ad cognoſcēdū an fuerit cōceſſum ex cauſa onerosa,debet ſpectari & perpēdi quod impenſum fuit,an ſcilicet illud ęquiualeat, & cōmenſuretur cōceſsioni; aliàs enim iudicari potiùs debet ex mera gratia.quā ex cauſa oneroſa,&c. Et aliàs in vna Comen.iurisp.8.Iun. 1601. corā Seraphino fuit dictū,quòd nō dicitur cauſa oneroſa,vbi expēſa nō correſpōdet valori rei:& ſic priuilegiū iuriſp.nō poſſe dici ex cauſa oneroſa.

Num.582. poſt hos Alex.Monet.d.c. 1.de opt.n.85.Piaſec.p.2.c.5.nu.8. Açor d.lib.6. cap.vlt.quæſt.7.& Ceuallos libr. 4.quæſt. 1. ſeu 897. à num.546.

Poſt Gerund.coram Seraphino,vt in dec. 540.nouiſ.Farin. & fuit confirmatum in eadem 3.Decemb.1601.& 19.April.1602.corā D.Lita,vt in deciſ.541.

Nu.583. & ſequitur Ceuall.ſuprà a n. 553.

Num 561. poſt *Tertio ampliatur*, vt beneficia iuriſpatr. laicorum, ſeu mixti,non comprehendantur in reſeruationibus, non ſolum quòad tollēdam patronorum præſentationem,ſed etiam quoad inſtitutionem,quę etiam non cenſetur reſeruata Papæ, & ablata ordinarijs,vt per Couar.d.c.36. pract.nu. 5.quem ſequuntur Leſſ.lib.2.cap.34.nu. 37. & Açor d.lib.6. cap.vlt.quæſt.9.contra gloſ. reg. Cancell.40. ad finem, cuius opinionem probāt ipſi in Epiſcopatibus,abbatijs, prioratibus,decanatibus, & alijs dignitatibus, quæ Summo Pontifici reſeruantur, per reg. 2. & 3. Cancell. in his etenim laici patroni vtuntur pręſentatione,& eam exhibere tenētur Romano Pontifici,non prælatis inferioribus; at in beneficijs minoribus præſentatio fieri poteſt ordinario,& quòd ita eſt vſu receptum,&c. Sed certè gloſſator ibi ſolum loquitur de Epiſcopatibus: & ità eū allegauimus ſuprà nu.220.& cōtra Couar. & ſequaces verius exiſtimo,quòd non ſolùm in beneficijs minoribus, ſed etiam in decanatibus, & alijs dignitatibus,quæ reſeruātur per reg. 3.præſentatio fieri poteſt ordinarijs,& ab eis fieri inſtitutio; & eorū ſententia ſolū habet locū in Abbatijs,ſeu prioratibus,& alijs dignitatibus conſiſtorialibus,quæ per conſiſtoriū prouideri ſolent;& in dignitatibus exēptis ab ordinarijs, in quibus quemadmodum in Epiſcopatibus præſentatio eſt facienda Papæ; & ita potius eſt vſu receptū. Vnde conuincitur, quòd indiſtinctè & abſolutè ait Ceuall lib.4.quæſt 1.ſeu 897.num.556.malè allegans Couar.ſuprà quòd licèt beneficia iuriſpatronatus laicorū non comprehendantur in reſeruatione, illud eſt intelligendū quoad tollendā præſentationē patronorum,ſecus verò quoad inſtitutionē, quę prælatis cōpetit.

Num.592. ibi 282.num.8.Leſsius d.lib. 2. cap.34.num.18.

Num. 593.in fine,Tuſch. concl.619. lit.r. Vgol.de offic.Epiſc.cap.51.nu. 3. & Leſsius dicto cap.34. num.18.

Nu.594.poſt Lambert. Prob. ad Monach. in rubr.de iur.patron.in 6.num.1.Rot.deciſ. 566.nouiſ.Farin.num 2.

Num 601.ibi, *Hoſp.§.3.2.dub.*Roch.de iure patron.verb in Eccleſia q.4 & Lamber.1. par.1.lib.quæſt.15.à nu.11. Pereira in l. ſi curatorem habens verb. minoribus num. 63.poſt Corn. conſ.57.lib.3.Farin.in praxi crimin. 1. part quæſt.28. à nu.36.Vgol de offic.Epiſc. cap.14.§.4 nu.7.& §.7.ad fin.& Suar.de relig.1.tom tract.3.lib.4.c.27.num 11.

Ibi, *Maſcard.de donat.num*.8. Farin. ſupra, tract.2. lib.1.c.9.num.9.

In fine,quod etiam nouiſsimè dicit Ioann. Gutier. de gabel.q 95.a nu.1.

Num.602.ibi,C.de ſacroſ. Eccleſ. facit c. fin de teſtam.vbi Abb.num 3.& Dec. in cap. Eccleſia S.Mariæ de conſtit.numer.27.& 28.

ibi

ibi num. 14. Molina de contractib. diſp. 574. verſ. nouiſsimæ autē Eccleſiæ, Suarez d. num. 11. Torre de relig. quæſt. 100. art. 4. diſputat. 3. & Valençuela Velazquez in defenſione monitorij Pauli V. contra Venetos part. 1. num. 49. dicens, quòd hoſpitalia Eccleſijs in fauorabilibus æquiparantur, & piæ cauſæ non ſubſunt laicis. Et Magiſter ſacri Palatij in indice librorum Expurgandorum in Eman. Sa pag. 499. num. 6. corrigens ſic, hoſpitali, ſeu alij pio loco relicta, poſt ea quàm ſint incorporata, non poſsit alienari ſine iuris ſolennitate, &c.

Ibi, *de poteſt. leg circa hoſpitalia num.* 33. Vaſaſc. conſult. 105. Cabedo de patronatib. Regiæ coronæ cap. 38. num. 1. Quarāta in ſumm. Bullar. verb. alienatio num. 28 & 41. Perez de Lara de anniuerſ. & capell. lib. 2. cap. 1. à numero 5.

Num. *603*. Poſt Genuen. Vgolin. de offic. Epiſc. c. 34. num. 1. 2. & 3. & c. 49. §. 5. n. 7. & nouiſsimè Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. cap. 3. num. 38.

In fine, Et Valençuela Velazquez ſuprà, & nouiſsimè Ioan. Gutierr. de gabell. quæſt. 74. num. 10. ait, quod loca pia æquiparantur Eccleſijs, & cauſa pia habet priuilegium rei Eccleſiaſticæ.

Num. *604*. ibi, *de foro compet*. Parlad. differ. 9. § 1. n. 9. & § 3. n. 7.

In fine, Idem tenet Leo in Theſ for Eccleſ. c. 21. n. 30. Leſsius d. lib. 2. c. 34. n. 21. & Açor d. 2. p. lib. 5. c. 28. q. 2.

Num. *609*. Poſt. Caſt. & Vgol. de offic. Epiſ. c. 11. in princ. n. 1. 3. & 4.

In fin. Et ita dictis confraternitatibus cōpetit reſtitutio in integrum, vt ſemper vidiſſe obſeruari de conſuetudine, & in Conſilio Archiepiſcopi Toletani decíſum teſtatur Ceuallos quæſt. 4. num. 4. licèt ipſe de iure teneat, & conſuluerit contrarium, & nouiſsimè quęſt. 897. à num. 982. vbi ait eas eſſe de foro laicorum.

Num. *607*. Placet tamen correctio Magiſtri ſacri Palatij in indice librorum Expurgandorum in Eman. Sa pag. 71. n. 1. quòd congregationes piæ, ſodalitates, ſeu confraternitates, non poſſunt fieri ſine authoritate Epiſcopi, qui & habet ius eas viſitandi. Et ſic procedit quod nouiſsimè ait Ioann. Gutier. de gabell. quæſt. 95. num. 18. & 19. quòd confraternitates laicorum non ſunt pia loca, vel religioſa, niſi ſint approbata à ſummo Pontifice, vel Epiſcopo ad opera religionis, ſeu pietatis, quia tunc ſunt loca pia, & religioſa.

Num. *611*. ibi, *lib. 9. num.* 3. Et nouiſsimè Ioan. Gut. de gabell. quæſt. 95. num. 20. qui ait, quòd collegia Salmanticæ, & alterius vniuerſitatis relicta ad piam cauſam, Eccleſiaſtica dicuntur, & coram Eccleſiaſtico conueniuntur, præmaximè cùm ſint approbata à S. Pont. & ideò gabellam non debent.

Numero *612*. ibi, *ſeu lecti hoſpitalis*, Victoria de ſimonia num. 44. in fin. Poſſet tamen Nauarri ſententia procedere in venditione officij rectoris, ſeu gubernatoris huiuſmodi collegiorum, & hoſpitalium, authoritate Eccleſiaſtica inſtitutorum, & ſic religioſorum, ſeu Eccleſiaſticorum, ex c. ſaluator 1. q. 3. Suar. d. tract. 3 de relig. lib. 4. c. 27. n. 13. & Torre q. 100. art. 4. diſp. 3.

Numero 613. ibi, *& clerici dicti Epiſcopatus*, & faciunt tradita per Roch. verb. in Eccleſia quęſt 5. & Lambert. 1. part. lib. 1. quæſt. 11. artic. 14. ſimiliter etiam puto, quòd eſt lis ſuper contributione confraternitatum in aliquibus diœceſibus, in quibus anteà non erat illis facta repartitio ſubſidij: quamuis in aliquibus diœceſibus, & in particulari in hac Abulen. ſoleant contribuere, vt dictum eſt in Congregat. ſtatus Eccleſiaſtici anni 1608. ſuper ſubſidio & excuſato, quæ cenſuit, confraternitates habentes bona ſtabilia & certa, vt prædia, domos, aut cenſus, debere ex eorum redditibus contribuere in ſubſidio, & ordinauit & ſcripſit omnibus Eccleſijs, vt illis facerent repartitionem ſubſidij, quamuis circa contributionem ſeminarij, de qua Concil. Trident. ſeſſ. 23. de reform. c. 18. S. Congreg. eiuſdem Concilij cenſuerit, confraternitates teneri tantùm contribuere ratione beneficiorum Eccleſiaſticorum, & quæ nulla habent beneficia Eccleſiaſtica annexa, nec reditus, aut prouentus Eccleſiaſticos, non debere contribuere ſeminario, licèt alios reditus habeant.

Dicto num. 613. in fin. Et capellanijs non collatiuis circa hoc vide dicta ſupra 1. part. c. 2. num. 107.

Numero 616. ibi, *de præbend. in 6.* & Gambarum ſequitur Açor 2. part. lib. 5. cap. 28. quæſt. 2.

In fine, Quamuis Gambarus ibi num. *469*. & cum eo Açor dicta quæſt. 2. dicat, quòd quando Eccleſiaſticus præſentat ex conſenſu laici, vel laicus ex conſenſu clerici, ius patron. habetur Eccleſiaſticum vel prophanum pro conditione eius qui præſentat, non eius qui conſentit. Sed illud ſolum videtur verum, quando Eccleſiaſticus præſentat de conſenſu laici, vt tunc cenſeatur Eccleſiaſticum, quia præſentatio & ius patronatus eſt apud Eccleſiaſticum, & laicus de per ſe nihil poteſt. Quādo verò laicus præſentat de cōſenſu

G Eccle-

Eccleſiaſtici, quamuis præſentatio & iuspatronatus ſit apud laicum; tamẽ quia eius præſentatio nihil valet ſine conſenſu Eccleſiaſtici, cenſetur iuspatron. Eccleſiaſticum, vt ſentit d decif. Putei, cùm tunc per derogationem magis præiudicetur clerico, qui habet conſentire, quàm laico, qui non poteſt præſentare ſine conſenſu clerici.

Vnde non videtur verum quod ait Gonç. Mendez Vaſconcellos diuerſ. iur. arg. lib. 4. cap. 20. quòd reſeruatio cap. 2. de præbend. in 6. non comprehendit beneficia iurispatronatus Regis vel Conſilij, nempe quæ ex indulto Papæ ſunt conferenda per ordinarium, cum conſilio & conſenſu Regis, quia regulantur ac iuspatron. niſi dicamus id eſſe ſpeciale in Rege propter eius dignitatem & præeminentiã, arg eius quod ſupra dictum eſt n. 219. & 575. & ità poteſt defendi.

Numero 617. ibi ſuprà à numero 313.

Num. 629. Vnde conuincitur deciſio Rotæ in cauſa Reatina beneficij 27. Ian. 1610. coram D. Peña, vbi fuit reſolutum, Breue Franciſchini, &c. R. breuis iuſtificatio: nam cùm ibi agatur de prouiſione vigore indulti de beneficio vacante apud ſedem; & ſic reſeruatio non eſt ordinaria, ſed Apoſtolica, & authoritate Apoſtolica facta; & ideò ſi Breue exciperet prouiſos authoritate Apoſtolica, non poſſet exequi contra prouiſum de beneficio à Cardinali vigore indulti, iuxta dictum infrà cap. 3. num. 16. Quia tamen ſolùm excipiebat prouiſos à Papa, rectè poterat contra illum exequi.

Numero 635. ibi, *in futurum*, (& poſſet applicari ad caſum de beneficio vacante in menſe alternato Epiſcopi prædeceſſoris iuxta ſupra dicta num. 22.)

Numero 640. Et Moſconius de maieſtat. milit. Eccleſ. lib. 1. part. 1. cap. 5. pagina 115. ait, quòd Pius Quintus in ſuo diplomate anno 1568. 13. Kalend. Martij penitus hoc nomen Cardinalium in omnibus alijs Eccleſijs, præter quàm in Romana extinxit, & ſolummodo Cardinalis nomen competere voluit Cardinalibus S. R. Eccleſiæ à Papa creatis, &c. Sed ego non inueni tale diploma ſeu bullam; & adhuc nominantur Cardinales in Eccleſia Compoſtellana & Aurienſ &c.

Numero 642. Vnde planè conuincitur & apparet falſum, quod ait Vaſconcel. diuerſ. iur. argum lib. 1. cap. 16. quòd hæc reſeruatio menſium cùm ſit generalis, non includit beneficia pertinentia ad collationem aliquorum ratione ſtatuti, vt in Eccleſia Elborenſ. ſunt capellaniæ & beneficia Bachalaureorum, &c.

Numero 643. ibi, *tradit*, Mandoſ. de inhibit. quæſtione 76. Couarrub. lib. 3. variar. cap. 15. à numero 2. Valaſcus de iur. emphyt. cap. 34. à numero 4. Molina de Hiſpan. primog. lib. 2. cap. 25. à numero 4. Molin. de iuſtit. tractatu 2. diſputatione 298. & tractatu 5. diſputatione 20. numero 6. Tuſchus concluſione 89. litera B. Salas de legibus diſputatione 17. ſectione 2. numero 14. & diſputatione 20. ſectione 17. numero 125. Suarez eodem tractatu lib. 8. cap. 32. à numero 2.

Numero 645. Poſt Flores, Perez de Lara de anniuerſ. & capell. lib. 2. cap. 10. numero 8. & Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. numero 12.

Numero 650. poſt. Vnde etiam dictum indultum non habebit locum in beneficijs per reſignationem vacantibus in quocunque menſe: nam cùm illa non ſint reſeruata per regul. menſium, vt ſupra dictum eſt numero 542. quoad ea omnes menſes ſunt ordinarij, &c. Similiter etiam indultum, & iuspatronatus conceſſum ad præſentandum in menſibus Apoſtolicis, ſeu reſeruatis, non videtur habere locum, vbi præſentatus eſt Cardinalis, quia ibi non ſunt menſes Apoſtolici, non vlla ratione menſis datur reſeruatio, cum regula reſeruatoria menſium excipiat Cardinales, vt ſuprà dictum eſt à num. 34. & 624. & ſic prælatus Cardinalis iure ſuo ordinario poterit liberè prouidere beneficia in ſua diœceſi vacantia in quibuſcunque menſibus, non obſtante dicto indulto, quod quidem dormiet pro tempore quo prælatus fuerit Cardinalis, cũ Papa concedens illud reſtrinxerit ad menſes Apoſtolicos, & pro tunc ſolũ intrabit in beneficijs ibi ſpectantibus ad inferiores collatores, ſeu patronos Eccleſiaſticos, vacantibus in dictis menſibus Apoſtolicis, & in beneficijs aliàs reſeruatis, (ſuppoſito quòd comprehendat beneficia reſeruata ratione menſis ſed etiam aliàs, vt dictũ indultum Ducis Albani) in quibus habens indultum poterit præſentare, non obſtante alio indulto Cardinalis ad conferendum reſeruata priori vel poſteriori, quippe quòd non comprehendit beneficia ad prouiſionem aliorũ ſpectantia; nec cenſetur in dubio derogare indulto alterius, iuxta dicta infra cap. 5. à numero 5. ſuper quo relatum eſt mihi litem pendere inter Marchionem de Mondejar, & Archiepiſcopum Toletanum: in qua poſthæc inueni Rotam tenuiſſe dictam meam ſentẽtiam, quòd cũ prælatus ſit Cardinalis, d. indultum

Indultum non habet locum in beneficijs vacantibus in mẽſibus aliàs reſeruatis, vt in ſeq. deciſ. Toletana Archipresbyteratus 17. Mart. 1603. coram D. Ludouiſio 179.

Num. 656. ibi, *in particulari*, quamuis contrarium videatur deciſum in vna Abul. præſtimoniorum 18. Iun. 1610. coram D. Mançanedo, ſcilicet, *Quòd ſufficiat dicere vacaſſe de menſe reſeruato, quamuis non exprimatur menſis, cùm expreſſio menſis ex eo tantũ ſit neceſſaria, vt de reſeruatione appareat, & Papa ſciat beneficiũ eſſe reſeruatum, cùm non intendat prouidere in mẽſibus ordinarij, Put. deciſ. 5. n. 3. lib. 2. & deciſ. 25. n. 1. lib. 3. Rota diuerſ. 9. num. 22. p. 2. & 700. part. 3.* Et amplius videtur velle Rot. ibi, quòd cũ narratũ eſt vacaſſe in tali mẽſe reſeruato, ſufficiat conſtare, quòd vacauit de menſe reſeruato, licèt non de expreſſo; quod noneſt verum ex hac reg. volente de menſe, in quo vacauerit, mentio fieri, & ex dictis infrà 11. p. c. 1. à num. 55.

Numer. 661 Et Genuenſ. in praxi cap. 120. verſic. ad hoc.

Num. 663. *Tol. 22. Maij*, dic 12. fin. Et iuxta dicta eſt accipiendum, quod dicit Genuenſ. ſupra, verſ. item non habet locum, quando allegans iſtam deciſionem, eam non benè videtur intellexiſſe.

Num. 664. ibi, *præiudicium*, & ſequitur Genuenſ. ſuprà verſic. item non habet locum ex eadem ratione, allegans etiam deciſionem Rotæ in illa Tiraſon. canon. coram illuſtriſſimo Pamphilio 24. Maij 1602.

Num. 668. Poſt Gonçal. & Genuen. ſuprà verſ. declarata, & verſ. item limita.

Num. 675. Et circa illa verba, *necnon priuilegis*, aduerte, quòd à tempore Pauli V. ſunt addita verba, *etiam in limine erectionis conceſſa*, quæ antea non erant; & ideò ea non ponit Gõçalez, nec de eis meminit.

Num. 677. ibi, *deciſ. extenſa*. Quod etiã fuit reſolutum in vna Aquilana beneficij 6. Febr. 1604. coram D. Ludouiſio, vbi allegatur d. Caſalenſ.

Circa finem, ibi, *& gloſ. 34. n. 7*. Ceſſat etiã quod dicit Maſcard. concl. 1220. ſeu 1215. à n. 47. præſertim n. 54. & ſeq.

Num. 680. ibi, *vt in d. Meliten. 2.* de quo tamen vide ſupra n. 570.

In fine, Et videtur ſequi Ceuallos lib. 4. q. 2. ſeu 89. n. 492. quamuis etiam alleget num. 495. dictum decretum Concilij.

Num. 683. ibi, *n. 1. & 2.* Et D. Sahagun in c. 1. de offi. deleg. n. 17. dicẽs à Rota ſæpè pronũciatũ eſſe; & ita à Greg. XIII. nuper diffinitũ.

Num. 688. Et idem tenet Leo in Theſ. for. Eccleſ. c. 18. n. 4.

Num. 691. Facit etiam deciſ. 600. nouiſ. Farin. circa finem, & quòd appellatione fructuum, vel prouentuum non veniunt collationes beneficiorum, ait Moſcon. de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 3. p. 3. c. 3. pag. 465.

Dicto num. 691. poſt. Sed ab illa deciſione Sulmonen. canonicatus nouiſsimè receſsit Rota in alia Sulmonen. alternatiuæ 14. Maij 1610. coram illuſtriſsimo Lancelloto propoſita de ordine illuſtriſsimi Cardinalis Nazareth, Datarij, tenens, collationem beneficiorum vacantium in menſibus Martij & Septẽbris nunquam ſpectare ad Epiſcopum abſentem, qui acceptauit alternatiuam, vt in ſeq. deciſ. 187.

Nihilominus tamen perſiſto in priori ſententia & deciſione Rotæ in illa Sulmonenſ. canonic. de anno 1583. quæ mihi videtur verior ex ratione ibi adducta, quòd alternatiua non ſolum acceptationem, ſed etiam reſidentiam requirit, vt patet ibi, *Ipſis quandiu apud Eccleſias, &c.* Et ideò Epiſcopo abſente ceſſat alternatiua, & intrat reſeruatio octo menſium, &c.

Neque obſtat quod ait 2. deciſ. Sulmonen. quòd per conceſsionem alternatiuæ à Papa factam, & acceptationem Epiſcopi, fit quædã permutatio menſium, & initur quoad hoc quædam conuentio, ſeu quaſi contractus inter Papam & Epiſcopum, à qua non poteſt Epiſcopus recedere abſque conſenſu Papæ, l. ſicut, C. de act. & oblig. &c. Quia reſpondetur primò, hîc non eſſe verè & propriè contractum, ſeu conuentionem permutationis menſium, nec id Papa intendit per conceſsionem alternatiuæ, ſed gratificare, & facere gratias Epiſcopis reſidentibus, vt patet ex verbis ipſius alternatiuæ, ibi, *Inſuper Sanctitas ſua ad gratificandum, &c.* & ibi, *gratiam alt.* & ibi, *gratia ſupra dicta*; & cùm verba ſint clara, non eſt opus coniecturis, ſeu diuinationibus, l. continuus, §. cum ita, ff. de verb. obligat. ſed ſolùm re ipſa, & in effectu per alternatiuam commutantur menſes; & id eſt quod dicit Mohed. dict. deciſ. 3. de reſcript. ex deciſ. autẽ Putei 88. lib. 3. & Achillis 2. ſuper reg. modificatiua indult. ſolum habetur, quòd Epiſcopus qui acceptauit alternatiuam, non poteſt ab ea recedere abſque conſenſu Papæ; quia acceptatio eſt quaſi contractus, quod non negatur, ſed intelligitur cum ſua cauſa & qualitate. Etenim alternatiua eſt gratia conceſſa Epiſcopis, quandiu apud ſuas Eccleſias aut diœceſes reſiderũt dumtaxat; & ſic ſub qualitate & conditione reſidentiæ; & conſequenter ea ceſſante, ceſſat alternatiua, & intrat reſeruatio octo menſium, vt dictum eſt.

G 2 Secundò

Secundò reſpondetur, quòd eſtò alternatiua contineat pactum, ſeu conuentionem, aut permutationes menſiũ inter Papã & Epiſcopum; tamẽ iſtud pactũ eſt qualificatũ illa qualitate, quãdiu apud Eccleſias reſederint, ita vt ceſſante qualitate reſidẽtiæ ceſſet pactum, ſeu conuentio. Nec obſtat replica dictæ ſecundæ deciſionis, quod quamuis reſpectu ordinarij, vt ipſe poſsit vti beneficio alternatiuæ pactũ ſit qualificatũ hac qualitate reſidentiæ; tamen reſpectu Papæ, dum in ſecunda parte conceſsionis alternatiuæ reſeruat ſibi alios menſes, talis reſeruatio eſt pura, & non qualificata, cùm in ea non ſint addita illa verba, *quandiu, &c.* quin potiùs Papa reſeruet ſibi alios menſes, vt præfertur, ſcilicet modo quo ſuprà in reg. ſibi purè reſeruauit, &c. Reſpondetur enim, quòd illa reſeruatio aliorum ſex menſium eſt correſpectiua ad alternatiuã, & ſic ea ſtante, & reſpectu beneficiorum, in quibus intrat alternatiua; & quòd illa reſeruatio aliorum ſex menſium ſit correſpectiua ad alternatiuam, patet: nam illi ſex menſes, quos Papa ſibi reſeruat, dicunt reſpectum & relationem ad alios ſex conceſſos ordinarijs, quandiu apud Eccleſias reſederint. Et quòd Epiſcopo, qui acceptauit alternatiuam abſente, intret reſeruatio octo menſium, & conſequenter tunc gaudeat menſe Martij & Septembris, patet: nam tunc per illam, & non aliam reſeruationem ſunt reſeruati Februarius, Aprilis, Auguſtus, & October: menſium enim non eſt alia reſeruatio, niſi aut octo aut ſex expreſſorum, octo non ſtante alternatiua, & ſex eâ ſtante.

Nec obſtat verbum, *vt præfertur*, in reſeruatione ſex menſium adiecto, quia illud refertur ad derogationem conſuetudinum & priuilegiorum, & illud de expreſsione menſis vacationis, &c. vt patet ex contextu. Et confirmatur hæc ſententia: nam aliàs ſequeretur, quòd Epiſcopus abſens per multũ tempus, qui acceptauerat alternatiuam, non poſſet prouidere niſi in duobus menſibus tantũ, etiamſi abſentia eſſet ſine culpa, ſed ex cauſa legitima aut neceſſaria, & cum licentia Papæ, aut Metropolitani: & ſic alternatiua in gratiam & fauorem Epiſcopi conceſſa redundaret in eius diſpendium; & literæ ſunt neceſſariæ, contra reg. quod ob gratiam lib. 6. & l. quod fauore, C. de leg.

Num. 693. ibi, 1605 coram D. Mançanedo. In fin. Et quod continet illa deciſio ſatis longa, quam poſthæc vidi, eſt, quòd acceptata, &c. R. alternatiua 1.

Num 695. Eſt etiam bona illa ratio, de quâ in dicta Salamantina beneficij de Almenara, quòd ſi Papa obierit in medio menſis Apoſtolici, ille menſis in reliquo deſinit eſſe Apoſtolicus, & fit ordinarius: ergo eodem modo per alternatiuam conceſſam & recognitam in medio menſis Apoſtolici, ille menſis in reliquo deſinit eſſe Apoſtolicus, & ſpectabit ad Epiſcopum, cùm alternatiua ſicut mors ſit remotio obſtaculi reſeruationis octo menſiũ. Nec ſatisfacit reſpõſio ibi data, morte Pontificis reſeruationẽ reg. Cancellariæ ceſſare, ſed conceſsione alternatiuæ non ceſſare reſeruationes, vel affectiones, quibus beneficia antea reſeruata vel affecta erant: & ſic menſem, qui ſemel cœpit eſſe Apoſtolicus, & reſeruatus, ſemper vſque in finem remanere reſeruatum, &c. nam, vt dixi, reſeruatio, ſeu affectio, non cadit ſuper menſem, ſed ſuper beneficia vacantia in menſe, & ante vacationem nõ ſunt reſeruata, vt infrà ad finem huius cap. n. 789. & ſeq. & ſicut conceſsione alternatiuæ non ceſſant reſeruationes, vel affectiones, quibus beneficia antea reſeruata vel affecta erant; ita etiã non ceſſant morte Pontificis, per quam ſolũ ceſſant reſeruationes reg. Cancell. quæ nondũ intrauerant, nec affecerant beneficia, vt ibidẽ dicitur: & ſic ſimile de motte & cõceſsione alternatiuæ pariformiter procedit; & eſt aliud ſimile, vbi prælatus fieret Cardinalis intrato mẽſe Apoſtolico, qui ex tunc eſt ordinarij.

Benè etiam faciunt pro noſtra ſentẽtia illa verba regul. *Quibus ab eo receptis & recognitis, tunc demum, & non antea, vti incipiant gratia ſupra dicta* Ex quibus apparet, ſtatim à tempore recognitionis Epiſcopum gaudere alternatiua. Nec ſatisfacit reſponſio dictę deciſionis Salmantinæ dicẽtis; dictionem, tunc demum, nõ ad tempus, ſed ad caſum referri, quo facta ſit recognitio: nam etiam ad tempus referri conſtat ex verbis ſequẽtibus, *& non antea*, quæ denotant, ſtatim poſt recognitionem poſſe Epiſcopum vti alternatiua.

Nec obeſt illa ratio dictæ deciſionis Salmantinę, quòd regula 8. reſeruans menſes illos nomine proprio, deſignat quo caſu quilibet eorum debet computari à media nocte vltima menſis proximè præcedentis, vſque ad mediam noctem vltimam menſis, de quo agitur, ad l. more Romano, de ferijs, &c. Nam quamuis verũ ſit, quòd menſis Ianuarius, verbi gratia, incipit à media nocte vltima Decẽbris, & ab eâ computetur vſque ad mediam noctem vltimam ipſius menſis Ianuarij; tamen id non impedit, quin reſeruatio regul. 8. reſeruantis menſes nomine proprio incipiat & finiatur in medio menſis, cùm menſis etiã nomine proprio deſignatus habeat partes, & diuidatur per dies, vt videre eſt, quãdo regulâ

fit

ſit in medio menſis; tunc enim ex tunc, & non antea, incipit reſeruatio: & quando expirat regula in medio menſis, aut prælatus fit Cardinalis; ſtatim enim finitur reſeruatio, vt patet.

Num. 698. ibi, *tempus reſeruatum*, & non reſeruatum.

Num. 700. in fin. dec. 161. n. 7. Quæ deciſio integra eſt in nouiſsimis Farin. 613.

In fine, Et tandem fuit confirmatum 27. Febr. 1606. coram domino Ludouiſio, non obſtante quòd fuit prætenſum probari, quòd de dicto tempore Epiſcopus habeat intentionem permanendi in ciuitate Elnen. ſuper quo plures teſtes fuerunt examinati virtute remiſſoriæ, & quòd ipſe Epiſcopus id aſſeruit, &c.

Num. 704. ibi, *ac Felin. ſupra*, & Vgolin. de cenſ. tab. 1. cap. 9. §. 3. & Suarez 5. tom. de cenſur. diſputatione 5. ſectione 4. num. 5. qui ait, quòd locus exemptus quamuis dicatur eſſe intra territorium, quia intra terminos eius quaſi materialiter continetur; tamen formaliter eſt extra, quia eſt extra iuriſdictionem talis prælati, & ex ea parte intelligere poſſumus locum illum ſuis terminis claudi, & eſſe extra terminos alterius, &c. Hæc Suarez. Et Auila de cenſur. 2. part. cap. 3. diſputatione 2. dubio 5. quòd locus exemptus, & locus extra territorium, æquiparantur quoad iuriſdictionem; & locus exemptus eſt de territorio Epiſcopi quantum ad ſitum, ſed non quantum ad iuriſdictionem.

In fin. Sed an exiſtens in loco, Eccleſiæ, ſeu parochia ſuæ diœceſis, ſitis tamen intra diœceſim alterius, dicatur reſidere in ſua diœceſi, ita vt gaudeat alternatiua; vt Archiepiſcopus Compoſtellanus, qui vt mihi relatum eſt, extra Regnum Galleciæ, & in diœceſi Zamorenſ. habet loca, ſeu vicarias, & Eccleſias ſuæ iuriſdictionis & diœceſis, & in ipſa ciuitate Zamorenſ. habet quandam Eccleſiam parochialem cum ſuo diſtrictu ſibi ſubiectam, & ibi reſidens prætendit reſidere in ſua diœceſi. Et videbatur non reſidere; nam reſidentia in diœceſi, quam reg. exigit, & Concil. ſeſſ. 23. de reform. cap. 1. intelligitur in diœceſi principali continua inter ſe, & cum vicinitate, ſed non in locis, ſeu Eccleſijs acceſſorijs, exiſtentibus extra diœceſim principalem, maximè quando aliæ diœceſes ſunt intermediæ; id enim attenditur, quod eſt principale, l. cùm in diuerſis, ff. de religione & ſumpt. funer. Nec æquum videtur, nec rationi conſonum, relinquere principalem Eccleſiam & diœceſim propter iſta loca & Eccleſias, quæ ſunt extra; alias Archiepiſcopus Toletanus reſidens in ciuitate Oran ſibi ſubiecta cenſetur reſidere in ſua diœceſi, & ſatisfaceret ſuæ obligationi & reſidentiæ. Quod videtur abſurdum, niſi fortè in illis locis, ſeu Eccleſijs exiſterent viſitando, ſeu exercendo aliud munus ſuæ iuriſdictionis, ſeu ordinis, cui ſua perſona eſſet neceſſaria, ſeu opportuna; tunc enim cenſeretur reſidere in diœceſi, &c. Iuxta ſuprà dicta de loco exempto.

Sed S. Congreg. Concilij ad inſtantiam Archiepiſcopi Compoſtellani abſolutè declarauit, quòd ſi illa loca verè ſunt diœceſis Compoſtellanæ, dum ibi moratus fuerit, reſidere cenſetur in diœceſi, vt in ſequenti declaratione 100.

Iuxta quam declarationem dictus Archiepiſcopus reſidens in dicta parochiali Eccleſia ciuitatis Zamoren. vſus eſt alternatiua, prouidendo virtute eius beneficia ſuæ diœceſis tunc vacantia.

Sed quamuis ad alternatiuam, & ad effectum non amittendi fructus ſufficiat reſidentia in illis locis, ſeu Eccleſijs; tamen in conſcientia eam non puto tutam, ſi de ordinario, ſeu ad longum tempus ibi moraretur, ob propriam commoditatem; non enim poteſt eſſe illa longa reſidentia ſine magno damno & detrimento ſuæ principalis Eccleſiæ, & diœceſis, aut eius regiminis. Sicut etiam Epiſcopus reſidens in loco ſuæ diœceſis, & intra eam exiſtenti, incommodo tamen ſatis gubernationi & adminiſtrationi ipſius diœceſis, non ſatisfaceret ſuę conſcientiæ, ſecundum quod dictum eſt ſupra 3. part. cap. 2. numero 53.

Num. 709. ibi, *ſuprà relata num.* 471. Et idē fuit nouiſsimè reſolutum in cauſa Tiraſonen. canonicatus 29. Martij 1610. coram D. Cauallerio.

Num. 720. ibi, *nec ſit talis deciſio*, quamuis in dicta Salamantina verum ſit, Rotam ita reſpondere & diſtinguere, & quòd ita intellexit Rota in dicta Romana; ſed non ſatisfacit difficultati.

Num. 721. Poſt Oſcen. Quam deciſionem, licèt non omnino integram ponit Sal. Tiberius in praxi lib. 3. c. 9.

Num. 722. ibi, *part. 1. diuerſ.* & ſumm. Bullarij Quarant. verb. alienatio n. 6. in append. primæ editionis.

Num. 723. Stante autem obſeruantia concordiæ cum patientia ſucceſſorum per longiſsimum tempus triginta annorum, præſumetur confirmatio iuxta dicta vltim. part. cap. 2. à num. 178. & Rot. in Fauentina iuris

patron.inſtituendi & confirmandi 4. Februar. 1585. coram Vicecomite, quæ eſt in nouiſ. Farinac. deciſ. 638. & in Tarraconen. ſacriſtiæ 9. Iun. 1600. coram Iuſto, quę eſt ibidem deciſ. 359. num. 2.

Num. 727. In terminis autem deciſ. Egitanen. canonicatus 5. Martij 1603. coram D. Ludouiſio in confirmatione concordiæ, per quã capitulum conceſsit Epiſcopo collationem canonicatuum in ſuo turno, expreſsè ſtatuitur, quòd Epiſcopus non poſsit conferre, etiã vigore alternatiuę, niſi in menſibus, in quibus capitulum conferebat; & ſic expreſſe excluditur alternatiua, &c.

Num. 728. Et deciſ. 898. nouiſ. Farin.

Num. 729. Et videtur ſupponi in declarationibus Sacræ Congreg. Gerunden. & Calaritan. quæ ſic ſe habent 85. 86.

Num. 730. *Attendendum quod eſt principalius*, l. cùm in diuerſis, ff. de religione & ſumpt. funer. & facit l. quæritur, ff. de ſtat. homin.

Num. 731. 1. Quæ deciſio poſthæc eſt impreſſa in nouiſſ. Farinac. 695. ad finem ſecundæ. Et in hac deciſione reſpondetur ad declarationes Sacræ Congregat. in cauſa Gerundẽ. ſuprà adducta num. 729. quòd ibi non fuit quæſitum, an electio & collatio ſpectaret ad Papam, vel ad Epiſcopum; ſed an electio Epiſcopi mutaret naturam collationis, præſupponendo electionem factam ab Epiſcopo; & in hac parte optimè fuit reſponſum nõ mutare, ſed collationem pertinere ad quos antea prouidebat. Similiter in declaratione Calaritana ibi adducta non quæritur, neç deciditur principaliter ſuper alternatiua, an intret vel non in pœnitentiaria, vt collatio eſt communis Epiſcopi & capituli; ſed ſuppoſito quòd vacet in quatuor menſibus inferiorum collaturum, deciditur electionem perſonæ pertinere ad capitulum, collationem verò ad Epiſcopum & capitulum, &c.

Numero 734. Quamuis in parochialibus, quarum collatio ad alios ſpectat, non gaudet Epiſcopus alternatiua, etiam ſtante Concilio Tridentino ſeſsione 24. de reformat. cap. 18. diſponente, quòd in eis electio dignioris ex approbatis in concurſu ſpectat ad Epiſcopum, quia non ideò parochialis ſpectat ad electionem Epiſcopi, ſed pręſcribitur forma collatori, vt non poſsit conferre niſi electo ab Epiſcopo præuio concurſu. Quod patet primò, quia Epiſcopus debet eligere, & ſignificare perſonam electam collatori infrà quadrimeſtre; & ſi infra iſtud tempus non eligit, aut non ſignificat, libera prouiſio, & omnimoda diſpoſitio remanet collatori, vt in conſtitutione Pij V. de collat. paroch. At ſi parochialis ad collationẽ Epiſcopi ſpectaret, eo non eligente intra tempus, electio deuoluitur ad ſuperiorem, ſicut deuolueretur electio pœnitentiarij, & aliorum beneficiorum; eo verò infra tempus eligente, licèt non ſignificante, electio valida maneret, nec tolleretur iùs electo quæſitum, maximè per ipſum non ſtando.

Secundò, quia aliàs huiuſmodi electio ad parochialem non tranſiret in capitulum, ſeu eius vicarium ſede vacante, iuxta dicta infrà cap. 8. à numero 51. quæ tamen tranſit, vt infrà 9. part. cap. 2. dubio 1. Similiter in parochialibus vacantibus in menſibus Apoſtolicis, ſeu aliàs reſeruatis, ſtatuit Concilium, & dict. conſtit. Pij V. quòd Epiſcopus faciat concurſum, & eligat digniorem, & ſignificet Papæ, vt ab eo illi conferantur: & cùm parochiales aliàs ſpectant ad collationem Epiſcopi, intrat in eis alternatiua, ita quòd Epiſcopo acceptante alternatiuam, menſes Apoſtolici ſunt tantùm ſex, & totidem ordinarij, vt in reg. & dictum eſt ſuprà n. 476.

Numero 735. Quamuis ſit poſteà confirmata, & comprobata per Rotam in alia cauſa Placentina canonicatus pœnitentiariæ 28. Maij eiuſdem anni 1607. coram eodem D. Iuſto, vt in deciſ. ſequenti dixerunt Domini, &c. Cuius deciſionis fundamentum, quòd electio pœnitentiarij non ſpectat ad Epiſcopum de iure communi, ſed quòd Epiſcopo ſit cõceſſa ſolum in menſibus ordinarijs, & ſic excluditur alternatiua à menſibus Apoſtolicis, planè cõuincitur ex dictis, ex quibus apparet, electionẽ pœnitentiarij ſpectare ad Epiſcopũ de iure communi, Conc. Trid. d. c. 8. ſeſſ. 24. vbi inſtitutio, & electio pœnitentiarij abſolutè Epiſcopo cõceditur, nõ ſolũ prima vice, ſed etiam quandocunque facienda, iuxta interpretationem Papę, & S. Congreg. vt in dictis declarationibus adductis dict. c. 4. n. 138. Quod vt magis explicetur, aduertendum eſt, quòd reſeruatio menſiũ Apoſtolicorũ in pœnitentiaria prouenit à reg. menſium, ſicut in alijs beneficijs: non enim dici poteſt, quòd proueniat à iure, ſeu Concilio, nam illud nõ facit talem reſeruationem, vt conſtat. Nec rurſus dici poteſt, quòd proueniat à declaratione S. Congreg. quæ non induxit reſeruationem, ſed aliàs inductam declarat obſtare prouiſioni & electioni Epiſcopi: quod cõprobatur; nam S. Congreg. non ſolũ loquitur de reſeruatione ratione menſis, ſed etiam alia quauis ratione, vt patet in declaratione infrà adducta dicto cap. 4. numero 144. Cùm ergo ſolum proueniat dicta reſeruatio à

reg.

reg.menſium,dicendum eſt, menſes Apoſtolicos in pœnitentiaria ſine alternatiua eſſe octo,& cũ alternatiua ſex,reliquos verò ordinarios,ſicut in alijs beneficijs ad liberã Epiſcoporum diſpoſitionem ſpectantibus. Et inde eſt,quòd ſi Eiſcopus,ſeu prælatus eſt Cardinalis,in quo ceſſat reſeruatio menſium, vt in reg.ibi, *Non tamen Cardinalium*, vt dictum eſt ſuprà à numero 34. & 624. poteſt prouidere pœnitentiariam in quocunque menſe vacantem.

Numero 738.ibi,1592. *coram D. Blancheto*, quamuis Azeued.conſ.13.num.1.dicat,quòd cùm priuatio alternatiuæ ſit pœna,vt patet ex reg.quælibet cauſa excuſaret, etiam non iuſta,&c.

Num.747. Et facit deciſio Salmantina alternatiuæ ſuprà adducta n.691.

Numero 749.Et nouiſsimè fauet Rota in illa Sulmonenſ. alternatiuæ adducta dicto numero 691. dicens id procedere, quia in hoc caſu adeſt conſenſus Papæ ab initio in conceſsione ipſius alternatiuæ, recedendi ab ea, ſequuta Epiſcopi contrauentione,&c. Vnde non obſtat ratio in contrarium adducta, quòd requiratur certioratio de amiſsione,ſicut de acceptatione: nam de acceptatione reg. eam expreſsè requirit, de amiſsione verò non;imò ab initio Papa eam acceptat. Sed certè adhuc videtur,Papam,cui, ſeu eius datario exhibita eſt acceptatio alternatiuæ, poſſe prouidere beneficia vacantia in dictis menſibus Martij & Septembris, qui iuxta alternatiuam ſunt ſui, dum ei non conſtat de illius amiſsione, non enim tenetur Papa eam diuinare; & cùm de acceptatione alternatiuæ ſit certioratus,de amiſsione autem non, nullam in hoc facit iniuriam Epiſcopo; & aliàs prouiſiones à Papa factæ de beneficijs in dictis menſibus vacantibus tanquam reſeruatis, eſſent in incerto, & penderent ab hoc, an Epiſcopus violauerit alternatiuam, vel non, quod videtur inconueniens. Papa autem non prouidente, poſſet ſuſtineri prouiſio de beneficijs vacantibus in dictis menſibus facta ab Epiſcopo,qui alternatiuam amiſit,cùm ceſſante alternatiua, prout ceſſat per contrauentionem, ei competant quatuor menſes;& ita procedet ſententia Gonçalez.

Numero 759. Poſt. Rurſus ſubdubitatur, an Epiſcopus violans alternatiuam,& ei contraueniens, eam amittat reſpectu beneficij in menſe alternatiuæ ante violationem vacantis, nondum prouiſi, ſed poſt. Et videbatur, quòd non, quia an beneficium ſit reſeruatum, vel liberum, tempus vacationis conſideratur, Rot. deciſione 774. num. 3. & 10. part.3. lib.3. diuerſ. & dictum eſt ſuprà numero 22. & 631. & 634. & ſic cùm tale beneficium ſecundum tempus vacationis non ſit reſeruatum, poterit ab Epiſcopo prouideri. Nihilominus contrarium videtur verius ex verbis regul.Ex quibus contraueniens eo ipſo vſu & beneficio alternatiuæ priuatus exiſtit, ac collationes illius prætextu deinceps faciendæ nullius ſunt roboris, vel momenti. Vnde quamuis à principio beneficium non eſſet reſeruatum; tamen ex quo contrauenit alternatiuæ, non poteſt ea vti ad illud prouidendum, nec eius prætextu illud conferre;ſed ſtatim eſſet eius vſus, & beneficium, & ex tunc dictum beneficium manebit Papæ reſeruatum.

Num.766.ibi,*num*.2. Et nouiſsimè Suarez de legib.lib.8.c.25.

Numero 770. Et Suarez ſuprà numero 10.& 15.

Num.773.Conducit etiam deciſ.1. Pampilonen.illegitimitatis 5. Decembr. 1608. infrà poſita 7.part.cap.2.numer.40. ad 4. vbi dicta deciſ.Calciaten.citatur Quæ deciſ. Pampilonen.eſt contra id,quod docet Suarez d.lib.8. de legib.cap.25.n.26.

Num.776.Rebell.de obligat.iuſt.1. p. lib. 2.q.14.num.9.& 2.p.lib.2.q.2.num.13.& Salas 1.2.tract.8.diſp.vnica ſect.23.num. 231.Thom. Sanch. in præcept. Decal. lib.1.cap.10. & cõducunt rationes in ſimili adductæ per Suar. ſuprà num.25.

Numero 789.Et ita etiam procedit quod ait Gonçalus Mendez Vaſconcell. diuerſ.iur. argument.lib.1.cap.2. quod beneficia vacantia in menſibus reſeruatis non poſſunt conferri per ordinarium ſede Apoſtolica vacãte, quia ſunt affecta,intelligitur enim de beneficijs vacantibus viuente Papa.

Caput ſecundum.

NVmero 2.ibi, *ſuffultum*, ſequitur Açor inſtit.moral.2.part.lib.6. cap. 25. quæſtione 2.

Numero 5.poſt Anton.ibi, *tit.3.cap.* 11. & maximè 3. part.tit.22. & 23 Cano de locis lib. 5. & 6.

Poſt Bellamer.Açor d.2. p. lib. 4.& 5. per plura capita,D.Nuño 3.p.in addit q.20.art. 3. Zech.in tract.Theolog.tract de Concil. & de Romano Pontifice,D.Card Tuſch à conclu. 549.ad 557.lit.C.& à concl.40. ad 8. litera P. Valençuela Velazquez in defenſione monitorij Pauli V.contra Venetos part.6.

Caput tertium.

NVm.1.Açor inſtit.moral.2.part.lib. 5. à cap.27 ad 33 Molina de iuſtit.tractat. 5. diſput.9 D.Sahagun ad tit.de offic.legati, D. Cardin.Tuſch.à concl.156.lit.L. & l.23.tit.9. p.1.& ibi Greg.Lop. latè.

Num. 2. Açor ſuprà cap.28. & lib.6. cap. 25.quæſtione 6.& 7. & Tuſch. à concluſione 169.litera L.

Num.3.Parlad.different.129.à n.7.& Moſconius de maieſt.milit.Eccleſ.lib.1.part. 1. c. 6.pag. 137.

Num.9.Cui conſonat Mand.reg. 34. q. 50. num.9.negans quod verè & proprie ſunt ordinarij.

Num.16.ibi,642.in fine,dicens, quòd executio breuis locum non habet contra prouiſum à legato,vel nuncio , ſi in eo præſeruantur prouiſi à ſede Apoſtolica ; ſecus ſi ſolùm præſeruantur prouiſi ab ipſomet Papa, dicẽdo, *non tamen à nobismet prouiſionem habentibus*, iuxta deciſ.Salmant.& Vicent.beneficij ſuprà relatas d.c.1.n.653.

Sed quòd per clauſulam breuis, *non tamen à nobis prouiſis*, præſeruatur etiam prouiſus à nuncio,qui cẽſetur habere prouiſionem Apoſtolicam,fuit poſthęc reſolutum in vna Leodien.beneficij 13.Iun.1608.coram D.Ortembergo,dicendo, quòd licèt illa verba videntur intelligenda de prouiſione facta ab ipſomet Papa,Gemin.in cap.ſi abbatem de elect. in 6.num.5.& fuit dictum in Salamantina beneficij 21. Ian.1596. coram Reuerendiſsimo Pacen.tamen id ceſſat,quando eſt expreſſe cõmiſſum,quia tunc perinde eſt, ac ſi Pontifex faceret,per vulgarem reg.qui per alium facit, &c.Rebuf.de mand.Apoſtol.§.declarantes,in verb.noſque,& illa clauſula præſeruat omnes prouiſiones Apoſtolicas , & excludit tantùm prouiſiones inferiorum , vt fuit reſolutum in Aquilana canon.6.Octob.1586.coram D.Blãcheto.

Sed ab hac deciſione fuit poſteà receſſum per Rotam in cauſa Caurien. beneficiorum 2.Iun.1610.corã D.Peña,in qua *Rota ab A.C. conſulta reſpondit,prouiſum à nuncio excludi vigore clauſulæ breuis,non tamen,à nobis prouiſis, quia non apponitur ad alium finem, quàm excludendi prouiſos à legatis & nuncijs, vt in cauſa Aquilana canonicatus 6. Octob. 1586. conſultus prudenter reſponderat D.Cardinalis Blanchetus ; quia verbũ illud,nobis,quod eſt perſonaliſsimum,reſpicit perſonam Papæ,& non comprehendit legatum,aut nuncium,vel geſta per ipſos, gl'oſ.in Clement. auditor, verb.deputatus,de reſcript. quam ibi communiter ſequuntur canoniſtæ,& ſignanter Imola num. 19. & comprobatur ex cap. ſi abbatem de elect.lib.6. ibi,à nobis,vel Apoſtolicæ ſedis legato: & hoc magis accedit ad proprietatem locationis , cùm naturæ illius verbi,nobis,ſit denotare perſonalitatem, & non egrediatur perſonam loquentis, cap. ſi gratioſe, cum ibi notatis de reſcript.lib. 6. ad deciſ. in cauſa Leodien.beneficij 3.Iun. 1608. coram D. Ortembergo reſponſum fuit non carere difficultate: nam quamuis dici poſsit,prouiſos à nuncio habere prouiſionem Apoſtolicam; non tamen poteſt ſimiliter affirmari, ſub illis verbis, à nobis, venire prouiſos à nuncijs,vt patet ex prædictis.* Et malè in d.Leod. fuit allegata dicta deciſio Aquilana corã Blãcheto,quæ potius eſt contra,vt eam retuli ſuprà dicto cap.1.num.652.& allegatur in dicta Caurienſ.

Num.7.Açor dicto lib.5.c. 28. quæſt.2. & lib.6.cap.25.quæſt.7. & Tuſch. concluſ. 172. litera L.

Numero 21.Et Açor dict.cap.28.quæſtione 14.& 20.

Num.27.ibi,*apud Molin.ſuprà*,& Açor d.c. 28.q.12.& 20.

Ibi,num.28.poſt Zech.Açor ibi quæſt. 13. & Tuſch.concluſ.169.num.4.& concl. 172.n. 6,litera L.

Num.36.Poſt Petr.Gregor.& Açor d. lib. 5.cap.29.

Numero 38. Et Açor dicto cap. 29. quæſtione 1.

Numero 39.in fine, & Açor dict. cap. 28. quæſt.19.

Num.40.in fine,Poſt Molin.Açor d.lib.6. cap.25.quæſt.6.Piaſec.in praxi Epiſc.p.2.cap. 5.num. 9.

Num.41.Poſt Cerol.& Açor d.lib. 5. cap. 28.quæſt.vlt.

Poſt Aſsiſ.ibi, &c. vt in deciſ. 624. nouiſ. Farin.

Numero 52. Et Açor dicto lib. 5. cap. 28. quæſt.16.

Numero 53.ibi,num.415.& Açor dict.cap. 28.quęſt.15.

Num. 55. Nam indulta conferendi beneficia reſeruata non comprehendunt vacantia in curia, niſi de eis fiat expreſſa mentio, Simonet.de reſeruat.quæſt.83.Sarnen.de trien. quæſt. 31. ita in cauſa Aſsiſien. beneficiorum 18.Iun.1607. coram D. Sacrato, vbi etiam, quòd conſtitutio Gregor.XIIII.reuocans indulta conferẽdi eſt perpetua; quod etiam fuit dictum in eadem 7.Maij eiuſdem anni coram eodem,& in Romana clericatus S. Petri 27. Nouemb.1602.coram D.Seraphino,& in Romana beneficiorum 7.Febr. 1605. coram D. Millino,& alibi ſæpe.

Num.

Numero 62. ibi, *de beneficijs*, adde litigioſis.

Num.63.Cabed.de patron.Regiæ coronæ Luſitaniæ,c.35.n.2.& Açor d.lib.5.c.28.q.2. & lib.6.c.25.q.7.

Num.67.ibi,q.613.Cabed.dec.35. num. 5. Açor d.lib.5.c.28.q.2.& lib.6.c.25.q.7. Tuſch. concluſ.172.n.10.lit.L.

Num 68.Prout etiam Alexand.Monet. de opt.c.3 n.85.

Num.72.Poſt Ceuallos Açor d.lib.5. c. 28. q.2.& lib.6.c. 25.q.7.& Tuſch.concl. 169. n. 6.& 172.n.3.lit. L.

Num. 82. Quamuis Piaſec. in praxi Epiſc. part.2.cap.5.n.9. dicat, quòd nuncij cum facultate Legati delatere beneficia conferre nõ poſſunt,niſi habuerint ſuper hoc conceſsionem expreſſam,citans cap.1.de offic.leg. in 6. quod id non probat.

Num.84.Et Leo in Theſ.for.Eccleſ.cap.2. à num.21.dicens,quòd in cauſis pendentibus in Rota producuntur,&c. Et quamuis nuncij in ſuis literis & facultatibus habeant,& habere ſoleant clauſulam, quòd in conceſsibus, gratijs,& alijs diſpoſitionibus per eos authoritate facultatum, ſuæque legationis faciendis,ſoli narrationi, & etiam ſolis conceſsionibus,& literis ſuis, abſque alia facultatũ inſertione,ſeu exhibitione,aut notarij, teſtiumve adhibitione ſtetur,nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur; tamen id non videtur intelligendum in contradictorio iudicio circa ea quæ non veniunt iure delegationis,ſed requirunt ſpecialem facultatem, vt in propoſito.

Num. 91. Et ita poſthæc fuit reſolutum in cauſa Abulen.præſtimoniorum 15.Febr.1610. coram domino Mançanedo, nempe gratiam Melchoris eſſe nullam,&c.R.nuncij fac.

Nec etiam ſufficit facere gratiam per literas in forma commiſſaria ordinario,vel alteri directas,vt conſtito prius dicto valore beneficium conferat, vt aliquando vidi, dicendo ſic: *Diſcretioni tuæ per præſentes committimus & mandamus,quatenus conſtito tibi prius fidedignorũ teſtimonio,quòd beneficij fructus, reditus, & pro-uentus,vnà cum diſtributionibus quotidianis,etiam ratione reſidentiæ perſonalis percipi ſolitis,24. ducatorum auri de camera ſecundum communem æſtimationem valorem non excedant,ſi per diligentem examinationem dictum N. ad hoc idoneum eſſe repereris:ſuper quo conſcientiam tuam oneramus, beneficium prædictum,vt præfertur vacans,eidem N. intra triginta dies, poſtquam præſentes literæ tibi præſentatæ fuerint, authoritate noſtra conferas & aſsignes,&c.* Adhuc enim non ſatisfit formæ à Papa præſcriptæ;nam cùm nuncius facit gratiam de beneficio vacante certæ perſonæ in forma commiſſaria per mandatum de prouidendo,ab ipſo nuncio cẽſetur facta prouiſio, & perinde eſt ac ſi ipſe conferret, cap.hi qui, verſic.cum quoque de prębend. in 6. & facit quod dictum eſt ſupra cap.1.num 31.Accedit, quòd vbi mandatur prouidere certæ perſonæ de certo beneficio vacante, gratia dicitur facta,ex quo ſtatim habet ius ad illud, vt dicitur infrà 6.part.cap.2.à num.300.Vnde,nũcio faciente gratiam, ſiue in forma gratioſa, ſiue in forma commiſſaria, debet prius fidedignorum teſtimonio conſtare, beneficium non excedere dictum valorẽ, aliàs gratia erit nulla, ex dicta clauſula. Nec obſtat clauſula facultatum nuncij circa finem,in qua datur ei facultas, *Vices in præmiſsis in toto, vel in parte committendi iudices aſsiſtentes commiſſarios, & executores,pro prædictorum & literarum ſuarum executione,& obſeruatione,delegãdi mandata,prohibitiones,& monitoria,etiam ſub cenſuris, & alijs pœnis,cæteriſque benè viſis remedijs, & etiam appellatione poſtpoſita decimandi, ac omnia & quæcunque alia in præmiſsis,& circa ea neceſſaria, & quomodolibet opportuna faciendi, decernendi, & exequendi,etiam per alium,ſeu alios, &c.* Ex qua clauſula videbatur,rectè poſſe nuncium committere alij verificationem valoris, & prouiſionem beneficij. Nam reſpondetur, quòd id procederet,quando nuncius daret alicui cõmiſsionem & facultatem prouidendi beneficiũ,cùm vellet, aut etiam certæ perſonæ abſque mandato, faciendo cum commiſſarium voluntarium,tunc enim non eſt gratia facta à nuntio,ſed facienda à commiſſario, iuxta dicta dict. cap. 26. num. 314. & ſic poteſt etiam fieri ab ipſo commiſſario verificatio valoris. Ad prędictam autem verificationem valoris, & vt nuncio fidedignorum teſtimonio conſtare dicatur de dicto valore, ſufficere exiſtimo probationẽ de publica voce & fama, aut per vnum teſtem de certa ſcientia,ſeu aliud æquiualens,cùm iſta ſit ſummaria, & extraiudicialis informatiõ,nec agatur tunc contra poſſeſſorem;& facit quod dicitur infrà 6 part cap. 3.num.69.Et plena probatio erit faciẽda per prouiſum ſtante lite,& in contradictorio iudicio,vt infrà à num.188.

Num.97.Et Gratianus diſcept.forenſ.cap. 133.num. 30.

Num.98.De qua deciſione meminit Gonçalez dicta gloſ.6.num.63 Gratian. dict.cap. 133.à num.29.malè ex ea deducentes,quòd cura animarum in foro contentioſo non inducit incompatibilitatem, nec reſidentiam perſonalem,vt voluit Mil. is verb.curatum beneficium obtinens in fine,& Rebuf.3.part.ſignaturæ,

-turæ, verb. etiam ſituationis num. 5. contrariũ enim eſt verius, vt patet ex extrauag. execrabilis verſic fin. & ibi gloſ. de præbend. quam malè allegat pro ſe Rebuf. & cap. dudum 2. de elect. & ibi Abb. n. 8. & 10. & in cap. de multa de præbend. numer. 24. & ex declaratione 10. adducta 3. part cap. 2 num. 179. Nauar. conſil. 4. de ætat. & qualit. Hojeda de incompat. cap. 13. num. 4. & Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. cap. 5. num. 26. & alij, & idem ait d. deciſ. & clerius deciſio in eadem cauſa relata 11. part. cap. 5. num 90. quamuis in caſu illius dicat, curam & iuriſdictionem non eſſe talem, vt induceret incompatibilitatem, ſcilicet, quia non habebat viſitationem, & correctionem morum, quod requiritur, vt beneficium ſit curatum, vt in dicto cap. dudum, & dict. extrauag. & ibi Doctores, Sarnen. de idiom. quæſt. 11. Hojeda ibi, & dictum eſt ſuprà 1. part. cap. vltimo numero 6. & 7.

Num. 103. ibi, *& idem* Açor 2. part. lib. 6. c. 8. quæſt. 9.

Num. 108. Poſt Mand. & Nauar. conſ. 3. de maior. & obed. dicit, quòd rector parochialis diſtinctæ non videtur habere Eccleſiam parochialem, & quòd rector parochialis habitu, & non actu, non videtur habere beneficium curatum, ſed tantum ſimplex, iuxta gloſ. in cap. licet canon, & cap. ſtatutum de electione in 6. & Lana in dicto cap. de multa communiter receptos, quod praxis vbique ſeruat.

Num. 121. Quæ intelligentia comprobatur: nam vt aliàs habetur circa dictam declarationem, ratio quæ mouit Papam fuit, quoniam de die in diem, ſeu in horas ſingulas parochialis habitu poteſt fieri actu, ſi reuertantur parochiani, vt etiam ſenſit Cancellaria: & pro hac intelligentia conducit alia declaratio nullius 29. April. 1593. quæ ait: *Congregat. Concilij cenſuit cap. 13. ſeſſ. 24. dum parochiales vniri monaſterijs prohibet, intelligendum eſſe de parochialibus quæ actu, non autem de illis, quæ habitu tantùm ſupra hominum memoriam parochiales exiſtunt.*

Num. 132. Vnde etiam non bene dicitur in deciſ. Abulenſ. præſtimoniorum 15. Febr. & 18. Iun. 1610. coram D. Mançanedo, quòd facultas nuncij ſit ad conferenda beneficia reſeruata, &c.

Num. 138. *Quæ habet locum etiam in gratijs & penſionibus legatorum*, & fuit confirmatum 12. Febr. 1601.

Num. 141. ibi, *quæſt* 14. Rot. in Brunduſina Archidiaconatus 16. Iun. 1604. coram D. Millino, vbi quòd non eſt nouum, neque inconueniens, quòd idem beneficium ſit reſeruatũ pluribus reſeruationibus, quamuis in hoc caſu non exprimatur in literis niſi vnica reſeruatio magis principalis diſpoſitione, vt ſunt plura notabilia Cancellariæ.

Ibi, *reſeruan.* Et faueat Rot. in vna Eugubina præpoſituræ 3. Mart. 1606. coram D. Ludouiſio ſuprà adducta cap. 1. huius partis n. 570. allegans deciſ. 32. de præb. in antiquis, quæ potius eſt nobiſcum.

Num. 147. etiam 474. quia ſcutus auri ex pragmatica Philippi III. valet 440. morapetinos, ad Rot. deciſ. 682. 683. 900. 686. 759. & 193. nouiſſim. Farin.

Num. 148. Quæ deciſio fuit confirmata in Cæſarauguſtana penſionis 11. Mart. 1591. coram D. Gipſio in nouiſ. Farin. 686. & accedit deciſ. 778. eiuſdem.

Num. 149. Et in eadem poſteà 28. April. 1600. coram D. Lancelloto in nouiſ. Farinac. deciſ. 899. fuit reſolutum, quòd cùm reſeruatio & obligatio de illa ſoluendo, & decretum Rotæ loquâtur deducatis auri de camera nouis, vel in æſtimatione, & ſumma æquiualente, & ſic pro quolibet ducato ſoluendum eſſe vnum ſcutum octo teccarum ſeu ſtamparum, & vnum Iulium, poſt edicta ſeu banna Clementis VIII. quamuis reſeruatio antea eſſet facta cum ducatu de camera, in ſua bonitate intrinſeca remaneant, & non ſint in aliquo immutati, quamuis debitores ſcutarij antea obligati poſſent ſoluere in ſcutis currentibus & ordinarijs, licèt non ſint octo teccarum, vt in vna Romana aureorum octo teccarum 20. Iun. 1597. coram eodem D. Lancelloto d. nouiſ. Far. deciſ. 759.

Num. 150. Vt in deciſ. 688. nouiſ. Farin. tradit Gratian. diſcept. forenſ. cap. 94. à num. 65. conducit deciſ. in Bonon. de Paleotis 1. Iul. 1605. coram D. Mançanedo, vbi, *Quod ſolutio dotis datæ de ducatis largis, qui tempore reſtitutionis, quamuis non in ſufficienti quantitate reperiebantur, & creuerant in valore extrinſeco, debent fieri in æſtimatione illorum de tempore præſenti, ex reg. Aretini conſil. 11. num. 3. quam refert & ſequitur Boerius deciſ. 327. Gabr. conſil. 164. lib. 1. Conan. de numiſm. cap. 7. §. vltico, concluſ. 8. quamuis mutata bonitate intrinſeca monetæ debeat ad ſolutionem conſeruari æſtimatio, & valor de tempore contractus, Gabr. ibi n. 4. cum alijs.*

Numero 155. Et conducit quod tradit Alexand. Moneta de diſtrib. part. 2. quæſt. 14. numero 22.

Num. 157. Id autem quod dictum eſt, quòd incerta computentur in valore, quando poſſunt redigi ad ſummam certam, procedit in his, quæ dantur intuitu Eccleſiæ, vt oblationes fidelium, in quibus Doctores allegati loquun-

loquuntur, non autem in ijs, quæ dantur intuitu ipſius beneficiati, quia iſti ſunt potiùs fructus ſeruitij perſonalis beneficiati, quàm fructus Eccleſiæ, Felin. ſuprà & Couarr. lib. 3. variar. cap. 15. num. 1. Et licèt poſsit eſſe, quòd beneficiatus vocetur intuitu ipſius Eccleſiæ, non propterea dicitur fructus Eccleſiæ, quia aptitudo acquirendi non computatur in valore rei, quæ dat talem aptitudinem, Anchar. dicta Clement. vnica num. 4. Ita in Catanien. quartæ portionis 25. Iun. 1604. coram domino Sacrato.

Num. 158. ibi, *ſeruientes per ſe ſuo beneficio*, dele, ibi, *diœceſis*; & in ciuitate Toletana, & oppido de Madrid, & communiter in ciuitatibus & oppidis principalibus Caſtellæ.

Num 160. Et facit etiam quod dictum eſt ſuprà num. 157. ex Catanien. quartæ portionis ibi relata.

Num. 162. poſt. Ex quibus infertur, quòd priuilegiati de percipiendis fructibus, redditibus, & prouentibus beneficiorum ſuorum in abſentia, etiam qui reſidendo & intereſſendo lucrifiunt, vt Inquiſitores, non poterunt percipere emolumenta illa capitulorum beneficiatorum, & tertiarias, quia non ſunt fructus, ſeu prouentus beneficiorum; & ſic in caſu dictæ deciſ. Putei 489. lib. 2. verior videtur pars negatiua, quam tenuerunt tres auditores, licèt alij tres oppoſitum aſſerebant; quamuis contrarium ſit ſeruatum per Conſilium S. Inquiſitionis in fauorem cuiuſdam fiſcalis, & cuiuſdam etiam Inquiſitoris, & Inquiſitionis Cordub. beneficiatorum oppidi de Olmedo cōtra capitulum beneficiatorum dicti oppidi, vt intellexi.

Num. 169. Et quod fuit dictum in cauſa Papienſ. prioratus S. Michaelis de Calotio 6. Iun. 1607. coram Lancelloto, quòd onus miſſarum non computatur inter onera, neque ex fructibus deducendum, quia reſpicit ſeruitiū, quod à Rectore ſeu priore præſtandum eſt, cū pro eo detur beneficium, vt fuit reſolutum in cauſa Romana penſionis 13. Maij 1602. coram illuſtriſsimo Cardinali Pamphilio, &c.

Num. 175. Et in illa Papienſ. prioratus S. Michaelis de Calotio 6. Iun. 1607. coram Lancelloto fuit dictum, quòd onera pro reparatione Eccleſiæ, & domorum ſolutione decimarum ducalium non ſunt attendenda, nec deducenda de fructibus, cùm talia onera non ſint perpetua, ſed incerta & variabilia, quæ non minuunt valorem beneficiorum, Put. deciſ. 202. lib 3. &c.

Num. 186. poſt, Et pro prædicta reſolutione facit, quòd ad remedium, l. 2. C. de reſcind. vend. ſufficit exceſſus vltra dimidiam in minimo, ſeu in vno nummo, ſiue denario, gloſ. verbo dimidiam, in cap. cùm cauſa de empt. & vend. vbi Anton. Burgen. dicens communem à num. 3. Padilla in d. l. 2. num. 41. Mexiam in pragm. frument. concluſ. 3. numer. 17. & Bobadilla in Politica lib. 3. cap. 8. num. 232. qui alios allegant. Et magis facit quod tradunt ibi Mexia & Bobadilla, quòd iuriſdictio conſiſtorij, ſeu concilij ciuitatum in cauſis appellationū per legem Hiſpaniæ reſtricta ad cauſas decem millium morapetinorum, & iam viginti millium, non habet locum, dato exceſſu etiā immodico, ſeu in vno morapetino.

Num. 208. Et in Gienen. can. 28. Nouemb. 1605. coram Peña fuit reſolutum, quod *Reſignatarius agens contra reſignantem qui conſenſit, non tenetur ad iuſtificationem narratorum, quia narratiua talis gratiæ eſt etiam narratiua conſentientis; ex qua inducitur confeſsio vtriuſque partis, l. cùm precū, C. de liber. cauſa. Confeſsio autem partis ſufficit ad gratiæ iuſtificationem, Felin. cap. olim de reſcript. num. 10. 4. & 5. limit. Rot. in Lucana decanatus coram Clement. VIII. 534. p. 1. diuerſ. & in Regien. prioratus 21. Maij 1597. coram eo; & idem eſt in procuratore habente mandatum ad reſignandum, &c.*

Num. 211. Fuit etiam reſolutum in Hiſpal. beneficiorum 14. April. 1603. coram Iuſto, & in Toletana beneficij 6. Iun. 1605. coram Lita, vbi quòd narrata intruſio non eget iuſtificatione, cū de ſtylo exprimatur in literis per expeditores, propter intereſſe annatiſtarum, vt ſæpiùs fuit reſolutum, & in Hiſpalen. & Corduben. præſtimoniorum 27. Febr. & 7. April. 1606. coram eodem Lita, & in Burgen. canonicatus 9. Febr. 1609. coram Ortembergo.

Num. 220. Et Leo in Theſ. for. Eccleſ. cap. 22. num. 71.

Num. 222. Et voluit Gregor. Lop. in l. 56. tit. 5. part. 5. gloſ. 5. & 6. & ideò Domini voluerunt ibi ad dictos quinque annos ante & poſt cauſam reducere, &c. vt in deciſ. 825. nouiſ. Farinac.

Num. 239. ibi, *ex num. 11.* & Rotam in cauſa Toletana canon. 13. Nouemb. coram Lanceloto.

Caput quartum.

NVm. 14. ibi, *num.* 8. Et nouiſsimè in Hiſpalen. canon. 27. Iun. 1605. coram D. Ludouiſio, vbi quòd cùm hoc ſit de iure, nō eſt neceſſe id exprimere in prouiſione Papę pręuenientis, &c.

In fine, Et Azeued. conſ. 39. n. 3.

Num.

Num.20.ibi, *quòd in præb.* Et eſt conſilium Pauli de Caſtro 365.ſub num.1.p.1.

Num.21. Vt in deciſ.359. nouiſ. Farin. & in Maioricenſ.ſacriſtiæ 26. Iun.1602. coram D. Pamphilio, quòd prouiſio dignitatum Eccleſię cathedralis ſolet eſſe communis Epiſcopo cum capitulo, &c. vt in deciſ.615.nouiſ.Farin. & in Egitanen.ſcholaſtriæ 14.April.1603.fuit etiam deciſum, collationem ſcholaſtriæ, cùm ſit dignitas in Eccleſia cathedrali, competere Epiſcopo & capitulo coniunctim, & ſic non intrare in ea alternatiuam.

Num.29. Poſt Nauar.Hor.Mandoſ.ad Romanum conſ.366.

Num.30. Bobadilla in politic.lib.3. cap.8. num.160.& alij ſuprà, quamuis eum ſequatur Azeued. ſibi contrarius conſil.39. quod conſilium Azeuedi eſt falſum, & contra dictam communem: & quamuis in fine illius dicatur, quòd fuit in Rota executoriatum pro eo, nõ credo; ſed quod fuit executoriatum, erit id, de quo in reſolutionibus Rotæ in cauſa Placentina voti infrà adductis à n.96.

Num.31. Genuenſ.in praxi cap.63.num.24. Vgolin.de officio Epiſcop. cap.51. §.1. numero 8.

Num.42.ibi, *D.Iunio*, Et in Burgen.portionis 4.Maij 1584. prouiſionem Ioannis ſuſtineri; cùm enim collatio in cathedrali ſit cõmunis Epiſcopo & capitulo, & collationi factæ per capitulum non contradixerit Epiſcopus, ſatis viſus eſt illi acquieuiſſe, & ius quod ſibi competabat pro illa vice, remiſiſſe.

Num.70. poſt Cechum, Fuſchum de viſit. lib.2 c.1.& deciſ.Rotæ 422.584.& ſequentẽ, & 660.in nouiſ. Farin.

Num.80. Poſt Cueu.Menoch.de arbit. caſ. 83. num. 10. Villar del patronado de Calatayud 4.p.§.2.n.8.qui plura adducunt, Alex. Monet.de diſtrib.part.2.quæſt.12.num. 11. & 44.Gratian.diſcept. forenſ. cap. 158. à numero 14.

Numero 81.ibi, requirit) paren.& de gabell.quęſt.37.num.26.quæſt.84.num. 9. & q. 86.num.12.

In fine, Et Salas de legib.diſput.19.ſect.14. num.101.

Num.82. Et nouiſſimè fuit reſolutum in vna Calagurritana decimarum 26.Iun.1609. coram D.Cauallerio.

Num.83. Quę deciſio eſt in nouiſ. Farinac. 637.emenda.

Num.84.ibi, lib.3.& deciſ. eiuſdem 252.n. 1.eodem lib.3.

Num.109. Et in cap.inter cætera, verſ vnde pręcipimus de offic.ordin.& Ludouic. Gom. in procem.reg Canc.quęſt.1.§.ſacræ pœnitentiariæ officij variatio. Et nouiſſimè poſthæc D.Salaçar de Mendoça canonicus pœnitentiarius S.Eccleſię Toletanæ, in libello de inſt. canon.pœnit.in d.Eccleſ.Tol.§.1.

Num.111. Tradit D. Salaçar de Mendoça, §.2. & pœnitentiarius ab Epiſcopo ad pręſcriptum Concilij inſtitutus & deputatus cũ vnione præbendæ proximè vacaturæ tenetur officium exercere, & inſeruire pœnitentiarię, ac parochialem quam obtinet dimittere, etiã ante vacationem præbendę, vt S.Congregat. Concilij cenſuit, quæ etiam cenſuit 31. Maij 1596. eum ante vacationem præbendæ dicto officio vnitæ neque vocem in capitulo, neque in choro ſedem ſibi vendicare poſſe, minuſque habendum interim eſſe pro canonico. Et aliàs pœnitentiarius ab Epiſcopo Vicentino vigore Concilij inſtitutus, licèt adhuc non obtinuiſſet præbendam, duo prætendebat, de quibus conſuluit Congregationem. Primò, an debeat participare de diſtributionibus quotidianis, ex nunc habere locum in choro & capitulo, & antequam ſibi obueniat præbenda vacatura. Secundò, an debeat præcedere ſingulos canonicos, cùm habeat officium & adminiſtrationem ſacramẽti Confeſsionis & pœnitentiæ, & propter à ſit dignitas, ſicut Præpoſitus, Archidiaconus, & ſimiles.

Congreg Concilij cẽſuit, pœnitentiarium antequàm præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita, vacet, non habere locum neque in capitulo, neque choro, neque poſſe diſtributiones quotidianas percipere. An autem poſtquam vacauerit, & eam adeptus fuerit, debeat præcedere alios ſimplices canonicos, tanquam vltima dignitas, referendum ſanctiſsimo, & dicendum Congreg ſentire, quòd ſanctitas ſua conſtituat officium pœnitentiarij pro vltima dignitate, ita vt omnes ſimplices canonicos præcedat, habet enim officium cum adminiſtratione & iure. Sanctiſsimus ſatius dixit non inducere hanc nouitatem; ideò iuſsit reſponderi, pœnitentiarius ſedeat loco ſui canonicatus, cùm illum fuerit adeptus. Idem iuſsit reſpondere in Theologo.

Num.112.ibi, *num.16.* Vgol. de offic. Epiſcop.cap.33.numero 2.& 3. D.Salaçar de Mendoça, §.5.

In fin. Et Piaſec.in praxi Epiſc.p.2.cap.1.n. 15. Dixi veluti parochus, quia verè & propriè non eſt parochus, nec habet curam animarũ, cùm non habeat parochiam, nec parochianos, qui ad eum recurrere teneantur, Sarnen. reg.de idiom.q.11.& Rot.deciſ.52.part.2.diuerſ.Gonçal.gloſ.6.à num.34 & alij citati 1. part.cap.vltim.num.4.& in terminis de pœnitentiario.

nitentiario Rota in Canarienſ. penſionis 15. Ian.1607.coram D.Coccino adducta 5. part. cap.5 num.253.Vnde cùm non habeat parochianos & ſubditos, eſto ſit ordinarius confeſſor diœceſis, non videtur poſſe delegare, ſeu committere ſuam poteſtatem, non ſolum generaliter,ſed nec particulariter; & multò minus poterit ſubdelegare caſus reſeruatos ſibi ab Epiſcopo commiſſos,maximè cùm in eis cenſeatur electa induſtria perſonę, & ſit delegatus inferioris à principe, quicquid dicat Cechus,& Salaçar de Mend. qui ſatis cōfuſè loquitur,nec benè refert Cechum ibi.

Numero 115.poſt Vgolin. dict. cap. 31.numero 3.

Fine,Quamuis contrarium, nempe,quòd pœnitentiarius poterit abſque alia facultate abſoluere in omnibus caſibus Epiſcopo reſeruatis, teneat Piaſec. ſupra cum Capeauill. de caſib.reſeruat.cap.3.quæſt.1.differ.2.& videtur tenere Salaçar de Mendoça dict.§.5.malè referens Cechum.

Num.116.Cech.ſuprà, & Salaçar de Mendoça d.§.5.

Num.117.Tradit Vgolin.d.cap.33.num.2. 3.& 6.allegans & referens dictam declarationem Abulenſ.D.Salaçar de Mendoça §.7.

Num.119. Salaçar de Mendoça d.§.7.

Num.121.Nec eius ratio quicquam valet, quòd nouum onus non ſit presbyteris imponendum à prælato,etiam cùm conſenſu capituli,niſi id à Papa cōfirmetur, & hîc eligi debeat ab Epiſcopo: nam quamuis eligatur ab Epiſcopo,tamen non ab eo, ſed à Concilio, ſeu eius authoritate eſt iſtud onus impoſitū, vt patet ex ipſo Concil.d.c.8.

Num.122. Vgolin.dict.cap.33.num.6. & Salaçar de Mendoça dict.§.7. Sed quia in Eccleſia Burgen.ex ſtatuto à ſede Apoſtolica confirmato licet canonicis quinque menſes quolibet anno abeſſe ab Eccleſia, dubitauit Burgen.capitulum,an eadem facultas competeret etiam pœnitentiario eiuſdem Eccleſiæ; item, an poſſit fungi officio viſitatoris, Congreg. cenſuit,ſi hic pœnitentiarius inſtitutus eſt ex decreto Concilij, non poſſe frui his quinque menſium vacationibus, minus officio viſitatoris fungi. Quòd ex eo nimirum reſpondendum eſt,quia iſta eſſet multum longa abſentia pœnitentiario, & in magnum detrimentū ſui officij & miniſterij,ac pœnitentium: & ita in iſta Eccleſia ſatis eſſet abeſſe per tempus trium menſium à Concilio canonicis permiſſum;intelligiturque iſta declaratio,quòd non poſſit frui iſta quinque menſium vacatione quoad confeſsiones & officium pœnitentiarij,benè tamen poterit eā vti quoad chorum & officium diuinum, ſicut cæteri canonici.

Num.123.Et tradit Alexand.Monet. de diſtrib.part.2.q.11.num.65. & Salaçar de Mendoça §.6.

Num.124.ibi,*verſic.* 2. Et tradit Alexand. Monet.ſuprà num.66.& Vgolin.dict. cap. 33. numero 5.

Num.125. Tradit Leo in Theſ. for. Eccleſ. cap.23.num.18.& D.Salaçar de Mendoça d.§. 6.vbi tamen in fin.ait, quòd in Eccleſia Toletana ad primam reſidentiam annalem,& ad reſidendum ordinariò nonaginta,ſeu ſexaginta diebus pro lucrando veſtuario, non poteſt pœnitentiarius iuuari ſuis occupationibus, quod eſt contra Concil. Et eſt vna Gienenſ. 4. Septembr. 1591. in qua *Congregat. Concilij cenſuit,pœnitentiarium, dum confeſsiones audit in Eccleſia,cenſeri præſentem,& in profeſsionibus & orationibus.* Quamuis Moneta dicta quæſt. 11. num.65.dicat,quòd dum Concilium vult dūtaxat,quod præſens in choro cenſeatur, non complectitur alias diſtributiones, quas extra chorum litaniarum,proceſsionumve,quæ per vrbem aguntur; nomine canonici percipere ſolent. Quod certè eſt contra dictas declarationes,& mentem Concilij,quod ſub nomine chori omnia officia comprehendit; vbi enim eſt capitulum aliquod,officium, ſeu miniſterium diuinum exercens, ibi chorus eſſe cenſetur. Pœnitentiarius autem audiēs extra Eccleſiam confeſsiones,etiam infirmorum, non cenſebitur præſens in choro, quia Concilium id ſolum concedit audienti confeſsiones in Eccleſia,& ad id inſtitutus eſt pœnitentiarius iſte,vt confeſsiones in ipſa Eccleſia catholicæ audiat.

Num.127.Poſt 5.6. *Poſtulauit declarari Epiſcopus Vicentinus, cùm ipſe in ſua cathedrali inſtituerit pœnitentiarium cum nomine præbendæ proximè vacaturæ,an huiuſmodi vnio vigore cap. 8. comprehendat canonicatum & præbendam vacantem in menſe ſede Apoſtolicæ reſeruato. Congreg. cenſuit,annuēte etiā Sactiſsimo,quòd ex quo Concilium ſeſſ.24. cap. 8. non exprimit de canonicatibus etiam reſeruatis ſedi Apoſtolicæ,& quando voluit eos comprehendere expreſſe dixit, vt patet in ſeminario ſeſſ.23.cap. 18.ac in ſimplici vniendo cathedrali pauperi cap.15.ſeſſ.24. Idcirco cap.8. non comprehendat canonicatum & præbendam vacantes in menſe reſeruato,quia ſi voluiſſet,expreſſiſſet, quemadmodum alijs in locis fecit.*

7.Quam adducit Azeued.conſil.7.num. 31. *Reuerendiſsimo D. Epiſcopo Placentino in Hiſpania. Illuſtriſsime ac Reuerendiſsime domine, cùm libellus hic Ioannis Raudnetæ oblatus fuiſſet illuſtriſsimis Cardinalibus ad interpretanda S. Concilij Tridentini decreta conſti utis, ij amplitudini tua* ſcriben-

ſcribendum cenſuerit, iam dudum declaratum fuiſſe decretum Concilij ſeſſ.24.cap.8.non comprehendere portiones, neque etiam præbendas vacantes in menſibus ſedi Apoſtolicæ reſeruatis. Quare amplitudo tua quod ſuæ fidei ac religionis erit, hac in re aget, & benè in Domino valebit. Romæ die 21. Auguſt 1577. amplitudinis tuæ uti fr. Phil. Boncompagnius Card. S. Sixti.

Eſt etiam alia declaratio in vna Oxomen. quam adducit Azeued. ibi num. 32. & refert conſil.14.num.14.& 15. Vbi declaratur, canonicatum & præbendam, qui vacarunt in menſe ſedi Apoſtolicæ reſeruato, non comprehendi decretis Concilij Tridentini ſeſſ.24 c. 8.& ſeſſ.5. c.1.

In fine, Et tradit poſthæc D.Salaçar de Mẽdoça in d.libello de conſtit.canon.pœnitent. §.2.& ideò deputatio præbendæ vacantis de menſe Octob.1569.in Eccleſia Toletana pro pœnitentiario facta per gubernatorem dicti Archiepiſcopatus, & prouiſio de ea facta D. Hieronymo Manrique non valuit, nec habuit effectum, ſed à Papa Pio V. fuit prouiſum D. Ludouico de Aualos de illo can. & præbẽda, quia vacauit in menſe reſeruato (cùm enim Archieſcopus eſſet abſens, nempe Romæ, nõ poterat eſſe alternatiua) & non ob defectum deputationis actualis iſtius canonicatus pro pœnitentiario, vt perperam inquit D. Salaçar de Mendoça §.4. nam cùm vt ipſe ait ibidem, dictus gubernator effectaſſet præbendam ad pœnitentiariam, & eam contuliſſet D. Hieronymo Manrique, vt pœnitentiario, non erat defectus deputationis.

Et 91. Maij 1596. cenſuit dicta S.Congreg. Concilij, præbendam officio pœnitentiarij vniendam integram, atque canonicalem eſſe debere, & refert Salaçar d.§.2.

Num.128. ibi, *Plac.port.* Et refert Azeued. conſ.39.n.33.

Num. 129. Et refert in vna Oſcen. can. 7. Febr.1594. coram Blancheto.

Num. 130. poſt 2. Cui conſonat declaratio in vna Lunen.6.Iul.1592. quæ ſic ait: *Congregatio Concilij cenſuit, erectionem præbendæ Theologi non habere locum in ea, quæ vigore ſtatuti à ſequente canonico optatur; ſed illam præbendam, quã dimiſerit canonicus, qui nouiſſimè optat, huic muneri affectam & vnitam remanere.*

Num.131. Poſt. Ex quibus melius defendi poteſt reſolutio Rotæ in cauſa Lucana optionis domus 24.Ian.1607. coram D. Mançanedo, quòd facta erectione præbendæ vacantis in Theologalem cũ applicatione domus, quę ſimul cum ea vacauit, non potuit poſteà talis domus optari ab alio virtute conſuetudinis & ſtatuti optandi tam præbendas quàm domos vigentis in dicta Eccleſia, &c. Quæ reſolutio fuit poſteà confirmata in eadem coram eodem 13.Martij 1609. non obſtante fundamento contrario, quòd domus canonicatuũ illius Eccleſiæ ſint optabiles, & ſic non ſint canonicatus & præbendę vacantis. Cui reſpondetur, quòd ibi fuit facta erectio dictæ præbendæ in Theologalem, non ſolum virtute Concilij, ſed etiam literarum Gregorij XIII. qui mãdauit aſsignari lectori Theologię præbendam primò vacaturam cum illi annexis, ac omnibus iuribus & pertinentijs ſuis, & quòd interim quòd vnaquæque domus à canonico poſsidetur, dicitur de pertinentijs illius canonicatus, iuxta Cardin. conſil.16. n.2. quem ſequitur AEneas de Falcon de reſeruat. quæſt.4. eff.39. Quamuis cùm ibi domus non ſint perpetuò & inſeparabiliter annexæ præbendis, ſed pro vita canonici in eam intrãtis, ita vt poſt eum poſsit de per ſe ab alio optari, non carent difficultate dictę reſolutiones, imò videtur potuiſſe optari dicta domus, nõ obſtante dicta erectione, aut etiam reſeruatione, iuxta dicta infra num. 135. & ſupra cap. 1. num.457.& ſeq. vbi de dicto conſilio Cardinalis, & doctrina AEneæ, & verba literarum Gregorij debent intelligi de annexis & pertinentijs perpetuò & inſeparabiliter, & abſolute, non ſecundum quid, & pro aliquo tempore.

Num.132. Alia 12.Febr.1601. *Congreg. Concilij cenſuit, tam Theologi, quàm pœnitentiarij præbendam, etiam poſtquam eſt effectum ſortita, non ſubiacere optioni.* Et tradit Alexand. Moneta de opt.cap.3.quæſt.6.à num.98. dicens inueniſſe fuiſſe deciſum per S. Congregat. Concilij in vna Mediolanen. & fuit dictum per Rotam in dicta Lucana 24.Ian.1607. Et non ſolum optari non poteſt præbenda pœnitentiarij, aut Theologi, ſed nec titulus, ſeu ordo eius, vt in ſeq.declar.Sac.Congreg.7.Iun.1601. *In cathedrali Vercellen. ſunt 24. canonici, quorum duodecim ex deſignatione Epiſcopi ſunt ſacerdotes, ſex diaconi, & alij ſex ſubdiaconi; ex conſuetudine illius Eccleſiæ canonici habent duplicem optionem, alteram præbendæ temporalis: nam canonicus retento titulo optat præbendam temporalem vacantem; alterã tituli; nam inferioris ordinis canonici optant titulos ordinis ſuperioris; & ita diaconus poteſt optare titulum ſacerdotalem canonici ſacerdotis defuncti. Inde dubitatum, an præbenda pœnitentiarij defuncti poſſit optari. Et Congregat. reſpondit non poſſe. Nunc quæritur, an ordo ſacerdotalis, cuius erat pœnitentiarius, poſſit optari à canonico ordinis inferioris, adeò vt præbenda pœnitentiarij debeat poſteà obtineri à canonico ordinis inferioris. Congreg. cenſuit non poſſe.*

Num.

Num.134. ibi, *Theologali*, vt indeclar. ſeq. *S.Congreg.in vna Aſten.26.Feb.1601.Congreg. Concilij cenſuit, obtinentem præbendam Theologalem non eſſe admittendum ad ius optandi competens canonicis.*

Fine. Et fuit dictũ in Lucana 24.Ian. 1607. quamuis contrariæ ſententiæ libentius adhęreat Alexand.Monet. de opt. cap.4. quæſt. 1. à num.11. dicens melioribus niti rationibus, & ſeruatam audiri Mediolani in Eccleſia S. Naçarij, in qua qui prius Theologalem prębendam obtinebat, aliam optauit, ea ſimul cũ onere & officio legendi dimiſſa, quæ deinde alteri collata fuit.

Num.37.ibi, *ne ſede vacante*, aliàs 20. de præb.& Molin.de iuſtit.tractat.5.diſp.11.n.13.

Num.138.Poſt d.Segou. in verſic. & aliàs, & refert licet diminutè Azeued.dict. conſil.7. numero 33.

In fine. Et tradit addit.conſ.Nauarr. ſuprà, & poſthæc Salaçar de Mendoça dict. libell. de inſtit.canon.pœnitent.§.2.

Num.143.Abulenſ. & ſequitur Salaçar d. §.2.& nouiſsimè Ceuallos lib.4. quæſt. 1. ſeu 897.ex numer.485. & fuit reſolutum in dicta Oſcenſ.indulti 19. Nouemb. 1603. coram illuſtriſsimo Millino, vt in ſeq.deciſ.125. Et nõ ſolum collatio, ſed etiam præſentatio in canonicatu & præbenda pœnitentiariæ præſeruatur capitulo, ſeu alijs, ad quos aliàs ſpectabat, dummodò pręſentatio fiat de electo ab Epiſcopo, vt in vna Zamorenſ. declarauit S. Congreg.in declar. ſeq. *Cùm Congreg. declarauerit, electionem perſonæ pœnitentiarij eſſe faciendam ab Epiſcopo, collationem verò præbendæ ad eos pertinere, ad quos antea ſpectabat, capitulum Zamorenſ.poſtulauit declarari, an ſicut præſeruata collatio eſt, ita etiam ſit præſeruata præſentatio, quam habet capitulum de dictæ Eccleſiæ præbendis.Congreg.cenſuit idem in præſentatione quod in collatione; ſed tamen referendum Sanctiſſimo, qui probauit ſentẽtiam Congregationis, dummodò præſentatio fiat de electo ab Epiſcopo*. Et idem erit in electione, vbi electio ſpectaret ad capitulum, ſeu alios; nam eadẽ eſt ratio de electione ac præſentatione.

Et quamuis Epiſcopus ſit abſens, capitulũ non poteſt ſe intromittere in electione pœnitentiarij, licèt ad ipſum collatio ſpectet, vt in ſequent.declar.S.Congreg. *Dubitauit Capitulũ Burgen. an ſaltem abſente Epiſcopo ad ſe pertineat electio pœnitentiarij, cùm ad ſe etiam collatio pertineat, dicens declarationem Congregationis quod ad ſolum Epiſcopum pertineat electio pœnitentiarij nõ habere locum, cum Epiſcopus abeſt, Congreg. cenſuit, electionem perſonæ pertinere ad ſolum Epiſcopum, vel eo abſente ad vicarium ſuum, cui Epiſcopus in ſpecie delegauerit hanc facultatem, expenſis tamen ipſius Epiſcopi.* Sed & ipſe Epiſcopus abſens poterit vbi eſt, eligere pœnitentiarium, non enim ad id eſt neceſſaria præſentia, ſeu exiſtentia in diœceſi: nam etiam extra diœceſim poteſt expediri, cùm non ſit contentioſæ, ſed voluntariæ iuriſdictionis, vt infra cap. 8. à num.126.

Si tamen intra ſemeſtre à die notitiæ vacationis Epiſcopus per ſe, vel per vicarium non eligeret pœnitentiarium, deuoluitur electio ad capitulum, cùm ad Epiſcopum pertineat proprio iure & ordinario, ex Concilio, iuxta cap.2 de conceſſ.præbend.& dicta infrà 10.p. c.3 à n.33.

Num.144. Et Salaçar de Mendoça d. §. 2. & 3.& nouiſsimè Ceuallos lib.4.quæſt. 1. ſeu 897.n.488.

Num.148.ibi, *præueniret*, deciſ. illa, & ibi electores, Rot.deciſ.442.part.1.diuerſ. n.4.cũ alijs, & refert & ſequitur prædicta Salaçar de Mendoça d.§.2.

Num 150. Sed quòd vacante pœnitentiaria ſede Epiſcopali vacante, electio & collatio pertineat ad Papam, etiam ſeclusa reſeruatione, & non ſit reſeruanda futuro Epiſcopo, videtur declaratum à S. Congregat. & approbatum à Papa, vt in ſequenti declaratione, *Vacante ſede Epiſcopali Gemuen. vacauit canonicatus & præbenda pœnitentiarij eiuſdem Eccleſiæ, dubitatum fuit, ſtante decreto Congregationis, quòd electio perſonæ pœnitentiarij ad Epiſcopum pertineat ſine conſenſu capituli, ad quem ſpectat collatio dictæ præbendæ, & electio perſonæ; an ad capitulũ, quod ſede vacante ſuccedit in iuriſdictione Epiſcopali; an ad Sanctiſsimum, vel ad futurum Epiſcopũ, Congregatio cenſuit, decretum pœnitentiarij, quòd ad Epiſcopum electio perſonæ pœnitentiarij pertineat, non procedere, quãdo canonicatus pœnitẽtiarij vacauit ſede Epiſcopali vacante, quia tantũ Papa ordinarius ordinariorũ, & Epiſcopus Epiſcoporũ ſibi debet talem electionem vẽdicare. Sanctiſsimus hanc ſententiam Congregationis ſibi relatam approbauit, quòd electio & collatio ſede Epiſcopali vacante, neque ad capitulum, neque ad futurum Epiſcopum, ſed ad ſedem Apoſtolicam pertineat. Neque huic deciſioni obſtat doctrina Rebuffi in praxi benef. tit.de deuolut.num.63.* ibi, *Poterit ergo capitulum creare pœnitentiarium, quia loquitur de confeſſario ſimplici conſtituendo à capitulo, quod ſede Epiſcopali vacante poſſit abſoluere in caſibus Epiſcopo reſeruatis, cuius officium creato Epiſcopo expirat, & nullam præbendam annexam habet; ſecus eſt in pœnitentiario ad præſcriptum Concilij, cuius deputatio cum annexione præbendæ ad ſolum Epiſcopum pertinet ſine conſenſu capituli*. Quę deciſio conſonat alijs adductis infrà 9.part.cap.2.n. 115. & 116.

& 316.vbi dico,quòd iſtę deciſiones nō erant ſatis iuri conformes.

Num. 151. Et refert Salaçar de Mendoça §.3.dicens,Romæ haberi pro conſtanti & recepto, & nouiſsimè tradit Ceuallos dicta q. 897.à num.485.& 489. dicens, poſſe etiam ſuper ea imponi penſionem, prout tradit factum in pœnitentiario Toletano.

Num. 163. Et idem fuit tentum in eadem coram eodem 1. Iul.1602.

Num.165.ibi, *Et inſtitutæ ſunt*, quamuis in prima prouiſione huius præbendæ Eccleſiæ Toletanæ de anno 1566. gubernator Archiepiſcopatus contradixit,& reclamauit, prætēdens ad eum ſolum pertinere. Sed Rex Philippus II. ad quem fuit habitus recurſus pro parte Eccleſiæ,ordinauit gubernatori, quòd deſiſteret ab iſta prætenſione, prout deſtitit, refert Salaçar de Mendoça §.4.

Num.166.ibi,*venditare*, prout etiam vult Azeued.conſ.39.n.26.

In fine,Et hanc deciſionem refert Genuen. in praxi cap.89.in annot.n.20.

Num.167.circa finem, ibi, *dict.num.* 8. *& alij*,Felin.in cap.1.de treuga & pace num. 11. Couarr.in 4 2 part.cap.6.§.10.num. 15. Suarez in Theſaur.recept.ſentent.verb. diſpenſatio num.84.Cuch.in inſtit.maior.lib.5.tit.13. à num.26.Hojeda de incomp.cap.17. numer. 13.Alexand.Moneta de diſtrib. part. 2. quęſt. 12.num.46.& eſt communis fere omnium iuriſperitorum ſententia, vt per Thom. Sanch. plures citantem de matrim.lib.8. diſputat. 4. num.25. licèt ipſe num. 26. probabilius exiſtimet contrarium, ſi cùm poſsit facilè contradicere,non contradicit,ſed tacet.

Ibi ſupra n.dic ſupra c.1.n.565.

In fin.n.518.dic d.c.1.n.558.

Num.173.ibi, *iudicialibus*, Couarr. in cap. quamuis pactum 1.p.§.5.n.8.

In fine,prout requiritur ad iuramen. Bertach.verſic.mandatum ſpeciale requiritur in iuramenti præſtatione, Couar. dicto num. 8. & ita in terminis non dato expreſſe mandato ad iurandum, tenuit Rota in cauſa Burgen.canon.1596.coram D.Seraphino, vt in ſequent.deciſ. 140. Sed ad iuramentum pro alio,& in anima alterius non videtur ſufficere reg.d.l.2.de iur.au.iud. ſed omnino requiritur mandatum expreſſum,&c.

Num. 179. Poſt Hoſt. Rot. in vna Virdunen.parochialis 23. Iun.1586. coram D. Gipſio ſuprà relata 4.part.cap.2.num.50.vbi fuit dictum,quòd decretū irritans omnem vſum, & contrariam conſuetudinē tollit, ex Gabr. ſuprà num.40. & in vna Conchen. beneficij de Valdejudios 14.Nouembr.1611. coram D.Sacrato Domini habebant pro indubitato,quòd non vſus,ſiue contrarius vſus populorum ſine conſenſu Papæ nihil poteſt operari contra validitatem conſtitutionum Apoſtolicarum,nempe habentium decretum irritās, vt ibi ex latè deductis in Romana concordiæ S.Petri 13.Nouemb.1609.11.Ian. & 12. Febr. 1610.coram D.Cauallerio, &c.

Num.182.Accedit Rot.dec.240.nouiſſ. Farin.num 4 & 5.

Num.185.ibi,*vt ita fieret*, iuxta directoriū Eccleſiaſticæ diſciplinæ Octauij Frangipani tit.de decanis collegiatarum Eccleſiarum n. 32.vbi ſic dicitur: *Cùm de rebus grauibus ineunda erunt ſuffragia,eadem ſecretò ferantur, vt ſine timore quiſquis quod ſenſerit,liberè loquatur.* Cui conſonat decretum Concilij Prouincialis Mediolanenſis 4. tit. quæ pertinent ad capitula cathedralium & collegiatarum Eccleſiarum, vbi ſic dicitur: *Cùm de rebus patrimonij particularis de locationibus,de contractibus, de officijs auferendis,ac de alijs,item præfecti iudicio grauioribus in capitulo deliberandum eſt, cùm rerum deliberatio, ac tractatio tum ſuffragijs occultis permittatur, tum illæ res quò maturiùs conſulantur in alio capitulo propoſitæ in alio deliberentur.* Et quòd votare ſecretò habet minus inconuenientium, & maiorem libertatem ad votandum Chriſtianè,quàm votare publicè, ſicut vtitur,ait Bobadilla in Politica lib. 3. cap. 7. num 38.loquens in Concilijs,ſeu conſiſtorijs, & quòd aliquando Conſilium Regium ſolet dare prouiſiones, vt in eis votetur ſecretò, ſequitur Curia Philippica 1.part.§.1.num 22. dicens id eſſe melius, quia ſecretò votatur cū maiori libertate,& ſinè reſpectibus.

In fine,Ex quo etiam in capitulis tenet Villar del patronado de Calatayud 7. part. §.1. num. 22. quòd in votando apertis ſuffragijs vt debent,ſed malè, cùm diuerſa ratio ſit in capitulis ac in conſultationibus ſacri Conſiſtorij,in quibus loquitur Poleot.

Num.205.ibi 3.& 11. Sylueſt. verb. ſuperſtitio quæſt.9.Graff.in deciſ. aur. caſuum cōſcien.lib.2.cap.5.à num.28.Bellar. controuer. 2.tom. lib. 1. de cleric. cap. 5. Moſconius de maieſt.milit.Eccleſ.lib.1.part. 1. cap. 2. pag. 44.Suar.de relig.tract.1.lib.2.cap. 12. à num. 5.Torre etiam de relig.2.tom.quæſt.95.art. 8. diſput.3. Marquez del Gouernador Chriſtiano lib.2.c.3.pag.216.& Thom. Sanch. in præcepta Decal.lib.2.cap.38.à num.71.quicquid in ſeruitijs dicat Villar del patronado de Calatayud 9.part.coſtumbre 2.num.2. adeò vt omnes tales electiones per ſortes ſint nullæ, ex dicto cap. fin. in fine, quicquid velit Suarez ibi à numero 9.& Sanchez numero

83.&

13. & ſequentib. contrà Abb. numero 5.

Num. 206. Et ita videtur ſentire Rota in illa Burgen. canonicatus ſupra adducta numero 173.

Numero 207. ibi, *numero* 166. & refert D. Salaçar de Mendoça in libello de inſtitutione canonic. pœnitent. in Eccleſia Toletana §.4.

Num.208.& l.Gallus §.ille caſus,ff. de lib. & poſth.ibi, quaſi capitibus legis commiſſis, l.vitium,ff.de petit. hæred. & l. quemadmodum,§.fin.ad l.Aquiliam,& §.penult.inſtitut. eodem.

Numero 210. Et per Bullam Sixti IIII. non requirebatur concurſus formalis, qui tunc requiritur per Bullam Leonis, vt in Oſcenſ. indulti 19. Nouember 1603. coram domino Millino ſupra adducta numero 143. & ita aliàs in ſimili reſpondit Rota in Agrigentina Sancti Angeli 30. Aprilis 1604.coram domino Coccino nouiſsimè Farinac. deciſ. 29. numero 6. ex Iaſ. in l. doli clauſula 119. numero 2. ff. de verbor. obligationib.

Num.211. ibi num.148. Et in Cæſaraugustana penſionis 11. Mart. 1591. coram Gipſio nouiſ. Farinac.deciſ.686.num.5.& Seguntina dimidiæ annatæ 22.Iun.1607. coram Mançanedo infra relata vltim.part.cap.2. num. 18. & Recanaten.beneficij 14.Mart.1608.coram Lancelloto infra relata 7.part.cap.1.num.66. & in Toletana canonicatus 13. Nouem.1609. coram eodem Lancelloto, & Salas de legib. diſp.19.ſect.14.num.101.

In fine, Quamuis aliàs iure exiſtente dubio valet conſuetudo interpretatiua, licèt ſit contra veritatem, Abb. conſil.26. 2. part.ſub numero 4. & etiam contra proprietatem verborum, Socin. conſilio 203. numero 4. volum. 2.Socin.iunior conſilio 25. volum. 2. num. 12. vt per Villar del patronado de Calatayud 4.part.§.2.numer.8. aliàs citatum ſuprà num.80.

Numero 212. Vbi tamen duo eſſent pares in votis, & vnus eorum ob aliquam cauſam etiam occultam eſſet inhabilis, vel indignus ad canonicatum, non eſſet locus huiuſmodi ſortibus aut qualitatibus, ſed alter deberet remanere cum canonicatu, quia non eſt deueniẽdum ad ſortes aut qualitates, niſi inter habiles, idoneos, & dignos, ad l. vt gradatim verſiculo etſi lege, ff. de munerib. & honor. Ioann. Gutierrez conſil. 31. numero 21. 22. & 26. & dicta infrà 7.part. cap. 15. numero 3. Si tamen inhabilis vel indignus eſſet electus à maiori parte votorum, non ideò ſequens in votis deberet manere cum canonicatu, ſed eſſet facienda noua electio cum nouo concurſu & oppoſitione, niſi illa maior pars ſcienter ſeu culpabiliter illum elegiſſet: nam tunc valeret electio facta à minori parte, penes quam reſidet poteſtas cap.2. de poteſtat. prælat. cap. cùm in cunctis,§.fin. cap.dudum 22.cap. bonæ 23. cap. cum Virtonienſ. cap. ſcriptum, cap. congregato de electione, & ibi Doctores, & Abb.vbique,& dict. cap. quamquam de electione in 6. & ibi gloſ. & Doctores, Rebuf. in praxi titulo de deuolutio.numero 20. & Cuchus in inſtitution. maiorib. lib. 4. tit.1.num.159.& ſeq.

Numero 213. ibi, 28. *Decemb.* 1600. dic 18.Decemb.1600 coram Lancelloto,quæ eſt nouiſ.Farin.deciſ.551.

Neque etiam obſtat ratio Rotæ ibi, quòd ſicut quando collatio præbendæ lecturę, de qua ibi agebatur, ad ſolum Epiſcopum pertinet, nemo ad eam admitti poteſt, niſi priùs ab Epiſcopo de vita,moribus,& ſcientia examinatus, & approbatus fuerit, Concilio Trident. ſeſsione 5 cap.1.in fine; & ita cùm ad Epiſcopum & capitulum ſimul ſpectet dictum examen & approbatio, fieri debet ab ipſis capitularibus, &c. Quia reſpondetur, Concilium ibi non tollere, quin dictum examen & approbatio poſsit ab Epiſcopo committi alteri, imò eo non obſtante rectè poteſt committi, vt aliàs de examine & concurſu ad parochiales dicitur infra 9. part. cap. 2. numero 119. & ſimiliter quando ad Epiſcopum & capitulum prouiſio pertinet, ſatis eſt, quòd examen & concurſus fiat à capitulo, ſeu de eius ordine, licèt non omnes interſint; & non intereſſentes poterunt informari ab intereſſentibus,&c.

Numero 222.in fin. ibi, *Et magiſtrali Toletano.* Et ex eo nuper fuit nouus impetratus canonicatus doctoralis Eccleſiæ Zamorenſ.& magiſtralis Eccleſiæ Gadicenſ. quamuis iſtæ impetrationes fuerunt detentæ & impeditæ aliquibus diligentijs, vti habetur in libro Congregationis ſtatus Eccleſiaſtici horum regnorum anno 1608.ſeſſ.31.

Numero 224. Nec teneretur ſuperior, ad quem fit deuolutio, eligere ex examinatis à capitulo etiam in tempore ante lapſum ſemeſtre, quia illud examen ſolum erat pro ipſo capitulo, quamuis ſi vnus tantum comparuiſſet, & eſſet examinatus, & repertus idoneus in tempore, ex quo illi debetur canonicatus, & habet ius conſiderabile ad illum, iuxta deciſionem Putei 151. lib. 3. & conſil. Mandoſij 51. de quo ſupra 4.

H part.

part.cap. 3. à numero 69. non fieret deuolutio, iuxta dicta infra 10. part. cap. 4. à numero 1.

Numero 225. ibi, *in 6.* ad Baldum in cap. cùm in cunctis numero 16. ibi licèt honeſtius, &c. de electione, & Tiraquellus in l. ſi vnquam verb. conuertatur numero 275. & 277.

Numero 229. Præſentes autem in ciuitate, ſeu loco Eccleſiæ ſine licentia poſſunt, vt dixi, etiam vltra menſem gaudere diebus recreationis à Concilio, ſeu ſtatutis validis conceſsis alijs canonicis, niſi vbi ſit conſuetudo, ſeu ſtatutum particulare in contrarium; quod probatur: nam in dicto motu proprio & bulla Leonis, ſolum dicitur, quòd teneantur in Eccleſijs perſonaliter reſidere, & ſi abſque ordinarij, vel capituli licentia vltra menſem ſe abſentarent, eo ipſo canonicatu priuati ſint; & qui reſidet in ciuitate, ſeu loco Eccleſiæ, dicitur in Eccleſia reſidere, & eſſe præſens, & non dicitur ſe abſentare, licèt non interſit diuinis, gloſſ. in cap. vnico de cleric. non reſiden. in 6. verb. adfuerint, & ibi Anchar. Domin. Franc. & Doctores communiter, & ibidem D. Ioann. Ocon. numer. 35. Caſſad. deciſione vnica eodem titul. Cæſar de Graſſ. deciſione 116. Couarrub. lib. 3. variarum cap. 13. numero 3. Alexand. Moneta de diſtrib. part. 1. quæſtione 4. numero 18. & 2. part. quæſtione 5. à numero 17. & quæſtione 14. numero 21. & 3. part. quæſtione 8. num. 5. Vnde quamuis iſti canonici nunquam intereſſent diuinis, nec intrarent in Eccleſiam, dum tamen eſſent in ciuitate, non eſſent priuati ipſo iure canonicatu, ſed aliàs contra eos procedendum eſſet vſque ad priuationem, nec lucrarentur fructus & prouentus canonicatus, qui inſeruiendo & intereſſendo lucrifiunt.

Numero 232. Et quod attinet ad ordinarium, videtur licentia poſſe dari non ſolùm ab Epiſcopo, ſed etiam ab eius vicario generali, qui verbo ordinarij comprehenditur, vt in propoſito; quia non eſt materia diſpenſationis, ſed ſimplicis licentiæ, vt aliàs dicitur infra cap. 8. numero 51. ſicut etiam in terminis Concilij ſeſſione 23. de reform. c. 1. poteſt dari licentia abſentiæ parochis à vicario Epiſcopi.

Numero 233. Nonò ſubdubitatur, an huiuſmodi canonicatus & præbendæ Doctoralis & Magiſtralis poſſint dari ſine edicto, aut publico examine alicui habenti qualitates neceſſarias, maximè quando eſt perſona inſignis, & notoriè idonea, & non ſunt oppoſitores. Et breuiter dicendum eſt, id nullo modo poſſe fieri, quamuis aliquando fuiſſe factum in aliquibus Eccleſijs intellexerim; & ita ſemel & iterum conſultus reſpondi: nam pro forma requiritur in dicto motu proprio & bulla Leonis cum decreto irritanti, quòd præuio edicto & publico examine prouiſio fiat; & iuxta formam literarum Leonis debet fieri prouiſio per concurſum, vt dicitur in illa Oscen. indoctri 19. Nouemb. 1603. coram domino Millino, de qua ſuprà numero 210. Et in Concilio Compoſtellano actio. 2. decreto 34. quòd publico & neceſſario edicto ad examen conuocentur quicunque voluerint admitti, ſtatuitur. Vnde prouidendus de huiuſmodi canonicatibus appoſito edicto debet ſe opponere, & publico examini ſubijcere, factoque examine, ac iuramento per electores præſtito, eligi per vota ſecreta, etiamſi non ſit alius oppoſitor; & aliàs prouiſio erit nulla, ſicut in ſimili de prouiſione parochialium dicitur infra 6. p. c. 2. à n. 165. & 9. part. cap. 2. à num. 99. Sed ſi appoſito edicto nullus eſſet oppoſitor, aut ex oppoſitoribus nullus repertus eſſet idoneus, tunc elapſo tempore primi edicti cum ſuis prorogationibus, apponendum eſſet ſecundum edictum ad vocandum oppoſitores, & ſi nec in eo vllus compareret idoneus, aut qui vellet ſe publico examini ſubijcere, tunc alicui præuio examine priuato prouideatur; & ſi non ſit qui velit etiam priuatim examinari, poſſet prouideri alicui, de cuius idoneitate aliàs conſtet, iuxta id quod de parochiali dicitur infrà dicto cap. 2. 9. part. à numero 218. & declarationes S. Congregat. Concil. ibi adductas.

Et an quando oppoſitor morbo laborat, & ob id non poteſt actus ad examen præſcriptos facere, valeat ſine examine admitti ad electionem, videtur quòd non, ex dicta ratione, quòd examen requiritur pro forma, & cum decreto irritante; ſicut etiam non poſſet quis eligi ad parochialem ſine examine, quantumuis ob morbum, vel aliam cauſam fuerit impeditus; quamuis in dicto Concilio prouinciali Compoſtellano actione 2. decreto 34. aliter in propoſito ſtatuatur, his verbis: *Et quamuis per procuratorem alicuius abſentis oppoſitio fuerit admiſſa; nullus tamen ad electionem de ea faciendam admittatur, niſi ad examen praſcriptos actus publicè fecerit, aut morbo ſontico laboret, quem ſufficienti teſtimonio coram Epiſcopo, aut eius vicario comprobare teneatur.* Quod decretum cùm non ſit confirmatum, non videtur validum contra

dictum

dictum motum proprium, & bullam Leonis, maximè cùm oppoſitor morbo laborans non eſt in ciuitate & loco examinis, ſed abſens, iuxta aliàs dictum ſuprà 3. part. cap. 2 numero 435. Nec teneretur capitulum expectare conualeſcentiam illius, ſed lapſo tempore edicti poſſet procedere ad examen, & actus aliorum oppoſitorum comparentium, & ſucceſsiuè ad electionem, niſi ante eam veniret, qui erat infirmus ad examen; tunc enim cùm eſſet res integra, eſſet admittendus ad faciendum ſuos actus, ſiue eſſet magis, ſiue minus antiquus alijs, aut niſi ſperaretur breui conualeſcere, & peteret expectari, tunc enim eſſet expectandus per aliquot dies, vt æquitas & ratio poſtulat; aliàs electio eſſet reuocanda, & irritanda per iudicem illo inſtante. Vbi tamen ſolent fieri duo actus ad examen, ſcilicet lectio, & prædicatio, aut duæ lectiones, oppoſitor qui fecit vnum actum, & ob morbum non poſſet alterum facere, poſſet quidem & deberet ad electionem admitti; ſufficit enim vnus actus ad formam examinis. Si autem qui nullum actum examinis fecit, eligeretur à maiori parte capituli, quamuis non valeret talis electio, non tamen ideò valeret electio facta à minori parte de alio qui fecit ſuos actus, & fuit examinatus: nam licèt maior pars ſi ſciretur qui eſſent eligendi ea vice, poteſtate priuari poſſent ob non ſeruatam formam electionis, cap. quia propter verſicul. qui verò, & cap. Cumana de electione, cap. quamquam de electione in ſexto, non tamen eſt priuata ipſo iure, dicto cap. quamquam, & cap. cùm cætera, eodem titulo ad fin. gloſſa in dicto verſicul. qui verò, verſicul. priuentur, & in dicto cap. Cumana, gloſſa fin. vbi Abb. vltim. notab. & in dicto cap. quia propter, §. niſi numero 3. Roman. conſilio 483. numero 9. Tiraquellus §. hoc ſermone limitatione 1. numero 54. & ſic ante priuationem non reſidet poteſtas penes minorem partem, Abb. dict. §. niſi numero 5. Quare videtur facienda alia electio à toto capitulo ex examinatis, modò non ſit lapſum ſemeſtre à iure datum ad prouidendum, iuxta ſupra dicta à numero 222. & ſi vnus tantum eſſet examinatus, ille deberet omnino eligi, & prouideri de canonicatu, ad quem habet quæſitum ius conſiderabile ex oppoſitione & verificatione qualitatum per examen, iuxta deciſionē Putei 253. lib. 3. & conſilio Mandoſ. 51. de quo ſuprà 4. part. cap. 3. à numero 69. & ſuprà numero 224. Quamuis ſi ad ſecundam electionem de nouo faciēdam cōpareret in tēpore, qui fuerat infirmus, & vellet examinari, eſſet admittendus tanquam re integra, iuxta dicta.

Circa dictum autem decretum Concilij Compoſtellani 34. action. 2. in quo ſtatuitur, quòd edictum ad dictorum canonicatuum prouiſionem ponatur cum termino triginta dierum, neque prætextu cuiuſque rationabilis cauſæ præfixum tempus augeri poſſit vel minui. Aduertendum eſt, non videri vſu receptum, nec ſeruari, nec in prouincia, nec in ipſa Eccleſia Compoſtellana, quantum ad id quòd non ponatur cum maiori termino, nec prorogetur; imò contrarium ſeruatur maximè quoad prorogationem, quæ cùm ſint pauci oppoſitores, aut non multum inſignes, ſeu famoſi, ſolet fieri ad vocandum, & expectandum alios oppoſitores, vt melior electio fiat, & ſic Eccleſijs meliùs prouideatur & conſulatur.

Numero 246. Et Flaminius Pariſ. de reſignatione beneficior libro 10. queſtione ſexta, numero ſeptimo, malè tamen plures allegans.

Numero 253. Açor 2. part. libro 3. cap. 29. quæſtione 9. & libro 6 cap. 25. quæſtione 11. Gratianus diſcept. forenſ. cap. 127. à numero 45. Piaſec. in praxi Epiſcop. in proœmio numero 4. & 5. & ſumma Bullar. Quarant. verb. capitulum ſede vacante numero 13. quamuis antea ibi 9. quæſtione tenuiſſet cum Rota dicta deciſione 182. & Flaminio Pariſio.

Numero 257. Idem Azeuedo conſilio 14. numero 13. vbi ait, quòd de conſuetudine Hiſpaniæ, prout notum eſt, etiam Epiſcopus confirmatus non confert, neque adminiſtrat, vſque dum bullas & literas cum mandato Regio præſentat in capitulo ſuæ Eccleſiæ, & poſſeſsionem capit ipſe vel alius eius nomine; aliter enim capitulum illum non reciperet ad adminiſtrandum, & conferendum beneficia, & bona talis Epiſcopatus; quo caſu ſtante dicta conſuetudine nullo modo poteſt Epiſcopus electus & confirmatus adminiſtrare, nec conferre ante adeptam poſſeſsionem, & interim prædeceſſor iuſtè poſſidet, ſecundum Rebuſum in concordatis titulo de collatio. §. volumus verſic. vacante in fine, pagina 100. & in practic. de deuolution. numero 40. & in Francia idem fieri aſſerit Arnulphus Ruzeus in tractatu iuris regal. priuileg. 58. Hæc Azeuedo. Et tandem Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 50. §. 15. numero 3. qui ait, ante poſſeſsionem admini-

miniſtrare non poſſe eum, cui collatio facta eſt, vbi conſuetudo eſſet, vt ante poſſeſsionem non adminiſtraret, & eum ita ſemper ſeruari vidiſſe, & ab hac conſuetudine diſcedendum non eſſe.

Numero 263. 265. fine, ibi, *de officio vicar. in 6.* & Açor ſecunda parte, libro ſexto, capite vigeſimoquinto, quæſtione 15. & Baeça de decim. tutor. præſt. cap. 19. numero 13. & 15.

Numero 270. Et Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 19. num. 76.

Numero 277. Leſsius de iuſtitia & iure, libro ſecundo, cap. 29. dubio 8. à numero 65. Auil. de cenſur. 2. part. capite ſexto, diſputatione ſexta, dubio ſeptimo, quamuis aliqui malè tenuerint, quòd lex Barbarius non procedit in collatione beneficiorum, & alijs ſpiritualibus, vt per Gabrielé de probat. concluſione 8. à numero 36. & 17. Flaminius Pariſ. de reſignat lib. 11. quæſtione 1. à numero 13. & Rota deciſione 731. numero 17 part. 1. diuerſ.

Numero 281. *Gabriel numero* 10. ſeu à numero 11. poſt Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 4. §. 1. numero tertiò, & §. octauo, numero quarto, & cap. 15. §. 1. numero tertio, Flaminius Pariſ. de reſignatione libro primo, quæſtione prima, numero 20. Leſsius dicto cap. 29. numero 65. Auila dicto dubio 7. Manuel Rodriguez de ordin. iudic. cap. 12. numero 5.

Numero 282. Et dicit probabilem & benigniorem opinionem Genuenſ. in praxi cap. 61. in annot.

Num. 284. Leſsius dicto num. 65. & Auila dict. dub. 7.

Numero 298. Gabriel numero octauo & nono.

Numero 299. Gabr. numer. 23. & 24. ſeu 25. & 26.

Numero 300. Et in Bolanen. penſionis 15. Ianuar. 1603. coram domino Peña, vbi fuit dictum, quòd regul. de triennali defendit titulum præſumptum ex decennali, & quòd illa habet locum in beneficijs reſeruatis reſeruatione non clauſa in corpore iuris, &c.

Numero 305. ibi, *diſputatione* 22. *in fine*, & in præcept. Decalog. libro primo, capite nono, numero 35. & Leſsius dict. cap. 29. numero 68.

Numero 307. Et in addit. quæſtione 8. articulo 5. pagina 436. nec admittit, ſed de eo valde dubitat Salas prima ſecundæ, tractatu 8. diſputatione vnica ſectione 10. numero 101. & ſectione 27. numero 285. & ſequent. dicens, quòd lex Barbarius non vrget, quia in illa agitur de errore facti communi totius populi fundato in authoritate ſuperioris, qui ignoranter ad officium prætoris elegit incapacem, &c.

Numero 310. *Angelus Gabriel numero* 30. ſeu trigeſimoſecundo Mand. ad Lap. allegat. 89. quæſt. 7.

Numero 311. Et quamuis Leſsius dicto cap. 29. numero 66. verſicul. 4. dicat, dictam concluſionem procedere, etiamſi litigatores, vel quorum cauſa agitur, impedimentum ſciant, quia hęc iuriſdictio conceſſa eſt generatim propter errorem communem; vnde priuata ſcientia illam non impedit.

Numero 314. *Angel. Gabriel*, numero 26. ſeu 28.

In fine, Quicquid dicat Franc. in cap. vnico in principio numero 4. ne ſede vacant. in 6. Alphonſus à Caſtr. de leg. pœnitent. libro ſecundo, cap. vltim. verſicul. alij ſunt actus, Auila de cenſuris 2. part. cap. 6. diſputatione 5. dubio 1. & diſputatione 6. dubio 3. Ioann. Gutierrez canonic. quæſtionũ libro 1. cap. 1. numero 81. & nouiſsimè Suarez de legib. lib. 5. cap. 9. à num. 5. loquens de ſcholaribus electoribus cathedrarum inhabilibus pœnali inhabilitate.

Numero 316. ibi, *numero* 6. & Auila vbi proximè, & Vgolinus de officio Epiſcop. capite decimoquinto, §. primo, numero 4. verſic. 4.

Numero 317. ibi de anno 1533. Antonius Gabriel, ſupra numero trigeſimonono, ſeu quadrageſimoprimo.

Numero 321. Et Auila dicta diſputatione 6. dub. 3.

Numero 323. ibi, §. 2. *numero* 2. & de officio Epiſcop. cap. 15. §. primo, numero 2. & 3.

Ibi, numero 3. & de legib. dicto lib. 5. cap. 9. numero 5. ad finem, & Auila dicto dub. 3. & Rota in Iacen. Archidiac. infra relata numero 326.

Num. 324. Et Auila dicto dub. 3.

Numero 326. Sed certè Rota ibi vult, quòd collatio facta ab Epiſcopo ſuſpenſo etiam occulto non valet, ait enim, collationem factam à dicto Epiſcopo ſuſpenſo eſſe ipſo iure nullam, etiamſi per ſententiam non fuerit declaratus ſuſpenſus, ex Vitalinis in Clementina 1. §. ſi quis numero 10. de ſtatut. monachor. & abſolutionem non pręſumi, niſi probetur. Et ad l. Barbarius reſpondet,

non

non poſſe ſibi vendicare locum ſtante concurſu prouiſi Apoſtolici, vt in terminis poſt Lapum allegat.89.columna 6.numero 14. & 15. tenent Ferret. conſilio 9. numero primo, & Boerius deciſione 150. numero decimotertio. Ita in dicta Aſiſien. quæ fuit confirmata in vna Iacen. Archidiaconatus vigeſimotertio Iulij 1601.coram domino Pamphilio in Congregat. vbi fuit reſolutum, quòd ſufficit pro abſolutoria, &c. Rubric. exc. coll.

Quæ deciſiones non videtur rectè procedere: nam in primis quantum ad hoc non eſt differentia inter excommunionem & ſuſpenſionem; excommunicatio enim virtualiter & in effectu includit ſuſpenſionem, excommunicatuſque eſt ſuſpenſus ab officio & beneficio, & ſic à iure & collatione beneficiorum, Nauarr. in Man. cap. vigeſimoſeptimo, numero vigeſimoprimo, verſicul. 10. Abbas in cap. veritatis de dolo & contumacia numero trigeſimoquarto, & à numero quadrageſimoſecundo, & in cap. ad probandum de re iudicat. numero vigeſimo, Vgolinus de cenſur. tabul.2.cap.11.in principio, & §. primo, & ſecundo, Suarez de cenſur. diſputatione 4. ſectione prima & ſecunda, Auila ſecunda parte, cap. 6. diſputatione 1. circa finem, Alphonſus à Caſtro dicto libro ſecundo de leg. pœnal. cap. vltim. verſicul alterum quid. Et in particulari, quòd excommunicatus ſit ſuſpenſus à collatione beneficiorum, & in excommunicatione includatur ſuſpenſio à collatione beneficiorum, probat textus in cap. vnico in princip. ne ſede vacante in ſexto, vbi idem notant Doctores, & Suarez dicta ſectione 2. numero primo. Vnde ſicut collatio facta à ſuſpenſo eſt nulla, vt dicit Vitalinis in illo loco citato in dictis deciſionibus, ita etiam facta ab excommunicato eſt nulla, vt dicunt Doctores; & ita ſe habet regula in vtroque, quæ limitatur & intelligitur, niſi collatio ſit facta à ſuſpenſo, vel excommunicato occulto, & non publico, tunc enim valet & ſuſtinetur, ex l.Barbarius, vt etiam dicunt Doctores, qui licèt communiter loquantur in excommunicato; tamen idem eſt, & eadem ratio in ſuſpenſo, vt patet: & conducit deciſio Burgen. canonicatus infra relata cap. 7.num. 92.

Nec valet reſponſio ad l.Barbarius data in dicta Aſiſienſ. nam ſi ſemel valuit collatio facta à ſuſpenſo, ſeu excommunicato occulto, & non publico, impetratio & concurſus prouiſi Apoſtolici ſuperueniens non debet illam vitiare, cùm iam alter habeat acquiſitum ius, maximè ſi cùm prouiſus Apoſtolicus concurrit, alter erat in poſſeſſione beneficij, vt fuiſſe videtur in ſpecie illius deciſionis Aſiſienſ. vbi prouiſus Apoſtolicus impetrauit canonicatum contra prouiſum ab Epiſcopo. Et facit quod tradit Alphonſus à Caſtro dicto libro ſecundo de leg. pœnitent. cap. vltim. verſicul. alterum quod, quem ſequitur Ioann. Gutierrez canonic. quæſtione libro 1. cap. 1. numero 78. in fine, quòd geſtum ab excommunicato occulto valet, etiamſi poſteà manifeſtetur illum fuiſſe excommunicatum, quando illud fecit: facit etiam quod dicitur infra c.ſequent. à num. 53. Nec obſtat doctrina Lapi, Ferreti, & Boerij, quos pro dicta reſponſione allegat dicta deciſio Aſiſienſ. nam quicquid ea dicat, non loquuntur in terminis dictæ legis Barbarius, ſed in longè diuerſis, nempe cap. ſuſceptum, de reſcriptis in ſexto, quando concurrunt duo impetrantes, vnus qui expreſſit vacationis modum putatiuum, & alter qui expreſſit verum; & dicunt præferri illum, qui expreſſit verum, quando venit ante completum negotium, id eſt, adeptam poſſeſſionem ab altero, vt infra 11. part. cap. 1. numero 10. & reddunt rationem, quia veritas ante completum negotium declarata præfertur opinioni: quod non procedit in terminis legis Barbarius, in quibus validitas geſtorum non fundatur in ſola opinione, & errore populi, ſed etiam in titulo putatiuo, & authoritate ſuperioris, & vtilitate publica, propter quæ ius validat geſta à iudice, ſeu prælato putatiuo; & ſic licet poſteà detegatur illius defectus, non debent retractari. Et quando illa doctrina procederet in terminis legis Barbarius, non tamen poterat applicari in ſpecie illius deciſionis Aſiſienſ. vbi, vt dixi, prouiſus ab Epiſcopo erat in poſſeſſione, & ſic completum negotium, quando prouiſus Apoſtolicus venit cum ſua impetratione.

Vnde videtur concludendum, quòd collatio facta ab excommunicato, vel ſuſpenſo à collatione beneficiorum, non tamen publico, eſt valida; facta tamen ab excommunicato, vel ſuſpenſo publico, licèt non notorio, aut denunciato, eſt nulla iuxta dictum cap. ad probandum, de re iudicat. & ſupra dicta.

Numero 329. Poſt Vgolinum, & de officio Epiſcop. cap. 4. §. primo, numero ſecundo, & tertio, Azor 2. part. libro ſeptimo, cap. 17. quæſtione quarta, Manuel Rodrigez dicto capite 12. del orden judicial numero ſexto,

Leſsius dicto libro ſecundo, capite vigeſimo-nono, numero 64. & 67. Auila dicta diſput. 6. dub. 7.

Numero 332. allegat. Gabriel. de leg. In fine, Auila de cenſuris dicta 2. part. cap. 6. diſputatione 5. dubio 1. & diſputatione 6. dub. 3. ac Lap. alleg. 89. num. 11. & ibi Mand. lit. D. cum alijs.

Numero 338. ibi, *numero 9.* Ioann. Gutierrez pract. quæſtionum libro primo, quæſtione trigeſimanona, & Scaccia de appellat. quæſtione 3. à numero 72.

Caput quintum.

NVmero 3. Latè Thom. Sanch. in præc. Decalog. libro 2. cap. 23. quæſtione 2. ex numero 40.

Numero 4. Poſt Flamin. Dueñas reg. 282. Parlador. differ. 120. numero 19. Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 51. §. 1. numero 5. & ſeptimo, & Açor inſtitut. moral. 2. part. libro 6. cap. 21. quæſtione 17. & capite 25. quæſtione 16.

Ibidem, & deciſ. 521. 568. 572. & 881. nouiſ. Farinac.

Ibi, numero 141. Et in Firm. altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram Marcomontio infra relata cap. vlt. num. 91. vbi aliæ deciſiones allegantur.

Num. 9. Et Cabed. de patronat. Regiæ coronæ Luſitaniæ cap. 6. n. 9.

Numero 14. P. Nauarram de reſtitut. libro 3. cap. 2. ex numero 352. Molinam de inſtit. diſputatione 321. Valaſcus conſult. 8. Barboſa in l. 2. numero quadrageſimo, & in l. de diuiſ. à numero primo, ff. ſolut. matrimonio, Alexander Trentacinquium variarum reſol. tomo 1. libro 3. reſol. 2. ex numero 13. Caſtillo controuerſ. lib. 3. cap. 23. Cenedum collect. 14. ad Decretal. & alios per eos relatos.

Numero 15. Et Burgos de Paz quæſtione 6. à numero quadrageſimo, quamuis maioratus ex ſe non ſit verè dignitas, Molina dicto libro primo, cap. 13. à numero quarto, quicquid dicat Velazquez de Auendaño in l. 45. Tauri gloſſa 6. à numero ſeptimo, quòd maioratus eſt dignitas, quæ eſt quædam perſona ficta, &c. poſt Matienço alios citantē in l. 5. titulo 7. libro 5. Recopil. gloſſa 2. numero tertio, & Burgos de Paz quæſtione tertia, à numero 1.

Numero 16. ibi, *inſtar fideicommiſsi*, Simancas de primogen. Hiſpan. libro primo, cap. 1.

Numero 23. Et videtur tenere Peregrinus ad Rubric. de cauſ. poſſeſsionis & propriet. numero 36. ad finem, facit quod tradit Antonius Gomez in l. 45. Tauri numero 117. ad finem, & cum eo Molina de primog. lib. 3. cap. 12. num. 18.

Numero 24. ibi, *Gran. num. 5.* Gonçal. Mendez Vaſconcell. diuerſ. iur. arg. lib. 2. cap. 8. à numero 5.

Numero 28. Et idem nouiſsimè fuit reſolutum in cauſa Mediolanenſ. liquidationis fructuum 8. Nouember 1602. coram domino Ludouiſio, nempe fructus liquidandos eſſe à die motæ litis, quia ad iſtum effectum ſufficit quòd abſit mala fides, quæ ibi in condemnato ante litem non probatur, cùm non appareat, quòd habuerit ſcientiam reſeruationis; & reſeruatio cùm non ſit clauſa in corpore iuris, vel ſuper certo corpore beneficij, aut aliàs indubitata & notoria, ita vt eius ignorantia allegari non poſsit, non noceat, vt docet Surdus in Salmant. fructuum 9. Martij 1587. coram Gipſio, & in alia Salmant. dimidiæ portionis coram Decano 1. Aprilis 1591. talis enim requirebatur ad hoc, vt infringeret poſſeſsionem prouiſi ab ordinario, Puteus deciſione 180. lib. 3. & fuit dictum in Romana canonic. 7. Decembr. 1584. coram Sanctiſsimo, & in pluribus alijs, &c. Et verba ſententiæ condemnātis in fructibus debent intelligi, prout ius diſponit, Aim. conſil. 74. num 9. &c.

Numero 34. Et Peregin. de fideicommiſ. artic. 46. num. 19. & ad Rubr. dicam poſſeſſ. numero 89.

Numero 36. Idem Pontanus de ſpolio libro primo, numero 133. Gonçalez gloſſa 34. numero 108. dicens fuiſſe reſolutum in vna Oueten. beneficij de Vega 15. Ianuar 1596. coram domino Orano, & aliàs pluries Genuen. in praxi cap. 100. numero quarto, & Gratianus diſcept. forenſ. cap. 173. numero 76. & ita tenuit Rota in cauſa Ianuenſ. iuriſpatron. 17. Martij 1603. & Toletana capellaniæ de Viuero 6. Februar. 1604. & Oppiden. iuriſpatronat. 20 Iun. 1605. coram domino Lita, quòd quaſi poſſeſsio præſentandi non tranſit in hæredes & ſucceſſores abſque apprehenſione.

Numer. 37. Et Açor de ſynodo 1. dubit. in declar. deciſ. à num. 32.

Numero 38. Caputaquenſ. deciſione 170. part. 3. Cota 351. in miſcell manuſcriptis, Millis in repert. verſicul. poſſeſsio quæ erat penes prælatum, Couarrubias lib. 3. variarum

cap.

cap. 16. num. 13 Pontanus de ſpolio lib. 1. n. 114. & Velazquez de Auend. in l. 45. Tauri gloſ. 6. num. 8.

Numero 44. ibi, *&c.* vt in deciſ. 315. nouiſ. Farinac.

Numero 45. Et Genuenſ. in praxi cap. 100. num 2.

Numero 47. Quę deciſio eſt etiam nouiſ. Farin. 565.

Numero 49. Et nouiſsimè fuit reſolutum in Baren. beneficiorum 14. Maij 1604. coram domino Lancelloto, & 11. Febr. coram Millino, & 1. Iul. 1605. coram Coccino, quando ante inſtitutionem conſtat de apprehenſione iuriſpatronatus, & non de iure poſsidentis, in petitorio non attendi quaſi poſſeſsionem, requiri tamen ad hunc effectum rem iudicatam, vel partis confeſsionem, ſecundum obſeruantiam Rotæ, vt in dicta Valẽtina 269. & in alijs cauſis; ſed in concurſu duorum prę ſentatorum non requiri rem iudicatam, vel confeſsionem partis, ſed ſufficere, quòd aliàs conſtet de iure poſsidentis, fuit reſolutum in Mileuitana iuriſpatronatus 18. Aprilis, 1608. coram Marcomontio, nempe inſtitutionem deberi, &c. Rubric. iuſp. & idem in Ferrarienſ. prioratus 1. Decembr. 1608. & 25. Maij 1609. coram domino Peña infra relata 7 part. cap. 10. num. 35. & in Lucana iuriſpatron. 22. Martij 1610. coram eodem D. Peña.

Numero 57. Quamuis in dicta Ferrarienſ. prioratus id applicaretur etiam ad prouiſum ab exiſtenti in poſſeſsione conferendi; ſed poſteà 8 Martij 1610. itum eſt in alia ratione, vt infra, num ſeq.

Numero 58. Poſt. Limitatur etiam deciſio dicti capituli, conſultationibus, per Cabedum de patronatibus regiæ coronæ cap. 8. numero 8. quem ſequitur Perez de Lara de anniuerſar. & cappell. libro ſecundo, capite nono, numero quadrageſimoprimo, vt locum non habeat, quando quæſtio & lis eſt ſuper ſpolio: nam tunc cùm patronus qui obtinuit, petierit ſe reſtitui, & tantùm afferat reſtitutio, quantum abſtulit ſpolium, quod non fieret, niſi relicta Eccleſia, debet remoueri inſtitutus, ſeu ab Epiſcopi prouiſus, &c.

Sed certè iſta limitatio ſtare non poteſt: nam cùm is qui eſt in quaſi poſſeſsione præſentandi, ſeu conferendi contra patronum, eam acquiſierit ſciente & patiente ipſo patrono, vt requiritur infra numero 67. & 109. & ſic facto ſuo reciderit à poſſeſsione, non datur ſpolium, Socin. in l. rem quæ nobis, ff. de acquirend. poſſeſſ. num. 8. Ripa in cap. ſæpe de reſtitut. ſpol. numero 26. & 28. Rota deciſ. 131. & ſequent. num. 1. part. 1. diuerſ. & in Meliten. beneficij S. Fauſtini 10. Decem. 1586. coram Seraphino infrà adducta 6. part. cap. 3. num. 144.

Limitatur etiam dict. conſult. vt procedat vbi agitur de pertinentia collationis, tunc enim ſufficit quaſi poſſeſsio ad validitatem collationis; at vbi agitur de ſtatu beneficij, non ſufficit quaſi poſſeſsio, nec attenditur vltimus ſtatus ad effectum validitatis collationis, ſi conſtat de contrario aut diuerſo ſtatu anteriori, vt fuit reſolutum in illa Ferrarien. prioratus 8. Martij 1610. coram domino Peña relata 7. part. cap. 10. numero 35. vbi etiam quòd ex poſſeſsione inſtituendi non acquiritur poſſeſsio conferendi liberè quæ ſunt diuerſa.

Numero 59. Poſt Ceual Baib. de præſcript. 1. part. quintę partis quęſtione 8. numero 2. & quæſtione 9. numero 5. Cabed. de patron. Regiæ coronæ cap. 6. numero 2. Peregrinus de fideicommiſ. artic. 46. num. 19. & ad Rub. de cauſa poſſeſſ. numero 80. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 113. â num. 2. 32. & 64.

In fine, & Dec 521. 525. 527. 568. & 692. nouiſ. Farin.

Numero 62 ibi 142. & in Bracharen. mon. de Iuncas 4. Maij 1598. coram Lancelloto infrà relata numero 94. & in Firm. altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram Marcom. relato cap. vlt. num. 91.

Num. 63 Gonçalez dict. gloſ. 45. §. 2. num. 14. & 16. Genuenſ. in praxi cap. 121. verſicul. adde quod.

Numero 64. Et in Neapol. beneficij S. Iacobi de Chia 16. Decemb. 1602. & 23. Iun. 1603 coram Lit. & nouiſ. Far. in 692. & 750. & in Firm. altaris de Dorijs infrà relata cap. vltim. num. 91.

Numero 66. Et in Baren. beneficiorum 1. Iul. 1605. coram Coccino, vbi dicitur, dictum conſilium pluries à Rota canonizatum.

Numero 72. Et Thomas Sanchez in præcepta Decalogi cap. 23. quæſtione 3. ex numero 97.

Numero 75. ibi, *Communiter tene e*, Vgolin. de officio Epiſcop. cap. 51. §. 1. num. 5. Açor 2. part. lib. 6. cap. 21. quęſt. 17.

Numero 83. Et ab eo poſteà receſsit Rota in alia deciſione eiuſdem cauſę ſuprà adducta 1 part. cap. 2. num. 111. & dictum eſt ſupra 4. p. cap. 2. num. 7.

Num. 84. Et nouiſsimè Thom. Sanch. dict. lib. 2. cap. 23. q. 2. num. 43.

Num.86. Et Rot.deciſ.1341.libro 3. part.3. diuerſ.

Num.88.ibi, *num.*120. Et ad Rub. de cauſ. poſſeſ.num.35.

Ibi, *diuerſ.* Et in Valentina parochialis de Palma 2. Iun.1606.coram Coccino, Farinac. in praxi crimin.3.part.quæſtione 90.numero 102.Gratian.diſcept.forenſ.cap. 172.numer. 40.Pacificus de Saluiano interdicto inſp.2.c. 2.à num.74.

Numero 89.ibi, *cap.* 29. Cardin. Tuſchus tomo 4.con.490.num.48.ibi, *num.*118. & cogitandum relinquat ad Rubr.de cauſ. poſſeſſ. & propr.num.36.

In fine, Et nouiſsimè Thom. Sanchez in præcep.Decalog lib.2.cap. 23.quæſtione 5.ex numero 164. cum Igneo, & Nauarrus conſilio 9.aliàs 6.de officio ordin.à num. 3.

Numero 94.in princip. Vnde conuincitur quod ait Flaminius Pariſ.de reſignat.lib. 7.quæſtione 23. numero 40. quem ſequitur ſumma Bullar.Quarantę verb.capitulum ſede vacante 9.q limit.5. quòd quando capitulum ſede vacante eſt in poſſeſsione conferendi & recipiendi reſignationes beneficiorum etiam ſpectantium ad collationem ſolius Epiſcopi, valeret collatio, ex dicto cap. conſultationibus, & dicta deciſione Rotę 167. 1. part. diuerſ.&c.

In fine, Et etiam patitur difficultatem deciſio eiuſdem Rotæ in cauſ Brachar.mon. de Iuncas 4.Maij 1589.coram domino Lancelloto, in qua dicitur, quòd ſtante reſolutione, &c.R.poſſ.conſ.

Sed iſta reſolutio poteſt ſaluari, cùm agatur de beneficio regulari, cuius collatio ſolet ex priuilegijs ad regulares ſpectare, & ſic ceſſat mala fides; & iniuris repugnantia, vt aliàs dicitur in illa Abulenſi 2.Iun. 1594. ſupra adducta num. 92.

Numero 105.ibi, & 17. & Rota deciſ. 692. nouiſ.Farin.

Numero 106. Et in eadem 2. Febr. eiuſdem anni, & 1. Mart. 1599.coram eodem, vt in deciſione 527. & 543. nouiſsimè Farinac. & deciſione 525. 568.572. 583. 615. 692. 703. & 800. earundem nouiſsimarum Farinacij.

Numero 107. ibi, *& Abulenſ.* & expreſſe dict. Roman in dicta deciſione 543. & deciſione 703. maximè quando reſignatio fuit facta longè poſt præſentationem, vt in Firmi. altaris de Dorijs infrà relata cap. vltim. numero 91.

Num.109.ibi, à num.26. & nouiſsimè Peregr.ad Rub.de cauſa poſſ.n.51.& 59.

Numero 111.ibi, lib. 2. Perez de Lara de anniuerſar.& capellan.libro 2. capite 1. numero 57.

In fine, *Et patiente patrono*, Perez de Lara ibi.

Numero 114. poſt. Et ſic deciſio dict.cap. conſultationibus poteſt habere locum in Epiſcopo reſpectu patroni, quamuis contrarium teneat Cauedo de patronibus regiæ coronæ cap.8. à numero 3.dicens limitandam eſſe concluſionem illius, vt locum non habeat, quando lis ſuper patronatu eſt cum Epiſcopo, qui Eccleſiam patronatam collauit abſque patroni conſenſu intra tempus ei à iure datum, nam euicto patronatu à verò patrono, rector, cui Epiſcopus Eccleſiam collauit, remoueri debet, & præſentatus de nouo à verò patrono ab illo inſtitui: nam talis collatio nulla eſt, vel ſaltim irritanda, cap.decernimus 169.quæſtione ſeptima, cum alijs, & illum textum procedere, quando eſt controuerſia inter duos patronos, vel duos collatores, & ſequitur Perez de Lara dicto lib.2 cap.9.numero 38. Sed dicta ratio ſolùm procedit, quando collatio de beneficio patronato facta eſt ab Epiſcopo non exiſtente in poſſeſsione liberè conferendi.

Numero 118. Et in Bracharenſ. mon. de Iuncas 4.Maij 1598.coram Lancelloto ſuprà relata numero 94.& deciſione 359.numero 2. 615.num.5.618.num.2. & 881. numero 6. nouiſ.Farin.

Numero 121.ibi, *numero* 16. Ripa in dicto cap cum Eccleſia Sutrina num.64.verſic. tertio declara.

Numero 122. Facit etiam deciſio Rotæ 750. nouiſsimarum Farinacij numero tertio.

Num.130. Et ex publica voce & fama, Caſanate conſil 39.num 34.

Numero 133.ibi, ſupra, idem Menoch. caſu 89.numer 13 Borgnin deciſione 36.numero 27. 1. part. Alexander Moneta de opt.capi ſexto, quæſtione quarta, numero vigeſimo ſexto, & Gratian.diſcept.forenſ. cap. 118. numero 3.

Ibi, *numero* 7. Et in deciſione 27 apud Pacificum de Saluian. interd. num.1. & in Placentina Salarij 4.Februar.1608. coram domino Peña.

Numero 135. Sed & ad effectum priuationis beneficij ſcientia probatur ex coniecturis & præſumptionibus vehemētibus, ex quibus poteſt oriri plena & concludens probatio, vt fuit reſolutum in cauſa Oſcenſ. Archidiaconatus 10. Iun. 1602. coram domino

Lancello-

Lancelloto, vt deciſione 612. nouiſsim. Farinacij, & fuit dictum in dicta Placentina Salarij.

Numero 136. Sufficit etiam ſcientia vnius ex pluribus habentibus rem communem, Ripa in dicto cap. cùm Eccleſia Sutrina num. 66. & Gratian. diſcept. forenſ. cap. 115. num. 17. allegans Rotam coram Seraphino in Carthagin. iuris 16. Decemb. 1596.

Numero 139. Et in cauſa Alexandrina Decanatus 19. Iun. 1600. coram domino Lancelloto fuit dictum, quaſi poſſeſsionem præſentandi poſt Concilium ſuffragari non poſſe, cùm fuerit admiſſa ſinè cauſæ cognitione, ex deductis in Romana de Publicolis coram domino Corduba, apparere tamen fuiſſe adhibitam cauſæ cognitionem; ex quo conſtat de præſentatione, edicto, & alijs requiſitis, &c. Et in cauſa Bracharenſ. iurispatron. de Padoruelo 1. Mart. 1602. coram domino Sacrato fuit dictum, quòd in patronatibus improbatis à Concilio non ſuffragatur quaſi poſſeſsio, nec habet locum cap. conſultationibus, vt aliàs tenuit Rot. in pluribus cauſis, & in Calagurritana iuris prouidendi 15. Maij 1609. coram domino Peña fuit reſolutum, *Quòd cùm parochiani ſint de perſonis, in quibus cadit præſumptio vſurpationis, probare tenentur ius patronatus, iuxta requiſita Concilij ſeſsione 25. de reformat. cap. 9. aliter non potuerunt obtinere mandatum de manutenendo, cùm decretum Concilij habeat locum tam in poſſeſsorio, quàm in petitorio, vt ſæpè Congregat. Concilij reſpondit & cenſuit Rota in multis cauſis, & ſignanter in Romana de Publicolis 30. Ian. 1600. coram domino Corduba*. Et 1. Iulij eiuſdem anni 1609. coram eodem D. Peña Domini ſteterunt in deciſis.

Num. 140. ibi, *ſuprà*, deciſ. 61. ſeu 63. n. 3. & cap. 100. num. 2.

Numero 142. Et idem fuit reſolutum in cauſa Baren. beneficiorum 14. Maij 1604. coram Lancelloto, & 21. Februar. 1605. coram Millino, & 1. Iul. 1605. coram Coccino, quaſi poſſeſsionem præſentandi eſſe attendendam, non obſtante decreto Concilij, quando conſtat beneficia eſſe iurispatronatus. Malè autem dicitur in dicta deciſione Lancelloti, Concilium etiam ſolum procedere in ijs, in quibus intrat præſumptio vſurpationis, & quoad alios reliquiſſe in diſpoſitione iuris communis, vt ſæpe inquit, deciſum fuit, quod apparet falſum, ex ſupra dictis; & id quod ſæpe deciſum fuit, eſt ad aliud propoſitum, nempe quoad probationem iurispatronatus, & modum illud probandi, de quo infra capite vltimo.

Idem in Bracharenſ. parochialis de Moreira 13. Iun. 1605. coram Ortembergo, quòd quaſi poſſeſsio præſentandi ſufficit ad validitatem inſtitutionis, dict. cap. conſultationibus, etiamſi non ſit præſentatus à maiori parte, non dato concurſu alterius præſentati. Rota etiam in Firmana altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram D. Marcomontio infrà relata cap. vlt. num. 91.

Numero 143. Et confert deciſio Rotæ in cauſa Viterbienſ. capell. 12. Iun. 1606. coram Mançanedo, quòd conſtando, &c. Rub. præſ. prætor.

Numero 147. Et nouiſsimè in vna Cæſaraugustana canonic. 20. Decemb. 1602. coram domino Sacrato fuit tentum, collationis pertinentiam ad Camerarium Eccleſiæ Cæſaraugustanæ probari per teſtes de publica voce & fama, quod genus probationis ſufficit, quãdo ordinarius non eſt in cauſa, etiam contra prouiſum Apoſtolicum, & fuiſſe dictum coram Pamphilio in cauſa Maioricenſ. ſacriſtiæ 26. Iun. eiuſdem anni, quæ eſt deciſ. 615. nouiſ. Farin.

Num. 149. Vt in dec. 592. nouiſ. Farin.

Numero 150. Et in Tudertina prioratus 17. Nouembr. 1589. coram domino Orano fuit reſolutum, *Dictum prioratum ſpectare ad collationem Abbatis Saxiuiui, & non ad collationem Epiſcopi Tudertini: nam cùm in antiquiſsimis ſcripturis enuncietur prioratum ad dictum Abbatem Saxiuiui pertinere, per eas iuncta quaſi poſſeſsione probatur pertinentia collationis, cùm vim habeant probationis famæ, gloſ. in cap. cùm olim, vbi Anton. numero 18. de cenſib. Aimon de antiquit. part. 1 §. ampliatur numero 14. Caſſad. deciſione 1. & 2. de probat, &c. Et quòd cùm habeatur antiqua quaſi-poſſeſsio Abbatis, præſumitur illa continuata, donec de contrario doceatur, l. ſi ut poſsidetis, C. de probation. cum vulg.*

Et in Placentina capellaniæ, 22. Iun. 1605. coram Peña fuit reſolutum, quòd licèt ſola publica vox & fama non ſufficiat ad probandam pertinentiam collationis ad inferiorem, quando Epiſcopus, vel ab eo prouiſus eſt in cauſa, benè tamen eam probat, quando eſt adminiculata, Rot. 1. de probat. in nouiſsimis Caſſad. 1. eodem, &c.

Caput ſextum.

NVmero 2. Açor inſtitut. moral. 2. part. lib. 6. capite vigeſimoquinto, quæſt. 17. & Go-

& Genuenſ. in praxi capite 102. numero quinto.

Num 3. Et magis veram & receptam Ceuallos quæſt. 740.

Numero 7. ibi, *Lita*, & fuit dictum in Alexanenſ. beneficij 29. Martij 1591. coram domino Mantica infra relata cap. 9 numero vigeſimoprimo, & nouiſsimè docet idem Mantica de tacit. & ambigu. conuent libro 12. titulo trigeſimo, numero vigeſimoprimo, vigeſimoſexto, & vigeſimoſeptimo.

In fine, vbi Gregor. verb. *empeñando*, ait, quòd cùm contra ſit communis canoniſtarum intellectus, & habeat rationem ita vrgentem in practica, non reciperetur forſitam, quod in iſta lege deciditur, & cum ea tranſit Ceuallos dicta quæſtione 740. numero primo.

Numero 9. Et Bobadilla in l. diuortio, §. ſi vir. ff. ſolut. matrim. num. 58.

Numero 10. Barboſa ſuprà, Açor dicto libro ſexto, cap. 10. quæſtione 11. & capite vigeſimoquinto, quæſtione 18. Genuenſ. in praxi cap. 102. numero quinto, & Mantica de tacitis & ambigu. conuent. lib. 5. titul. 3. numero vigeſimo.

Numero 11. Et deciſione 1807. & 1839. libro 3 part. 3. & facit decretum Concil. Trident. ſeſsione 25. de reform. cap. 11. verſic. non liceat.

Numero 13. Et Açor dicto lib. 6. cap. 25. quæſt. 17.

Numero 18. Et nouiſsimè Gratianus diſcept. forenſ. capite 114. à numero duodecimo.

Numero 22 ibi, part. 1. Vgolinus de officio Epiſcop cap. 51. §. 1. numero 4. & 5. & Rot. in Brachar. mon. de Iuncas 4. Martij 1598. coram domino Lancelloto relata c. præced. num. 94.

Numero 25. Et ſequitur Açor dicto libro ſexto, capite vigeſimoprimo, quæſtione decimaoctaua, & Vgolinus dicto cap. 51. §. 1. numero 5.

Numero 28. Rota in Bracharenſ. beneficij 3. Mart. 1603. coram domino Ludouiſio, vbi quòd quando eſt lis non ſolum inter patronos, ſed etiam inter præſentatos, non eſt locus deuolutioni, nec intrat diſpoſitio, capite quoniam de iure patronatus, &c.

Numero 30. 19. *Februar.* 1601. In fine, Quæ deciſio eſt in nouiſsimis Farinacij 586.

Num. 32. Poſt Men. & Gratian. diſcept. forenſ. cap. 113. num. 34.

Caput ſeptimum.

NVmero 2. Summa Bullar. Quarant. verbo capitulum ſede vacante, ſub numero primo, verſiculo tertio intellige, & quæſtione ſecunda, Azeuedo conſilio 11. à numero 13.

Numero 3. Et Azeued. dicto conſilio 11. numero 17.

Numero 4. Genuenſ. *cap.* 85. ſeu 87. fin. Idem Suarez de legibus libro quarto, capite ſexto, numero 14. & 17. Syluester verb. capitulum quæſtione 2. & 10. Açor inſtitut. moral. 2. part. libro 3 cap. 37. quæſtione ſexta, & ſequentibus, Molina de iuſtit. tractatu 5. diſputatione 11. à numero tertio, D. Sahagun in cap. eam te de reſcript. numero ſecundo, Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 10. numero 2. 7. & 8. & Laçarius de monitorijs ſectione 1. quæſtione 7. numero 2. Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 1. numero 16. quamuis in hoc variet Moſconius de maieſtat. milit. Eccleſ. libro 1. part. 1. cap. 15. qui pagina 294. quòd non ſuccedit in iure voluntario; & ſtatim ait, quòd adminiſtrat duas ſpecies iuris, ordinariæ ſcilicet, & voluntariæ, & quòd diſpenſat in eiſdem caſibus, in quibus poſſet diſpenſare Epiſcopus de iure, &c.

Et eſt prædicta deciſio Rotæ in cauſa Tuden. iuris 28. Nouemb. 1607. coram Sacrato 185. Cui deciſioni non obſtat quod ait ſumma Bullar. Quarant. dicto verb. cap. ſede vacante numero decimoquarto; cap. ex literis Gregorij XIII. directis clero & communitati Tarentinorum, quibus ſtatuit & mandat, quòd vicarij & officiales ſiue generales, ſiue particulares, etiam foranei per Archiepiſcopos Tarentinos deputati ad ſyndicatum nullo modo teneantur, aut eidem ſint obnoxij. Quia iſta non eſt declaratio, ſed conſtitutio & mandatum particulare pro illa Eccleſia & Archiepiſcopatu, vt colligitur ex verbo ſtatuimus & mandamus.

Numero 5. ibi, *Et poteſtate capituli*, Summa Bullar. Quarant. dicto verb. cap. ſede vacante, Açor dicto 2. part. libro tertio capite 37. 38. & 39. Molina dicto tractatu quinto, diſputatione 11. Genuenſ. in praxi dicto cap. 85. ſeu 87.

Numero 6. Et nouiſsimè Leo dicto capite decimo, numero ſeptimo, dicens, quòd licèt de iure communi non teneatur capitulum conſtituere vicarium ſede vacante, ſed per ſe

poſſet

poſſet iuriſdictionem exercere; tamen hodie ex diſpenſatione Sanct. Concilij Trident. infra octo dies conſtituere tenetur, vel conſtitutum confirmare, &c.

Numero 7. Quod expreſſe tenet ſumma Bullar. Quarant. dicto verb. capitulum ſede vacante numero quarto, dicens, quòd ſi Metropolitanus, vel is; ad quem in hoc caſu ſpectat ſupplere defectum, & negligentiam capituli, differret vicarium deputare, non licet capitulo pœnitendo de commiſſa negligentia ad vicarij creationem procedere. Quia eo ipſo quòd lapſum eſt tempus dierum octo; ius eſt quæſitum ipſi ſuperiori, & fit executio ab ipſo iure, ſeu Concilio transferente ſtatim illa poteſtatem ad Metropolitanum; & ideò facta deuolutione non eſt locus purgationi moræ, ex allegatis per Gemin. in cap. fin. numero 8. de ſupplenda negligent. prælat. in 6.

Sed reſpondeo, quòd cùm huiuſmodi vicariatus non ſit beneficium, ſed officium quoddam temporale, deuolutio deputationis ſolum intelligitur fieri, vt Metropolitanus poſsit vicarium deputare negligente capitulo, non autem vt capitulo omnino tollatur facultas eum deputandi, & purgandi moram. Quod confirmatur ex verbis ſequentibus dicto capite decimoſexto, vbi ait Concilium, quòd ſi Eccleſia Metropolitana fuerit, aut exempta, capitulum, quod in deputatione vicarij negligens fuerit, tunc antiquior Epiſcopus ex ſuffraganeis in Metropolitana, & propinquiori, in exempta vicarium poſſit conſtituere. Ex quibus verbis colligitur, quòd iſta deuolutio ſolum fit ad effectum, vt poſsit ſuppleri negligentia capituli, & per ea declarantur verba præcedentia, ibi, *Ad Metropolitanum deputatio huiuſmodi deuoluatur.*

Numero 8. Vnde etiam Nauarrus conſilio primo de officio vicar. & conſilio 2. de officio ordin. & addit. ibi Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 4. §. 6. & §. 8. numero 5. & Gratianus diſcept. forenſ. cap. 94. à numero trigeſimoſexto.

Numero 9. Genuenſ. cap. 84. ſeu 86. ſumma Bullar. Quarant. dicto verb. capitulum ſede vacante numero ſexto, Sbrocius de officio vicar. in additione ad quæſtionem 36. & 60. lib. 1.

Numero 12. ibi, *Cechus ſuprà*, & ſumma Bullar. dicto numero ſexto, & eſt declaratio Sanct. Congregat. 14. Februar. 1594. quæ ſic ait: *Congregatio Concilij cenſuit, exiſtentibus Doctoribus in capitulo neceſſariò vnum ex illis in vicarium eſſe eligendum; alioquin deputationem ad Metropolitanum deuolui.*

In fine, Sextum, tit. quæ ad capitula pertinent.

Numero 13. ibi, *Genuenſ. ſuprà*, & ſumma Bullar. dicto numero 6. ſubdens, quòd ſi in capitulo nullus ex canonicis adeſſet doctor, & fieret electio in vicarium vnius ex ipſis, poſſet ei deputari conſultor, cùm per conſtitutionem Leonis Decimi incipit, *Regimini vniuerſalis Eccleſiæ*, folio 188. in bullario inter alia ſit diſpoſitum, quòd iudices à ſede Apoſtolica deputati, ſi in altero iurium graduati non fuerint, aſſeſſorem partibus non ſuſpectum ab ipſis partibus, vel eorum altera requiſiti aſſumere, & ſecundum eius relationem iudicare teneantur: quod etiam repetit numero tertio, verſicul. item ea ſubiero, dicens, quòd in caſu, in quo vicarius non eſſet doctor; poteſt capitulum in ipſo actu deputationis dare ei conſultorem doctorem, alioquin poterit ipſe vicarius eligere conſultorem ſibi benè viſum partibus non ſuſpectum in caſibus, in quibus eo opus fuerit, vt refertur, Sanct. Congregat. ſuper cauſis Epiſcoporum cenſuiſſe. Et de aſſeſſore, ſeu conſultore aſſumendo conducunt tradita per Azened in Curia Piſana libro quarto, capite ſexto, à numero 108. & Bobadilla in Pilitica libro 3. cap. 8. numero 255. & 258.

Numero 16 §. 5. Summa Bullar. Quarant. dicto verb. capitulum ſede vacante numero ſeptimo, Sbrocius de officio vicarij in additione ad quæſtionem 60. lib. 1. & quæſt. 54. lib. 3. & Laçarius de monitorijs ſectione 1. q. 7. num 6.

In fine, Et in Man. capite vigeſimotertio, num. 11. ad decimumquartum, aliàs ad decimumtertium, & Laçarius ibi: quamuis Suar. de religione 1. tom. tractatu tertio de ſimon. libro quarto, cap. 57. numero 13. & 50 teneat contra Nauarrum, vicariam temporalem ſeu commiſſionem ſpiritualem ſimoniacè habitam, non eſſe nullam ipſo iure, nec teneri quem ad eam relinquendam; quia non eſt beneficium, nec eſt aliàs irritata in iure. Sed verior eſt ſententia Nauarri, quæ probat ex cap. ea quæ prima quæſtione tertia, & capite fin. de pactis, & cap. fin. de rerum permutat. & facit cap. præterea 1. de tranſactione, & cap. de iur. de iurepatronat. & deciſione Rotæ 709. part. 1. diuerſ. & aliàs dixi ſuprà in penſione 1. part. capite quinto, numero vigeſimoſexto, & in iurispatronat. infra capite 9. numero 9.

Num.

Numero 17. ibi, *de officio vicarij*, latè Segura de Aualos in directorio iudic. Eccleſ. for. 1. part. cap. 3. & Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 4. §. ſexto, numero tertio, & §. 8. numero 3.

Ibi, *quæſt.* 36. & in addit.

Numero 19. Açor 3. part. libro 13. cap. 30. ad fin. licèt autem peccet tam Epiſcopus conſtituens vicarium non idoneum, quàm ipſe accipiens tale munus, Segura & Vgolinus vbi ſuprà, conſtitutio tamen vicarij tenet ipſo iure, & geſta ab eo, ſeu coram eo, tanquam vicario, valent, Nauarrus dicto conſilio 1. de officio vicar. Vgolinus dicto §. 6. num. 3.

Numero 20. Et tradit Sbrocius in additione ad dictam quæſtionem trigeſimamſextam libro 1.

Num. 21. ibi, *dico*, & ita planè ſenſit ſumm. Bullar. dicto verb. cap. ſede vacante circa finem.

Num. 22. Et vide declarat. Meſſanen. infrà adductam num. 29.

Eodem numero 22. Sed an capitulum poſſit ſine cauſa amouere, & reuocare vicarium à ſe conſtitutum, videtur quòd ſic: nam vt inquit Nauarrus conſilio 10. de electione ſub numero primo, vicarius poteſt tolli & mutari ad libitum eius, cuius eſt vicarius, modo ſolum habeat poteſtatem ab illo. Et ita in propoſito ante Concilium tenuit Pauinus quæſtione 10. ſecunda parte, numero ſeptimo, Diuus Anton. in ſumma tertia parte, titulo decimonono, capite decimo, §. ſecundo ad finem, & alij, & poſt Concilium Sbrocius de vicar. Epiſcop. libro 3. quæſtione trigeſimaſeptima, numero ſeptimo, Cerola in praxi Epiſcop. verb. vicarius 2. dubio, Açor ſecunda parte, libro tertio, c. 37. quæſtione 18. & Molina dicto tractatu 5. diſputatione 11. numero primo, & ita videtur à Sanct. Congregat. Cōcilij declaratum, vt in ſequent. declaratione ſuper dicto cap. 16. capitulum poteſt ad libitum amouere vicarium aliàs per ipſum electum, ſeu confirmatum, dummodò intra octo dies alium conſtituat; alioquin deuoluitur ius deputandi vicarium, vt in hoc decreto ad metropolitanum. Et ſi Eccleſia ipſa metropolitana fuerit, ad antiquiorem Epiſcopum. Sed contrarium poſt Concilium tenet Genuenſ dicto cap. 84. ſeu 86. numero 4. nam in Collegio inquit Eccleſiaſtico, quando tenetur aliquem eligere, improbatur à iure mutatio & variatio ſine cauſa, vt notabiliter per Abbat. in cap. publicato de electione facit l. cùm autem de iure patronat. nec Concilium contradicit, ſequitur ſumma Bullar. Quarant. dicto verb. cap. ſede vacante numero tertio, comprobans etiam, quia ſi canonici pro libito ſuæ voluntatis poſſent auferre vicario commiſsionem ei factam, ſequeretur abſurdum, ſcilicèt, quòd ipſe vicarius ſegniter ſe haberet in adminiſtranda iuſtitia in canonicos particulares, vel dependentes ab eis. Et in confirmationem adducit decretum dicti Concilij prouincialis Mediolanenſ. vbi dicitur, quòd vicarium ſemel electum mutare ob cauſam licebit, modò alium octo dierum ſpatio conſtituat, &c. ergo non ſine cauſa. Et in fine dicti numeri tertij, ait, per Sact. Congregat. ſuper cauſis Epiſcoporum fuiſſe diſpoſitum, & pluribus capitulis reſcriptum, vt nequeat capitulum amouere vicarium ſine cauſa, approbanda priùs ab ipſa Sanct. Congregat. quæ certiorari debet; alioquin reuocatio eſſet nulla. Et ita Genuenſis dicto cap. 86. in annotat. teſtatur, quòd anno 1603. à Cardinali de Florentia poſteà Leone Decimo, fuit reſcriptum capitulo Neapolitano, non poſſe canonicos mutare vicarium electum ab ipſis ſede vacante, abſque cauſæ cognitione habita in Sanct. Congregat. Epiſcoporum, vt ſæpius in ea reſolutum fuit. Quamuis id de cauſæ cognitione & approbatione in Congregatione Epiſcoporum videtur accipiendum quoad Eccleſias Italiæ. Et facit etiam declaratio 4. poſita num. ſeq. Vnde dicta declaratio contraria non videtur certa.

Vicarium autem à Metropolitano deputatum ob negligentiam capituli certum videtur non poſſe à capitulo ſine cauſa remoueri, cùm non ſit ab eo conſtitutus, & ne ſit in poteſtate capituli fruſtrare deputationem ob eius negligentiam factam à Metropolitano: & fauet Suarez infrà relatus numero trigeſimotertio, licèt ex cauſa poſſet illum reuocare, & alium deputare: ſicut etiam quando eius vicarius ceſſaret ob mortem, renuntiationem, aut lapſum temporis, cùm apud capitulum remaneat iuriſdictio ordinaria, ſumma Bullar. ſupra numero quarto & Suarez ibi.

Et cùm requiratur cauſa ad remotionem vicarij, ab ipſo capitulo, aut metropolitano deputati, non poterit remoueri, niſi cauſa priùs cognita & approbata à ſuperiore, nempe metropolitanò, vel nuncio, aliàs defendetur vicarius, & manutenebitur, ſeu reſtituetur ante omnia in ſua poſſeſſione, niſi fortè cauſa eſſet notoria. Et conducunt ad prædicta, quæ circa remotionem locum tenen-

tenentium prætorum ſeu gubernatorum ciuitatum tradit latè Bobadilla in Politica libro primo, cap. 16. Sed licèt capitulum non poſsit ſine cauſa reuocare vicarium pro tota ſede vacante, ſeu abſolutè & ſimpliciter deputatum, vt eſt dictum, rectè tamen poterit à principio in ipſa deputatione eum ad certum & limitatum tempus conſtituere, ſeu tempore ſuæ voluntatis, vt conſtat ex declaratione Salernitan. infra poſita numero 37. ad ſecundum, ſumma Bullar. dicto numero tercero, & numero 13. ad finem, & numero 15 verſicul. item erit obſeruandum, vbi etiam ad finem ait, quòd ſi aliqui de capitulo dicerent de nullitate electionis vicarij, & quòd non fuerint vocati, neque auditi, nullitas hæc proponi poteſt coram ſuperiore capituli, per quem ſi hoc prætextu fuerit electio irritata, poterit capitulum de nouo congregari, & ad vicarij conſtitutionem deuenire, prout Sancta Congregatio ſuper cauſis Epiſcoporum præſcripſit Archiepiſcopo Surentino. Circa quod videantur quæ tradit Curia Piſana libro ſecundo, cap. 5. & ibi Azeuedo, & in cap. 14. & Villar del patronado de Calatayud ſeptima parte, §. primo.

Numero 23. poſt 1. 2. cùm portionarij Eccleſiæ Abulenſis prætenderent ad ſe vnà cum canonicis, pertinere adminiſtrationem bonorum menſæ Epiſcopalis ſede vacante, & electionem iudicum, cum quibus Epiſcopus aduerſus capitulares procedere tenetur, eoquod ex conſuetudine Eccleſiæ quoad ea quæ tangunt adminiſtrationem bonorum Eccleſiæ, & menſæ capitularis pro capitularibus habentur, Congregat. cenſuit in neutro debere ſe ingerere.

Poſt 10. Quamuis aliàs iſta declaratio aliter referatur, nempe, poſſe capitulum eligere arbitros eo modo, quo Epiſcopus potuiſſet, & ita refertur per ſummam Bullar. dicto verb. ſede vacante numero quinto.

Numero 25. ibi, numero 6, iuxta deciſione Rotæ 297. numero ſecundo & tertio part. 2. diuerſ.

Numero 26. Quamuis ſumm. Bullar. Quarant. dicto verb. ſede vacante numero 4. & numero 15. verſicul. item erit obſeruandum, dicat in commiſsione vicarij, & in ipſo deputationis actu poſſe capitulum ſibi aliqua reſeruare, non autem poſteà, & Molina dicto tractatu 5. diſputatione 11. numero primo, cum Pauino dict. quæſtione 10. abſolutè dicat, poſſe capitulum reſtringere iuriſdictionem vicarijs, & nouiſſimè Laçarius de monitor. ſectione 1. quæſtione 7. numero 5. & Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 1. cap. 1. numero 13.

Numero 27. ibi 45. Et in illa Tuden. ſupra adducta numero 4. Sylueſt. verb. capitulum 4. quæſtione Sarmient. ſelectarum lib. 3. cap. 15. numero 3. Leo in Theſaur. for. Eccleſ. cap. 10. num. 8. fall. 10. Moſcon. dict. lib. 1. part. 1. c. 15. pag. 295.

Açor 2. part. lib. 3. cap. 37. quæſtione 14. & cap. 40. quæſtione 8. & Molina dict. diſput. 11. num. 7.

Ibi, numero 47. Fuſcus de viſitat. libro 1. cap. 2. numero vigeſimo, & ſumma Bullarij 14.

In fine, Et verius videtur, dictam declarationem non obſtare, ſed quod vult eſt, capitulum non poſſe eligere viſitatorem abſque vicario, id eſt, non electo vicario; nõ enim ſatisfacit capitulum eligendo viſitatorem, & non vicarium.

Numero 29. Et ſumma Bullar. dicto verb. capitulum ſede vacante quæſtione 2. & numero 15. verſic. circa quam commiſsionem, qui tamen ait, etiam hodie poſt Concilium id procedere (vt videntur etiam tenere Leo dict. cap. 10. numero 8. in princip. & Piaſec. part. 2. cap. 1. numero 16.) & ſimiliter dicendum videri in vicarium capituli ſimpliciter conſtitutum non tranſire ea quę requirunt ſpeciale mandatum: nam Concilium eſt lex noua, & nihil ſanciuit de hoc, ſed arctauit tantùm capitulum ad conſtituendum vicarium infra octo dies, & caſus omiſſus remanet in diſpoſitione iuris communis; dubium tamen hoc indigere declaratione à Sancta Congregatione Concilij. Sed, vt dixi, Sanct. Congregat. videbatur declaraſſe contrarium; & facit etiàm declaratio ex eadem ſumma Bullar. infra relatà numero 92. & alia quæ ait: *Dubitatum fuit, an vicarius à capitulo ſede vacante electus poſsit viſitare diæceſim, etſi id à capitulo ſpecialiter non fuerit commiſſum, Congregat. cenſuit poſſe*. Nam ad viſitationem requiritur aliàs ſpeciale mãdatum, Rebuf. in praxi in formà vicariatus numero 101. Sbroc. de vicar. Epiſcop. lib. 2. quæſtione 120. Vgolin. de offic. Epiſc. cap. 4. §. 7. num. 2. verſic. 3.

Sed poſteà reperi, Sanct. Congregat. declaraſſe, ex generali commiſsione non tranſire in vicarium capituli ſede vacante poteſtatem faciendi ea, quæ indigent ſpeciali delegatione, vt in ſeq. declarat. 41. & accedit Rot. deciſione Burgenſ. canon. infrà relata dicto

numero

numero 93. & pro hac parte faciunt verba Concilij dicto cap. 16. ibi, *Conſtituere, vel exiſtentem confirmare.* Si enim vicarium Epiſcopi exiſtentem confirmaret, non deberet habere maiorem poteſtatem ex confirmatione capituli, quàm ex deputatione Epiſcopi, cùm confirmatio non extendat confirmatum, & nihil de nouo tribuat, l. Starelius, §. teſtament. 1. ff. de legib. Decius in rubric. de conf. vtil. numero 2. & 3. Rot. deciſione 199. numero 10. & 592. numero 3. nouiſ. Farinac. & ſic in vicarium confirmatum non tranſibunt ea, quæ requirunt ſpecialem commiſſionem, ſaltim ſi eam non habebat ab Epiſcopo: ergo nec in vicarium de nouo conſtitutum à capitulo tranſibunt; nam cùm confirmando ſatisfaciat capitulum, dando ſolum ea, quæ competunt ex generali commiſſione; ergo & conſtituendo. Quam rationem vidi poſteà conſideratam in dict. Burg. canonic.

Numero 36. ibi, §. 1. numero 3. Açor dicta 2. part. libro 3. cap. 37. quæſtione 18. & Molina dicto tractatu 5. diſputatione 11. numero 1.

Numero 37. Et prædictam ſententiam tenuit ſumma Bullarij Quarant. dicto verb: capitulum ſede vacante numero 9. nempè, quòd capitulum poteſt plures vicarios conſtituere, ſiue plures æquè principales, ſiue vnum generalem, & alium foraneum, præſertim vbi eſſet ampla diœceſis; ac etiam alterum vicarium monialium, vbi Epiſcopus viuens illum ſeparatim conſtituebat, vt obſeruatur Neapoli, poſteà tamen ait, referri Sanctam Congregationem cenſuiſſe, ex decreto Concilij ſeſsione 24. c. 16. à capitulo ſede vacante vnum tantum vicarium eſſe eligendum: cæterùm non eſſe eo decreto ſublatam conſuetudinem duos aut plures eligendi, præſertim immemorabilem, & ſe accepiſſe obſeruari, quòd quando duo Epiſcopatus ſunt vniti, & capitula cathedralium Eccleſiarum ſunt ſeparata, per obitum Epiſcopi conſtituuntur duo vicarij, vnuſquiſque in ſua diœceſi; & deinde ponit declarationem tenoris ſequentis. *Pro capitulo Salernitano ſupplicatur illuſtriſsimis & reuerendiſsimis dominis Cardinalibus interpretationi decretorum Sancti Concilij Tridentini præfectis declarari ſubſcripta dubia, an capitulum ſede vacante duos vicarios conſtituere poſsit, vt alternis menſibus vicariatus munere fungantur, ſi ita ab immemoriali tempore conſueuerit; an item poſſit certum tempus in ipſa vicarij deputatione præfinire: quo elapſo eius iuriſdictio expiret Reuerendis dominis canonicis & capitulo Eccleſiæ Salernitanæ. Reuerend. Domini ad duas dubitationes libello his literis adiuncto comprehenſas, & nomine veſtro Sanctam Congregationem Cardinalium Concilij Tridentini decretorum ex Sanctiſsimi domini authoritate interpretum propoſitas, ſic Congregatio ipſa, quoad primam attinet reſpondit, Si legitimè probetur immemorialis conſuetudo, poſſe vtique capitulum huiuſmodi vicarios conſtituere, dummodo illis qualitatibus ſint prædıti, quas Tridentinum Concilium cap. 16. ſeſsione 24. requirit. Ad ſecundam reſpondit, capitulum tempus præfinire poſſe; quam Congregationis de vtroque ſententiam vobis notam eſſe voluimus. Deus vos ſeruet incolumes, gratiæque ſuæ donis participes faciat. Romæ die 26. Iulij 1589. vid. in Domino A. Cardin. Carrafa.* Et eſt alia ſimilis declaratio in vna Tarentina, quæ ſic ait: *Capitulum Tarentinum conſuetum à tempore immemoriali ſede vacante eligere duos vicarios, petit declarari, numquid & idem ei poſt Concilium liceret, an verò vnum tantum eligere poſſet, Congregatio cenſuit agendum cum Sanctiſsimo; ex quo Concilium ſeſsione 24 cap. 16. ſede vacante iubeat capitulo, quòd plures, vel vnum œconomum deputet, item officialem, ſeu vicarium, & ſic non dicit plures: vnde vnus tantum videtur eligi poſſe: ſed quia allegatur immemorialis conſuetudo, videndum eſſe, an per dictum cap. 16. ea ſit ſublata. Sanctiſsimus dixit, ſi legitimè probetur conſuetudo immemorialis, non videri eam ſublatam à Concilio, ideò permittendum, quòd eligantur vicarij illis qualitatibus, quas Tridentinum Concilium requirit.* Vnde videtur, ex ſententia Sanctæ Congregat. & Papæ, non poſſe capitulum duos, aut plures vicarios conſtituere, niſi adſit conſuetudo contraria, præſertim immemorialis. Et clarius id cenſuit Sancta Congregatio in vna Panormitana 31. Maij 1592. ſic: *Congregatio Concilij cenſuit, ex decreto Concilij cap. 16. ſeſsione 24. à capitulo ſede vacante vnum tantùm vicarium eſſe eligendum, non eſſe eo decreto ſublatam conſuetudinem duos, aut plures eligendi, præſertim immemorialem.* Quod intelligendum erit; quando ſede plena non ſolet eſſe niſi vnus vicarius, vbi enim conſuetum eſt per Epiſcopos teneri duos, aut plures vicarios, capitulum ſede vacante idem facere poterit: & ita planè videtur eſſe de mente Concilij. Quamuis autem capitulo non liceat conſtituere plures vicarios, quando ſede plena non ſolet eſſe niſi vnus; ſi tamen de facto eos conſtituat; omnes habebunt iuriſdictionem, donec remoueatur aliquis eorum, maximè quando omnes ſimul conſtituti ſunt.

Num.

Numero 38. Ioann. Garcia de expenſ. & melior. cap. 20. numero 13. ſumma Bullar. dict. verb. capitulum ſede vacante ſub numero 1. verſicul. ſubſequenter hanc regulam, Azeued. conſilio 11. à num. 3. Leo cap. 10. num. 8. fallent. 7. & Açor 2. part. lib. 3. c. 39. quæſt. 2.

Numero 40. ibi, *ſuprà numero* 31. ſumma Bullar. vbi proximè, Açor dicto cap. 39. quæſtione 7. & Molin. dict. diſputatione 11. num. 10.

Num 41. ibi, *num.* 4. ſumm. Bullar. ſuprà 24. & Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 1. numero 16.

Ibi, num. 15. de legib. lib. 6. cap. 15. num. 15. cum Couarr. lib. 3. variar. cap. 20. numero 6. & 10. & alijs.

Ibi, *teneat*, in propoſito Leo dicto numero 8. fallent. & 9. & ipſe Suarez, dict. 5. tomo.

In fine, Et in præcepta Decal. lib. 2. cap. 11. num. 4.

Numero 42. ſumma Bullar. dict. verb. numero 1. circa principium, Azeuedo conſ. 11. num. 7. Leo dicto cap. 10. num. 8. fallent. 2. 4. & 7. & Açor d. c. 39. q. 4.

Numero 44. Et Azeued. dicto conſilio 11. num. 8.

Numero 45. Et nouiſſimè tradit Leo dicto cap. 10. numer. 8. fallent. 10. & Açor dicto lib. 3. cap. 37. quæſt. 15. & cap. 40. quæſt. 8. & videtur ſequi Syluest. verb. capitulum quæſtione 5.

Numero 46. ibi, num. 80. Et ſumma Bullar. ſuprà dicto numero 1. circa princip. & quæſtione 1. & Açor dicto lib. 3. quæſtione 9. quæſt. 4.

Numero 47. Contrarium huius ſecundæ ampliationis, & illationum nouiſſimè poſthæc tenet Molina dict. diſputatione 11. numero 8. dicens, quòd muneri Epiſcopi aliquid iuris tanquam ſedis Apoſtolicæ delegato in perpetuum committitur, vt ex officio Epiſcopis deinceps competat, eam iuriſdictionem per epicheiam tranſire ad capitulum ſede vacante, niſi aliquid opponatur, vnde colligatur contrarium fuiſſe intentum Concilij, aut Sancti Pontificis id ſtatuentis, atque ita iuriſdictionem & gubernationem à Concilio Tridentino ſeſſione 25. de regul. cap. 9. commiſſam Epiſcopis tanquam ſedis Apoſtolicæ delegatis in monaſteria ſancti monialium dictæ ſedi immediatè ſubiecta tranſire ad capitulum ſede vacante, ne tempore ſedis vacantis careant gubernatore, &c. Quando verò quoad aliquam cauſam, vel negotium particulare Epiſcopus eſſet delegatus, etiam ſub nomine dignitatis, tunc eam iuriſdictionem non tranſire in capitulum ſede vacante, quoniàm non eſt Epiſcopus, &c. Sed nihilominus ſtandum eſt dictæ ampliationi, & illationibus, & dicendum, quòd tunc tempore ſedis vacantis perinde eſt ac ante factam dictam delegationem à iure, & ille caſus remanet in diſpoſitione iuris communis ſine delegatione, &c.

Numero 51. Azeuedus conſilio 9. à numero 1. Açor dicto libro 3. cap. 38. quæſtione 1. & 2. & Molina dicta diſputatione 9. num. 11.

Numero 52. Et Açor dicto cap. 38. quæſtione 10.

Numero 53. ibi, *dict. cap.* 85. Azeued. conſilio 9. numero 6. & Açor dicto lib. 3. cap. 38. quæſtione 6. & lib. 6. cap. 27. quæſtione 9.

Ibi, *num. 5. circa finem*, Et nouiſſimè Molina ſuprà numero 12. dicens conſentire Doctores communiter.

In fine, Nec ſumma Bullar. Quarant. dict. verb. capitulum ſede vacante 9. quæſtione 3. ampliatione, dicens, quòd huius determinatio diu ſe cogitabundum tenuit, cui potiùs adhæreret ſententiæ, quæ ad præſens, inquit, omni difficultate carere videtur propter conſtitutionem Pij Quinti 161. folio 1167. in bullario generali loquentem, per quam reſeruantur omnia beneficia vacantia ſede Apoſtolica vacante ad prouiſionem Epiſcoporum quomodolibet pertinentia: qui tamen non aduertit dictam conſtitutionem expiraſſe, vt dixi ſuprà cap. 1. à num. 224. Sed poteſt hodie adduci reg. 2. Cancell. de qua ibi à num. 221. quæ facit ſimilem reſeruationem.

Numero 54. Azeuedo dicto conſilio 9. à numero 10. Açor dicto libro 3. cap. 38. quæſtione 2. & libro 6. cap. 25. quæſtione 13. & Molina dicto cap. 11. numero 13. circa finem.

Num. 55. Et Azeued. dict. conſil. 9. num. 8. & 9. & 13.

Numero 65. Et Soſa in declarat. conſtitutionis Clementis VIII. de larg. muner. 5. fundam.

Num. 68. Et Villar del patronado de Calatayud 3. p. & 9. p. §. 2.

Num. 86. Et quòd capitulum ſede vacante non poſſit facere collationem parochialium, etiam ſtante Concilio, ſupponit poſthæc Molina d. tract. 5 diſp. 11. num. 11. vbi ait, quòd ſine bene-

beneficium curatum tempore ſedis vacantis in menſe Sancti Pontificis vacet, ſiue in menſe Epiſcopi, omnia in dicto cap. 18. Concilij præſcripta peragit capitulum ſede vacante vſque ad electionem dignioris incluſiuè, non ſecus atque illa perageret Epiſcopus, collationem verò beneficij remittit S. Pontifici, de quo etiam dict. cap. 5. 9. part. à num. 115.

Numero 90. ibi, *numero 476.* Et ita tenet Villar poſthæc viſus del patronado de Calatayud 5. part. numer. 8. dicens, quòd vicariæ dicti Archidiaconatus de Calatayud ſunt patrimoniales, & quæ non poſſunt prouideri per ordinarium niſi filijs parochianorum Eccleſiarum, & admiſsis in eis; & quòd hæc eſt ratio, quare ſede vacante vicarius generalis capituli Tiraſonenſ. eas prouidet, ſi quidem ſi non eſſent patrimoniales, & eſſent liberæ diſpoſitioni Epiſcopi, non poſſet, nec eas prouideret.

Numero 91. Summa Bullar. dicto verb. capitulum ſede vacante 10. quæſtione Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 26. §. 20. numero 5.

Numero 92. Et quoad concedentes dimiſſorias ſufficit ſola conceſsio ad incurrendam pœnam, licèt eis vſum non ſit, vt in ſequent. declarat. Sanctæ Congregat. *Vicarius capituli ſede vacante literas dimiſſorias ad ordines conceſsit infra duos menſes à die vacationis; verùm cùm is, cui conceſſæ literæ fuerunt, eis vſus non eſſet, dubitatum fuit, an pœna cap. 10. in fine ſeſsione 23. in hoc caſu locum haberet, Congregatio cenſuit, concedentem incidiſſe in pœnam, licèt is, cui conceſsit, vſus non fuerit, nam actus fuit perfectus quoad concedentem, per quem non ſtetit.*

Quando tamen ex decretis Concilij capitulum, ſeu eius vicarius poteſt dare dimiſſorias, & concedere licentiam ordinandi, poteſt etiam diſpenſare in interſtitijs, ſicut Epiſcopus poſſet, vt per ſumma Bullar. diſtinctione 104. dicentem referri Sanctã Cõgregationem declaraſſe facultatem remittendi interſtitia Epiſcopo competentem ex cauſis comprehenſis in cap. 11. 13. & 14. ſeſſione 23. de reformatione tranſire in vicarium capituli ſede vacante: & ita cenſuit in vna Aſturicenſ. 21. Aprilis 1591. quod tamen videtur accipiendum data ſpeciali commiſſione iuxta ſupra dicta numero 29. & ſequent. quemadmodum requiritur ad concedendum dimiſſorias, ſeu licentiam ordinandi, Pauin. part. 2. quæſtione 10. numero 17. Mandoſ. regul. 24. de malè promotis quæſt. 6. numero 10. Sbroc. lib. 2. quæſtione 41. à numero 4. & Rota in Burgenſ. canon. coram domino Gipſio, vbi 17. Octob. 1586. fuit reſponſum, quòd dimiſſoriæ, &c. R. dimiſſoriæ.

Numero 93. poſt 5. ibi, *de temp. ordin.* & ſumm. Bullar. ſupra ſub num. 1. verſic. ſubnectitur congruè, & q. 11.

Numero 95. ibi, *cap.* 85. *numero* 15. Maiolus de irregul. lib. 4. cap. 2. numero 3. & ſumma Bullar. ſupra 10. quæſtione, & ita mihi dixit D. Fañanus Secretarius S. Congreg. Concilij.

In fine, Quamuis iſta declaratio alias habeatur ſic: *An vicarius capituli ſede vacante poſsit concedere literas dimiſſorias ad primam tonſuram præſentato ad capellaniam ſimplicem, Congregat. cenſuit poſſe, quia non prohibetur dare dimiſſorias ad primam tonſuram, & quia præſentatus eſt arctatus, &c.* Sed poteſt reſponderi, quòd iſtæ rationes ſunt aſsignatæ à collectore declarationum, non verò ab ipſa Congregatione, quę potius videtur fundari in ratione arctationis, vt conſtat ex declaratione infrà adducta num. 102.

Numero 98. Vgolin. de officio Epiſcop. capite 26. §. 20. numero quinto, verſic. & primò.

Numero 102. Aut quando collator vult conferre, ſeu patronus præſentare aliquem, ſed contrarium nouiſsimè tenet Vgolin. dict. §. 20. numero 5. verſic. 2. dicens, quòd vbi collatio beneficij alicui eſſet facienda, vel per electionem, vel præſentationem, vel per concurſum, & neceſſe eſſet habere aliquem ordinem ſacrum, dimiſſorias capitulum licitè concederet, tanquam arctato occaſione beneficij recipiendi. Et videtur à S. Congregat. Concilij approbatum, vt in ſequent. declar. 90.

Numero 104. ibi, 3. diffic. & nouiſsimè Molina dicta diſp. 11. num. 4.

Numero 105. Quamuis ſecundum hoc Nauarrum grauiter reprehendat Molina dicto numero 4. dicens eum proculdubio vehementer errare, cùm potiùs ipſe Molina erret, non aduertens, Concilium ibi intelligendum eſſe de ordinario habente facultatem ordinandi, ſeu dandi dimiſſorias, iuxta ſubiectam materiam. Et nouiſsimè Vgolinus dicto cap. 26. §. 20. numero 6. ait, legatum à latere intra annum dimiſſorias literas ad ordines concedere non poſſe, niſi in caſibus exceptis, nam contra Concilium agere non poteſt, gloſ. communiter recepta in cap. dilectus de præbend. & Nauarr. dict. conſil.

conſil. 27. Qui tamen Vgolin. numer. præcedenti, verſicul. poſtremò malè ait, intra annum teſtimoniales literas de vita, moribus, & huiuſmodi dare poſſe, vbi quis à Romano Pontifice facultatem haberet ſuſcipiendi ordines ab aliquo; quòd enim mores & probitas eius commendari debent, ordinarij teſtimonio nō obſtāte priuilegio, vel reſcripto ei conceſſo, vt in dictò cap. 8. ſeſſ. 23. cautè ob eam rem capitulum faciet, & allegat Nauarr. dicto conſil. 27. ex quo etiam idem ait ſumma Bullarij ſupra 10. quæſt. verſic. Tertio limita, nempe, quòd capitulum ſede vacante poſsit approbare de vita & moribus habentes priuilegium à ſummo Pontifice recipiendi ordines à quouis Antiſtite cum approbatione ordinarij de vita & moribus, quia per talem atteſtationem non eſſet dare literas dimiſſorias, ſed ſolùm literas teſtimoniales idoneitatis, quas dare non prohibetur. Sed certè Nauarr. id non dicit, quòd capitulum poſsit dare huiuſmodi teſtimoniales, cum quibus habens dictum priuilegium poſsit ordinarij; ſed potiùs dicit contrarium: capitulum tamen, & prouiſores dantes dictas teſtimoniales nullas incurriſſe cenſuras, eo quòd non dederunt literas dimiſſorias, neque aliud quicquam fecerunt, quod eis fuerit prohibitum, &c. benè enim ſtat, quòd capitulum non prohibeatur dare dictas literas teſtimoniales, & quòd nihilominus non poſsit cum eis ordinari habens dictum priuilegium, quia requiruntur teſtimoniales ordinarij, quale non eſt ad iſtum effectum capitulum ſede vacante intra annum, vt dixi. Et id iam videtur agnoſcere nuntius Hiſpaniæ: nam quamuis ſoleret ſede vacante Epiſcopali dare dimiſſorias ad ordines, vt à quocunque cum teſtimonio vicarij capituli promouerentur, iam eos non dat ſic: licèt magis ſine fundamento videatur quod modo facit, dat enim dimiſſorias intra annum ſedis vacantis omnibus, etiam non beneficiatis arctatis, vt ab ordinario viciniori, ſeu cum eius teſtimonio & licentia, ab alio quocunque ordinentur. Quod certè eſt expreſſè contra Concilium dicto cap. 8 requirens expreſſè teſtimonium ſui ordinarij, vt quis virtute reſcripti, ſeu priuilegij ab alio promoueri poſsit, & contra dictam clauſulam ſuæ facultatis.

Caput octauum.

NVMER. 2. poſt Hojedam Couar. in cap. alma mater 1. part. §. 11. numer. 13. Segura de Aualos in direct. iudic. Eccleſ. for. 1. part. c. 11. à num. 1. Parlad. differ. 9. §. 1. num. 33 Alexand. Monet. de decim. cap 9. num. 196. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 11. num. 1. Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. libr. 1. par. 1. cap. 16. pag. 270 Vgol. de offic. Epiſc. cap. 4. § 8. numer. 1. vbi tamen in princ. malè ait vigeſimum quintum annum habere debere, iuxta cap. cum in cunctis, §. inferiora de elect. & §. 10. num. 3 Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2 cap. 4. nu. 6. Açor inſtit. moral. 2. part. lib. 3. cap. 43 quæſt. 10. & Auila de cenſur. 1. p. dub. 6.

Numer. 3. poſt Hojed. Couarr. Moſcon. Vgol. dict. § 8. numer. 2. Açor & Auila ſupra.

Num. 5. & Moſcon. ſuprà dicens, quòd nec bigamus effectus clericus poterit eſſe vicarius, niſi prius ſolutus fuerit ab impedimento bigamiæ, ex Franc. dicto numer. 6. & Conrado in templo iudicum libr. 2. cap. 6. de vicar. Epiſcop. §. 1. numer. 2. & 6.

Num. 6. ibi, *Impedim. &c.* Açor dicto cap. 43. quæſt. 10.

Numer. 10. Vnde non eſt verum quod ait Maiolus de irregul. libr. 1. cap. 10. num. 3. quem ſequitur Vgolin. de irregul. cap. 44. §. 5. & candelabrum aureum in appendice, ſeu ſupplemento cap. 2. 6. affert. numer. 7. ſeu 13. citans Abbatem in cap. 1. & gloſſ. in cap. fin. de fil. presbyter. & Felin. in cap. meminimus de accuſ. numer. 7. & Paleot. de noth. & ſpurijs cap. 57. numer. 4. qui id non dicunt; quòd illegitimi non poſſunt eſſe vicarij Epiſcopi ſine diſpenſatione. Nec obſtat eorum fundamentum, quòd illegitimi etiam profeſſi non poſſunt obtinere prælaturam, nec dignitatem, cap. 1. & fin. de fil. presbyt. & ibi Doctores, quia quamuis vicarius Epiſcopi dicatur in dignitate conſtitutus, ita vt poſsit eſſe delegatus Apoſtolicus, Clementin. 2. & ibi gloſſ. & Doctores de reſcript. tamen non habet propriè prælaturam, ſeu dignitatē per ſe, Cardin. dicta Clement. 2. num. 14. & 22. Menoch. conſ. 51. numer. 32. vol. 1. & 257. nu. 7. & 8 vol. 3. Sbroc. lib. 2. quæſt. 22. & dict c. fin. loquitur de dignitatibus & beneficijs Eccleſiaſticis, qualis

non eſt vicariatus Boniſ. dict. Clementin. 2. numer. 38. licèt Abbatiſſa ſeu Prioriſſa dicatur habere dignitatem, cap. indemnitatibus, §. verùm, ibi, à dignitate, & ibi Domin. & Franc. 2. not. l. generali, C. de ſacroſanct. Eccleſ. & ibi gloſ. verb. dignitat. & Felin. in dict. cap. meminimus num. 5. & ſuo modo habet prælationem, ſeu prælaturam, Rebuf. de pacif. poſſeſ. numer. 4. & 67. eſt enim ſuperior monialium, quæ ei obedire tenentur, per eamque proximè regitur & gubernatur monaſterium; & ſic illigitima abſque diſpenſatione Papę non poteſt eſſe talis Abbatiſſa, ſeu Prioriſſa, etiam temporalis contra Man. Rodrig. in ſumm. 2. tom. cap. 29. numer. 12. & quæſt. reg. 1. tom. quæſt 13. artic. 2. vt tenet gloſ. in d. cap. indemnitatibus, §. 1. verb. canonica, & ibi Archidiac. Ioan. Andr. numer. 5. Ioan Mon. à numer. 4. & Prob. ad eum numer. 13. Domin. num. 7. & Franc. 4. Felin. in dict. cap. meminimus numer. 4. Nauar. in Man. cap. 27. numer. 201. Maiol. de irreg lib. 1. cap. 10. numer. 5. & cap. 29. numer. 10. Mandoſ. deſign. grat. tit. de diſpenſ ſuper def. natal. ad fin. Candelaur. in app. ſeu ſupplem cap. 5. numer. 10. ſeu 15. & Suar. 5. tom. diſput. 50. ſect. 5. numer. 15. Quamuis in monialibus non habebat locum conſtitutio Sixti V. vt ipſe declarauit, quæ quoad viros religioſos reducta eſt per Greg. XIIII.

Numer. 14. ibi, *Cap.* 2. & Lorca diſp. 18. de leg. Molin. de iuſt. tract. 5. diſp. 70. Salas de leg. diſp. 12. ſect. 1. & diſput. 16. ſect. 11. Suar eodem tract lib. 1. cap. 11. & lib. 3. cap. 16. & ſequentib. & lib. 4. cap. 15. & nouiſſimè Ceuallos quæſt. 903 à num. 1. dicens, quòd legis publicatio debet fieri per proclama, vel in loco publico in præſentia perſonarum, cùm publicè fieri dicatur quòd fit populis.

Numer. 18. ibi diput. 156. Lorca dict. diſput. 18. de leg. Salas dict. diſput. 12. ſect. 2. & dict. diſp. 16. ſect. 11. & Suar. dict. libr. 4. cap. 15.

Eodem numer. 18. Nec obſtat, quòd in dicta Calagurritana beneficij Sanctorum Iacobi & Andreæ 26. Febr. 1603. coram Lit. fuit reſolutum, quòd *Collatio facta non ſeruata forma motus proprij & indulti eſt nulla, & ligat etiam ignorantes, & etiamſi non ſit publicatus, Gubr. de clauſ. concluſ. 3. numer. 45. & fuit tentum in Papien. bonorum 16. Ian. 1598. coram Pamphilio, & in Pampilonen. Archidiaconatus 10. Decembr. 1593. coram eodem, vbi quòd iſta publicatio, quicquid dicendum ſit in legibus & conſtitutionibus, non requiritur in priuilegijs & indultis ſpecialibus, quæ quoad nullitatem ligant abſque eorum acceptatione. Nec obſtat quòd ſanctiſsimus mandauerit ſuum motum proprium publicari ſolemniter, quia non ideo ſequitur quòd non ligent ante publicationem, ſtante quòd onus publicationis non fuit à Sanctiſsimo per viam conditionis oppoſitum, &c.* Quia hîc non ſumus in priuilegio & indulto ſpeciali, ſed in lege & conſtitutione generali horum regnorum.

Numer. 19. ibi, *Quam futurorum*, & poſt hæc in Congregatione ſtatus Eccleſiaſtici. facta Madriti anno 1608. per procuratorem generalem fuit facta relatio huius meæ opinionis, & Congregatio iudicauit non eſſe neceſſariam dictam publicationem, & capitula debere attendere ad obſeruantiam dicti Breuis abſque diſsimulatione, quæ in aliquibus partibus fuerat, & quòd expediretur ſuper eo mandatum generale nuncij, & daretur procuratoribus Eccleſiarum, abſque eo quod publicaretur, &c. vt habetur in libro dictæ Congregationis ſeſſ. 18. Sed Congregatio non videtur perpendiſſe meum fundamentum, quo videtur iuridicum, & adhuc ſtare; & facit ſimile de excommunicatione, quam non ſufficit eſſe intimatam alicui, vt debeat vitare excommunicatum, niſi ſit publicata, ſeu publicè denunciata, Ioan. Gutierrez can. quæſt. libr. 1. cap. 1. numer. 41. Suar. 5. tom diſput. 9. ſect. 2. numer. 8. & alijs, & in Congreg. dict. ſtatus Eccleſ. anno 1614. ſeſ. 63. ad tollendum huiuſmodi dubium fuit ordinatum, quòd publicaretur Romæ, & in Hiſpania, &c.

Dicto numer 19. in fine. In quo tamen non videtur procedere, etiamſi eſſet publicatum, quia iſte iudex metropolitanus eſt reuera vicarius foraneus, & non generalis, ſeu principalis, vt dicitur infra numer. 30. & 31. & dictum Breue loquitur de officiali, ſeu prouiſore, vel vicario generali, ſeu iudice ordinario, & ſic non habet locum in iudice foraneo & delegato.

Numer. 20. ibi, verb. *Vicarius*, Conrad. in templo iudicum lib. 2. cap. 6. de vicario Epiſcopi, Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 10. de vicarijs, D. Card. Tuſch. à concluſ. 481. lit. V. Açor dicta 2. part. libr. 3. cap. 6. q. 43. 44. 45. & 46. & Molina de iuſt. tract. 5. diſput. 10.

Numer. 21. poſt Sbrocium, Caſſaneus in catalog. glor. mund. 4. part. 4. conſiderat. Parlador differ. 129. numer. 3. Doctor Sahagun in rubrica de officio delegati numero 10 & 11. & in cap. quoniam Abbas eodem titulo, numero 12. & 13.

Leo

Leo dicto cap. 10. & 11. numer. 10. & 11. & cap. 16. num. 62. Moſcon. lib. 1. part. 1. c. 10. pag. 269 & 273. Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 4. § 7. numer. 2. ad fin. & §. 8. numer. 5. & §. 9. numer. 2. & §. 10. ad finem, Rodrig. de modo videndi proceſſum cap 1. numer. 30. Açor dict. lib. 3. cap. 6. quæſt. 12. & cap. 43. quæſt. 5. Molina de iuſt. tract. 3. diſp. 59. num. 2. & d. tract. 5. diſp. 10. num. 1. 3. & 5. cum ſequentib. & diſp. 14. num. 4. & diſp. 26. nu. 7. fin. Baſil. Legionen. de imped. matrim. c. 26. § 6.

Numer. 21. D. Sahagun in d. c. quoniam Abbas numer. 17. Molina dicto tract. 5. diſp. 11. num. 1. & fr. Baſil. ſupra.

Numer. 24. ibi, *Supra numer.* 13. Quintanadueñas de iur. & imperio libr 2. titul. 5. de deleg. iuris num. 14. & Açor dict. cap. 43. quæſt. 5.

Numer. 25. Rodrig. dict. num. 30. & 32. & Molina dict. diſp. 10. num. 1. 3. & 6. & diſp. 14. numer. 4.

Num. 26. Rodrig. dict num. 32. & Molina dicto tractatu 5 diſp 13. num. 3.

Numr. 27. Accedit Bart. in l. 1. §. 1. ad fin. ff. quis & à quo appelletur, quem ſequitur Marant. ſupra num. 8.

Numer. 29. ibi, *Part. 2. diuerſ.* Leo dicto cap. 10. numer. 9. Vgolin. dict. cap. 4. §. 9. num. 2. Rodrig. ſupra num 31. Açor d. lib. 3. c. 45. quæſt. 15. Molina dict. diſp. 10. num. 4. & 6. & 12. & accedit Bart. ſuprà.

Ibid. in fine, Leo, & Açor.

Num. 31. vt per Sahagun in dicto cap quoniam Abbas numer. 18. qui ait, Metropolitano Salmantino cauſas Apoſtolicas delegari frequentiſſimum eſſe, quod ipſe approbat dicens in eo obtinere conſtitutione m dictæ Clement. etſi principalis, quia rectè poſſunt conſtitui duo vicarij principales, ex gloſ. & communi, ibi, vicariumque Compoſtellanum, ordinarium eſſe principalem quoad illam diœceſim, & quoad Epiſcopatus Tuden. Mindonen. Aurien. & Lucen. Salmantinum ordinarium eſſe quoad Epiſcopatus Aſtoricen. Zamorenſ. Salmanticen. Abulen. Ciuitaten. Placentinum, Caurienſ. & Pacen. & quod eo iure vtimur. In quo certè fallitur D. Sahagun, & patet ex dictis; nam dictus iudex Salmantinus nullo modo eſt vicarius principalis & generalis Compoſtellanus, nec eſt, nec eſſe poteſt ordinarius, tum quia non reſidet Compoſtellę, ſed ibi eſt alius vicarius generalis; tum quia ſolum eſt deputatus ad cognoſcendum de cauſis appellationum dictorum Epiſcoporum; & ſic planè eſt vicarius foraneus. Nec conſuetudo aut ſtylus illi committendi cauſas Apoſtolicas quicquam prodeſt, aut valet, cùm ei committantur tanquam vicario generali, & ordinario, cùm tamen non ſit; & ſic per errorem, ad l. ſi per errorem, ff. de iuriſd. omnium iudicum.

Num. 35. ibi, *A num. 11.* Peregrin. ad Rubric. de offic. & poteſt. iudicis deleg. num. 14. Vgolin de offic. Epiſcop. cap. 36. §. 7. & Molina dicto tractatu 5. diſput. 15. numer. 4.

Numer. 36. & Rotam in Toletanam decimarum de Sacedon 26. Febr. 1599. coram domino Peña quæ eſt in nouiſsimis Farin. 555. vbi numer. 1. dicitur, quòd Conſilium Archiepiſcopi Toletani idem eſt cum vicario generali, cuius etiam & Archiepiſcopi idem eſt tribunal d. cap. 2. de conſuet. lib. 6.

Num 39. Ex quibus omnibus conuincitur quod nouiſsimè poſt hæc docet Molina dicta diſput. 10. numer. 5. dummodo aliquis vicarius conſtituatur, vt in loco in tribunali Epiſcopi iudicet cenſeri eum iudicem ordinarium, licèt illi non concedatur iuriſdictio in totam diœceſim, vel licèt Epiſcopus eas ſibi reſeruet, &c. Nam quamuis id verum ſit, cum Epiſcopus aliquas cauſas ſibi reſeruat, ſeu excipit à generali commiſsione, non enim ex eo vicarius deſinit eſſe officialis generalis & ordinarius, ſicut etiam eſt, licèt non habeat commiſsionem ad ea, quæ requirunt ſpeciale mandatum; non tamen eſt verum, cùm non concedatur iuriſdictio in totam diœceſim, nam tunc verè & abſolutè non eſt vicarius & officialis generalis; & ſic nec ordinarius, vt per gloſ. & Doctores in dicta Clement. etſi principalis, & alios ſupra citatos. Nec facit pro Molina cap. penult. de offic. vicarij per eum allegatum, vbi Panormit. & Doctores communiter affirmant vicarium ſolius vrbis Romæ, de quo in eo cap. eſt ſermo, à ſummo Pontifice tanquam Epiſcopo Rom. diœceſis relictum, iudicem fuiſſe ordinarium, licèt iuriſdictionem extra vrbem in totam diœceſim non haberet, vt ibi dicitur. Reſpondetur enim, diuerſum eſſe in vicario Papæ, qui licèt ſit conſtitutus ab eo, vt pote Epiſcopo Romano; tamen eſt conſtitutus à principe habente poteſtatem concedendi ordinariam iuriſdictionem, vt præſit vniuerſali iuriſdictioni vrbis, & ſic cenſetur creatus ordinarius, niſi aliud conſtet ex commiſſione, Maran. dicta 5. diſ. numer. 2. Molina diſput. 14 numer. 3. & alij ſupra.

Nec etiam facit pro Molina Bart. in dicta l. 1. in fine, ff. quis & à quo appelletur, quem ſequitur Marant. dict. diſt. 5. numer. 8. loquitur enim de gerente vices ordinarij in eodem loco, & eodem tribunali, quo conſueuit ipſe ordinarius, & ſic de vicario generali ad totam diœceſim. Vnde etiam non videtur verum, quod ait ibid. Molina num. 10. quòd vbi vltra vicarium generalem præficiuntur alij miniſtri ad certa genera cauſarum, ſeu negotiorum, in eodem tribunali Epiſcopi omnes ſunt ordinarij.

Numer. 40. & Açor dicto libr. 3. cap. 43. quæſt. 5.

Numer. 41. fr. Baſil. Legionen. dicto cap. 26. §. 6.

Num. 45. Vnde etiam tota iuriſdictio erit ordinaria, cùm ſimul cum poteſtate ordinaria, vel poſtea eam ampliando concederetur aliquid requirens ſpeciale mandatum, licèt non vniuerſim, quotieſcumque id occurreret, ſed in aliquo ſingulari euentu, vel in aliquibus ſingularibus euentibus, ſeu ad certũ tempus, contra Molinam dicta diſp. 10. nu. 5. & 8. dicentem, quoad id eſſe iudicem delegatum; licèt quando vniuerſim id concederetur in commiſſione generali per clauſulam additam, aut ſi poſtea ſimiliter per clauſulam eo modo generalem iuriſdictionem illius eodem modo ampliaret, cenſeat illum eſſe iudicem ordinarium.

Num. 47 poſt 620. Mel. Galleg. de cogn. ſpir. c. 20. num. 10. Vgol. dicto cap. 4. §. 7. numer. 2. verſ. 6. Açor dict. libr. 3. cap. 45. quæſt. 6.

Numer. 51. & Molina dicta diſput. 10. numer. 15. qui numer. 3. ait, quòd huiuſmodi vicarij nomine ordinariorum comprehenduntur ſæpe in Concilio Tridentino, & alibi, iuxta rem de qua eſt ſermo, & ſequitur fr. Baſil. Legionen. dicto cap. 26. §. 6.

Num. 52 Gratian. in addit deciſ. 157. num. 5. & fr. Baſil. ſuprà.

Num. 53. in princip. ibi, *Ita tenent*, & ita, nempe, quòd vicarius non poteſt remittere denuntiationes, niſi ei ſpecialiter ſit commiſſum, tenent.

Num. 54. ibi, q. 201. qui tamen in add. ibi ait, S. Congreg. contra cenſuiſſe.

Poſt San. D. Sahagun de matrim. num. 53. dicens, ita à Cardinalium Congregatione declaratum, & ab Eccleſia vbique receptum contra Menoch. Laçar. de monit. ſect. 1. quæſt. 6. nume. 4. Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 60. in princ. num. 5 Gratian. diſcept. forenſ. cap. 83. à numer. 11. Molina dict. numer. 13. dicens praxim ſemper obtinuiſſe, vt nomine ordinarij in illis verbis, *Niſi ordinarius ipſe expedire iudicauerit, &c.* Etiam vicarius generalis Epiſcopi, ſeu prouiſor intelligeretur, &c. & fr. Baſil. Legion. dicto cap. 26. §. 4.

In fine, & ſic ſeruatur, & practicatur, vicarios generales remittere dictas denuntiationes, eſt quia Epiſcopi ſolent id eis mandare, ſeu permittere.

Num. 56. tradit Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 25. num. 55. dicens, quòd Abbates & commẽdatarij in eorum Abbatijs, in quibus ſunt etiam iura Epiſcopalia, dictas denũtiationes ſine ſpeciali conceſſione Apoſtolica remittere non poſſunt, vt in declar. S. Congreg. nullius, ſeu Farſen. & Veronen.

Num. 57. ibi num. 4. Sahag. & Vgol. num. 4. Gratian. 15. Molina & fr. Baſil.

Num. 60. poſt & ex dicta declaratione conuincitur quod dicit Sahagun ſuprà, poteſtatem remittendi denuntiationes ſcholaſtico Salmantino competere, quia quoad ſcholaſticos ordinarius eſt, cognitionemque habet & iuriſdictionem de cauſa matrimonij, &c. Quod certè non eſt verum, nec credo practicari: nam ſcholaſticus quoad id non videtur ordinarius ſcholarum, ſicut nec quoad aſſiſtentiam matrimonij, & adminiſtrationem ſacramentorum.

Num 62. facit cap. fin. de offic. ord. & ibi notata, & per Thom. Sanch. de matrimon. lib. 2. diſput. 40. à numer. 14. Nec impeditur Epiſcopus ea delegare; fr. Baſil. dict. cap. 26. §. 4. & ita ſunt accipiendæ declarationes S. Congregationis dicentes, vicarium generalem Epiſcopi poſſe remittere denuntiationes.

Numer. 65. Leo dict. cap. 10. numer. 12. Quamuis Molina dicta diſput. 10. numer. 5. & 8. videatur nimis reſtringere facultatem eius.

Numer. 96. & Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 4. §. 7. num. 2. in fin.

Numer. 67. & Leo dicto cap. 10. num. 12. 14. & 15. cum ſequentibus, & Vgol. dicto cap. 4 §. 7.

Num. 68. ibi, *Num. 5. & 7.* Leo ſuprà num. 14. Vgol. dict. c. 4. §. 7. num. 2. verſ. poſtremo, (qui tamen malè ait ſufficere generatim concedi facultatem in omnibus caſibus, qui ſpeciale mandatum requirunt, infra dict. cap. qui ad agendum) & Molina de iuſt. tract. 2. diſput. 557. verſic. vltim. & tract. 5. diſput. 6. num. 9.

Num. 72. Rota etiam deciſ. 51. Farin. lib. 1. num. 2. & nouiſſimè Rodriguez de modo

videndi

videndi proceſſum cap.3.numer.30. Molina d.tract.2.diſp.557.§.vlt.& diſput.563.verſic. & probat d l. procurator cui generaliter libera,& d.cap. qui ad agendum §.fin.& dict. l.19. & 7.partitæ.

Num.71.ibi.num 35.& Molin.dicta diſp. 563.verſ.vlt.

Fine, deciſ.Farin.52.num.1.

Numer.75.ibi, *Receptam*, & Molina dicto tract.diſput.573.verſ.quando aliquis non eſt.

Numer 78. Euer. loco. g. ab exc. ad reg. numer.2. & libr.2.cap.27.num.17 ad 5 Suarez de legib. lib 8.cap.19.num.7. & Thom. Sanchez in præc.Decal. lib.1.cap.10.numer. 49.

Num.79. ibi, *Operatur dimiſsionem*, quamuis tunc cùm datur mandatum ad omnia, etiamſi ſpeciale requirant mandatum, cum illa exceptione primam ſententiam teneat Molina dicto tract.9.diſp.10.num 9. & antea tract.2.d.diſp.557.verſic.vlt. malè pro ea citans Couar.d.c.5. num.8.& 9. cùm teneat contrarium dict.num.9.

Num.80. fine,ibi, verſ.14.Vgol.dict. cap. 4.§.7. numer.2. Açor 2. part. libr.3.cap.44. quæſt. 1. & 3. Molina dicta diſput. 10. numer. 8.

Numer.84.ibi,quæſt.4.art.4.& Açor dict. lib.3. cap.44. quæſt.10. dicens, quòd quando vicarius accipit ſpecialem facultatem conferendi beneficia, eo ipſo intelligitur accepiſſe poteſtatem eligendi, inſtituendi, confirmandi, & præſentandi, non tamen è contrario, quia plenior eſt ſignificatio conferendi & prouidendi, quàm eligendi, inſtituendi, confirmandi, & præſentandi.

Num.85.Poſt.Cech. Leo in theſ. for. Eccleſ.cap.10.num.11. & Açor dict.lib.3.c. 44. quæſt.4.& 5. & lib.6.cap.22. quæſt.3.&.cap. 25.quæſt.14.

Poſt Viturien. Et in Bracharen.parochialis 24.Ian. 1605. coram D. Ortembergo, & in Firmana iuriſpatr. 16. Iun. 1608. coram D. Caualler1o, vbi fuit dictum, quòd cùm non agatur de collatione, quam Vicarius nõ poteſt facere,ſed de inſtitutione præſentati, quem vicarius poteſt inſtituere, conſequens eſt, vti coram ipſo poſsit etiam fieri præſentatio, vt actus neceſſario præcedens inſtitutionem, &c.

Num.86. poſt Rebuf. quē ſequitur Vgol. dicto cap.4.de offic.Epiſc.§.7.num. 2.

Numer. 88. ibi 73. Sbrocius in addit. ad quæſt.111.cum Decio conſ.129.lib.1.

Num.90. & refert & ſequitur Sbrocius d. add.ad quæſt.111.lib. 2.

Num.91. ibi, ſuper d.c.3.& refert Sbroc. in addit. ad quæſt.171. lib.2.

Num. 92. & prædictæ declarationi Abulen. conſonat alia data 22.April. 1599. quæ ait: *Congreg. Concilij cenſuit, licere Vicario Capituli ſede vacante inſtituere præſentatum à Patronis.*

Num.93.& ita tenet Vgol.de offic.Epiſc. cap.45. in princ.verſ.2.

Num 94. & nouiſsimè ita tenent Leo in theſaur.for.Eccleſ cap.38. nu.17.& ſequent. Curia Philip. 3 part.§. 2.nu.29.Gratian. deciſ.97. à num.14. Sairus de cenſur.libr.1.c. 9.num.33. Auila eodem tract.2.part.cap.5. diſput.2.dub.1. & Lazarius de monitor.ſect. 1. quæſt.6. à num.1.& quæſt.7.vbi de vicario cap.ſede vacante,qui citat Graff. conſ.6. de ſentent. excommun.

Num. 65. & Leo ſuprà numer. 19. & in locis & prælatis nullius diœceſis ſequitur Lazarius ſect. 1. quæſt. 4.numer. 7. licèt quæſt.8.teneat, Abbates, & alios prælatos exemptos habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem eas concedere poſſe, cum Suarez ſuprà, & Tuſch.concluſ.437.tom.3.lit. E.& Lazarium ſequitur Vgol.dicto cap.45. circa finem.

Numer. 98. ibi, *Litera C.* poteſt etiam dici cum Auila ſupra, quòd illa verba comprehendunt aliam perſonam diſtinctam, ſcilicèt cui Epiſcopus dederit ſpirituale mandatum: nam coniunctio, *Et*, ſuperflua eſſet, niſi coniungeret diuerſas perſonas; coniunctio enim copulatiua ſignificat diuerſitatem copulatorum; Nauar de indulgen.not. 33.num.2.

Numer.99. & eas refert Leo dicto num. 17. & ſequentib. Vel certè dicendum eſt, illam declarationem non placuiſſe Papæ, qui approbauit dictam Elboren. vt in ſeq. declar.64.

Num.101. poſt Card. Imola nu. 19. contra Boniſ.num.44.

Numer. 103. Ad Caſſador.deciſ.9. num. 13. de cauſ. poſſeſ. Ægid. deciſ. 619. in fine, quam ſequitur Rota deciſ. 187. num.6. part. 2. diuerſ. & facit reſolutio in cauſa Bracharenſ. parochialis de Moreira 22. Maij 1604. coram domino Iuſto, quod *commiſſa cauſa præſentationum per Archiepiſcopum Vicario, vt cognoſcat de ea, & de eius dependentijs ſeruatis ſeruandis, & iuſtitiam adminiſtret partibus, habendo reſpectum, qualiter cauſæ in ſuo auditorio habebunt meliorem expeditionem, videbatur commiſſa ordinatio Eccleſiæ per inſtitutionem, &c.* Et in eadem 24. Ian. 1605. coram domino Ortembergo fuit

reſolutum ; quod quando non demandatur nuda cauſæ cognitio , ſed verba poſſunt importare etiam iuſtificationem , poteſt delegatus inſtituere , ſi non agitur de præiudicio alterius quàm delegantis, Abbas in cap ſuper eo num.5.verſ.quartus effectus, de offic delegat & ibi Imola num.11.in fine, & ſeq & ad hoc ſufficit tacitus conſenſus habentis inſtituere , vt valeat inſtitutio facta per delegatum , cùm tractetur de modico præiudicio , attento quòd talis inſtitutio eſt neceſſaria,Abb.dicto cap.ſuper eo num. 5.verſic. tertius effectus , & ibi Imola num. 10. Decius 35. Lambert. lib.2. 3.part. quæſt. 1. articul.9. numer.7.& 8.Quamuis Perez de Lara de anniuerſ. & capell. libr. 2.cap.11. à numer. 15. dicat, quòd iudex delegatus, cui à nuncio cauſa appellationis eſt commiſſa, non faciet collationem , hoc enim ad ordinarium pertinet, ſed mandat ordinario,Cerola in praxi 1. part.verb. delegatus, verſic. 6. Si tamen ordinarius diſtulerit collationē facere , ipſe delegatus confert , argument. cap. prudentiam , §. fin. & cap. ſignificaſti de offici delegat. & hoc ſiue confirmauerit, ſiue reuocauerit ſententiam ordinarij , quia ad ordinarium pertinet facere collationem omnium beneficiorum ſuæ diœceſis , & iudex appellationis ſolum habet pronuntiare iuſtam , vel iniuſtam ſententiam exequendam , vel non , l. eos , C. de appellat. &c. Sed hoc in effectu eſt dicere, quòd iudex appellationis etiam ordinarius, ſeu ipſe nuntius, non poteſt facere dictam collationem, niſi in euentum dilationis ordinarij : quod non videtur verum , nam ad iudicem appellationis totum deuoluitur , etiam collatio, ſeu inſtitutio , cùm ſit debita , & de iuſtitia ad cauſam appellationis ſpectans , & ita practicatur : non enim ſolent nuncij , aut etiā metropolitani, ſicut etiam delegati remitetere collationem, ſeu inſtitutionem ordinario,ſed ipſi eam facere.

Num. 108 ibi,num.83.& Açor dicto lib. 3.cap.44.quæſt. 6.

Num.114. & nouiſsimè tradit Piaſec. in praxi Epiſc.part. 2.c. 5. num.14.

Numer. 120. ibi, quæſt.90.& in addit.ad quæſt. 71. eiuſdem libri in fine , cum Socin. conſ.260.à num.17.lib.2.

Num.121.ibi, *Dict.4 conſ. 6.* Moſcon. de maieſt.milit.Eccleſ.libr.1.par.1.cap.10. pag. 268.& in prop.pag.273. Açor d.lib. 3.c. 43. quæſt.7.& cap.46.ſub.1. quæſt.

Num. 126. Perez de Lara de anniuerſ. & capell.lib.2.c.10 à num. 60.& 67. Vgol. de offic. Epiſc. cap.4.§.14.num. 5. Gratian.deciſ.98. & in addit.eiuſdem,& diſcept.forenſ. cap.127.à num.1.& Açor d.lib.3.c.44.quæſt. 9. & lib.6.cap.25. quæſt.12.

Num.132.ibi, *Man.Rodr.* tenens hanc ſententiam.

In fin.ibi, *Ad quartum*, & eādem declarationem afferunt,& idem tenent ſumma Bullar.Quarant.verb.confeſſor,& Acoſta de Andrada in Bull.Cruc.quæſt.38.Vgol. de offic. Epiſc.cap.7.§.2.nu. 7.& c.20. n.2.3.& 7. & cap.34. num.1.& vide declarationem adductam per Piaſecium in praxi Epiſc.par.2.c.1. num.10.ſeu 9. pag.93. Vnde Magiſter Sacri Palatij in indice librorū expurgād.in Eman. Sa pag.81.num.4. corrigit ſic : *Regulares nō poſſunt laicorum ſecularium , aut etiam clericorum ſecularium confeſſiones audire , niſi à ſuis prælatis ad hoc munus propoſiti obtineant approbationem ab Epiſcopis, in quorum diœceſibus confeſsiones ſunt audituri , &c.* Et numer. 5. ſic:Semel alicubi approbatus non poteſt vbique audire confeſsiones , neque etiam illius pœnitentis, qui habet facultatem eligendi ſibi confeſſarium approbatum , ſed opus eſt approbatione Epiſcopi diœceſis, in qua degit, &c.

Numer. 133.& D. Nuño 3.part.in addit. quæſt.8 art.5.dub.8.

Numer.135 ibi, *Vbi vide*,& fr.Baſil.Legionen.de imped. matrim.cap.26.§.5.& 6.cōtra Auilam de cenſur.2.part. cap. 6. diſput. 3. dub.15

Ibi num.6.& 7.& Auila dicto cap.6.dub. 3. circa finem.

In fin.ibi, *Ab excommunicato*,& contra tenet idem Auila 3. part. diſp.5. dub. 7. cum Enriquez lib.13.cap.7. § 7.

Numer.136 fine ibi, *Quos refert*, & D. Sahagun de matrim.num.80.& fr.Baſil. d.c.26. §.5.& 6.

Num.137.ibi, *D.*34.& fr.Baſil. ibi.

Num.139.ibi,q.34. & Açor 2.par. lib.6.c. 25.quæſt.12.

Num. 140.ibi,q.113.quem ſequitur Vgol. dict.c.4.§.14.ſub num.3.

Num.142. & conducunt tradita per Villar del patronado de Calatayud , 2. part. §.5. à num.4.

Num.143.ibi,& 92.& Açor dict.lib. 3.c. 44.quæſt.15.

Num. 148.ibi,verb. vicarius, Açor dicto lib.3.cap.43.quæſt.5. Molina de iuſt. tract.5. diſp.10. num.7. Vgol.dict.cap 4.§.7. num.2. verſ.17.

Numer.152. poſt Gen.Açor dictâ quæſt. 3.& Molina ſupra, Laçar. de monitor. ſect.1. quæſt.6.num. 10.

Num.

Num. 160. poſt Vgol. & de offi. Epiſcop. cap. 36. §. 7. Seuerol. de remiſ. cap. 32. num. 3. Quintanad. de iuriſ. & imperio lib 2 tit. 5. de deleg iuriſ. num. 3. & tit. vlt. nu. 8. Paramo de orig. inquiſ. lib. 3. quæſt. 2.

Numer. 161. ibi cap. 45. Molina d. tract. 5. diſp. 15. num. 4.

Num. 174. & Gratian. diſcept. forenſ. cap. 127. à num. 25.

Num. 175. poſt gloſ. & Gratian dict. cap. 127. à num. 22.

Num. 176. ibi, *Corraſ. ſuprà*, & Açor dicto lib. 1. cap. 45. quæſt 14.

Numer. 183. & Açor dicto lib. 6. cap. 25. quæſt. 4.

Numer. 185. à num. 702. quem ſequitur Açor d. lib. 3. cap. 28. quæſt. 21.

Caput nonum.

NVm. 2. & Açor inſtit. mor. 1. part. lib. 6. à cap. 19. ad 24.

Numer. 5. & nouiſsimè Perez idem docens ad Rub. de indiuiduis à numer. 89. quamuis Suarez de relig. 1. tom. tract. 5. de ſimonia libr. 4. cap. 28. à numer. 7. dicat, ſimpliciter & in ſe eſſe ſpirituale, &c.

Numer. 6. Açor dicto cap. 19. quæſt. 2. & fr. Raph. de la Torre de relig. 2. tom. quæſt. 100. art. 5. diſp. 6.

Numer. 7. in quo acquiritur ius patronatus, ſicut in Eccleſia, Roch. verb. in Eccleſia quæſt. 4. & Lambert. 1. part. 1. lib. quæſt. 11. art. 11. & idem in collegijs ſcholarium, & alijs locis pijs fundatis authoritate Epiſcopi, Roch. ibi quæſt. 5. & Lambert. artic. 114. Hoſpitalis autem ſeu collegijs, aut loci pij, ſine authoritate Epiſcopi fundati patronatus, & piorum operum ad maritandas puellas, ſeu eleemoſynas pauperum & capellaniarum non collatiuarum, non eſt verè ius patronatus, de quo hic, & in titul. de iur. patron. Sed ius quoddam adminiſtrandi & erigendi illa, & illi dicuntur patroni largè, Roch. & Lambertin. ibidem, & nullo modo eſt ſpirituale, nec materia ſimoniæ, Torre dicta diſput. 6.

Numer. 8. & Peregrin. ſuprà numer. 91.

Num. 9. fin. ibi, *Iuspatron.* Quamuis Suar. dict. libr. 4. cap. 57. num. 13. teneat, eum qui acquirit iuspatronatus ſimoniacè ſpeciali pretio ſoluendo illud, nihilominus verè illud acquirere, nec teneri in conſcientia ad dimittendum illud, quod eſt cõtra dicta iura & Concilium, & cap. præterea, de tranſact. & cap. ea quæ 1. quæſt. 3. & in ſimili dictum eſt ſupra cap. 7. numer. 16. & 1. part. cap. 5. numer. 26.

Num. 10. & Mantica de tacit. & ambig. conuent. lib. 4. tit. 9. à num. 22.

Numer. 11. ibi, *Numer.* 26. Mantica dicto libr. 4. titul. 12. & Açor dicto libr. 6. cap. 20. quæſt 8.

Ibi, *Et tenuit Rot.* in Neapol. iuriſpatr. 11. Maij 1592. coram D. Arigonio apud Pacificum de Saluiano interdicto deciſ. 191.

Num. 13. fin. ibi, num. 12. & Suar. dicto lib. 4. cap. 28. num. 19. & ſeq.

Num. 15. Facit l. 2. §. 1. ff. de hæret. vel act. vend. & quod tradit Laſarte de decim. vend. cap. 4. nu. 39. & cap. 9. num. 38. & ſeq. & Ioan. Gutier. de gabel. quæſt. 61. num. 6. & quæſt. 112. num. 11.

Num. 16. & non recipere dubitationem ait Mantica ſuprà num. 18.

Num. 17. & Mantica dicto tit. 12. numer. 6. & 15.

Num. 22. & Barboſa in l. diuortio, §. ſi vir. ff. ſolut. matrim. num. 57. & 59.

Num. 25. ibi quæſt. 23. num. 74. Peregrin. de iur. fiſci lib. 5. tit. 1 numer. 72. & 121. Farin. in praxi crim. 1. part. quæſt. 25. à numer. 151. Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 2. à num. 32. Cabedo de patronatib. Regiæ coronæ Luſitaniæ cap. 31. Cantera in ſuis quæſt. crim. tit. de quæſtionib. tangent. punitionem delictorum cap. 1. num. 49. & ſeq. Thom. Sanch. lib. 2. cap. 19. quæſt. 11.

Num. 27. ibi, d. num. 7. *In fine*, Farin. dicta quæſt. 25. num 156. & ſeq. Açor 1. part. libr. 6. cap. 26. quæſt. 14.

Num. 30. Couarr. in Rubr. de teſtament. 3. par. numer. 27. Farin. in praxi crim. 3. part. quæſt. 102. num. 158.

Num. 31. poſt. Et ita in vna Lucana iuriſpatr. 27. April. 1607. coram D. Coccino inueni reſolutum, Eccleſiam, de qua ibi, nõ acquiſiuiſſe ſtatum libertatis, quia licèt bona Bernardi patroni fuerint confiſcata, tamen ius patronatus, quicquid dicendum eſſet, ſi ſpectaret ratione villæ vel caſtri, ſub illa cõfiſcatione non comprehenditur, cùm fuerit facta à iudice laico ſecundum veriorem ſententiam gloſſæ in dicta Clement. paſtoralis, vbi Imola numer 70. & 71. & fuit reſolutum in cauſa Agathen. iuriſpar. 1. Martij 1602. coram illuſtriſsimo Pamphilio. Nec obſtare, ſi diceretur, quòd licèt ius patronatus non veniat in cõfiſcatione facta à iudice laico, nihilominus poteſt iudex Eccleſiæ declarare delictũ, & confiſcare bona fiſco Eccleſiæ; & effectus erit, quòd ius patronatus extinguetur,

& Eccleſia remanebit libera ſub Epiſcopi poteſtate, Imola in dicta Clemen.paſtoralis numer. 72. in fine. Nam reſpondetur. quòd delictum non ſit commiſſum in Eccleſiam, & eius patronatus non ſpectet ad Lucretiam ex perſona patris, ſcilicèt tanquam eius hæredem. ſed ſolum tanquam eius filiam, meritò delictum patris ei nocere non debet, ſecundum diſtinctionem Doctorum, de qua per Imolam in repet. l. neceſſarios, §. non aliàs 1. part. numer. 438.& 482.ff. ad Syllan. & ſentit Roch.ſuprà num 72. Syluest.verb. ius patron.quæſt.5. Angel. num. 36. Tabiena 25. & his adſtipulatur, quòd huiuſmodi materia regulatur ſecundum terminos feudi & emphyteuſis, Roch. ſupra, Cardinal. in Clement.plures numer.8.de iure patron. & in feudo & emphyteuſi Doctores admittunt prædictam diſtinctionem, Iaſſ in l. 2. numer. 192. C. de iur. emphyteu. Molina de Hiſpaniæ primogen. libr. 4. cap. 11. numero 3.

Num. 32. fine ibi, *Ampliat.* 2. Genuen.in praxi cap.104.numer 4. Mantica de tacit.& ambig.conuent lib.5.titul.15.numer.39. & tit.16. numer. 25. Açor dict. cap. 20. quæſtion.8.

Numer. 34. poſt. Mol. & Torre dicta diſput. 6.

Fine, è conuerſo verò, quando bona eſſent annexa & acceſſoria iuri patronatus, vt quia fundator voluit, quod qui eſſet patronus, poſsideret talia bona, vendi non poſſent ea bona, quia eſſet vendere ius patronatus, quod eſt principale, & ſine quo illa bona trãsferri nõ poſſunt, quicquid dicat Suar. dicto libr.4.cap.23.num.21.& ſeq.& diſtinguit Torre ſupra ad finem.

Num.36. Leo in theſaur. for.Eccleſ.cap. 21. numer.1. & 25. Piaſec in praxi Epiſcop. part.2.cap.5.num.5. Leſsius de iuſt.& iur.lib. 2.cap.34.dub.5.& Açor dict lib.6.cap. 19. quæſt.4.cum ſequent. Vgol.de offic.Epiſcop. cap.51.num.6.

Num. 41. ibi ad finem,& in cap.fin.de cõſuet.ſect.6.num.5.

Numer.45 & Azeued.conſ.10 num.13.

Numer.51,ibi,dec. 259.& in nouiſ. Farin. 565.

Fine, Leo dicto cap.11.numer. 1.& Grat. diſcept.forenſ.cap.177.num.26.& 27.

Num.61.& conſ.90. numer. 28.lib. 1.cui videtur accedere Gratian. dec. 177. num. 28.

Num.66. & nouiſsimè tenet Genuenſ. in praxi cap.101.num.1.dicens, quòd ius patronatus relictum familiæ, ſeu illis de familia, extinctis illis non extinguitur, ſed tranſit ad hæredes vltimi de illa familia, niſi ex verbis fundatoris appareat, ipſum limitare voluiſſe ius patronatus, vt ad alios non tranſiret quàm ad expreſſos, &c.

Num 68.& deciſ.535.nouiſsim.Farin nu. 1.& 2. & Gratian.deciſ.177. à num.1.

Num.69. ibi nu.7.& Gratian.deciſ. 117. à num.13.

Num.70.ibi, *Referunt*, & ſequitur Grat. ſupra num.17.

Num.72.num.210.dic numer.209. quem vide.

Num.76.ibi Rota,Thanis deciſ. 20. & in vna Florentina de Artilba coram D. Chiſanen. 22.Martij 1560.

Numer.77.& in dicta Florentina 27.Maij eiuſdem anni.

Num. 80.& vide nouam conſtitutionem Clementis VIII. præſcribentem normam dandæ licentiæ ab ordinario ad ædificanda regularia monaſteria datam 23.Iulij 1603. quam ponit ſumm.Bull.Quaranta verb.monaſteria & conuentus,& Man.Rodrig.in collect. priuilegiorum regularium bulla 18. Clem. VIII.pag.1128. & habetur in Compend. conſtit.Caſtell.fol.mihi 225.

Et an in Eccleſijs regularium poſsint fundari capellaniæ, ſeu capellæ,& acquiri ius patronatus in eis pro clericis ſecularibus, vide 7. part.cap.10.num. 5.

Num.82. *Cap.61.num*, 10. dic cap.61. ſeu 63 à num.1. L 60 d.c.21.à num.3.

Num.83. ibi, *A num*, 19.& concluſ. 753. nu.47. Farin. in praxi crim.1. par.1. quæſt. 47. num.133. & de teſtibus ſic intelligendus quæſt. 69. numer. 132. iuncto numer. 134. & ſeq.

In fine,ibi.*Cap.5.num.*41.& deciſ.580.nouiſsim. Farin.num. 5.

Sed iſta verba à verbo, quamuis etiam, ſunt hîc delenda,& ponenda infrà num.85.

Numer.85. idem fuit reſolutum in Spoletana iuriſpatron. 3.Iul.1589.coram Bubalo nouiſſ.Farin.520.& in Pampilonen. beneficij de Ianci 10. April. 1595. coram Mantica d.nouiſſ. Farin.526. & in Aretina capellaniæ 10. Martij, & Vercellen. beneficiorum 23. Iun. 1595. coram Seraphino, & in Aurien. parochialis 5.Decemb.1605. coram Mançanedo, & in Fauentina capellaniæ 27. Iun. 1608. coram Peña fuit reſolutum, quòd *Licèt ius patronatus in antiquis probetur per publicam vocem & famam, id tamen habet locũ, quando cum fama concurrit longa poſſeſsio præſentandi, quæ ad minus debet eſſe quadraginta annorum, vt fuit deciſum in Barchinonen. vnicus*

nis 5. Decembr. 1597. coram Gipſio, & in Lucana iuriſpatronatus 7. Maij 1604. coram Coccino, & ſæpe alijs. Et in Mediolanen. iuris patronatus 4. Nouembr. 1609. coram Ortembergo, quòd conſtat de iure patronat. Fęl. Caſtilioni; nam probatur ex forma iuncta longiſsima quaſi poſſeſsione, alijſque indicijs & adminiculis, iuxa doctrinam Baldi in l. cum ſuper, de reiuen. Dec. conſil. 126. numer. 3. & 117. numer. 3. Lambert. libr. 1. part. 2. quæſt. 10. art. 4. numer. 13. Caſſador. deciſ. 2. de probation. cum alijs, & ſufficit quaſi poſſeſsio quadraginta annorũ, vt declarauit Congreg. Concilj, & tenuit Rota in Barchinonen. vnionis 5. Decemb. 1597. coram Gipſio.

Quamuis etiam ſolam famam ſine poſſeſsione probare iuspatronatus in antiquis velit Menoch. dicto conſ. 336. num. 14. & 15. lib. 4. & d. præſumpt. 9. lib. 3. 3. numer. 11. Contra quem etiam eſt deciſ. Rotæ in Brachar. parochialis 1. Iul. 1592. ſuprà relata cap. 5. numer. 41. & deciſ. 580. nouiſs. Farinac. num. 5.

Numer. 86. in fine. Quæ deciſio Pampilonen 10. April. eſt d. deciſ. 529. 337. nouiſ Farin & deciſ. 20 Nouemb. eſt 335. & Vercellen. capellaniæ 7. Maij 1601. coram Millino dec. nouiſ. Farin. 643. n. 2. & 3. idem etiã fuit reſolutum in d. Pampilonen. 19. Martij 1604. corã Coccino, etiam quòd Epiſcopus eſſet in cauſa. Nam fuit reſponſum, quòd tũc requiruntur exactæ probationes, quando Epiſcopus eſt in cauſa, ex quo agit pro libertate Eccleſiæ; ſed in præſenti non eſt in cauſa, vt vendicet libertatem beneficij, quia ex ſuccũbentia Catherinæ non reſultat libertas beneficij, ſed ius patronatus acquiritur vniuerſitati de Ianci. cui fuit conceſſum, licèt conceſsio non habuarit effectum, ex quo receptum eſt beneficium, eſſe de iure patronatus Catherinæ, &c.

Num. 87. ibi, *Et fuit reſolutum in Feſulana iuriſpatron. 7. Febr. 1583. coram Bubalo; ſcilicet ex enuntiatiuis in pluribus inſtrumentis antiquis benè probari iuſpatron. Ferretus conſ. 293. numer. 7. &c.*

Ibi, *Conſ. 959. num.* 29. Cabedo de patron. Regiæ coronæ cap. 34. num. 4. & Genuen. in praxi cap. 61. ſeu 63. num. 25. & cap. 100. nu. 11. & 12.

Num. 90. Caurien. ſeu d. Gerunden. Fine, idem in alia Gerunden. beneficij de Ceruiano 15. Decembr. 1599. coram Seraphino, & 3 Decemb. 1601. coram Lita, vt in deciſ. 540. & 541. nouiſ. Farin.

Num. 91. idem in Iacenſ. portionis 16. Decembr. 1602. coram Millino, & in Comen. iuriſpatron. 5. Maij 1603. coram Peña, & in Bononienſ. iurispatr. de Marſilijs 16. Ian. & 27. Iun. 1608. coram Sacrato, & confirmatũm 19. Decembr. eiuſdem anni coram Mançanedo, & 6. Nouemb. 1609. corã Ortembergo, & in Lucana capellaniæ 14. Decembr. 1609. vbi, *Quòd ius patronatus probatur ex enunciatiuis antiquis à diuerſis ſubſtantijs, & in diuerſis inſtrumentis contentis, quæ habent vim famæ, vt ſæpe fuit deciſum. Nec obſtat Concilium ſeſſ. 25. cap. 9. quod circa iura patronatus priuatorũ nihil innouauit, ideoq; ſtatur ordinariæ probationi. Secundò, licet eſſet communitatis, tamen ceſſat vſurpationis præſumptio ex aſſertione Epiſcopi in inſtitutione anni 1401. vbi Epiſcopus agnouit dotationem. Secundò ex præſentatione anni 1451. in qua, vt notarius teſtabatur in actu præſentationis & inſtitutionis, fuerat productum inſtrumentum fundationis capellaniæ: ex ſimilibus enim allibus arguit legitimum titulum iurispatr. & ceſſare præſumptionem vſurpationis in communitate, reſpondit Rota in Lucana plebis 11. Martij 1591. coram D. Gipſio.* Et in Firmana altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram D. Marcomontio fuit reſolutum, quòd inſtitutio, &c. R. inſti. iurispat.

Num. 92. Leo cap. 21. num. 5.

Numer. 96. cuius eſt alia ſimilis eiuſdem cauſæ 6. Febr. eiuſdem anni, & nouiſs. Farin. 527. & alia 1. Mart. 1599. coram eodem Orano 543.

Num. 97 ibi, *Sine fundamento*, & conuincitur ex declaratione 12. infrà adducta num. 141. & per Leonem cap 21. nu. 8.

Numer. 98. *Vbi à numer.* 15. ait, dele vſque ad, &c.

Numer. 99. Quæ deciſio poſt hæc eſt impreſſa in nouiſ. Farin deciſ. 564. Sed poſteà fuit reuocata 21. Martij & 17. Nouemb. 1603. coram D Peña, nam reſpectu probationis priuilegij requiſiti in limine fundationis nihil fuit innouatũm à Concilio ſeſſ. 25. cap. 9. quod ſolum loquitur de probando titulo, qui fit ex fundatione, vel dotatione, quæ ſunt veræ originales & productiuæ cauſæ iurispatr. Lambert. lib. 1. part. 1. quæſt. 6. artic. 2. & quæſt. 10. non autem requiſito in Eccleſijs conuentualibus, quòd eſt qualitas vel accidens extrinſecè adueniens iuripatronatus iam creato, cuius probationem in diſpoſitione iuris communis reliquit. l. commodiſsimè delib & poſth. Nec Concilium ſubſtituit priuilegia, quæ proueniunt ex fundatione, vel dotatione legitimè probata. Put. deciſ 379. & 372. libr. 2. quæ facilè concedi ſolent.

ſolent, poſtquam quis fundauit & dotauit beneficium, vt homines ad ea fundanda faciliùs inducantur, ſed ſuſtulit iurapatron. ex priuilegio competentia, ex quibus fuit reſponſum ad Pariſium conſ. 114. nu. 13. & 14. lib. 4. & ita dicta die 11. Maij, & d. die 17. Nouembr. concluſum fuit probari dictum priuilegium requiſitum in limine fundationis: nam tale priuilegium in antiquis, prout in caſu propoſito, poteſt probari per publicã vocem & famam, Put. deciſ. 366. lib. 2. quam famam in hoc caſu probant duo teſtes, & coadiuuatur ex dictis aliorum teſtium, & cum ea concurrunt enuntiatiuæ antiquæ in literis Alexand. VI. de anno 1493. & 1497. & concurrunt præterea plures coniecturæ relatæ in ſecũda deciſ. corã Orano 12. Septemb. 1588. præſertim cum non eſſet neceſſaria probatio priuilegij per ſcripturam, l. ſi ſolennibus, C. de fide inſtrum. &c. Nec obſtare, quòd negatiua non conceſsiònis, vel non exiſtentis priuilegij in limine fundationis probaretur ex perquiſitione facta in regiſtro, quia nõ fuit benè facta, nec in omnibus regiſtris, in quibus priuilegium notari potuiſſet, & licèt eſſet facta in omnibus regiſtris, quæ nunc extant, adhuc non remanebat probata negatiua, cùm non eſſet exploratum, nulla regiſtra, aut libros illius temporis deperdita fuiſſe; cùm tamen & temporis antiquitas, & varij caſus, & vrbis direptio tempore Clementis VII. arguerent nulla de iſtis ſcripturis publicis amiſſa fuiſſe: quo caſu per diligentias factas in regriſtris non probatur negatiua, Afflict. deciſ. 13. num. 9. 10. conducit deciſio Rotæ in cauſa Regien. prioratus 9. Maij, & 23. Iun. 1586. coram Pamphilio in nouiſſ. Farin. 563. 573. & 574. & refert Genuenſ. cap. 100. num. 19.

Num. 100. Quæ deciſ. eſt in nouiſſ. Farin. 788.

Num. 102. ibi, *Parochianus*, & antea in eadem coram eodem 4. Iun. & 15. Decembr. 1593. vt in deciſ. 589. & 590. nouiſ. Farin. & in nullius Archipresbyteratus 2. Maij, & 1. Iul. 1588. coram D. Pamphilio, vt in deciſ. 580. & 579. & in Bonon. iuriſpatr. 20. Mart. 1589. coram Gipſio, vt in deciſ. 581. licèt in vniuerſitate parua, & iure patronatus villæ exiguæ contrarium dictum fuiſſet in Apru:inen. iuriſpatr. 27. Febr. 1589. coram Bubalo, vt in deciſione 569.

Ibi dec. 16. *Num.* 6. die deciſ. 61. ſeu 63. num. 6. & cap. 100. num. 17.

Ibi 1593. *Coram D. Pamphilio*, ſeu potius in dicta nullius Archipresbyteratus.

In fine, ſcilicet nu. 7. & cũ Flam & Goçal. tenet Gratianus diſcept. forenſ. cap. 168. num. 23.

Num. 106. ibi, 545. quæ in nouiſ. Farin. eſt 577. licèt non integra.

Num. 110. & in Vercellen. beneficiorum 23. Iun. 1595. coram Seraphino dictum fuit, probationem poſſeſſionis præſentati vltra centum annos, licèt non faciat immemorialem iuxta opinionem Rotæ, tamen videri eſſe aut maioris, aut ſaltem non minoris efficaciæ, cùm probatio immemorialis longè ſit debilior, iuxta terminos gloſſæ in cap. 1. de prębend. in 6. & ita poteſt procedere votum eiuſdem Ser. in Bononien. de Vãguano, quod eſt deciſ. 583. nouiſ. Farin.

Numer. 111. Veronen. ibi, &c. vt in deciſ. 713. nouiſ. Farin. & Pacifici de Saluiano interdicto 14. nume. 5. qui id etiam dicit inſp. 1. cap. 6. numer. 14. & in propoſito eam allegans Genuenſ. cap 100. num. 9.

In fin idẽ in Aquitanen. beneficij 29. April. 1602. coram D Ludouiſio relata vlt. part. c. 23. num. 238.

Num. 112. Quæ eſt 717. nouiſ. Farin.

Num. 113. ibi, 2. *Maij* 1588. *coram Illuſtriſſimo Pamphilio*, (quæ eſt in nouiſ. Farin. 580. & confirmata deciſ. 579.)

Ibi 15. Dec. 1593. quæ eſt in dict. nouiſ. Farin. 590.

Ibi, *ſeu nullius*, & ſequitur Gratian. diſcept. forenſ. c. 168. à num. 20.

Fine, Et quod illa probatio requiratur pro forma, nec poſsit adimpleri per ęquipollẽs, vt cenſuit S. Congreg. tradit. etiam Leo dicto cap. 11. num. 6. & fuit tentum in cauſa Britonorien. S. Columbani 24. Ian. 1601. coram Lancelloto, vt in deciſ. 557. nouiſſ. Farin. & in vna Iacen. parochialis 27. Iun. 1603. coram Cardinali Pamphilio, & fuit etiam dictum in Pamphilonen. iuriſpatron. 4. Ian. 1605. coram eodem D. Lancelloto, & loquitur iſta deciſ. etiam. caſu quo concurrebat cum vniuerſitate perſona particularis, in qua non datur præſumptio vſurpationis, quod eſt cõtra Menoch. dicta pręſumpt. 90. lib. 3. à num. 15. dicentem id non habere locum, quando cum ijs perſonis, ſeu communitatibus adeſt perſona, in qua ceſſat vſurpationis ſuſpicio, &c. Cuius ſententia ſequuta eſt Rota in cauſa Aurien. parochialis del Pao. 5. Decemb. 1605. coram D. Mançanedo, in qua Domini dixerunt ceſſare vſurpationis præſumptionem in parochianis (in quibus aliàs adeſt) cùm habeant tantùm quartam partem iuriſpatronatus; aliæ verò tres ſint penes tres patronos diſtinctos, in quibus non cadit talis præſumptio, cùm non ſint barones, vel domini

domini temporales loci, qui pro ipſorum intereſſe non paſsi fuiſſent talem vſurpationem, præſertim quia etſi parochiani non preſentaſſent, Eccleſia non remaneret libera. Vlterius, quia cùm in alijs tribus patronis ceſſet dicta vſurpationis ſuſpicio, & illis competat huiuſmodi ius patronatus ex fundatione, ſequitur quòd illi tres ſunt præferendi, argum l. Sancimus, §. ſin autem ampliores, vbi gloſ. C. de donat. Abb. in l. ad officium, C. communia de iud. Capic. deciſ. 36. num. 1. & 2. & nouiſsimè in Firmana altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram D. Marcomontio ſupra relata num. 91. & in Feſulana parochialis 8. eiuſdem menſis & anni coram D. Cauallerio, vt deciſ. ſeq. 134.

Rurſus, illa probatio per ſcripturas authenticas requiritur pro forma in iure patr. vniuerſitatum & perſonarum ſuſpectarum, vbi ſolùm probatur per præſentationes tēporis immemorabilitas propter præſumptionē vſurpationis, ſecus vbi conſtat de titulo ex fundatione, vel dotatione per teſtes, aut alias probationes legitimas: nam Concilium ſolum ſtatuit, quòd titulus iuriſpatronatus oſtendatur ex authentico documento, cuius appellatione continentur non ſolum inſtrumenta, ſed etiam teſtes, præſumptiones, & probationes à iure approbatæ, gloſ. verb. documentis in l. 1. de except. in 6. & ibi Archidiac. & reliqui Doctores, qui cum ea tranſeunt, & patet ex ipſo verbo documenti, quòd, vt ait Calepinus verb. documentum, idem quod admonitio, probatio, exemplum; quod nos aut doctiores reddit, aut certiores, aut prudentiores, &c. Et dicta præſumptio vſurpationis ceſſat, vbi adſunt legitima documenta fundationis, vel dotationis. Ita in vna Lucana plebis 13. 22. Iun. 1590. & 11. Martij 1591. coram D. Gipſio, vt in deciſ. 542. & 800. nouiſ. Farin. & tradit Genuenſ. in praxi cap. 100. numer. 16. licèt Leo dicto cap. 21. num. 2. dicat, authenticū documentum, ex quo probari poteſt ius patron. eſſe publicam ſcripturam, cui creditur ſine alio adminiculo, vel iure aut conſuetudine ſpeciali, cap. cùm dilectus de fide inſtrument. Innocen. in cap. 1. num. 2. eodē tit & Bart. in l. ſi quis, in repet. §. ſi initium num. 5. ff. de edendo, & S. Congreg. Concilij cenſuiſſe requiri pro forma, vt probatio fiat per authenticas ſcripturas, vt in deciſ. manuſcriptis ſuper d. cap. 9. in verb. authenticis ſcripturis, & Rota in nouiſ. deciſ. 199. numer. 4. part. 2. quod etiam vult Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. numer. 5. & ſequent.

Sed dictum cap. dilectus, Innoc. & Bart. non loquuntur de documento, ſed de inſtrumento authentico, quòd dicunt eſſe eam ſcripturam, cui creditur ſine alio adminiculo de iure, vel conſuetudine, & S. Congreg. in illis declarationibus ſuper verb. authenticis ſcripturis loquitur, vt patet de probatione præſentationum continuatarum, vbi per eas probatur ius patronatus, quæ debēt probari authenticis ſcripturis, vt ibi dicitur.

Numer. 114. ibi, dict. cap. 16. 61. Cabedo deciſ. 34.

Fine, & aduertendum eſt, quod ait dict. Genuen. in man. paſtorum cap. 39. num 3. peccare Epiſcopum grauiter inſtituentem præſentatos à patronis abſque probatione tituli, iuxta Concil. Trident d. c. 9. ſeſſ. 25. de reform. cùm tractetur de re graui, de redigendo beneficium liberum in ſeruitutem, iuxta Caiet. in ſumm. in verb. Epiſcoporū peccata, quocirca Epiſcopum debere eſſe fortem, quando petuntur inſtitutiones à dominis locorum, & alijs potentibus, vt faciat probari titulū, & ſibi conſtituat Deum eſſe præferendum cunctis hominibus; & notandum, quòd poteſt Epiſcopus compellere patronum non obſtante quaſi poſſeſsione & inſtitutione ad oſtendendum titulum, Federic. conſ. 213. quod aptius fit in inſtitutione. Hæc Genuenſ.

Numer. 117. in deciſ. Plac. vbi allegat Oldrald. conſ 226. die 3 26.

Fine, & Genuenſ. in praxi cap. 100. numer. 1.

Num. 118. ibi, 1559. 1566 fine, cōſonat etiā prædictis alia declaratio S. Congreg. Concilij in vna Bracharen. quæ ſic ait; *Commendatarius monaſterij S. Andreæ de Vilarreal Marchioni eiuſdem loci ſuo nepoti patronatum vnà cum priore & monachis, & ius præſentandi ad plures Eccleſias parochiales donauit ſubſecuta confirmatione pænitentiariæ Sanctiſſ. cum clauſulis ampliſsimis, videlicet, quòd dictum ius patronatus cenſeri debeat laicorum; ac ſi ex vera dotatione & fundatione in huiuſmodi beneficijs requiratur contrarius; quaſi iuris patronatus Eccleſiaſtici ſit, Congreg. cenſuit, ius patronatus hoc ex donatione monaſterij facta Marchioni, & confirmatum à pœnitentiaria cenſeri acquiſitum ex priuilegio, non obſtantibus illis clauſulis, ideò ſublatum eſſe à Concilio, & quatenus ius patronatus hoc adhuc validum manſerit, cenſendum Eccleſiaſticum, quia ab Eccleſia proceſsit.* Et in iſta cauſa Bracharen. iuriſpatronat. 7. Maij 159. coram Seraphino Rota reſoluit iſtud ius patronatus tanquam

non eſt vicariatus Bonif. dict. Clementin. 2. numer. 38. licèt Abbatiſſa ſeu Prioriſſa dicatur habere dignitatem, cap. indemnitatibus, §. verùm, ibi, à dignitate, & ibi Domin. & Franc. 2. not. l. generali, C. de ſacroſanct. Eccleſ. & ibi gloſ. verb. dignitates, & Felin. in dict. cap. meminimus num. 5. & ſuo modo habet prælationem, ſeu prælaturam, Rebuf. de pacif. poſſeſ. numer. 4. & 67. eſt enim ſuperior monialium, quæ ei obedire tenentur, per eamque proximè regitur & gubernatur monaſterium; & ſic illigitima abſque diſpenſatione Papæ non poteſt eſſe talis Abbatiſſa, ſeu Prioriſſa, etiam temporalis contra Man. Rodrig. in ſumm. 2. tom. cap. 29. numer. 12. & quæſt. reg. 1. tom. quæſt 13. artic. 2. vt tenet gloſ. in d. cap. indemnitatibus, §. 1. verb. canonica, & ibi Archidiac. Ioan. Andr. numer. 5. Ioan Mon. à numer. 4. & Prob. ad eum numer. 13. Domin. num. 7. & Franc. 4. Felin. in dict. cap. meminimus numer. 4. Nauar. in Man. cap. 27. numer. 201. Maiol. de irreg lib. 1. cap. 10. numer. 5. & cap. 29. numer. 10. Mandoſ. deſign. grat. tit. de diſpenſ ſuper def. natal. ad fin. Candelaur. in app. ſeu ſupplem cap. 5. numer. 10. ſeu 15. & Suar. 5. tom. diſput. 50. ſect. 5. numer. 15. Quamuis in monialibus non habebat locum conſtitutio Sixti V. vt ipſe declarauit, quæ quoad viros religioſos reducta eſt per Greg. XIIII.

Numer. 14. ibi, *Cap. 2.* & Lorca diſp. 18. de leg. Molin. de iuſt. tract. 5. diſp. 70. Salas de leg. diſp. 12. ſect. 1. & diſput. 16. ſect. 11. Suar eodem tract lib. 1. cap. 11. & lib. 3. cap. 16. & ſequentib. & lib. 4. cap. 15. & nouiſſimè Ceuallos quæſt. 903. à num. 1. dicens, quòd legis publicatio debet fieri per proclama, vel in loco publico in præſentia perſonarum, cùm publicè fieri dicatur quòd fit populis.

Numer. 18. ibi diput. 156. Lorca dict. diſput. 18. de leg. Salas dict. diſput. 12. ſect. 2. & dict. diſp. 16. ſect. 11. & Suar. dict. libr. 4. cap. 13.

Eodem numer. 18. Nec obſtat, quòd in dicta Calagurritana beneficij Sanctorum Iacobi & Andreæ 26. Febr. 1603. coram Lit. fuit reſolutum, quòd *Collatio facta non ſeruata forma motus proprij & indulti eſt nulla, & ligat etiam ignorantes, & etiamſi non ſit publicatus, Gabr. de clauſ. concluſ. 3. numer. 45. & fuit tentum in Papien. bonorum 16. Ian. 1598. coram Pamphilio, & in Pampilonen. Archidiaconatus 10. Decembr. 1593. coram eodem, vbi quòd iſta publicatio, quicquid dicendum ſit in legibus & conſtitutionibus, non requiritur in priuilegijs & indultis ſpecialibus, quæ quoad nullitatem ligant abſque eorum acceptatione. Nec obſtat quòd Sanctiſſimus mandauerit ſuum motum proprium publicari ſolemniter, quia non ideo ſequitur quòd non ligent ante publicationem, ſtante quòd onus publicationis non fuit à Sanctiſſimo per viam conditionis oppoſitum, &c.* Quia hîc non ſumus in priuilegio & indulto ſpeciali, ſed in lege & conſtitutione generali horum regnorum.

Numer. 19. ibi, *Quam futurorum*, & poſt hæc in Congregatione ſtatus Eccleſiaſtici facta Madriti anno 1608. per procuratorem generalem fuit facta relatio huius meæ opinionis, & Congregatio iudicauit non eſſe neceſſariam dictam publicationem, & capitula debere attendere ad obſeruantiam dicti Breuis abſque diſsimulatione, quæ in aliquibus partibus fuerat, & quòd expediretur ſuper eo mandatum generale nuncij, & daretur procuratoribus Eccleſiarum, abſque eo quod publicaretur, &c. vt habetur in libro dictæ Congregationis ſeſſ. 18. Sed Congregatio non videtur perpendiſſe meum fundamentum, quo videtur iuridicum, & adhuc ſtare; & facit ſimile de excommunicatione, quam non ſufficit eſſe intimatam alicui, vt debeat vitare excommunicatum, niſi ſit publicata, ſeu publicè denunciata, Ioan. Gutierrez can. quæſt. libr. 1. cap. 1. numer. 41. Suar. 5. tom. diſput. 9. ſect. 2. numer. 8. & alijs, & in Congreg. dict. ſtatus Eccleſ. anno 1614. ſeſ. 63. ad tollendum huiuſmodi dubium fuit ordinatum, quòd publicaretur Romæ, & in Hiſpania, &c.

Dicto numer. 19. in fine. In quo tamen non videtur procedere, etiamſi eſſet publicatum, quia iſte iudex metropolitanus eſt reuera vicarius foraneus, & non generalis, ſeu principalis, vt dicitur infra numer. 30. & 31. & dictum Breue loquitur de officiali, ſeu prouiſore, vel vicario generali, ſeu iudice ordinario, & ſic non habet locum in iudice foraneo & delegato.

Numer. 20. ibi, verb. *Vicarius*, Conrad. in templo iudicum lib. 2. cap. 6. de vicario Epiſcopi, Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 10. de vicarijs, D. Card. Tuſch. à concluſ. 181. lit. V. Açor dicta 2. part. libr. 3. cap. 6. q. 43. 44. 45. & 46. & Molina de iuſt. tract. 5. diſput. 10.

Numer. 21. poſt Sbrocium, Caſſaneus in catalog. glor. mund. 4. part. 4. conſiderat. Parlador differ. 129. numer. 3. Doctor Sahagun in rubrica de officio delegati numero 10 & 11. & in cap. quoniam Abbas eodem titulo, numero 12. & 13.

Leo

Leo dicto cap. 10. & 11. numer. 10. & 11. & cap. 1e. num. 62. Moſcon. lib. 1. part. 1. c. 10. pag. 269 & 273. Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 4. § 7. numer. 2. ad fin. & §. 8. numer. 5. & §. 9. numer. 2. & §. 10. ad finem, Rodrig. de modo videndi proceſſum cap 1. numer. 30. Açor dict. lib. 3. cap. 6. quæſt. 12. & cap. 43. quæſt. 5. Molina de iuſt. tract. 3. diſp. 59. num. 2. & d. tract. 5. diſp. 10. num. 1. 3. & 5. cum ſequentib. & diſp. 14. num. 4. & diſp. 16. nu. 7. fin. Baſil. Legionen. de imped. matrim. c. 16. § 6.

Numer. 21. D. Sahagun in d. c. quoniam Abbas numer. 17. Molina dicto tract. 5. diſp. 11. num. 1& fr. Baſil. ſupra.

Numer. 24. ibi, *Supra numer.* 13. Quintanaduenas de iur. & imperio libr 2. titul. 5. de deleg. iuris num. 14. & Açor dict. cap. 43. quæſt. 5.

Numer. 25. Rodrig. dict. num. 30. & 32. & Molina dict. diſp. 10. num. 1. 3. & 6. & diſp. 14. numer. 4.

Num. 26. Rodrig. dict num. 32. & Molina dicto tractatu 5 diſp. 13. num. 3.

Numr. 27. Accedit Bart. in l. 1. 6. 1. ad fin. ff. quis & à quo appelletur, quem ſequitur Marant. ſupra num. 8.

Numer. 29. ibi, *Part. 2. diuerſ.* Leo dicto cap. 10. numer. 9. Vgolin. dict. cap. 4. §. 9. num. 2. Rodrig. ſupra num 31. Açor d. lib. 3. c. 45. quæſt. 15. Molina dict. diſp. 10. num. 4. & 6. & 12. & accedit Bart. ſuprà.

Ibid. in fine, Leo, & Açor.

Num. 31. vt per Sahagun in dicto cap quoniam Abbas numer. 18. qui ait, Metropolitano Salmantino cauſas Apoſtolicas delegari frequentiſsimum eſſe, quod ipſe approbat dicens in eo obtinere conſtitutionem dictæ Clement. etſi principalis, quia rectè poſſunt conſtitui duo vicarij principales, ex gloſ. & communi, ibi, vicariumque Compoſtellanum, ordinarium eſſe principalem quoad illam diœceſim, & quoad Epiſcopatus Tuden. Mindonen. Aurien. & Lucen. Salmantinum ordinarium eſſe quoad Epiſcopatus Aſtoricen. Zamorenſ. Salmanticen. Abulen. Ciuitaten. Placentinum, Caurien. & Pacen. & quod eo iure vtimur. In quo certè fallitur D. Sahagun, & patet ex dictis; nam dictus iudex Salmantinus nullo modo eſt vicarius principalis & generalis Compoſtellanus, nec eſt, nec eſſe poteſt ordinarius, tum quia non reſidet Compoſtellę, ſed ibi eſt alius vicarius generalis; tum quia ſolum eſt deputatus ad cognoſcendum de cauſis appellationum dictorum Epiſcoporum; & ſic planè eſt vicarius foraneus. Nec conſuetudo aut ſtylus illi committendi cauſas Apoſtolicas quicquam prodeſt, aut valet, cùm ei committantur tanquam vicario generali, & ordinario, cùm tamen non ſit; & ſic per errorem, ad l. ſi per errorem, ff. de iuriſd. omnium iudicum.

Num. 35. ibi, *Anum.* 11. Peregrin. ad Rubric. de offic. & poteſt. iudicis deleg. num. 14. Vgolin de offic. Epiſcop. cap. 36. §. 7. & Molina dicto tractatu 5. diſput. 15. numer. 4.

Numer. 36. & Rotam in Toletanam decimarum de Sacedon 26. Febr. 1599. coram domino Peña quæ eſt in nouiſsimis Farin. 555. vbi numer. 1. dicitur, quòd Conſilium Archiepiſcopi Toletani idem eſt cum vicario generali, cuius etiam & Archiepiſcopi idem eſt tribunal d. cap. 2. de conſuet. lib. 6.

Num 39. Ex quibus omnibus conuincitur quod nouiſsimè poſt hæc docet Molina dicta diſput. 10. numer. 5. dummodo aliquis vicarius conſtituatur, vt in loco in tribunali Epiſcopi iudicet cenſeri eum iudicem ordinarium, licèt illi non concedatur iuriſdictio in totam diœceſim, vel licèt Epiſcopus eas ſibi reſeruet, &c. Nam quamuis id verum ſit, cum Epiſcopus aliquas cauſas ſibi reſeruat, ſeu excipit à generali commiſsione, non enim ex eo vicarius deſinit eſſe officialis generalis & ordinarius, ſicut etiam eſt, licèt non habeat commiſsionem ad ea, quæ requirunt ſpeciale mandatum; non tamen eſt verum, cùm non concedatur iuriſdictio in totam diœceſim, nam tunc verè & abſolutè non eſt vicarius & officialis generalis; & ſic nec ordinarius, vt per gloſſ. & Doctores in dicta Clement. etſi principalis, & alios ſupra citatos. Nec facit pro Molina cap. penult. de offic. vicarij per eum allegatum, vbi Panormit & Doctores communiter affirmant vicarium ſolius vrbis Romæ, de quo in eo cap. eſt ſermo, à ſummo Pontifice tanquam Epiſcopo Rom. diœceſis relictum, iudicem fuiſſe ordinarium, licèt iuriſdictionem extra vrbem in totam diœceſim non haberet, vt ibi dicitur. Reſpondetur enim, diuerſum eſſe in vicario Papæ, qui licèt ſit conſtitutus ab eo, vt potè Epiſcopo Romano; tamen eſt conſtitutus à principe habente poteſtatem concedendi ordinariam iuriſdictionem, vt præſit vniuerſali iuriſdictioni vrbis, & ſic cenſetur creatus ordinarius, niſi aliud conſtet ex commiſsione, Maran. dicta 5. diſ. numer. 2. Molina diſput. 14 numer. 3. & alij ſupra

Nec etiam facit pro Molina Bart.in dicta l. 1. in fine,ff. quis & à quo appelletur, quem ſequitur Marant. dict.diſt.5.numer.8.loquitur enim de gerente vices ordinarij in eodem loco, & eodem tribunali,quo conſueuit ipſe ordinarius, & ſic de vicario generali ad totam diœceſim. Vnde etiam non videtur verum,quod ait ibid.Molina num. 10. quòd vbi vltra vicarium generalem præficiuntur alij miniſtri ad certa genera cauſarum, ſeu negotiorum, in eodem tribunali Epiſcopi omnes ſunt ordinarij.

Numer. 40. & Açor dicto libr.3. cap. 43. quæſt. 5.

Numer.41. fr. Baſil.Legionen. dicto.cap. 26.§.6.

Num.45. Vnde etiam tota iuriſdictio erit ordinaria, cùm ſimul cum poteſtate ordinaria, vel poſtea eam ampliando concederetur aliquid requirens ſpeciale mandatum, licèt non vniuerſim, quotieſcumque id occurreret, ſed in aliquo ſingulari euentu,vel in aliquibus ſingularibus euentibus, ſeu ad certũ tempus, contra Molinam dicta diſp. 10. nu. 5.& 8. dicentem, quoad id eſſe iudicem delegatum; licèt quando vniuerſim id concederetur in commiſsione generali per clauſulam additam, aut ſi poſtea ſimiliter per clauſulam eo modo generalem iuriſdictionem illius eodem modo ampliaret, cenſeat illum eſſe iudicem ordinarium.

Num.47 poſt 620. Mel.Galleg.de cogn. ſpir.c.20. num. 10. Vgol. dicto cap. 4. §.7. numer. 2. verſ. 6. Açor dict.libr. 3. cap. 45. quæſt.6.

Numer. 51. & Molina dicta diſput. 10. numer. 13. qui numer. 3. ait, quòd huiuſmodi vicarij nomine ordinariorum comprehenduntur ſæpe in Concilio Tridentino, & alibi, iuxta rem de qua eſt ſermo, & ſequitur fr. Baſil. Legionen. dicto cap. 26. §. 6.

Num.52 Gratian.in addit deciſ.157.num. 5. & fr.Baſil. ſuprà.

Num. 53. in princip. ibi, *Ita tenent*, & ita,nempe,quòd vicarius non poteſt remittere denuntiationes, niſi ei ſpecialiter ſit commiſſum,tenent.

Num.54. ibi,q.201. qui tamen in add. ibi ait,S. Congreg.contra cenſuiſſe.

Poſt San. D.Sahagun de matrim.num. 53. dicens, ita à Cardinalium Congregatione declaratum, & ab Eccleſia vbique receptum contra Menoch. Laçar. de monit. ſect. 1. quæſt.6.nume.4.Vgol.de offic.Epiſcop.cap. 60. in princ.num.5 Gratian.diſcept.forenſ. cap.83. à numer. 11. Molina dict. numer. 13. dicens praxim ſemper obtinuiſſe, vt nomine ordinarij in illis verbis, *Niſi ordinarius ipſe expedire iudicauerit, &c.* Etiam vicarius generalis Epiſcopi, ſeu prouiſor intelligeretur,&c. & fr.Baſil. Legion. dicto cap. 26. §. 4.

In fine,& ſic ſeruatur,& practicatur,vicarios generales remittere dictas denuntiationes,eſt quia Epiſcopi ſolent id eis mandare, ſeu permittere.

Num. 56.tradit Leo in theſ.for. Eccleſ. c. 25. num.55. dicens, quòd Abbates & commẽdatarij in eorum Abbatijs,in quibus ſunt etiam iura Epiſcopalia,dictas denũtiationes ſine ſpeciali conceſsione Apoſtolica remittere non poſſunt,vt in declar.S. Congreg. nullius,ſeu Farſen.& Veronen.

Num.57.ibi num.4.Sahag.& Vgol. num. 4. Gratian.15.Molina & fr.Baſil.

Num.60.poſt & ex dicta declaratione conuincitur quod dicit Sahagun ſuprà, poteſtatem remittendi denuntiationes ſcholaſtico Salmantino competere, quia quoad ſcholaſticos ordinarius eſt,cognitionemque habet & iuriſdictionem de cauſa matrimonij, &c. Quod certè non eſt verum,nec credo practicari: nam ſcholaſticus quoad id non videtur ordinarius ſcholarum, ſicut nec quoad aſsiſtentiam matrimonij, & adminiſtrationem ſacramentorum.

Num 62. facit cap.fin. de offic.ord.& ibi notata, & per Thom. Sanch. de matrimon. lib.2. diſput.40.à numer.14. Nec impeditur Epiſcopus ea delegare, fr. Baſil. dict. cap. 26. §. 4. & ita ſunt accipiendæ declarationes S.Congregationis dicentes, vicarium generalem Epiſcopi poſſe remittere denuntiationes.

Numer.65. Leo dict. cap. 10. numer. 12. Quamuis Molina dicta diſput. 10. numer. 5. & 8. videatur nimis reſtringere facultatem eius.

Numer.96.& Vgol.de offic.Epiſcop.cap. 4. §.7.num.2.in fin.

Numer. 67. & Leo dicto cap.10.num. 12. 14. & 15. cum ſequentibus, & Vgol. dicto cap.4 §.7.

Num.68.ibi, *Num.5.& 7.* Leo ſuprà num. 14. Vgol.dict.c.4 §.7.num.2.verſ. poſtremo, (qui tamen malè ait ſufficere generatim concedi facultatem in omnibus caſibus,qui ſpeciale mandatum requirunt, infra dict. cap. qui ad agendum) & Molina de iuſt. tract. 2 diſput.557.verſic.vltim.& tract. 5. diſput. 0. num.9.

Num.72. Rota etiam deciſ.51.Farin. lib. 1. num.2. & nouiſsimè Rodriguez de modo videndi

videndi proceſſum cap.3.numer.30. Molina d.tract.2.diſp.557.§.vlt.& diſput.563.verſic. & probat d l. procurator cui generaliter libera,& d.cap. qui ad agendum §.fin.& dict. l.19. & 7.partitæ.

Num.71.ibi.num 35.& Molin.dicta diſp. 563.verſ.vlt.

Fine, deciſ.Farin.52.num.1.

Numer.75.ibi,*Receptam*, & Molina dicto tract.diſput.573.verſ.quando aliquis non eſt.

Numer 78. Euer. loco. g. ab exc. ad reg. numer.2. & libr.2.cap.27.num.17 ad 5 Suarez de legib. lib 8.cap.19.num.7. & Thom. Sanchez in præc.Decal. lib.1.cap.10.numer. 49.

Num.79. ibi, *Operatur dimiſsionem*,quamuis tunc cùm datur mandatum ad omnia, etiamſi ſpeciale requirant mandatum, cum illa exceptione primam ſententiam teneat Molina dicto tract.9. diſp.10.num 9. & antea tract.2.d.diſp.557. verſic.vlt.malè pro ea citans Couar.d.c. 5. num.8.& 9. cùm teneat contrarium dict.num.9.

Num.80. fine,ibi, verſ.14.Vgol.dict. cap. 4. §.7. numer.2. Açor 2. part. libr.3.cap.44. quæſt. 1. & 3. Molina dicta diſput. 10. numer. 8.

Numer.84.ibi,quæſt.4.art.4.& Açor dict. lib.3. cap.44. quæſt.10. dicens, quòd quando vicarius accipit ſpecialem facultatem conferendi beneficia, eo ipſo intelligitur accepiſſe poteſtatem eligendi, inſtituendi, confirmandi, & præſentandi, non tamen è contrario, quia plenior eſt ſignificatio conferendi & prouidendi, quàm eligendi, inſtituendi, confirmandi, & præſentandi.

Num.85.Poſt.Cech. Leo in theſ for. Eccleſ.cap.10 num.11. & Açor dict.lib.3.c. 44. quæſt.4.&5. & lib.6.cap.22. quæſt.3.&. cap. 25.quæſt.14.

Poſt Viturien. Et in Bracharen.parochialis 24.Ian.1605. coràm D. Ortembergo, & in Firmana iuriſpatr. 16. Iun.1608. coram D. Cauallerio, vbi fuit dictum, quòd cùm non agatur de collatione, quam Vicarius nõ poteſt facere,ſed de inſtitutione præſentati, quem vicarius poteſt inſtituere, conſequens eſt, vti coram ipſo poſsit etiam fieri præſentatio, vt actus neceſſario præcedens inſtitutionem, &c.

Num.86. poſt Rebuf. quẽ ſequitur Vgol. dicto cap.4.de offic.Epiſc.§.7.num. 2.

Numer. 88. ibi 73. Sbrocius in addit. ad quæſt.111.cum Decio conſ.129.lib.1.

Num.90. & refert & ſequitur Sbrocius d. add.ad quæſt.111.lib. 2.

Num.91. ibi, ſuper d.c.3.& refert Sbroc. in addit. ad quæſt.171. lib.2.

Num. 92. & prædictæ declarationi Abulen. conſonat alia data 22.April. 1599. quæ ait: *Congreg. Concilij cenſuit, licere Vicario Capituli ſede vacante inſtituere præſentatum à Patronis.*

Num.93.& ita tenet Vgol.de offic.Epiſc. cap.45. in princ.verſ.2.

Num 94. & nouiſsimè ita tenent Leo in theſaur.for.Eccleſ cap.38. nu.17.& ſequent. Curia Philip. 3 part.§. 2.nu.29.Gratian. deciſ.97. à num.14. Sairus de cenſur.libr.1. c. 9.num.33. Auila eodem tract.2.part.cap.5. diſput.2.dub.1. & Lazarius de monitor.ſect. 1. quæſt.6.à num.1.& quæſt.7.vbi de vicario cap.ſede vacante,qui citat Graff. conſ.6. de ſentent. excommun.

Num. 65. & Leo ſuprà numer. 19. & in locis & prælatis nullius diœceſis ſequitur Lazarius ſect. 1. quæſt. 4.numer. 7. licèt quæſt.8.teneat, Abbates, & alios prælatos exemptos habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem eas concedere poſſe, cum Suarez ſuprà, & Tuſch.concluſ.437.tom. 3. lit. E. & Lazarium ſequitur Vgol.dicto cap.45. circa finem.

Numer. 98. ibi, *Litera C.* poteſt etiam dici cum Auila ſupra, quòd illa verba comprehendunt aliam perſonam diſtinctam, ſcilicèt cui Epiſcopus dederit ſpirituale mandatum: nam coniunctio, *Et*, ſuperflua eſſet,niſi coniungeret diuerſas perſonas; coniunctio enim copulatiua ſignificat diuerſitatem copulatorum; Nauar de indulgen.not. 33.num.2.

Numer.99. & eas refert Leo dicto num. 17. & ſequentib. Vel certè dicendum eſt, illam declarationem non placuiſſe Papæ, qui approbauit dictam Elboren. vt in ſeq. declar 64.

Num.101. poſt Card. Imola nu. 19. contra Boniſ.num.44.

Numer. 103. Ad Caſſador.deciſ.9. num. 13. de cauſ. poſſeſ. Ægid. deciſ. 619. in fine, quam ſequitur Rota deciſ. 187. num.6. part. 2. diuerſ. & facit reſolutio in cauſa Bracharenſ. parochialis de Moreira 22. Maij 1604. coram domino Iuſto; quod *commiſſa cauſa præſentationum per Archiepiſcopum Vicario, vt cognoſcat de ea, & de eius dependentijs ſeruatis ſeruandis, & iuſtitiam adminiſtret partibus, habendo reſpectum, qualiter cauſæ in ſuo auditorio habebunt meliorem expeditionem, videbatur commiſſa ordinatio Eccleſiæ per inſtitutionem, &c.* Et in eadem 24. Iam 1605. coram domino Ortembergo fuit

 reſolu-

reſolutum; quod quando non demandatur nuda cauſæ cognitio, ſed verba poſſunt importare etiam iuſtificationem, poteſt delegatus inſtituere, ſi non agitur de præiudicio alterius quàm delegantis, Abbas in cap ſuper eo num.5.verſ.quartus effectus, de offic delegat & ibi Imola num.11.in fine, & ſeq & ad hoc ſufficit tacitus conſenſus habentis inſtituere, vt valeat inſtitutio facta per delegatum, cùm tractetur de modico præiudicio, attento quòd talis inſtitutio eſt neceſſaria, Abb.dicto cap.ſuper eo num. 5. verſic. tertius effectus, & ibi Imola num. 10. Decius 35. Lambert. lib.2. 3.part. quæſt. 1. articul.9. numer.7.& 8.Quamuis Perez de Lara de anniuerſ. & capell. libr. 2. cap.11. à numer. 15. dicat, quòd iudex delegatus, cui à nuncio cauſa appellationis eſt commiſſa, non faciet collationem; hoc enim ad ordinarium pertinet, ſed mandat ordinario, Cerola in praxi 1. part.verb. delegatus, verſic. 6. Si tamen ordinarius diſtulerit collationē facere, ipſe delegatus confert, argument. cap. prudentiam, §. fin. & cap. ſignificaſti de offici delegat. & hoc ſiue confirmauerit, ſiue reuocauerit ſententiam ordinarij, quia ad ordinarium pertinet facere collationem omnium beneficiorum ſuæ diœceſis, & iudex appellationis ſolum habet pronuntiare iuſtam, vel iniuſtam ſententiam exequendam, vel non, l. eos, C. de appellat. &c. Sed hoc in effectu eſt dicere, quòd iudex appellationis etiam ordinarius, ſeu ipſe nuntius, non poteſt facere dictam collationem, niſi in euentum dilationis ordinarij: quod non videtur verum, nam ad iudicem appellationis totum deuoluitur, etiam collatio, ſeu inſtitutio, cùm ſit debita, & de iuſtitia ad cauſam appellationis ſpectans, & ita practicatur: non enim ſolent nuncij, aut etiā metropolitani, ſicut etiam delegati remitetere collationem, ſeu inſtitutionem ordinario, ſed ipſi eam facere.

Num. 108 ibi, num.83.& Açor dicto lib. 3.cap. 44.quæſt. 6.

Num.114. & nouiſsimè tradit Piaſec. in praxi Epiſc.part. 2.c. 5. num.14.

Numer. 120. ibi, quæſt.90.& in addit.ad quæſt. 71. eiuſdem libri in fine, cum Socin. conſ.260.à num.17.lib.2.

Num.121.ibi, *Diſt.4 conſ. 6.* Moſcon. de maieſt.milit.Eccleſ.libr.1.par.1.cap.10. pag. 268.& in prop.pag.273. Açor d.lib. 3.c. 43. quæſt.7.& cap.46.ſub.1. quæſt.

Num. 126. Perez de Lara de anniuerſ. & capell.lib.2.c.10 à num. 60.& 67. Vgol. de offic. Epiſc. cap.4.§.14.num. 3. Gratian.deciſ.98. & in addit.eiuſdem, & diſcept.forenſ. cap.127.à num.1.& Açor d.lib.3.c.44.quæſt. 9. & lib.6.cap.25. quæſt.12.

Num.132.ibi, *Man.Rodr.* tenens hanc ſententiam.

In fin.ibi, *Ad quartum*, & eãdem declarationem afferunt, & idem tenent ſumma Bullar.Quarant.verb.confeſſor, & Acoſta de Andrada in Bull.Cruc.quæſt.38.Vgol. de offic. Epiſc.cap.7.§.2.nu. 7.& c.20. n.2.3.& 7. & cap.34. num.1.& vide declarationem adductam per Piaſecium in praxi Epiſc.par.2.c.1. num. 10.ſeu 9.pag.93. Vnde Magiſter Sacri Palatij in indice librorū expurgād.in Eman. Sa pag.81.num.4. corrigit ſic: *Regulares nō poſſunt laicorum ſecularium, aut etiam clericorum ſecularium confeſsiones audire, niſi à ſuis prælatis ad hoc munus propoſiti obtineant approbationem ab Epiſcopis, in quorum diœceſibus confeſsiones ſunt audituri, &c.* Et numer. 5. ſic. Semel alicubi approbatus non poteſt vbique audire confeſsiones, neque etiam illius pœnitentis, qui habet facultatem eligendi ſibi confeſſarium approbatum, ſed opus eſt approbatione Epiſcopi diœceſis, in qua degit, &c.

Numer. 133.& D. Nuño 3.part.in addit. quæſt.8.art.5.dub.8.

Numer.135 ibi, *Vbi vide*, & fr.Baſil.Legionen.de imped matrim.cap.26.§.5.& 6.cōtra Auilam de cenſur.2. part. cap. 6. diſput. 3. dub.13

Ibi num.6.& 7. & Auila dicto cap.6.dub. 3. circa finem.

In fin.ibi, *Ab excommunicato*, & contra tenet idem Auila 3. part. diſp.5. dub. 7. cum Enriquez lib.13.cap.7. § 7.

Numer.136 fine ibi, *Quos refert*, & D. Sahagun de matrim.num.80.& fr.Baſil. d.c.26. §.5.& 6.

Num.137.ibi, *D.*34.& fr.Baſil. ibi.

Num.139.ibi, q.34. & Açor 2.par. lib.6.c. 25 quæſt. 12.

Num. 140.ibi, q. 113.quem ſequitur Vgol. dict.c.4.§.14.ſub num.3.

Num.142. & conducunt tradita per Villas del patronado de Calatayud, 2. part. §.3. à num.4.

Num. 143.ibi, & 92.& Açor dict.lib. 3.c. 44.quæſt.15.

Num. 148.ibi, verb. vicarius, Açor dicto lib.3.cap.43.quæſt.5. Molina de iuſt. tract.5. diſp.10. num.7. Vgol. dict.cap 4.§.7. num.2. verſ.11.

Numer.152. poſt Gen. Açor dicta quæſt. 3.& Molina ſupra, Laçar. de monitor. ſect.1. quæſt.6.num. 10.

Num.

Num. 160. poſt Vgol. & de offi. Epiſcop. cap. 36. §. 7. Seuerol. de remiſ. cap. 32. num. 3. Quintanad. de iuriſ. & imperio lib 2 tit. 5. de deleg iuriſ. num. 3. & tit. vlt. nu. 8. Paramò de orig. inquiſ. lib. 3. quæſt. 2.

Numer. 161. ibi cap. 45. Molina d. tract. 5. diſp. 15. num. 4.

Num. 174. & Gratian. diſcept. forenſ. cap. 127. à num. 25.

Num. 175. poſt gloſ. & Gratian dict. cap. 127. à num. 22.

Num. 176. ibi, *Corraſ. ſuprà*, & Açor dicto lib. 2. cap. 45. quæſt 14.

Numer. 183. & Açor dicto lib. 6. cap. 25. quæſt. 4.

Numer. 185. à num. 702. quem ſequitur Açor d. lib. 3. cap. 28. quæſt. 21.

Caput nonum.

NVm. 2. & Açor inſtit. mor. 1. part. lib. 6. à cap. 19. ad 24.

Numer. 5. & nouiſsimè Perez idem docens ad Rub. de indiuiduis à numer. 89. quamuis Suarez de relig. 1. tom. tract. 5. de ſimonia libr. 4. cap. 28. à numer. 7. dicat, ſimpliciter & in ſe eſſe ſpirituale, &c.

Numer. 6. Açor dicto cap. 19. quæſt. 2. & fr. Raph. de la Torre de relig. 2. tom. quæſt. 100. art. 5. diſp. 6.

Numer. 7. in quo acquiritur ius patronatus, ſicut in Eccleſia, Roch. verb. in Eccleſia quæſt. 4. & Lambert. 1. part. 1. lib. quæſt. 11. art. 11. & idem in collegijs ſcholarium, & alijs locis pijs fundatis authoritate Epiſcopi, Roch. ibi quæſt. 5. & Lambert. artic. 114. Hoſpitalis autem ſeu collegijs, aut loci pij, ſine authoritate Epiſcopi fundati patronatus, & piorum operum ad maritandas puellas, ſeu eleemoſynas pauperum & capellaniarum non collatiuarum; non eſt verè ius patronatus, de quo hic, & in titul. de iur. patron. Sed ius quoddam adminiſtrandi & erigendi illa, & illi dicuntur patroni largè, Roch. & Lambertin. ibidem, & nullo modo eſt ſpirituale, nec materia ſimoniæ, Torre dicta diſput. 6.

Numer. 8. & Peregrin. ſuprà numer. 91.

Num. 9. fin. ibi, *Iuspatron*. Quamuis Suar. dict. libr. 4. cap. 57. num. 13. teneat, eum qui acquirit iuspatronatus ſimoniacè ſpeciali pretio ſoluendo illud, nihilominus verè illud acquirere, nec teneri in conſcientia ad dimittendum illud, quod eſt cótra dicta iura & Concilium, & cap. præterea, de tranſact. & cap. ea quę 1. quæſt. 3. & in ſimili dictum eſt ſupra cap. 7. numer. 16. & 1. part. cap. 5. numer. 26.

Num. 10. & Mantica de tacit. & ambig. conuent. lib. 4. tit. 9. à num. 22.

Numer. 11. ibi, *Numer. 26.* Mantica dicto libr. 4. titul. 12. & Açor dicto libr. 6. cap. 20. quæſt 8.

Ibi, *Et tenuit Rot.* in Neapol. iuriſpatr. 11. Maij 1592. coram D. Arigonio apud Pacificum de Saluiano interdicto deciſ. 191.

Num. 13. fin. ibi, num. 12. & Suar. dicto lib. 4. cap. 28. num. 19. & ſeq.

Num. 15. Facit l. 2. §. 1. ff. de hæret. vel act. vend. & quod tradit Laſarte de decim. vend. cap. 4. nu. 39. & cap. 9. num. 38. & ſeq. & Ioan. Gutier. de gabel. quæſt. 61. num. 6. & quæſt. 112. num. 1.

Num. 16. & non recipere dubitationem ait Mantica ſuprà num. 18.

Num. 17. & Mantica dicto tit. 12. numer. 6. & 15.

Num. 22. & Barboſa in l. diuortio, §. ſi vir. ff. ſolut. matrim. num. 57. & 59.

Num. 25. ibi quęſt. 23. num. 74. Peregrin. de iur. fiſci lib. 5. tit. 1 numer. 72. & 121. Farin. in praxi crim. 1. part. quæſt. 25. à numer. 151. Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 28. à num. 32. Cabedo de patronatib. Regiæ coronæ Luſitaniæ cap. 31. Cantera in ſuis quæſt. crim. tit. de quæſtionib. tangent. punitionem delictorum cap. 1. num. 49. & ſeq. Thom. Sanch. lib. 2. cap. 19. quæſt. 11.

Num. 27. ibi, d. num. 7. *In fine*, Farin. dicta quæſt. 25. num 156. & ſeq. Açor 1. part. libr. 6. cap. 26. quæſt. 14.

Num. 30. Couarr. in Rubr. de teſtament. 3. par. numer. 27. Farin. in praxi crim. 3. part. quæſt. 102. num. 158.

Num. 31. poſt. Et ita in vna Lucana iuriſpatr. 27. April. 1607. coram D. Coccino inueni reſolutum, Eccleſiam, de qua ibi, nó acquiſiuiſſe ſtatum libertatis, quia licèt bona Bernardi patroni fuerint confiſcata, tamen ius patronatus, quicquid dicendum eſſet, ſi ſpectaret ratione villæ vel caſtri, ſub illa cóſiſcatione non comprehenditur, cùm fuerit facta à iudice laico ſecundum veriorem ſententiam gloſſæ in dicta Clement. paſtoralis, vbi Imola numer 70. & 71. & fuit reſolutum in cauſa Agathen. iuriſpat. 1. Martij 1602. coram illuſtriſsimo Pamphilio. Nec obſtare, ſi diceretur, quòd licèt ius patronatus non veniat in cóſiſcatione facta à iudice laico, nihilominus poteſt iudex Eccleſiæ declarare delictũ, & confiſcare bona fiſco Eccleſię; & effectus erit, quòd ius patronatus extinguetur; &

& Eccleſia remanebit libera ſub Epiſcopi poteſtate, Imola in dicta Clemen.paſtoralis numer. 72. in fine. Nam reſpondetur, quòd delictum non ſit commiſſum in Eccleſiam, & eius patronatus non ſpectet ad Lucretiam ex perſona patris, ſcilicèt tanquam eius hæredem. ſed ſolum tanquam eius filiam, meritò delictum patris ei nocere non debet, ſecundum diſtinctionem Doctorum, de qua per Imolam in repet. l. neceſſarios, §. non aliàs 1. part. numer. 458. & 482. ff. ad Syllan. & ſentit Roch. ſuprà num 72. Sylueſt. verb. ius patron. quæſt. 5. Angel. num. 36. Tabiena 25. & his adſtipulatur, quòd huiuſmodi materia regulatur ſecundum terminos feudi & emphyteuſis, Roch. ſupra, Cardinal. in Clement. plures numer. 8. de iure patron. & in feudo & emphyteuſi Doctores admittunt prædictam diſtinctionem, Iaſ. in l. 2. numer. 192. C. de iur. emphyteu. Molina de Hiſpaniæ primogen. libr. 4. cap. 11. numero 3.

Num. 32. fine ibi, *Ampliat*. 2. Genuen. in praxi cap. 104. numer 4. Mantica de tacit. & ambig. conuent lib. 5. titul. 15. numer. 39. & tit. 16. numer. 25. Açor dict. cap. 20. quæſtion. 8.

Numer. 34. poſt. Mol. & Torre dicta diſput. 6.

Fine, è conuerſo verò, quando bona eſſent annexa & acceſſoria iuri patronatus, vt quia fundator voluit, quod qui eſſet patronus, poſſideret talia bona, vendi non poſſent ea bona, quia eſſet vendere ius patronatus, quod eſt principale, & ſine quo illa bona träſferri nõ poſſunt, quicquid dicat Suar. dicto libr. 4. cap. 28. num. 21. & ſeq. & diſtinguit Torre ſupra ad finem.

Num. 36. Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 21. numer. 1. & 25. Piaſec in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. num. 5. Leſsius de iuſt. & iur. lib. 2. cap. 34. dub. 5. & Açor dict. lib. 6. cap. 19. quæſt. 4. cum ſequent. Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 51. num. 6.

Num. 41. ibi ad finem, & in cap. fin. de cõſuet. ſect. 6. num. 5.

Numer. 45 & Azeued. conſ. 10 num. 13.

Numer. 51. ibi, dec. 259. & in nouiſ. Farin. 565.

Fine, Leo dicto cap. 21. numer. 1. & Grat. diſcept. forenſ. cap. 177. num. 26. & 27.

Num. 61. & conſ. 90. numer. 28. lib. 1. cui videtur accedere Gratian. dec. 177. num. 28.

Num. 66. & nouiſsimè tenet Genuenſ. in praxi cap. 101. num. 1. dicens, quòd ius patronatus relictum familiæ, ſeu illis de familia, extinctis illis non extinguitur, ſed tranſit ad hæredes vltimi de illa familia, niſi ex verbis fundatoris appareat, ipſum limitare voluiſſe ius patronatus, vt ad alios non tranſiret quàm ad expreſſos, &c.

Num 68. & deciſ. 535. nouiſsim. Farin nu. 1. & 2. & Gratian. deciſ. 177. à num. 1.

Num. 69. ibi nu. 7. & Gratian. deciſ. 117. à num. 13.

Num. 70. ibi, *Referunt*, & ſequitur Grat. ſupra num. 17.

Num. 72. num. 210. dic numer. 209. quem vide.

Num. 76. ibi Rota, Thanis deciſ. 20. & in vna Florentina de Artilba coram D. Chiſanen. 22. Martij 1560.

Numer. 77. & in dicta Florentina 27. Maij eiuſdem anni.

Num. 80. & vide nouam conſtitutionem Clementis VIII. præſcribentem normam dandæ licentiæ ab ordinario ad ædificanda regularia monaſteria datam 23. Iulij 1603. quam ponit ſumm. Bull. Quaranta verb. monaſteria & conuentus, & Man. Rodrig. in collect. priuilegiorum regularium bulla 18. Clem. VIII. pag. 128. & habetur in Compend. conſtit. Caſtell. fol. mihi 125.

Et an in Eccleſijs regularium poſsint fundari capellaniæ, ſeu capellæ, & acquiri ius patronatus in eis pro clericis ſecularibus, vide 7. part. cap. 10. num. 5.

Num. 82. *Cap. 61. num. 10.* dic cap. 61. ſeu 63 à num. 1. Leo d. c. 21. à num. 3.

Num. 83. ibi, *A num*. 19. & concluſ. 753. nu. 47. Farin. in praxi crim. 1. par. 1. quæſt. 47. num. 133. & de teſtibus ſic intelligendus quæſt. 69. numer. 132. iuncto numer. 134. & ſeq.

In fine, ibi. *Cap. 5. num. 41.* & deciſ. 580. nouiſsim. Farin. num. 5.

Sed iſta verba à verbo, quamuis etiam, ſunt hîc delenda, & ponenda infrà num. 85.

Numer. 85. idem fuit reſolutum in Spoletana iuriſpatron. 3. Iul. 1589. coram Bubalo nouiſſ. Farin. 520. & in Pampilonen. beneficij de Ianci 10. April. 1595. coram Mantica d. nouiſſ. Farin. 526. & in Aretina capellaniæ 10. Martij, & Vercellen. beneficiorum 23. Iun. 1595. coram Seraphino, & in Aurien. parochialis 5. Decemb. 1605. coram Mançanedo, & in Fauentina capellaniæ 27. Iun. 1608. coram Peña fuit reſolutum, quòd *Licèt ius patronatus in antiquis probetur per publicam vocem & famam, id tamen habet locũ, quando cum fama concurrit longa poſſeſsio præſentandi, quæ ad minus debet eſſe quadrag inta annorum, vt fuit deciſum in Barchinonen. vnionis*

nis 5. Decembr. 1597. coram Gipſio, & in Lucana iuriſpatronatus 7. Maij 1604. coram Coccino, & ſæpe alijs. Et in Mediolanen. iuris patronatus 4. Nouembr. 1609. coram Ortembergo, quòd conſtat de iure patronat. Fel. Caſtilioni; nam probatur ex forma iuncta longiſsima quaſi poſſeſsione, alijſque indicijs & adminiculis, iuxa doctrinam Baldi in l. cum ſuper, de reiuen. Dec. conſil. 126. numer. 3. & 117. numer. 3. Lambert. libr. 1. part. 2. quæſt. 10. art. 4. numer. 15. Caſſador. deciſ. 2. de probation. cum alijs, & ſufficit quaſi poſſeſsio quadraginta annorũ, vt declarauit Congreg. Concilj, & tenuit Rota in Barchinonen. vnionis 5. Decemb. 1597. coram Gipſio.

Quamuis etiam ſolam famam ſine poſſeſſione probare iuspatronatus in antiquis velit Menoch. dicto conſ. 336. num. 14. & 15. lib. 4. & d. præſumpt. 9. lib 3. numer. 11. Contra quem etiam eſt deciſ. Rotæ in Brachar. parochialis 1. Iul. 1592. ſuprà relata cap. 5. numer. 41. & deciſ. 580. nouiſs. Farinac. num. 5.

Numer. 86. in fine. Quæ deciſio Pampilonen 10. April. eſt d. deciſ. 529. 337. nouiſ Farin & deciſ. 20 Nouemb. eſt 335. & Vercellen. capellaniæ 7. Maij 1601. coram Millino dec. nouiſ. Farin. 643. n. 2. & 3. idem etiã fuit reſolutum in d. Pampilonen. 19. Martij 1604. corã Coccino, etiam quòd Epiſcopus eſſet in cauſa. Nam fuit reſponſum, quòd tũc requiruntur exactæ probationes, quando Epiſcopus eſt in cauſa, ex quo agit pro libertate Eccleſiæ; ſed in præſenti non eſt in cauſa, vt vendicet libertatem beneficij, quia ex ſuccũbentia Catherinæ non reſultat libertas beneficij, ſed ius patronatus acquiritur vniuerſitati de Ianci. cui fuit conceſſum, licèt conceſsio non habuerit effectum, ex quo receptum eſt beneficium, eſſe de iure patronatus Catherinæ, &c.

Num. 87. ibi, *Et fuit reſolutum in Feſulana iuriſpatron. 7. Febr. 1583. coram Bubalo; ſcilicet ex enuntiatiuis in pluribus inſtrumentis antiquis benè probari iuſpatron. Ferretus conſ. 293. numer. 7. &c.*

Ibi, *Conſ. 959. num.* 29. Cabedo de patron. Regiæ coronæ cap. 34. num. 4. & Genuen. in praxi cap. 61. ſeu 63. num. 25. & cap. 100. nu. 11. & 12.

Num. 90. Caurien. ſeu d. Gerunden. Fine, idem in alia Gerunden. beneficij de Ceruiano 15. Decembr. 1599. coram Seraphino, & 3 Decemb. 1601. coram Lita, vt in deciſ. 540. & 541. nouiſ. Farin.

Num. 91. idem in Iacenſ. portionis 16. Decembr. 1602. coram Millino, & in Comen. iuriſpatron. 5. Maij 1603. coram Peña, & in Bononienſ. iurispatr. de Marſilijs 16. Ian. & 27. Iun. 1608. coram Sacrato, & confirmatum 19. Decembr. eiuſdem anni coram Mançanedo, & 6. Nouemb. 1609. corã Ortembergo, & in Lucana capellaniæ 14. Decembr. 1609. vbi, *Quòd ius patronatus probatur ex enunciatiuis antiquis à diuerſis inſtantijs, & in diuerſis inſtrumentis contentis, quæ habent vim famæ, vt ſæpe fuit deciſum. Nec obſtat Concilium ſeſſ. 25. cap. 9. quod circa iura patronatus priuatorũ nihil innouauit, ideoq́ ſtatur ordinariæ probationi. Secundò, licet eſſet communitatis, tamen ceſſat vſurpationis præſumptio ex aſſertione Epiſcopi in inſtitutione anni 1401. vbi Epiſcopus agnouit dotationem. Secundò ex præſentatione anni 1451. in qua, vt notarius teſtabatur in actu præſentationis & inſtitutionis, fuerat productum inſtrumentum fundationis capellaniæ: ex ſimilibus enim actibus arguitur legitimum titulum iurispatr. & ceſſare præſumptionem vſurpationis in communitate, reſpondit Rota in Lucana plebis 11. Martij 1591. coram D. Gipſio.* Et in Firmana altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram D. Marcomontio fuit reſolutum, quòd inſtitutio, &c. R. inſti. iurispat.

Num. 92. Leo cap. 21. num. 5.

Numer. 96. cuius eſt alia ſimilis eiuſdem cauſæ 6. Febr. eiuſdem anni, & nouiſs. Farin. 527. & alia 1. Mart. 1599. coram eodem Orano 543.

Num. 97 ibi, *Sine fundamento*, & conuincitur ex declaratione 12. infrà adducta num. 141. & per Leonem cap 21. nu. 8.

Numer. 98. *Vbi à numer.* 15. ait, dele vſque ad, &c.

Numer. 99. Quæ deciſio poſt hæc eſt impreſſa in nouiſ. Farin deciſ. 564. Sed poſteà fuit reuocata 21. Martij & 17. Nouemb. 1603. coram D Peña, nam reſpectu probationis priuilegij requiſiti in limine fundationis nihil fuit innouatum à Concilio ſeſſ. 25. cap. 9. quod ſolum loquitur de probando titulo, qui ſit ex fundatione, vel dotatione, quæ ſunt veræ originales & productiuæ cauſæ iurispatr. Lambert. lib. 1. part. 1. quæſt. 6. artic. 2. & quæſt. 10. non autem requiſito in Eccleſijs conuentualibus, quòd eſt qualitas vel accidens extrinſecè adueniens iuripatronatus iam creato, cuius probationem in diſpoſitione iuris communis reliquit. l. commodiſsimè delib & poſth. Nec Concilium ſubſtituit priuilegia, quæ proueniunt ex fundatione, vel dotatione legitimè probata. Put. deciſ 379. & 37: libr. 2. quæ facilè conce di ſolent.

ſolent, poſtquam quis fundauit & dotauit beneficium, vt homines ad ea fundanda facilius inducantur, ſed ſuſtulit iurapatron. ex priuilegio competentia, ex quibus fuit reſponſum ad Pariſium conſ. 114. nu. 12. & 14. lib. 4. & ita dicta die 21. Maij, & d. die 17. Nouembr. concluſum fuit probari dictum priuilegium requiſitum in limine fundationis: nam tale priuilegium in antiquis, prout in caſu propoſito, poteſt probari per publicā vocem & famam, Put. deciſ. 366. lib. 2. quam famam in hoc caſu probant duo teſtes, & coadiuuatur ex dictis aliorum teſtium, & cum ea concurrunt enuntiatiuæ antiquæ in literis Alexand. VI. de anno 1493. & 1497. & concurrunt præterea plures coniecturæ relatæ in ſecūda deciſ. corā Orano 12. Septemb. 1588. præſertim cum non eſſet neceſſaria probatio priuilegij per ſcripturam, l. ſi ſolennibus, C. de fide inſtrum. &c. Nec obſtare, quòd negatiua non conceſsionis, vel non exiſtentis priuilegij in limine fundationis probaretur ex perquiſitione facta in regiſtro, quia nō fuit benè facta, nec in omnibus regiſtris, in quibus priuilegium notari potuiſſet, & licèt eſſet facta in omnibus regiſtris, quæ nunc extant, adhuc non remanebat probata negatiua, cùm non eſſet exploratum, nulla regiſtra, aut libros illius temporis deperdita fuiſſe; cùm tamen & temporis antiquitas, & varij caſus, & vrbis direptio tempore Clementis VII. arguerent nulla de iſtis ſcripturis publicis amiſſa fuiſſe: quo caſu per diligentias factas in regriſtris non probatur negatiua, Afflict. deciſ. 12. num. 9. 10. conducit deciſio Rotæ in cauſa Regien. prioratus 9. Maij, & 23. Iun. 1586. coram Pamphilio in nouiſſ. Farin. 563 573. & 574. & refert Genuenſ. cap. 100. num. 19.

Num. 100. Quæ deciſ. eſt in nouiſſ. Farin. 788.

Num. 102. ibi, *Parochianus*, & antea in eadem coram eodem 4. Iun. & 15. Decembr. 1593. vt in deciſ. 589. & 590. nouiſ. Farin. & in nullius Archipresbyteratus 2. Maij, & 7. Iul. 1588. coram D. Pamphilio, vt in deciſ. 580. & 579. & in Bonon. iuriſpatr. 20. Mart. 1589. coram Gipſio, vt in deciſ. 581. licèt in vniuerſitate parua, & iure patronatus villæ exiguæ contrarium dictum fuiſſet in Aprutinen. iuriſpatr. 27. Febr. 1589. coram Bubalo, vt in deciſione 569.

Ibi dec. 15. *Num*. 6. dic deciſ. 61. ſeu 63. num. 6. & cap. 100. num. 17.

Ibi 1593. *Coram D. Pamphilio*, ſeu potius in dicta nullius Archipresbyteratus.

In fine, ſcilicet nu. 7. & cū Flam & Goçal. tenet Gratianus diſcept. forenſ. cap. 168. num. 23.

Num. 106. ibi, 545. quæ in nouiſ. Farin. eſt 577. licèt non integra.

Num. 110. & in Vercellen. beneficiorum 23. Iun. 1595. coram Seraphino dictum fuit, probationem poſſeſſionis præſentati vltra centum annos, licèt non faciat immemorialem iuxta opinionem Rotæ, tamen videri eſſe aut maioris, aut ſaltem non minoris efficaciæ, cùm probatio immemorialis longè ſit debilior, iuxta terminos gloſſæ in cap. 1. de prębend. in 6. & ita poteſt procedere votum eiuſdem Ser. in Bononien. de Vāguano, quod eſt deciſ. 583. nouiſ. Farin.

Numer. 111. Veronen. ibi, &c. vt in deciſ. 713. nouiſ. Farin. & Pacifici de Saluiano interdicto 34. nume. 5. qui id etiam dicit inſp. 1. cap. 6. numer. 14. & in propoſito eam allegans Genuenſ. cap. 100. num. 9.

Fin. idē in Aquitanen. beneficij 29. April. 1602. coram D. Ludouiſio relata vlt. part. c. 2. num. 238.

Num. 112. Quæ eſt 717. nouiſ. Farin.

Num. 113. ibi, 2. *Maij* 1588. *coram illuſtriſſimo Pamphilio*, (quæ eſt in nouiſ. Farin. 80. & confirmata deciſ. 579.)

Ibi 15. Dec. 1593. quæ eſt in dict. nouiſ. Farin. 590.

Ibi, *ſeu nullius*, & ſequitur Gratian. diſcept. forenſ. c. 168. à num. 20.

Fine, Et quod illa probatio requiratur pro forma, nec poſsit adimpleri per ęquipolēs, vt cenſuit S. Congreg. tradit. etiam Leo dicto cap. 1. num. 6. & fuit tentum in cauſa Britonorien. S. Columbani 24. Ian. 1601. coram Lancelloto, vt in deciſ. 557. nouiſſ. Farin. & in vna Iacen. parochialis 27. Iun. 1603. coram Cardinali Pamphilio, & fuit etiam dictum in Pamphilonen. iuriſpatron. 4. Ian. 1605. coram eodem D. Lancelloto, & loquitur iſta deciſ. etiam caſu quo concurrebat cum vniuerſitate perſona particularis, in qua non datur præſumptio vſurpationis, quod eſt cōtra Menoch. dicta pręſumpt. 90. lib. 3. à num. 15. dicentem id non habere locum, quando cum ijs perſonis, ſeu communitatibus adeſt perſona, in qua ceſſat vſurpationis ſuſpicio, &c. Cuius ſententia ſequuta eſt Rota in cauſa Aurien. parochialis del Pao. 5. Decemb. 1605. coram D. Mançanedo, in qua Domini dixerunt ceſſare vſurpationis præſumptionem in parochianis (in quibus aliàs adeſt) cùm habeant tantùm quartam partem iuriſpatronatus; aliæ verò tres ſint penes tres patronos diſtinctos, in quibus non cadit talis præſumptio, cùm non ſint barones, vel

domini

domini temporales loci, qui pro ipſorum intereſſe non paſsi fuiſſent talem vſurpationem, præſertim quia etſi parochiani non preſentaſſent, Eccleſia non remaneret libera. Vlterius, quia cùm in alijs tribus patronis ceſſet dicta vſurpationis ſuſpicio, & illis competat huiuſmodi ius patronatus ex fundatione, ſequitur quòd illi tres ſunt præferendi, argum l. Sancimus, §. ſin autem ampliores, vbi gloſ. C. de donat. Abb. in l. ad officium, C. communia de iud. Capic. deciſ. 36. num. 1. & 2. & nouiſsimè in Firmana altaris de Dorijs 15. Febr. 1610. coram D. Marcomontio ſupra relata num. 91. & in Feſulana parochialis 8. eiuſdem menſis & anni coram D. Cauallerio, vt deciſ. ſeq. 134.

Rurſus, illa probatio per ſcripturas authenticas requiritur pro forma in iure patr. vniuerſitatum & perſonarum ſuſpectarum, vbi ſolùm probatur per præſentationes tēporis immemorabilitas propter præſumptionē vſurpationis, ſecus vbi conſtat de titulo ex fundatione, vel dotatione per teſtes, aut alias probationes legitimas: nam Concilium ſolum ſtatuit, quòd titulus iuriſpatronatus oſtendatur ex authentico documento, cuius appellatione continentur non ſolum inſtrumenta, ſed etiam teſtes, præſumptiones, & probationes à iure approbatæ, gloſ. verb. documentis in l. 1. de except. in 6. & ibi Archidiac. & reliqui Doctores, qui cum ea tranſeunt, & patet ex ipſo verbo documenti, quod, vt ait Calepinus verb. documentum, idem quod admonitio, probatio, exemplum; quod nos aut doctiores reddit, aut certiores, aut prudentiores, &c. Et dicta præſumptio vſurpationis ceſſat, vbi adſunt legitima documenta fundationis, vel dotationis. Ità in vna Lucana plebis 13. 22. Iun. 1590. & 11. Martij 1591. coram D. Gipſio, vt in deciſ. 542. & 800. nouiſ. Farin. & tradit Genuenſ. in praxi cap. 100. numer. 16. licèt Leo dicto cap. 21. num. 2. dicat, authenticū documentum, ex quo probari poteſt ius patron. eſſe publicam ſcripturam, cui creditur ſine alio adminiculo, vel iure aut conſuetudine ſpeciali, cap. cùm dilectus de fide inſtrument. Ionnocen. in cap. 1. num. 2. eodē tit & Bart. in l. ſi quis, in repet. §. ſi initium num. 5. ff. de edendo, & S. Congreg. Concilij cenſuiſſe requiri pro forma, vt probatio fiat per authenticas ſcripturas, vt in deciſ. manuſcriptis ſuper d. cap. 9. in verb. authenticis ſcripturis, & Rota in nouiſ. deciſ. 199. numer. 4. part. 2. quod etiam vult Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. numer. 5. & ſequent.

Sed dictum cap. dilectus, Innoc. & Bart. non loquuntur de documento, ſed de inſtrumento authentico, quòd dicunt eſſe eam ſcripturam, cui creditur ſine alio adminiculo de iure, vel conſuetudine, & S. Congreg. in illis declarationibus ſuper verb. authenticis ſcripturis loquitur, vt patet de probatione præſentationum continuatarum, vbi per eas probatur ius patronatus, quæ debēt probari authenticis ſcripturis, vt ibi dicitur.

Numer. 114. ibi, dict. cap. 16. 61. Cabedo deciſ. 34.

Fine, & aduertendum eſt, quod ait dict. Genuen. in man. paſtorum cap. 39. num. 3. peccare Epiſcopum grauiter inſtituentem præſentatos à patronis abſque probatione tituli, iuxta Concil. Trident d. c. 9. ſeſſ. 25. de reform. cùm tractetur de re graui, de redigendo beneficium liberum in ſeruitutem, iuxta Caiet. in ſumm. in verb. Epiſcoperū peccata, quocirca Epiſcopum debere eſſe fortem, quando petuntur inſtitutiones à dominis locorum, & alijs potentibus, vt faciat probari titulū, & ſibi conſtituat Deum eſſe præferendum cunctis hominibus; & notandum, quòd poteſt Epiſcopus compellere patronum non obſtante quaſi poſſeſsione & inſtitutione ad oſtendendum titulum, Federic. conſ. 113. quod aptius fit in inſtitutione. Hæc Genuenſ.

Numer. 117. in deciſ. Plac. vbi allegat Oldrald. conſ 226. die 3 26.

Fine, & Genuenſ. in praxi cap. 100. numer. 1.

Num. 118. ibi, 1559. 1566 fine, cōſonat etiā prædictis alia declaratio S. Congreg. Concilij in vna Bracharen. quæ ſic ait; *Commendatarius monaſterij S. Andreæ de Vilarreal Marchioni eiuſdem loci ſuo nepoti patronatum vnà cum priore & monachis, & ius præſentandi ad plures Eccleſias parochiales dominij ſubſecuta confirmatione pœnitentiariæ Sanctiſſ. cum clauſulis ampliſsimis, videlicet, quòd dictum ius patronatus cenſeri debeat laicorum; ac ſi ex verà dotatione & fundatione in huiuſmodi beneficijs requiratur concurſus; quaſi iuris patronatus Eccleſiaſtici ſit, Congreg. cenſuit, ius patronatus hoc ex donatione monaſterij facta Marchioni, & confirmatum à pœnitentiaria cenſeri acquiſitum ex priuilegio, non obſtantibus illis clauſulis, ideò ſublatam eſſe à Concilio, & quatenus ius patronatus hoc adhuc validum manet, cenſendum Eccleſiaſticum, quia ab Eccleſia proceſsit.* Et in iſta cauſa Bracharen. iuriſpatronat. 7. Maij 1595. coram Seraphino Rota reſoluit iſtud ius patronatus tanquam

ex principio eſſe ſublatum per Concilium, vt cenſuit Congreg. item non valuiſſe eius donationem, cùm non fuerit facta cum cauſa & ſolemnitatibus, nec conſtet de conſenſu Abbatis, &c. idem 1. Martij 1602. coram Sacrato.

Num. 121. ibi, *Num.* 117. & fuit dictum in Pampil. iuriſpatron. de Ianci o. Martij 1604. coram Coccino, & docet Genuenſ. dicto c. 100 n. 1. & vide dicta ſuprà c. 1. n. 581.

Numer. 122. ibi diu. & deciſ. 524. nouiſ. Farin. à numer. 5. & Genuenſ. dict. cap. 100. numer. 20. & nouiſsimè Gratian. diſc. for. c. 177 à num. 24.

Num. 126. & Ioan. Garc. de expenſ. & melioriat. c. 8 ſub num. 51. & videtur etiam ſequi Cauedo de patronat. Regiæ coronæ cap. 32. num. 2. & ſolùm poſſet iuſtificari ex tolerantia & permiſsione Papæ ait Humada ad Greg. Lopez in l 1. tit. 13 par. 1. gloſ 3.

Num. 137. ibi, *Artic.* 4. Sotus de iuſt. & iure lib 9. quæſt. 7. art. 1 Spino de teſtament. gloſ. 2. num. 44 quod etiam ait Gratian. deciſ. 26. à numer. 14. nempè, quòd capellæ & ſepulchra poſſunt vendi ſaltim de conſuetudine ratione ſitus, vel dignioris loci, quæ non videntur ſpiritualia: vnde poterunt vēdi tanquam non neceſſaria ad ſepulturam, maximè ex conſuetudine. Idem docet ipſe Grat. diſcep. forenſ. cap. 100. à num. 6. & allegat deciſ. Rot. in cauſa Tiraſonen. ſepulturæ 17. Maij 1572. coram Lancelloto, & tradit Perez de Lara de anniuerſ. & capell. libr. 1. c. 25. num. 17. allegans etiam P. de Salazar de vſu & conſuet. cap 10. nu. 14. & Humadam ad Greg. in l. 55. tit. 6. part. 1. gloſ. 5. intelligens tamen quòd detur pro eleemoſyna, nō autem vt pretium, ſed pretium eſt in effectu, quomodocumque appelletur.

In fine, quamuis emptio ſimplicis ſepulturæ, ſeu iuris ſepulturæ, etiam capellæ ſine iure patronatus poſsit ſaluari ex illa ratione, maximè obligationis, quòd nullus alius ibi ſepeliatur, quam admittit Suarez de relig. tract 3. de ſimon. lib. 4. c. 14. num. 22. non verò illam de ſitu & digniori loco, dicens, quòd licèt ſimonia ſit aliquid accipere pro honoratiori loco ſepulturæ, ſecus verò erit, ſi quis velit onerare Eccleſiam, & ita poſsidere in illa ius ſepulturæ in aliquo certo loco illius, vt non poſsit alius ibi ſepeliri: tunc enim videtur illa obligatio ex parte clericorum, ſeu Eccleſiæ, poſſe vendi ſaltim authoritate prælatorum Eccleſiæ, cùm circa hoc non inueniatur facta prohibitio, quia aliud eſt vendere ſepulturam, quod prohibetur, aliud vendere obligationem non ſepeliendi alium, vt per ſe conſtat. Vnde neque tunc venditur aliquid ſpirituale, nec ſpirituali annexum: illa enim obligatio eſt onus accidētarium, quod æſtimabile pecunia eſt. Ita Suarez, quem, licèt non citatum, ſequitur fr. Raph de la Torre de relig. 2. tom. quæſt. 100. art. 4. diſput. 7. Sed illa ratio de honoratiori loco non videtur reijcienda, ex qua ſolum poteſt ſaluari conſuetudo accipiendi aliquid in Eccleſiæ fabricam pro apertura ſepulturæ intra Eccleſiam: nam cùm talis locus non ſit neceſſarius ad ſepulturam, non venditur ſepultura, nec ſacrum, contra Suar. Quamuis etiam Genuen. 2 edit. in annot. dicti cap. 41. ſuper d. nu. 18. mutando ſententiam reijciat dictam rationem cum Greg. & Molina ſuprà, dicens, videri potius ſubtilem quàm ſubſtantialem; canones enim generaliter prohibent aliquid accipi pro loco ſepulturæ, d cap. ad abolendam. Nec diſtinguunt, an eligatur ſepultura in meliori loco Eccleſiæ, vel alio: quare conceſsionem ſepulchri cum capella debere fieri gratis, & patronos poſſe ſponte dotare, vel donare, & hoc pacto vidiſſe confici inſtrumenta à notarijs peritis, qui in inſtrumento teſtati ſunt de ſpontanea cōceſsione loci ex parte Eccleſiæ, & ſpōtanea dotatione capellæ ex parte recipientis; & hoc pacto ceſſare ſcandalum & ſuſpicionem auaritiæ & ſimoniæ; & hanc reſolutionem eſſe conformē gloſ fin. in d. cap. abolendæ, vbi Abb. num. 7. communiter receptæ, quæ dicit, quòd licèt clerici non poſsint aliquid petere pro loco ſepulturæ, tamen ſi laici ex conſuetudine laudabili aliquid ſoluunt, poſſunt compelli ad illam obſeruandam, iuxta cap. ad Apoſtolicam de ſimon. & Neapoli ſolui grana quindecim pro fouea, ſeu loco ſepulchri, Romę etiam extare talem conſuetudinem, vt dicit Hieron. Gabr. conſil. 40. Hæc Genuen in dict annot. Ad cuius rationē reſpondetur, canones prohibere aliquid accipi pro loco ſepulturę, ſcilicet neceſſario, & in loco ſacro, non verò pro loco honoratori, & in tali ſitu, iuxta dicta. Nec cōceſsio ſepulchri, ſeu capellæ ſaluaretur à ſimonia ex eo quòd diceretur fieri gratis, ſi in eodem inſtrumento, aut ſtatim recipiens aliquid daret, licèt diceret donare, propter correſpectiuitatem & vnitatem actuū, ad deciſ. Caputaquenſ. 135. part 1. cum alijs, licèt cōceſsio capellæ & dotatio bene poſſent fieri ſimul, & in eodem inſtrumento, vt in exemplo Genuē quia dotatio nō habet rationem pretij. Nec illæ ſolutiones, quæ fiūt pro loco, ſeu apertura ſepulturæ, quando ſepeliuntur defuncti, poſſunt ſaluari & excuſari ratione

laudabilis conſuetudinis, iuxta dict. cap. ad Apoſtolicam: nam ad talem conſuetudinem requiritur, quòd laici gratis, ſponte, & ex deuotione id obtulerint & ſoluerint, vt per Doctores in d. c. ad Apoſtolicam, & Ioan. Gut. plures referentem canon. quæſt. lib. 2. cap. 21. num. 148. At in propoſito dictæ ſolutiones ex conſuetudine non videntur habere initiũ voluntarium, nec eſt veriſimile, imò in aliquibus diœceſibus videntur introductæ per conſtitutiones ſynodales, quæ approbantur à Concilio prouinciali Compoſtellano act. 3. decreto 10.

Numer. 138. ibi, *Pro ipſo iure*, Conſonat Suarez dicto lib. 4. cap. 14. num, 18. dicens, quòd ſi quis habeat ſepulchrum proprium ſuis ſumptibus emptum, vel ędificatum pro ſe, vel ſuis, non eſt materiæ ſimoniæ, ſi vẽdatur quoad proprietatẽ, iuxta valorem fundi, & reſpectu habito ad ſolas expẽſas in eo ædificando factas, vt conſtat ex dictis de alijs rebus ſacris: nam procedit eadem ratio, quia ibi non venditur benedictio, nec proprium ius ſepulturæ, ſed materiale illud, ad quod alia ſequuntur. Vnde ſimilia loca iure hæreditario transferri ſolent à parentibus ad filios ratione temporalitatis, quæ in eis eſt: nam in ſpiritualibus non poterat eſſe per ſe ſucceſsio, & eodem modo poſſunt per vẽditionem in alium transferri, quatenus temporalia ſunt, neque hoc inuenire ſpecialiter ab Eccleſia prohibitum.

Num. 140. Lambert. 1. par. 1. lib. quæſt. 3. art. 3. ad finem. Et iſte emens, ſeu conſtituens capellam, debet etiam eam dotare, aliàs remaneret libera Eccleſiæ, Abb. in cap. ad audientiam 1. de Eccleſ. ædifican. num. 5. & cõſ. 89 num. 2. & 8. & conſ. 106. numer. 2. verſic. præterea ſecundo par. 2. Roch. verb. conſtruxerit 4. quæſt. & quæſt. 7. numer. 11. verſ. aut verò quis conſtituit altare, vel capellam, Lamb. 1. par. 1. lib. quæſt. 5. art. 19. & quęſt. 11. art. 8. Greg. Lop. l. 1. tit. 15. part. 1. gloſ. 5. Genuenſ. cap. 109 nu. 1. licèt enim Anania conſ. 24. ſeu 23. & ibi Bologn. in addit. quem referunt Felin in cap. ex parte 2. de reſ. num, 4. & Rebuf. de pacif. num. 103. aliàs 88. dicat; quòd fundans ſeu conſtituens capellam in Eccleſia, non tenetur eam dotare; & ſequitur Lãbert. d. 1. part. 1. lib. quæſt. 3. artic. 1. num 5 debet intelligi, quando conſtitueretur capella, vel altare ad ornamentum Eccleſiæ, & vt remaneat libera ipſius, Abbas dicto conſ. 109. Roch. ſuprà, & Lambert. d. art. 19. Greg. & Genuenſ. ibi, dando autẽ capellaniam cenſetur dotata capella ipſa, vel altare, vbi fundatur: nam ex reditibus capellaniæ prouidendum eſt de neceſſarijs capellæ, vel altari non habenti aliàs reditus pro fabrica cap. 1. & cap. de his Eccleſ. ædif. vbi Doctores, Genuenſ. d. c. 109. num. 13. & hoc ius erit pro tunc, diminuentur Miſſæ; quamuis ab auctore requiratur dos ſufficiens pro mercede Sacerdotis, & paramentis, & alijs neceſſarijs, iuxta numerum & quantitatẽm Miſſarum celebrandarum. Lambert. d. 1. par. 1. lib. quæſt. 5. art. 21 num. 19. Gen. d. num. 13. At ex dotatione capellæ, vel altaris iam extinctæ in Eccleſia dotata nõ acquiritur ius patronatus ipſius capellæ, vel altaris, etiamſi eius dotatio fiat cum conſenſu, & authoritate ordinarij, quia ſi Eccleſia fuit dotata, ſatis dicitur dotata ipſa capella vel altare, cũ ſit pars Eccleſiæ; ita Abb. conſil. 59. part. 2. & Roch. d verb. conſtruxit quæſt. 7. nume. 11. quicquid dicat Lambert. 1. par 1. lib. quæſt. 5. art. 15. & 2. & 3. caſu. & quæſt. 6. art. 1 num. 28. verſ vltra prædicta; & quamuis Roch. d. verb. & dotauit quæſt. 1. dicat, quòd in ciuitate Papiæ conſuetudo ſe habet, & ita audit eſſe alibi, quòd ex ſola dotatione altaris vel capellæ iam conſtructæ acquiratur ius patronatus, ita vt ipſe dotans ſolus ſit patronus, non autem ſit compatrona Eccleſia ratione fundi & conſtructionis, &c. Quæ cõſuetudo vbi viguerit, ſeruanda erit, maximè cùm non ſit darẽ contra ius, & ſic ſufficeret decennalis, iuxta notata in fine, de conſuetud.

Ex dotatione tamen capellaniæ fundatæ in capella, vel altari iam conſtructo acquiritur ius patronatus ipſius capellæ in abſtracto inſtitutori & dotatori; quod non ſolum procedet in capellanijs inſtitutis in cappellis ſeu altaribus liberis, non patronatis, in quibus de iure id admittit Lambert. 1. par. 1. lib. quæſt. 5. art. 15. num. 2. verſ. ſi verò, & 11. q. art. 1. num. 2 ſed etiam in capellanijs inſtitutis in capellis, ſeu altaribus iuriſpatronatus aliorum, quia per hoc nullum ſit præiudicium earum patronis, quibus ſaluum manet ſuum ius patronatus, & præſentatio ad ſuas capellanias; quamuis in his ſolum id admittant de conſuetudine Roch. verb. & dotauit quæſt. 1. num. 1. & Lambert. d. art. 15. num 2. dicentes ita obſeruari, prout reuera ita obſeruari videtur.

Num. 142. & Açor 2. part. lib. 6. cap. 21. quæſt. 10.

Num. 146. & Azebedo conſ. 2. num. 4.

Num. 163. & Mantica de tacitis & ambig. conuent. libr. 12. tit 29. Rota in Rom. repet. dot. 3. Decemb. 1599. corã Seraphino apud Pacificum de Saluiano interd. deciſ. 92. & in nouiſ. Farin. 257.

Num.

Num 175. ibi, *A num* 24. & Roto in dicta Rom. repet. dot. 20 Martij 1600. coram Seraphino apud Pacificum deciſ. 93. & in nou Farin. 258.

Num. 177. Sarm. lib. 3 ſelect. cap. 10. in fine, Parlad. lib. 3. differ. 120. num. 22. Perez de Lara de anniuerſ. & apell. lib 2. cap. 3. nu. 29. & tenuit Rot. in illa Alexand. beneficij 29. Martij 1591. coram Mantica ſupra relata num. 21 & nouiſsimè idem Mantica de tacit. & ambigu. conuent. libr. 2. titul. 30. à numer. 20.

Num 178. & Açor d. cap. 21. quæſt. 16.

Num. 179. vt rectè Mantica ſuprà num. 27.

Numer. 182. ibi dict. num. 21. & Mantica ſuprà num. 30.

In fine, & ita ait Mantica d. nu. 30.

Num. 183. & ita nobiſcum tenet Barboſ. in d. l. diuortio, §. ſi vir, ff. ſolut. matrimon. à numer. 56.

Num. 184. Barboſ. d. §. ſi vir, num. 58.

Num. 185 poſt Sahagun Barboſa ſuprà d. §. ſi vir num. 57. & ſeq. Perez de Lara dicto numer. 29.

Num. 186. ibi, *Authore*, Mandel. de ætate minori cap. 4. num. 18. Vgol. de offic. Epiſc. cap. 5. §. 1. numer 6. & 7. Perez de Lara ſuprà numer. 28. & Açor dict. libr. 6. cap. 21. quæſt. 14.

Num 18. ibi, lit. h. Lapus etiam alleg. 75. ante num 5. & ibi etiam Mandel. lit. i. & de ætate minori dicto c. 4 num. 17.

Numer. 198. & quamuis in vna Florentina iuriſpatr. de Rocaſolis 10. Mart. 103. coram Lancelloto ſit dictum, non obſtare, quòd nō conſtat demandato procuræ parentum, qui præſentauerunt nomine filiorum: nam de iure non erat neceſſarium mandatum, cùm pater dicatur habere adminiſtrationem in bonis filiorum, Lambert. part. 1. 2. lib. art. 17. quæſt 4. num. 12. nam in generali adminiſtratione venit præſentatio, vt in matre adminiſtratrice fuit reſolutum in cauſa Forolivien iuriſpat. 28. Octob. 1599. & 15. Maij 1600. coram eo, &c.

Numer. 203 & cum eo Rota in d. Forolivien. iuriſpatr. 15. Maij 1600 coram Lancelloto, vbi quòd ſuſtinetur etiam præſentatio, quia facta à matre coniunctiſsima perſona, Lambert. 1. par. libr. 2. art. 17. quæſt. 4. quòd licèt loquatur cum cautione de rato, hic tamen dubitari non poteſt, quin rata fuerit præſentatio. Et in d. Florentina iuriſpatr. de Ricaſolis coram eodem 11. Febr. 1604. dicitur non applicari, quòd in ſpiritualibus non attendatur patria poteſtas; quia non ratione patriæ poteſtatis patres admittuntur de iure ad præſentandum nomine filiorum, ſed tanquam coniunctæ perſonæ, vel etiam ratione adminiſtrationis generalis, vt per Lambert. in 1. deciſ. allegatum.

Num. 205. poſt. Quando verò ius patronatus eſſet annexum bonis aduentitijs filij, quorum pater eſt vſufructuarius, præſentatio ſpectaret ad patrem, iuxta ſupradicta num. 22. & ſic procedit quod ait Perez de Lara dicto cap. 3. nu. 130. cum Ioan. Nic. Delphin. de iurepatron. lib. 1 num. 104. non aliàs, & Lambert. d. art. 11, num. 11. allegatus in dicta Florentina, procedit in iurepatronatus per filium acquiſito ex bonis aduentitijs. in quibus pater habet vſumfructum, & legitimam adminiſtrationem, vt etiam ait 1. par. 1. lib. quæſt 8. art 9. & d. 1. part. 2. lib. 2. quæſt. art. 7. ibi allegatis.

Num. 210. ib, *Cap. 3. num.* 12. idque, licèt ſeorſum patronus laicus præſentaret, vt eſt de mente Doctorum, quamuis tunc faciendam eſſe præſentationem intra quadrimeſtre teneat Perez de Lara lib. 2. c 9. nume 16 ſed ſine fundamento; nam non ideo deſinit eſſe cōpatronus Eccleſiaſtici, & habere communionem cum eo in iure patronatus.

Num 212. Genuen. in praxi cap. 63 num. 22. Vgol de offic. Epiſcop. cap. 51. & Perez de Lara d. c. 19. à num. 8.

Num 214. Genuenſ. & Vgol. ſuprà.

Num. 215. fine ibi, num. 75. Açor dicto lib. 6. cap. 21. quæſt. 13.

Num. 217. ibi, ſeu 659. & nouiſsimè Genuenſ. in praxi cap. 12. numer. 1 & fuit reſolutum in Bracharen. parochialis de Moreira 13. Iun. 1605. coram Ortembergo.

Fine, vt in deciſ. 5. 8. nouiſ. Farin.

Num. 221. ibi, *Ligandi, &c.* & fuit dictum in Recanaten. beneficij 14. Martij 1608 coram Lancelloto ibi, *Ita gloſ.* & iſta deciſio Hiſpalenſis allegatur, & videtur approbari in dicta Recanaten beneficij.

Num. 222. ibi, *Aym. d. conſ.* 62. *num.* 1 Parl. lib. 3. differ. 8. num. 16. Perez de Lara lib. 2. cap. 9. num. 17. Leſsius lib. 2. c. 34. num. 34. & Açor d lib. 6. c. 21. quæſt. 21.

Ibi Caſal. Rob. vt in deciſ. 647. nouiſsim. Farinac.

Num. 241. Et quamuis Cabedo de patron. Regiæ coronæ cap. 4. num. 6. dicat, quòd inſtitutio facta ab Epiſcopo ſine conſenſu & præſentatione patronorum non valet, dum id faciat intra tempus conceſſum patronis à iure ad præſentandum, irritarique & annullari poteſt per ſententiam. Et numer. 7. dicit, quòd firma erit collatio Epiſcopi, quoad patronus

patronus reclamet, & declaretur nulla ex patroni diſſenſu & reclamatione. Et cap.8.nu. 4.& cap.35.num.1. quòd talis collatio nulla eſt, vel ſaltim irritanda; quod non eſt rectè dictum, ſed patrono reclamāte infra tempus datum ad præſentandum, talis collatio eſt à principio nulla, nec eſt neceſſe quòd annulletur, aut declaretur nulla per ſententiam, vt dictum eſt.

Num. 45. ad finem, ibi, *A num.16.* quāuis Cabedo de patronatibus Regiæ coronæ c. 35.nu.4.dicat, quòd collatio facta à Papa de beneficio patronatus laici non facta de eo mentione, non valet tanquā ſurreptitia: circa quod vides aliàs dicta infra dicto c.3.11.par. num 21. & ſupra 5.par.cap.3.num.64.

Num.255.ibi, *Cerolam ſupra*, Cabed.de patronat.Regiæ coronæ c.18.num.2. Perez de Lara lib.2.cap. 0.num.30.& Açor d.lib.6. cap.27.quæſt.6.& 15.

SEXTAE PARTIS
Caput ſecundum.

NVM. 12. Et Rota in Bonon. trāslationis penſionis coram D. Millino ſuprà adducta 1. part.cap.5.num.257. vbi idē dicitur de copia priuilegiorū conclauiſtarum impreſſa, vt in Lucana penſionis 17.Febr. 159 . coram Orano poſita per Pacificum de Saluiano interdicto deciſ. 203. numer. 9. & in nouiſsimis Farinacij deciſ. 689.

Num.15.ibi, *&* 41. Et fuit reſolutum in d. Lucana penſionis poſita per Pacificum deciſ. 203.num.10.& in vna Portugalen.penſionis 15. Februarij 1606. coram D.Coccino, in qua fuit dictum, quòd cùm tranſlatio, R. præſ.tranſl.vot.

Ibi, *Suorum priuilegiorum*, Sicut etiam coram executore ſatis eſſe præſentare facultatem transferendi, nec opus eſſe præſentare literas reſeruationis penſionis, cùm non recipiat iuriſdictionem ex reſeruatione penſionis, ſed ex facultate transferendi, Galleſ. de obligāt.cam.tit.de proceſſu num. 5. Put. deciſ.246.lib.3.ita in Segouien.translationis penſionis 11.Decemb,1587.coram illuſtriſſimo Pamphilio.

Num.18.& in eadem Tuden.eſt alia deciſio coram eodem D.Corduba 9.Iun. 1595. vbi id confirmatur, quæ eſt 620. nouiſ. Farin. Eſt etiam deciſio in cauſa Abulen. penſionis 11. Maij 160 . coram D. Sacrato ſupra ad 1. part.c.5.num.10.& alia in Carthaginen.trāſlationis penſionis 19. Iun. 1606. coram D. Mançanedo relata d.cap.5.num.241.& tradit. nouiſsimè Gutier. diſcept. forenſ. cap. 170. num.17. & accedit quod ait Gut. pract.libr. 4. quæſt. 9. num.10. quod cum ad probationem gratiæ & priuilegij requiratur ſcriptura originalis, præſentanda eſt, & non ſufficit teſtimonium ipſius. In vna tamen Lauden. penſionis de menſe Ianuarij 1601. coram D. Peña fuit reſolutum, quod *Executor transferens penſionē ſatis eſt certificatus de ſua iuriſdictione, licèt non fuerint ei præſentatæ literæ originales; ſi tamen fuit ei præſentatum tranſumptum extractum à notario Cameræ, & ſigillo Camerarij roboratum, cum clauſula, quòd illius copijs ſine ſumptis manu alicuius publici notarij authenticatis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis adhiberetur fides; & ſic erat in forma probanti.* Verallus deciſ. 351. part.2.

Num.10. ibi, *Qui plures refert*, & in add. d. quæſt.136. id declarat, niſi vicarius dictā cauſam Epiſcopo ſubdelegaſſet. Ibi num.30. Laçarius de monitorijs ſect. . quæſt. 6.nu.8. Ygol.de offic.Epiſc.c 4 §.7.num.1.verſ. 12. Gratian.diſc.forenſ cap.92.à num.6. Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.cap.1.num.7. & Salas de legib. diſp.20.ſect.7.num.124.

Num.21. in fine, & ita aduertendum additio ad conſ. Nauarri ait, videri dictam regulam non habere locum in hoc caſu, in quo hic habuerit titulum ab epo, qui non poterat dare, &c. ita tenendum eſt; quamuis Francus in cap. dilecti 3.de appell.nu.10.dicat, quòd ſi tantùm expreſſo nomine dignitatis cauſa ſit commiſſa vicario Epiſcopi, tunc cenſeatur ſolum contemplata dignitas, ſeu iuriſdictio, quæ dicitur eſſe eadē cum Epiſcopo, & ſic eſt idem tribunal, ſeu auditorium, vt in cap.1.de conſuet.lib.6.videretur quòd Epiſcopus poſſet in tali delegatione cognoſcere, ſeu ſe immiſcere, maximè vicario mortuo, vel remoto. Quo caſu id admittunt Cuch. in inſtit.maior.lib.2.tit.8.numer.118.& Laçarius d.quæſt.6. nu. 8. quod non eſt verum: nam certè diſtincta dignitas & perſona eſt: Epiſcopi

Epiſcopi & vicarij, & aliud eſt Epiſcopus, aliud vicarius, &c. Et contrarium tenet ipſe Francus in cap. ſtatutum de reſcript in 6. num 11. quo ſe remittit d. cap. dilecti. Et quã uis Rota in Bracharen. parochialis de Moreira 13. Iun. 1605. coram D. Ortembergo tenuerit, *Non fuiſſe defectum iuriſdictionis in executore, ex eo quod cùm literæ Apoſtolicæ eſſet directæ prouiſori, qui erat parti ſuſpectus, obtinuit in illius locum ab Archiepiſcopo deputari vicarium generalem: nam etſi literæ dirigantur prouiſori, vel vicario, poteſt nihilominus Archiepiſcopus non ſolum per ſe exequi, ſed etiam altari executionem delegare, cùm poteſtas officiali tradita oriatur ex iuriſdictione ipſius Archiepiſcopi, ad not. in cap. eam te de reſcript. & maximè cùm vicarius & officialis promiſcuè accipiantur in partibus Hiſpaniarum, & vltra montes, Mand. reg. 14. quæſt. 6. num. 18. cum alijs, &c.*

Quæ reſolutio planè conuincitur ex dictis; & licèt poteſtas ordinaria officialis oriatur ex iuriſdictione Epiſcopi, non tamen delegata & commiſſaria, quę oritur ex iuriſdictione delegantis, & officialatus habet ſe tanquam conditio ſine qua non, ſeu qualitas requiſita. Id autem quod fecit dictus Archiepiſcopus, videtur poſſe ſuſtineri, quia ipſe non delegauit executionem dictarum literarum, ſed deputauit alium vicarium generalẽ vltra prouiſorem, vt ei poſſent dictæ literæ præſentari, iuxta Thom Sanchez lib. 8. diſp. 27. num. 37. & 42. Salas deleg. diſp. 20. ſect. 17. num. 124 & ad id conducit quod dicitur in dicta deciſ. quòd officialis & vicarius promiſcuè accipiuntur in Hiſpania, non poſſet tamen conſtituere vicarium ad iſtum effectũ ſolum, etiamſi eum diceret generalẽ, quia in effectu non erat talis, cùm poſſet aliàs iuriſdictionem vicarij exercere; ſed quidam vicarius ſeu delegatus ſpecialis ad eam cauſam expediendam, quam nequit Epiſcopus committere, cùm non ſit ſuæ iuriſdictionis, nec vicario generali, ſeu officiali adimere, niſi eũ ab officio remouendo, cui à Papa commiſſa eſt, & ſic ab eo, non ab Epiſcopo habet iuriſdictionem. Ita Thom. Sanch. d. n. 42. & Salas dicto num. 124. ad finem.

Num. 22. ibi, q. 135. (vbi tamen in addit. malè ait cum Ferreto conſ. 316 lib. 2. Epiſcopo abſente poſſe vicarium exequi reſcripta, & literarum directa ipſi Epiſcopo; & quòd quãdo Epiſcopo cõmitteretur cauſa generaliter, & nõ nudum miniſteriũ, vel aliqua cauſa ſpecialis, vbi exigeretur induſtria perſonę, trãſiret in eius vicariũ) & Greg Lop. in l. 47. tit. 18. p. 3 gloſ. 8. Curia Philip. 1. par. §. 4. nu. 12. Laçarius dicta quæſt. 6. nu. 7. & ſect. 2. q. 1. num. 18. Vgol. & Piaſec. ſuprà.

Num. 23. Gratian. diſcept. forenſ c. 145. à num. 16. & Piaſecius ſuprà; & quòd vicarius non poſsit exequi literas directas Epiſcopo, niſi Epiſcopus ei ſubdelegauerit talem executionem, fuit dictum in cauſa Lucanæ optionis domus 13. Martij 1609. coram D. Mançanedo, *Et quòd iſta ſubdelegatio à vicario enunciata & aſſerta, præſumitur & reſultat ex ſcientia & patiẽtia Epiſcopi, argumen. l. 1. §. magiſtrum autem, vbi hic firmat Paul. ff. de exercit. Vantius de nullit. tit. quibus modis ſententia nulla reparari poßit. num. 44.*

Num. 25. & Gratian. diſcept. forenſ. c. 127. numer. 19.

Num. 26. ibi, *Num.* 20. & D. Sahagun in d. c eam te num. 3. 11. & 15. & in c. quoniam Abbas de offic deleg. num. 16.

Num. 27 ibi. 10. & 11 & Sahagun ſuprà, ibi lit. I. & Sahag. d. num. 11.

Num. 29. ibi, & Doct. & l. 47. tit 18. par. 3.

Num. 34. D. Sahagun in d cap. quoniam Abbas num. 4. & à numer. 11. ad 14. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 10. numer. 8. fall. 4. Laçarius de monit ſect. 2. q. 1. nu. 18. Gratian. diſcept. forenſ. c. 92. à num. 15 & Piaſecius in praxi Epiſcop. par. 2. cap. 4. numer. 7. & Salas deleg diſp. 20 ſect. 17. num. 124.

Num. 41. ibi, c 84. n. 12 dub. 86. ſum. Bullar. Quar. verb. capitulum ſede vacante ſub nu. 1. 3. q. Leo in theſ. for Eccleſ. c. 10. nu. 4. fall. 2. & 4. & Laçarius de monit. ſect. 2. q. 1. à nu. 16. ibid. ad fin. & Salas de legib. diſſ. 20. ſect. 17. nu. 124. & quòd delegatio facta Epiſcopo non tranſeat in capitulum ſede vacãte, poſt allegatos & alios tradit D. Sahagun in dicto cap quoniam Abbas nu. 15. & dictum eſt parte præced. cap. 7. è nu. 42.

Num. 42. ibi, *Quæſt.* 4. *nu.* 11. Molin. de iuſt. tract. 5. diſp. 25. num. 2.

Num. 43. in fine, & Salas d. n. 124. & quòd delegatio vicario vel officiali facta tranſeat in vicarium capituli ſede vacante, ait D. Sahagun in d. c. quoniam Abbas num. 17.

Num. 44. ibi, *Manibus, &c.* Et de prædicto ſtylo nouiſsimè teſtatur etiam Leo dict. cap. 10. nu. 8. fall. 5. & 6. & D. Sahagun in d. c. quoniam Abbas nu. 15. ait, Romanæ Curiæ ſtylum hodie perpetuum, diſpenſationes matrimoniales ſede vacante non fieri capitulo, quãuis nominatim petatur, ſed epiſcopis viciinioribus & de matrimonio nu. 53. ait, matrimonij diſpenſationes epiſcopis hodie cõmitti, adeò vt ſede vacante non cõmittantur capitulo. Et in conſequẽtiã huius ſtyli in Cõgregatione ſtatus eccleſiaſtici horũ Regnorũ anno

anno 1613. fuit propoſitum, quòd ſupplicaretur Papæ, quòd literæ Apoſtolicæ cõmittantur & dirigãtur ſede vacante vicarijs & capitulo, & non vicinioribus: & ita fuit ordinatũ & poſitũ in inſtructione agẽtis Romæ, quod credo nõ obtinebitur: quãuis cũ approbatione vicarij capituli ſede vacãte admitti & expediri viderim reſignationes in forma gratioſa.

Num. 64. ibi, *In terminis*, Leo d. c. 10 n. 8. fall. 5. & 6. cum quo tranſit Laçarius ſupra.

Num. 58. & nouiſsimè in vna Aurien. matrimonij 12. Dec. 1605. corã D. Pamphilio fuit reſolutum, diſpenſationem, R. diſp. del.

Sed in præſenti dubio aduertendum eſt, quòd quædam cõmiſsiones ſunt, quæ ſolum fiunt, & fieri ſolent ordinarijs, nõ alijs, vt gratiæ in forma dignum, iuxta dictã conſtitutionem Pij V. 1602. de qua ſuprà, & diſpẽſationes matrimoniales iuxta S. Concil. Trid. ſeſſ. 22. de reform. cap. 5. & aliæ diſpenſationes, abſolutiones, & monitoriales, & cauſarũ criminalium cõmiſsiones, iuxta Concil. ſeſſ. 13. de refor. c. 1. & in his procedit prædicta reſolutio & ſtylus Curiæ & Cancellariæ, quò d nomine officialis, ſeu vicarij, verbi gratia Abulen. cui diriguntur, non intelligitur officialis, ſeu vicarius capituli ſede vacãte, nec in eis ſuccedit. Aliæ ſunt cõmiſsiones, quæ non ſolum fiunt, & fieri ſolent ordinarijs, ſed etiam alijs perſonis in dignitate cõſtitutis, vt executiones gratiarũ beneficiorum in forma gratioſa, aut in forma cõmiſſaria, non tamen in forma dignũ; & executiones penſionum, & delegationes cauſarũ & litiũ; & in his videtur, quòd ſi committuntur officiali, ſeu vicario ſimpliciter, verbi gratia officiali Abulen. venit etiã officialis capituli ſede vacãte, & ad eum trãſeunt, iuxta ſupradicta num. 42. & 43. nam in his non procedit prædictus ſtylus curiæ & Cancellariæ, cùm non committantur præciſè ordinarijs, ſed etiam quibuſuis perſonis in dignitate cõſtitutis, & à parte nominatis, & etiam committerentur officiali capituli ſede vacãte, ſi peteretur, maximè, cùm ſoleat eſſe canonicus, ſeu dignitas Eccleſiæ, & ſic in dignitate conſtitutus, non ſolum ratione officij & vicariatus, iuxta d. Clem. etſi principalis, & ibi gloſ. & Doctores citatos ſupra dicto n. 42. ſed etiam ratione canonicatus ſeu dignitatis, quamuis etiam in huiuſmodi cõmiſsionibus, quòd in eis non ſuccedat officialis capituli ſede vacãte videatur velle Rota. in deciſ. Ilerden. ſuprà adducta num. 46. & Leo ſupra 6. fallent. Et iſta diſtinctio & concordia videtur eſſe de mente D. Sahagun in d. cap. quoniam Abbas à numer. 15. Vnde cùm Nuncij Apoſtolici in Hiſpania non ſolum ſoleant delegare cauſas officiali capituli ſede vacãte, vt dictum eſt num. 42. ſed etiam ei cõmittere gratias beneficiorum 24. ducatorũ in forma dignum (nec enim Nũcij in hoc ponunt difficultatẽ, ſeu obſtaculũ, nec tenẽtur obſeruare dictum ſtylum Curiæ & Cancellariæ, cùm ſolum reſpiciat expeditiones ipſius Curiæ & cancellariæ) in quibuslibet commiſſionibus Nũcij factis officiali ſimpliciter, verbi gratia Abulen. ſuccederet officialis capituli ſede vacante.

Hinc ſubdubitatur, ſtante coadiutoria alicuius præbendæ cum futura ſucceſsione cõmiſſa officiali, v. g. Abulen. in forma dignum, quæ fuit præſentata officiali Epiſcopi, qui gratia iuſtificata, & illo idoneo reperto, ipſum in coadiutorẽ authoritate Apoſtolica conſtituit, & deputauit, vt in ipſis coadiutoriæ literis dicitur, ſi ſuccedat poſtea vacatio dictæ præbendæ ſede Epiſcopali vacante, an officialis capituli poſsit eius collationẽ facere coadiutori. Et videtur, quòd ſic, nam iam ab officiali Epiſcopi erat gratia iuſtificata, approbatio facta, & forma dignum adimpleta, & ſolum remanebat collatio poſt vacationem facienda; quæ videtur tranſire in vicarium capituli ſede vacante, iuxta dicta in prædicta diſtinctione. Et ita fuit practicatum & obſeruatum Segouiæ hoc anno 1612. in quodam canonicatu illius Eccleſiæ, quia Romã ſcriptũ eſt à quodam agente, quòd vicarius ſede vacante facere poterat illam collationẽ, & quòd ita datarius dixerat: & quamuis venit mutatio iudicis, noluit ille eo vti, vt mihi è dicta Segobia ſcriptũ eſt à quodam canonico eiuſdem Eccleſiæ.

Sed nihilominus verius mihi videtur non potuiſſe, nec poſſe officialem capituli facere dictam collationẽ: nam eidem officiali, vt ex bullæ tenore conſtat, cõmittitur approbatio, ac cõſtitutio, & deputatio coadiutoris in forma dignum, & collatio poſt vacationẽ: vnde cùm reſpectu approbationis & formæ dignũ intelligatur officialis Epiſcopi iuxta prædictũ ſtylum, idem etiã intelligatur reſpectu collationis, cum non cõmittatur ſeorſum, ſeu ſeparatim officiali Abulen. verbi gratia, ſed ſimul cũ approbatione & deputatione eidem officiali, quia vt iuriſdictio delegata officiali Epiſcopi non tranſit in officialẽ capituli, iuxta dicta. Ex quo ſatisfit rationi in contrariũ adductæ, & ita conſultus reſpondi: & eiuſdẽ ſententiæ in prædicto caſu fuit D. canonicus Doctoralis dictæ Eccleſię Segobiẽſis, vt mihi ſcriptum eſt. Et ita planè ſenſiſſe videtur Cãcellaria dando in dicto caſu dictam mutationem iudicis.

Sed reſtat hic noua difficultas, an ſaltim Nuncius, ſeu legatus Apoſtolicus, poſsit exequi & expedire dictas gratias & literas in forma dignum, & diſpenſationes officiali commiſſas. Quæ difficultas modò de nouo orta eſt in facti contingentia circa Archidiaconatum Segobienſ. reſignatum ab illuſtriſsimo Card. Borja in fauorem canonici Spinar, cuius literæ in forma dignum directæ officiali Segobien, quia ſedes Epiſcopalis Segobien. vacabat, fuerunt præſentatæ illuſtriſsimo Cardinali Decio Carafę Nuncio Hiſpaniæ, qui acceptauit, & commiſit executionem earum vicario capituli ſede vacāte, qui virtute iſtius cōmiſsionis eas executus eſt, & reſignationē expediuit, & reſignatarium in poſſeſsionem imitti fecit. Sed cùm paulò pòſt aliæ ſimiles literæ reſignationis cuiuſdam canonicatus dictæ Eccleſiæ Segouien. in fauorem Pauli Fernandez præſentarentur illuſtriſsimo D. Iuſto Caetano Nuncio ſucceſſori dicti Cardinalis Carafæ, noluit eas acceptare, nec expedire, dicendo id non poſſe facere, quāuis ei allegaretur dictum recens exemplum ſui anteceſſoris circa dictum Archidiaconatum eiuſdem Eccleſiæ, circa quem cùm eſſet controuerſia apud dictum nouum Nuncium, an id potuiſſet fieri, quia capitulum Segouien. dictum reſignatarium inquietabat, fuerunt variæ ſentētiæ iuriſperitorum alijs opinantibus, inter quos D. Obregon poſſe Nuncium per ſe exequi & expedire tales literas tanquam executorē generalē, ſeu vniuerſalem literarū Apoſtolicarum, non tamen id alijs committere, ſeu ſubdelegare; alijs verò, & inter eos Abbreuiatore ipſius Nuncij cenſentibus nec ipſum nuncium id poſſe facere, nec committere, & cum tunc præſentarentur dicto Nuncio pro parte Auguſtini de Mena literæ coadiutoriæ cuiuſdam canonicatus huius Eccleſiæ Abulenſ. in quo virtute dictarum literarum ab officiali Epiſcopi, qui eum approbauit, fuerat conſtitutus coadiutor, vt ei faceret collationem dicti canonicatus, qui vacauerat ſede Epiſcopali vacante, Nuncius eas admiſit, & fecit illi dictam collationem, ac in poſſeſsionem immitti, iuxta opinionem Doctoris Obregon, & aliorum. Sed ego in contraria fui & ſum ſententia, nempe Nunciū non potuiſſe, nec poſſe, nec per ſe, nec per alium exequi & expedire dictas literas, nec ſe in eo intromittere, quia cōmiſsio & literę de eo non cantant; & ex cap. 2. de offic. leg. vbi quòd de cauſa ſpecialiter delegata à Papa legatus ſe intromittere non poteſt, & ibi gloſ. & Abb. & alij, & D. Sahagun de offic. leg. num. 1. 2. & 3. faciunt. à num. 15.

Nec obeſt ratio contrariū opinantium, quòd Nuncius eſt executor generalis ſeu vniuerſalis literarum Apoſtolicarum: nam id nullo iure probatur, nec in ſuis facultatibus talis titulus ſeu poteſtas datur, neque vnquam Nūcius tali titulo & nominatione ſignat in ſuis literis & reſcriptis. Et quando eſſet talis generalis executor literarum Apoſtolicarum, intelligendum eſſet in literis expeditis in forma gratioſa, non autem in expeditis in forma commiſſaria, maximè in forma dignum: nam in iſta commiſsione non poteſt Nūcius ſe intromittere vllo modo, nec taliū literarū fieri executor, ex dictis, niſi ad ad ſummum poſt factam earum expeditionem, & collationē beneficij à commiſſario, arg. d. c. 2. de offi. deleg. ad finem. Nam nec coadiutor Cameræ, qui ſine controuerſia eſt literarum Apoſtolicarum vniuerſalis executor, vt in literis ſuarum facultum per Sall. Tiber. in præc. fin. §. 15. & ita ſemper ſe nominat, nō poſſet tales commiſsiones & literas in forma cōmiſſaria expedire, nec vnquam in eis ſe intromiſit. Itē ex dicta facultate Auditoris Cameræ colligitur & apparet, Nuncios ſeu legatos nō eſſe literarum Apoſtolicarum generales executores, nā in ea dicitur, quòd auditor Cameræ ſit literarum Apoſtolicarum executor ſolus, vbi alij executores deputati non fuerint; vbi verò alij deputati erunt, accumulatiuè cum illis, &c. Si ergo auditor Cameræ ſolus, ſeu cum deputatis tantum, eſt literarū Apoſtolicarum executor vniuerſalis, Nuncius, ſeu legatus non poteſt dici talis executor. Rurſus, ſi Nuncius poſſet expedire dictas literas & cōmiſsiones ex titulo & ratione, etiam id poſſet alijs committere, & non ſolum per ſe facere, tū quia iure ordinario legationis id cōpeteret, tum quia quando in hoc eſſet delegatus, cùm eſſet delegatus Papæ, rectè poſſet id alijs committere, cap. is cui de offic. deleg. in 6. & Clement. vnic. eod. tit. cum alijs infra adductis 8. dub. à num. 94. Tum, quia Nuncio in eius facultatibus datur facultas vices ſuas committendi & faciendi etiam per alium ſeu per alios, &c. vt in clauſula poſita ſupra præcedenti part. cap. 3. num. 91. & ita ſine fundamento procedunt illi primi opinantes in ſua diſtinctione.

Tandem, ſi ex dicto titulo & ratione Nūcius poſſet exequi & expedire dictas literas & commiſsiones, non ſolùm ſede vacante, ſed etiam ſtante Epiſcopo, & eius officiali, cui diriguntur, id poſſet facere, & tamen nunquam vidimus nec audiuimus Nuntium id feciſſe, nec in eo ſe intromiſiſſe, nec ei fuiſſe præſentatas tales literas, niſi

dictis

dictis iudicibus ſede vacante. Et meam ſententiam planè tenet Leo in theſ. fori Eccleſ. cap. 12. num. 60. 61. & 62. vbi ait, quòd regulariter executio literarum reſeruationis penſionū committitur locorū ordinarijs, vel alijs in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis; & ſi pēſionarius literas reſeruationis penſionis præſentaret alteri quàm eiſdem pro executoribus nominatis cuiuſcumque qualitatis & conditionis, etiamſi legati, vel Nuncij Apoſtolici forent, deſectu iuriſdictionis eorum ſententiæ vitio nullitatis ſubiacerent, quia in prima inſtantia nullam habent iuriſdictionem, obſtante S. Conc. diſpoſitione, vt cap. 20. §. legati quoque ſeſſ. 24.

Nec vigore delegationis, quæ facta in vnā perſonam in aliam ſine ſub delegatione trāſferri non poteſt. Hæc Leo, ex cuius doctrina expreſſe habetur, Nuncios ſeu legatos non eſſe executores literarum Apoſtolicarum, nec eas poſſe exequi, niſi in eis ſint pro executoribus nominati.

Nec etiam potuit nec poteſt Nuncius dictas collationes beneficiorum ordinario vel alteri commiſſas facere vigore Clement. auditor de reſcript. nam illa ſolum procedit in auditoribus Romanæ Curiæ, vt dictum eſt ſuprà præced. part. cap. 8. numer. 102. item procedit in auditore deputato ad cauſam & litem ſuper beneficio, qui pronunciauit alicui ex litigantibus eſſe debitum, vt ex ipſius verbis patet, & ſic non poterat vllo modo intrare in propoſito, vbi nulla lis erat ſuper beneficio coram Nuncio, nec ſententia, &c. Et ita poſt prædicta ſcriptum eſt Roma per multos agentes, non potuiſſe Nuncium exequi ſeu expedire dictas literas reſignationis Archidiaconatus Segouien. & minus id committere; & miſſa eſt mutatio iudicis directa officiali Valliſoletano, vt dictas literas expediret, faciendo reſignatario nouam collationem, & dādo ei nouam collationem, prout factum eſt, &c.

Num. 63. & nouiſsimè ita tenet Gratian. diſcept. forenſ. cap. 92. num. 31. quod iudex ſecundus non poteſt adiri, niſi conſtet de negligentia primi, citans Rotam in dicta Vrbitanen. parochialis 1588. & in Ariminen. canonicatus 29. Octobr. 1393. coram domino Gipſio.

Num. 86. & ita in vna Abulen. capellaniæ 9. Decembr. 1505. coram D. Mareomontio fuit dictum, non obſtare quòd Nuncius de cauſa beneficiali cognoſcere non poſsit, patet enim contrarium ex facultatibus illi conceſsis, ſicut quod dicitur, illum non potuiſſe ad ſe cauſas auocare ab ordinarijs ſtante Concilio Tridentino, tollitur ex facto, quia conſtat, cauſam deueniſſe ad Nuncium per viam appellationis interpoſitæ à collatione ſpreto patrono facta ab Epiſcopo Abulen. poteſt enim appellari à collatione ordinarij, Veſtrius in praxi lib. 3. cap. 7. in princip. & à denegata inſtit. Lambert. de iur. patron. 2. part. lib. 1. quæſt. 1 artic. 5. vbi etiam quòd non denunciatur rei iudicatæ per proſecutionem cauſæ in Rota, cùm fuerit actum pro confirmatione ſententiæ Nuncij, deciſ. 434. p. 3. diuerſ. & ex eo quòd quis dicit malè appellatum, non renuciat rei iudicatæ, Clem. ſi appellationem de appellat.

Num. 90. in fine. Et ita planè tenuit Rota in Braccharen. parochialis de Moreira 13. Iun. 1603. coram D. Ortembergo, vbi dicitur nō obſtare decretum vicarij, in quo pronunciauit ſe vlterius procedere non debere poſt lapſum triginta dierum, quo caſu poſtea etiā de conſenſu partium procedere non poteſt, cap. ſignificantibus, & ibi gloſ. in verb. procedere de offic. deleg. nam hoc fallit in executore dato ad beneficia, Felin. d. cap. ſignificantibus num. 3.

Num. 98. Molin. de iuſt. tract. 5. diſp. 15 n. 3. Rot. deciſ. 4. in fin de ſent. & re iud. in ant.

Num. 99. Quintanad. de iure imp. libr. 2. tit. vlt. num. 4. Pereg. ad Rubr. de offic. & poteſt. iud. deleg. 7. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 15. num. 49. dicens, quòd delegatus pro examine huiuſmodi fiendo, vel alias, ſubdelegare nō poteſt, ſi in literis eſt appoſita clauſula, conſcientiam tuam onerantes, quia videtur electa induſtria perſonæ, ſtantibus præſertim verbis, conſtito tibi, & conſcientiam tuam onerantes, &c. tamen ſi examinandus eſſet in partibus longinquis abſens, & executori cognitus, illius examen alteri committi poſſet, ex dicendis in deciſ. 18. numer. 4. de conceſ. præb. in no. Quando verò non apponitur clauſula, conſcientiam tuam onerātes, vel collatio authoritate ordinaria, fieri debet, examen ſuper idoneitate poterit delegari, d. Clem. vnica de offic. deleg. & Rot. d. deciſ. 4. in fine, de ſent. & re iudic. in antiq.

Num. 100. Gen. *Cap.* 83. 85. Grat. deciſ. 157. & in addit. ad eam num. 3. allegans Rotam coram Peña in Auell. Archipresbyt. 6. April. 1590. & coram Pamphilio in Legion. S. Facū di 1591. Vgol. de offic. Epiſcop. c. 4. §. 7. nu. 2. verſic. 12. Man. Rodrig. de la orden judicial, cap. 12. num. 8.

Num. 102. & ſeq. Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 4. num. 8.

Num. 104. & eſt declaratio S. Congreg. Concil. quæ ſic ait 72.

Num.105.& Felin 4 limit. Genuen.d cap. 85.num.6.idem Grat.d ad d.deciſ.157.n.6. & 7.cum Menoch.conſ.7. Vnde etiã videbatur, executorem informa dignũ non poſſe committere collationem, vt tenet Piaſec. ſuprà d.num. 8.vbi ait, quòd ſi per literas in forma dignum committitur inſtitutio, eadẽ non poteſt ſubdelegari, niſi quòd tunc poſſit cõmitti actus aliquis cauſæ abſq; iuriſdictione, vt capienda informatio de vita & moribus, vel poſt delatũ teſtibus iuramentum, & admiſſum, eorundem teſtium examinatio, Felin.d.c.vlt.n.8.Abb.in c.cùm Bertholdus de re iudic. Sed nihilominus quicquid Piaſec. velit, etiam collatio poteſt committi, vt in d. cap.is cui, & in d. Clem.vnica, & d.deciſ. 18. & alijs ſuprà allegatis, & gloſ.in d.cap. is cui verb.prouiſio ait, in eo caſu prouiſionis beneficij certæ perſonæ faciendæ non habere locum d.cap. vltimum de offic.deleg. nimirum quia nõ eſt commiſſio nudi miniſterij, & etiam poteſt dictus executor committere non ſolum teſtium examinationem, ſed etiã iuramentum, & actum iuriſdictionis, cùm ſit Papæ delegatus quicquid dicat Piaſec. nec contrariũ dicit Abb.& Felin.per eum citati.

Num.110. Genuen.*Cap.º3.nu.4*.ſeu c. 85. n.4.& in annot.nu.16 Mand de inhib q.46. Leo in theſ for.Eccleſ.c.17.à n.8.& 18. Sal. Tiber.in praxi lib.3.cap.12.alias 7.

Num.111.ſeu clauſula, amoto quolibet illicito detentore, Felin d.c.de cætero nu.9.

Num.112.ibi,*Conſ*.30.Scaccia de appell. quæſt.17. limit.11.num.11.

Num.17.quam deciſ.ponit Farin.deciſ.94. lib.1.

Num.126. Cui deciſioni conſonat alia in cauſa Barchinonenſ.parochialis 10. *Decem*. 1601 corã D.Sacrato, vbi dixerunt DD. Ioãnẽ Caluum non cecidiſſe à poſſeſsione beneficij per reſignationẽ ad fauorẽ Iacobi, quia non fuit ſimplex, ſed cõditionalis, nempe ex cauſa permutationis: vnde cùm alterũ ex beneficijs permutatis nõ fuerit acquiſitum Ioãni, reſignatio ex capite nõ impletæ cõditionis ceſſauit, Rot.deciſ. 4.de rerũ permut. in antiq.Put.deciſ.158. lib.3.Achil.10.nu.4 de reſtit. ſpoliat. Nec obſtare decretum executoris ad fauorem Iacobi, quia per appellationẽ fuit ſuſpenſus omnis illius effectus; nec eſſe dubitandum, quin à ſententia dicti executoris tanquam miſti, nempe per clauſulã informa dignum, daretur appellatio ad vtrumque effectũ, ſicut à qualibet alia ſententia iudicis, Cardin.conſ. 65. num.1 vt in d. Abulen. & Zamoren. & in alia nullius ſacriſtiæ coram eodem D. Peña 25. Octob.1601. Et ſic non obſtante immiſsione Iacobi facta per executorem, & teſtibus de ſcientia Ioannis, quòd alterum ex beneficijs permutandis eſſet litigioſum, quod percutit negotium principale, dandũ eſſe mandatum de manutenẽdo Ioanni, qui nec fuit, nec habuit ſe pro ſpoliato, vt in dictis deciſionibus. Cõſonat etiã dictę deciſioni Abulen.& Zamoren.alia in cauſa Hiſpaleo.beneficij 21.Maij 1610. coram eodem Peña, vbi Didaco dandum eſſe mandatum de manutenendo in poſſeſsione beneficij nõ obſtante reſignatione, vt pote nulla ex defectu conſenſus, vt ex literis miſsiuis apparet, & non habuit ſe pro ſpoliato, &c.

Num.127.quæ deciſio eſt apud Farin. licèt non integra deciſ.22 nouiſ.

Num.129. & deciſ.172.174.179.180.187. 358.629.890.& 874.nouiſ.Farin.

Num.132. idem fuit nouiſsimè reſolutum in cauſa Aquilana beneficiorũ 26.Iun. & in Brachar. beneficij 3. Iulij 1606. coram D. Mançanedo, & in Britontina capellaniæ 10. Nouembr.1608. coram D.Peña fuit reſolutum, R.exc.liter.

Num.136. Quæ deciſiones ſunt in nouiſ. Far.155.& 156.& cõfirmãtur alijs duabus deciſionibus eiuſdem cauſę ibi poſitis 157.& 158.

Num. 140. & idem quod ſignatura anteà tenuit Rot.in vna Pient.beneficij 13. Aprilis 1576. corã D.Seraphino, vt in ſeq.deciſ. quã ponit Sal. Tib.lib.3. ſub cap. 9. pag.338. fuit reſolutũ, &c.dec.112.& poſtea in cauſa Elnen. beneficij S. Saluatoris 16.Decem.1602. coram D.Peña fuit dictum, quòd Rota tenet, habentem titulum coloratum eſſe legitimũ contradictorem, vt poſsit appellare à decreto ſeu ſententia prolata ſuper executione literarum Apoſtolicarũ ad fauorẽ prouiſi Apoſtolici, dummodò prouiſus ab ordinario coram executore produxerit ſuum titulũ, vt in dicta cauſa Colonien.canonic.4. Febr. 1588. & quòd etiam poſterior in data ſit legitimus contradictor ſi poſsidet, ad impediendũ pro ceſſũ executiuum, Put.deciſ.135.lib.2.nã ceſſantibus reſeruationibus habent poteſtatem conferẽdi, & Papa prouiſos ab ordinarijs agnoſcit pro legitimis contradictoribus, &c.

Nu.141.Rot.in Aurien.parochialis de Pao 17.Apr.1600.coram Lancelloto quæ eſt 179 nouiſ.Far.nu.3.& 4.vbi quòd non eſt neceſſaria citatio non poſsidentium nec comparentium pro ſuo intereſſe.

Num.124.in fine, ibi, *Naturalis*, niſi cõtra eũ ſit facta impetratio beneficij certo modò ob aliquẽ defectum ſuæ prouiſionis, quo caſu ponitur illa clauſula, nam tunc videtur debere citari, etiamſi non poſsideat, maximè quando

quando collatio etiam committitur executori,nam cùm impetratio fiat directè contra eum,videtur pars formalis, & facit deciſ.Ale rienſ. attentatorum ſupra relata num. 19.

Num. 159. ibi, 58 nu.4.& deciſ.Rot 356. nouiſ Farin.

Eodem num. 159. ad fin. ibi, *Ordinaria*; ſaltem quando poſſeſſor corã executore pro duxit titulum coloratum,iuxta ſupradicta d. dub 9.à num.139

Num.16 .&quamuis in vna Legionen de negationis poſſeſsionis 26. Martij 591. coram illuſtriſsimo Blancheto fuerit fi maturũ per Rotam,quòd narrata in gratia ſunt iuſtificanda, etiamſi procedatur executiuè,& nul lus adſit contradictor. Tamen contra iſtam deciſionem poſtea tenuit Rota in cauſa Pacen. puritatis canonicatus 11.Decẽb. 1609. coram D Mançanedo dicens,illam regulam non procedere poſſeſsione vacante, & non exhibito aliquo titulo in contrariũ,vt fuit re ſolutum in Parmen.prioratus 23.Iun. 1598. coram illuſtriſsimo Mantica, & in Oritana Archipresbyteratus 2.Decemb.1589.coram D. Orano, & quando dicta regula ſit vera, etiam eſſe verum narratiuam fuiſſe verificatã in illo caſu per executorẽ, qui tanquã merus potuit extraiudicialiter ſe informare, cùm aliàs non potuiſſet deueniri ad immiſsionẽ decernendã,Rot.deciſ 7.verſ.quia ſatis de of fic.deleg. in antiq. præſumitur enim pro tali executore, & ſatis eſt quod habuerit gratiã pro iuſtificata, ad hoc vt illa dicatur iuſtifica ta,vt etiã fuit reſolutũ in Hiſpalen canon.10. April.1606.corã D.Ludouiſio,& in Vercellen. coadiutoriæ 23. Ian. 1608. coram D. Lancelloto,& in Capuana optionis 23. Mar tij 1609. coram eodem ſupra adducta 4.p.c. 4.dub.20.& fuit confirmatum in eadem Pacen.30.April.1610.coram eodem D.Mançanedo,in qua etiam d.dec. 2. Dec. & iſta 30. Apr.fuit reſolutum, quòd licèt capitulũ fuit legitim' cõtradictor quoad articulũ puritatis ſanguinis,in quo debeat executor aſſumere partes iudicis,& citare & audire capitulũ,& deferre appellationi,prout fecit,tamẽ quoad iuſtificationẽ gratiæ,& reſpectu illius non eſt legitimus cõtradictor,cùm nec habeat ſimilẽ titulum, Mohed. deciſ. 3. vt lite pendente: nec ſit in poſſeſsione canonicatus, ad tradita per Innoc.in c.mãdatum nu.5.de reſcript. & fuit reſolutũ in d. Hiſpalen. canonicatus 27. Iun. 1605 coram eodem D. Ludouiſio, & etiam 10. Ian. eiuſdem anni, & dicta die 10. April.1606 & in dicta Vercell. coadiutoriæ, nec ex citatione & admiſsione capituli executor deſijt eſſe merus reſpectu iuſtificationis gratiæ. vt fuit dictum in eadem Vercell. per conſ. Anchar 224. num.2. & ad d. deciſ. Legionenſ. vbi etiam fuit dictum,quod capi tulum poteſt opponere de gratia non iuſtificata, reſpondetur, in d. Pacen. in ea non ex propoſito fuiſſe diſputatum articulum, an capitulum ſit legitimus oppoſitor de gratia iuſtificata, prout fuit in dictis deciſionibus Hiſpalen.& Vercellen. &c.

Vnde in dicta Hiſpalen.27.Iun.fuit dictũ; quòd licèt aliquando excuſetur capitulum contradicendo & opponendo ſe executioni, & non tradendo poſſeſsionem, vt in Seguntina Archidiaconatus & canon.21.Maij 1601. coram D. Lancelloto, & 23. Martij eiuſdem anni,vt in deciſ.636. Farin. Ibi tamen nulla ſuberat cauſa legitima, propter quam poſſet capitulum recuſare, obedire,&c.Rurſus poſ ſeſsione vacatione; nec comparẽte legitimo contradictore non tenetur etiam executor extraiudicialiter ſe informare de iuſtificatio ne gratiæ,& verificatione narratiuæ,ſed abſque illa informatione & iuſtificatione,ſtatim mittere prouiſum in poſſeſsionem, & ita re vera practicatur,vt ſupra diximus num. 157. & 158. quicquid velit Rota in dicta deciſ. Hiſpal. Vercellen. Capuana,& Pacen.

Num.163.ibi,*Vt in d. deciſ. Æg.303*; quam ſequitur Mand.reg.15.Cancell.q.20. num.4. poſt Pariſ.conſ.49. numer.31.vol.4.adeo vt narranti ſe doctorem non ſufficit eſſe licitũ, & id verificare,gloſ.in reg.15.Cancell.verſic. dico tamen.

Num.181.ibi, *Coram D.Pamphilio*,& in Ca lagurritana de Ollauaris 15.Dec.1604.coram D. Peña,& nouiſsimè in Placentina beneficiorum 23 Martij 1609.coram D.Pamphilio iuniore.

Num. 185.ibi,*Lib.7.ex num.* 1. & concluſ. 313.num.14.

In fine, Pacificus de Saluiano interd. inſpect.4.cap.3.num. 44.

Num.186. poſt Cerolam,Tuſch. à concl. 340.ad 344.lit.E.Pacif.ſupra à num.42. Gra tian. diſcept. forenſ. cap. 155. & 163. à numer. 5.

Num.189.ibi numer. 132. & in Iuuenacen. Archipresbyteratus 26. Iun. 1591. coram D. Pamphilio relata per Genuen. cap. 65.in an. num.14.& infra 11 part.cap.5.num. 232. & in cauſa Hiſpalen. beneficij de Xerez 6.Nouembr. 1602. & 12. Maij 1603.coram D.Lita.

In fine, & aliàs Rota in vna Biſuntina & Baſileen.vnionis 10.Maij 1602 coram illuſtriſsimo Seraphino, vbi fuit dictum, ſatis eſſe, quòd cauſa præcipua conceſsionis

ſit vera, ex eaque ſuſtineri vnionem, licèt aliæ cauſæ non verificentur, iuxta dictam deciſionem Putei 69. lib. 2. & quod fuit reſolutum coram Caputaquen. in cauſa Calagurritana vnionis 25. Octobr. 1560. & in eadem coram Oradino 18. April. 1561. &c. vt in deciſ. 547. nouiſ. Farin. & quòd impetrans gratiam tenetur illam iuſtificare, & probare omnia in ea contenta, vt dici ſolet, nouiſsimè tradit Farin. conſ. 92. num. 2. dicens illud procedere, quando impetrans vellet eiuſdem gratiæ executionem habere, ſecus ſi iam habuit executionem, & in illius poſſeſsione reperiatur: tunc enim ratione dictæ poſſeſsionis, quæ releuat poſſeſſorem ab onere probandi, prout ſæpius fuit reſolutum in Rota, ſurreptionem vel obreptionem allegans debet probare, & nō poſſeſſor gratiæ, prout ſæpius fuit reſolutū in Rota, Caputaq. deciſ. 210. p. 3. & vn vnâ Theleſina beneficij corā Seraph. vlt. Ian. 1594. Corn. conſ. 349. nu. 8. lib. 1. & accedit Tuſch conc. 1. lit. N. & cōc. 721. lit. R.

Num. 191. ibi, *Diuerſorum*, Mandoſ. de cōmiſ. comm. 7. ad fin. & Grat. diſcept. forenſ. cap. 138. à num. 52.

Num. 193. & nouiſsimè fuit dictū in Burgen. canon. 9. Febr. 1609. coram D. Ortēbergo, vbi ad dict. deciſ. Biſuntinam & Baſileen. vnionis, & alias allegatas; reſpondetur, quòd loquuntur in cōmiſsione, ſecus in gratioſis, Bellam. deciſ. 4. & Papæ ſuprà. Quæ tamen reſponſio non conuenit illi.

Num. 166. in fine, & conſilium Azeuedi 34. quòd nō exiſtentibus veris omnibus cauſis narratis, diſpenſatio eſt ſurreptitia & nulla, videtur certum, & ſine dubio.

Num. 201. ibi, Gut. ſuprà num. 21. & Azeued. d. conſ. 34. à num. 31. & 40. & 56.

Ibi num. 32. & ſeqq. & in præcept. Decal. lib. 4. cap. 47. à nu. 10. & Suar. de relig. tract. 6. de voto lib. 6. c. vlt. num. 10. 11. & 13. quorum doctrina procedet in diſpenſatione ordinarij, iuxta dicta 8. par. cap. 3. à num. 6.

Ibid. circa finem, ibi, *Cap. 1. numer.* 39. & quicquid dicat Rebell. de oblig. iuſt. & relig. 2. par. lib. 3. quæſt. 5. num. 25.

Num. 202. in fine, licèt alij contradicant, vt per D. Sahagun in d. cap. ſuper literis nu. 32. facit illā concluſ. quam dicit veriſsimam in iure Farinac. dict. conſ. 91. numer. 10. quòd reſcripta gratiæ faciliùs irritantur per vitiū obreptionis & ſurreptionis, quàm reſcripta iuſtitiæ, & quòd talia reſcripta habeāt in ſe tacitam conditionem, ſi preces veritate nitantur, &c.

Num. 204. & nouiſsima deciſ. Rotæ in cauſa Conchen. beneficij 11. Maij 1609. corā D. Sacrato, quòd narratiua falſa presbyteratus in gratia de beneficio non curato actu non vitiat gratiam tanquam ſuperflua, & non habita in conſideratione à Papa, qui nihilominus fuiſſet conceſſurus, cum illa qualitas nō eſſet neceſſaria, tam de iure communi quàm de ſtylo curiæ, & quòd illa expreſsio nō fuit doloſa, ſed ex errore procuratoris, &c.

Num. 218. ibi 3. Idem in Firmana altaris 19. Decemb. 1596. coram D. Lita, & in Bracaren. parochialis de Moreira 11. Iun. 1602. coram D. Iuſto, his verbis, *Cum præſumptio, &c.* 118. Idem etiam in Toletana Archipreſbyteratus de Mondejar 24. Ian. & Aquinaten. beneficij 21. Febr. & Bracaren. beneficij 3. Martij 1603. coram D. Ludouiſio, & Bracaren. parochialis 22. April. 1605. coram D. Sacrato, & Archanien. Archipresbyteratus 17. Mart. 1608. coram D. Peña.

Num. 223. vt in deciſ. 647. Farin. Rot. etiā in Romana clericatus S. Petri 27. Nouemb. 1602. coram Pamph. in nouiſ. Farin 916. vbi quòd cùm vacatio contigerit in turno Archipresbyt. &c. Quamuis id videatur controuerti & confundi in vna Pāpilonen. de Aguero 21. Iun. 1609. corā D. Ortembergo, vbi quòd gratia, &c. R. gratia ſi neutri. Quæ deciſiones ſibi certè repugnant; quatenus in prima dicitur, prouiſionē ordinarij nō indigere iuſtificatione quoad narrata in ea, ſecus quoad non narrata, in quibus non intrat præſumptio validitatis, in ſecunda verò nō credi narratis in prouiſione ordinarij, in quibus non intrat præſumptio validitatis, &c. Quod mihi non placet ex ſupradictis; nec refert vt verſemur in prohibitis, &c. vt in d. deciſ. quia nihilominus præſumitur pro ordinario dicente ſeruaſſe formam requiſitam in priuilegio iuxta d. vlt. par. c. 2. à num. 125.

Quòd verò dicitur in prima, prouiſionem ordinarij indigere iuſtificatione quoad non narrata, in quibus non intrat præſumptio validitatis, poteſt admitti, & videtur verū quoad obſeruationem formæ nō enuntiatum ſaltim in genere in prouiſione parochialis, de qua ibi igitur, iuxta dicta dicto cap. 2.

Num. 226. in fine, ibi, *&c.* & idem, nēpe, quòd impetrās beneficiū certo modo, ex eo, quòd illud obtinēsante obtentionē cōmiſerat homicidiū, tenetur plenè probare homicidiū, ſed prout in cauſa beneficiali, nō criminali, in qua requirūtur probationes luce meridiana clariores, fuit dictum in eadem corā eodē 9. Iun. eiuſdem anni 597. & die 4. Iulij eiuſdē anni in nouiſ. Far. d. 622. fuit declarata cauſa ciuilis, non obſtante inſcriptione, quia non agebatur criminaliter ad pœnam,

ſed

ſed tantùm ad probandum vacationem, vt per Genuen.in praxi cap 65.in crim.nu ...

Num.227.ibi, *Coram D.Peña*,& 26.Febr. 1600. vbi fuit reſolutum, quòd vacatio narrata per obitum in menſe Martij ſede Epiſcopali vacante erat concludenter probanda; cùm ageretur de tempore reſeruato ratione ſedis vacantis,&c.dele,in qua,&c.

Num.228. & in vna Toletana Capellaniæ 30 Octobr. 1602.coram D. Lita fuit etiam reſolutum,quod vbi agitur de probanda vacatione beneficij per obitum alicuius de certo menſe ad effectũ reſeruationis requiritur plena & concludens probatio. Nec ſufficiũt teſtes de publica voce & fama, &c. Id. m in Elboren.beneficij 27.April.1605.coram eodem,& in Hiſpalen.Archidiaconatus 20.Februarij 1606. D.Iuſto,& in Abulen.præſtimoniorũ 18.Iun.1610.corã D.Mançanedo.

Et in cauſa Placentina parochialis de Malpartida 16. Ian. 1602. & vltim. Ian. 1602. coram eodem D.Lita fuit reſolutum, quòd falſitas,in qua fundatur gratia Petri,eſt plenè & concludenter per eum probanda; nec ſemiplena probatio ſufficit; nec præſumptiones & coniecturæ,niſi vbi tales ſunt, & tã ingentes,vt ex eis neceſſario inferatur ad ipſum delictũ,&c.vt in deciſ.904. nouiſ. Farin. & in Corduben.capellaniæ 14.Mart.1607 coram D. Ortẽbergo,quòd familiaritas,&c R.fam.

Num. 229. 2. lim.ibi. *In d. Placent.can.* & fuit reſolutũ in Legionen.canon 2.Decemb. 1602.corã D.Coccin.& in Egitan.Scholaſt. 14.April.1603.corã D.Ludouiſio,& in Callien.canon.17.Nou.1608.corãD. Cauallerio.

Num.230.. in fine, vt in vna Cæſarauguſtana parochialis de Morella, 8.Nouemb.1599. corã illuſtriſsimo Pãphilio,vbi fuit reſolutũ, quòd Ludouicus,&c. R.gratia. Quæ deciſio fuit nouiſsimè approbata in Pampilonen.parochialis de Badoztain S. Iulij 1610. coram D. Mançanedo infra relatæ 9.part.cap.2.nu. 91. in qua etiam allegatur alia in Salman. parochialis.21.Iun.1593.corã D.Orano;quãuis quod in iſta Cæſarauguſtana dicitur in iſtis impetrationibus non ſufficere conſtare, quòd in prouiſione non fuerit ſeruata forma conſtitutionis Pij V. & etiam quòd vigore talis prouiſionis fuerit per prouiſum capta poſſeſsio, quia impetrans narrat etiam parochialem adhuc vacare; & ſic non ſolùm tenetur probare modum vacãdi ex dicta cõſtitutione, ſed etiam parochialem adhuc vacare; quia in beneficialibus datur multiplicatio titulorum; mihi certè non placet, quia conſtãdo ſemel de vacatione narrata,illa præſumitur durare,niſi executio oſtendatur cõ-

ſumpta; & alias male poſſent verificari gratiæ & impetrationes de beneficijs,in quibus aliquis eſſet intruſus,cùm ſemper in ſupplicationibus & literis dicatur,vacauerit,& vacet ad præſens.

Num.231.ibi, *Expediendi literas in forma dignum*; & ſi narratur,reſignantẽ non eſſe in ſacris conſtitutum,dicitur, quatenus reſignans in nullo ſacro ordine conſtitutus exiſtat; & ſic id debet verificari. Et quòd non debeat aliud verificari comprobatur clare:nam cùm gratia expeditur in forma gratioſa,quia reſignatarius eſt examinatus & approbatus, in Curia,vel miſſa eſt approbatio ordinarij nihil verificandum iniungitur, nec opus eſt verificatione,vt dictum eſt num.157.

Num.233. & Gratian.in addit. deciſ. 97. num 2.

Num. 234. Gonçalez in reg.mẽſium gloſ. 4.num 84.& Marc.Ant. Gen. in praxi c.119. num 4.

Num 238.& nouiſsimè 24.Maij 1601.Cõgreg Concil.cenſuit, relatione examinatorũ renunciantium vnum ex approbatis idoneũ quoad ſcientiam tantum, & quoad vitam & mores approbationem reijcientium ad vicarium Epiſcopi,non eſſe ſatiſfactum decreto Concilij c.8.ſeſsione 24. verſ peracto.

Numer. 239. & declar. S.Congr. Concilij, quæ ita in ſpecie cenſuit,vt apparet ex deciſ. 648.& 652.& 546. nouiſ. Farin.

Num 240. vt in deciſ.647 nouiſ.Farin.

Num.243.ita Rot. dec.4. de ſent. & re iudic.in antiq.num.3.& Leo in theſ.for.Eccleſ. c.17. num.13.14.& 15.

Num.247.& quòd licèt ſtante clauſula, ſi eſt ita,ſit neceſſaria cauſæ cognitio,tamẽ potuit executor diſpenſationis ſe extraiudicialiter informare; etiam ante diſpenſationem à cognitis,& alijs præſentibus, & propterea nihil repugnat, quòd iſta cauſæ cognitio non ſit enunciata; & quòd diſpenſatio fuerit conceſſa ſtatim quòd fuit præſentatum mandatum executori, fuit reſolutum in vna Mediolanen. matrimonij 17.Iun.162.coram Illuſtriſsimo Millino & 29.Nouemb. eiuſdem anni coram D.Peña.

Numer.248. & conducit electio Rotæ in Hiſpalen.canonicatus 10.April.1606.coram D.Ludouiſio,& in Vercell. coadiutoriæ 23. Ian. 1608. & in vna Capuana optionis 13. Martij 1609.coram D.Lancelloto, & in Pacen.puritatis,ſeu canonicatus, 11. Decembr. 1609.& 30. Apr.1610.corã D.Mançanedo, de quibus ſupra num.161.

No.251.ibi, *Iuxta dicta*,& Gallego de cognat.ſpir.cap.23.numer. 2. Thom.Sanch. de

matrim. lib.8. diſput.24.numer.21. Salas de leg.diſp.20.ſect.10.num. 97.

Num.258. & Salas de leg.diſp.20.ſect.10. numer.97.

Numer.264 & Salas dicta diſput.20.ſect. 10.num.97.

Numer. 285. in fine,& dictam doctrinam Abbatis ſequitur Azeued.conſ 34.nu.14.

Num. 300. Gabr. & 35.ſeu 37.

Num.304. ibi, *Coll.6.* Domin.in d. cap. ſuper gratia num.7.verſ.Sed pone quòd Papa, Iaſ in l.more,ff.de iuriſd.omn.iudic. nu. 64. ibi,& Mand.ſuprà & Felin.in c. relatũ de offic. deleg numer.13. verſ. limita iſtam limitationem.Ang.Gabr.d.con. 1. de præb. nu. 3.

Num.304.poſt eum.Nec placet in hac materia obſeruatio D.Sahagun de Villaſante in cap. relatum de offic.deleg.num. 14. quòd ſi gratiæ reſcriptum refertur ad eum,cui gratia fit,etiamſi cauſæ delegationem contineat alteri directam, mortuo concedente gratia non expirat,vt in d.cap. ſuper gratia, etiam ſi gratia alterius fauorem vel vtilitatem conſequentem includat; vt in dicto cap. ſi cui reſp.1 quod ſi gratiæ reſcriptum non referatur ad eum, in cuius fauorem & vtilitatem gratia fit mortuo concedente re.integra expirat, vt in d. c.ſi cui,verſ. ſecus,& quod ita reſcriptum magis eſt, &c. Cui conſonat diſtinctio Suarez deleg.lib,8.cap.31. num. 18. & 19. qui omiſsis duobus modis dicendi ab eo ibi à numer. 14. adductis diſtinguit inter facultatem directè datam delegato in fauorẽ tertij,per quam ait non cenſeri gratiam illã factã illi tertio, ſed eſſe gratiam faciendam, licèt legato imponatur neceſsitas eam faciẽdi, ſeu diſpenſandi; nam illa tranſit in mandatum,quod ceſſat morte mandantis re integra,& inter facultatem ſeu licentiam directè datam ſubdito, quam ait eſſe gratiam factã, licèt vſus eius pendeat ex alio operante circa ipſum; & ideo etiamſi moriatur concedens, re integra non perire, &c. Iſta enim interpretatio & diſtinctio verbalis eſt contra l. 2. in fine,C. communia delegat. Nec eſt attendendum,ad quem reſcriptum gratiæ referatur,ſed gratia ipſa & cui in effectu fiat, & an ſit facta vel facienda.Nec ea eſt recepta, ſed noua interpretatio,quicquid dicat Sahagun; quæ videtur poſſe ſaluari, intelligendo eam iuxta doctrinam Molinæ de iuſt.tract.5. diſp. 20. numer. 4. quòd quando facultas aliquid faciendi eſt gratia conceſſa, & facta alicui, vt ab alio id circa ipſum fiat, tunc morte cõcedentis re integra non expirat. Si verò ſolũ eſt mandatum ſeu facultas id faciendi erga aliquem, non eſt gratia facta,ſed in futurum illi facienda; & ideo re integra expirat morte cõcedentis;atque hoc,inquit, eſt quod diſponitur in poſteriori parte dicti cap. ſi cui; & quod Nauar.conſ.2. num 1.de offic. deleg. aliàs 1. de priuil. intendit & docet Sed quamuis iſta doctrina in ſe videatur vera,nõ tamen congruit dicto cap. ſi cui. Nec enim ſolent dari talia nuda mandata, & facultatẽs non conceſſæ ijs,in quorum fauorem in particulari ſunt exequenda. Nec Nauar. id docet in dicto conſ ſed quod dicitur infrà nu. 323.vbi allegatur,& litera illius eſt mendoſa,nam vbi dicit, nomine nominato, debet dicere,nemine nominato,ſeu nomine nõ nominato,vt patet ex cõtextu & ſummario.

Numer 305.ibi eſt facta,&c.Molina dicto tract.5.diſp.20.num. ad finem.

Num.312. Molina d. tract.5.diſp.20.num. 4. Salas de leg.diſp.20.ſect.17.numer.125.& dicit probabiliorẽ opinionem dictus Suar. eodem tract.lib.6.cap.17 num 9.

Num.313. Vg & de offic.Epiſc. cap. 57. §.1. num.2. Genuenſ.in prax Epiſ.num.5.in fine,& tenet iam Suar.dict. lib.8.deleg c.31. num.18.vt relatum eſt ſupra num.304. & in terminis gratię ſi in ineuidentẽ,eſt deci.Lud. à Peguer. 128. alleg. per Gen. ibi, & Rot. 203. nouiſ. Farin.

Num.314. ibi, *Supra num.* 86. dict. diſput. 20. numer.3.cum Par. in cap. ex tua de fil. presbyter.num.4.

Num.315. Salas ſuprà.

Numer.321. in fin. Carrillo in itinerario ordinand.ſect 2.cap.5. num.3. ſumm. Bullar. Quæſ.verb. capitulum ſede vacante ſub nu. 1.10.quæſt.Vgol.de offic. Epiſc. cap. 26. §. 20.numer.9.& cap. 57.§.1. num.2. Piaſec.in praxi Epiſc. part.1.cap.1. num. 14. Auila de cenſur. 3.part. diſput.5. dub. 7. verſic. dico tertio reuerendæ, Acor 2.part.lib.3. cap.49. quæſt. 5. Molina diſput. numer. 7. & Salas ſupra.

Num.322.In fin.D.Nuño 3.par.in addit. quæſt. 8.art.5.pag. 432. Molina dict. diſput. 20. numer. 5. & Salas ſupra,& Suarez deleg. d.lib.8.cap.31. nu. 3.& 5. & cap.32. nu.9.

Num.323.& Vgol. de offic.Epiſc.cap.36. §.10. num.3. & aliàs cap.26.§.11. nu.21.

Num.326.in fine, Molina dict.diſput.20. numer. 5. qui etiam in quacunque licentia, & iuriſdictione data à paracho ad audiendas confeſsiones ſuorum parochianorum id videtur velle dicens parochos poteſtatem non habere gratiam conferendi, ſed ſolum loco ſui ſubſtituere poſſe approbatos ab ordinario.Sed certè id eſt facere gratiam.

Num.

Num.327. in fine,324.& ita in ſpecie tradit Thom. Sanchez ſuprà num. 73. & dicit probabile Suar. dicto lib.8.deleg.cap.31.n.19. ad finem, licèt contrarium magis probetur, quia iudicium confeſsionis magis eſt gratiæ quàm iuſtitiæ; & ita iuriſdictio in illo foro conceſſa per reg. gratiæ potius quã iuſtitiæ metuenda eſt. Cui tamen rationi reſpondetur, quòd in iſto caſu non poteſt dici gratia facta, ſed facienda, vt aliàs dict. num. 314. dictum eſt.

Num.328. ibi Gonç. nu.3. & Açor 2. part. lib.7. cap.9. quæſt.4. cap.3. 6. par.

Caput tertium.

NVm.2. & Salluſt. Tiber. in praxi A. C. lib.3. cap.7. aliàs 56. nu.2.

Numer.5. Et ella clauſula fuit reſolutum per Rotã in vna Vlysbonen. beneficij 9. Iun. 1600. coram D. Ludouiſio, quod *Cùm in Breui mandaretur A.C. quòd ad illius executionẽ procederet; ſi & poſtquam literæ prouiſionis Al. coram eo fuiſſent præſentatæ, procedendo abſque earùm productione, & ſic conditione & forma reſcripti non ſeruata nulliter proceſſit, cap. cùm dilecta de reſcript. cum alijs; &c.*

Et ſi literæ prouiſionis eſſent in forma dignum, & non in forma gratioſa, oporteret eas prius ordinario præſentare, ab eoque approbationem & collationẽ obtinere, eamque deinde ſimul cum literis exhibere, A.C. ſeu alteri executori breuis ord. fauorem literarũ; aliàs non poſſet dare mandatum de immittẽdo prouiſum in poſſeſsionem, niſi cum clauſula, poſtquam ab ordinario fuerit approbatus, & collatio facta, &c. Nam Clem. auditor de reſcript. non procedit in A.C. vt ait Gõç. gloſ.23. num.16. & dixi ſuprà 7. par. cap. 8. num.102.

Numer. 6. Quam conſtitutionem adducit Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. cap.4. nu.3.

Num.8. & Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 16. num.74. & 76.

Num.11. ibi, numer.28. & in Salmantina portionis 16. Maij eiuſdem anni 1603. corã D. Iuſto. in qua dicitur non dari breuia ceſſante reſeruatione, imò poſtquam data ſunt, ceſſare illorum executionem, niſi probetur reſeruatio, qua Papa mouetur ad concedendum, &c. & in Vicen. infrà relata num.61.

Et tradit Salluſt. Tiber. lib.3. cap. 8. à nu. 1. in nouiſs. edit.

Numer. 15. quæ deciſio eſt in Nouiſ. Farin. 656.

Num.17. ibi, num. 65. & fecit vna Egitan. beneficiorum 19. Ian. 1567. coram D. Clem. VIII. *Domini dixerunt, poſſe procedi ad executionem breuis, non obſtante quòd Cameræ cõmiſſarius non agat, ſed prouiſus Apoſtolicus, quia ipſe poteſt pro ſuo intereſſe nomine cameræ petere huiuſmodi executionem; & ita aliàs dicebant fuiſſe tentum & obſeruatum, &c.* Et in Gerunden. beneficij 16. April. 1602. coram D. Litã fuit reſolutum non eſſe nullam ſententiam A.C. latam pro executione breuis impetrati nomine Cameræ, licèt commiſſarius Cameræ nunquam fuerit in cauſa citatus, ſed prouiſus Apoſtolicus, ac cuius commodum erat, vt per Salluſ. Tiber. lib.3. cap.8. nu.4. quãuis idem Salluſt. cap.7. præced. numer. 11. dicat, quòd quando breue & monitorium eſt nomine Cameræ, requiritur neceſſariò, quòd termini omnes ſeruentur ſub nomine commiſſarij Cameræ, & eo comparente, ſeu eius ſubſtituto, vt ſolet fieri, ſecus nulliter procederetur, niſi ante ſententiam ſubſtitutionem huiuſmodi cum ratificatione geſtorum faciat, &c.

In fine, ibi, *Secundum Rotam*, in vna Firmana beneficij 19. Mart. 1591. coram D. Blanchetto. & in Lucana beneficij 17. Iun. 1594. coram D. Litã, & in Salmantina beneficij 26. Iun. 1598. coram eodem, & in Aurien. parochialis de Pão 17. April. 1600. coram D. Lancelloto, & in Oueten. Archidiaconatus 15. Decembr. 1603. coram illuſtriſsimo Cardinali Pamphilio, & alias ſæpius: quod etiam fuit reſolutum in Tuden parochialis S. Chriſtinæ infrà relata num. 44. & in Oueten. beneficij 27. Iun. 1607. coram D. Mançanedo, & in Corduben. cappellaniæ 21. April 1608. coram D. Ortembergo, ad Bald. in l emptor in princip. C. de hæred. vel act. vend. Pariſ. conſ. 75. num.18. lib. 4. Sed contrarium fuit tentum in Cõuerſana beneficij 13. Feb. 1608. coram D. Cauallerio, nempe, quòd *Poſſeſsio capta nomine Cameræ & Comiſſarij generalis, non transfertur in prouiſum per ceſsionem ei factam à dicto commiſſario, ſed requiritur actualis apprehenſio, Natta conſ. 398. num. 13. & conſ. 399. num.5. ideoque mandatum de manutenẽdo non poteſt dari habenti ceſsionem. Menoch. de retinend. remed. 3. num. 267. & ſeq. &c.* Et hoc mihi videtur verius.

Adhuc tamen prouiſus acquiret antiquitatem à tempore poſſeſsionis captæ nomine Cameræ, cùm illa ſit ad fauorem & commodum ipſius prouiſi, & ſic cenſeatur ab ipſo capta, & cõtinuata, ſeu perinde ſit ac ſi ab ipſo capta eſſet, &c. vt vbi ſupra dicit G onçalez.

Num. 22. ibi nu.11 & tradit Leo in theſauro fori Eccleſ. cap. 17. ànu 21.

Num,

Num.24.in fine,Sal.c.7.aliàs 6. & Leo in theſ.for.Eccleſ. cap.17.à num. 26.

Num.25.Sal.cap.7.aliàs 6. num.16. & 17. & num.51.in addit.& cap.12.aliàs 7. num.5. & Leo dicto cap.17.num.20.

Num.33. & ita etiam eſt accipienda deciſio Rotæ in cauſa Tarraconen.parochialis,in qua 4.Febr. 1604. coram D. Lita fuit reſolutum intrare arbitriũ Rotæ,&c.ſed 29.Mar. &c R.breue 2.circa quam deciſ.vide numer. 105.

Num 35. Quamuis id videatur velle deciſ. Vercellen. canon. 30. Maij 1597. coram D. Peña,& præterea côuincitur,nam vt rectè ait Sall.Tiber.d.lib.3.c.7.aliàs ibi ad fin. in add. verificata clauſula conſtito de ſubreptione breuis dari non poteſt,cùm paria ſint narrata eſſe vera, vel de illorum falſitate, ſeu ſurreptione & obreptione dici non poſſe, vt tenuit Rota coram Pamphilio in vna Pampilonen.Archidiaconatus 19. Martij 1593. &c. Nec exceptiones rei in hoc iudicio admittũtur,ſed de eis erit in petitorio agendum,Sal. Tiber. d.lib.3.c.12.aliàs 7. à nũ.6.& ideo reo opponenti ſe executioni breuis non eſt concedenda remiſſoria, etiam ſine retardatione vlterioris proceſſus executionis breuis,vt per Salluſt.dicto lib.3. cap.9.in nouiſ.edit.dicentem ita reſolutũ in ſignatura iuſtitiæ in vna Hiſpalen.Archidiacon. & canon. niſi exceptiones ex mente breuis oriantur, quæ impediunt illius executionem,& erunt admittendæ, etiam ſi altiorem requirant indaginem, Salluſt.Tiber.dict.cap.12. num.7.& Rota in Oſcen. canonicatus 9.Mart. 1592. coram D. Decano Seraphino ſupra relata 5.part.cap.1. numer. 721. & adducta per Sal.dict. cap. 9. & dictum & aliàs circa clauſulam ſine retardatione ſolutionis penſionis 1.par. c. 5. numer.519.

Num 39. ibi,Rota etiam in d. Vercellen. can.30. Maij 197.coram D.Peña.

In fine, Rota in Tarraconen. parochialis ſupra relata num.33. Comparente autem procuratore ad cauſam ſpecialiter deputato poſt citationem factam non legitimè & perſonaliter, poteſt procedi etiam ad cenſuras & priuationem, Rot. deciſ. 11. de dòlo & contumacia in nouiſ. Adr.d. deciſ. 137. Rot.deciſ. 897. nouiſ.Farin.& Sall.d.cap.17.ſeu 6.nu.13.

Num.41.ibi 1593.5. Iulij coram D. Seraphino.

Num.44.circa quod etiam eſt alia deciſio nouiſsima Rota in cauſa Barbaſtren. parochialis 27.Nouem.1609.coram D.Coccino, quę ſic ait deciſ.174.

Num. 61. quam deciſionem extenſiuè, & ad literam ponit Sall. Tiber. lib.3.cap. 8. in nouiſ. edit.

Num. 66. poſt Gienen. Idem etiam fuit reſolutum in cauſa Toletana capellaniæ 30. Octobr. 1602. coram D.Lita,nempe, quòd clauſula conſtito breuis quòd Ioannes deceſſerit de menſe April. 1599. ſede Archiepiſcopali vacante, non iuſtificatur ex teſtibus deponentibus dumtaxat de publica voce & fama, & de auditu: nam hæc probatio non ſufficit ad effectum reſeruationis, ſuper qua breue fundatur,quæ debet plenè & concludenter prouari,vt pluries fuit tentum, & ſignanter in Gienen. canon.Martij 1587. coram Oriolen.& in Salmant.beneficij 3.Iulij 1600. coram Peña,& vbi agitur de probanda vacatione beneficij per obitum alicuius de certo menſe ad effectum reſeruationis, prout etiã requiritur plena & concludens probatio, & non ſufficiunt teſtes de publica voce & fama, & ſic intrat arbitriũ ad effectum ſuperſedẽdi in executione breuis,&c. Ita in d. Tol.idẽ quòd clauſula conſtitito,quòd iuſtificaretur ex teſtibus de publica voce & fama; vt in d. Salmantina,fuit reſolutum in Elnen. beneficij 17. Maij 1602. coram D. Ludouiſio, & quòd ceſſante reſeruatione non eſt locus executioni breuis,ex deductis in Vicen. beneficij 21.Febr. 1600. coram D. Pamphilio, & nouiſsime in cauſa Abulen. beneficij 1.Iulij 1609. coram D.Peña Decano fuit reſolutum,&c.R.breuis iuſt.amb.& cum hac reſolutione concordat alia Terulen. beneficij infra relata n.78.

Nu.67.& latè tradit Pacif.de Salu. interd. in ſpec.1.c.5. à num.2. dicens verius & magis commune,& Gratian.deciſ.192. in addit. ad eam.

Num.69. quamuis cõtrarium dicat deciſ. Abulen.benef.1. Iul. 1609. ſupra relata nu. 66.cuius ratio, quòd conditio ſemper debet perfectè purificari,l. Lucius de cond. & demonſtrat.nõ obeſt:nã probatio conditionis debet accipi iuxta ſubiectam materiam; & quando non eſt intruſus, ſeu contradictor, ſubiecta materia nòn requirit plenam probationem, ſed ſemiplena eſt ſufficiens & plena in hoc caſu; in caſu verò d.l.Lucius teſtator intellexit de plena probatione filiationis, quia de coniecturabili non dubitabat; cùm iam ille teneretur vt filius.

Num.73.ibi num.19. & in Hiſpalen.beneficij de Gibraleon coram D. Ludouiſio 7. Maij 1604.relata ibi num.23.

Numer.78. Probatur etiam dicta clauſula, conſtito quòd defunctus obierit in poſſeſsione ex confeſsione in ſua prouiſione,& in vna Terulen.

Terulen. beneficij 7. Iun. 1610. coram D. Mançanedo, in qua fuit reſolutũ, breue, &c. R. breuis iuſtificatio, vt in vna R catina beneficij 27. Ian. 1610. corã D. Peña ſuprà relata præcedenti parte cap 1. num. 629. & conducunt ſupra tradita 5. part. cap 3. à nume. 202. ad 208.

Num 79. ibi à n. 6 2. deciſ. 642 & 629.

Numer. 80. Intelligitur tamen illa clauſulà de prouiſis tempore datæ breuis, non poſt, maximè ex cauſa reſignationis, vt fuit reſolutum in vna Toletana beneficij corã D. Iuſto 14 Nouemb. 1605. in qua Domini receſſerunt à deciſione in eadem cauſa facta corã D. Ortembergo 31. Maij 1604. & dixerunt R. breuis clauſula, non tamen, &c.

Num. 86. & tradit Sal Tib. lib. 3. cap. 8. à num. 1. in nouiſ. edit.

Num. 88. quæ deciſio iam eſt impreſſa in nouiſ. Farin. deciſ. 96. licet non ita integra.

Num. 90. vt in deciſ. 209. nouiſ. Farin.

Num. 92. 595. dic. 593.

Num. 94. ibi, &c. vt latius in deciſ. 88. nouiſ Farin.

Eodem num. 94. ibi num. fin. & in cauſa Oſcen. canonicatus ſeu indulti 1. Iun. 1598. coram D. Lita fuit reſolutum, quòd *clauſula ſublata iuncta clauſula, quòd non poſsit dari de ſubreptione vel obreptione, aut defectu intentionis, operatur vt nihil contra indultum opponi poſsit: & vt non ſit neceſſaria aliqua iuſtificatio. Nec his clauſulis cenſeri renuntiatum per cõmiſsionem cauſæ ſuper eius executione, quamuis ſecus vbi fuit commiſſa cauſa ad inſtantiam partis, in cuius fauorem eſt ſuper validitate ipſius indulti, vt in cauſa Elnenſ. mineriorum, & Pampilonen. matrimonij coram D. Orano, &c.* Et fuit confirmatum in eadem Oſcenſ. 27. Nouemb. eiuſdem anni 1598. corã D. Orano, dicendo, *Per dictas clauſulas præcluſiſſe Papam omnem facultatem impugnandi indultum, non obtenta prius oris apertione, Doctores in cap. quia diligenti, vbi Imola num. 6. de elect. Parif. conſ. 1. num. 38. lib. 4. cum alleg.* Vt etiam fuit dictũ in Portugallen. fructuum 3. Mart. 1608. corã D. Ortembergo. Et in vna nullius, ſeu Aquinaten. beneficiorum 12. Maij 1600. coram D. Lita fuit reſolutum, *Quòd clauſula, quòd de ſurreptione, vel obreptione, aut defectu intentionis dari non poſsit, cùm clauſula ſublata operatur, quòd aduerſus gratiam nullatenùs quis audiri debeat, aut poſsit, nec pro executione ſit neceſſaria aliqua iuſtificatio expreſſorum, ſiue narratorum in ea, vt fuit in alijs cauſis tentum; quamuis ſola clauſula ſublata non operetur, niſi veris exiſtentibus narratis.* Et in eadem 16. Decemb. 1605. quòd non ſit neceſſaria iuſtificatio, &c. & qòd ibi dicitur obſtare, ſi per opponentem verificetur, accipiendum eſt obtenta apertione oris ad dandum de ſurreptione, aut conſentiente parte, &c.

Num. 95. ibi, vt dictum eſt, licèt contra videatur tenere Grat. diſcept. forenſ. cap. 113. num 72.

Num. 97. in fine, & nouiſsimè in Brácharen. penſionis 22. April. 1605. coram D. Peña, & in Pacen penſionis 10. Nouembr. 1609. coram D. Marcomontio, ſuprà relata 1. part. cap. 5. num. 132.

Num. 98. ibi par 3. & fuit reſolutũ in vna Toletana admiſsionis corã D. Peña de anno 160 .

Num. 99. ſed contra hanc reſolutionem poſteà tenuit Rota in d. Pacen. penſionis 10. Nouemb. 1609. coram D. Marcomontio relata 1. par. c. 5. num 132. quæ eſt videnda.

Num. 105. ibi, &c. vt latius in deciſ. 179. in nouiſ. Farin & fuit cõfirmatum in Elnenſ. beneficij S. Saluatoris 30. Octob 1602 corã D. Ludouiſio, vt in deciſ 613. nouiſ. Farin. In fine, in quá fuit reſolutum, &c. R. breue. Nec etiam impedit dicta clauſula executionem ſententiæ latæ vigore breuis niſi appareat de eius nullitate, vt per Rotam in Tarraconen. parochialis 26. Mar 1604. ſupra relata num. 33.

Num. 109. Gratian. in addit. ad deciſ. 100. num. 5.

Num. 110. ibi, aliàs iuxta dicta ſuprà 1. par. c. 5. à num. 518. idem fuit reſolutum in cauſa Vrgellen. iuris optandi 10. Decemb. 1601. coram D. Ludouiſio, quæ eſt deciſ. 93. nouiſ. Farin.

Numer 112. ibi, *In dicta Compoſtellana*, & Vrgellen.

Num. 115. & eſt deciſ. in cauſa Gerunden. fructuum 21 Maij 1599. coram D. Iuſto adducta per Pacif. de Saluian. Interd. deciſ. 102. vbi dicitur non comprehendi in Breui fructus ante obitum decurſos, etiam inexactos, &c.

Numer. 117. ibi num 101. & eſt in nouiſ. Farin. deciſ. 6 1.

Numer. 118. ibi 109. & deciſ. 168. nouiſ. Farin. ad fin.

Num. 119. ibi, *Perceptis*, & nouiſsimè Alexand. Moneta de diſtrib par. 1 q. 6. num. 11. & 16. allegans etiam Tiber. Decian. conſ. 45. à num. 16. vol. 1.

Num. 120 ibi, *A num. 17* & Grat. diſcept. forenſ. cap. 166. à num. 23.

Numer. 121. in fin ibi, &c. ex traditis per Nauar. conſ. 13 de cler. non reſid numer. 2. & Alex. Mon. de di trib. par. 1. quæſt. 14. nu. 22. & de decimis cap. 3. num. 85.

Num.

Num.127. idem fuit reſolutũ in Plac. fructuum 15. Martij 1504. coram illuſtriſsimo Millino.

Idem fuit dictum in vna Vrgellen. Archid. 11. Decemb. 1581. quę eſt deciſ.675. nouiſ. Farin. vbi ex eo fuit reſolutum dictam conſtitutionem non comprehẽdere diſtributiones, quæ diuinis officijs intereſſentibus tantũ debentur, & ſic dantur poſſeſſori inſeruienti lite pendente.

Num.129. ibi num.10. Mand.com.32 reſt. verb.cam.Apoſt. ibi nu 45.& in deciſ. 142. apud Pacif. de Salu. interd. quæ eſt videnda in propoſito.

Num.130. ibi, *Solutionem*, Rot. in illa Vrgellen. iuris optandi 93. nouiſ. Farin. ſuprà allegata num.110.

Num.132. ibi num.27.& eodem lib.3.cap. 10. ſub nu.6. Fine, & nouiſsimè tradit Scaccia de appell.quæſt.17. lim. 10. à num.56.

Num 134. Rota etiam deciſ.79. nouiſ. Farin.num.1. & nouiſsimè tradit Scaccia dict. q.17. limit.10 à num.69.

Num.136. Rota in cauſa Hiſpalen. beneficij 24. Febr.158. coram D. Seraphino, vbi fuit reſolutum, quòd ſtante clauſula parito breui, non ſufficit paritio reſpectu dimiſsionis poſſeſsionis, ſed requiritur etiã reſpectu fructuum. Nec oblatio ſufficit etiam ante liquidationẽ, debet enim cum effectu fructus reſtituere, vt tollatur ſuſpicio iuriſdictionis, & procedi poſsit in cauſa, nec facere decretum A. C. quia fuit ad alium finem, nempe abſolutionis, in qua ſolemus eſſe procliuiores & faciliores, &c.

Num 137. ibi, &c. Gratian. in addit. ad deciſ.110. à num.1.

Num.138.& Marqueſ. de cõmiſ.2.par.cap. 2. de commiſ reſt. in init. numer.1. Sed cùm per dictam clauſulam detur iuriſdictio conditionaliter, quatenus ſit paritio, & nõ aliàs, vt ſupra dictum eſt num.110.& ſeq. dicendũ videtur, etiamſi non ſit oppoſitum de paritione, ſententiam & acta eſſe nulla, non ſtante paritione, etiam parte non opponente, ex traditis per Surel. deciſ.57.& Gratian. in addit ad deciſ.202. nu.4.& 5.& in ſimili clauſula, ſine ſolutione retardationis penſionis diximus cum Rota ſuprà 1.par. c.5. nu. 119. & facit quod ait Mandoſ d.commiſ.32 verb. cauſam appellat. ex deciſ. Putei 16. vt lite pẽdente, quòd ſi in commiſ. reſtit. additum ſit, parito iudicato reſtituat, is contra quem eſt res iudicanda, prius parere debeat, aliàs nõ dicatur pendere lis ſuper reſtitutione in integrum. Stante tamen paritione, licèt de ea non ſit doctum parte non opponente, acta & ſententia valebunt, quia huiuſmodi conditio nõ eſt cognitionis, ſed exiſtentiæ, Imol. Card. & Felin. num.33. in c. fin de præſumpt. Rot. deciſ.435. num.2. part. 1. diuerſ. de quo aliàs cap. præcedenti num.258.

Num.139.& Cęſarauguſtana can. infrà relata num.144.& Salluſt. Tib. lib.3. cap.10. ſub num.6. in nouiſ. edit.

Numer. 140. ibi, *Commiſsione*, Vantius de nullit. tit. quot & quibus modis nullitas proponi poſsit num.30.

In fine, quamuis poſt hæc Rota in vna Romana attentatorũ 27. Mart.& 12. Iun. 1609. coram D. Sacrato tenuerit, inhibitionẽ eſſe timendam, & cauſare vitium attentatorum, non obſtante quòd cõmiſsio eſſet conditionalis per clauſulam parito iudicato, & aſſecurato iudicio; quæ conditiones non fuerant impletæ ante inhibitionem, dicẽs, quòd iſtæ clauſulæ ſolum impediunt exercitium iuriſdictionis inter ipſas partes, ne ſcilicet conſequantur ſuum ius, antequàm impleant per eas implenda, non autem impediant facultatem inhibendi tanquam quid annexum cum ipſa commiſsione, & dependens ab ea, quæ non impeditur per illam clauſulam, & quod inhibitio, ſiue iuſta, ſiue iniuſta, eſt timenda, &c.

Num.144.& idem fuit reſolutum in cauſa Cæſarauguſtana canon.28. Maij 1607. quòd ad paritionem, &c. R. breue 4. & conducit deciſio. 142. apud Patificum de Saluiano interd.

Num.148.& aliàs in cauſa Burgenſ. iuriſp. 29. Octob. 1596. coram D. Seraphino, & in alia Burgen. iuriſdictionis de Bribieſca 10. Decemb. 1597. coram D. Peregrino fuit reſolutum, quòd in his quæ ſunt incorporalia, in quibus ſola patientia requiritur, verbalis paritio ſufficit pro paritione executorialiũ etiam cum proteſtatione, &c.

Aduerte tamen, quòd non ſufficit verbalis paritio, ſeu dimiſsio poſſeſsionis, vbi facto non deſiſtit, ſed contradicit, & impedimentũ præbet executioni: nam factum magis quàm verba expectatur, ad tit C. plus valere, quod agitur, Rota in vna Pampilon. de Ian.31. 14. Decembr. 1598. adducta per Sal. Tiber. lib. 3. cap.10. in nouiſsim. edit.

Numer.163.& idem tenuerunt Domini in eadem Hiſpalen. coram eodem D. Lita 15. Martij 1596. nẽpe, *Non obſtare prætenſum defectum expeditionis literarum, ſequentes in hoc opinionem, quam Rota ſemper vti æquiorem amplexa fuit, intelligendo ſcilicet illa verba, niſi infra ſex menſes literas expediuerit, de quibus in breui de capienda poſſeſsione Cameræ, nõ* vt

vt ſonant, ſcilicet à die datæ, ſed à die adeptæ poſſeſſionis, ſeu à die quo per eum, ad cuius fauorem conceſſum fuit breue, ſteterit, quin poſſeſſionem beneficij apprehenderent, & allegant d. deciſ. Abulen. capellaniæ, & aliã in cauſa Aſtoricen. Archidiaconatus 10. *Decemb.* 1573. *coram Seraphino.* Et fuit dictum in cauſa Tiraſonen. canon. 8. Nouemb. 1596. coram D Orano, & tenuit etiam Rota in Corduben. capellaniæ 27. Ian. 1606 corã D Pamphilio infra relata, 11. p. c. 5. etiam quòd dicatur à die datæ.

Numer. 167. & Rota in vna Bellicaſtrenſ. decanatus 21. Maij 597. coram D. Lancelloto, vbi fuit reſolutum, quòd impetratio ob non ſuſceptionem gradus doctoratus infra ſex menſes, iuxta decretum iuſtificatur, probato quòd aduerſarius illum ſuſcepit poſt lapſos ſex menſes, etiã ante impetrationem, nec prorogatio obtenta poſt lapſum terminum prodeſt, ad l. ſed etſi manente, ff. de precario, &c.

Caput quartum.

NVm. 1. in fin. ibi, *Dictam deciſionem*, nec eius vigore poſt dari poſſeſſio niſi habenti bonum ius, & ſic omnibus narratis benè iuſtificatis, ac niſi diſcuſſo prius iure illius authoris, item & partis ſe opponentis, quæ nedũ poteſt multifariè excipere contra ſubrogãdum, ſed etiam dare de ſurreptione ipſius mandati de ſubrogando, vt per Mohed. ibi, & fuit reſolutum in cauſa Calagurritana beneficij de Briones 11. Febr. 1605. corã D. Lita, & dictum in Valliſoletana ſcholaſtriæ infrà relata numer. 20. eſt etiam ſubrogatio gratioſa, quæ committitur ordinario informa dignum, nam ea expedita per executorẽ, ad cuius expectationem non requiritur citatio alicuius etiam poſſeſſoris, iuxta dict. 5. c. 2. numer. 143. perinde eſt, ac ſi ab ipſo Papa fieret, qui tunc ideo committit ordinario, quia non conſtat ei de idoneitate, nam ſi de ea conſtaret, ipſe ſubrogaret, &c.

Numer. 3. ibi, dictum in vna Lucana maiuſculatus 27. April. 1587. corã D Orano, quæ eſt deciſ. 159. nouiſ. Farin. & num. 4. ibi, *Vna Lucana*, d. Lucana.

Num. 4. ibi, *Bubalo*, & in Legionen. præſtimonij 15. Decemb. 1593. coram illuſtriſſimo Card. Mantica, quæ eſt 170. nouiſ. Farin.

Num. 5. Rot. deciſ. 653. nouiſ. Farin.

Num. 15. Quæ deciſ. eſt nouiſ. Farin. 604.

Num 17. Idem fuit reſolutum in vna Vercellen. beneficij 16. Nouemb. 1601. coram D. Lita, & in Gerũden. canon. 12. Nou. 1606. corã D. Ludouiſio, vbi fuit cõcluſum, dandũ eſſe mandatum de immittendo Ioſepho Fe. xedor gratioſe ſubrogato ad poſſeſſionem Michaelis Galio collitigãtis defuncti lite pẽdente, quia fuit probatus clericatus & obitus Michaelis in poſſeſſione; quod ſufficit abſq; alia iuſtificatione, &c.

Num. 20. ibi, &c. Idem fuit reſolutum in cauſa Hiſpalen. beneficij de Xerez 27. Iunij 1605. coram D. Lita, & in Burgen. canonicatus 30. Mart. 1607. coram D. Ludouiſio, vbi, quòd *Ioanni Spinoſæ dandum eſt mandatum de immittendo in poſſeſſionem canonicatus vigore ſubrogationis gratioſæ, concurrunt enim omnia requiſita, lis, clericatus Ioannis, & obitus Franciſci in poſſeſſione, vt in Burgen. de Pancorbo & Miranden. parochialis, & alijs pluribus; & quòd licet viuente Franciſco Michael fuerit à Nuncio miſſus in poſſeſſionem; tamen quia fuit per eum nulliter proceſſum, ex quo erat miſtus, & tenebatur procedere cum cauſæ cognitione, Franciſcus qui ſe non habuit pro ſpoliato, non amiſit poſſeſſionem, Put. deciſ. 419. lib. 2. & paſſim tenet Rota: Vnde ſicut non potuiſſet denegari Franciſco manutentio, ita nec Ioanni ſubrogato immiſſio, vt reſoluit Rota in Toletana parochialis 24. Iunij 1604. coram D. Sacrato; & qui dicit illũ habuiſſe ſe pro ſpoliato, id debet probare, cùm præſertim ſit potius iudicandum, quod voluerit ſuam ciuilem retinere, & reg. quod quis velle & facere præſumitur quod eſt ſibi vtilius, lib.* 1. & 2. *de ſolut.* Idem etiam fuit reſolutum in cauſa Elnen. præceptoriæ 28. Nouemb. 1608. coram D. Marcomontio. & in Placentina & Toletana canonicatus & beneficiorum 16. Iun. 1606. coram D Ludouiſio.

Num. 23. ad finem deciſionis, ibi, *Coram D. Orano*, deciſio eſt in nouiſ. Farin. 161. circa quam tamẽ deciſionem vide aliam ſuper eodem canonicatu ſupra adductam 5. part. præced. cap. 1. num. 176.

Dicto nu. 23. ad finem, & fuit reſolutum in vna Corduben. præſtimoniorũ 7. Nouemb. 1601. coram D. Lita & in vna Aſtoricen. Archidiaconatus 6. Nouemb. 1602. coram D. Lãcelloto, & in Egitanen. ſcholaſtriæ 14. Apr. 1603. coram D. Ludouiſio, & in Hiſpalen. beneficij de Gibraleon 7. Maij 1604. coram eodẽ D. Ludouiſio, vbi dandam eſſe immiſſionem vigore gratioſæ ſubrogationis, quia conſtat de reſeruatione ex reg. 3. reſeruatoria beneficiorum familiarium Cardinalium, quæ capit etiam beneficia quæſita ante familiaritatẽ, maximè iuxta tenorem regulæ modernæ; conſtat etiam de clericatu & poſſeſſione defuncti, & ſufficeret probabare ſemel poſſediſſe, cùm præſumeretur continuaſſe vſque ad

ad mortem, Rot. deciſ 4. de probat. in nou. & fuit reſolutum in cauſa Tiraſonen. capellaniæ 13. Martij, & 6. April. 1606. coram D. Pamphilio, & in Ilerden. portionis 2. Iunij 1606. coram D. Peña. Et in Corduben. beneficij 27. Octob. 1606. coram D. Marcomontio, & Aſiſien beneficij 11. Maij 1607. corã Marcomontio, & in Ferrarien. prioratus 17. Martij 1608. coram D. Peña, & in Placentina beneficij de Laraiz 1. Iul. 1609. coram D. Lancelloto, & in alia Placentina theſaurariæ 25. Maij 1609. coram D. Ortẽbergo adducta 5. par. c. 1. nu. 3. c. 6.

Num. 25. in dec. Neap. ad fin. ibi, *In nomine*, in inſtrumento poſſeſsionis nominando capellam, cùm ſit rectoria.

Num. 26. vt latiùs in deciſ. quæ eſt in nouiſ. Farin. 584. & fuit confirmatum coram eodem 2. Dec. eiuſdẽ anni, vt in ſeq. deciſ. 585.

Num. 27. in fine, idem in dicta Aſtoricen. Archid. 6. Nouẽb. 1602. coram D. Lãcelloto.

Num. 28. in fine, & in vna S. Angeli beneficiorum Lombardorum 3. Iunij 1602. corã D. Ludouiſio fuit reſolutum, non dari immiſsionem vigore ſubrogationis gratioſæ, quando reſeruatio non eſt notoria, & indubitata, vt in illo caſu, in quo reſeruatio multũ turbida redditur, quia adeſt magnus fumus iuriſpatronatus ex deductis, &c. Idem in Foroliuien. iuriſpatronat. 21. April. 1606. & 15. Iun. 1609. coram D. Mançanedo, & in cauſa Hiſpalen. Archid. 20. Febr. 1606. coram D. Iuſto firmarunt Domini, quòd ad effectum manumiſsionis, &c. vt ſuprà. Tamen quando non datur concurſus prouiſionum, quia non exhibetur prouiſio aduerſarij, ſufficit probare reſeruationẽ per teſtes de publicã voce & fama, ſeu aliàs ſemiplene, vt in d Burgen. de Pancoruo ſupra adducta nu. 12. & Egitanen. Scholaſtriæ 14. April. 1601. coram D. Ludouiſio, & in Pampilonen. de Sangueſa 28. Maij 1608. coram D. Ortembergo relata nu. 30. & in Bononien. parochialis de Bargio 30. Octob. 1609. coram D. Peña, vbi, quòd *Al. eſt immittendus in poſſeſsionẽ vigore ſubrogationis gratioſæ, quia conſtat de poſſeſsione defuncti & clericatu, & quòd parochialis eſt reſeruata ratione vacationis in menſe Ianuario per teſtes de publica voce & fama; quod ſufficit non dato concurſu prouiſionum, vt in dicta Egitanen. Scholaſtriæ, &c.* Et idem de probatione obitus defuncti in poſſeſsione dicitur in dicta Placentina theſaurariæ adducta 5. part. cap. 1. num. 346. & etiam quando non exhibetur titulus aduerſarij, neque probatur poſſeſſio, non eſt iuſtificanda narratiua gratiæ, etiã quod beneficium non fuerit litigioſum; cùm enim eo caſu præſumatur poſſeſsio vacans, ea immiſsione nullũ præiudicium infertur, vt dicitur in dicta Oritana 2. Decemb. 1598. coram Orano in nouiſſ. Farin. dec. 585. & quòd ita tenuerunt Domini in vna Parmen. prioratus coram illuſtriſsimo Cardinali Mantica. Et in cauſa Hiſpalen. Archid. 20. Febr. 1606. coram D. Iuſto firmarunt Domini, quòd ad effectum immiſsionis virtute ſubrogationis requiritur concludens probatio reſeruationis, vt fuit in Rota reſolutum coram Gipſio in illa Burgen. de Pancoruo 24. Octob. 1588. & coram Card. Blancheto in Gienẽ. præſtimonij 15. Febr. 1593. &c.

Num. 29. ibi num. 33. Et in vna Romana clericatus S. Petri 27. Nou. 1602. coram D. Pamphilio, & Hiſpalen. Beneficij de Xerez 12. Maij 1603. coram D. Lita, & in Caputaquen. beneficij 12. Decemb. 1608. coram D. Marcomontio infra adducta 12. parte cap. 2. & latè in Toletana capellaniæ 12. Dec. 1606. coram D. Sacrato, vt in ſequenti deciſ. 158.

Num. 30. in fine 21. Octob. 1596. nempe, non obſtare, quòd beneficium ſit reſeruatũ ratione vacationis in menſe Iulij, qui ſemper eſt Papæ, & ſic videatur danda immiſsio abſque alia iuſtificatione. Quia reſpõdetur, illud procedere, quando reſeruatio eſt talis, quæ excludat omne ius poſſeſſoris; ſecus quando reſeruatio non eſt talis, quæ excludat omne ius poſſeſſoris, prout in illo caſu, in quo agitur contra ſeminarium, quod poteſt probare titulum de vnione, quæ iuxta formam Cõcilij Tridentini poteſt fieri etiam de reſeruatis; & ideò omnia narrata in ipſa principali gratia iuſtificari debent, ſufficereque; quòd ſeminarium poſsideat naturaliter, & alleget vniorem, licèt de ea non conſtet, & quod ſit citatum, vt paſsim notant Doctores in l. fin. C. de edict. D. Adrian. & fuit aliàs conſideratum in Vrbenetana caſtrorum 12. Decem. 1567. coram D. Seraphino, &c. & fuit confirmatum in d. Foroliuien. iuriſp. 21. April. 1606. & 15. Iun. 1609 coram D. Mançanedo & in d. Pampilon. de Sangueſa 28. Maij 1608. coram D. Ortembergo fuit reſolutũ, Petro niſi gratia ſua iuſtificata, nõ eſſe dandũ mãdatũ de immittẽdo, nõ reſpectu Michaelis collitigãtis, ad cuius ius fuit ſubrogatus, quia ſubrogatus in ius nõ poſsidentis tenetur iuſtificare ſuam gratiam, ac ſi ageret ad canonizationem; imò nec ſufficit quòd defunctus fuerit in poſſeſsione. ſed expreſſa mentio poſſeſsionis, & ſubrogatio ad eam requiritur. Vital. in clauſula 1. num 64. & ſeq vt lite pend. Lãcellot. de attent. c. 4. num. 364. fuit dictum in Carthaginen. portionis 21. Octob. 1588. corã D. Gip-

D. Gipſio. Similiter reſpectu Petri Monreal, ad cuius poſſeſsionem obtinuit ſubrogari, non competit immiſsio, niſi verificata narratiua, quia illa poſſeſsio nunquam fuit litigioſa, nec adeſt talis reſeruatio, vel affectio, propter quam nec aduerſarius, nec alius potuerit ſe intromittere, cùm poſsit dari caſus, quòd beneficiũ ſub generalibus reſeruationibus non caderet, & ſic collatio ad S. P. non pertineret, idque locum habet, ſiue adſit prouiſus, ſiue non, vt fuit deciſum in Burgen. de Pancoruo 28. Non. 1588. coràm Gipſio, cũ hac tamen diſtinctione, quòd vbi adeſt concursus prouiſionis, vt quia exhibetur prouiſio ordinarij, tunc plena probatio requiritur, vt in omnibus reſeruatis. Si verò non datur concurſus prouiſionum, ſufficit iuſtificatio per publicam vocem & famam, &c. In eadem tamẽ Pampilonen. coram eodem 4. Iulij eiuſdem anni 1608. fuit reſolutum, dandum eſſe mandatum de immittẽdo, quia verſamur in ſubrogatione gratioſa, quæ etſi non ſit quoad poſſeſsionẽ beneficij litigioſi, vel notorij reſeruati, tamen iuſtificata gratia prouiſus eſt in poſſeſsionem immittendus, vt fuit reſolutum in dicta Burgen. de Pancoruo 28. Nouemb. 1588. &c.

Numer. 34. & fuit confirmatum in dicta Aſtoricenſ. Archidiaconatus 6. Nouẽ 1602. coram D. Lancelloto, & in d. Egitanen. ſcholaſtriæ 14. April. 1603 coram D. Ludouiſio, nempe id procedere, etiam quando ſubrogatio fuit deſumpta ex clauſulis generalibus ſupplicationis; & licèt ſuper prouiſione ſemel fuerint expeditæ literæ, in quibus nõ fuit expedita gratioſa ſubrogatio, poſſe poſtea eam expediri, cùm facultas eam expediẽdi nõ ſit conſumpta, &c & in Tiraſonen. capellaniæ infra relata num. 35.

Num. 35. Sed contrarium, nempe quòd impediatur immiſsio, etiamſi volens impedire veniat ex diuerſa vacatione, dummodò ſint prouiſi à Papa, videtur tenuiſſe Rot. in cauſa Oueten. canonicatus 30. Martij 1607. coram D. Marcomontio, vbi fuit reſolutum, quòd deneganda eſt immiſsio Franciſco, &c. R. ſubrog.

Iſtæ deciſiones, quæ apparent contrariæ, ſic videntur conciliandæ, vt dicentes, quòd veniens ex diuerſa vacatione non poſsit impedire immiſsionem, procedant, quãdo neuter poſsidet; tunc enim habens prouiſionem per obitum, & ſubrogationem gratioſam quoad poſſeſsionem defuncti, probato clericatu & obitu defuncti in poſſeſsione, debet immitti in poſſeſsionem vigore ſubrogationis gratioſæ, non obſtãte prouiſione & ſubrogatione alterius ex alia vacante; ſtante enim poſſeſsione anteceſſoris tempore obitus, veniens ex vacatione non poteſt dici habere parem titulum cum prouiſo per obitũ; & cùm non concurrat prouiſus ab ordinario, ſeu poſſeſſor, non videtur tunc neceſſaria iuſtificatio gratiæ, ſed ſolum clericatus, & obitus in poſſeſsionẽ, ad decil. Burgen de Pancoruo ſupra adductam num. 12. deciſ. verò in d. Oueten. canonicatus procedit & loquitur in veniente ex diuerſa vacatione, qui erat poſſeſſor ex ſua prouiſione Apoſtolica, & ſic erat legitimus contradictor ad impediẽdam immiſsionem, tanquam habens parem titulum iuxtà notata per Doctores in d. l. fin. C. de edict. D. Adria. toll. Nec obſtat deciſ. Caput. 329. part. 1. quia loquitur in intruſo lite pendente, contra quem, etiamſi ſit prouiſus Apoſtolicus, executiuè procedi potuit, fuit reſolutum in cauſa Abulen. parochialis S. Thomæ 17. Febr. 1555. coram D. Mantica. & Creſc. deciſ. 16. & 19. de re iud. & Mohed. 1. eod. tit. & Lancell. 2. par. cap. 3 num. 71. & alijs. Quod confirmatur; nam licèt aliàs non ſint pares tituli, niſi quando concurrũt duę ſubrogationes gratioſæ in poſſeſsionem, vt in Oueten. Archidiaconatus ſupra relata num. 8. & in Vrgellen. Archidiaconatus relata num. 6. tamen quando vnus eſt in poſſeſsione ex prouiſione Apoſtolica, licèt non haberet gratioſam ſubrogationem, eſt legitimus contradictor ad impediendam immiſsionem alterius eam habentis, vt in vna Celſonen. canonicatus 1. Iun. 1607. coram D. Coccino, vbi allegatur d. deciſio Oueten canonicatus, & fuit reſolutum, quòd Coſmo non eſt danda immiſsio vigore ſubrogationis gratioſæ; quia cùm Antonius vigore alterius gratæ ſit in poſſeſsione, eſt legitimus contradictor, & ideo agẽdũ eſt via ordinaria. Doct. in l fin. C. de edict. D. Adrian. Mohed. deciſ. 13. vt lite pendente; & fuit reſolutum in d. Oueten. canonicatus. Non obſtat quòd Coſmus habet ſubrogationem gratioſam, Antonius verò gratiam informa dignum, quia hęc eſſent conſideranda, ſi vterque hodie peteret immiſsionem, vt per Bart. num. 21. Dec. 4. in d. l. fin. Sed Antonius cùm habeat gratiam Apoſtolicam, & ſic ſit in poſſeſsione, ſe oppoſuit, & ideò eſt legitimus contradictor; quia iam executor functus fuerat officio ſuo exequendo illam gratiam, quæ non fuerat conditionalis, ſed pura; licèt requireret executionem, ſecundum opinionẽ, quam Rota ſeruat, vt fuit reſolutum in Burgen. canonicatus corã D. Pamphilio, & in Sabinen. beneficij 29. Mart. 1610. corã D. Peña fuit reſolutũ, quòd Ludo-

Ludouico reſignatario nō competit immiſsio vigore ſuæ gratioſæ ſubrogationis; cū enim D. Marcheſanus vigore alterius gratiæ per obitum reſignantis à Papa obtentę ſit in poſſeſsione, eſt legitimus contradictor, & agendum eſt via ordinaria, vt in d. Celſonen. canonicatus, quamuis D. Peña ponens vellet videre, an Ludouico ſuffragetur, quòd non eſt par titulus, ex quo titulus Marcheſani eſt per obitum, titulus verò Ludouici per reſignationem, & vigore gratioſæ ſubrogationis. Pro quo facit deciſ. Vrgellen. Archidiaconatus 15. Iun. 1592. coram eo. &c. Et quamuis aliàs in vna Tiraſonenſ. capellaniæ 13. Mart. & 7. April. 1606. coram D. Pamphilio ſit reſolutum, dandam immiſsionem Michaeli, &c. R. ſubrog. Sed id ex eo eſt, quòd ibi non conſtabat de poſſeſsione; & quia gratia erat cōditionalis, & non purificata, vt in deciſ. dicitur.

Num. 36. in fine, & in illa Pampilonen. de Sangueſa 28. Maij 1608. coram D. Ortembergo ſupra relata num. 30. & in Placentina canonicatus 22. April. 1602. coram D. Pamphilio fuit reſolutum, *Non eſſe locū immiſsioni, quia non conſtat de poſſeſsione Ioannis Lopez ſenioris, ad quā Petrus fuit gratioſè ſubrogatus; illa enim erat turbida, & iuxta obſeruantiam Rotæ fuit ſequeſtrata; & ſicut ipſi Ioanni lite pendente poſſeßio non daretur, ita nec etiam debet dari Petro ſubrogato, ne plus conſequatur, quàm haberet ille, in cuius locum eſt ſubrogatus, & propter intereſſe & præiudicium aduerſarij: quo fit, vt narratiua iuſtificationis ſit in totum iuſtificanda, &c.* Subrogatus tamē gratioſè ad proſecutionem breuis nō tenetur iuſtificare ſuā ſubrogationem, ſed ſicut is, in cuius locum ſubrogatur, debeat immitti abſque alia iuſtificatione, ita etiam ſubrogatus, vt fuit reſolutum in vna Salmant. beneficij 26. Iun. 1598. coram domino Lita, & in Toletana beneficij 14. Nouemb. 1605. coram D. Iuſto relata cap. præcedenti num. 80. in qua tamē malè reſpondet d. deciſ. Carthaginen. portionis dicendo, quod ratio huius eſt; quia nō debet fieri in curia alteri poſsidenti mediāte ſubrogatione; quæ ratio prǽſupponit verā poſſeſsionem alterius. Quòd certè nō eſt ita, nam vt patet ex ipſa deciſ. non aſsignatur in ea talis ratio, nec præſupponitur poſſeſsio alterius, ſed quòd non modicum actori fieret præiudicium, ſi ſubrogatus adipiſceretur talem poſſeſsionem, quam defunctus non habebat: vnde ea deciſio procedit & loquitur, etiā ſi alter non haberet poſſeſsionem. Subrogatus autem ad proſecutionem breuis non tenetur ad aliam iuſtificationem quàm ipſius breuis, iuxta ſubiectam materiam iudici executionis breuis, quæ amplius non expoſtulat.

Similiter etiā ſubrogatus gratioſè quoad actionem & proſecutionem ſpolij in perſonam anteceſſoris commiſsi non arctatur ad iuſtificandam gratiam, quamuis in cuius locum ſubrogatur, non deceſſerit in poſſeſsione, ſed ſatis erit probare dictum ſpolium cū titulo colorato ſui authoris, ac clericatum vtriuſque, vt in vna Bracharen. parochialis 17. Maij 1589. coram D. Comitulo, poſita per Farin. deciſ. 67 & quamuis iſta deciſio loquatur in beneficio litigioſo, tamen idem erit in ſubrogato ad actionem ſpolij etiam in beneficio aliàs non litigioſo, vt non teneatur iuſtificare ſuam gratiam & ſubrogationē, ſed ſolum ſpolium iuxta ſubiectam materiā, & naturam iudicij, vt in Camerinenſ. canonicatus 4. Decemb. 1573. corā Clemente VIII. relata in dicta Toletana beneficij. Cum ſubrogato tamen ad huiuſmodi actionem ſpolij non eſt procedēdum executiuè, ſed ordinariè, ſicut procederetur cum authore ſpoliato; non enim conceditur plus ſubrogato, quā anteceſſori competeret.

In fine capitis, & eſt alia deciſio in cauſa Miranden. parochialis 23. Octobr. 1606. coram domino Lancelloto, in qua fuit reſolutum, quod lis, &c. R. litis exe.

SECVN-

SECVNDI TOMI

de Beneficijs, qui à ſeptima vſq; ad duodecimam progreditur partem, additiones à Licentiato Nicolao Garcia iuris vtriuſque profeſſore eius Autore, almæ Eccleſiæ Abulenſis Canonico, dum viueret, concinnatæ.

SEPTIMÆ PARTIS CAPVT primum.

NVMERO Quinto, Gabr. Vazq. 3. par. tom. 3. diſp. 236. & ſeq. Iſidorus Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. par. 2. cap. 1. Ioan de Arce Solorçano de Sacramentis, de Sacramento ordinis circa princ.

Num. 7. dele verba, & Toletum ſuprà relatum 1. par. cap. 5. num. 142.

Num. 8. contra Toletum in ſumm. lib. 1. cap. 49. verſ. quarta, dicentem, decretum Cõcilij d. cap. 8. non extendi ad primam tonſuram, ex declaratione Sacri Concilij: nam prima tonſura nomine ordinis in hoc Concilio non comprehenditur.

Quæ declaratio videtur eſſe ſequens. 16. Sed illa declaratio non videtur certa, nec eſt iuri conſona; tum quia negari non poteſt, iſtum Epiſcopum non indiciſſe in pœnam ſuſpenſionis per annum à collatione ſaltim tonſuræ, ex cap. fin. de temporib. ordin. in 6. Tum etiam, quia licèt tonſura condiſtinguatur à minoribus ordinibus, & eorum appellatione non veniat, vt in d. cap. 5. 10. & 11. & 17. ſeſſ. 23. quia nomen minorum ordinum ex communi vſu & modo loquendi attribuitur quatuor gradibus, vt videmus, tamen ſub verbo, ordo ſeu ordines, & ordinare, generaliter & abſolutè prolato, venit tonſura, tam in iure, quàm in Concilio, vt in c. 1. ſeſ. 21. de reform. & c. 3. 7. & 9. & d. c. 10. ſeſ. 23. & ſi decr. d. c. 8. verſ. vnuſquiſque autem, non haberet locum in prima tonſura, ſequeretur poſſe eã conferri ab alieno Epiſcopo ſine proprij licentia, aut teſtimonio; quod dici nõ poteſt.

Num. 10. poſt Mand. Ant. Gabr. conſ. 12. de præſumpt. num. 4.

Num. 12. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 123. à num. 17. & Paul. Piaſec. in praxi Epiſcop. 1. pat. c. 1. num. 3. 4.

Num. 23. ibi, *Sub 9. not.* Et cum prædicta doctrina ferè conſonat Moſconius de maieſtate militantis Eccleſiæ lib. 5. part. 2. cap. 9. pag. 412. qui ait, quòd iuxta dictam conſtitutionem Sixti V. veſtes ſint talares vſque ad pedes, vel quaſi, iuxta rationabilem menſurã, conſuetudinem loci, & honeſtatem clericorum, & quòd nigro colore magis quàm alio vtantur. De birreto verò, vel pileo, multum conſuetudo attenditur, cùm in contrarium leges ſancitæ nõ reperiuntur. Ita Moſconius. Accedit quod illæ cenſentur clericis veſtes honeſtæ, & quibus inducti in habitu clericali incedere dicantur, quæ communi vſu & conſuetudine fuerunt admiſſæ in ea prouincia, attendendo conſuetudinem ſimilium perſonarum, & clericorum eiuſdem cõditionis, Couarr. pract. cap. 31. num. 7. Salced. in praxi crim. Bernar. Diaz cap. 75. Farin. quæſt. 8. nu. 69. add. ſumm. Bullar. Quaran. verb. habitus clericalis, Vgol. de offic. Epiſc. cap. 12. num. 3. & cap. 13. §. 2. num. 7. cum alijs, & nouiſsimè Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2. c. 3. num. 14. qui etiam ait, quòd dum in itinere vel in villa moratur clericus, vti eum poſſe veſte talari vltra genua tantùm procedente, reſpondiſſe

legitur Congr. Epiſcoporum Epiſcopo Triuentino 15. Ian. 1591.

Num. 27. Et eam limitationem reprobat Vgol. c. 50 §. 6. nu. 2. & c. 51. §. 2. nu. 5.

Numer. 34. Et conſequenter etiam ante actualem præſentationem poterit patronus etiam Eccleſiarum variare & reuocare literas præſentationis, vt notat gloſ. poſt caſum in d. c. 1. de iurepatr. in 6. ad fin. inde inferēs, quòd ſi clericus patronus dedit duobus literas præſentationis; ſi ſecundus fecerit maiorem diligentiam, & ſe præſentáuerit conſpectui Epiſcopi, tenetur Epiſcopus illum inſtituere; qui primò enim literas obtulit ordinario, debet inſtitui; quod tamen Vgolinus de officio Epiſcop. cap. 51. §. 3. ad finem, intelligit ſi inſtitutio fiat, ante quam alter literas offerat; aliàs de oblatis magis idoneus inſtituetur. Sed iſta intelligentia Vgolini nō placet, & eſt cōtra d. gloſ. nam cùm is qui primò literas obtulit, ſit præſentatus, nō poteſt poſteà dari alia præſentatio patroni Eccleſiaſtici, ſolùmque poſſet procedere in patronо laico, qui poteſt cumulare.

Num. 61. & ſequitur Spino de teſtamentis gloſ. 4. n. 66. & ſequent. & nouiſsimè Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. à nu. 2. & 15.

Num. 63. ibi, *Cap. 24. num.* & in Man. Paſt. cap. 72. numer. 14.

Ibi pag. 608. & Vgol. de offic. Epiſc c. 50. § 8. num. 5.

Num. 66. & in Cęſarauguſtana capellaniæ de Mirábel 22. Martij 1599. coram D. Peña, vbi fuit reſolutū, R. præſentatio 2. & in Burgen. de Velorado 9. Iun. eiuſdem anni 1599. coram D. Lita, vbi fuit tentum, R. præſentatio 3. & in Cantaruiſina iuriſp. 27. Iun. 1607. coram D. Marcomentio, vbi quòd cùm verba, &c. Et in cauſa Recanaten. beneficij 14. Martij 1608. coram D. Lancelloto, in qua fuit reſolutum R. penſio. 1.

Num. 72. Et contra iſtam deciſionem Lucanā eſt alia deciſio Parmen. iuriſpat. 8. Iun. 1573. corā Blanch. quæ eſt in nouiſ. Far. 570.

Num. 73. ibi. 59. Gratian. in addit ad deciſ. 198. poſt Spino de teſtament. gloſ. 4. à num. 70. Ceuall. q. 693. à num. 24.

Num. 86. ibi, *Deciſ.* 155. & diſceptat. for. cap. 73. num. 10. & cap. 133. à numer. 1. Vgol. de offic. Epiſcopi cap. 14 num. 5. & cap. 50. §. 8. num. 5 & Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. cap. 3. num. 32. & 33.

Numer. 87 eſt alia declaratio, quæ ſic ait, *Conſulta fuit Congregatio Cōcilij, an capellania inſtituta à teſtatore cum his verbis, vt beneficiatus ipſius capellæ omni die, ſeu ſaltim quinquies in hebdomada, celebrare teneatur: & ſi negligēs fuerit, ipſe beneficiatus incurrat pœnam ſolidorum duorum, cenſeatur requirere perſonalem reſidentiam. Congregatio cenſuit, obtinentem hanc capellaniam non teneri reſidere, nec perſonaliter miſſam dicere. Idemque fuit dictum in vna Caſalen. in cuius fundatione cauebatur, vt domus capellano ædificaretur, in qua habitaret, & diuinis ſeruiret; & niſi habitaret, & ſeruiret, poſſet amoueri, & de alio prouideri.* Quæ tamen declaratio difficultatem patitur in eo quod ait fuiſſe dictum in illa Caſalen. nam talis capellania videbatur requirere reſidentiam perſonalem, ad id enim requiri videtur habitatio domus. Sed Congregatio intellexit eam requiri, vt commodius ſeruiat, vel faciat deſeruiri.

Num. 92. & diſcept. for. c. 133. à num. 10.

Num. 93. & eſt alia declaratio ſupra adducta 3. par. cap. 4. num. 15.

Num. 96. ibi, *Et pluribus alijs cauſis, &c.* Et nouiſsimè idem fuit tentum in cauſa Gienen. capellaniæ 28. Nouemb. 1605. coram D. Lancelloto, nempè, quòd cùm in fundatione non ſit expreſſè cautum, quòd per ſe ipſum capellanus celebrare teneatur, non eſt neceſſarium quòd ſit presbyter, ſed poterit per ſubſtitutum deſeruire; & ſufficit quòd ſit clericus, vt in d. Romana capellaniæ 23. Ian. 1589. coram Pamphilio & Brixienſ. capellæ 2. Martij 1598. coram Lita.

In fine, Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 50. § 8. numer. 5. & Piaſec. in praxi Epiſc. d. cap. 3. 2. part. num. 33.

Num. 99. Et conducit alia declaratio eiuſdem Congregationis, quæ ſic ſe habet, *Epiſcopus Aquilanus declarari inſtat, an capellania de iurepatron. laicorum poßit conferre ei, qui non eſt ætatis eius, vt intra annum ad ordines promoueri poßit ſubiturus onera, quæ dictæ capellaniæ ſunt annexa, iuxta cap. 4. verſ. qui verò ſeſſ. 2. Congregatio cenſuit non poſſe conferri, ſi ei iniunctum ſit onus dicendi miſſas perſonaliter, vel Euangelium, vel Epiſtolam cantandi, vel in fundatione dictum fuerit, vt obtinens eſſet Sacerdos, vel Diaconus, vel Subdiaconus.*

Num. 105. Gen. &c. & in Man. Paſt. c. 73. n. 2. Leo in theſ. fori Eccleſ. cap. 26. nu. 15.

Num. 110. Accedit Vgolin. de offic. Epiſc. c. 61. num. 2. verſ. prædictis caſibus, & conducit declaratio S. Congreg. Concilij, quæ 28. Ian. 1600. cenſuit reditus pia teſtantium voluntate pro miſſarum celebratione, aliiſque pijs vſibus relictos, nullo modo poſſe ab Epiſcopo in diſtributiones quotidianas, neque in alium vſum, quantumuis pium, conuerti.

Numer. 111. Idem in Man. Paſtor. cap. 39. numer. 4.

Num.

Num.125. Et Genuen. in man.paſtor.cap. 39. num 4.qui ait,quòd ſi reditus eſſent impotentes ad qualitates beneficij,poteſt Epiſcopus eas tollere,&c.

Num.126. & ita procedit quod tradit Ceuallo in addit. ad quæſt.678.nu.3.& 4.quod ſi capellania requirat perſonalem reſidentiã, poteſt ſeruiri per ſubſtitutum,quando capellanus ex reditibus ipſius non habet congruã ſuſtentationem, ex Imol. in cap. fin.nu. 9 de cleric. non reſid. quem ſequitur Ant. Cioſ. conſ.145. num.5. in fin. vol. 1.

Numer. 133. tradit etiam Leo in theſauro fori Eccleſ. cap.26. à num.33. Vgol.de offic. Epiſcop. cap.61. & Piaſec. in praxi Epiſc.p. part. 2. c.3. num.15. & 31.

Nu.140.ibi,De an.q.58.Pontanus de ſpolio lib.2.n.179. & Farin.dec.67.in fin.lib.1.

Num. 143. Contra quos eſt etiam deciſ. Rotæ 667. nouiſſ.Farin. num.2.

Num. 152. Rota etiam in vna Colimbric. reſeruationis fructuũ 1.Iul.1598. coram D. Seraphino,vbi, quòd licèt in illegitimo non ſufficiat probatio clericatus per publicã vocem & famam; tamen fallit vbi cum probatione famæ publicæ concurrunt alia adminicula.

Num 161.ibi, *Irreg. ſeu ſuſpenſum*; & nouiſsimè Farin.in addit.ſumm. Tolet. de ord. cap.8 num.7.cum dicit ſuſpenſum; & etiam irregularem.

Caput ſecundum.

NVm.3. Et poſt hæc Thom. Sanch. in præcepta Decalogi lib. 2.cap.28. num. 15.

Num. 4. Et in vna Pacen. 11. Iun. 1591.& nullius 3.Iul.eiuſdẽ anni eadem S. Congreg. Concilij ita cenſuit.

Num.7. & ſequitur Mandoſ. de ætate minori cap.1.nu.24. dicens tamen, quòd facilè contraria opinio ſuſtineri poſſet,quia Romę videmus expoſitos apud hoſpitale S.Spiritus pro ſpurijs haberi, nominari, & tractari ab omnibus,&c. & nouiſsimè gratian. diſcept. forenſium cap.35. à num.31.

Num.8. Et ante eos Oſtien. in ſumm. tit. qui filij ſint legitimi, nu. 8. & quod hæc ſecunda opinio magis practicatur, viditque ſæpiùs in ſimilibus diſpenſationes expedire in Romana Curia, tradit Piaſec. in praxi Epiſcop.par.1.cap.1.num.27.

Num. 9. Et Rot. deciſ. 780. nouiſ. Farin. num.3.ait,quòd expoſitio infantis repugnat valde legitimę filiationi.

Num.10.& Piaſec. dicta 1.part.cap.1. ſub num.60. & alias Sa verb.diſpenſatio.nu.10. & Salas de legib. diſput.20. ſect.3. num.28. dicentes probabile, quòd in dubio an res egeat diſpenſatione,poteſt Epiſcopus diſpẽſare in lege ſuperioris.Quibusconcinit quod ait Suar. de relig.2.tom.lib.6. de voto c.26. num.6. & Thom. Sanch. in præcepta Decalogi lib 1. cap.10. num.74. & lib.4.cap.40. nu 26.& 80.quòd quando eſt dubium, aut diuerſæ opiniones, de voti reſeruati valore, ſeu an ſit reſeruatum,poteſt Epiſcopus in eo diſpenſare:quod non placet.

Num.14.ibi,*Et ſeq.* & nouiſ.fr. Raph. de la Torre de relig.1.tom. q.88.art.3.diſp.3.

Eodem nu.14.ibi,*Quæſt.*10. & lib. 11. c.15. q.2. Sair. in claui regia lib.1. c.13.numer.36. Sanch.& in præc.Decal.lib.1.c.10.ex nu.9.

In fine, ibi, *Primæ regulæ*, quam è contra nimis ampliat Lorca 1.2.diſp. 38. de act.human.reſtringẽs alterã regulam,vt non habeat locum niſi in rei materialis poſſeſsione,&c.

Num.15.Facit etiam declaratio illa communis,de qua infra 11.p.c.vlt.à nu.9.inter leges pœnales imponentes pœnam ipſo iure, ſeu ipſo facto,nempe inter eam quæ conſiſtit in mera priuatione, & non requirit aliquam actionem,ſeu executionem poſitiuã, ſeu primam rei acquiſitionẽ impedit, quòd obligat in conſcientia ad pœnam abſque alia iudicis ſententia; & inter eam quę requirit aliquam actionem,ſeu executionem poſitiuam,ſeu imponitur in re iam quęſita, quòd non obligat in conſcientia ad pœnam ante ſententiã, &c.Quę differentia ex eo nimirum eſt,quòd faciliùs obligatur quis ad non faciendũ, ſeu non acquirendum, & ad abſtinendum ſe ab actu & acquiſitione, quàm ad faciendum actum poſitiuum,& ſpoliandũ ſe re poſſeſſa.

Num. 17. & fr. Baſil. de Leon de imped. matrim. cap.36.num.2.

Num.58.ibi,num.9. Sanch.ſuprà, maximè d.c.10.n.15.& 48.& fr.Baſil.ſuprà.

Ibi,*Dict.cap.* 15.*num.*16. & fr. Raph.de la Torre d.diſp.3.ad finem.

Num,20. ibi.*Num.*218.P.Ledeſm.in ſum. de matrim.c.34.2.concluſ.3.diffic.

Num.21.ibi, *Num.*135.& fr.Baſil.ſuprà dicens dictam regulam, quòd in dubijs tutior pars eſt eligenda, habere locum etiam in dubio iuris.

Num.22. ex d.cap. is qui,quòd etiam tradit Lorca ſuprà d.diſp.38.§.vlt.ex reg.iuris, quòd odia ſunt reſtringenda,quæ non benè applicatur in propoſito,& nouiſsimè Sanch. d.c.10.num.42.

Num.23. ibi,*Num.* 25. Et nunc probabilius iudicat Sanch.d.c.10.n.9.

Eodem num. 23. in fine, ibi, *Rebell. ſupra.* Et ita rectè ait Lorca d. diſp. 38 memb. 3. cõtra Medinam ſuprà, (qui tamen non dicit contrarium) quòd ſiue ſint efficaciores, ſeu vrgentiores rationes pro vna parte, ſiue minus efficaces, dummodò non ſint ſufficientes ad remouendum dubium, & generandum aſſenſum ſaltem probabilem, ſeruandæ ſunt regulæ dubij: & malè procedit, & loquitur Graſſijs de caſibus reſeruatis lib. 2. cap. 17. num. 37. & 38. dicens, quòd quando eſt dubium in iure, an in aliqua ſpecie ſit inducta irregularitas, recurrendum eſt ad illud, & ſi non inuenitur, iudicabis non irregularem: quando verò eſt dubium de facto, ſi dubium eſt probabile magis inclinans affirmatiuè, quàm negatiuè; in vtroque foro iudicandus eſt irregularis; ſi ſit ſcrupulus, vel æqua dubitatio, non eſt irregularis: quod etiam conuincitur, & apparet falſum ex ſupradictis.

Numer. 24. ibi, *Probabiliori, &c.* ſequitur Torre d. diſp. 3. n. 2. & Sanch. d c. 10. nu. 76.

Num. 25. circa finem, Sanch. & in præc. Decal. lib. 1. c. 9. num. 25.

Num. 32. & fr. Baſil. de Leon de imped. matrim. cap. 26. §. 7.

Num. 33. ibi, num. 139. & contra Surdum, qui de magis vera & communi teſtatur conſ. 303. num. 20. lib. 2 & Gratianum diſcept. for. c. 83. num. 22.

Poſt Ceruan. Ioan. Gut. practic. lib. 2. q 105. num. 9.

Num. 40. ibi, pag. 585. Et Gratian. diſcept. forenſ. cap. 138. num. 48.

Num. 41. ibi, *Part. 1. diuerſ.* Et in vna Leodienſ. canon. 23. Febr. 1601. coram D. Ludouiſio, vbi fuit reſolutum, quòd licèt diſpenſatio in radice matrimonij illud conualidando ab initio legitimat prolem, Abb. in cap. per venerabilem ſub num. 22. qui filij ſint legitimi, Anchar. conſ. 409. num. 4. & 5. Al. de Roſell. de legitimat. lib. 2. num. 20. Boer. deciſ. 264. num. 27. hoc procedit in prole ſuſcepta in figura matrimonij, vt dicunt dicti Doctores, & tradit Puteus deciſ. 483. lib. 2. Thanis 71. & fuit dictum coram Clemente VIII. in Siracuſana illegitimitatis 19. Oct. 1573. Vnde ante matrimonium ſuſceptus nõ intelligitur legitimatus, nec poterit ex matrimonio ſubſequuto effici legitimus, cùm eſſet natus & conceptus de tempore, quo non poterat eſſe inter eos matrimonium, Præpoſitus in cap. tanta 7. quæſt. vbi etiam Abbas num. 14. qui filij ſint legitimi, Socin. iun. cõſ. 31. num 42. lib. 2.

Num. 42. Et prædicta comprobantur ex nouiſsima deciſione Rotę in cauſa Hiſpalen. legitimitatis 4 Febr. 1613. corã D. Baldo ſuper maioratu Martini Ceron, de quo memini ſuprà num. 10. in quo per Conſilium Regium fuerat iudicatum contra legitimitatẽ.

Sed certè mihi videtur in terminis iſtius deciſionis non eſſe diſpenſationem in radice matrimonij, nec in terminis deciſionum Pampilonen. illegitimitatis ſupra adductarum nu. 40. nã ad eam neceſſariò requiritur præceſſiſſe matrimonium de facto, vt per citatos, & Doctores cõmuniter. Quomodò enim poteſt eſſe diſpenſatio in radice matrimonij, ſi non fuit matrimonium? Diſpenſare etenim, vt dictum eſt in radice matrimonij, nihil aliud eſt, quàm diſpenſare in matrimonio de facto cõtracto, vt ex tunc, ſeu ab initio illud conualidando, ſeu illud legitimare, ratificare, vel approbare: idque manifeſtat ſignificatio ipſorum verborum, *In radice matrimonij.* Nec obſtat id (in quo Rota fundatur) quod dicũt Ioan. Andr. num. 30. & Abb. num. 21. in dicto cap. per venerabilem & Anchar. conſil. 409. num. 4. quòd legitimatio non fit in radice matrimonij, niſi in prole genita ex coitu matrimoniali, ſaltim ex affectu, vel conſenſu, & ſic contentãtur ſolo affectu vel conſenſu maritali. Quia reſpondeo, quòd illa verba, *Saltim ex affectu, vel conſenſu*, non ſignificant affectum vel conſenſum in matrimoniũ contrahendum, ſed matrimonium contractum de facto, & quantum eſt ex parte contrahentium, licèt de iure non obtinuerit per aliquod impedimentum canonicum: & ita patet ex Abbate ibi dicente, quòd ſi inter parentes non fuit matrimonium ſaltim de facto, non poteſt Papa inducere matrimonium ſupplendo conſenſum; & ſic cùm non poſsit ſupplere conſenſum, nec diſponere in matrimonio, nõ poterit legitimare quoad temporalia, &c. Vnde quamuis in terminis iſtius deciſionis Hiſpalenſis fuiſſet in diſpenſatione narratum præceſsiſſe matrimonium de facto, & clandeſtine contractum, ſiue ſpõſalia de futuro cum copula; & ſit diſpenſatum; quòd coniuges in ſic contracto matrimonio poſſent remanere, vel illud de nouo contrahere; tamen cum ipſi ſecundam viam eligendo de nouo contraxerint, non poteſt dici diſpenſatũ in radice matrimonij. Vnde etiam legitimatio, quæ fit ex cap. tanta, non poteſt ſimiliter dici in radice matrimonij, quicquid dicat Abb. in d. cap. per venerabilem num. 25. in fine, & ibi Butr. numer. 11. & Matt. Laudenſ. de legitim. ſub numer. 88. relati in dict. deciſ. Hiſpalenſ. circa finem. Sed illa legitimatio eſt ratione matrimonij ſubſequuti, per quod legitimantur filij antea geniti,

geniti, vt in ipſo cap. tanta. Poteſt tamen dici iſta legitimatio in radice matrimonij, quia matrimonium ſubſequutum eſt radix fundamentalis, & cauſa ipſius legitimationis, vt dicitur in 2. deciſ. Pampilonen. verſ. Quinimo ſicut Papa. Et ita poſſunt intelligi Abbas Butr. & Laudenſ. ibi, & in hoc ſenſu poſſunt dici in radice matrimonij diſpenſationes & legitimationes; de quibus in dictis deciſionibus Hiſpalen. & Pampilonenſ. Vera ergo ratio, quare legitimatio in caſu d. deciſ. Hiſpalen. & dictarum deciſ. Pampilonen. prodeſt quoad omnia, etiam ad ſucceſſiones & maioratus, eſt, quia illa eſt per ſubſequens matrimonium, iuxta cap. tanta, extenſum ex diſpenſatione Papæ; & decreto in ea poſito, vt dixi numer. 40. & ita conſultus reſponderam in dict. caſu deciſ. Hiſpalenſ.

Num. 50. Imò plus ait Nauar. conſ. 26. de præb. quòd ex diſpenſatione ordinarij non poteſt illegitimus obtinere niſi vnū ſimplex, & primum quod ſibi cōferretur: quod mihi non placet.

Numer. 60. Et de eo ſupra cap. 57. §. 4. nu. 2. & in vna Burgenſ. canonic. 19. Ian. 1607. coram D. Ludouiſio fuit dictum, quòd nuntij & legati de iure non poſſunt diſpenſare cum illegitimis ad canonicatus cathedralis; quia in materia diſpenſationis pari paſſu ambulant cum curatis, Rot. d. deciſ. 2. de fil. presbyt. in nouiſ. &c.

Numer. vltim. & Suar. de legib. libr. 6. cap. 23.

Caput tertium.

NVm. 21. Ceuallos quæſt. 762. ſeu 764. à nu. 43. & quæſt. 796. à num. 9. Vgol. de offic. Epiſcop. c. 50. §. 7. nu. 2. & §. 8. num. 2. poſt Morgaſ. de irreg. 5. part. titul. de fil. presbyt. nu. 5.

Num. 22. vt in ſequent. deciſ. Brachaten. 17. Oct. 592. Congreg. Concilij, cauſa aliàs maturè diſcuſſa, cenſuit, nepotem legitimum ex filiò illegitimo non comprehendi decreto capit. 15. ſeſſ. 25.

Num 25. Poſt Laram Ceuallos d. quæſt. 762. à nu. 39. Caſanate conſ. 34. nu. 8. & conſ. 58. num. 44.

Num. 26. Ceuallos d. quæſt. 762. à num. 47. & quæſt. 796. & aliàs Caſanate plures referens conſ. 8. à nu. 17.

Num. 29. ibi, *Ad fin.* quem ſequitur Vgol. d. c. 50. §. 7. ad fin.

In fine, Et in patre legitimo ita cenſuit S. Congreg. Concilij 22. Decemb. 1594. vt in ſequenti declar. *Congregatio Concilij cenſuit, re maturè diſcuſſa, patrem legitimum nulla indigere diſpenſatione ad obtinendum immediatè beneficium filij, licèt filius quamuis ligitimus diſpenſatione egeat ad obtinendum immediatè beneficium patris.* In qua declaratione licèt ſolùm agatur de patre legitimo, non negatur idem de illegitimo.

Num. 46. Et tenuit Rota in Ceſarauguſtana penſionis 18. Iunij 1560. coram D. Gipſio, & quòd ita cenſuit S. Congreg. Concilij, vt in Aquilegien. fructuum caſtri S. Viti. 14. Iun. 1599. coram Lita ſuprà relata part. 1. cap. 5. num. 117. &c.

Num. 57. ibi, *Declar.* Vgol. de offic. Epiſc. c. 50. §. 7. nu. 1. verſ. 4.

Num 59. tradit Vgol. ſupra verſ. 8.

Num. 62. Vgol. ibi, verſ. poſtremo.

Num. 68. Poſt Nauar. Vgolin. ſuprà verſic. tertiò filij.

Num. 69. tradit Vgol. ſuprà verſ. 6.

Num. 70. ibi, *Editione*, & Vgol. d. verſic. tertiò filij.

Num. 72. tradit Vgol. d. num. 1. ad fin.

Num. 74. Nec filij Epiſcoporum, etiam illegitimi, prohibentur habere beneficia in diœceſibus ſuis, Vgol. d. c. 50. §. 8. nu. 2. verſ. poſtremò, ſed ſolum in ipſa cathedrali.

Num. 75. Et circa iſtam quartam declarationem aduertendum eſt, quòd vbi pater & filius tempore Concilij obtinebant beneficia, ſeu præbendas in eadem Eccleſia ſorore alterius, non poterat filius excuſari à reſignando, licèt vellet reſidere in altera ſorore, ſeu pater in vna, & filius in altera, niſi ex gratia ſpeciali, & diſpenſatione Papæ, vt in ea dicitur: & id eſt quod vult altera declaratio ſuper d. cap. 15. quæ ſic ait: *In Eccleſijs ſororibus aliarum Eccleſiarum, ſicut ſunt reliquæ in Hiſpania, & in quarum altera reſidendo ſupponitur reſidere in principali, non poteſt pater reſidere in vna, & filius in altera.*

Quam declarationem allegat Vgol. d. c. 50. §. 7. num. 1. verſ. tertiò vel Eccleſiæ, ad hoc quòd in Eccleſijs ſororibus aliarum, in quarum altera, vbi quis reſidet, in altera reſidere cenſetur, non poteſt in vna eſſe filius, ſeu beneficium obtinere, & in alia pater, vt idem declarauit (inquit) S. Synodus d. cap. 15. & S. Congreg. Sed certè iſta declaratio id non dicit nec intendit; ſed quod diximus. Nec Concilium ibi vetat, habere filiū beneficium in Eccleſia ſorore alterius, in qua pater habet, vel habuit aliud, non enim Eccleſiæ ſorores ſunt vna & eadem Eccleſia;

ſed diuerſæ, vt patet. Et doctrina Vgolini poſſet procedere, quando pater reſediſſet in Eccleſia ſorore; tunc enim nō poſſet filius in ea poſtea beneficium obtinere, iuxta declarat S. Congreg. 1. ſupra adductam num. 62. ad finem: nec poſſet filius obtinens beneficium, ſeu præbendam in vna Eccleſia, reſidere in Eccleſia ſorore, in qua pater eſt vel fuit beneficiatus, iuxa dicta ſuprà numer. 66. & 68.

Num. 88. ibi *Negot.* Vgolin. d. cap. 50. §. 7. numer. 1. verſic. Poſtremo.

Caput quartum.

NVm. 7. Et nouiſsimè Vgol. de offic. Epiſc. c. 26. §. 7. num. 2. dicens, non ſolùm primā tonſuram, ſed & minores ordines poſt ſeptēnium, & ante decimum quartum annū ſuſcipi poſſe, vt ſentit inquit Tridentina Synodus ſeſſ. 23. de refor. cap. 6. ibi, *Aut etiam in minoribus ordinibus conſtituti*; non enim præſcripta ætas eſt; nec circa ætatem primæ tonſuræ & minorum ordinum aliquid eſt innouatum à Concilio, vt cenſuit S. Congreg. his verbis: *Congregatio Concilij reſpondit, nullam eſſe à tridentino Concilio præſtitutam ætatē tonſuræ, & quatuor minoribus ordinibus; ſed eam attendendam, quæ à ſacris Canonibus præſcribitur.* Tradit & ponit iſtam declarationem Piaſec. in praxi Epiſcopali par. 1. c. 1. num. 22. & nouiſsimè docet Gabr. Vazq. 3. par 3. tom. diſput. 246. num. 43.

Num. 11. Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 18. n. 4.

Num. 12. ibi, & tradit Gabr. Vazq. d. diſp. 246. num. 43.

Num. 15. ibi *Num.* 10. Alexand. Monet. de diſtrib. par. 2. q. 19. nu. 1.

Num. 22. poſt Cerolam Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. num. 17. 20. & 22. & Vgol. de offic. Epiſcop. c. 19. nu. 2. verſ. Quare.

Num. 27. ibi, *Illa decreta*, idem ait Alexan. Moneta d. q. 19. num. 13.

Num. 29. & ita 19. Iun. 1597. Congreg. Concilij cenſuit, obtinentem canonicatum in cathedrali Eccleſia, etiam ante factam ordinum diſtributionem, in ea ſaltim ætate oportere eſſe conſtitutum, vt intra annum ad ſubdiaconatum poſsit promoueri.

Num. 34. ſequitur D. Salazar de Mendoça in libello de inſtit. can. pœnit. §. 3.

Num. 35. ibi, *Dicto* 5. num. 68. ſequitur in terminis Salaçar d. §. 3.

Num. 36. ibi q. 6. & Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 18. à nu. 20.

Num. 57. ibi, q. 9. & Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. num. 15. & cap. 23. numer. 13 & 14.

Num. 62. & comprobatur alia declaratione infra adducta nu. 70. de anno. 1591.

Num. 64. ex quibus etiam apparet falſum, & ſine fundamento, quod ait Alex. Monet. d. 2. par. de diſtrib. q 19. nu. 16. ſtatim poſt decimum quartum annū poſſe cuilibet etiā in collegiatis Eccleſijs perſonatum, qui à dignitate & officio diſtinguitur, libere conferri, citans Cerolam, d. verſ. canonica, verſic. ad ſextum, & verſic. ad nonum, qui id non dicit, ſed loquitur de canonicatibus Eccleſiæ collegiatæ, vt eum citaui ſuprà nu. 39. Conuincitur etiam quod nouiſsimè ait Piaſec in praxi Epiſc. par. 2. c. 5. num. 21. dignitates & canonicatus in Eccleſijs collegiatis remanere quoad ætatem in diſpoſitione iuris cōmunis, ita vt in illis ætas quatuordecim annorū ſufficiat; & allegat Gonçalez d. gloſ. 5. nu. 92. adducentem declarationem S. Congreg. 2. ſuprà poſitam num. 37. quæ tamen & Gonçalez ſolùm loquuntur de canonicatibus & non de dignitatibus.

Num. 70. Et eſt etiam alia declaratio nullius 4. Setemb. 1591. his verbis: *Congregatio Concilij cenſuit, ad obtinendam in cathedrali vel collegiata dignitatem non curatam, requiri ætatem annorum vigeſimorum duorum completam*; & nouiſsimè ita tenet Leo in theſ. d. c. 18. n. 14. dicens, quòd dignitates, vel perſonatus, quibus animarum cura nulla ſubeſt, non minoribus viginti duobus annis completis, nō tantum inchoatis conferri debet, vt declarauit Congreg. Concilij.

Num. 77 ibi, *Non habetur*, Quamuis nouiſsimè eam ponat Piaſec. praxi Epiſcop. in procemio num. 2.

Num. 82. & nouiſsimè Vgol. de ofic. Epiſc. c. 50. §. 8. num. 3. & 6. poſt Nauarr. conſ. 12 & 3. de ætate & qualit.

Num. 84. cōtra quos eſt conſilium Nauarri 9. de tempor. ordin. & Vgol. de offic. Epiſc. c. 26. §. 6. ad finem.

Num. 86. ſatis tamen eſt, quòd tempore concurſus, ſeu examinis ad parochialem ætatem legitimam attigerit, Rot. decis. 677. nouiſsim. Farin. nu. 4. cùm tunc fieri pōſsit oppoſitio, vt infrà 9. par. c. 2. nu. 206. quamuis ſciam, D. Epiſcopum Abulenſem 25. Iab. de anno 1614. contuliſſe quandam parochialem loci de Muñana cuidam, qui tempore oppoſitionis, & concurſus non habebat ætatem legitimam, quam tamen tempore collationis habebat; in quo certè videtur erraſſe, & collationem fuiſſe nullam ex prædictis, & Concil. Trident. ſeſſ. 24. de reform. c. 18. ver per acto deinde examine, ibi, & ætate, &

& conſtit. Pij V. ſuper collatione parochialium; at ex ea manere Papæ reſeruatam, vt pote factam contra formam Concilij, cùm non contulerit oppoſitori & cōcurrenti legitimo & habili, de quo loquitur Concilium; facit l. vt grat.dat.ff.de mun.& honor.

Num.89. Mandadoſ. de ętate minori cap. 1.n.25 & nouiſsimè Thom.Sanch.in præcept. Decal.lib.4.c.35.nu.4.qui abſolutè docet, ætatem à natiuitate computari, & non à cōceptione, etiamſi id vtile ſit ei, de cuius ætate agitur, contra gloſ.dict.reg.17. Candel. & Sforc.de reſtit.in integr.p.1.q.2.art. 7.n. 48.

Num.90. facit quod tradit Gratian.deciſ. 157. nu 16. & in addit.à num.9.

Caput ſextum.

NVm 5. Quæ declaratio licèt loquatur de eo qui cū duabus contraxit, procedit etiam in eo, qui cum vnica vidua ſeu corrupta contraxerit, nam æquiparātur à iure d. c. 1. & 3. de bigam. & d. c. vnico iuncta gloſ. verb. bigamos, & Doctores ibi, & allegandi infrà. Et ita reſpondi cōſultus ex vnitate Trident.anno 1613.

Num 13. Vgol.& de offic.Epiſc.cap.57.§. 4.num. 1.

Poſt Vegam Valent.4.tom.diſp.7. quæſt. 19. puncto 3. Philiarc.de offic.ſacerd.1. par. lib.4.c.7.ad fin.

Num. 14. & nouiſsimè Genuenſ. in praxi cap.113.dicens, nec quoad exercitium ſuſceptorum poſſe Epiſcopum diſpenſare ſuper bigamia vera, vel interpretatiua, ex Concilio ſuprà; & ita fuiſſe reſcriptum à S. Congreg. Concil.Trid.ſibi petenti declarationem anno 1606. & refert & ſequitur Piaſec. in praxi Epiſcop.par.1. cap. 1.num.60.

Num. 15. & in ſimilitudinaria cum virgine poteſt Epiſcopus diſpenſare, cap.ſanè 2.de cleric. coniug. & cap. 12. qui cleric. vel vouent. & ibi gloſ. & Doctores communiter, Couar. nu 2.Nau. Vgol.Tab. Thom.Sanch. d. diſp.86.nu.20.Auila, Lud.Lop.Tol. d.cap. 68.6. concluſ. Suarez num. 18. & alij ſuprà

Num. 16.ibi, *Num.* 15.& lib. 9. diſp.32.n. 15. Suar. & delegib.lib.3. cap.14.num.6.

Num.17. num.4. Sa verb. irregularitas ex bigamia num.2. & 3.

Caput ſeptimum.

NVm.3.& Gabr.Vazq .3par.3.tom.diſp. 246.cap.6.

Num.4. ibi ſeſſ.23.c.4. idque videtur ſufficere & requiri ad obtinendam penſionem, ad quam requiritur tonſura, ita vt poſsit & ſciat recitare officium paruum B. Mariæ, ad quod penſionarij tenentur ex conſtit. Pij V. vt ſupradictum eſt 1. par.c.5.& ita videtur in praxi receptum.

Ibi §. 3 Piaſec. in Praxi Epiſcop. part.2 c. 5.nu.20.Rota deciſ.625 nouiſ Farin.

Num.5.& Alex. Monet. de diſtrib.par. 2. q.19.num. 35.

Num.9. Accedit Genuen.in praxi c. 119. in man.paſtor.c.37. num.3.

Num.10.& Genuen.d.c.116. nu.4.

Num. 11. ibi q.7.& Alex.Monet.d. q.19. num.37.

Num.17.& idem ait Genuenſ. dicto c.37. num.7. quòd collatio beneficij facta penitus illiterato eſt ipſo iure nulla; ſubdens tamen, ſed malè, id non procedere in eo, qui antequàm declararetur priuatus, laborat vt ediſcat literas.

Num.25.Grat.in addit.ad deciſ.69.n.3. & 97.nu.11.Genuen.d.c.37.nu.1. & 4.

Num.35.& 14.Aug. 1597. eadē Congreg. Concilij cenſuit, id decretum cap.18. ſeſſ.23. verſic.deinceps, nō comprehendere Scholaſtrias exiſtentes in loco, in quo minimè erigēdum eſt ſeminarium.

Numer.36. ibi, *De offic. Archid.* & ſic ſunt maiores poſt Epiſcopum de iure communi, d cap.ad hæc, & cap.mandamus eod. tit.Caſſan.in catal.glor.mund.4.par.39.conſid.Sandou.de offic.Eccleſ.5.p.c.3.

Numer.41. ibi, *Num.9.* & Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.c.5. num.20.

Caput octauum.

NVm.6.Vgol.de offic.Epiſcop.cap.1. §. 1.num.8.

Num 7.Vgol.dicto n.8.& Rot.deciſ.677. nouiſ.Farin.nu.3.

Num.8.Vgol.& de offic.Epiſc.d. c.1. § 1. nu.7.Piaſec.in praxi Epiſcop. part. 1. cap. 1. num.28. & ſeq.

Numer. 36. & inhabilitas ad obtinenda non priuat obtentis, gloſ.in Clem.1. de pœn. verb.obtinenda, quam ibi ſequuntur Imola num.18. Bonif.54.& Card.§. ipſius quæſt. 2. & Thom.Sanch.in præcepta Decal. lib.2. c. 28. num.28.

Num.37.& tradit idem Farin.lib.5. quæſt. crim. quæſt.160.num 157.

Num.40. & nouiſsimè ſequitur Vgol. de offic.Epiſc.cap.13.§.25. nu.2.

Num.42.& nouiſ. Farin. loquens de periuro d.q.160. à num.139.

Num.50.ibi,à num.19. & Thom.Sanch.in præcept.Decal.lib.2. cap.14. à num.8.

Caput nonum.

NVm.3. ibi, 24.Ceuallos lib.4.quæſt.1. ſeu 897. à num.309. & 417.

Num. 4. vt in Seguntina admiſsionis ad capitulum 5.Iun.1589.coram Gipſio,quæ eſt deciſ.21. nouiſ Farin.vbi num. 2. quòd ſtatutum prohibens clericos forenſes eſſe de capitulo,eſt contra ius,ideo non valet, ad c. ad decorem,Bert.conſ.1.nu. 2. lib 3 &c. cui conſonat deciſ.528.earundem nouiſsi.Farin. ſub num 4.

Num 5. latè Guill.Bened.d.verb & vxorẽ à num. 1048. Caſſan. in cathal. glor. mund. 10.par.32.conſid.verſ.licèt verò, & 11. par. 21. conſid.Genuenſ. in man. paſtor. cap. 38. num.4. & in praxi cap.66. in annot. num.13. Vgol. de offic.Epiſcop. cap.50.§.12. numer. 5.& in vna Calag.de Lequeitio 28.Iunij coram Gipſio fuit dictum ; *Quod attenta iuris communis diſpoſitione naturalibus, ſeu filijs patrimonialibus potiùs quàm extraneis debent beneficia conferri,cap.nullus 61.diſt. Et licèt loquatur in Epiſcopis, nihilominus ratio textus militat etiam quoad alia beneficia ; & eſt valde honeſtum & fructuoſum, vt in terminis dicit Abb. in dict.cap.ad decorem numer. 4.de inſtit. &c.*

Num. 6.Genuen.in man paſtor.dicto cap. 38.nu.2.& in praxi d.cap.66.nu.13.& Vgol. d.c. 50. §.12.num.6.

Num.7.ibi,*Iure*,valere,& Genuen.d.n.13.

Num.9.& ſentit Vgol.d.c.50.§.12.nu.5.

Num.11 poſt Laram & Genuen. in praxi cap.66.in annot.à num.12.& cap.119.n.4.

Caput decimum.

NVm.10.& Piaſec.in praxi Epiſc. part. 2.c. 5.numer.23. his verbis parum differentibus, *An præter Papam poſsint ordinarij collatores regularia beneficia in titulum, regularibus profeſsis prouideri conſueta,conferre etiam ſecularibus, qui illius ordinis habitum omnino ſuſcipere,& profeßionem emittere teneantur. S. Congreg.die 22. Dec. an. 1585. cenſuit iuxta hoc caput poſſet etiam ordinarios collatores portiones monachales, regularibus prouideri conſuetas, conferre, nedum eius ordinis profeſſoris, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere,& profeßionem emittere omnino teneantur ; abbatias tamen, & beneficia adminiſtrationem habentia, non niſi profeßis iuxta canones per ordinarios conferri poſſe.*

Num.12. & Gratian.diſcept.forenſ.c.123. num. 12.

Num. 15. collatio tamen beneficij regularis facta ſeculari tanquam de beneficio ſeculari, eſt nulla, vt in ſequenti declaratione S. Congreg.6.Iunij 1600. *Congregatio Concilij cenſuit, ſi beneficium huiuſmodi ſit ſeculare, nihil ſubeſſe difficultatis, vt monachus non teneatur habitum religionis ſuſcipere & profiteri ; quòd ſi à principio fuerit regulare, & poſtea mutauerit ſtatum, concurrentibus his, quæ à iure communi requiruntur ad inducendam huiuſmodi mutationem ; itidem cogi oratorem non poſſe, vt habitum religionis aſſumat, in eaque profiteatur. Quòd ſi beneficium ſit regulare, taleque nunc permaneat, collationem oratori,qui ſecularis eſt,tãquam ſeculari factam, viribus carere.*

Num.20. & nouiſsimè Gratianus diſcept. forenſ.c.123. à nu. 10.& 21.

Num.25.ibi.*Cap* 11.& nouiſsimè tradit Gratian. d.c.123.à num.22.

Ibi,*Decano*, Gratian. ſuprà.

Num.32.& Piaſec. in praxi Epiſc. part.2. cap.5.num.23.

Num.33.quãuis additio d.conſilij Nauarræ 11. de ſtat.monach. ait,aduertendum, referri à tempore Greg.XIII & citra,obſeruari, vt canonicis regularibus dentur beneficia curata ſecularia;quæ additio videtur eſſe mendoſa, & deeſſe dictio, *Non*,& debere dicere, *Non dentur*, iuxa dictas declarationes.

Num.34. & Marc. Anton.Genuen.in praxi cap.121.

Num.35. & in Ferrarien. prioratus 1.Dec. 1608. & 25. Maij 1609. coram D. Peña vbi fuit dictum,& in eadem 8.Mart.1610.coram eodem fuit reſolutum,&c. Et in Capuana rectoriæ 12.Iun.1609. coram eodem D. Peña fuit reſolutũ,&c.R. beneficij ſtatus. Et quòd quando non conſtat de priori ſtatu, ex quo nõ agitur de immutatione ſtatus,alteri datur vltimus,& quaſi poſſeſsio, etiam ex prouiſionibus Apoſtolicis, fuit reſolutũ in cauſa Terdonen.prioratus 5.Maij 1595 coram D.Orano,vt in deciſ.ſeq. 155. ſequitur Genuen d.c. 121.circa fin.dicens,&c.

Num.37.Ex dictis infertur ad quęſtionem, de qua fui conſultus, an capellaniæ ſitæ & fundatę in Eccleſijs ordinum militarium D. Iacobi, Calatrauæ, & Alcantaræ, poſsint teneri per fratres ipſorum ordinum, Hiſpanè,freiles,qui verè & propriè ſunt religioſi, cùm

ùm faciant tria vota ſolemnia ſubſtantialia, caſtitatis,paupertatis,& obediētiæ,vt admittunt Sot. de iuſt.& iur.lib.7.q.5.art.3.& in 4. diſt.27. quæſt. . art.4.Arag. 22. q.88.art.1. fr. Man.Rodr.quæſt.reg.1.tom quæſt.1.art. 6. dicens communem, & alij. Nec in hoc eſt difficultas, aut controuerſia aliqua, & ſunt veluti canonici regulares, vt demilitibus dicit Hojeda de incompat.c.fin.nu.103. Et dubium conſiſtit in hoc, an dictæ capellaniæ ſint beneficia regularia, an ſecularia. Et videtur eſſe regularia, cùm ſint fundatæ in Eccleſiis ordinum, & ſic præſumuntur regulares, Rebuf. in praxi tit. quotuplex ſit beneficium num 6.quem ſequitur Maſcard.de pro bat.concluſ.172. numer. 17. & ex Abb.conſ. 59.2.part. verſ.quarto capite, & Rota in vna Parmen. prioratus 5.Iun.1595.coram D.Cor d iba ſuprà relata 1.par.cap.2.num.67. Et in terminis, quòd dictæ capellaniæ ſint regulares, cùm ſint ſitæ in Eccleſia regulari, & ſic ad eas poſsint admitti religioſi profeſsi dictorū ordinum & ſi ad eas vocantur conſanguinei fundatoris , ſunt adiudicandæ religioſo, ſi eſt propinquior, tenet fr.Man. Rodrig. d. 1. tom.quæſt.reg.q.34.art 3.& ſicuti ſunt aliqui iuriſperiti & cathedratici Salmantini ſuper eo conſulti.

Sed hoc non obſtante, ego teneo contrarium, & ita reſpondi, nempe, quòd dictæ capellaniæ ſunt ſeculares, & pro clericis ſecularibus, & conſequenter non poſſunt dari dictis fratribus & religioſis, vt apparet ex earum fundatione & vſu, & ſtylo horum regnorum; ſemper enim fundantur & inſtituunrur, licèt fundentur in monaſterijs, & Eccleſijs regularibus, pro clericis ſecularibus, & ſic vocant de ordinario fundatores ad eas ſuos conſanguineos, & à principio fundationis dantur clericis ſecularibus ex præſentatione & vocatione ipſorum fundatorum; vnde declaratur eorum animus, quòd velint eſſe ſeculares, & pro clericis ſecularibus, Lambertin. 1.part.2.lib. quæſt. 7. art.23.ſub num. 3. & ita videmus.

Etſi eſſent regulares prædictæ capellaniæ, non poſſent dari niſi regularibus, iuxta ſupra dicta; idque principaliter procedit, vbi capellaniæ ſunt tentæ per ſeculares ſpatio quadraginta annorum, per quod quando eſſent regulares, mutabatur earum qualitas & ſtatus, vt in dicto cap. de præbend.in 6.& ibi Doctores cum alijs ſuprà relatis. Et quòd fundator poſsit fundare & inſtituere capellaniam in monaſterijs & Eccleſijs regularibus pro clericis ſecularibus cum authoritate ſuperioris & ordinarij, eſt planum, argument. l. in traditionibus, ff. de pact. & quod latè docet Roch. verb. pro eo quod quæſt. 12. & Lambert. 1. part. 1. libr. quæſt. 9. artic.1.quicquid velit Abb. d.conſ. 59 verſic.4 cap.& in cap.fin.de ſtat.monach. numer. 11. dicens ſe putare, quòd clerici ſeculares non poſſunt intitulari in monaſterijs; & ſic non poterit deputari altare in moneſterio, vt inſtituatur in eo clericus ſecularis, ex iſto cap. fin. verſicul. præcipimus. Quod tamen non obſtat, quia loquitur de præbendis monaſterij, ad quas non ſunt admittendi ſeculares, cùm ſint præbendæ monachales, & pro ſolis monachis inſtitutæ; nō verò loquitur de beneficijs & capellanijs extraordinarijs fundatis & inſtitutis pro ſecularibus; nec id prohibet ille text.& ita practicari videmus. Requiritur tamen conſenſus ſuperioris & conuentus, nec ſufficit ſola authoritas ordinarij, vt in monaſterijs, & Eccleſijs regularibus fundetur capella, ſeu capellania, & vt ad eam poſsit præſentari clericus ſecularis, Rochus verb. honorificum, quæſt.4.nu.13.& verſ.in Eccleſ.q. 3. & verſ. conſtruxit q.7. nu. 10.& Lambert. 1. part. 1. lib.q.3.art.16. & quæſt.11.art.7.& d.1.par.2. lib. q.7. art.23.& hoc etiam vult Abb.ſuprà d. conſ.59. ait enim, quòd monachis inuitis non poſſunt aliqui acquirere ius patronatus in eorum Eccleſia, ſeu altari ad præſentandū clericos ſeculares; & ſequitur Greg. Lopez in l.1.tit.15.par.1.gloſ.5.

Nec etiam obſtat doctrina Rebuf. & Maſcardi ſupra, quia non dicit, niſi quòd capellę fundatæ in monaſterio pręſumuntur regulares, id limitādo, niſi per ſeculares teneri ſunt ſolitæ, ex d.cap.cùm de beneficio, & à fortiori debet limitari, vbi ex fundatione aliud apparet, iuxta dicta, tunc enim ceſſat dicta præſumptio.

Num.43.ibi n.143.aliàs 3.impedimēto n. 20.Cechus de ſacrament.c.16. de matrimon. 9.propoſit.citans Petr.de Soto lect.5.Leo in theſ.for.Eccleſ.c.23.n.52.& c.26.à nu.55.

In fine, & fr.Baſil.Legionē.1.de imped.matrim.c.2.§ 3.

Numer.45.Et nouiſsimè Cantarell.in decem præc.Decal lib.1.c.31.

Num.54.Et nouiſ.fr.Baſil.Legion.1.p.var. diſp.q.3.Sāch.c.4.& de imped. matr.c.2.§.1.

Nu.56.& nouiſsimè Salas 1.2.tom.2.tract. 13.diſp.3.ſect.2.nu.2.

Num.58. fine, Non autem conſiſtit in illa inhabilitatione, ſeu illegitimatione, ex inſtitutione Eccleſiaſtica, & in perpetuitate extrinſeca ex parte acceptātis, ſcilicèt quod prælato ſublata facultas ſit liberum dimittendi, &

ſummo

ſummo Pontifici reſeruata, vt malè inquit fr.Baſil. Legion. dict.quæſt. 3. ſchol.15. & d. cap.2. de imped.§.2.& 3. nam quicquid ipſe ibi, & d. q.3. cap.vlt.contra Gabr.Vazquez dicat, prælati nunquam habuerunt iſtam facultatem liberos dimittendi religioſos, qui abſolutè vouerunt, nec Papa eam habet ſic, ſi obligatio voti ſit de iure naturari & diuino, ſed ſolum diſpenſandi ex cauſa: & de diſpenſatione loquuntur authores per eum citati,& cæteri:& ſi Præpoſitus Generalis Societatis Ieſu eam facultatem habet circa vota ſimplicia, eſt, quia illa emittuntur iuxta conſtitutiones ipſius Societatis, quandiu ei placuerit.

Num.62. fr. Baſil.d. quæſt. 3. & pen. & d. cap.2.§.3.

Num.65. Poſt Leſsium, & fr. Greg. Ruiz controu.101. & ſeq.

Num.66. & fr. Baſil. d.q.3. ſchol. c.8. & d. c.2.de imped.§.4.

Num. 67. Vazquez,& 3. part.3.tom.diſp. 249. cap.4.

Num.75. ibi num.109. & 1. lib. ſchol. de matrim. lib.2.diſp.18. num.6.

In fin. licèt etiam fr.Baſil. de imped.matrim.cap.19. §.3. è contra dicat,illam notam diſſoluere matrimonium ratum.

Num. 81. & fr. Baſil. Legion. de imped. matrimon.d. c.19.§.2. 3.& 4.

Num.83. & nouiſsimè Suar. de legib.lib. 2.cap.14 numer.3. & 20. & in cauſa Burgen. diſſolutionis matrimonij 17. Iun. 1594. coram D. Iuſto Rota dixit, quoad poteſtatem Papæ diſſoluendi matrimonij rati non conſummati non eſſe dubitandum, quia hæc eſt communis opinio canoniſtarum, præſertim de conſenſu coniugum, & ex iuſta cauſa.

Num.84. & inclinat Baſil. dict. c. 19.§.2.

Num.91. ibi num. 104. quem etiam vide 3.part.3. tom. diſp.236. c.9.a num.102.

Num.93.ibi num.7. & nouiſsimè fr. Baſil. dicens communem c.2. §. 3.

Num.98. & nouiſsimè Medrano de conſenſ. connub.cap. 16. num. 9. & facit deciſ. 313.nouiſ.Farin.

Caput vndecimum.

NVm.2. Poſt Vgol.& de offic.& poteſt. Epiſc.c.1. §.1.ad fin.& c.50.§.6.n.4.

Num.6.& Far.4.par.q.119.num.58.

Num.13. Poſt Tol & Arag.2.2.q. 88. art. 12. concl 4. Rodrig.in ſum.2.to.c.10.n.6. & Sanch.& lib.2.c.11.n.5.Sair.in claui reg. lib. 6.c.11.num. 83.

Num.20.ibi nu.19.Et nouiſsimè Vgol.de offic.Epiſc.c.57. §.2.nu.6. verſ.5.

Num.22.ibi, *Per ſe ipſum*, ex qua ratione idem quoad hæreſim tenet Suar.d.n.4. & 9.

Num. 23. Et tradit Vgol. de offic. Epiſc. cap.57 §.2.ad fin. Suar.5. tom. de cenſ. diſp. 41. ſect.2.nu.6. Sanch.lib.2. c.11. nu.3.

Num.24. Vgol.& de offic.Epiſc.c 57.§.2. n.6.Salc.in praxi c.94. lit.B.& Farin. 4. part. quæſt.119.nu 62.

Num.25.& Piaſec.in praxi Epiſcop.par. 1. cap.1.num.56.

Num.26. Poſt Salced.Far.d.q.119.nu. 61. & ſeq.ibi,Cou n.6. adde & 6.& idem nu.27.

Num.28.Et Piaſec.d.c.1.1.par. nu.57.

Num 30.Vgol de offic.Epiſc.c. 57.§.2. nu.4.& Piaſec.d.n. 57.

Numer.33 Et nouiſsimè Thom.Sanch. in præc.Decal.lib.1.c.10.n.49.eo quòd irregularitas ex mutilatione ſicut ex homicidio, nõ eſt ex ſolo delicto,ſed etiã ex ſignificatione, & ibi ſola diſpenſatio irregularitatis ex delicto conſurgentis conceditur Epiſcopis; & ſic etiam ſi non exciperetur ibi irregularitas ex homicidio voluntario, cenſeretur excepta, &c. Sed reſpondetur, quòd eſtò ratio imponendi irregularitatem homicidio & mutilationi ſit ſignificatio,tamen abſolutè ſimpliciter ex delicto, & in eius pœnam; & aliàs nec etiam in irregularitate ex homicidio caſuali poſſet Epiſcopus diſpenſare ex dicto decreto: & quicquid Sanchez dicat, inepta eſt & impertinens exceptio de homicidio voluntario, cùm ſecundùm ſuam ſententiam nullomodo comprehenderetur ſub regula.

Num.39.Vgol.de offic. Epiſc. c.57.§.2.n. 6. verſ.ſicut, & §.3.num. 2 & Piaſec.in praxi par.1. c.1.n.56.

Num.45. Poſt Zech. Sair.de cenſur.lib.4. cap.17. num.21.Vgol.de offic. Epiſc. c. 57. §.2.num.3.& 5.Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 1. c.1.n.56.Sanch. & dict. lib.2. c. 11. nu.19.

Num. 49.ibi, *Et Sairus ibi*, Vgol. d.c.57.§. 2. num.4.verſic.ſecundò ampliatur, Piaſec. d.num.56.

Num.56.ibi, *Num.*94. Vgol.de offic.Epiſc. c.1.§.1.ad fin.& c.57.§. 5.nu.4.

Num.60.in fin.& Salas de legib.diſp. 15. ſect.1.n.16.referendo Sairum lib.3.c 9.n. 14.

Num.78.Et Genuen. in praxi cap. 14.

Caput duodecimum.

NVm.11.Et nouiſsimè Salas 1.2.tract.13. diſp.5.ſect.16.

Num.

Numer. 12. ibi, nu. 45. Et Salas ſupra ad numer. 180.

Caput decimumtertium.

NVm 2. ibi cap. 26. Nauar in man. cap. 27. num. 1. Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 39. & 40. num. 1.

Num. 9. ibi, *Explicant*, & Rota in Calagurrit. beneficij de Brantiuilla 8. Iun. 1607. coram D. Sacrato infra adducta nu. 61.

Num. 35. & Alexand. Monet. de opt. canonica cap. 4. num. 25.

Num. 48. & Alexand. Monet. d. cap. 4. de optione q. 21. num. 20. dicens communiorem & veriſſimã, quem ſequitur Ripa de nocturno tempore cap. 101. nu. 4. quamuis Moneta non procedat ſatis conſequenter ad ea quæ dicit eodem tract. c. 7. q. 1.

Num. 54. & quicquid velit Rota ibi d. declar. 5. dicens, quòd poteſt reſponderi ad illud cap. quòd per illam optionem acquiritur ius in re, & cenſetur collatio, ſiue nouus titulus, vt refert Gregor. ſuprà. Et quamuis Alex. Monet. d. c. 4. nu. 30. & 31. dicat illum text. loqui de optione inter duo beneficia, quæ requirit collationem, & ideo excõmunicatum optare non poſſe, ſed ante optionem fuiſſe abſolutum.

Num. 61. & circa iſtam clauſulam & regulam de inſordeſcentibus eſt deciſio Rotæ in cauſa Calagurrit. beneficij de Brantiuilla 8. Iun. 1607. d. 108.

Num. 66. Alexand. Monet. de diſtrib. par. 2. quæſt. 15. nu. 23.

Num. 84. & conducit conſilium Pauli de Caſtro 365. num. 2. part. 1. quòd per collationem factam incapaci, non tamen indigno, vt quia non erat canonicus, cui erat facienda collatio dignitatis ex concordia & conuentione, non priuatur Epiſcopus poteſtate conferendi, & ſic intra ſemeſtre poteſt alteri conferre, quia nõ habet defectus dicti cap. cùm in cunctis, de elect.

Num. 85. ibi, *Mobilis*, vt in propoſito, ſeu concernens fauorem aliorum, vt in ſpecie dicti conſ. Pauli de Caſtro.

Num. 90. poſt Gonçalez, ibi, *Annum*, 101. & Grat. diſcept. foren. c. 119. & dicitur in Oſcen. Archid. 10. Iun. 1602. coram D. Lancell. nouiſſ. Farin. deciſ. 612. nu. 7.

In fin. ibi, Quam etiam refert Gennen. in praxi cap. 21. in annot. num. 16. & nouiſſime docet Scaccia de opt. quæſt. 17. lib. 22. à num. 8. & latè tradit Alexand. Monet. de diſtrib. part. 2. quæſt. 15. 1. concluſ. à num. 18. qui ibi num. 19. & quæſt. 20. num. 12. malè & ſine fundamento id extendit ad excommunicatum minori excommunicatione, per ea quæ tradit Vgol. dicto cap. 12. numer. 1. poſt Innoc. in cap. 1. de iudic. qui non dicit id habere locum in excommunicato minori excommunicatione; ſed in quocunque clerico excommunicato, vel minor, maiorue ſit: nam & Epiſcopus hac pœna conſtrictus huiuſmodi fructibus caret, vt dixit Innocen. in d. cap. 1. in verb. Epiſcopatum; & ſic quod vult Vgol. eſt id habere locũ tã in clericis & beneficiatis maioribus, vt ſunt Epiſcopi, quã in alijs clericis, & beneficiatis minoribus.

Num. 91. & nouiſſimè Alexand. Monet. ſibi contrarius de opt. can. cap. 4. num. 30. dicens, quòd fructus non auferuntur ipſo iure excommunicato, ſed per ſententiam; & quidem id expreſſe continere debet ſententia, vt notat gloſ. d. §. verùm.

Numer. 98. Alexand. Moneta de diſtrib. part. 2. d. quæſt. 15. nu. 25. 40. & 41. & Scaccia ſuprà num. 10.

Numer. 102. Quæ deciſio eſt iam impreſſa in nouiſsimis Farin. 521. & in alia Placentina fructuum 9. December. 1596. & 4. Iul. 1597. coram D. Gipſio amplius fuit reſolutum, ſcilicèt, ſalarium ſolutum capellano pro celebratione miſſarum capellaniæ & ſeruitio beneficij non eſſe deducendum ex fructibus reſtituendis, quia cùm poſſeſſor per ſe ipſum inſeruire, & eas celebrare potuiſſet, inter onera neceſſaria computari non debet, Caſſador. deciſ. 19. de præbend. & dixerunt Domini in vna Hiſpalen. beneficij 24. Maij 1561. coram D. Decano. Ratio eſt, quia ſi poſſeſſor dimiſiſſet poſſeſſionem, victor reſidendo, & inſeruiendo euitaſſet has expenſas, idcirco hoc damnum illi imputãdum eſt, ad l. quod quis de reg. iur. cap. damnum, eod. tit. lib. 6.

Num. 104. Alex. Monet. d. 2. p. de diſtrib. quæſt. 15. num. 27.

Num. 105. Monet. d. q. 15. nu. 28.

Num. 106. & Monet. d. q. 15. nu. 24.

Num. 109. ibi, *Ad finem*, & Monet. d. q. 15. nu. 30. & 31. in alijs fructibus præter diſtributiones id admittens.

Num. 118. ibi, nu. 20. Alex. Monet. d. q. 15. à nu. 31. & 42.

In fine, nec cõtrarium vult Scaccia de ap. d. q. 17. lim. 22. nu. 8. dicens, quòd excõmunicatus priuatur fructibus & diſtributionibus, etiam pendente appellatione, & licèt dicatur ſententia iniuſta, &c.

Num. 120. & ita contra Vgol. tenet Monet. d. q. 15. nu. 33. 44. & 45.

Num.

Num. 121. Vgol.d. cap. 12.nu.5 & Monet. d. quæſt.15.nu.20.

Num.123 & Monet.d.q.15.nu.35.

Num.125. ibi, *Caſu* 2. & Monet.d.n.35.

Nu.138. ibi,& 23.& Monet p.3.de diſtrib. quæſt.6.num. 40.

Caput decimum quartum.

NVm. 8. poſt Azeued. Leo in theſ. for. Eccleſ.c.35. nu.27. Alexand. Monet. de diſtrib. par.2.quæſt.17. num. 21. 40.& 41.& nouiſsimè Farin. prax.& quęſt.crim. part.4. quæſt.138. à nu.55.& 64.

Num.10. poſt Gut. Farin. 71. poſt Açor, & 3. par.lib.3.c.6.

Num.13. poſt Azeued.Leo Farin.

Num, 15. poſt Azeued. Leonem d. c. 35. n.27.Farin.d.q.138.à n.55 ad 64.

Num.41.& Sanch,lib,2.c.9.num. 5.

Num. 58. poſt Vgol. Alexan.Monet.de diſtrib.p 2.q.15.nu.9.

Num.59.ibi nu.243. licèt eum reprehendat Monet. d.q.15.num.39.& quæſt. 17.nu. 45. circa fin. malè æquiparans illum excommunicato.

Caput decimum quintum.

NVm. 5. quæ deciſio eſt in nouiſ. Farin. 582.& in vna Peruſina,&c.R.beneficia debita certo generi perſonarum.

Num. 10.facit dec.Rot. coram Card.Lãcelloto in Burgen.portionis 20. Iun. 1583. quam refert Gratian in add.ad deciſ.202.nu. 3. quod ſi perſtat, &c.

Num.14. Vnde etiam inhabiles non poterunt ex permiſsione nouum beneficiũ acquirere,gloſ.in Clem.de pœnis,verb. obtinẽda, & ibi Bonifac. num.54.& vlt.& Card.§. ipſius quæſt. 3. & Sanch.lib.2.c.28.num.33. facit quod infra dicitur 21.par.c.3. à nu. 6. quicquid velit Gonçalez gloſ. 14. nu.55. dicens,quòd prohibitus acquirere non prohibetur permutare,ex Domin.num.3.& Frãcq. in cap.1.de exceſ. Prælat. lib. 6. & Tiraq. de retract. lignag. §.32.gloſ.1.num. 28. dicentibus, quòd prohibitus nouum locum acquirere, non videtur prohibitus antiquum cum alio permutare;ſed id procedit in rebus temporalibus & materialibus, ſeu profanis, in quibus loquuntur iſti Doctores; nec poteſt applicari beneficium,ſeu officiũ, ad quæ de nouo acquirẽda ſemper requiritur habilitas. Et ita conſultus reſpondi nõ valere permutationẽ factam inter duos parochos, quorum vnus erat paralyticus, & impeditus celebrare & adminiſtrare ſacramenta, maximè cùm eſſet expedita in forma dignum, &c.

Num.15. & nouiſsimè in vna Salmantina dimidię portionis 23.Ian.1606.corã D.Marcomontio fuit reſolutum,&c R.irreg.

Num.17. ibi, *Ad* 19. Ioan. Gut.can.quęſt. lib.1.c.11.n.38.conſ.26. num.11.

Ibi, *Præferendus eſt*, ſequitur Lara in l. ſi quis à lib. §. etſi impubes nu. 40.

Num. 18. & nouiſsimè prædictam reſolutionem tenet Ceuall. q. 905. à nu.42.vbi docet, quòd vocatis ad capellaniam ſine gradus prærogatiua, præferendus eſt propinquior abſque aliqua præſentatione patronorum remotiori præſentato; & quòd ita ſe defendente iudicatum fuit in Conſilio Archiepiſcopi Toletani: quia licèt verum ſit, quod habens electionem à teſtatore eligendi conſanguineum, poteſt eligere remotiorem dict. l. vnum ex fam. idem procedere videtur in propoſito, vbi electio non fuit data patrono, ſed ſimpliciter dictum, quòd nominetur, & præſentetur conſanguineus. Quæ verba non denotant electionem abſolutam, ſed ſecundùm ius, in quo diſponitur, quòd proximior præferatur remotiori, & intelligenda ſunt ſecundùm veriſimilem mentem diſponentis, & rationem naturalẽ, ſecundùm quam magis propinquus cenſetur magis dilectus.

Num. 20. Nec prædictæ reſolutioni obſtat deciſ.Rot.in vna Toletana capellaniæ de Ietafe 28.Ian.1605.infrà relatã num.22.vbi dicitur,in capellanijs attendendam eſſe proximitatem vltimi poſſeſſoris; quia contrariũ fuit poſtea in eadem cauſa deciſum 10. Maij 1606. vt in deciſ. ibi relata, quæ in hoc non fuit reuocata per deciſionem vltimam ibidem relatam.

Num.22. in princip. ibi, *Et ita tenendum eſt*, quamuis contrarium velit deciſ. Rot. in cauſa Cæſarauguſtana beneficij 4. Maij 1594. coram D. Mantica ſuprà relata cap. 1. num.96.

In fin.ibi,à nu.32.& Ceuall.q.398.nu. 21. & 23. & latius 2.tom.quæſt.778. à nu.27.

In fine, concurrente autem ad capellaniã (ad quam vocantur conſanguinei, ſeu de genere fundatoris propinquiores) coniuncto ex vno latere tantùm, nempe deſcendente à fratre vterino, ſeu conſanguineo, cùm vtrinque coniuncto remotiori, nempe deſcendente à fratre vtrinque coniuncto præferendus eſt coniunctus ex vno latere, cùm ſit propinquior, & ſic in eo verificetur

cetur diſpoſitio fundatoris. Quòd non ſolùm procedere exiſtimo vltra filios fratrum, ſed etiam in aliis; nam ſi concurreret ad huiuſmodi capellaniam frater conſanguineus, ſeu vterinus, cum filio fratris vtrinque coniũcti, præferendus videtur frater conſanguineus, ſeu vterinus, cùm ſit propinquior fundatori; licèt ſecus ſit in ſucceſsione hæreditaria ab inteſtato, vt in authent. de conſanguin. & vterinis fratribus, & in authentic. ceſſante, authentic. poſt fratres C. de leg. hæredib. & ibi Doctores. Et quicquid ſit in ſucceſsione maioratuum& fideicõmiſſorum in quæſt. patrui & nepotis per Doctores innumeros tractata: in capellaniis enim, ac legatis piis, non eſt ſuccedẽdum per repræſentationem, ſed quilibet ex ſua perſona: facit quod tradit Couarr. in pract. cap. 38. nu. 4. cum aliis, & conducunt tradita per Manticam de coniect. lib. 6. titul. 6. à num. 20 & lib. 8. tit. 13. & per Angulum in l. 11. de las mejoras, gloſ. 5. aliàs 8. ex numer. 4. Quamuis contradicendum in propoſito videatur Ceuallos d. quæſt. 778. à num. 21.

Vnde mihi non placet reſolutio Rotæ in cauſa Toletana capellaniæ de Ietafe coram D. Iuſto, in qua 28. Iunij 1605. fuit deciſum, quòd cùm, &c. R. capellania. Hæc Rota in dicta Toletana, in qua verior mihi videtur deciſio facta 10. Maij 1606. ex ſupradictis & allegatis in ea, vt in deciſ. præcedenti 13. Martij eiuſdem anni; & Molina de Hiſpan. primogenit. libr. 3. cap. 4. numer. 10. & 11. Velazquez l. 40. Taur. gloſ. 9. numer. 20. & 24. qui alios allegant, & Cephal. conſ. 5. à num. 37. & Dec. conſil. 379. & Capitio deciſ. 139. citatis in vltima deciſione, in qua malè ab ea receſſerunt.

Num. 24. poſt Parlad. & ſequitur Gratian. diſcept forenſ. cap. 77. nu. 10. & ſeq.

Num. 25. Poſt Couar. Grat. dict. cap. 77. à numer. 1.

Num. 27. Mant. & de tacit. & ambigu. conuent. lib. 2. tit. 8. Maſcard. concluſ. 1129. à num. 15.

Eodem numer. 27. Vnde etiam conuincitur diſtinctio, quam nouiſsimè poſthæc in propoſito affert Ceuallos quæſt. 905. à nu. 37. dicens, eam ſemper obſeruaſſe; quia aut vocatur ad capellaniam conſanguineus propinquior in gradu, vel conſanguineus proportionaliter ſimpliciter, non facta de graduum commemoratione. In primo caſu, cùm computatio fiat a remotiori, qui eſt ſecundus in quarto gradu; aliæ cæremoniæ & qualitates conſiderandæ ſunt. In ſecundo verò caſu cũ non vocetur conſanguineus in gradu proximior, ſed ſolum propinquior præferatur, ille profectò dicitur propinquior conſanguineus, qui eſt in ſecundo cum quarto, magis quàm ille qui eſt in tertio cum quarto; cùm illa ſit maior qualitas & coniũctio ſanguinis, &c. quia ille qui eſt proximior ſecundùm computationem iuris ciuilis & canonici ſimul, præfertur illi, qui ſolùm de iure canonico eſt in eodem gradu, vt tradit Alban. cõſ. 46. verſ. nullo, & Decian. conſ. 7. lib 3. num. 7. & Perez de Lara ſupra. Quæ doctrina & diſtinctio, inquit Ceuall. eſt vera, & menti tenenda; quia ſæpe caſus de facto contingit. Et ita iudicatur, prout in caſu ſimili fuit iudicatum per dominum Doctorem D. Ioannem de Hozes iudicem Apoſtolicum 31. Ian. 1609. in cuius diſtinctionis ſecundo caſu Ceuallos certè mutat ſententiam, & tenet iã noſtram ſententiam, licèt dicat eam ſemper obſeruaſſe. In primo verò caſu conuincitur eius doctrina, idemque dicendum eſt ac in ſecundo: nam ille propinquior eſt in gradu, qui eſt proximior ſecundùm computationem ciuilem, quæ ſemper eſt attendenda, vbi agitur de proximitate & conſideratione propinquioris, vt dixi. Item illa differentia eſt verbalis tantùm; & in re idem eſt vocare conſanguineum propinquiorem abſolutè, ac propinquiorem in gradu.

Num. 28. Poſt Pacian. Peregr. de fideicõmiſ. artic. 43. ex numer. 60. Ceual. quæſt. 778. ex num. 49.

Numer. 32. & Peregr de fideicommiſ. art. 43. à num. 83.

Num. 34. ibi, *Non ſuſceptis*, Pereg. ſuprà num. 84.

Num. 35. Poſt Maſcard. Peregr. de fideicom. art. 43. à nu. 81.

Poſt. Ioan. Gut. Maſcard. ſuprà, & Pacif. de Sal. interd in ſpec. 1. c. 5. nu. 80.

Num. 36. Poſt Guillelm. Caſſan. in Catal. glor. mund. 1. par. conſid. 24. & 75. verſ. item arma, & 11. part. conſid. 15.

Num. 37. ibi, ſuprà, & Caſſan. d. conſid. 15.

Num. 38. & Caſſan. d. conſid. 11.

Num. 47. ibi, Nauarr. ſupra, & nouiſsimè Ceuall. q. 762. à n. 24.

Num. 48. Et tam in legato pio quàm capellania, ad quam fundator vocat per verba naturæ conſanguineum propinquiorem, præferri debet deſcendens à fundatore, etiã per viam baſtardij, conſanguineis tranſuerſalibus eiuſdem fundatoris in gradu propinquiori exiſtentibus: nam deſcendens cenſetur propinquior, & magis conſanguineus, nec tranſuerſales concurrunt cum

cum deſcendentibus, in quibus datur repręſentatio ſine gradus limitatione, vt per Ceuallos d.quæſt.762. à num 24. qui ait ità fuiſſe iudicatum per Conſilium Archiepiſcopi Toletani in quadam capellania de Ietafe in fauorem Ioannis de Benauente deſcendentis ex filio ſpurio Ioannis Martinez de Benauẽte presbyteri fundatoris. Sed certè in iſta cauſa contra dictũ Ioannem de Benauente tenuit Rota 1.Iul. 1605.coram D.Iuſto, quia fundator vocauit presbyterum de ſuo genere, ſeu progenie de Salmax: & ſic vſus eſt verbis iuris, & cùm Ioannes prouenirer ex radice infecta, dici non poterat de radice & progenie teſtatoris, vt in dec.ſuprà relata nu. 22. Quod non conſiderauit Ceuallos dicti Ioannis de Benauente aduocatus in dicta cauſa; & ſimiliter etiam in alia capellania de los Chaues de Bonilla huius diœceſ. Abulen. per iudicem Metropolitanum Salmanticæ reſidentem, reuocata ſententia ordinarij fuit iudicatum contra deſcendentem ex filio ſpurio fundatoris in fauorem tranſuerſalis, quia fundator vſus eſt verbis iuris.

Num. 51. Quamuis in vna Ianuen. iuriſpatron.12.Febr. 1607. coram D.Lancelloto Rota tenuerit, R.illeg.2.

Num.53. & quod in ſumma continet illa dec.eſt, quòd leg.&c.R.illegit.

Caput decimum ſextum.

NVm.2. poſt Açor,& Cantarel. in decẽ præc.Decal.lib. 2.c.50.

Poſt Genuen.aliàs cap.66. & in Man.paſt. cap.37.& 38.num.1. Grat.dec.97.nu. . Vgol. de offic.Epiſc.c.50.§.13.num.2.

Num.26. Et, Vgol.de offic.Epiſc.d.c.50.§. 13.num.2.dicens tamen non ſatis conſequenter, quòd digniori prætermiſſo, aliquid reſtituendum eſt ratione in iuriæ illatæ, nõ verò ratione beneficij non collati.

Numer.39. Quod etiam ait Gratian. dec. 97. numer.21. Sed contra tenet d.Genuen. in Man. paſtor. cap.37. articul. 5. cum Soto, &c.

Num.40.ibi, vbi ſupra, quos ſequitur Gratian.in add. ad d.deciſ.97.num.11.

Num.61.in fine, Et ita poſthæc videtur tenere Genuen. in Man.paſt.d.cap. 37. num. 5. ſic limitando ſententiam Scoti.

OCTAVAE PARTIS
Caput primum.

NVM.5.ib.& 105.Sylueſt.verb. excommunicatio 1. nu. 22. Lodou.Lop.inſtruct. conſc. 2.tom.2.p.c.18.circa finem.

In fin.Et de dictione prorſus 12. part.cap.vlt.nu.58.

Num.6.fine, fr. Raph. de la Torre eodem tract.2. tom. quæſt.100.art.6,diſput. 5. pag. 798. & etiam Ioan. Gut.can.quæſt. lib. 2. c. 23.à num. 24.

Num. 11. ibi,103. lib. 1. & in nouiſ. dec. 550.

Num.19.ibi, *Add.*& Piaſec.in praxi Epiſc. par 2 c.4. num. 48.

Ibid.Poſt Açor,& 3.par.lib.12.c.21.q.10.

In fine, Et fr.Raph. de la Torre d.q.100. art.6.diſp.8.

Pro num.27.& clarius probatur d.ſententia ex clauſula bullæ 71. Pij IIII. ſuper reformatione pœnitentiariæ, quam adducit additio ſum.Bullar.Quaran.d. ver. ſimonia, & Piaſec.in praxi part.2.cap.4. num.50.quæ ſic ait: *Caueat autem Pœnitentiarius, ne in abſolutionibus à ſimonia reali, vel conuentionali etiam occulta vnquam concedat, vt ipſi ſimoniaci beneficia, ſuper quibus ſimoniam commiſerunt, ſeu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus exindè poſt commiſſam ſimoniam acceptos, in totum, vel in partẽ retinere poſſint: quinimò in abſolutionibus huiuſmodi apponatur clauſula, quòd vterque ad beneficium, ſuper quo fuit commiſſa ſimonia, perpetuò inhabilis exiſtat.*

Ex quibus verbis apparet, beneficium per ſimoniam etiam conuentionalem quęſitũ retineri non poſſe ſine diſpẽſatione Papæ, atq; adeo penſionem eſſe nullam, &c.

Num. 31. ibi, *Obſeruari*, idem Cantarell.in decem præcepta Decal. lib. 2.cap.54 à num. 254 licèt cap.51.præced.numer.223.abſolutè ſequatur ſententiam Nauarr.

Num.41. Poſt Açor,& fr.Raph.de la Torre de relig.2.tom.quæſt.100.art.6.diſp.5.circa fin.pag.799.

Num.

Num 42. ibi, *Volumus*, licèt eum nouiſſimè ſequatur fr. Raph. de la Torre d. quæſt. 100. artic. 6 diſp. 7. circa finem. Nec obſtat, quòd in præcedentibus verbis loquitur Pontifex de ſententijs latis à ſuis prædeceſſoribus, & non dicatur in ſententia lata ex viiuris, niſi quando eſt ipſo facto incurrenda. Quia reſpondetur, quòd verbum latas, non ſignificat aliud quàm promulgatas, ſeu impoſitas, vt ex eo cõtextu patet; & alias ſuperflua eſſent illa verba, quas ipſo facto eas incurrere volumus.

Num. 45. & Piaſec. in praxi Epiſc. part 2. c 4 n. 48. Cantarell. lib. 2. cap. 54. à nu. 249.

Num. 46. ibi, *Difficult.* fr. Raph. de la Torre d. quæſt. 100. artic. 6. diſp. 6. & etiam Ludouic. Lopez in prælatis 1 tom. cap. 306.

Num. 52. & Cantarell. num. 250. & 251.

Numer. 55. Nec etiam placet ſententia & diſtinctio Açor. 3 part. lib. 12. cap. 20. quæſt. 2 poſt Oſtien. in ſumm. de ſimonia numer. 1. & Angel verb. ſimonia 7. num 1. quòd pecunia accepta per ſimoniam mentalem iure diuino prohibitam eſt reſtituenda, quia accipitur contra voluntatem domini, & contra ipſam naturam, & argument. de vſur. 1. Quod verò eſt acceptum per ſimoniam mentalem ſolo canonico iure damnatam, non eſt reſtituendum; de & hac intelligit c. fin. iſta enim diſtinctio eſt ſine fundamento; & dict cap. fin. loquitur etiam de ſimonia iure diuino prohibita; tum quia generaliter loquitur; tum quia expreſſe loquitur de ſimonia in ſpiritualibus commiſſa, vt patet ibi ad reſignationes ſpiritualium, &c. quæ iure diuino eſt prohibita: tum etiam, quia in principio loquitur de ſimonia cõmiſſa in ingreſſu religionis, quæ planè eſt iure diuino prohibita, vt rectè animaduertunt Nauarr. Caiet. Sylueſt. & alij ſuprà, & etiam Torre.

Nu. 56. & facit clauſula bullæ 72. Pij IIII. ſuper reformatione pœnitentiariæ ſuprà poſita num. 27.

Num. 61. poſt Suar. Torre dict. quæſt. 100. art. 6. diſp. 7. verſ. 3. Lud. Lop. 1. tom. cap. 307.

Num. 72. & nouiſſimè Torre dict. quæſt. 100. art. 6. diſput. 5. ad 4. argum. pag. 799 ſequitur Vgol. dicens, quòd ſibi non conſtat non eſſe vſu receptum; illi tamen ſi vigeat, ſtandum erit, de quibus etiam diſp. 9.

Num. 75. poſt Proſper. Flam. Pariſ. de conſid. quæſt. 28. à num. 117. Genuen. in Man. Paſt. cap 78. num. 6. Piaſec. in praxi Epiſc. part. 2. cap. 5. num. 28.

Numer. 98. & ſic procedit quod ait Suar. de legib. lib. 3. cap. 35. num. 25. quòd irritatio in ſimonia eſt pœna.

Num. 99 Poſt Suar. & de legib. lib. 6. cap. 16. numer. 5. fr. Raph. de la Torre dicta quæſt. 100. artic. 2. & 3. diſpur. 3. & Piaſec. in praxi Epiſc. par. 1. cap. 1. nu. 61. in fine.

Num 111. Quos nouiſſimè ſequitur Salas de legib. diſp. 20. ſect. 10. num. 99. dicens, quòd commiſſarij diſpenſationum poſſunt accipere ſtipendium, non obſtante clauſula.

Num. 114 Poſt Cerolam Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 17. num. 49. referens dictam declarationem Gerunden. & Sbroc. de vicario Epiſcopi in addit. ad quæſt 36. lib. 2. referẽs etiam declarationem Gerunden. & aliàs.

Num. 120. & fr. Raph. de la Torre eod. tract. de religion. 2. tom. quæſt. 100. art. 5. diſput. 1. 2 3. & 4.

Num. vlt. fr. Raph. de la Torre eód. tract. 2. tom. quęſt. 100. de ſimonia per totã, Açor 3. par. lib. 12. per tot. Cantarell. in decem pręcept. Decal lib. 2. c. 52. 53. & 54.

Caput ſecundum.

NVm. 16. & conducit quod de expreſſione eius quod tacitè ineſt, alio modò, tradit cum alijs Caſanate conſ. 1. à num. 61. d. conſ. 51. num. 16.

Num. 17. ibi, *Part.* 1. Vgol. de ſimonia tab. 1. c. 2. §. 4. numer. 5. & cap. 8. § 3. & c. 10. §. 3. num. 4. & de offic. Epiſc. cap. 50. §. 9. numer. 2. Et conducit deciſ. Rot. in cauſa Salmant. integræ portionis 19. Octob 1579. coram D. Vicecomite, in qua fuit reſolutum, R. ſimonia.

Num. 18. & fr. Raph. de la Torre 2. tom. de relig. quæſt. 100. art. 6. diſp. 3. dic. 3.

Numer. 38. & ſeq. Thom. Sanch. in pręc. Decal. lib. 3. c. 17. num. 11.

Caput tertium.

NVm. 6. & in præc. Decal. lib. 4. cap. 47. à num. 10. & Suar. de relig. tract. 6. de voto lib. 6. cap. vlt. à num. 14.

Num. 9. Fornar. tract. de ordine addito ad ſumm. Toleti c. 8. num. 9. verſ. 3.

Nu. 17. & in Oſcen. indulti 16. Dec. 1599. corã D. Millino fuit dictum, quòd defectus intentionis in vna parte gratiæ non vitiat gratiam in alia parte diſtincta & ſeparata, in qua ceſſat defectus intentionis, &c.

Num. 20. Poſt Cald. & conſ. 1. & 10. de fil. presbyt.

Poſt. Fel. & in c. ſuper literis n. 2. & in c. in noſtra cor. 3. & 20. eod. tit. de reſcript.

Poſt Seluam quæſt.11.n 3.4.qualit.& n.48. 37.quæſt.& quæſt.12.nu.11.5. quæſt.

Poſt Farin. Hortig.in patrocinio pro Ceſarauguſtano Gymnaſio 1. par.à nu.77.Rot. in Caunen.penſ.14. Ian.1607.coram Coccino infra adducta 11.par. c.5.num.253. Salas de legib. diſp.20. ſect.15. dicens, quòd ſola taciturnitas eorum, quæ iure vel ſtylo ſunt exprimenda, vitiat.

Numer.21.ibi,*Numer.*8. Salas,& alios vbi ſuprà.

In fine,& in d.Caurien penſ. Vnde in vna Legionen. canonic. 15. Martij 1577. coram Clemen. VIII. fuit reſolutum,&c. R.diſpenſ. illeg.

Num.24. ibi,diſ.21.& in præc.Decal.lib. 4.c.47. à nu.10. & Suar.de relig. tract.6. de voto lib.6. cap.vlt. à num.11.& de legib.lib. 6.c.24. num.10.

Num.31. & abſolutè de Sacramen.cap. 9. de matrim.4 propoſ.verſ.hodie tamen.

Num.36. Poſt Rebell. Açor.3. part.libr.3. cap.10. quæſt.1.

Num.43. Thom. Sanch.de matrim. lib. 7. diſp.10. num.8. cum Palacios in 4. diſt. 42. diſput. vnica; dicens, quoties eſſet idem in catholico & baptizato, vnicam pullulare cognationem,&c.

Num. 48. Pro quibus videtur facere declaratio S Congreg. ſuper d.c.2.quam refert Leo in theſ. for.Eccleſ c.24. à num.70.eam tamen intelligit ibi à nu.69. procedere,non quia impedimentum ex catechiſmo ſit omnino ſublatum per Concilium, ſed quia baptiſmus ibi præceſsit catechiſmum,& ſolennitates poſteà in Eccleſia adhibitas,& ſolùm ex catechiſmo, qui præcedit baptiſmum,cõtrahitur dictum impedimentum, ex d cap.2. de cognat.ſpir. in 6. quod loquitur de catechiſmo,qui præcedit baptiſmum, de quibus etiam loquutur D.Anton.Caiet.Armil. Sot. & Angles,hanc cognationem explicantes, relati per Thom.Sanch. d.diſp.10. nu.7. atque ita tenet Bart. à Ledeſ.de matrim.dub. 46.§. de catech.relatus etiam per Thom.Sanch.ibi, qui tamen cum Couar.d.c.6.§. 4.num. 11. & alijs allegatis verius tenet, quòd ex catechiſmo poſt baptiſmum facto oriebatur impedimentum,& tex. fin in d.c. 2. loquitur de catechiſmo præcedente baptiſmum,quia ita regulariter & ordinariè fit,& gratia frequentioris vſus.

Num.50 & Açor 3 par.lib.3.cap.10.q 1.

Num.55. ibi,*Diſput.*3. & nouiſsimè Suar. de legib.lib.6.c.42.nu.2.3. & 9.

Num.56. & Suar.d.c.24.à num.10.

Num 62.ibi,*Num.*4. & Suar.d. cap.24. à nu.4.Diſpenſatio etiam obtenta ſuper gradu prohibito valet,&c.Mediol.matr. R.diſpenſatio.

Num. 64. poſt Menoch. Foller. in prax crim.6.par.nu.8.P. Cauall.crim. reſ.caſu vlt. & Açor.3 par.lib.3.c.9.

Num. 67. & refert Ceuall in add ad d. q. 737. dicens tamen,quòd licèt illud procedat de ſtylo curiæ, pro contraria opinione vidit pluries in tribunali Archiepiſcopi Toletani iudicatum.

Num.69. Poſt Nauarr. & cum eo Zechus de Sacram.d. c.9. de matrim 4 propoſ. verſ. hodie tamen,dicens, quòd valet diſpenſatio ſuper impedimento gradus prohibiti, licèt non ſit facta mentio copulæ inceſtuoſæ inter eos habitæ,maximè poſt commiſsionem Papæ.

Num.72.ibi,*Et nullæ*, & Leo in theſ. for. Eccleſ. cap.23.à num.46. dicens requiri reualidationem per nouã expeditionẽ,perinde valere,&c.

Num.77.Açor 3 par. lib. 3. cap.10. quæſt. 1. & Melchior Galleg. de cognat. ſpir.c. 19. à num.7. Tolet.in ſumm.lib.7.c.19. ad fin.& Vgol.de offic. Epiſc.cap.60. §.3. & alij, qui docent, in omnibus impedimentis ſaltim impedientibus matrimonium præter votum & ſponſalia poſſe Epiſcopum diſpenſare.

Num.85. ibi, *Ex rebaptizat.*& deleg.lib. 6. cap.24.ſub num. 12. vbi de irreg. & homicidio.

Num.107.ibi, *Secundùm citatos*, & Salas 1.2. tract. diſp.8.ſect.11.num 78.

Caput quartum.

NVm. 5. & Polidorus Ripa de nocturno tempore cap.100.

Num.8. Poſt Cuchum Rip.de noct.temp. cap 98.

Numer.9.& ſequitur Ripa de noct.temp. cap.99.

Num 30. & Villad.lib. 1. tit.13. lib.2. for. iud.num. 11.

Num.31. & Curia Philip.1. part.§.17.numer.30.

Num.33. Nam quamuis communiter apponantur tres teſtes, vt dixi, non ſequitur quòd ſint neceſſarij, & quòd non ſufficiant duo;nec id eſt contra legem, quæ cõtentatur cum duobus teſtibus : nam ſi poſſunt apponi duo,multò magis tres,&ad maiorẽ cautelam & abundantiam, & ad excuſandam controuerſiam & difficultatem: nec conſtat fuiſſe annullatum aliquod inſtrumentum ob appo-

ſitionem

ſitionem duorum teſtium tantùm:facit conſi. Decij 11. numer. 12.& Farinac. de inuent. part. 3.

Num. 51. Poſtea tamen in vna Firmianâ iuriſpatr. 16. Iun. 1608. coram D. Caualle-rio fuit reſolutum, quòd licèt præſentationes,&c.R.præſentatio 4.

Num 93. & dec.Rot.in cauſa Côchen beneficij de Valdejudios 14.Nou.1611. coram domino Sacrato.

NONAE PARTIS
Caput primum.

NVMERO SEPTIMO, Et in ſimili ſententia eſt Laçar.de monit. ſect.3.q 6. ſatis confuſè loquens & procedens. Sequuntur etiam nouiſsimè hanc ſecũdam ſententiam Açor 3.par.lib.6 c 9. q.1. & 2.Salas de legib.diſp.16. ſect.2.Suar.eodem tract.lib.5.c.20.n.14.& c.24.à num 4.& c.32. à n. 6. & tandem fr Baſilius Legionenſ. de impedim.matr.cap.9.§.25.licèt quoad teſtamenta teneat cum Molina.

Num 14. Et conducit quod tradit fr.Ioã. Marquez del Gouernador Chriſtiano lib. 1. c 7. pag. 101. de examinantibus & iudicantibus legem contra id quod ait in B Iacob. Epiſt. cap.4.ſicut eſt iudicans legem,non eſt factor legis,ſed iudex.

Caput tertium.

NVm. 7. Poſt Couar. nu.5.6.9.& 10.& Thom.Sãch.de mat lib 2 diſp 40.n.14.

Num. 36. & nouiſsimè Vgol. de offic. & poteſt Epiſc. c.50. & §.4.n 3.

Num. 37.In quo etiam nouiſsimè fallitur Ioan.Frãciſc.Leo in theſaur.for.Eccleſ.c.18. numer.28.

Num.29.Et Leo ſuprà num. 29.

Num.42. Poſt Socin.de citat.art.23.quæſt. 10, Rebuf. ad ll. Gall tract.de cit.in præfat n. 104.& nouiſsimè Ceuall. q. 898. num 36. dicens,quòd edictum debet manere affixum per aliquod tempus,&c.

Numer.43.ibi,*Probabile*,Socin.& Rebuf. ſuprà.

Num.45.ibi,ſupra,& Fuſcus de viſit.lib.2. cap.5. num.1.ad fin.

Ibi, *Affigatur*, & Fuſcus ibi ait,quòd id non in omnibus ſeruatur.

Numer.49.Sed hoc vide infrà dub.10. à numer. 200.

Num.52. Et Marc.Anton.Genuen. in praxi cap.66. in annot.num.17.

Num.56. & Gratian. decif. 97. num. 18. Sbroc.de vicar.Epiſc.lib.2.q. 211. num.8. & in addit.ibi,Vgol.de offic.Epiſc c.50.§.3.n. 1.& § 2. num.3.

Num.60.Et ita eſt accipendum quod tradit Genuenſ. d. cap 66. num. 4.& in annot. num. 18.

Num. 62. & itâ procedit quod ait Vgol. d.c.50. §.12 numer. 3 quòd ſingulares ſunt, quando quiſque examinator vnum approbauerit; & idcirco ſinguli ſingulos.

Numer.27 Quam declarationem adducit Leo in theſ.for Eccleſ. c.18.n. 25.

Num 73 in parentheſi, ibi, *Cenſuit*, & in Turolen.infra adducta, num. 116.

Numer. 75. & iuxta illa intelligenda eſt declaratio Sacr. Congreg quam adducant Genuenſ. in praxi cap.66. in annot. num 17. & Leo cap. 18. num. 25. quod examinatores licèt debeant quotannis deputari in ſynodo, nihilominus ſi ſynodus non celebretur, examinatores ſemel deputati munus ſuum exerceant, donec ſynodus habeatur: intelligenda enim eſt, dummodò ſex remaneant. Et alia declaratio eiuſdem Sacr. Congregat. in vna Soanen. 1. Febr. 1593. quæ ait: *Congregat. Conci.ij cenſuit, examinatores ſynodales durare, donec alij in ſynodo deputati fuerint; verùm ſi anno elapſo aliqui ex eis mortui fuerunt, officium omnino expirare*: intelligenda eſt, vbi ſex tantùm deputati fuerant, ſeu anno elapſo aliqui mortui fuerint, ita vt ſex non remaneant.

Numer.78. Et Sbroc. de vicar. Epiſcop. in addit. quæſt. 211. lib.2 ait,quòd S. Congreg. cenſuit, vicarium ſede Epiſcopali vacante in locum examinatorum abſentium, vel defunctorum, alios authoritate propria ſufficere non poſſe, ſed curare debere, vt elapſo anno alij in locum demortuorum ſufficiantur; ſeu eligantur in ſynodo: alioquin pro legitimis non haberi qui ſupererunt.

Num.85.& ita etiam ait Genuenſ in praxi cap. 66.in annot.num.17.quòd in vna Patauina S.Congreg.cenſuit, quòd Epiſcopus, qui non conſtituit examinatores in ſynodo, ſed ex ſe ipſo deputauit;vel quia priores erāt mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi ſynodum, nempe propter peſtem, nulliter prouidet de parochialibus, licèt quandoque ſummus Pontifex mandauerit iſtos tolerari, iniungendo, vt quam primùm facta ſynodo noui eligantur examinatores; & quòd prouiſi per concurſum cum examinatoribus ab Epiſcopo ſolo deputatis nouas prouiſiones impetrent; vel denuo legitimè examinati & approbati ab Epiſcopo, de iiſdem parochialibus prouideantur, ſi in menſibus ordinarijs vacauerint. Hæc S. Congregat. Quare (inquit Genuenſ.) Epiſcopi ad tollendas difficultates ſolent impetrare licentiam à ſummo Pontifice deputandi alios examinatores in locum de mortuorum, & quòd ita vidit ſeruatum Neapoli.

Num.91.& idem fuit dictum in Toletana parochialis 10 Maij 1596. coram D. Arigonio infra adducta num.341.& refert Genuen. in praxi cap. 66. in annot. numer.17. & nouiſsimè idem fuit reſolutum in alia Pampilonenſ. parochialis de Badoztain 5. Iul. 1600. coram D. Mançanedo, vbi quòd gratia Bernardi non eſt iuſtificata, &c. R. gratis.

Num.92.ibi, *Ratio Rotæ*, quæ malè in illa dec. parochialis de Muñain ſuprà adducta num. 88. & in Volaterrana parochialis, & Pampilonen parochialis de Badoztain relatis in præced. allegat pro ſua ſententia S. Congreg. Concil. cùm imò teneat contrarium, vt patet.

Num. 95. vt in deciſ. 546. nouiſ. Farin. & 10. April. 1598. coram eodem ſteterunt in deciſis; nec obſtare, quòd examinatores retulerint tantùm eum idoneum reſpectu literaturæ; quia Epiſcopus præſumitur fuiſſe informatus de omnibus requiſitis ad Fel. c. ſi. de præſumpt. num. 2. quod ſufficit ad inſtitutionem Rotæ.

Numer.67. Et accedit, quòd deficit iuramentum, quod examinatores ab ordinario tunc nominato præſtare debeant de nouo.

Num.102.ibi nu 6. Vgol. de offic. Epiſc. c.50. §.6.n 6.& §.10.n. 6.

Num. 103. Vgol. d. c.50. §. 10. num.6.& nouiſsime Piaſec. in praxi Epiſcop.part. 2. c.5.nu.17.

Num. 107. refert Genuenſ. in prax. cap. 66. in annot. cap. 66. num. 17. Vgol. de offic. Epiſc.d.cap. 50. §. 11. & Leo in theſaur. for. Eccleſ.c.18.num.35. qui tamen ait, quòd Bononiæ vota examinatorū per fauas albas & nigras ſecretè in pixidē inijciuntur, indeq. apertis votis pronunciatur examinatus vel approbatus, vel reprobatus; & hoc modo ceſſant diſputationes, quæ aliàs quandoque ex affectione oriri poſſent: in vrbe tamen ob maximum concurſum ad examen confluentium hic modus haud facilè obſeruari poteſt: verùm extra vrbem putat per ſecretos calculos licitè vota cribrari poſſe. Quod mihi certum videtur: nam in d. declaratione S. Congreg. non imponit neceſsitatem, vt vota eo modo ferantur, ſed ſolùm ait id magis expedire.

Num. 108. Et ita etiam cenſuit S. Congreg.5.April.1598.& in vna Conchen. 5. Iulij 1599. & tradit Leo dict. cap.18. num. 34. referens dictam declarationem Barchinonēſ. & Paduan.

Num. 109. tradit Genuen. in praxi c.66. in annot. num.108. & Leò d. c.18.n.32.

Numer. 111. Genuen. d. cap.66. in annot. num.11. Vgol. de offic Epiſc. c.50. §.12. n.4. Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. c.5. num. 19. & etiam Leo d c. 18. nu.33. qui etiam num. 31. ait, quòd Epiſcopus eum eligere debet, quē examinatores magis idoneum iudicauerint, &c.

Num.112. Quamuis etiam in deciſ. Dertuſen. parochialis infra adducta numer. 332. quam refert & ſequitur Genuen. d. cap. 66. in annot. numer.14. dicatur, quòd redditur ſuſpectum iudicium Epiſcopi, qui noluit relationes ab examinatoribus iuxta ſolitum fieri de magis idoneo, ſed ſolùm ſibi referri iuſsit, an illi qui concurrebant, eſſent idonei, quòd feciſſe præſumendum eſt, vt facilius relinqueretur locus gratificationi, idcirco nulla cenſeri debet electio, &c. Quæ reſolutio conuincitur ex dictis; & licet ab examinatoribus ſolerent fieri relationes de magis idoneo, tamen cū non eſſet conforme Concilio, nec ad eorum officium ſpectaret, rectè potuit Epiſcopus id vetare.

Num. 116 & iſta declaratio videtur ſumpta ex quadam declaratione ſuper d. cap. 18. quæ ſic ait, 59. Cui conſonat alia adducta 5. pat.c.4.nu.150. Quæ quidem declarationes, quatenus volunt collationem parochialiū, & aliorum beneficiorum vacantium ſede Epiſcopali vacante pertinere ad Papam priuatiue, non erant ſatis iuri conformes, cùm de iure iſta collatio reſeruetur futuro Epiſcopo cap. illa 2. ne Sede vacante, vbi Doctores, Paui. de offic. & poteſt. cap. ſede vacante, quæſt.

quæſt.1. 2.part.& alij citati 5.par.c.7 nu.51. & in his parochijs Rot. d. n 442. part. 1. diuerſor.& accedunt declarationes Placent.parochialis de Malpartida coram D. Seraphino, Pamphilio, & Bubalo infrà adductæ 10. part c.2. numer.22.23.& 24. & ideò cùm à tempore Sixti V. per omnes Pontifices reg. 2. Canc. reſeruantur iſta beneficia vacantia Sede Apoſtolica vacante, vt ſuprà 5. par. cap. 1. à num. 221.

Num.117.& ita docent Gratian.deciſ.97. num.18. Leo in theſ.for Eccleſ c. 18.n. 51.& Sbroc. de vicar. Epiſc. in add.ad quæſt.148. lib.2.

Num.119.ibi, *Impeditus*,& videbatur ſentire Sbroc.d.lib.2.quæſt.211. num.7.

Num.121. Leo d.cap.18.à n.49. Vgol.de offi.Epiſc.cap.50.§.4. n.2.& 3.

Num.123.Quam adducunt Leo d.cap.18. numer.53.

Num.125.Leo d c.18.num.52.

Num.129. Recteque etiam poteſt Epiſcopus alicui,qui non ſit vicarius,committere & delegare huiuſmodi examen & concurſum cum electione dignioris, vel ſine ea, cùm id competat ipſi Epiſcopo ex iure ordinario,vt ſuprà dictum eſt num.7.facit cap.fin. de offi. ord.& Doctores,ibi,& Thom.Sanch.de matrim.lib.2. q.211. num. 7.

Num.131.Leo d.c.18.num.54.& Vgol.d. c.50.§.4. num.3.

Numer.136.ibi *Ratio*,Rot. in Vrbinaten. iuriſd.4.Maij 1594.coram Gipſio,nouiſsim. Farin. deciſ. 619.

Num. 139.& ita in terminis videtur tenere Rot.in d.Vrbinaten.619.nouiſ.Farin.

Num.144.& 5.Iul.1599.Cong.&c.160.

Num. 147.Sed Thom.Sanchez ibi loquitur de vicarijs prælatorum nullius diœceſis, in quibus etiam verius exiſtimo non habere locum dictas commiſsiones; nam vicarij inferiorum Epiſcopi nullo modo ſunt in dignitate conſtituti, nec ſunt capaces huiuſmodi commiſsionum,vt tenent gloſ.verb.Epiſc. in Clemen.etſi principalis de reſcript.& ibidem Zencel. Guillelm.& Paul.Anchar. num. 1.Card.q.14. Imola numer. 19. Bonif.30.& Abb.num 1.per illum text.qui ſolum loquitur de officiali Epiſcopi: & ita planè ſentit S.Congreg.in dictis declarationibus,in quibus ſolùm dicitur, committendas eſſe ipſis prælatis:& ita,vt exiſtimo,eis diriguntur huiuſmodi comiſsiones,& non eorum vicarijs, nec officiali illius diœceſis, vt perperam inquit Thom.Sanch ibi: nam pro locis nullius diœceſis non dantur reſcripta nec commiſsiones ſub nomine talis diœceſis, ſed nullius diœceſis. Vnde etiam malè pro ſe allegat praxim ipſe Thom.Sanch.cùm potiùs ſit contra eum,& patet ex pract.Cancell.Hier.Paul. tit.de iudicib.& eorũ ordine,verſ.item quãdo ſcribitur officiali, vbi ait, quòd non ſcribitur niſi officiali maiorum prælatorum. Et rurſus verius exiſtimo, prælatis exemptis, qui non ſunt nullius diœceſis, non eſſe prædictas commiſsiones faciendas, ſed Epiſcopis, ſeu eorum officialibus, quorum diœceſis ſunt: nam ita re vera vult ſacra Congreg. in dictis declarationibus, quæ loquũtur ſub conditione, ſi nullius diœceſis exiſtant,& ita expreſſe vult Rot.in dec. Burg. adducta 3. part. cap.2.num 209. nec eſt eadem ratio in ſubditis prælatorum exemptorum habentibus proprium Epiſcopum diœceſanum, cui dirigantur dictæ commiſsiones,ac in ſubditis prælatorum nullius diœceſis, qui non habent talem Epiſcopum.

Numer.153. Rot.deciſ. 48.part.1. diuerſ. num.1. Leo in theſ. for. Eccleſ.cap.18.num. 23. & 59. Vgolin.de offic.Epiſcop.cap.50.§. 4.num. 2. & nouiſsimè Piaſec. in praxi Epiſcop.part.2.cap.5. numer.9.& 17. qui cum Gonç.num. 116.ait,quòd de curatis tantum vacantibus per obitum in curia, ſiue per reſignationem, ſeu dimiſsionem, in manibus Papæ, ſolet dataria prouideri ſine concurſu præmiſſo ſolo examine ſuper ſufficiētiā,quod quotidie videmus.

Numer.156. vnde etiam in parochialibus reſignatis in manibus legati debet fieri concurſus ab ordinario, vt in ſequent. declar. 78.

Numer. 157. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 32. numer. 27. & 32. Vgolin. d.cap.50. §. 3. num. 2. & 3. & §. 18.num.1.& 5. Piaſec.dict. part.2.c 5.n. 18.

Num.165. poſt 5.declar.Et iſta clariùs habentur in ſequentibus declarationibus 56. & 57.

In fin.& ita cum S. Congreg. tradit Leo d.cap.18. num.62. & Vgol. dict.cap. 50.§.3. n.3.verſ.7. & §.20. n.3.Aduerte autem, quòd cùm in permutatione parochialium examen requiritur, licèt, ſine concurſu faciendum eſt cum tribus ſaltim examinatoribus ſynodalibus, vt inquit Cechus ſuprà relatus numer.163.& ſentit S.Congreg.& d.Concil. Mediolanen.& clariùs Leo 161.ſicut in parochialibus iuriſpatro. laicorum dicetur infrà num. 255.

Num. 167. Sed & cùm approbatione ad quamlibet parochialem expenduntur in forma gratioſa, & ſine commiſsione examinis permutationes, & reſignationes in fa-

norem, & aliæ prouiſiones Papæ, vt vidi tempore S. D. N. Pauli V.

Numer. 171. Accedit alia declaratio infrà relata num. 250.

Num 173. ibi, *ad Papam*, pro ſubrogatione, & iure defuncti.

Num. 176. dele alleg. Proſperi de Aug.

Numer. 180 Et Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2. c. 5. num. 18. quamuis additio ſumm. Bullar. verb. beneficiorum parochia ſum collatio q. 3. & nouiſſimè Vgol. de offic. Epiſc. cap. 50. §. 3. ad finem cum Rot. d. deciſ. 48. part. 1. diuerſ. in d. Gerund. facilliæ id intelligunt, vbi promiſcuè & indeterminatè cura per plures exercetur & adminiſtratur, nec Eccleſiæ vel Epiſcopo incumbit ex conſil. Oldr. ſecus vbi cura Eccleſiæ, vel Epiſcopo incumbit, & per plures exercetur propriè & diſtrictè, veluti ſingulis hebdomadis ex dict. decret. Concil. quod ita intelligi dicunt. Quæ intelligentia & conciliatio nihil valet: nam dictæ declarationes generaliter & indiſtinctè loquuntur: & dicta declar. Ncap. loquitur de hebdomadaria; & ſic vbi cura exercetur per plures diſcretè alternis hebdomadis. Rationes conſilij Oldr, procedunt etiam, vbi cura exercetur per plures diſcretè & ſemper cura vel Eccleſiæ vel Epiſcopo incumbit neceſſariò, vbi non adeſt vnus rector, vt in eodem conſilio; nec Concilium facit talem diſtinctionem.

Num. 181. Vnde in hac re concludendum exiſtimo, quòd in beneficijs Eccleſiæ cathedralis vel collegiatæ, in quibus cura exercetur per plures, ſiue promiſcuè, ſiue alternatiuè, non requiritur concurſus: quod videtur certum ex dictis declarationibus S. Cõgreg. maximè, vbi ſunt ad nutum amobilia, vt in hac Eccleſia Abulen. in qua cura exercetur per duos capellanos maiores ad prouiſionẽ Epiſcopi, & capituli capitulantium, & ad eorum nutum amobiles, vt habetur in bulla Apoſtolica in quibus id multò faciliùs procedit, vt non requiratur concurſus; nec in eis dici poteſt loqui Concilium, cùm non ſint perpetua. In beneficijs verò Eccleſiæ parochialis, non collegiatæ in quibus cura exercetur per plures, alternatiuè, vel promiſcuè, abſque alia particulari deputatione, ſeu commiſsione requiritur concurſus, ex d. decreto Concilij, quod in his loqui videtur, & nõ de Eccleſia collegiata. Et ita rectè ait Gonçal. ſuprà num. 159. licèt ſub verbo, forſan, quòd ad Concilium poteſt reſponderi, quòd non loquitur de Eccleſia collegiata, ſed de alia Eccleſia, quæ collegiata non ſit. Pro qua interpretatione faciunt verba Concilij, ibi: *Vt cùm parochialis Eccleſiæ vacatio, &c.* Ex quibus apparet, Concilium loqui de parochiali Eccleſia, qualis abſolutè dici nõ poteſt collegiata; & conſtitutio loquens ſimpliciter de Eccleſia parochiali non extẽditur ad collegiatam, d. c. ſtatutũ de elect. in 6. & ibi Doctores. Quamuis quod ibi addit Gonçalez & numer. 160. quòd etiam idem Concilium dum loquitur de cura incumbẽte Epiſcopo, videtur intelligendum in caſu, quo parochialis eſſet diſtincta & diuiſa, ſecus autem ſi limites certos non haberet, quia deficit vnum requiſitum parochialis; & quòd ſic in iſto caſu examen non debeat fieri, falſum mihi videtur, licèt ea non ſit parochialis in rigore ob defectum parochiæ & territorij diſtincti & limitati; tamẽ eſt eccleſia curata, ſi habeat populum & ſubditos, vt per Doctores citatos ſuprà 1. par. cap. vlt. num. 4. Quod ſufficit, vt requiratur concurſus; & ad eius effectum poteſt dici parochialis: aliàs enim ad Eccleſiam curatam non habentem territorium diſtinctum, etiamſi cura Epiſcopo non incumberet, ſed proprio rectori, non eſſet faciendus concurſus; quòd tamen dici non poteſt: & ita planè eſt de mente Concilij, & practicatur particulariter in hoc Epiſcopatu Abulenſi, in quo in ciuitate, & in oppidis de Areualo, & Olmedo, & Madrigal, & in oppido de Oropeſa, & eius diſtrictu, non ſunt parochiæ diſtinctæ; tamen earum beneficia curata ſemper prouidentur per concurſum, & communiter dicuntur Eccleſiæ parochiales, &c. In beneficijs autem Eccleſiæ parochialis, in quibus cura exercetur per vnum vel plures beneficiatos, quibus Epiſcopus eam committit ad annum, vel aliud tempus, vt in diœceſi Calagurr. & alijs, Gonçal. d. gloſ. 6. à num. 65. non requiritur concurſus, cum talibus beneficijs nõ inhæreat per ſe cura animarũ, vel exercitium eius. Nec obſtat Conciliũ d. c. 18. ibi, In quibus conſulis Epiſcopis, vni, vel pluribus curam animarum dare, &c. quia intelliguntur iſta verba de illis, quibus, per Epiſcopum data eſt cura animarum, perpetuò annectendo eam ipſis beneficijs, ita vt ipſa beneficia vacent, ſeu prouideantur cum iſto onere, & cura annexa, ad quod facit d. conſ. Oldr. & d. deciſ. Rot. 48. Et iſta interpretatio confirmatur & comprobatur, nam Concilium ibi agit de examine per concurſum faciendo ad prouiſionem beneficiorum vacantium, & ſic dum ad illud teneri vult illos, cura animarum per Epiſcopum data eſt in Eccleſijs patrimonialibus, ſeu receptiuis, neceſſariò intelligendum eſt de beneficijs, tempore vacationis, ſeu penſionibus, ha-

tibus curam animarũ annexam; ſi enim tunc illam non haberent, non verificarentur in eis verba Concilij de cura data ab Epiſcopo.

Numer. 182. ibi, *Et approbatione Epiſcopi*, Gonçalez d. gloſ. 6. nu. 160.

Num. 184. Aut etiam per plures, cùm loquatur de Eccleſijs parochialibus, non collegiatis, iuxta ſupradicta num. 181.

Numer. 191. Et ita practicari vidi in hoc Epiſcopatu Abulenſi in aliquibus beneficijs huiuſmodi; ſecus tamen in beneficijs vel capellania habente onus adiuuandi rectorem in adminiſtratione curæ ipſius Eccleſiæ, in quibus non requiritur concurſus, ſed ſolùm approbatio Epiſcopi, vt in dicta declaratione infra adducta num. 303.

Num 193. Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 50. §. 3. num. 3. verſ. 5. & 9. Piaſec. in praxi Epiſcop. par. 2. c. 5. num. 18.

Num. 196. & aliam ſuprà adductam num. 156. ad 3. & 26. Ian. 1601. Congreg. Concil. cenſuit, beneficia curam animarum habentia, quæ verè ſunt dignitates, non ſubiacere concurſui.

Num. 197. Vgol. dicto cap. 50. §. 3. verſ. 4. Piaſec. d. c. 5. 2. par. num. 18.

Numer. 198. & in vna Fauen. beneficij R. con. 1.

Num 199. & aliàs ſic ait 30.

Num. 202. ibi, *Cum deſcriptis*, refert & ſequitur Genuenſ. in praxi cap. 66. in annot. num. 17. ad fin. & Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 18. num. 30.

Num. 205. Qui tamen modus nominationis vſitatus multis in locis non videtur, vt inquit Vgol. de offic. Epiſc. cap. 50. §. 4. num. 3. & certè in Hiſpania eum non videmus in vſu.

Num. 209. ibi, *Non admittere*, Genuenſ. in praxi cap. 26. in annot. num. 17.

In fine, conducit ad hoc, quòd omnes debent admitti ad concurſum, & peccans Epiſcopus nollens admittere ad examen volentes concurrere, vt cum Bellug. in ſpec. princip. Rub. 11. §. præſtat numer. 5. docet Genuenſ. in man. paſt. cap. 39. num. 5. id credens verum, niſi aliqui ſint notoriè inhabiles: nam tales neque deſcribendi ſunt, inquit, in concurſu, circa quod eſt declaratio Sac. Congregat. quæ ſic ait 55. &c.

Num. 211. tradit Leo dict. cap. 18. nu. 69.

Numer. 213. poſt deciſ. tradit Genuenſ. in praxi cap. 66. in anot. nu. 16.

Num. 215. tradit Leo dicto cap. 18. numer. 55. & 56. Vgol. d. c. 50. §. 10. num. 4.

Numer. 219. Et Vgolin. dict. cap. 50. §. 4. num. 4.

Num. 220. referunt has declarationes 2. & 3. Genuen. d. c. 66. in annot. ſub num. 17. & Leo d. c. 18. num. 64.

Num. 230. ibi, à nu. 4. & nouiſſimè Suar. de legib lib. 5. cap. 32. à num. 1.

Numer. 232. Quæ deciſ. eſt in nouiſ. Farin. 672. refert Genuen. in praxi cap. 69. in annotat.

Num. 233. Poſt deciſ. quæ dec. eſt nouiſ. Farinac. 674. refert Genuen. dict. cap. 66. num. 15.

Num. 236. & nouiſſimè poſt hæc ita tenet Vgol. de offic. Epiſc. c. 50. §. 13. n. 4.

Num. 240. ibi num. 5. Gratian. deciſ. 97. Leo qui refert dictam declarationem dicti cap. 18. numer. 36 & Vgol. dict cap. 50 §. 5. ad finem, vbi an examinatores recuſari poſſint, & in effectu concludit, ex accidentali cauſa recuſari poſſe.

In fine, & eſt alia declaratio S. Congreg. quæ ſic ait 60.

Numer. 244. iuxtà quod procedit quod Genuenſ. in praxi cap. 66. in annot. numer. 9. refert fuiſſe dictum in Rota in vna Legionenſ. beneficij 13. Febr. 1588. coram illuſtriſſimo Pamphilio, eſſe admittendum ad nouum examen reiectum ab examinatoribus & ab Epiſcopo pro beneficio ſimplici presbyterali, quem Epiſcopus ordinauerat presbyterum contra diſpoſitionem cap. accepimus, de ætate & qualitate, &c.

Numer. 245. Sed contra id quod diximus in beneficijs curatis non dari appellationem etiam deuolutiuam à reprobatione examinatorum, eſt declaratio Sacræ Congregat. in vna Vrbinaten 4. Maij 1592. quæ ſic ait: *Congregat. Concilij cenſuit, à reprobatione examinatorum dari appellationem ad effectum deuolutiuum à die ſcientiæ.* Et alia 7. Auguſt. 1600. quæ ait: *Congreg. concilij cenſuit, à reprobatione examinatorum, qui aliquem ex concurrentibus ad parochialem Eccleſiam vacantem minus idoneum renuntiarunt, dari appellationem ad effectum deuolutiuum, non autem ſuſpenſiuum.* Reſpondetur, iſtas declarationes non eſſe contrarias ſupradictis, & declarationi ſuprà adductæ nume. 240. nam dicta declaratio, & quod dictum eſt, non dari appellationem etiam deuolutiuam à reprobatione examinatorum, intelligitur ad effectum infringẽdi electionem & prouiſionem Epiſcopi, & vt ſibi parochialis conferatur, ad quem effectum non datur appellatio etiam deuolutiua à reprobatione examinatorum, vt colligitur ex Concilio dict. cap. 18. & conſt. Pij V. Iſtæ verò declarationes, quæ dicunt dari

appellationem deuolutiuam à reprobatione examinatorum, intelliguntur ad effectum, vt reprobatus declaretur idoneus ad parochialem; & auferatur nota ſeu infamia ex reprobatione illicitâ. Pro qua intelligentia & concordia facit declaratio relata per Genuenſ in praxi cap.66. in annot. numer. 10. dicentem, quòd S. Congreg. Concilij cenſuit, reprobato ab examinatoribus non dari appellationem ab electione Epiſcopi, qui elegit approbatum ab examinatoribus, ſed à reprobatione examinatorum, ad effectum deuolutiuum, non autem ſuſpenſiuum. Et iſta appellatio videtur poſſe interponi ad Epiſcopum, qui eſt ſuperior examinatoribus, à quibus appellatur, vt cum alijs examinationibus ſynodalibus eum examinet, &c. niſi quando reprobatio facta eſt ex voto Epiſcopi, quia vota examinatorum erant paria, aut ſingularia, & Epiſcopus acceſsit reprobantibus, iuxta Conc.d cap.18. & ſupradicta à num.54. tunc enim cùm appelletur etiam ab ipſo Epiſcopo, appellandum erit ad ſuperiorem.

Num.247. ibi, *Qui plura affert*, & ſequitur Ceuall. quæſt. 897. à num 862. ibi, *Numer.* 104. & ſequitur Ceuall.dict.quæſt.897.num. 842.

Num.248.vt in dec. 673. Far.& tradit referens iſtam deciſionem Genuenſ. in praxi cap.66.in annot.num 15.

Num.250. & iſta dec. de menſe Decemb. 1592. & iam impreſſa in nouiſ. Farin. 654. circa fin. ibi *Ab ordinario*,& refert Genuen. dict.cap. 66.num.11. & deciſ. Beneu. parochialis in ea citata, eſt 655. & illa ciuitatis Caſtelli parochialis, de qua etiam in ea fit mentio,eſt 677. quæ ſunt videndæ.

In fine, & in Pampilonenſi parochialis 12. Decemb. 1597. coram D. Lita.

Num.251. Poſt Tuden.quæ deciſ.Tuden. eſt iam impreſſa in nouiſ.Farin.628 & ſequitur Gratian.in addit. ad deciſ. 97. à numer. 4.& nouiſsimè in Camernien. concurſus R. 2p. 2.

Num.252. & conducit ad prædicta deciſ. Rot.in cauſ. Pampil.R. conc.

Num.255. Leo in theſ. for.Eccleſ. cap.18. num.39. & cap. 21. numer.10. & 12.& cap. 32.num.32. Genuenſ.cap.66. in annot.num. 19. Vgol.de offic.Epiſc.cap.50.§. 3 num.3. verſic.1. Piaſec. in praxi Epiſcop part.2.cap. 5.num. 18.

Num.256. Leo d. cap. 21.nu.12.Genuen. d. num.19. dicens, quòd dictam declarationem ſacræ Congreg. retulit, & ſequuta fuit Rota in vna Legionen. parochialis 30.Mart. & 9. April.1590.coram D.Comitulo,Vgol ſupra, & Piaſec. ponens dictam declarationem, & nouiſsimè Rot.in cauſ.Pampilonen. de Yſal. R. paroch.&c.

Numer. 257. Secundò limitatur in parochialibus iuriſpatr. laicorum deuolutis, vt in decl.165. refert & ſequitur Genuenſ.dict. cap.66. num.19.

Num.259. Et facit declar. Sacræ Congreg. Concil. ſuper dicto cap.18. quam refert Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. numer. 40. nempe, quòd vacante Eccleſia parochiali, &c.

Numer. 260. Et in alia Burgen. iuriſdict. de Caſtrojeriz 19. Decembr. eiuſdem anni coram eodem D. Seraphino.

Num. 262. Et tradit Leo cap. 18. à num. 43. & add.conſilij Nauar. 5. de iurepatr. ait, ad primum,&c.& in Flor.paroch.&c.R. parochiales.

Num.266. Gratian. deciſ.97. numer.20. Leo in theſ.for. Eccleſ.cap.21.num.13.

Num.270.ibi,*Siue fundationi*,alia 6.April. 1598. 157.

In fine,Et nouiſsimè Vgol. de officio Epiſcopi cap.50. §.3.num.3.verſ. 3.

Numer. 275. Leo dict.cap.18.numer.42. Gonçalez gloſ. 6.num. 112. qui ponunt dictam 3. declarationem, Piaſec.par.2. cap. 5. num.17.

Num. 278. Conſonat Concilium Mediolanenſe ſuprà, & tradit Genuenſ d.cap. 65. ſeu 66. num.2. Zechus d. cap. 12. numer. 52. Leo cap.18. à num. 46. & nouiſsimè Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 50. §. 3. numer. 3. verſ.3.

Numer. 279. Quæ clariùs conſtat in ſequentibus declarationibus Sacræ Congreg. 52. & 53.

Num.289. ibi,*Concurſum*: Vgolin.de offi. Epiſcop. cap.50.§.3.num.3.verſ.8.

Num.290. Et nouiſsimè in vna Vlysb. fuit reſolutum R. vicariæ.

Numer. 294. 28. April. 1594. Congreg. Concilij cenſuit,vicarios perpetuos in parochialibus capitulo vnitis non eſſe præuio cõcurſu inſtituendos.

Numer. 310. Quæ deciſ. eſt nouiſ. Farin. 294.

Num. 323. Et dictam deciſionem Dertuſen. refert. & ſequitur in propoſito Genuen. in praxi cap. 66. in annot. num.18. ſed id intelligit,dummodò attendatur maior pars votorum examinatorũ ſynodalium, quòd alias poſſet fieri fraus.

Numer. 338. & eam ponit Piaſec. in praxi Epiſcop.par.2.c.2.nu.4.

Num.344.Et in Pampil. ſuprà relata n.91.

Numer.347.Nec ſuprà dictis obeſt,quòd quidā Theologus caconicus huius Eccleſiæ, & examinator,ad defendendam ſuam deputationem dicebat,aliud eſſe deputari examinatores in genere verborum,dicendo,deputamus auditores Cōſilij,vt in terminis dictæ declarationis Toletanæ ſuprà adductæ num. 339. aliud deputari ſubrogatos expreſſe, verbi gratia dicendo,deputamus auditores Cō ſilij præſentes & futuros,ſeu qui nūc ſunt, & eorum ſucceſſores, aut lectores Theologiæ, ſeu canonicos doctoralem , magiſtralem, lectorem,& pœnitentiarium,qui nunc ſunt,& eorum ſucceſſores.Et in primo caſu non cō prehendi ſucceſſores , ſeu ſubrogatos , quia per illam deputationem in genere factā non intelliguntur nominari ſucceſſores , ſed tantùm præſentes,& id eſſe quod vult dicta declaratio Toletana.In ſecundo verò caſu ſucceſſores eſſe legitimos examinatores , quia ſunt expreſſe deputati , & poſſunt deputari. Nam illa diſtinctio & explicatio conuincitur ex dictis, & non eſt ad mentem dictæ declarationis Toletanę,in qua ex eo certè dicitur, quod in illa deputatione examinatorem genericè, ſeu in genere facta de auditoribus Conſilij non comprehenduntur ſubrogati, quia illi non potuerunt deputari; ſi enim poſſent deputari , rectè in ea comprehenderentur , cùm verba ſint generalia,& ſub nomine officij , & non reſtricta ad Aduditores præſentes ; ſicut delegatio facta ſub nomine dignitatis, ſeu officij , tranſit ad ſucceſſores, cap.cùm Abbas de offi.deleg.& Doctores;& ex iſta cauſa fuerunt Romæ impetratæ paro chiales loci de Mingonia & de Miurel huius Abul. diœceſ.quæ vacarunt anno 1612.ſede Epiſcopali vacante,& ad eas vicarius fecerat concurſum.

Num. 364. Et in deciſ. 522. nouiſ. Farin. in qua etiam cauſa ſunt aliæ deciſ. ſequentes 523.& 524.

Num.367.Si dataria eam vellet admittere, quod non puto.Et confirmatur iſta pars, nam cùm parochialis loci de Mingaria Abul. diœceſ. quæ vacauerat de menſe Ian. 1612. ſede Epiſcopi vacante fuiſſet Romæ impetrata cum penſione centum ducatorum habita, vel non habita poſſeſsione , iuxta conſtitutionem Pij V. ob defectum examinatorum ſynodalium legitimorum,vt dixi ſuprà num. 347. & impetrans expediuiſſet literas informa gratioſa, quarum virtute ſtatim cepit poſſeſsionem,electo in concurſu , qui ſe præſentauerat in dataria in tempore ante dictam impetrationem cum teſtimonialibus ſuæ electionis & concurſus fuerunt oblatæ & datæ etiam cum penſione & gratia,& bullæ cum data anteriori de tempore dictæ præſentationis, vt poſſet litigare , ſi vellet, cum dicto impetrante , qui erat in poſſeſsione, & idem etiam contigit ſub eodem tempore in parochiali loci de Muriel eiuſdem diœceſis, quæ etiam fuit Romæ impetrata : quod tamen non fieret , nec deberet , ſi ex illa gratia ſuppleretur defectus ille in præiudicium impetrantis , maximè ſoluentis penſionem. Quando verò per reſignatarium , ſeu impetrantem parochialem exhiberetur teſtimonium approbationis ordinarij ad aliam parochialem , vt gratia expediretur in forma gratioſa,& non informa dignum ; tunc quāuis illa approbatio non fuiſſet ritè & rectè facta , non videtur gratia ſurreptitia & nulla , quia ea non fundatur in illa approbatione & teſtimonio ; ſed ſolùm fuit cauſa,quòd in forma gratioſa expediretur , ad quod dataria contentatur illa tali quali approbatione , & teſtimonium ordinarij, nec in huiuſmodi prouiſione procedit decretum Concilij dict.cap. 18.iuxta dicta ſupra 5. dubio : & idem eſſet , quando ad beneficium ſimplex, ſeu præbendam , exhiberetur approbatio ordinarij,quæ non eſſet rectè facta , &c.

Numer. 368. ibi,*Congreg.* Et quod non licet eis aliquid ab eo recipere,cui beneficium collatum fuit.

Num.372. Et ſequitur fr.Raph.de la Torre de relig.2.tom.quæſt.100.artic.6.diſp. 3. pag.387. dicens, quòd per modum ſtipendij aliquid examinatores recipere ex fructibus beneficij receptiſsimum eſſe.

Numer.373. ibi §.7. Add. ſumm. Bullar. Quarant.verb. ſimonia pag.463. & Vgol.de ſimonia tab.1.c.48.§.3.& de offic.Epiſc.cap. 50.§.5. num.2.

In fine,& Torre ſuprà ait , Concilium ibi intelligendum eſſe de acceptatione alicuius rei temporalis per modum pretij , quæ verò ſimonia eſt.

Numer. 374. Tradit & refert Genuenſ.in praxi cap.66. in annot.num.17.

Numer. 379. De quo poſthæc vidi declarationem Sacræ Congregationis , quę ſic ait.51.

Num.383. & Gratian.diſcept.forenſ.c.55. numer. 40. dicens eam non validam de iure canonico.

Num.390. ibi,Led.& Torre,in fine, Suar. & cap.49.

Caput tertium.

NVmer. 3.& nouiſsimè Ceuallos quæſt. 809. num. 28.

Num.4. Vgol. de offic. Epiſc. c.50.§.3.n. 3. Nec in beneficio ſimplici requiritur, quòd prouiſus ſit approbandus ab examinatoribus ſynodalibus, iuxta formā Concilij, Marc. Anton. Gen. in praxi cap. 119. num. 5. dicēs fuiſſe dictum in vna Burgen. portionis 19. Oct. 1 7 . coram Bubalo, & quòd poteſt probari habilitas per teſtes, &c.

Num.10. vbi nu. 130. Et in Treuerin. loci capitularis 10 Mart. 1606. coram D. Mançanedo, & Abulen. præſtim. 15. Febr. 1610. coram eodem ſuprà relata 5. par. c.3. nu. 91.

Ibi, nu. 9. Imola, Alex. num. 38. & Iaſ. nu. 19. in l. à Diuo Pio §. in venditione, ff. de re iudic. Angulo in l. 10. meliorationum gloſ. 4. num. 2.

Num. 13. Nec etiam placet quod in vna Calagurrit. iuris votandi 28. Maij 1586. coram D. Blanqueto fuit dictum, quòd conſtitutio concilians habeat decretum irritans, cap. ex parte de cap. mon. &c. quia ex illo tex. ſolùm poteſt deduci, quòd conſtitutio conciliaris habeat clauſulam derogatoriam ad ſequentes diſpoſitiones contrarias, ſeu futura reſcripta, vt dictum eſt 4. par. c.5. nu. 50. & 51. non verò decretum irritans omnia in cōtrarium acta, ſeu quicquid ſecùs à quo quam contigerit attentari, &c.

Caput quartum.

NVm.7. & in vna Parmen. beneficij 28. Nou. 1586 coram D. Gipſio, in qua fuit reſolutum, inſtitutionem beneficij, &c. refert & ſequitur Marc. Anton. Gen. in praxi c 100. num. 15.

Num 15. Melius fauet idem Felin. in c. gratum de offic deleg. n.3. vbi ait, quòd effectus citationis per edictum elapſo tempore non facit, quin audiantur illa, quorum intereſt etiam poſt tēpus, niſi iudex interloquatur, imponendo ſilentium illis, ex Innoc. in cap. fin. qui matrim accuſ. poſſ. Angel. in l. 1. C. vt nemo inuitus, & Bald. in l. diffamari, C. de ingen. & manum. audiuntur enim iſti regulariter elapſo termino, niſi quando res non eſt integra per d. c. fin. & Bald. ſuprà, & quando in aſsignatione termini apponitur clauſula iſta, aliàs ex tunc imponitur ſilentium, Abb. in cap. penul. de iud. poſt Card. &c. Ita Felin. & nouiſsimè ſequitur Ceuall. q.898. à num. 43. dicens eſſe vtile in praxi, & ſic obſeruari in conſtit. Archiepiſcop. Toletani, quòd etiā elapſo termino citationis per edictum, audiēdi ſunt illi quorum intereſt, ſi compareant re integra pro ſuo intereſſe, vt tradit Felin. ibi, & ſequitur And. Gail. lib. 1. pract. obſeruat. in obſeru 57. nu. 8. & 12.

Num. 21. Et eſt etiam deciſ. 534. in nouiſ. Farinac.

Num. 26. ibi, *Num.* 31. & q. 830. à nu. 44.

Num. 27. Et ideo eſt quod ait Ceuall. d. q. 693. num. 31. quòd in regali Cancellaria per modum violentiæ aliquando tales prouiſiones reſcinduntur, aliquando non, prout iudices ſupremi arbitrātur, quòd etiam repetit. d. quæſt. 830. nu. 49. dicens, quòd in Regali Cācellaria Pinciana variè ſolet iudicari, licèt practica communior ſit, vt prouiſo & collatio tanquā attentata reuocetur, &c. & in add. ad d q. 693. à nu 3. vbi videtur remanere cùm noſtra ſententia, ait, quòd ſic practicatur in curia Regis, licèt aliquādo determinetur cōtrarium, ſecūdum cauſæ merita, & litigantiū iuſtitiam; & nouiſsimè lib. 4. q. 1. ſeu 897. vbi à n 818. pro quarto tractat iſtam quæſtionē, tandem à n. 838. cum Lara d. num. 8. videtur reſoluere, collationem, ſeu poſſeſsionem datam poſt dictam appellationem, eſſe attentatam, & reuocandam, niſi vbi de iuſtitia inſtituti ad oculum conſtaret.

Num. 29. & nouiſsimè Ceuallos d. q. 897. à n. 843. teſtificans coram Deo & hominibus, iſtam conſuetudinem vigere & ſeruari in tribunali Archiepiſcopi Toletani, cuius origo memoriam excedit, & ſic collationes capellaniarum in eo factas nō debere reuocari, cùm cauſæ deferuntur in modum violētiæ ad Regalem Cancellariam, licèt ſecus in ſententijs aliorum tribunalium, vbi non viget talis cōſuetudo, quam etiam in dicto tribunali Toletano non credo eſſe toleratam; & ſic de ea nō erit habenda ratio, vt ſuprà nu. 17.

Num 30. Quæ deciſ. eſt in nouiſ. Farinac. 641.

Num. 31. & quòd poſsit tolli per conſtitutionem ſynodalem, etiam ſine confirmatione Apoſtolica, contra gloſ. nouiſ. poſt Azeued. tenet Ceuallos d. q. 897. à n. 853. dicens valere talem conſtitutionem, quę fit de conſenſu omnium Eccleſiaſticorum authoritate prælati, qui poteſt conſentire, vt ſententia capellaniæ mandetur executioni, & quòd à principio non ſuſpendat executionem; quia aliud eſt tollere appellationem, aliud quòd appellatio non ſuſpendat collationem, maximè interueniente conſenſu quorum intereſt, vt probaui

probaui in d. l.1 3.part. & ibi Gregor. verb. *Fizere poſtura*, & verb. *Ningun juzgador*, & in l.fin § fin C.de tempor.appel.&c. Sed iſta ratio de conſenſu & renuntiatione appellationis nihil valet,nec intrat in propoſito: nã ad tollendam appellationem ratione conſenſus & renuntiationis,requiritur in particulari conſenſus partium litigantium, vt in d. §. fin.& d.l.par.itæ.

Num.33.& nouiſsimè Gratianus in addit. ad deciſ. 79.num.9.& 10.

Numer.34. & conducit reſolutio Rotæ in cauſa Calag. beneficij de Zurbano 29. Oct. 1608.&4.Nou.1609.corã D.Peña,quòd gratificatio Epiſcopi eſt valida, nec vitiatur ex eo,quòd alter nõ fuerit ad eam citatus, quia non eſt iudicatũ, quòd in ea requiratur citatio,cùm pendeat à liberá Epiſcopi volũtate.

DECIMAE PARTIS
Caput primum.

NVM. VNDECIMO. Vnde etiam conuincitur ratio, quam aſsignat Couarr. lib. 3. var.c. 20. nu. 6. quem ſequitur Thom. Sanchez de matrim.lib.2. diſp. 40.num.16. quòd ea ratione obtentum eſt, Epiſcopum non poſſe poteſtatem conferendi beneficia committere alteri quàm eius vicario generali, quia ea iuriſdictio magni ſit momenti; text.enim in diſt.prohibemus, ex quo communis id docet,non tradit iſtam rationem, ſed quòd per hoc aperiri poſſet via contra Lat. Concil. ad beneficia vacatura.

Num.22.Et poſteà coram D. Peregr. 19. Ian.1598. vbi quòd non valet mandatum datum procuratori ad præſentandum certam perſonam ad beneficium vacaturum,non ſolum certum,ſed etiam incertum,ſiue ad omnia,ſiue ad particularia beneficia,ad cap.2.& fin.de conceſ.præb.ſeu ad certum beneficiũ, etiam non expreſſa certa perſona, &c.

Et circa dicta eſt deciſio Rotæ in cauſa Valentina beneficij 15.Iun.1609.coram D.Ludouiſio,quæ ſic ſe habet 176.

Num.28. & Vgol. de offic. Epiſcop. cap. 52. in princip.num.3.

Caput ſecundum.

NVm.24.Quæ deciſiones nouiſsimè ſunt cõfirmatæ per aliam deciſionem in eadem cauſa coram D. Lancell. 29. Maij 1610. quæ ſic ait 159.

Numer.34.ibi,deciſ. 421.Et in Spoletana iuriſpatr.ſeu beneficij 3.Iul.1589.coram Bub. quæ eſt deciſ.520.nouiſ.Farin.dicens pluries in Rota reſolutum,& cùm non probetur patronos habuiſſe noticiam vacationis, ignorantia in præſumi,&c.

Num.37. Et in vna Signina iuriſpatr. 11. Iun.1596.D. Orano fuit dictum, quòd ſi impetratur beneficium de iure patronatus laicorum per deuolutionem ad Sedem Apoſtolicam ob non factam præſentationem intra tempus à iure ſtatutum, non valet impetratio,niſi probetur ſcientia certa & indubitata patroni vacationis beneficij, quia tempus limitatum patronis nõ currit à die vacationis, ſed ſcientiæ,Abb in cap. fin.n.6. de iurepatr. Roch.in verb.honorificum,quæſt. 27.nu.57. & ſcientia eſt probanda certa & indubitata, Lap. alleg.78.nu.12. Beroi. conſ. 68.nu. 86. lib.1.Put.deciſ. 6.de præbend.& ignorantia veriſimilis præſumitur propter abſentiam beneficiati à loco beneficij,quando deceſsit, Abb. Felin. & alij in cap. cognoſcentes de conſtit.& impoſsibile eſt,patronos neglexiſſe ius ſuum,ſi ſciuiſſent obitum beneficiati, Angel.l.cũ de indebito de probat. facit quod communiter receptum eſt,ignorantiam ſemper præſumi,niſi ſcientia probetur, l. verius, ff.de probat.cap.præſumitur,de reg.iur in 6. quam deciſ refert & ſequitur Marc.Ant. Genuenſ.in praxi cap.100.nu.7.

Num.39.Et ita in Pampilonen. de Cicur maior 30. Octobr. 1602. coram Lancellot. dicitur, quòd ius præſentandi non incipit currere a die vacationis, ſed a die veriſimilis ſciẽtiæ illius,&c. vt in deciſ.532. nouiſ.Farin.

Num.42.ibi,num.15.& Gutier.de gabell. quæſt. 143.

Caput tertium.

NVm.11.Quæ deciſio Spolet. eſt in nouiſsimis Farin.529.& 631.& fuit confirmata 28. Martij eiuſdem anni, vt in decſeq.632. Vbi tamen malè fuit reſolutũ,quiſ.

In caſu reſignationis gradatim debeat fieri deuolutio ad Sedem Apoſtolicam,etiam ſtã-te conſtitutione Gregor.XIII.de public.re-ſign. & quòd tempus vnius menſis ibi præfi-xum ordinarijs ad prouidendum vnicuique ſuperiorum gradatim conceſſum, intelliga-tur, vt ius commune minus corrigatur quã fieri poſsit: quòd certè eſt contra dictam conſtitutionem, quæ immediatè inducit de-uolutionem ad Sedem Apoſtolicam in caſu reſignationis.

Numer.18. in fin.16.61.& additio conſil. Nauarr.11. de reſcript.quamuis in cauſ.Me-diolanen.beneficij 5. Iun. 1569. coram D. Pamphilio,de qua ſuprà 11 par. cap.1.num. 45.& vlt.par.cap.2.num 192.ſit dictum, ad iuſtificationem gratiæ ſufficere verificationẽ deuolutionis de facto,vt impetrans poſsit vi-gore clauſularum generalium capere vaca-tionem antiquam, etiam ex parte reſerua-tionis reg.reſeruatoriarum beneficiorum va cantium Sede Apoſtolica vacante, vel omni alio modo,Rot.deciſ.17.de præbend.in an-tiq. Sarnenſ. ad reg.de infirm. quæſt.34.nu. 2. cum alijs, &c. Quod non videtur verum ex dictis,nec in deuolutione poteſt dari veri-ficatio de facto tantum; & in vna Aquen. à vſu presbyt.11. Martt. 1602. coram D. Lan-cel. fuit reſolutum, gratiam Petri, &c. R. vnio.

Numer.32. Similiter etiam collatio facta ab ordinario iure deuolutionis, ex ſententia reijciente præſentatos, à qua fuit appella-tum, ſeu intra tempus datum ad appellan-dum, eſt attentata; quia cùm contulerit ex prætenſo iure deuolutionis poſt appellatio-nem, proculdubio attentauit, Oldr. conſil. 299. num.5.Paul de Caſtro conſ.403. lib.1. Mohedan.deciſ.11. de præbend. nu.1, in fin. Ita in Aretina capellaniæ 19.Mart.1601.co-ram D.Peña. Sed mihi non placet iſta reſo-lutio; nam hîc deuolutio non oritur ex ſen-tentia,ſed ex prçſentatione extra tempus fa-cta,ſeu de indigno, ſeu incapaci.

Caput quartum.

NVmer.1. Vnde in Dertonen. iuriſp.8. Febr.1599 & 10.Ian.& 19.Febr.coram D.Peña,de quibus 5. part.c 6. num. 30. fuit dictum,quòd beneficium non eſt deuolutum ex eo,quòd ordinarius diſtulit inſtituere,cũ non ſit tempus præfixum,&c.quamuis anteà in vna Caſalen. parochialis 2. Mart. 1584. quia ſufficit,quòd ſaltim ſit infra ſex menſes datos ad conferendum.

In fine. Circa quod tamen Rota in Feltri-na canonicatus 5. Decembr. 1603.coram D. Ortembergo reſoluit, quòd vt poſsit appel-lari à retardata, ſeu denegata inſtitutione & negligentia, requiritur trina interpretatio, & aliàs non deuoluitur negotium ad ſupe-riorem,Ioan. Andr. in cap.dilecto col. 2. de appell. Abb. in cap.ex parte el 2.numer.3.vbi Dec.nu.11. eodem,Felin.in cap. propoſuiſti prope fin.de for.comp.Alexand.in l. hoc am plius,§.Celſus numer.13.de damno infecto, deciſ.Pedem.12. à num. 2. & quod fuit dictũ in Calagurr. iur.ingrediendi 28.April.1580. coram D. Seraphino,&c. Sed quòd non re-quiratur trina interpellatio, ſed vna tantùm ſufficiat ad conſtituendum iudicem in mo-ra ſeu negligentia, à qua poſsia appellari,re-ctiùs tenet Rom. ſign.424.ego dixi, & conſ. 427.Felin.in cap. ex literis de conſtit. num. 8. Felin.in cap.cùm cauſam in fin.de offic.de leg. & Franch.in d. cap.ex parte num. 6.qui ait, quòd requiratur tertia monitio,procede re ex abundanti, & de cautela, cùm de iure ſufficiat ſemel requirere iudicẽ,l. Titia Seio. §. vſuras.ff.de leg.2.& l.mora,ff. de vſuris,& ibi Bart.& ad c.1 de ſupplend.neglig.prælat. in quo communis fundatur. Reſpondetur, quòd loquitur in caſu ſpeciali, vt reuera eſt, & longè diuerſus,prout etiam cap ſi quis er-ga 2.q.7. authent ſtatuimus in fine,C. de E-piſc. & cleric.loquuntur in alijs caſibus ſpe-cialibus, vt ex ipſis patet.

VNDECIMAE PARTIS
Caput primum.

NVMERO VNDECIMO, ibi,& 11.& alij citati per Mand. ad Lap.ibi lit. P.& Q.

Numer. 22. Marc. Ant. Ge-nuenſ.in praxi cap.120. vbi latè inde hac clauſula.

Num.23.& Genuenſ.ſuprà declar.6. verſ. item ſublimita.

Numer. 25. Genuenſ. ſuprà declar. 2. & conducit deciſ.36.lib.2.& 10. libr. 2. part.3. diuerſor.& fuit reſolutum in Virdunen.ca-nonica-

nonicatus 6. Mart. 1595. ſupra adducta 5. par. cap. 3. num. 43.

Num 32. & nouiſsimè tradit Genuenſ. d. cap. 120. ampliat 6. allegans etiam deciſionẽ Virdunen. canonicatus 15. Mart. & 13. Maij 1596. coram D. Pamphilio infra adducta cap. 3. numer. 332. vbi de priuatione ob homicidium.

Num. 33. Genuenſ. ſuprà ampliat. 3. allegans etiam dictam deciſionem Virdunen. canonicatus.

Num. 40 & 28. Iun. & 10. Decembr. eiuſdem anni coram eodem, vt in deciſ. 752. nouiſ. Farin.

Num. 46. ibi, Peña, & in cauſa Meten. Monaſterij 17. Mart. 1600. coram D. Lita, vbi fuit reſolutum, *Barbaram non obſtantibus illis verbis in diſpoſitiua ſuæ gratiæ appoſitis, ſiue vt præmittitur, ſeu alio quouis modo vacet, & illis, de quibus in narratiua, aliàs certo modo Abbatiſſæ regimine deſtitutum exiſtat, non poſſe aliam vacationem capere niſi iuſtificata ſaltim de facto vacatione illa per eam diſpoſitiuè narrata, & expreſſa, & quod deciſiones in cõtrariũ allegatæ procedunt, quando duo modi fuerint alternatiuè expreſsi, vt in Bononien. canonicatus 19. Febr. 1590. corã D. Pamphilio, tunc enim ſufficit alterum verificari, &c.* Idẽ in Tiraſonen. canonicatus 24. Maij 1612. coram Pamphilio, & in Pampilonen. de Ianzi 28. Iun. 1612. coram D. Seraphino, & in Romana clericatus S. Petri 27. Nouemb. 1602. nouiſ. Farin. 616. & 21. Maij 1603. coram Pamphilio, & nouiſſimè tradit Genuenſ. alias etiam deciſiones allegans d. cap. 120. declar. 1. & 7.

Num. 51. Quamuis eam ſequatur Genuen. d. cap. 120. ampliat. 1.

Num. 55. ibi, *In nouis*, Genuen. d. cap. 120. ſub declar. 6.

Num. 58. *Ordinario*, aut alio reſeruato. In fin. & vide ſupra 5. par. c. 1. nu. 656.

Num. 70. & fuit confirmatum in illa Meten. monaſterij ſupra relata num. 46. & idem fuit tentum in Placentina capellaniæ 23. Maij 1598. coram D. Peña, & in Tiraſonen. canonicatus 24. Maij 1602. coram Pamphilio, & nouiſsimè tradit Genuenſ. d. cap. 120. ſub declar. 1.

Num. 75. ibi, *Num.* 14. & add. 3. deciſ. 10. de iure patr in antiquis.

In fine, Et quòd prædicta clauſula operetur etiam in gratia ordinarij nomine, tradit Genuenſ. allegans aliquas deciſiones Rotæ modernas d. c. 120. ampliat. 5.

Numer. 82. & Virdunen. canonicatus 13. Maij 1596. infra adductam cap. 3. num. 332.

Caput tertium.

NVm. 3. Poſt. Flam. & Vgol. de offi. & poteſt. Epiſc. c. 50. §. 20. n. 4.

Num. 17. Quæ deciſio fuit alias allegata & cõfirmata in vna Vercellen. capellaniæ 7. Maij 1601. coram D. Millino, vt in deciſ. 545. nouiſ. Farin. num. 3. & in vna Bononien. iuriſpat. de Marſilijs 19. Febr. 1608. coram D. Sacrato fuit reſolutum, &c. R. reſign. ben. iuriſpatr.

Num. 19. ibi, *Couarr.* infrà & Vgolin. ibi verb. *Beneficia*, & nouiſsimè Vgol. de offic. Epiſcop. c. 50. §. 19. num. 4.

Numer. 30. fin. ibi, Proſp. de Auguſt. & Vgolin.

Num. 31. & Thom. Sanch. in præc. Decal. lib. 2. cap. 28. num. 34. dicens, quòd quoties culpa permutantis non tenuit permutatio, nec ſortita eſt ſuum effectum, valet permutatio in ipſius præiudicium, ita vt nequeat ad beneficium proprium regredi.

Num. 63. poſt Tuſch. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 35. num 39. Farin. par. 4. quæſt. 119. à num. 70. Rota etiam in vna Conchen. Archipresbyteratus de Buendia 23. Mart. 1607. & 10. Nouembr. 1908. coram D. Peña, vbi quòd propter homicidium, &c. R. homicidium.

Num. 64. Sanch. & in præcepta Decalogi lib. 2. cap. 26. numer. vlt. & Farin. numer. 72. & 75.

Numer. 65. Ses. in 2. editione, Roman. in annot. d. c. 1. quod iam eſt 65. circa d. num. 9. infra relata num. 193. videtur mutaſſe ſententiam.

Num. 68. & Farin. num. 90.

Num. 72. ibi, & & Molina ſupra, & Farin. d. quæſt. 119. à nu. 86. & Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. cap. 4. num. 96. & Thom. Sanch. in præcept. Decal. d. lib. 2. cap. 26. num. vlt.

Num. 84. fin. ibi, *De Auguſtino*, Leo, & Far. num. 88. & 89.

In fine, ſed Genuen. in annot. circa d. locum infra relata num. 193. videtur mutaſſe ſententiam.

Num. 89. ibi num. 11. & nouiſsimè Farin. à num. 78.

Num. 90. & Farin. ſupra num. 81.

Num. 92. ibi, & 12. Scaccia de appel. quæſt. 3. à num. 82.

Eodem num. 92. in fine, & in cauſa Pampilonen. beneficiorum 4. Iul. 1607. coram D. Cauallerio, vbi fuit reſolutum, collationem factam per priuationem, antequàm ſententia priuationis tranſeat in iudicatum, ſeu

intra

intra tempus datum ad appellandum, eſſe nullam, & licèt non appelletur, poſteà non conualidari, ex Mohed.d.deciſ. 11.de præb. Et quòd appellatio à ſententia priuationis, vel pendente termino ad apepllandum, non poſsit dici priuatus, & poſſeſsio virtute illius capta ſit attentata, & non impedit manutentionem condemnati, qui non habuit ſe pro ſpoliato, fuit reſolutum in Brixien. canonicatus 22. Iun. 1609. coram domino Mançanedo.

Num.93. Farin.d.quæſt.119. à numer.82. Piaſec.d.2. par. cap.4. num. 99. & Genuen. in praxi dict cap.65. in 2. editione num. 18. in annot. circa num.9. dicens in Rota Romana haberi pro indubitato, quòd beneficia poſſunt reſignari appellatione pendente à condemnato ad priuationem beneficij, & poſſunt reſignari ad fauorem, etiamſi habeatur notitia collationis factæ per Papam in caſu priuationis. Quare in vna canonicatus Legionen. 15.Febr. 1593.coram illuſtriſſimo Arigonio fuit dictum, reſignationem canonicatus factam poſt appellationem à cõdemnato ex diuerſis criminibus in pœnam perpetui carceris, & depoſitionis, & priuationis canonicatus, & omnium beneficiorum, & admiſſam appellatione pendente fuiſſe validam, & impetrantem à ſede Apoſtolica eſſe excludendum, Anton. de Butr. in conſ.43.num. 3.Creſcent.deciſ.6.num.3. de ren Nec poteſt dici, huiuſmodi reſignationes eſſe in fraudem collationis factæ tanquam de canonicatu vacante per priuationem, & meritò non eſſe admittendas, ad tradita per Butr. d. conſ. 43. quia Butrius loquitur in reſignatione facta in manibus ordinarij, etiam poſt habitam notitiam de collatione facta à Papa; ſecus vbi tractatur de reſignatione facienda in manibus eiuſdem Pontificis, & pendente iudicio nullitatis & iniuſtitiæ, non poteſt dici vacare canonicatum per priuationem, Ant.Aug.deciſ.3.lib.1.Put. deciſ.30.lib.1. ita Genuenſ.

Num. 97.ibi, Gut.36.Farin.85. & Piaſec.

Num.102. Accedunt Suar. deleg. lib. 5. c.10.num.7. & Thom.Sanch. in præc.Decal. lib.2.c.22. num.17. dicentes, quòd quando continet pœnam ferendam, requiritur ſententia condemnans ad illam, ſecus quando imponitur ipſo iure, vel facto, & allegat l. præſes, C.de ſent. & interloquut.

Num. 105. Fauet Simanc.tit.9 num.164. & ſeq. dicens, quòd ſententia declaratoria criminis vim condemnationis habet, & nihil diſtat ab ea, quæ reum nominatim condemnet ad ſubeũdas omnes pœnas iure ſtatutas, ex d. l.1. Vnde non obeſt d. l.præſes.

Num.120. ibi de Aug & Farin.num. 76. & 77. & 84.

Num.122.ibi, Gut. 40. Farin.91.Domin. conſ. 105. col.fin. Bernard Diaz d.c. 94. nu. 2.ad fin. vbi Salced.lit. C.

Num. 123. Flamin. Pariſ. num.52. dicens communem, & Farin num.60. cum alijs, ex eo quòd non valet talis diſpenſatio in præiudicium impetrantis, cùm iam eſt quæſitũ ius ad beneficium; quorum ſententia procedet, vbi non ſimpliciter fuit impetratum beneficium in caſu ſeu euentu permutationis. Sed quando mandatur priuari, & beneficiũ conferri impetranti, vt per Abb. in cap. at ſi clerici §. de adult.de iud. numer. 18. cum Ioan.de Lign.& facit cap. quamuis de reſcr. in 6.

Num.124. ibi num. 23. Nec obſtat quod cum Açore 1. tom. lib.8.q.3. nouiſsimè ait Sanch. lib.2.in præc. Decal. cap.26. num. 9. quod donec crimen hæretici, vel alterius priuati ipſo iure declaretur, valet eius reſignatio.& acquirit ius ille, in quem beneficium reſignatur, ſiue ſimpliciter, ſiue via permutationis, &c. eſt enim contra prædictam doctrinam, & præterea conuincitur ex dictis infrà cap.vlt.à num.18.

Num. 152.ibi par.2. & deciſ. 666. nouiſ. Farin ad fin. Vgol.& cap.3.§.4. num. 5. & de offic. Epiſc.c.50.§.18. num 1. & 5.& 19.nu. 3. ſum. Bullar. Quar. verb. beneficiorum reſignationes, & add.ibi Açor, & 3. part. lib. 12. c.8.quæſt.3. & 4. Poſt Suar.& fr. Raph. de la Torre de relig.2.tom. quæſt.100.art.5. diſp.11. & Gratian diſcept. forenſ. cap. 155. numer.5.

Num.157.ibi, *Vt vniretur*, & nouiſsimè ſequitur Gratian. diſcept. forenſ.cap. 155. à numer. 5. dicens, quòd dicta conſtitutio Pij 5. non habet locum in reſignatione beneficij facta ad effectum illud vniendi fabricæ Eccleſiæ, quia bulla loquitur de beneficijs reſignatis ad effectum transferendi illorum titulos in alienam perſonam per viam prouiſionis faciendæ per ipſum ordinarium; & ſic de illis beneficijs reſignatis, quibus dantur ſucceſſores, vt patet ex lectura eiuſdem conſtitutionis. Sed quando vnitur beneficium, non ſolum transfertur titulus, ſed penitus extinguitur, ita vt procedat nomen beneficij: vnde cùm deficiat perſona ceſsionarij, non intrat conſtitutio, prout in ſpecie fuit deciſum per Rotam in dicta Segouien.& coram Cardinali Lancelloto ad cauſam 28. Iun. 1581. cùm præſertim dicta conſtitutio concedat ordinarijs, vt admittant permutationes permiſſas

miſſas à ſacris ſanctionibus, & Apoſtolicis conſtitutionibus. Id etiam extéditur ad iſtas vniones beneficiorum, quæ admittuntur pro fabrica Eccleſiæ, Imola in cap. cùm acceſſiſſent numer. 14. de conſtit. ita vt etiam Epiſcopus cogatur vnire cauſa ſubſiſtente, Mand.reg. 12. quæſt.6.num.3. & 4.&c. Hæc Gratianus. Sed certè cùm talis reſignatio nō fiat liberè & ſimpliciter, ſed in fauorem illius, cui vnitur, & cum pacto ſeu modo vt illi vniatur, videtur eſſe ſimoniaca, & comprehendi in dicta conſtitutione, nam & fabrica cui vnitur beneficium, eſt ſucceſſor ſuo modo, ſeu largè, vt infra num.212.

Num.165. Vgol.& de offic.Epiſc.cap.50. §.18.num.5.& addit.ſum.Bull. Quar.d.verb. beneficiorum reſignationes circa finē, Açor, & 3. par.lib.12.cap. 8.q.. in fine. Et Torre d. quæſt.100.art.5. diſp. 11.

Numer.165. Açor,& 3. part.lib. 12. cap. 10.quæſt. 2.

Fine,& nouiſsimè fr.Raph.de la Torre d. quæſt.100.art.6. diſp.4.

Num.169. & nouiſsimè in vna Lucana cō fidentiæ 27. Febr. 1606. coram D. Ludouiſio fuit reſolutum, non conſtare de confidentia, in qua, & quando ciuiliter agatur, requiritur plena & concludens probatio, vt in pluribus cauſis fuit reſolutum; & licèt teſtes dicant, Coſmum dixiſſe ſe impetraſſe canonicatum, vt rem gratam faceret decano, & alijs; hoc tamen nullo iure eſt prohibitum, & confidentia non conſiſtit in hoc, vt gratificetur tertius in impetratione, ſed vt gratificetur in dimiſsione & diſpoſitione beneficij impetrati, & ex ſequutis abſque præcedente pactione & tractatu ante impetrationem, non probatur confidentia, nec ſimonia, &c.

Num. 174. cui videtur accedere Açor d. 3. par. lib.12.c. 10.q.2.dicens, quòd in dicta conſtitutione per illa verba, ſola dimittentis intentione, comprehenditur non ſolùm cōfidentia in pactum expreſſum deducta, ſed etiam ea; in qua pactum tacite continetur, & ea quæ in iudicio aliquà poſsit coniectura probari.

Num.177. ibi.d.num.5. Et Torre d.art. 6. diſp.4.ſub 1.dubio.

Num.185. & fr.Raph.de la Torre eodem tract. tom.quæſt.100 art.6, diſp.2.3.& 4.

Num.186. ibi, *Dic. quæſt*, 3.& Açor 3.par. libr 5.cap.17. quæſt.2. ibi 30. Flam. Par. de confid. quæſt.36. à num.10. Sandou.de offic. Eccleſ. 6. par.c.17.

In fine,& Torre d. diſp.2.

Numer.189. Poſt Açor, & fr.Raph.de la Torre d. quæſt. 100. art.6. diſp 4.verſ.Sed vt diſcernas.

Ad finem, Poſt Suarez, & ſentit Torre d. art.6. diſp.8. in princ.

Numer. 194. ſequitur etiam nouiſsimè fr. Raph. de la Torre d.quæſt.100.art.6.diſput. 4. verſ. ſed exceptis.

Num.195. & fr.Raph. de la Torre d. art. 6. diſp. 4.

Num 208. & Vgol. de offic. Epiſcop.cap. 50 §.18.num.fin.

Num.212. vt ſupra num. 157.

Num.213 idem etiam nouiſsimè tenet Leo in theſ.fori Eccleſiaſtici,cap.17. à num.40.

Num. 268. ibi, *Salernitani*, & eam refert (licèt locus ſit diminutus & mēdoſus) Vgol. de offic.Epiſc. c.50.§.18.nu.5.

Num.272. ibi, *De leg.*& Suar.de leg.lib.4. c.16.nu.8. & lib.5. c 33.num.9.

In fin. Et Salas de legib. diſp.13. ſect.1. n. 6 & ſect.4. qui tamen inferiùs diſp. 16. ſect. 11. num. 48. tenet non ſuſpendere.

Num.275. & Leonem in theſ. for. Eccleſ. c.19. à num. 48.

Num. 277. Flam. Pariſ. de reſign. lib.1. q. 12. à num. 16. & lib.8. quæſt. 8. & ipſa conſtitutio ſupponit præſtitum conſenſum.

Num.278. Ad quam ſe remittit deciſ. Mutinen. can. 10. Nou.1612. coram Lita, quæ eſt 614. nouiſ. Farin.

Num.283. *Sabinen.* vt in deciſ.662. nouiſs. Farin. quæ tamen loquitur de conſtitutione Pij V.

Num.300. & in vna Bracaren. parochialis de Moreira 11. Ian. 1602. coram D. Iuſto fuit reſolutum, gratiam, ſi neutri, Petri eſſe iuſtificatam quoad non ius Amari, quoniam ex reuolutione actorum de eo non conſtat, &c. neque obſtare reſignationem in fauorē Amari, ex qua prætendit oriri ius ipſius, quia oportet oſtendere eam validam, quæ non eſt talis, niſi oſtendatur publicata, &c.

Num.310. vt in deciſ.752. nouiſ. Farin.

Num.311. ibi, *Pamphil*. Et in vna Leodien. beneficij 17. Ian. 1601. coram D. Ludouiſio, vbi fuit dictum, quòd narratiua, quòd aduerſarius retinebat duo beneficia incompatibilia abſque diſpenſatione videtur iuſtificanda, tanquam pars gratiæ, & quòd contineat negatiuam, vt fuit dictum in Salamantina penſionis 25. Iun. 1582. coram Bubalo de impetrante ob non publicationem, tantò magis, quia non ſumus in negatiua improbabili, cùm probari poſsit per diligentiam regiſtri, vbi omnes gratiæ regiſtrantur. Corn. conſ.191. lib.1. Mohed. d.cap.9. de cauſ. poſſeſ. Caputaq. 45. & 193. part.3. & in terminis eſt

eſt conſ. Pariſ. 138. nu. 1. & 7. lib. 4. Quamuis in hoc Domini non fuerunt concordes, & fuit allegatus Rebuf. in forma diſpenſationis ratione ætatis num. 14. qui tenet contra Pariſ. fuit allegata etiam deciſ. Auximana Molendini 13. Iun. 1572. de agente ex titulo prohibente alienationem in forenſem ſine licentia, quòd non tenetur probare licentiam non interueniſſe, ſed ſufficit probare alienationem in forenſem, &c. Sed cum Pariſio contra Rebuf. tenuit Rota in Burgenſ. canonic 6. Martij 1606. coram eodem D. Ludouiſio, & in Bononien. prioratus 9. Iun. eiuſdem anni coram D. Mançanedo. & illa Burgen. fuit confirmata coram D. Ortembergo 3. Iul. 1608. & 9. Feb. 1609. quia narratiua gratiæ ſiue affirmatiua ſiue negatiua. eſt iuſtificanda, Gabr. concluſ. 6. de probat. &c.

Num. 313. quia licèt regul. de trien. non profit reſignatario, qui non publicauit, quia nullus ei remanet titulus, nec etiam coloratus, ſed titulus redit ad non titulũ, & ipſe manet inhabilis, & incapax ad illud beneficium, vt dicitur in d. conſtitutione, §. quòd ſi quicquam, Pariſ. quæſt. 6. nu. 72. & quæſt. 7. num. 19. allegans dict. §. verſ. nec qui, ſolũ loquitur de reſignantibus remanentibus in poſſeſſione, tamen *Ex triennali*, &c. in fine, & eſt deciſ. 671. nouiſ. Farin.

Num. 314. ibi, Rob. vt in deciſ. 663. nouiſ. Farin.

Num. 318. ibi num. 269. & in illa Leodien. ſuprà relata num. 311. & in vna Compoſtellana canon. 5. Iul. 1599. coram D. Lancelloto, vbi fuit reſolutum, quòd vt factus ſit locus decreto vacationis poſito in coadiutoria ea non. ob non dimiſſionem parochialis in manibus Papæ, poſtquàm cœperit exercere officium coadiutoris, vel per eum ſteterint, duo erant probanda Primum, quòd cœperit exercere coadiutoriam, de quo aderat plena probatio ex vno teſte de viſu, & alijs de fama, Bart. in l. admonendi de iureiur. num. 48. & ibi Iaſ. num. 257. &c. Secundum, quòd non demiſerit, quod etiam eſt ſufficiẽter probatum ex diligẽtijs factis in regiſtris, tam ſecretis, quàm publicis, & Cameræ, in quibus locis adnotantur huiuſmodi dimiſſiones, cùm iſtæ perquiſitiones ſint factę partecitata, ſuffiſciũt pro probatione negatiuæ, Caſſad. deciſ. 8. ſuper reg. Achi. 387. Caputaq. 319. lib. 1. in manuſcriptis, & ſæpè tenuit Rot. & in vna nullius cantoris 13. Ianuarij 1603. coram D. Lita, quòd negatiua diſpẽſationis probatur ex diligentijs factis in regiſtris expeditionum Cameræ, & Cãcellariæ Caſſan. deciſ. 5. num. 4. ſuper reg. Caputaq. 192. num. 3. par. 3. qui modus probandi negatiuam fuit pluries approbatus per Rotam ſignanter in vna Senogalien. Scilicæ 24. Maij 1577 coram Cota, &c.

Num. 335. & quod continet illa deciſ. Feltren. eſt, quòd conſtitutio Gregor. &c. R. conſtitutio, de publican. vt in deciſ. 599. nouiſ. Farin.

Sed rationes iſtius deciſionis mihi non placent; nam prima, quòd tale beneficium nõ vacat per reſignationem, ſed per aſſequutionem, eſt reuera contra ſtylum cancellariæ & datariæ, vbi prouiſiones de huiuſmodi beneficijs dantur tanquam de vacantibus per dimiſſionem, & reſignationem. Nec refert, quòd apponatur etiam clauſula, ſeu alio quouis modo, &c. nam in omnibus prouiſionibus illa apponitur, vt videmus; vt ſi fortè beneficium vacat alio modo non expreſſo, ille veniat, vt dictum eſt ſuprà cap. 1. huius partis, & ſtante illo decreto de dimittendo in manibus papæ non vacat ſtatim primum per aſſecutionem ſecundi; quia per illud tacitè diſpenſatur, vt interim retineri poſſit, vt dicitur infrà cap 5. numer. 56. & ſeq. Nec etiam eſt bona ſecunda ratio, quia iſta dimiſſio etiamſi eſſet reſignatio, non eſſet vera & propria reſignatio, cùm non ſit libera & ſpõtanea, ſed coacta: nam cùm iſta reſignatio habuerit principium voluntarium, & quo is ſua voluntate acceptauit penſionem ſecundi cum illo decreto, neceſſitas illa non habetur in conſideratione, iuxta aliàs dictum 2. part. cap. vlt. num. 41. & ibi allegatos: vltra quòd de eſſentia reſignationis non eſt, quòd ſit libera & ſpontanea; nam reſignatio coacta, ſeu metu facta, non eſt nulla ipſo iure, ſed mero iure valet, donec reſcindatur, ſecundũ communem, vt per Nauar. in cap. accepta de reſtit. ſpol. 5. op. & Flam. Par. de reſig. lib. 13. q. 2. & voluntas coacta voluntas eſt, cap. maiores, §. item quæritur, de bapt. cum alijs.

Caput quartum.

NVmer. 1. & fr. Raphael de la Torre de relig. tom. 2. quæſt. 180. art. 5. diſput. 7. 8. 9. & 10.

Num. 6. & Thom. Sanch. lib. 2. c. 26. nu. 9.

Num. 10. ibi, *Quem nouiſsimè*, & conſequenter, licèt Gonçalez ibi à num. 55. dubitet de hoc, beneficium manet vacans ex illa reſignatione, ſiue fuerit facta coram Papa, ſiue coram ordinario, & non per obitum. Et ratio dubitandi Gonçalez tollitur infrà nu. 88.

Num.

Num. 17. Poſt Açor Torre diſp. 7.

Num. 18. & Torre diſput. 9. Açor 2. part. lib. 8. c. 12. quæſt. 8. & Vgolin. de offic. Epiſc. c. 50. §. 10. num. 4.

Num. 20. Quicquid dicat Torre diſp. 11. 3. dicto.

Num. 42. & ita iuxta hanc decisionem procedet reſolutio eiuſdem Rotæ in cauſa Monaſterien capellaniæ 10. Mart. 1604. coram D. Ludouiſio qui allegat d. Eugub. S. Steph. 17. Mart. 1597. nempe quòd vnio, &c. R. vnio 2.

Numer. 45. & eſt declaratio S. Congreg. Concil. ſuprà adducta 9 par. c. 2.

Num. 56. poſt Açor, & 3. par. lib. 12. cap. 12. quæſt. 2. poſt Suar. & Torre diſp. 8.

Num 57. poſt Suar. Torre ſuprà diſp. 7.

Num. 59. in fin. ibi, *Ex cap. 4.* & Torre d. quæſt. 100. art. 6. diſp. 7. verſ. ſed dubitat.

Num. 60. Torre dict. quæſt. 100. artic. 5. diſp. 8.

Num. 63. Vgol. & clariùs de offic. Epiſc. cap. 50. §. 19. num. 1. vbi carpit Pariſium.

Caput quintum.

NVm. 45. & eſt declaratio Sac. Congreg. Concil. quæ ſic ait, *Congregatio cenſuit*, 42.

Num. 53. Et dicto decreto ſatisfit per æquipollens, vt fuit reſolutum in vna Compoſtel-lana canon. 10. Maij 1600. coram D. Lancelloto, vbi quòd ſaltim per æquipollens fuit adimpletum, ita vt veniat excuſandus dimittens, & abſoluendus ab impetratione vltimi beneficij per alium facta, Gonçalez gloſ. 15. num. 119. in qua etiam coram eodem 29. Ian. 1601. fuit reſolutum, quòd quamuis tempus ad dimittendum ex decreto currat à die, in qua per prouiſum ſtetit, quominus poſſeſſionem adipiſceretur, & in ſolo lapſu temporis ſit fundata intentio aduerſarij, ex conſ. Calderini 5. de præbend. tamen ſtantibus impedimentis non currit, ad cap. commiſſa, & ibi gloſ. verb. iuſto impedimento, de elect. in 6. qualia ſunt ante expeditionem literarũ prouiſio pecuniæ in notabili ſumma, & poſt expeditionem difficultas & dilatio, vt literæ perueniant ad manus, &c. Quod in eadem 20. Iun. 1601. coram D. Corduba fuit confirmatum; & quòd ſatisfit decreto per dimiſſionem in manibus notarij in partibus factã cum mentione decreti tranſmiſſam ad curiam, vt Papæ præſentaretur, cuius inſtrumentum fuit productum in dataria, licèt dataria noluerit approbare ratione ſtyli; quia forma data per decretum eſt ad effectum, quæ potuit adimpleri per æquipollens. Caſſad. deciſ. 2. num. 2. de iudicijs, Ægid. 754. Put. 100. num. 6. lib. 2.

Numer. 65. & in Gerunden. beneficij 27. Martij 1596. coram D. Iuſto, vbi fuit dictum, quòd incompatibile non impedit aſſecutionem ſecundi; ſed retentionẽ, cap. non poteſt, §. vltim. de præbend. in 6. & ſi eſt incompatibilitas primi gradus, vocat primum per aſſecutionem ſecundi cap. de multa de præbend. ſi verò eſt incompatibilitas ſecundi gradus, datur electio dimittendi, cap. referente, eod. tit. & ibi Doctores, &c.

Num. 80. & Piaſec in praxi Epiſc. part. 2. c. 5. num. 26. verſ. ſecundò.

Num. 86. ibi, *Alterius beneficij*, vt infra num. 261. & facit 2. & 3. declar. infrà ad nu. 93. ibi, *In ad lit.* Et Farin nouiſs. deciſ. 608. In fine, Gratian diſcept. forenſ. cap. 133. n 28. & etiam Genuenſ in 2 cap. & Rom. d c. 64. quod ibi eſt 65. in annot. n. 6.

Num 89. Idem in vna Leodicen. 26. Febr. 1597. corã D. Gipſio, vbi ſic dicitur, & quòd per aſſecutionem ſecundi, &c. vt in dec 607. nouiſſim. Farin.

Num. 90. ibi, *Can. de iur.* 12. Ian. 1598. coram Seraphino vt in deciſ. 659. nouiſſ. Farin.

Num. 91. ibi, part. 1 & per Genuen d. cap. 65. num. 16.

Num 98. & alia quæ ſic ait 7. & ex alia Hiſpan. 49.

Num. 106. Ante, & in cauſ. Tiraſonen. can. 8. Nouembr. 1596. coram D. Orano fuit reſolutum, decretum, &c. R. decr. dedi ibi, vna die iſta.

Ibi, nil releuans probabatur, idem etiam nouiſſimè fuit reſolutũ in cauſa Cordubenſi capellaniæ 27. Ian. 1606. coram D. Pamphilio, ibi, quòd vt fuit, &c. R. decr. de dim.

Num. 109. ibi, *Et non pacificum*, Rot. in d. Barchin. Archid. 21. Decembr. 1560. coram D. Groperio, vbi fuit deciſum, quòd ſi quis efficitur triplex, procul dubio prouiſio non valet. non obſtante qualibet lite & cauſa, argum. l. diximus in princip. ff. de excuſ. tut. Quod etiam fuit deciſum in Oxomen. capellaniæ de anno 1582. coram Robuſterio.

Num 113. Rot. etiam in Calagurrit. dimidij beneficij de Ocon. 17. Mart. 1603. coram D. Ortembergo, in qua fuit reſolutum, quòd dimidia portio &c. R. vac. incomp.

Num. 116. Falſum tamen videtur. quod in Calagurr. ſuprà relata num. 113. dicit Rot. cum Paulo conſ. 255. in fin. par. 2. quòd vbi agitur de iure impetrantis primum beneficiũ, tanquam vacans per aſſecutionẽ ſecundi, ſatis

ſatis eſt quòd alius aſſecutus ſit ſecundum incompatibile litigioſum, deinde pendet ex futuro litis euentu, an benè impetrauerit, &c. nam quandiu ſecundum eſt litigioſum, primum non vacat, quicquid poſteà eueniat in lite, ex ſupradictis & allegatis; & ſic impetrans illud tanquam vacans per aſſecutionē ſecundi ante finitam eius litem, non benè impetrauit, impetrauit enim beneficium tanquam vacans.

Num 136. poſt Dec. refert & ſequitur Genuenſ. d. cap. 65. num. 17.

In fine. quòd tamen ſolùm videtur procedere in beneficio de vento, quod nondum habet fructus, eos tamen expectat, & habiturum eſt ex vacatione alterius, ſeu aliàs, vt in iſtis canonicatibus Placentinis: nam illud quidem eſt nudus titulus, & honorarium tātùm; vt dignitas, ſeu perſonatus ſine fructibus incompatibilitatem inducit ſaltim ſub eodem tecto, vt in ſeq declar. Sac. Congreg. Concil. 24. & facit quod de pœnitentiario infra dicitur num. 251.

Numer. 138. Quod refert Leo cap. 32. numer. 6.

Numer. 140. Quæ deciſio eſt in nouiſsim. Farin. 660.

Num. 150. Flam. lib 8. quæſt. 8. num. 154. Grat. in addit. deciſ. 186. à num. 1. poſt Man. Salas de leg. diſp. 13 ſect. 1. Suarez eodem tract. lib. 3. cap. 19. à num. 1. & libr. 4. cap. 16. à num. 9.

Num. 152. ibi num. 43. Flamin. Pariſ. ſuprà d. num. 154.

Eodem num. 152. Quicquid dicat Grat. ſuprà num. 5. cum Caputaquen. deciſ. 204. part. 3. & Doctores poſt eos allegatos in c. cùm de ben. de præbend. in 6. loquūtur in conſuetudine, vt ſuprà 5 part. cap. 4. num. 179.

Numer. 153. Salas dict. diſp. 13. ſect. 5.

Num. 155. in fin. Alexan. Monet. de diſtrib. par. 1. q. 12. num. 5. & Salas d. diſp. 13. ſect. 2. 5. & 6.

Num. 156. ibi, *Num.* 5. & leg. d. lib. 4. cap. 16. num. 12.

Num. 161. & ita videtur docere Suar. de leg. lib. 7. c. 7. nu. 7. 8. & 9.

Numer. 162. Et Ceuallos quæſt. 897. num. 474.

Num. 173. Text. autem in d cap. ord. §. in conferendis, non procedit in obtinente in eadem Eccleſia dignitatem & canonicatum, ſeu portionem ex conſuetudine, ex qua ſine diſpenſatione poſſunt ſimul obtineri, iuxta infrà dicta à num. 230. nam tali benè poterit conferri alia dignitas, aut canonicatus, abſq; eo quòd priùs dimittat dicta obtenta, cùm ſtante dicta conſuetudine non ſint incompatibilia, quamuis contrarium videatur velle Rota in Burgen. canonicatus 21. Iun. 1576. coram D. Seraphino ſuprà adducta 5. part. c. 4. num. 173. per aſſecutionem tamen vltimæ dignitatis, aut prębendæ, prima vacabit, arg. Clem. fin. de præbend.

Num 184. & Gratian. deciſ. 155. à num 17. & diſcept. forenſ c. 132. à num. 18. quamuis dicat, quòd in exiguis ſaluari poteſt dicta conſuetudo.

Num 185. Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. par. 3. cap. 2. pag. 453.

Numer. 206 Poſt Aço .. Genuenſ. in praxi cap. 85. in annot. num. 20. & 21. & cap. 116. ad fin.

Numer. 207 ibi. *De conſuetudine*, ſtatuto, ibi, *Et alij ſuprà*, Domin. in c. fin de præbend. in 6 nu. 5 circa fi. & ibi Fran. num. 6.

Num. 209. ibi, *In qua ſunt* Rot etiam in cauſa Caluaten. com. iudic. 24. April 1560. coram D. Ortembergo, ibi tamen fuit reſolutum, &c. R. co. iudices ibi, 1595. coram D. Orano, quæ eſt deciſ. 618. in nouiſ.

Num. 210. ibi, circa d cap. 6. & principaliter 22. Ian. 1593 his verbis, *Congregatio Concilij cenſuit, ex eo quòd portionarij & dimidij habent vocem in capitulo, illos eſſe capitulares, ſed tunc inter capitulares cenſendum, cùm ex Apoſtolico priuilegio, vel ex conſuetudine, aut Eccleſiæ ſtatuto inter capitulares connumerentur, imò ſi ipſi talibus facultatibus non potiantur, Epiſcopus poterit contra illos, non cum aliunde ſolum procedere.* Et nouiſsimè tradit Genuen. ſuprà cum Domin. & Franc. in c fin. de pręb. in 6. & Felin. in cap. cum olim de re iudic.

Num. 211. Quicquid cum alijs contra teneat Alexand. Monet. de diſtribut. part. 2. q. 4. qui tamen noſtram ſententiam fatetur cōmuniorem.

Num. 200. ibi, Clem. VIII & Pauli V.

Num. 221. Et nouiſsimè Genuen. in praxi cap. 65. in annot. n 12. & 13.

Num. 224. & has duas deciſiones refert & ſequitur Genuenſ. d. c. 65. n. 12. & 13

Num. 225. & Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. à n. 20 & Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. c. 5. num. 26.

Num. 232. ibi, Pamph. &c. In qua quidem Iuuenacen. fuit reſolutum, habita etiam ſententia d. abbreu. de Parcomaiori, quòd ſi habens beneficia deformia ſub eodem tecto, impetrat aliud, debet in narratiua dicere, quòd duo beneficia ſub eodem tecto obtinet ex diſpenſatione Apoſtolica, vel ex conſuetudine, & narratur cōfirmatio hoc pacto,

vide-

videlicet, quæ inſimul obtineri conſueuerũt abſq; diſpenſatione Apoſtolica; & talis narratiua eſt neceſſaria, quòd ſi in ſupplicatione nihil fuiſſet expreſſum, ſupplendum eſſet ex officio alterum illorum ad iuſtificationẽ partis & aliter literæ non expedirentur; & dictâ narratiua eſt iuſtificanda. Et fuit concluſum, narrantem in ſua gratia ſe obtinere canonicatum cum capellania ſub eodem tecto ex diſpenſatione Apoſtolica, teneri iuſtificare diſpenſationem Apoſtolicam, non obſtante quod dicta beneficia obtineri poſſint abſq; diſpẽſatione Apoſtolica, ſed ex diſpẽſatione ordinarij, vel conſuetudine, propter ſtylum Cancellariæ; & ex vulgari regula; quòd omnia narrata tanquam pars gratiæ ſunt verificanda, Felin. in cap. conſtitutus in princip. de reſcriu. &c. vt per Genuen. ita referentem iſtam deciſionem Iuuenaeen. in praxi 2. edit. cap. 65. in annot. num. 14. & in Campanien. canonicat. 26. Octobr. 1598. coram Seraphino quæ eſt deciſ. 164. nouiſsim. Farinac. fuit dictum; vacare canonicatum per aſſecutionem canonicatus in eadem Eccleſia, id eſſe indubitatum; & extare deciſionem coram Gipſio in cauſa Leodien. canonicatus 26. Februarij 1567.

In fine, & nouiſsimè Genuenſ. dict. num. 15. & in Man. Paſtor. cap. 72. numer. 15. dicens non poſſe retineri beneficia difformia ſub eodem tecto, poſſe tamen ab ordinario obtineri, ſi ita habeat conſuetudo, quòd obtineantur in eadem Eccleſia, vel ſtatutum Eccleſiæ, aut diſpenſationes Epiſcopi, & Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. part. 3. cap. 2. pag. 453. dicens; quòd plura ſimplicia ſub eodem tecto difformia quis retinere poterit cum diſpenſatione Epiſcopi ex cauſa.

Num. 233 Et Alexand. Monet. de diſtrib. par. quæſt. 13. ex num. 2.

Num. 234. Et Monetam num. 21.

Numer. 235. Genuenſ. (qui tamen iam mutauit ſententiam, vt ſuprà numer. 232.) in fine. Tenet etiam iſtam ſententiam cum Gonçalez Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. à numer. 21. & Rota in Celanaten. canonicatus 19. Februarij 1590. coram Gipſio 119. nouiſsimè Farinac. vbi quòd de iure capellania & canonicatus in eadem Eccleſia non ſunt beneficia incompatibilia, ex Lapo, & alijs.

Numer. 238. ibi; *In vrbe*, & Gratian. deciſ. 155. num. 19. & diſcept. forenſ. cap. 133. numer. 18.

Num. 242. & ita quando in ſupplicatione & gratia beneficij impetrans narrat obtinere tria ſub eadem tecto, additur ex diſpenſatione Apoſtolica.

Num. 243. & ex declaratione ſupra adducta num. 136.

Num. 246. ibi quæſt. 483. & alia ſupra adducta num. 136.

Numer. 249. Et 27. Martij 1594. Congregat. Concilij cenſuit, obtinentem canonicatum, cui poſt Concilium munus ſit iniunctum pœnitentiarij; non poſſe in eadem Eccleſia vnà cum dicto canonicatu obtinere dignitatem in vim conſuetudinis Eccleſię permittentis canonicum poſſe retinere canonicatum cum dignitate, & tradit Salaçar de Mend. §. 3. c. fin. ponens iſtas declarationes.

Num. 250. Quamuis etiam contra Nauar. teneat Alexand. Moneta de optio. cap. 4. num. 12. & 13. officium potius ipſum; & onus pœnitentiariæ habere ſe ſicut acceſſorium quoddam mortuum & extinctum reſpectu præbendæ; quàm contra. Sed quicquid ipſe dicat, pœnitentiarius principaliter habet officium; præbendam autem per annexionem; licèt non extinctiuam, vt patet ex decreto Concilij; cui non benè reſpondet Moneta dicto numer. 13. dicens illud ſolum intendere Concilium, præbendam aliquam cum tali munere connectere, ita vt ſi non vacaret vlla præbenda, ſtatim inſtitueretur officium, quod ſi iam vacaret, & præbenda, potuiſſet Epiſcopus iuxta mentem Concilij præbendæ vacanti officium ipſum vnire, & annectere: nam imò mens Concilij eſt, vt pœnitentiarius, & eius officium inſtituatur cum vnione præbendæ vacaturæ, ſeu vacantis, ſi tempore inſtitutionis vacaret: & ſic ex diſpenſatione Concilij officium ipſum eſt principalibus, & præbenda acceſſoria, & illi vnita.

Numer. 251. refert & ſequitur Salaçar vbi ſuprà, item id procedit, vt dixi numero 136.

Numer. 253. ſequitur Salaçar dict. §. 3 in fine. Quamuis in vna Lucana optionis domus 24. Ian. 1607. coram D. Mançanedo idem dicatur de canonico lecturæ quod de pœnitentiario, nempè quòd pœnitentiarius, & Theologus canonicus principaliter habet officium pœnitentiariæ, aut lectionis; præbendam autem habent per annexionem, & quòd ſic in illis præbendis non datur optio actiuè nec paſsiuè, &c.

Vnde obiter conuinci videtur eiuſdem Rotæ deciſio in cauſa Caurien. penſionis 15. Ianuarij 1607. coram domino Coccino, quæ ſic ait 173. contra quam deciſionem

veriùs exiſtimo, reſeruationem dictæ penſionis fuiſſe inualidam, tum quia licèt per annexionem officij pœnitentiarij præbenda dicti canonicatus non extinguatur; tamen officium ipſum eſt principalius, vt dixi ſuprà numer. 250. & dict. cap. 1. 5. part. num. 730. & ſic oportebat illud exprimere in gratia penſionis; iuxta dicta d. num. 730. Tum, quia quando ipſi canonicatui eſſet annexum onus pœnitentiariæ, vt dicitur in iſta deciſ. Caurien. & ſic conſiderarettur canonicatus cum iſto onere, ſicut canonicatus lecturæ, & Doctoralis, & Magiſtralis cum ſuo onere, non valeret reſeruatio penſionis ſuper eo reſeruata, non facta mentione de tali onere, quia eſt canonicatus qualificatus, & ſpeciali nota dignus, & ſicut non valeret impetratio & gratia talis canonicatus, ea qualitate tacita, vt dicitur in dicta deciſione, eadem ratione non debet valere reſeruatio penſionis, quemadmodum etiam in beneficio curato, ſicut non valet eius gratia & impetratio, non facta mentione de cura, cap. cùm in illis, de præbend. in 6. & Clement. 1. eodem titul. & ibi Doctores; ita etiam non valeret penſio ſuper eo reſeruata ſine expreſſione curæ.

Numer. 261. Quòd intellige, quando reſidentia eſt præciſa, & ſimpliciter requiſita ratione tituli, & ſub eius priuatione; ſecus quando non eſt præciſa, & ſimpliciter requiſita, ſed cauſatiuè, quia non reſidendo priuaretur fructibus, ſeu non lucraretur; quia tunc beneficium non eſt incompatibile, vt cum Imola, Abbate, & alijs in cap. fin de cler. non reſid. Capra reg 99. numer. 11. & Nauarr. conſil. 4. numer. 1. de cleric. non reſid. docet Gonçalez gloſſ. 5. à numer. 20. & Villar del patronado de Calatayud, 9. part. coſtumbre 9. numer. 1. & nouiſsimè Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. à numer. 25. circa quod vide dicta ſuprà 3. part. cap. 2. numer. 187. quamuis ex eo, quòd de licentia alicuius poſsit ſeruiri per ſubſtitutum, non deſinunt eſſe reſidentia præciſa, & beneficium incompatibile, cùm beneficium ex ſe, & abſolutè illam requirat, & obtinens ad eam cogi poſsit ceſſante licentia. Et ita cenſuit S. Congregat. Concilij in ſeq. declar. *Dubitatur, an capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Miſſas, & in choro inſeruiendi, ſint incompatibiles cum canonicatibus & parochialbus, cùm per earum conſtitutiones liceat eis inſeruire per ſubſtitutum cum licentia ordinarij & capituli, Congregatio Concilij cenſuit non eſſe compatibiles.* Intellige etiam, quando reſidentia eſt continua, & perpetua, ſecus ſi ad certum tempus: nam tunc beneficia non ſunt incompatibilia; quamuis & gratia ibi, quando ſcilicet in eodem tempore non occurrerit reſidentia, ſeu ſeruitium vtriuſque beneficij, vt ſuprà dixi num. 86. & eſt deciſ. Rot. in vna Bononien. prioratus 9. Iun. 1606. coram D. Mançanedo, vbi fuit reſolutum, quòd reſidentia non continua, ſed temporalis, & certis diebus dumtaxat non inducit incompatibilitatem cum alio reſidentiam requirente, ex quo poteſt vtriuſque onus adimplere, Imol. in cap. fin. numer. 4. de cle. non reſid. Capra reg. 99. num. 102. Hojed de incompat. benef. part. 1. cap. 17. num 31. Rot. deciſ. 483. num. 3. par. 1. diuerſ.

Numer. 268. Poſt Cer. Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 18. à num. 10. & cap. 23. num. 25. & 26. Vgol. de offic. Epiſc. cap. 14. §. 2. num. 1. & 2.

Numer. 280. & ità planè tenet Rota in vna Cæſaraauguſtana capellaniæ 16. Martij 1587. coram Cardinali Seraphino ſuprà adducta 7. par. cap. 15. nu. 5: & cum ea Genuen. in praxi c. 65. in annot. num. 15.

Num. 283. & docet Genuen. d. c. 65. in annot. num. 15.

Num. 307. ibi, *In vrbe*, Leo in theſ. for. Eccleſ. c. 18. num. 11. & c. 23. num. 7. & cap. 32. num. 25. Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 145. §. 2. num. 2.

Num. 308. & Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2. c. 5. num. 26.

Num. 310. ibi, *Approbauit* Leo, & Vgol. vbi ſuprà.

Num. 318. & aliàs S. Congreg. reſpondit, beneficia, ſeu legata pia, quæ non habent altare, ſeu capellam, non inducere incompatibilitatem, de qua in d. c. 17. ſeſſ. 24.

Numer. 330. Et Moſcon. de maieſt. milit. Eccleſ. libr. 1. part. 3. cap. 2. pag. 451. in fin. ait, quòd hodie de conſuetudine non datur diſpenſatio ad plura beneficia ſimplicia, ſed prælati inferiores videntur quòd conferre poſſunt, & de facto conferunt quibus placuerit, nulla habita ratione, an ſint pinguia, vel tenuia; quæ ſecundùm ea quæ habentur in dicto Concilio ſeſſ. 24. c. 17. non ſatis laudabilia ſunt.

Num. 333. dele verba, *Seu dummodò, &c.* parentheſis.

Numer. 335. Diſpenſatus tamen cum clauſula, *dummodo*, plura ſimul non ſint, non poteſt virtute talis diſpenſitionis obtinere plura quàm vnum; etiamſi non ſit ſufficiens ad ſuſtentationem; quia iſta clauſula magis

magis reſtringit diſpenſationem, ſolum diſpenſando ad vnum retinendum abſolute & ſimpliciter; & ita declarauit S. Congreg. Concilij 1. Iul. 1595. his verbis: *Congr g. tio Concilij cenſuit, qui diſpenſatus eſt ad beneficia, dummodò plura ſimul non ſint, non poſſe obtinere plura quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honorificè ſuſtentãdam non ſufficeret.* Et facit conſ. Nauar. 26. de præb. vbi ait, datarium ei reſpondiſſe, mentem Papæ & ſuam eſſe, vt virtute diſpenſationis cum dicta clauſula, dummodò, non ſint plura, nullus duo beneficia ſimul retinere poſsit. Sed quòd in hoc tantùm proſit, quòd abſque illa non poterat obtinere niſi vnum ſimplex ex diſpenſatione ordinarij; & primum quod ſibi conferretur, virtute huius poterit obtinere, & retinere aliud quodcũque maluerit, modò non retineat duo ſimul.

Numer. 332. Tolet. cap. 18. ſeu 22. dic. 3. in Leo theſaur. for. Eccleſ. cap. 23. numer. 43. Vgolin. de offic. Epiſc. c. 60 §. 1. Piaſec. in praxi Epiſcop part. 2. cap. 1. ſub. num. 4. pag. 104. Salas de leg. diſp. 20. ſect. 3. à num. 2. D. Sahagun in dict. §. de adulter. numer. 79.

Num. 344. ibi, *Concedatur*, cap. dilectus, de tempor. ordin. ibi, cùm illi huiuſmodi, diſpenſatio à canone minimè ſit permiſſa, & ibi gloſſ. verb. com. Pap. ibi. numer 3. & de leg. libr. 6. cap. 14. à numer. 4. Salas eodem tract. dict. diſp. 20. ſect. 3. à numer. 19. Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 57. §. 2. in princ.

Num. 349. num. 7. Et Salas, & aliquos Epiſcopos diſpenſaſſe audiui. In fin. & de menſe Auguſti 1610. diſpenſauit in ſimili impedimento primi & ſecundi gradus affinitatis ex copula illicita D. Lauræ, Ottadus Epiſcop. Abulen. de conſilio lectorum S. Thomæ, & aliorum Theologorum huius ciuitatis, quod & alij poſtea probarunt, vt Maria, quæ habuit copulam cum Petro, ex qua manſit grauida, nuberet nepoti ex ſorore dicti Petri, & copula & grauidatio attribueretur nepoti, & non ipſi Petro, de quo erat rumor in Populo & ſic conſuleretur honori puellæ & auunculi, ſcãdaliſque, ac periculis quę inde oriri poterãt; quòt tamen ſucceſsit male, ſicut factum eſt: nam poſteà ipſa rem detexit, & receſsit à marito. Nec iſta erat iuſta cauſa ad talem diſpenſationem; quantumuis aliàs poſſet Epiſcopus diſpenſare etiam ante contractum matrimonium: nam non erat ſumẽdum matrimonium vt medium ad id, nec erat abſolutè neceſsitas illud contrahendi, cùm anteà inter illos tractatum nõ eſſet niſi ad prædictum finem, qui non eſt procurandus medio matrimonij, ad quod propter affinitatem erant inhabiles. &c.

Numer. 355. ibi, *Vega*, & Piaſec. ibi, *Cerola*, Leo *Vult*, volunt ibi *Toletus*, Vgol. & Salas.

Numer. 360. *Tab.* & videtur ſequi Thom. Sanch. in præcept. Decal. lib. 1. cap. 9. num. 6. & 16.

Num. 361. *Sanch.* & in præc. Decal. d. lib. 1. cap 9. à num. 14.

Num. 362. *Cap.* 2. & Sanch. d. c. 9. num. 47. dicente, probationibus.

Numer. 365. & Sanch. dict. cap. 9. numer. 12.

Num. 366. & ita procedit quod ait Mag. fr Ioan. Marq. en ſu Gouernador Chriſtiano lib. 1. c. 10. pag. 52. ad fin. & ſeq.

Num. 369. Poſt hos Piaſec. in praxi Epiſc. par 2. c. 25. num. 26.

Num. 371. Poſt Dueñas Leo in theſ. for. Eccleſ cap. 23. num. 44.

In fine, & nouiſsimè Vgol. de offic. Epiſc cap. 14. § 2. num. 1. & 2.

Numer. 377. Poſt declar. 11. Ian. 1594. Et docet Leo in theſaur. for. Eccleſ. cap. 18. numer. 21. & cap. 23. numer. 55. dicens fuiſſe de menſe Auguſt. 1590. á Sacra Congreg. deciſum.

Num 379. eſt etiam ad id dec. Rot. in cauſ. Leod. can. 26. Febr. 1597. coram Gipſio nouiſsim. Farin. 607. in fin.

Num. 381. Quæ declaratio quoad 1. 2. & 4. habetur eiſdem ferè verbis in deciſ. 608. nouiſsim. Farin.

Caput ſextum.

NVm. 5. Poſt Vgol. §. 2. num. 3. Piaſec. in praxi Epiſc. in proœm. nu. 8.

Num. 7. & Vgol.

Num. 8. ibi num. 78. & Vgol.

Numer. 24. ibi, quæſt. 12. Et Vgolin. de offic. Epiſcop. d. cap. 1. § 2. num. 3. verſ. excipitur.

Numer. 46. ibi à numer. 2. Açor 1. part. lib. 5. cap. 15. quæſt. 10. & Salas de legib. diſp. 20. ſect. 2. num. 8.

Caput octauum.

NVm. 1. Decia tract. crim. lib. 6. c. 22. Rot. dec. 125. Ceſ. de Graſ. & Genuen. in praxi

cap.37.numer 24. Rot.in vna Siracuſ.capellaniarum 28. Febr. 1609. coram D. Peña, vbi quòd beneficium vacat ipſo iure per contractum matrimonij, &c. Vgol. de offic. Epiſc cap.50.§.1.verſ.3.Gratian.diſcept.for. cap.5.num.39. & Farin. part. 4. quæſt. 138. à num.101.

Numer.2. Poſt Ceuall. Farinac.ſuprà numer. 102.

Numer. 4. Vgolin.Gratian.& Farin.à nu. 109.vbi ſuprà.

Num. .ibi. num.5. & Decian. d.lib. 6. c. 21. num.5.

Num.7.Poſt Ceu.& Farin.

Num.10. Gratian.d.cap.5.nu.39. & Farin. num. 113.

Num.11.& Farin. d.num.114.

Num.12. ibi.13. *Vgolin.ſuprà*, & Farin. d. num. 114.

Num. 12. Quam deciſionem refert & ſequitur Gratian.d.cap.5.num.39. dicens factã 13. Iun. 1576.

Num 15.ibi,17.& 18. & per Suar.de leg. lib.5.cap.34.à num. 10.

Num.17. Poſt Petr.Greg.Decian.d.lib.6. cap.22.à num.4. Farin.num.104.

Num.18. & Vgol.d.cap 50.de offic.Epiſc. §.1.verſ. 3.

Num.19.poſt Pech.Decian.& Vgol.ſuprà, Farin.num.108.

Num.20 ibi *Quæſt*.24.& Vgol.ſuprà,ibi, verſic.quid ſi,d. tit.de priuat.Decian.d. cap. 22. numer. 7.

Caput nonum.

NVm.1. ibi, *Lit. B.* Vgol.de offic.Epiſc. cap.50.§.1. verſ.4.Rot.in vna Toletana beneficij 6. Iun. 1605. coram D.Lita,in qua fuit reſolutum gratiam Gaſparis eſſe iuſtificatam cum præſuppoſito, quòd inſtrumentum poſeſsionis ſit in forma probanti, dum enim narrauit, beneficium vacare per ingreſſum Auguſtini in monaſterium, & emiſsionem profeſsionis, probatur ex inſtrumento profeſsionis extracto ex libro monaſterij; in quo regiſtrantur huiuſmodi profeſsiones, & iſta annotata reperitur; talem autem librum probare,vt de libro baptiſmi & morientium ſæpe fuit reſolutum; & profeſsio præſumitur valida, donec contrarium probetur (vt aliàs fuit reſolutum in Abulen.cap.17. Maij 1600. coram D. Seraphino) beneficium autem vacare ipſo iure per emiſsionem profeſsionis, probat text. in cap. beneficium de reg. in 6. Reb. in praxi part.3. de mod.amitt.benef.num.44. &c. Et in eadem coram eodem 7. Nouembr. 1605. fuit reſolutum, inſtrumentum profeſsionis eſſe in forma probanti, quia mediantibus compulſorialibus à Rota emanatis liber originalis monaſterij fuit coram iudicem compulſore parte citata & ſeruatis de iure ſeruãdis productus & recognitus, & inde extracta particula profeſsionis Aug. & alia in ſimilibus fieri ſolita impleta,&c.

Num. 7. Licèt quando profeſsio emittitur extra religionem in manibus executoris à S. Patre ad id deputati, non requiritur probatio, ſeu nouitiatus; tunc enim cùm Papa de Abbatia regulari alicui prouideat, & mandat executori extra religionẽ, vt illum in canonicum recipiat, regularem habitum exhibeat,& ad profeſsionem admittat, non eſt expectandum aliquod tempus, cùm ſit à Papa probatus;maximè quia prouiſio eſt facta conſiſtorialiter,quod eſt conforme regulæ 58. Ita in Legionen. profeſsionis 18. Decembr.1609. coram D.Lancelloto.

Num.8. & nouiſsimè docet fr. Baſil. Legionen.de imped.matrim c.5.circa finem.

Num.11. & Vgol de offi.Epiſc.c.26.§.6. num.4.& c.50.§.1.verſ.4.cum Pariſio.

Num.51. ibi cap.16.& 18. Mart.1598.eadẽ Congreg.Concilij cenſuit, decretum Concilij cap. 16.ſeſſ. 25. de reg. non vindicare ſibi locum in donationibus, vel renuntiationibus ante habitus ſuſceptionem, etiam animo & propoſito religionem ingrediendi factis.

Ibi, decl.& Ioan. Baptiſt. Confett. in ſumm. priuil. mend. tit.13. cap. 13. pag. 325. dicens ipſa reſponſum fuiſſe per illuſt. Card. S.Congreg.Concilij Trid. interpretes R. P. fr. Gaſpari Paſſarelo ordinis Minimorum tunc Generali conſulenti die 22 Octob.1575. vt ipſe in ſuis no. num.37.teſtatur.Gratian. deciſ. 37. & in addit. ad eam, & Nouiſsimè Vgol de offi Epiſcopi cap.20.§.7.num.3.qui etiam adducunt declar. S.Congreg.

Num.17 ibi, *Num*.4.Men.in d addit. caſ. 436.nu.16.& Grat.in add.ad dec.37.n.3.& 4.

Caput vltimum.

NVm.2. Dele allegationem Rotæ deciſ. 769,& Piaſec.in praxi Epiſcop part. 2. cap.4.num.69.

Num.4.& Bernard. Diaz c.135.Iul Clar. §. fin. quæſt.74. num.2.

Menoch.de arbit.caſu 266.Sahag.d.c.at ſi clerici,verſ.ſi verò num.4.& à num.7.

Num.

Num.5. ibi,134.& Achill.366. ſeu vnica de pœnis diuerſ. 1. par.deciſ.769.n.2.

Num. 8. Poſt Morlam ,& Piaſec. in praxi Epiſcop.par.2. c.4.n.96. Suar.& de leg.libr. 5. c.8.& Salas diſp.15. ſect.2. & 3. præcipuè à numer.45. Thom. Sanch. in præc. Decal. lib.2. c.22.quæſt.2.& cap.26.num.7.& c.39. numer.32.

Num.9. fr.Franc. à Chriſt. in 3.d.23.24. & 25.de hæreſi q. 6.

Num.10. Salas d. diſp.15. ſect.4. à nu.54. & Thom. Sanch. d.cap.22 num.3.& 30. qui tamen cap.26.n.7. 10.& 12.de titulo beneficij aliter dicit , non procedens conſequenter.

Num.12. ſeu. 1. de dom. imperf. quod retinet 2. de dom. imperf. quod admittit fr. Fran.à Chriſt. ſuprà.

Num.12. Poſt Auſ. & nouiſsimè Suar.de leg dicto lib.5.c.8. 3.reg.& c.5.n.8.

Num.14. fin.&Salas d.ſect.3. à num.45.& Sanch. d.c.22.n.20.

Num.15. ibi 63. & Sanch. dicto cap.26. num.8. In fin.& eum reprobat Sanch.d.cap. 26.num.10.

Num.16.& Sanch. d.c.22.à n.8.

Num.17. De quo Suar.d.lib.5. de leg.cap. 8.n.23.& c.10. à n.5.

Num.19.in fin.ibi. 24. Suar.de leg.d.lib. 5.c.5.n.15.& 16.c.7.nu.5.& c.8.nu.9.& Salas diſp.15.ſect.2.

Num.22.ibi.n.8.& de leg. d.lib.5.c.8.n.1. & Salas diſp.15. ſect.3.

Num.23. *Tiraq*.ſeu 335.& ſeq.in fin.& Far. 4. par.q.119.n.67.San.d.c.26.n.12.Achil.& 366. à num.2.

Num.25.& dixi aliàs 5.par.cap.4.n. 225.

Num.30. Suar. d.lib.5. de leg.c.5. nu.8.& c.8.à num.10. qui tamen malè ait,illam obligationem in conſcientia apertiſsimè declarari in d.c.licèt canon,ibi, *Nulla etiam præmiſſa monitione*, ibi enim non agitur de monitione circa dimiſſorias beneficij , ſed circa promotionem.

Num.37. & Thom.Sanch. d. lib. 2. c.22. à num. 26.

Num.40. Leo in theſ. for.Eccleſ. cap. 35. n.38. Farin. 4.par.q.119.à nu.63.& Piaſec.in praxi Epiſc.part. 2.c. 4.num. 96.& Rota in Poſnauen. parochialis 16. Ian. 1598. coram D. Peña , vbi quòd homicidium non inducit priuationem , ſeu vacationem beneficij ipſo iure : & in Conchen.Archipresbyteratus de Buendia coram eodem 23.Mar.1607. & 10. Nouembr. 1608. ſupra relata cap. 3. num.63.

Num.41. Et Far.ſupra num.64. & 65.

Num.42. Adde,eius pœna & actione agit, Far.d.4.par.q.120. ſect.1.

Num.49. & Farin. d.q.119.nu.70.

Num 54. & Farin.d.q.119.n.66.

Num.57. ibi, ſuprà, & Farin.n.68.

Num.58. ibi,de reſcript. & Lud. Lop. inſtruct. conſ.2 tom.par.2.c.18.circa finem.

Num.60.Led.cap.4.dub.6. Poſt gloſ.Leo in theſ. for.Eccleſ. c.37. à numer.51. Thom. Sanch.lib.2 c.26.ex num.6.

Num.68.ibi , ſupra,& Farin. dict.cap. 20. num.15.

Num. 75.Poſt Otol.Decian.in pract.lib.5. cap.45.num. 6. lim.7. Azeued.l.1. titul. 3.à num.204.Menoch.conſ.805.num.33.& conſ. 808.num.36.vol.8. Villad.in for.iud.in prol. l.11. n.73.Montal.in l.4.tit.26.par.7. Paramo li.3.q.9. num 203.

Eodem num.75. Poſt Tol, Açor 1.part.d. lib.8.c.13. 8. pœna,Pet.Led.dict.tract.1.

Num.67. Et huic tanquam probabiliori adhæret Thom. Sanch.lib.2.cap.88.à n.18.

Num.77. ibi, *In penſionibus* , iuxta tradita per Sa ch.d.cap.28.num. 36.

Num.80. Et Thom.Sanh. lib.2.c.45. à n. 2.Açor 1.part.lib.8.cap. 11.q. 13. & cap.21. quæſt.8.

Num.81.& Sanch ibi.

Num.82. ibi á num.5.& Sanch. à n.13.

Num.84. Contra quem tamen, & Sanch. d.c.25.num.1. aduertendum eſt , hæreticũ publicum eſſe irregularem irregularitate huius criminis peculiari impoſita in dict. iur.& non irregularitate generali orta ex delicto notorio depoſitione digno , quæ ceſſat per pœnitentiam,de qua cap. 3.á nu.110.

Num.85. Poſt Auilam & Sa verb. irregularitas.

Ibi.num.4. & Sanch. d.n.2.

In fin.& Sanch.d.nu.1.

Num. 86. ibi,in fin.Et Sanch. d.c.25.n.18. aliter reſpondens d.cap.cùm illorum,nempè quòd intelligitur regulariter , & maior cenſetur diſpenſandi quàm abſoluendi poteſtas ; attamen valde diuerſa eſt ratio ob ſtrictiſsimam ab hæreſi reſeruationem , qualis circa diſpenſationem minimè inuenitur.

Numer.87. lib.1. Et relata per Genuen.in praxi cap.35. in annot.num. 6.Sa verb. hæreſis num.5. Nauar.conſ. 18.& 19.aliàs 5. & 6. de hær. tit.de reſc.lib.4. quæſt.3.num.17. Enriq.lib.13.cap.56.§.1.Sanch.d.cap.25.nu. 12.contra Açor 1.par.d.lib.8.cap.21. quæſt.8. ad fin.

Num.89. Et Thom. Sanch. lib.2.cap. 9. & 10.

Num. 91.Suar.& de leg.lib.3.c. 13. & lib.

§.c.12. Salas eod.tract.diſp.9.ſect.1.fr.Frãc. à Chriſt. in 2.d.13.24.& 25. de hæreſi quæſt. 8. Thom.Sanch.lib.2.c.8.á num.1.

Num.97. Sanch.& lib.1.cap.16. num.13. poſt Lorcam & Salas tract.13. diſp. 8.ſect 5.

Num. 98.& cum Vazq. nouiſsimè tenet Salas de leg. diſp.9.ſect.1.nu. 26.

Num.100.ibi,*De ſimonia*,idem nouiſsimè docet Suar. dict lib.4.de leg.c.13.& Thom. Sanch. d.lib.2.c.8.á num.7.

Num. 108.& Sanch.d.c.8. num.16.

Num.109. Et Thom.Sanch. lib.2. cap. 11. num.7.& c.12.num. 10.

Num.114. Poſt Cer & Sbroc. de vicar. Epiſcop. in add. ad quæſt.20. lib. 2. Sanch. lib.2. c.11.n.23.& ſeq.

Num.115. Poſt Philiar. & lib.4.cap.22.& in bul.cœn.c.2.verſ.etiam,per text.quarumuis facultatum num.3.Fuſc.de viſit. lib 2.c. 31.num.5 Poſt. Gon.Leo in theſ.for Eccleſ. c.37. num.46.& Piaſec. in praxi Epiſc. par. 2.c.1.num.14.pag.100. Paramo de orig. inquiſ.lib.3.quæſt.9.num.191.Felician.de excom. cap.18.

In fin. & tandem tenet Thom. Sanch. in præc.Decal.lib.2.cap.11. num. 26. & 27.

Num. 120.ibi,*Et apoſtaſia*,& Sanch lib.2. cap.12. á num.1. dicens non dubitari de facultate inquiſitorum abſoluendi ab hæreſi in vtroque foro cauſa cognita,quoniam manifeſtum eſt, eos illã habere;licèt de facultate abſoluendi in ſolo foro conſcientiæ ſit difficultas, quam ibi tractat.

Num.123.ibi,*Monialium*,& de ſacram.tit. de pœnit.c.19. circa princ.

In fin. Et Laçar de monitor. ſect.4.quæſt. 14.num.19. Ioan. Capeauil. de caſib. reſeru. cap.fin quæſt.fin.

Num.129.ibi,&c. & ſeq.& Sanch. d. cap. 11. num.27.& c.39. num. 27.

Num. 127.in fin. dele alleg. Vgol.

Num.128. ibi,*Num.11*.Et Sanch.lib.2.cap. 12 num. 13. ibi.num. 4. & 5. & Sanch. dict. num.27. c.11.

Num.134. ibi,&c.& Sanch.ſupra.

Num.136. ibi. 107. Menoch.de præſump. lib 4.præſumpt.181.num.2.Sanch.lib.4.cap. 54.num.16.

Num.138.Et de leg.lib.8.cap.6.á num.13. & Laçarius de monitor.ſect.4 q.15.n.9.

Num. 141. Idque non ſolum probabile, ſed etiam tutius ſibi videri ait Laçarius ſupra num.10.

Num.146. Leo in theſ. for. Eccleſ.cap.37. Paramo de orig.inquiſ.præſertim lib.3.Tho. Sanch.in præc.Decal.lib.2.

Num.147. Accedunt Simanc.tit.6.nu. 6. Summiſtæ verb. apoſtaſia,Acor 1. part. lib. 8. cap.21. quæſt.7.& Thom.Sanch.lib.2.cap. 7 á num.16 cum alijs dicentes,quòd omnes pœnæ impoſitæ hæreticis procedunt in huiuſmodi apoſtatis veluti verè hæreticis.

Num.158. Sanch.d.c.36. num. 1.

Num.162. dele,& Suar.&c.ibi 293.num. 10.dicētes, quòd ſublato ſchiſmate per abiurationem eligi quis poteſt ac ſi nunquam ſchiſmaticus fuiſſet,ex d.cap. quia diligentia;

Sed verior eſt ſententia Suar. dict 5. tom. diſp.43. ſect.2.num.7 abſolute tenentis, huiuſmodi ſchiſmaticos etiam poſt pœnitentiã, & abiurationem ſchiſmatis eſſe inhabiles ad beneficia acquirenda ex d.cap.quia diligentia,& ibi Doctores: nam ibi diſpenſatiuè tantùm electio permittitur, & confirmari ſine diſtinctione, an eſſet publicus vel occultus;non tamen eſſe irregulares: nam dict. cap. quia diligentia,& Doctores ibi nil dicũt de irregularitate, ſed ſolùm de inhabilitate ad beneficia; nec etiam imponitur irregularitas in cap.1. de ſchiſm.nec in cap. qui contra 24.quæſt.1. nec in cap.in nomine 23.diſt. nec in cap.licèt de elect. vt ex ipſis text. conſtat, & latiùs oſtendit Suar. ibi,cuius ſententiam nouiſsimè ſequitur Thom.Sanch.d. cap. 36. num.18. & 20.addens ex Sair de cenſur. lib. 7. cap. 2.num.16. exiſtente ſchiſmate notorio hos fore irregulares irregularitate generali, quæ ex quouis crimine notario digno depoſitione oritur, quæ ceſſat ablata infamia per contrariam pœnitentiam, de quo vide quod dixi ſuprà cap.3. à num.113.

Num.164.& ſequitur Sanch. d.num. 18. dicens tamen, quòd ſi ſchiſmatis delictum eſſet occultum, poſſet Epiſcopus in dicta inhabilitate diſpenſare virtute Concil. Tridẽ ſeſ. 24. cap. 6. de reformat. vt de quacumque inhabilitate ad beneficia ex delicto occulto conſurgenti, docet Enriq. lib.1. cap. 56.§.1.lit.F.

Num. 167.ibi,Man.Rot.in Tullen.monaſt. S. Manſueti 16. Maij 1597. coram D. Peña, quæ habetur apud Farin. conſ. 80. nu.69.

Num. 168. Piaſec. in prax. Epiſcop. part. 2. cap.4. num.96.& Farin.lib.5.q.160.á num. 191.dicens,quòd clericus periurus in iur.iud. priuatur beneficijs, non ipſo iure, ſed per ſententiam.

Num.172.Farin.lib.5.q. 15.

Num.180.& fr.Raph. de la Torre eodem tract.2. tom.quæſt.6.diſp.9.ibi. cap.30. Deçian.tract.crim.lib.6.ex cap.14.Farin.4.par. quæſt.146.

Numer. 181. Quamuis Farinac. 4. part. quæſt. 138. à numer. 37. cum alijs dicat, clericum

ricum pro concubitu regulariter deponi debere.

Num.183. Farin.conſ.80.num.13.& 47.& d.quæſt.138.num.81.

Numer.184. vt in deciſ. poſita per Farin. dicto conſ. 80. à numer.51. & relata per Genuen. in praxi cap.37. in annot. à numer. 6. ad 9.

Num.185. Poſt Gut.Deciad. tract. crim. lib.6.c.21. Farin.d.4.par.quæſt. 137. & 38.

Num.186.& Leon.in theſ.for.Eccleſ cap. 35. à num.23 & Genuen.in praxi cap. 47.

Num. 189. & contra iſtas pœnas peculiarias vide quod dicit Ribadeneira in Flore Sanct. 2. par in vita S. Hugonis Epiſcop. 17. Nouembr.pag 553.

Num.191. Farin.4. par. quæſt. 148. num. 25. & Açor 2. par.lib.7.cap.18.quæſt. vltim. & 3.part lib.3. cap.19.

Num.194.ibi, *Vel*, Farin.num.27.

Num.195.& Farin d.c.19. quæſt.vlt.

Num.198. ibi circa fin. & d.3.part.lib.3. cap.19.quæſt 2. Leo in theſ.for. Eccleſ.cap. 35.num.29.& 30. Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. c.4.num.94.

Num.200.Et huc tendit quod Farin. ſupra num.30. loquens de clerici ſodomitæ traditione curiæ ſeculari ait; quòd à ſententia in foro contentioſo non crederet in iudicando recedendum; ex §.item lex Iulia, inſtit. de publ. iudic.vbi gladio puniuntur illi, qui cum maſculis nefandam libidinem exercere audent; & tamen pœnam hanc à iudicibus imponi etiam pro vnica vice, & omnes Doctores communiter tenent, & etiam praxis paſsim recipit,&c. quamuis in foro conſciētiæ contrariū defendere conetur add. Quar. ſupra d.4.limit.

Num. 201. Tol. Açor d.c.19. q.1.

Num.204.ibi 2. ampliat.& nouiſsimè Farin. ſupra num. 47.

Num. 205. ibi. 1.diffic.Açor 3.part. lib.3. cap.17.

Num.206.ibi meræ pœnæ, Salas de legib. diſp.21. ſect. 5.num.11. dicens cum Rebello de oblig. iuſt. & rel. lib.1. q.7. ſect. 4. quòd lex pœnalis non extenditur de caſu ad caſum ex identitate vel maioritate rationis, maximè ſi pœna executionem ſecum afferat, & Suar. eod. tract.lib.6.c.3 à n.5. & c.4.n.2.Sanch. lib.2. c.24.num.5.& 37.

Num.207.Et precipuè per Iul.Clar.d. 8. num.3. qui de communi teſtatur; Menoch. d. caſ.286. num. 5. & in add it. ad eundem caſum num.40. & Couar.in 4.2.par. cap.7. §.7.num.7.& Sair.de cenſur. lib.7.c.12.num. 11.licèt contra teneat Açor d.3.par.lib.3.cap. 19. quæſt.3.dicens, in dicta conſtitutione nō comprehendi clericum committentem copulam contra naturam cum fœmina extra vas debitū & ordinariū, quia licèt extra vas ſit contra naturam, non eſt tamen peccatum ſodomiticum, quia ſodomia eſt concubitus, in quo non ſeruatur debitus ſexus, vt dixit in cap.18.in princ. ex S.Thom. d.2.2 quæſt.154. art.11. & ibi Car.ad 4.dub.& Syluest. verb. luxuria quæſt.1.circa finē. Sed verius videtur, etiā concubitū cum fœmina extra vas debitū eſſe & dici peccatum ſodomiticum, licèt ſpecie defferat à concubitu, in quo ſeruatur debitus ſexus, & ſic ſodomia erit ſpecies ſubalterna, vterque enim concubitus videtur fuiſſe illorum de Sodoma, & filiorum diffidentiæ, vnde crimen nomen accepit, de quo loquitur dicta conſtitutio. Et nouiſsimè ſequitur Farin.ſuprà num.35 & 36.

Num. 218. Rota in vna Viterbien. capellaniæ 12.Iun. 1606. coram D. Mançanedo, vbi quòd præſentatus, qui ab ordinario fuit inſtitutus ſine cauſæ cognitione, nec ſeruato ordine cap.fin. de elect.in 6.ex poſſeſſione nomine illius inſtitutionis capta, & fructuum perceptione, dicitur incurriſſe in pœnas d cap. auaritiæ de elect. in 6. ad tradita per Lambert. de iure patron.lib.2.part. 2.q. 6. art.12.num.6.

Num.219.Quæ eſt deciſ. 545.nouiſ.Farin. & in eadem 30. Maij 1586. coram Rubuſtetio, vt in deciſ.65. & in Bracaren.parochialis infrà relata num.2 2.

Num.222.Nec etiam habet locum in prouiſionibus Apoſtolicis, in quibus non proceditur per viam confirmationis, nec eſt ſeruanda forma cap.fin. de elect. in 6. Lambert. lib.2.par.2.q.6.art.3 licèt prouiſus ſe ingeſſerit adminiſtrationi pendente appellatione ab eius prouiſione facta per executorem. Ita in Bracaren.parochialis de Moreira 13. Iun. 1605. coram D. Ortembergo, vbi etiā quòd cap. auarit. requirit dolum, vt patet ex illis verbis, temeritate & fraudibus; & ideò inſtitutio etiam nulla ex errore facti excuſat ab illius pœna, gloſ.in d.c. fin. verb. inanes in fin.& ibi Franc.nu.8. Millis verb.pœn.decret auaritiæ,&c.

Num.227.Poſt Nauar. & Leo in theſ. for. Eccleſ. c 332. à num.35.(qui tamen malè ait, fructus indebitè percipientem incurrere pœnam inhabilitatis ad quæcunque beneficia obtinenda, & irregularitatem, cum Abb.in d. cap. iam dudum num.3. qui id non dicit, & Rebuf.d. tit. de diſpenſ. cum reg. num. 66. qui de beneficijs, quorum fructus indebitè percepit, loquitur, vt apparet d.n.67.)

Num.

Numer. 245. Tuſchum litera I. concluſ. 342. Açor part. 2. lib. 7. cap. 35. quæſt. 10. & Vgolin. de offic. Epiſcop. cap. 15. §. 1. numero 2.

DVODECIMAE PARTIS Caput primum.

NVMERO Secundo, & ita in vna Calagur. de Iocano 9. April. 1601. coram D. Seraphino fuit reſolutum, quòd non fuit locus ſuppreſſioni, &c. R. ſuppreſsio.

Caput ſecundum.

NVm. 7. & Moſconius de maieſt. milit. Eccleſ. lib. 1. par. 3. c. 12. pag. 461.

Num. 16. & ideo priuilegium de percip. annat. benef. vacan. non habet amplius locū in beneficijs vnitis effectuata vnione, quando extinguitur vltimum beneficium, & non datur vacatio; licèt in prima vacatione, quādo euenit vnio, debeatur annata, Rot. deciſ. 690. & 753. nouiſ. Farin. vbi etiam, quòd ex eis non debentur quindennia loco annatæ, niſi adſit particulare priuilegium & indultum, vt in alia deciſ. 787.

Num. 18. Et Rota in Seguntina dimidiæ annatæ 7. Maij 1607. coram D. Mançanedo, vbi fuit reſolutum, quòd indultum, &c. R. annatæ indict.

Nu. 61. Et nouiſsimè Vgol. de offic. Epiſc. cp. 52. in princip. & §. 1. num. 1.

Num. 65. & Vgol. d. cap. 52. §. 1. ſub n. 1.

Num. 67. ibi 28. q. 9. Vgol. d. c. 52. §. 1. ſub numer. 1.

Num. 68. *Vnire*, & in vna Hieracen. reſpondit nō licere capitulo, etiam ſede vacāte ſupprimere portiones vigore huius decreti, vt per Alexand. Monet. de diſtrib. part. 1. quæſt. 5. num. 29.

Numer. 69. Vgol. ſuprà, Rot. in Caputaq. benef. infrà adducta num. 103.

Num. 71. Vgol. d. c. 52. §. 1. num. 1.

Num. 72. & Vgol. ſuprà.

Num 75. Quam refert. Alexand. Monet. de diſtribut. par. 1. q 5. num. 30.

Numer. 82. Sed hoc erit intelligendum, quādo talis vnio fuit alicui Eccleſiæ, ſeu loco religioſo, vt in vna Burgenſ. præſtim. 27. Iul. 1603. coram D. Lita, vbi fuit reſolutū, quòd vnio facta per ordinarium, &c. R. vnio. 1.

Numer. 90 Circa quod vide Leonem in theſ. for. Eccleſ. cap. 31. num. 14.

Num. 101. 18. Decembr. 1597. Congreg. Concilij cenſuit, ſi Epiſcopus beneficia ſimplicia ſeruata forma Concilij ſeminario vniuerit ante eius vacationem, etiam in menſe reſeruato, vnionem debere effectum ſortiri.

Numer. 103. & tradit Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 31. num. 23. & fuit dictum in cauſa Aſiſsienſ. beneficij 11. Maij 1607. coram D. Marcomontio, quòd S. Congreg. Concilij cenſuit, vnionem, de qua ibi, factam ſeminario, tanquam de reſeruato, fuiſſe inualidam, &c. Et eſt deciſ. in cauſa Caputaquen. benef. coram eodem 12. Decembr. 1608. quæ ſic ait 133.

Nume. 106. Et ita 22. Febr. 101. Congreg. cenſuit de cætero ad obuiandum fraudibus oportere decerni, vt non poſſint etiam ante vacationem vniri ſeminario beneficia, quæ obtinent perſonæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationem tales ſint, vt quocunque menſe decedant, certum ſit ea fore affecta ſedi Apoſtolicæ.

Num. 122. Quod etiam dicit Rot. deciſ. 716. par. 2. diuerſ. circa finem, non ex aſſertione prælati, ſed aliter probari debet.

Num. 125. ibi, *De præd. min.* & l. 1. C. de fid. inſtr. & iur. haſt. fiſc. lib. 10. & ibi gloſ. 1. in fin. & nouiſsimè Gratian. diſcept. forenſ. cap. 153. à num. 16.

Num. 127. & Gratian. etiam ſuprà.

Num. 133. Nec etiam obſtat text. in cap. 1. de reb. Eccleſ. non alienand. ex quo notant ibi Doctores, Archid. 3. not. Domin. numer. 5. Franc. & alij, quòd licèt in inſtrumento alienationis rei eccleſiaſticæ dicatur, vtilitatē, vel neceſsitatem alienandi ſubeſſe, niſi aliter probetur, non adhiberetur fides, ſequitur Genuenſ. in praxi cap. 65. in annot. num. 21. & ex eo tenere videtur contra prædictam doctrinam. Nam reſpondetur, quòd ille text. & Doctores ibi non loquuntur de decreto iudicis, ſeu prælati, & aſſertione in eo contenta, de quo nos agimus, ſed de inſtrumento alienationis, & aſſertione ipſorum contrahentium, & alienan-

& alienantis (ibi enim ipſe Epiſcopus, vt patet, fuit author alienationis & conceſsionis decimarum) pro quo non debet præſumi, quòd non ſtatur aſſertioni alienantium; Rot. deciſ. 722. nouiſsim. Farinac. numer. 2. cùm alienans & contrahens ſit pars formalis in illo actu; & ita etiam procedit deciſ. Rotæ in cauſa Tolet. parochialis de Madrid 19. Nouembr. 1601. coram D. Corduba infrà adducta cap. 3. ſeq. numer. 7. nam ibi etiam ordinarius eſt author diſmembrationis, & ideò non ſtatur eius aſſertioni de cauſa, ſed erit per proceſſum iuſtificanda.

Numer. 136. & in illa coram Seraphino, quæ eſt deciſ. 754. nouiſsim. Farin.

Num. 137. ibi &c. Rot. etiam in alia Romana cenſus 2. Decembr. 1609. coram D. Marcomontio, vbi fuit reſolutum, &c. Rub. alien. rer. Eccleſ. & tradit Gratian. in addit. ad deciſ. 99. numer. 3. allegans deciſ. Rot. in Papien. bonorum 28. April. 1595. coram D. Seraphino, Rota etiam in Hiſpalen. legitimit. 11. Maij 1612. coram D. Vualdo.

Num. 140. Et quando in reſcriptis Papa committit executori, vt ſe informet per receptionem teſtium & probationum, ſeu quòd procedat iuxta formam Pauline requirentis teſtes & probationes pro veritate narratorum recipi, vt in d. deciſ. 716. & 160. Quamuis iſtam diſtinctionem reijciat Genuenſ. in praxi dict. cap. 65. in annot. numer. 21. tenens indiſtinctè ſemper debere conſtare euidenter de cauſa & vtilitate Eccleſię per teſtes, & alias legitimas probationes; & non eſſe ſtandum aſſertioni commiſſarij; etiamſi ei Papa ſimpliciter committat quòd ſe informet, per text. & Doctores in dict. cap. 1. de reb. Eccleſ. in 6. qui id non probat, vt ſuprà nu. 133 & per Ægid. Bellam. in rep. Clement. ſi vna, de reb. Eccleſ. à nu. 256. concludentem, neque eſſe ad hibendam fidem executori, cui Papa commiſit, quòd diligenter ſe informet de cauſa vnionis faciendæ.

Num. 158. & ſequitur Vgol. de offi. Epiſc. cap. 53. §. 1. ſub num. 1.

Num. 168. ibi, *Ab ord.* & Rot. in Perufina beneficij 4. Iul. 1608. coram D. Peña, vbi quòd in vnione, quæ fit ad fauorem capituli, quam ipſum non poteſt authorizare, requiritur authoritas Papæ, etiamſi fiat vigore Concil. ſeſſ. 21. cap. 5. de reform. &c.

Num. 177. ibi, *Contra prædicta*, vel circa prædicta. & late Prob. ad Monach. in cap. 1. de reb. Eccleſ. in 6. à num. 6. cum alijs.

Num. 179. ibi Plac. dec. coram D. Robuſterio, vt in dec. 813. nouiſs. Farin. Fine, & in add. ad eam nu. 3. & 4. & Genuen. in praxi c. 106. num. 1.

Num. 185. & in Carpen. ſeu nullius, &c. R. ſol. Circa quod etiam eſt deciſ. Rot. in cauſa Fauent. iuris inſtit. & confer. 4. Febr. 1585. coram D. Viceecomite in nouiſ. Farin. 638. & in Tarracon. ſacriſtiæ 9. Iun. 1600. corã D. Iuſto, quæ eſt 559. nouiſsim. Farin. num. 2. Et in cauſ. Valentina baroniæ de Cortes 15. Decembr. 1603. coram D Lita, in quã fuit reſolutum, &c. Rub. conf. eſt etiã deciſ. Rot. in cauſa Hiſpal. legitimit. 11. Maij 1612. coram D. Vbaldo.

Num. 188. ibi, *Requiſitam*, Paul. conſ. 81. lib. 2. Alexand. conſ. 1. lib 4. numer. 21. vbi add. Nattæ alios allegat. Gratian. in addit. ad deciſ. 91. num. 1. & 2.

Num. 189. Item quia iſta præſumptio ex lapſu temporis fundata eſt in taciturnitate partium, not. per Felin. iun. conſ. 56. nu. 18. lib. 1. non eſt ei locus; ſi partes per triginta annos non tacuerunt, ſed lis mota eſt. Ita Rot. deciſ. 150. par. 2. diu. & Far. 722.

Numer. 190. alia 3. Mart. 159 3. Congreg. Concil. cenſuit, in vnionibus benefic. faciẽdis ſeminario ſatis eſſe ſeruare formam traditam Concilio cap. 18. ſeſſ. 23. de reform. nec requiri conſenſum capituli.

Num. 191. Quamuis Leo in theſ. for. Eccleſ. cap. 31. num. 24. præſentiam & conſenſum eorundem quatuor deputatorum dicat requiri.

Num. 195. & eſt deciſ. 836 nouiſ. Farin.

Num. 196. Quamuis cum gloſ. nouiſsimè teneat Gratian. diſcept. forenſ. cap. 145. num. 91. & eſt notoria illa Rot. dec. Cordub. præſtimoniorum 7. Febr 1604. quæ eſt nouiſs. Farin. dict. 835. vbi fuit reſolutum, quòd ſeminarium non dicitur erectum exemptione domus pro eo, & creatione deputatorũ, ſed dumtaxat ex introductione puerorum, ex qua in eſſe deducitur ſicut collegium ex perſonis, l. Neratius, de verb. ſignific. gloſ. cap. 1. de elect. & ſic antea non poteſt ei fieri vnio, nec poteſt dici poſsidere; nec futuro collegio ſeu ſeminario poteſt fieri vnio, vt in d. Gienen. præſtimonij 17. April. 1594. coram D. Blancheto, &c. quòd nulla poſſeſsio poſsit conſiderari reſpectu ſeminarij ante dictum decretum & introductionem; nec reſpectu prætenſorum adminiſtratorum, qui eam apprehenderunt, cùm ea intentione & animo non fuerit per eos apprehenſa, ſed nomine ſeminarij, quod non erat in rerum natura, l. vnica. C. vti poſsidetis, fuit dictum in eadem Cordub. coram eodem D. Lita 7. Nouembr.

Nouembr. 1601. idem in Theleſina benefi-ciorum 29 Nou.1603.coram D.Lancelloto.

Num.199.ibi.& Suar. de leg. lib 8. cap.5. & accedit reg.l. patre furioſo, ff. de his qui ſunt ſui,& c.factum legitime,de reg.iur.in 6. & l.in ambig.§. ff.eodem, vbi Doctores.

Num.201.Quod tamen dixi, vnionem factam ſeminario actu erecto, & habenti ſcholares,non expirare, licèt poſtea deſinant ibi eſſe ſcholares ad tempus,intelligo de vnione perfecta & conſummata, & ſortita effectum per vacationem beneficij; nam vnio de beneficio non vocante videtur expirare,ſi ante vacationem primi beneficij deſinant eſſe ſcholares,quia actus non perfectus & conſummatus vitiatur,ſi deueniat ad caſum, à quo non potuit inchoari,l.pro parte,ff.de ſeru.l.ſi ſub vna,§. ſi quis viam,l.pluribus, §. & ſi placeat, l.inter ſtipulantem,§. ſacram,de verb.oblig. l. ſi in metallum ad fin. ff.de his quæ pro nō ſcriptis, l poſt finitam de ſuſpect. tut. cum alijs, & ibi Bart. Din. in d.reg. factum legitimè à num.7.& Dec.in d.reg in ambiguis, §. 1.num.1.Caſtillo lib. 2. cap.13.à num.51. & alij, idque videtur procedere,etiamſi tempore vacationis beneficij redijſſent ſcholares, quia ceſſante cauſa extinctionis, ſeu annulationis,non ceſſat effectus,d.§. ſacram, & ibi Iaſ. num.8. & 9.& l.qui res,§.aream, de ſolut. cum alijs.

Num.203. & Leo in theſ.for. Eccleſ. cap. 31. num.13.

Num.205.Et in Salernitana capellaniæ 1. Decemb. 1587. coram Seraphino in nouiſ. Farin. deciſ.567. ad fin.dicitur non obſtare vnionem factam ſeminario, cùm non potuerit fieri niſi accedente cōſenſu patronorum, ex Lamberto ſuprà.

Num 2o.& tradit Leo in theſ.for Eccleſ. cap.31.num.23.

Num.234. Et in Papienſ. iuriſpat.18.Iun. 1593. coram D. Blancheto, vbi quoad probandam vnionem vel requiritur immemorialis,vel quadragenaria cū titulo,vt in deciſ. 525.nouiſ. Farin. ad fin.

Num.238.Vbi etiam,quòd per ſcripturas non probetur immemorialis,& in eadem 10. Nouemb.1604.quòd probetur vnio per immemorialem,& in Feltren præb.6.Iun.1605. coram D.Coccino fuit reſolutum,& in cauſa Val.parochialis de Palma 6.Iun.1606.coram eodem D.Coccino,quod vnio eſt legitimè probata,quia adeſt quadragenaria poſſeſſio cum titulo & bona fide,quæ ceſſante immemoriali ſufficit,cap.1.de preſcrip.in 6.& quòd ſufficit titulus habitus à Papa Clemen. VII. ſchiſ.propter iuſtum errorem,cū miſtura facti,& iuris valde dubij,Fel conſ.2.n.14. & in c.de quarta de præſcript.num.24.

Nu.252.& dec.591.nouiſ.Far.& 567.n. 2.

Numer.253.& in Ferrarien. prioratus 4. Decemb.1609.corā D.Peña fuit reſolutum, de regularitate conſtare ex pluribus inſtrumentis antiquis excedentibus metam cētum annorum,quæ cùm habent vim famę,probāt in antiquis iſtam qualitatem beneficij, cum quibus concurrebant multa adminicula,&c.

Num.258.& deciſ. 590. num.3.& 593. n. 5. nouiſ.Farin.

Num.259.& eſt deciſ.723.nouiſ.Farin.

Num.260.& concordat dec.153.nouiſ.Farin.num.7.& 8.

Num.262.Pereg.de fideicom.art.44.n.18.

Num.264 ibi,*Sutrina*,& in dec.723.nouiſ. Farinac.

Nu 267.& dec.821.nouiſ.eiuſdem Farin.

Num.276.refert Genuen. in praxi cap.63. num.26.in annot.

Num.278. ibi, *Mant*.& 9.Maij 1597. corā Lita,vt in dec.526. 533.& 536.Farin.

Num.282.quæ videtur eſſe in cauſa Conchen medietatis fructuū parochialis de Villanueua de la Iara, vbi reſolutū eſt per Rotā, collegiū ſcholarium eſſe locū pium,& applicationem dictæ mediatis per bullā Adriani VI. factam collegio Conchen. vniuerſitatis Salmantinæ fuiſſe in dotem neceſſariam illi aſsignatam in erectione collegij,& pro ſuſtētatione pauperū,quāuis poſtea dicta applicatio fuit nulla indicata, quia non fuit facta mētio de alia prima penſione, vt dictum eſt 1. part.c.5.num.562.& totum id refertur in libro ſtatutorum dicti collegij.

Nu.288.& nouiſ.in vna Tolet.c.de Paſtrana.23.Ian.1608.corā D.Paphil.fuit reſolutū, quòd vnio non fuit valida,&c.R. vnio.

Caput tertium.

NVm.3.ibi,verſ.pen.& nouiſsimè *Gen.* in praxi c.75.num.17.& 18 vbi refert dec. Marſicanam infra adductam.

Num.8.& fuit dictū Elboren.diſmemb. 17.Nou.1600.corā D.Iuſto,& fuit reſolutū. quòd diſmembratio,&c.R.diſmemb.

Num.10.& fuit confirmatum in eodem 19. Decemb.eiuſdem anni 1600.vt in deciſ.605. nouiſ.Farin.

FINIS.

BIBLIOTECA N.LE CENTRALE VITTORIO EMANUELE ROMA

MADRITI,

Apud Ludouicum Sanctium, Typographum Regium. Anno M.DC.XV.

Digitized by Google

Digitized by Google